

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	8
ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ПЛАНА (ОРГАН ИЛИ ОПРАВМОЩЕНО ПО ЗАКОН ЗА ТРЕТО ЛИЦЕ)	9
ДАННИ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ:	9
I. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	9
1. АНОТАЦИЯ НА ПЛАНА	9
2. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ОУП НА ОБЩИНА СИМЕОНОВГРАД	10
3. КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТРОЙСТВЕНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СИМЕОНОВГРАД	11
3.1. Съществуващо положение на територията на Община Симеоновград и насоки за развитие с Общия устройствен план	14
3.2. Основни устройствени елементи, зони и територии, определени с предварителния проект за ОУП на Община Симеоновград – баланс на територията.....	20
3.3. Правила и нормативи за прилагане на плана	20
4. ВРЪЗКА НА ПЛАНА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ	22
II. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО ЗАМЪРСЯВАТ ОКОЛНАТА СРЕДА И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА	43
1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	43
1.1. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори	43
1.2. Качество на атмосферния въздух в Община Симеоновград.....	45
1.3. Дисперсионно моделиране на емисиите в атмосферния въздух	47
2. ВОДИ	55
2.1. Повърхностни води (хидрографска мрежа)	55
2.2. Подземни води.....	61
2.3. Находища на минерални води.....	66
2.4. Опасни хидроложки явления. Риск от наводнения	66
2.5. Зони за защита на водите в община Симеоновград съгласно ПУРБ	75
2.5.1. Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация, съгласно чл. 7 на Рамковата директива по водите.....	75
2.5.2. Водни обекти в община Симеоновград съгласно ПУРБ, обявени за зони за отдих, водни спортове и/или за къпане, съгласно чл. 119а, т. 2 (Директива 76/160/ЕЕС).....	76
2.5.3. Територии в Община Симеоновград съгласно ПУРБ, чувствителни към биогенни елементи, включително територии, обявени за уязвими зони съгласно Директива 91/ 676/ ЕЕС и територии, обявени за чувствителни територии съгласно Директива 91/271/ ЕЕС.	76
2.5.3.1. Уязвими зони.....	77
2.5.3.2. Чувствителни зони	78
2.5.3.3. Зони за опазване на стопанско значими водни биологични видове съгласно ПУРБ	78
2.6. Качествена характеристика на повърхностните води	79
2.6.1. Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води	87
2.7. Състояние на водните тела и цели за опазване за повърхностните водни тела категория реки, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.в община Симеоновград.....	89
2.7.1. Изключения от постигане на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела	92
2.7.2. Съгласуване с целите за повърхностните води с управлението на риска от наводнения.....	97
2.8. Цели на зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – води предназначени за питейно - битово водоснабдяване	99
2.8.1. Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по «Натура 2000», определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО.	99
2.9. Програми от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела преминаващи през територията на община Симеоновград.	102
2.10. Подземни води.....	109
2.10.1. Количествена характеристика на ПВТ	109

2.10.2.	Качествена характеристика на водоносните хоризонти и подземните водни тела	110
2.10.3.	Мониторинг на химично състояние на подземните води	112
2.10.4.	Характеристика на подземните водни тела, в обхвата, на които попада община Симеоновград	117
2.10.5.	Цели и Програма за постигането на целите за ПВТ, в обхвата на които попада община Симеоновград, съгласно ПУРБ	122
2.10.6.	Програма от мерки за постигане на целите на Плана за управление на водите в Източнореломорски басейнов район, 2016 – 2021г.	124
2.11.	Характеристики на водоползването и на водопотреблението (Използване на водните ресурси).....	129
2.11.1.	Използване на повърхностно течащите води	129
2.11.2.	Водоснабдяване и водопотребление	129
2.11.3.	Водоснабдителна инфраструктура. Съществуващи водоснабдителни системи	131
2.11.4.	Заклучения и препоръки съгласно Предварителен Генерален план за „ВиК” ЕООД гр. Хасково	135
2.11.5.	Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Симеоновград, съгласно Предварителен Регионален Генерален план за „ВиК” ЕООД Хасково	137
2.12.	Канализация и пречистване на отпадъчните води в община Симеоновград	142
3.	ЗЕМИ И ПОЧВИ	146
4.	ГЕОЛОЖКА ОСНОВА И ЗЕМНИ НЕДРА	148
4.1.	Геоложки строеж на района	148
4.2.	Тектоника на района	156
4.3.	Сеизмичност	156
4.4.	Свлачища	157
4.5.	Минерално разнообразие	157
5.	ЛАНДШАФТ	157
5.1.	Настоящо състояние /характеристика/ на ландшафта. Ландшафтообразуващи фактори	158
5.2.	Характеристика на видовете ландшафти на територията на общината	159
6.	ПРИРОДНИ ОБЕКТИ	165
6.1.	Защитени територии по смисъла на ЗЗТ	165
6.2.	Защитени зони от националната екологична мрежа Натура 2000	165
7.	БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ.....	174
7.1.	Растителност	174
7.2.	Животински свят	176
8.	КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.....	181
9.	ОТПАДЪЦИ.....	193
9.1.	Генерирани отпадъци на територията на Община Симеоновград	195
10.	ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА	200
11.	РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ.....	200
11.1.	Шум	200
11.2.	Вибрации	207
11.3.	Йонизиращи лъчения	208
11.4.	Нейонизиращи лъчения	210
12.	ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	212
12.1.	Здравно-демографски показатели	213
12.2.	Характеристика на рисковите фактори. Въздействие върху човешкото здраве	218
12.2.1.	Рискови фактори, свързани със стила и начина на живот	218
12.2.2.	Рискови фактори, свързани със социално-икономическата среда	219
12.2.3.	Рискови фактори, свързани с околната среда	219
13.	ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА	226
13.1.	Атмосферен въздух	226
13.2.	Повърхностни и подземни води	226
13.3.	Земни и почви	226
13.4.	Геоложка основа и земни недра	226

13.5.	Ландшафт	227
13.6.	Биологично разнообразие. Защитени природни територии	227
13.7.	Културно-историческо наследство	228
13.8.	Отпадъци и опасни вещества	228
13.9.	Рискови енергийни източници	229
13.10.	Здравно-хигиенни аспекти.....	229
III. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ.....		229
IV. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ.....		230
V. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И НАЧИНА, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПЛАНА.....		237
VI. ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО Я УВРЕЖДАТ И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ.....		245
1.	АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	245
2.	ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ	246
2.1.	Водоснабдяване. Необходими водни количества. Актуализация на данните от демографското развитие на Община Симеоновград.....	246
2.1.1.	Прогнози за развитие на водоснабдяването	246
2.1.2.	Прогнози за развитие на канализацията	247
2.2.	Източници на замърсяване предвидени в ОУП.....	248
2.2.1.	Прогноза за развитие на икономиката	248
2.2.2.	Пространствено развитие	249
2.2.2.1.	Селищна система.....	249
2.2.2.2.	Система на обитаване.....	249
2.2.2.3.	Система за отдих и рекреация.....	250
2.2.2.4.	Инженерна инфраструктура	250
2.2.2.5.	Прогноза за развитието на ВиК системите	250
2.2.2.6.	Прогноза за изграждане на улични канализационни мрежи.....	250
2.2.2.7.	Прогнозна оценка на очакваните въздействия върху водите от приложението на ОУП на Община Симеоновград.....	251
2.3.	Компоненти на околната среда, върху които променените хидроложки и хидрогеоложки условия и промененото качество на водите ще окажат съществено влияние	251
2.4.	Прогноза и оценка на очакваните изменения в качеството на водите, включително и в качеството на водите в границите на санитарно-охранителните зони, при заустване на отпадъчните води, при пряко и непряко отвеждане в подземните води и др.	252
3.	ГЕОЛОЖКА ОСНОВА И ЗЕМНИ НЕДРА	253
4.	МИНЕРАЛНО РАЗНООБРАЗИЕ.....	253
5.	ЗЕМИ И ПОЧВИ	254
6.	ПРИРОДНИ ОБЕКТИ	255
6.1.	Въздействия върху защитени територии по смисъла на ЗЗТ	255
6.2.	Въздействия върху защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие	255
7.	БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ.....	293
7.1.	Растителен свят.....	293
7.2.	Животински свят	294
8.	ЛАНДШАФТ	296
9.	КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.....	297
10.	ОТПАДЪЦИ	297
11.	ОПАСНИ ВЕЩЕСТВА	298
12.	РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ	298
12.1.	Въздействия от шума	298

12.2.	Въздействия от йонизиращи лъчения.....	299
12.3.	Въздействия от електромагнитните (нейонизиращи) излъчвания.....	300
13.	ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА.....	300
VII.	МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА.....	302
VIII.	МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПО СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ.....	311
1.	АЛТЕРНАТИВНИ ВАРИАНТИ ЗА ПОСТИГАНЕ ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНА.....	311
2.	ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА.....	311
3.	ТРУДНОСТИ ПО СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ.....	313
IX.	ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА - СРОКОВЕ, ОТГОВОРНИЦИ, САНКЦИИ.....	313
X.	ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА В ДОКЛАДА ЗА ЕО.....	317
	ЗАКОНИ И НАРЕДБИ.....	317
	КОНВЕНЦИИ И ДИРЕКТИВИ.....	320
	СТРАТЕГИИ, ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	321
	ЛИТЕРАТУРНИ ИЗТОЧНИЦИ:.....	321
	ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ.....	323

Използвани съкращения в Екологичната оценка	
АИС	Автоматична измервателна система
БД ИБР	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“
ВГ	Водна група
ВЕЛ	Въздушна електропроводна линия
ВИ	Възобновими източници
ВТ	Водно тяло
ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГРС	Газорегулираща станция/ Газоразпределителна станция
ДКЕВР	Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
ЕАОС	Европейска агенция по околна среда
ЕГО	Едрогабаритни отпадъци
ЕО	Екологична оценка
ЖК	Жилищен комплекс
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗВСГЗГФ	Закон за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд
ЗЕВИ	Закон за енергията от възобновяеми източници
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗСПЗЗ	Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
ЗТ	Защитена територия
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИВТ	Изкуствени водни тела
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електронно и електрическо оборудване
ИУЖЛ	Излезли от употреба живачни лампи
ИП	Инвестиционно предложение
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КИН	Културно историческо наследство
ККР	Кадастрални карти и кадастрални регистри
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадни води
МГТ	Междуградски транспорт
МЕК	Максимална еднократна концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОПТ	Масов обществен пътнически транспорт

МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
Наредба за ЕО	Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
Наредба за ОС	Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НАТУРА 2000	Европейска екологична мрежа от защитени зони
НБО	Неопасни битови отпадъци
НИОНКЦ	Национален институт за опазване на недвижимите културни ценности
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
НПДЕВИ	Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НОЧЗ	Норми за опазване на човешкото здраве
НСИ	Национален статистически институт
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВМ	Орнитологично важно място
ОГП	Общ градоустройствен план
ОП	Опорен план
ОСР	Отпадъци от строителни работи
ПВТ	Подземно водно тяло
ПОРН	Предварителна оценка на риска от наводнения
ПУП	Подробен устройствен план
ПУРБ	План за управление на речния басейн
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РЗПЗН	Райони със значителен потенциален риск от наводнения
РДВ	Рамкова директива за водите
РДНО	Регионално депо за неопасни отпадъци
РИОСВ	Регионалната инспекция по околна среда и води
РПМ	Републиканска пътна мрежа
СГ	Средно годишна/о
СД	Средно дневна/о
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средно дневна норма
СМВТ	Силно модифицирани водни тела
СОЗ	Санитарна охранителна зона
СПВ	Стандарт за питейно водоснабдяване
СЧН	Средно часова норма

ВЪВЕДЕНИЕ

Предмет на настоящата Екологична оценка (ЕО) е „Общ устройствен план (ОУП) на Община Симеоновград”. Възложител на ОУП е Община Симеоновград.

Екологичната оценка е неразделна част от Общия устройствен план на Община Симеоновград и се разработва едновременно с разработването на плана.

В съответствие с нормативната уредба по околна среда, Община Симеоновград е уведомила писмено РИОСВ-Хасково за разработването на плана (входило Планово задание за Общ устройствен план (ОУП) на Община Симеоновград). В отговор с писмо Изх. № БР-309/01.11.2013 г. (*Приложение № 1*) РИОСВ-Хасково уведомява, че съгласно чл. 85, ал. 1 от ЗООС изготвянето на ОУП, възложен по реда на Закона за устройство на територията (ЗУТ) подлежи на задължителна ЕО по реда на *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба ЕО)*. Компетентен орган по процедурата е Директорът на РИОСВ-Хасково на основание чл. 4, ал. 2 от Наредбата.

С горното писмо РИОСВ-Хасково уведомява, че по отношение на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) в териториалния обхват на Община Симеоновград частично попадат следните защитени зони от екологичната мрежа „НАТУРА 2000“, по смисъла на ЗБР:

- 1) BG0000578 „Река Марица” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с Решение на МС № 122/02.03.2007 г., ДВ, бр. 21 от 09.03.2007 г.;
- 2) BG0000425 „Река Съзлийка” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, приета с Решение на МС № 122/02.03.2007 г., ДВ, бр. 21 от 09.03.2007 г.

В обхвата на ОУП не попадат защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ).

Във връзка с гореизложеното, плановото задание за общ устройствен план на Община Симеоновград попада в обхвата на чл.2, ал. 1, т. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони /Наредбата за ОС/ и подлежи на процедура по оценка съвместимостта му с предмета и целите на опазване на горечитираните защитени зони по реда на чл. 31, ал. 4, във връзка с чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/, като преценката за вероятна степен на въздействие върху защитените зони ще бъде извършена на етап консултации по изготвяне на обхвата на Доклада по екологична оценка.

Във връзка с изпълнение изискванията на чл. 19а от Наредбата за ЕО и писмо изх. № БР-309/01.11.2013 г. на РИОСВ-Хасково, изготвеното Задание за определяне обхвата и съдържанието на Доклад за Екологична оценка на „Общ устройствен план на Община Симеоновград” и разработена схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица са представени на компетентния орган за консултация.

С писмо изх. № ПД-275/25.05.2018 г. (*Приложение № 1*) РИОСВ-Хасково съгласува Заданието за определяне на обхвата и съдържанието на Доклада за екологична оценката и представената схема за провеждане на консултации. По отношение на уведомлението по чл. 10 от Наредбата за ОС, на основание чл. 36, ал. 4 от същата наредба, преценката на компетентният орган е, че няма вероятност ОУП на Община Симеоновград да окаже значително отрицателно въздействие върху горепосочените защитени зони.

Дадените препоръки от компетентният орган по околна среда с изх. № ПД-275/25.05.2018 г., както и всички становища и предложения получени в резултат от проведените консултации по обхвата и съдържанието на ЕО от РЗИ-Хасково (изх. № АО-23-5/17.04.2018 г.), БД „Източнобеломорски район“ (изх. № ПУ-02-56/04.05.2018 г.), Областно управление пожарна безопасност и защита на населението - град Хасково (Рег. № 125700-288, екз. № 2 от 23.04.2018 г.), Областна Дирекция „Земеделие” Хасково (изх. № РД-05-1204/30.04.2018 г.), Национален институт за недвижимо културно наследство (изх. № 0800-1811/03.01.2017 г.), Регионален исторически музей – Хасково (изх. № 126/21.06.2018 г.), “Водоснабдяване и канализация” ЕООД – Хасково (изх. № 903/09.05.2018 г.), Агенция „Пътно

управление“ (изх. № 08-00-633/17.05.2018 г.) са отразени и дискутирани в настоящия доклад. Копия от цитираната кореспонденция и пълна справка за проведените консултации е представена в *Приложение № 1*.

Екологичната оценка е разработена от колектив от експерти с ръководител, които отговарят на изискванията, поставени с чл. 83 ал. 1 и ал. 2 от ЗООС. Съгласно тези изисквания, към доклада са приложени:

- списък на авторския колектив, изработил екологичната оценка;
- писмени декларации на експертите, с които декларират, че не са лично заинтересувани от реализацията на плана (*Приложение № 2*).

Обхвата на настоящата екологична оценка е съобразена изцяло с изискванията за съдържание, поставени в чл. 86, ал. 3 от ЗООС, указанията на компетентния орган и резултатите от проведените консултации по изготвеното Задание за обхват и съдържание на Доклада за ЕО с всички приложения с компетентния орган по околна среда, други институции и трети лица. Всички те са отразени и дискутирани в настоящия доклад. Копия от цитираната кореспонденция и пълна справка за проведените консултации е представена в *Приложение № 1*.

Целта на Доклада за ЕО е да отчете екологичните проблеми на най-ранния етап на вземане на решение и да направи този процес на оценяване на екологичните последици от предложения план прозрачен, посредством консултации с държавни ведомства, неправителствени организации и участие на широката общественост. Резултатите, получени при разработването на Доклада за ЕО ще се вземат предвид при изготвяне на Окончателния проект на Общия устройствен план на Община Симеоновград.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ПЛАНА (ОРГАН ИЛИ ОПРАВМОЩЕНО ПО ЗАКОН ЗА ТРЕТО ЛИЦЕ)

Възложител: Община Симеоновград, гр. Симеоновград, пл. „Шейновски“ №3

Телефон, факс и e-mail: тел.: 03781/23-41; факс: 03781/20-06; e-mail: obshtina_simgrad@abv.bg, www.simeonovgrad.bg

Лице за контакти: Милена Георгиева Рангелова – Кмет на Община Симеоновград

ДАННИ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ:

Изпълнител: Обединение „План Консулт Симеоновград“ ДЗЗД

Седалище и адрес: гр. Варна 9000, ул. "Ген. Колев" № 27

Лице за контакти: Елена Дякова

I. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ НА ПЛАНА И ВРЪЗКА С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

1. Анотация на плана

Предмет на настоящата Екологична оценка е „Общ устройствен план (ОУП) на Община Симеоновград”. Екологичната оценка на ОУП е изготвена в съответствие с изискванията на действащото законодателство в страната и се съобразява с обхвата и съдържанието, определени в етапа на проведените консултации по Заданието.

При изготвянето на Екологичната оценка са взети под внимание всички законодателни разпоредби, свързани с устройство на територията и с опазването на околната среда, директиви на Европейския съюз за опазване на биоразнообразието и ландшафтите, подписаните от страната конвенции и документи в тази област и методически указания и публикации на Комисията по околната среда към ЕС за оценка на планове и програми.

Основания за изготвяне на ОУП

ОУП на Община Симеоновград се изготвя въз основа на Задание по чл. 125, ал. 1 от ЗУТ за изработване на Общ устройствен план (ОУП) на Община Симеоновград, приет с Решение № № 237 от 27.11.2013 г. на Общински съвет – Симеоновград (виж Приложение).

Необходимостта от изготвяне на актуален ОУПО Симеоновград е продиктувана от няколко обстоятелства:

- С влизането в сила на ЗИД на ЗУТ /обн. ДВ, бр.82 от 26.10.2012 г./ се поставят нови съществени изисквания към устройството на отделните видове територии и значително се ограничават инвестиционните намерения на физически и юридически лица при липса на действащ ОУПО;
- Наличието на актуален ОУПО Симеоновград е условие и предпоставка за кандидатстване и получаване на финансиране по линия на оперативните програми на европейските структурни фондове;
- ОУПО ще създаде благоприятни условия за инвестиционно проектиране и строителство в община Симеоновград;
- ОУПО ще допринесе за по-ефективното планиране на общинската територия, при прилагането на интегриран подход за постигане на устойчиво развитие в перспектива;
- Правилата и нормативите за прилагане на ОУПО ще допринесат за неговото и на общината по-добро управление.

ОУП се изготвя при спазване разпоредбите на:

- ✓ Закона за устройство на територията;
- ✓ Наредба № 7/22.12.2005 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;
- ✓ Наредба № 8/2001 г. на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове;
- ✓ Закона за опазване на околната среда и водите;
- ✓ Закона за биологичното разнообразие;
- ✓ Други нормативни документи, имащи отношение по териториално-устройствените проблеми на ОУП на общината.

Етапите за изготвяне на „ОУП на Община Симеоновград” са:

- Изготвяне на Предварителен проект (ПП) на ОУП на община Симеоновград;
- Изработване на Окончателен проект на ОУП на община Симеоновград.

Съгласно чл. 17, ал. 3 на Наредба № 8, ОУПО Симеоновград се изработва с прогнозен период от 15 – 20 години.

2. Описание на основните цели и задачи на ОУП на Община Симеоновград

Основна стратегическа цел на Общия устройствен план на община Симеоновград е да служи като управленски инструмент в планирането и устройствената политика на местната власт, като създава оптимални пространствени и функционални структури и връзки за развитие, изграждане и комплексно устройство на цялата територия в хармонично единство на урбанизираните територии и на природните дадености, изхождайки от специфичните, регионални и местни условия, водеща до по-добра среда за живот на жителите на общината в близък и по-далечен план.

Специфичните цели, които трябва да бъдат постигнати с оглед на основната цел на плана са:

1. Идентифициране възможностите и ограниченията за развитие, като се изведат потенциалните ползи и ресурси и се предложат адекватни модели за тяхното ползване:

- Създаване на условия за развитие и обновяване на социално икономическия комплекс, така че да се осигури заетост на наличната и на потенциалната работна сила в общината;

- Предлагане на решения за ефективното използване на ресурсите и потенциалите на извън урбанизираната територия за целите на социално – икономическото развитие на общината.

2. *Оценяване на регионалните връзки и контакти като се изведат възможните насоки на общи действия със съседни и други общини в постигането на общи цели:*

- Анализ на транспортната инфраструктура и на настоящите и прогнозни потребности и предлагане на решение в съответствие с устройствената концепция /акценти – връзките с населените места в област Хасково и съседните области/;
- Извеждане на визия за устройствено развитие на общината на базата на интегриране на местните условия и възможности с тези от регионална значимост.

3. *Развитие и трансформация на съществуващи и създаване на нови функции, както в населените места, така и в извън урбанизираните територии в обхвата на общината; предлагане на функционално дефиниране на населените места:*

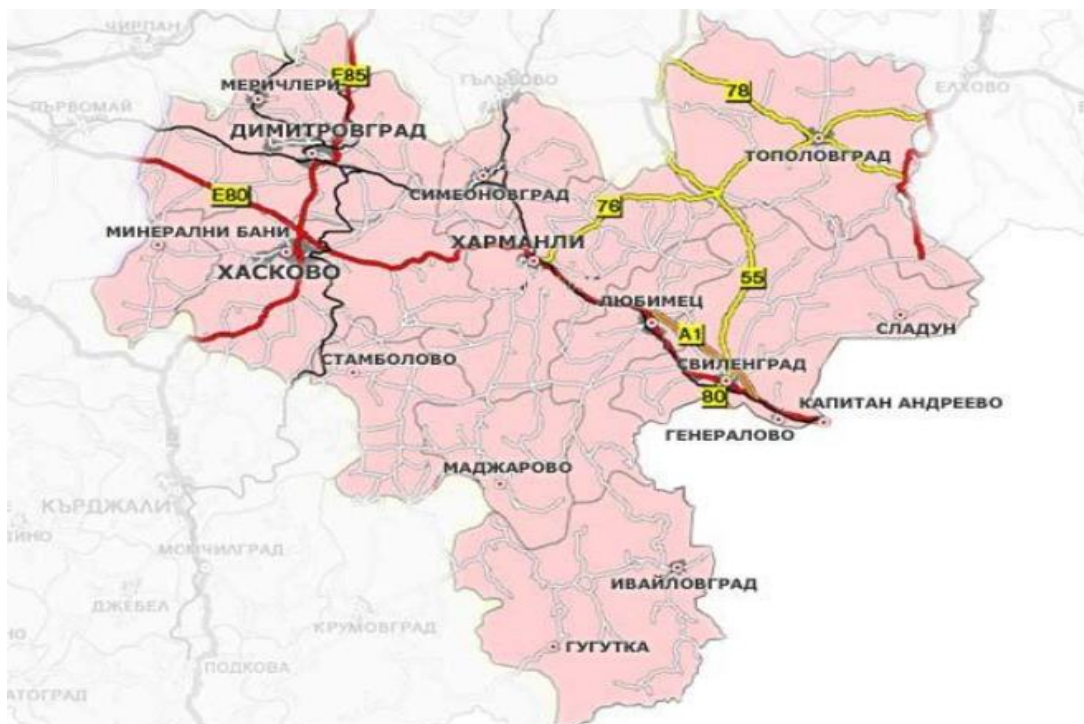
- Преразпределение на функции, което да осигури обживяване на населените места;
- Обединение на населените места в система и интегрирано управление на публичните услуги;
- Органично и функционално обвързване на град Симеоновград с останалите населени места в екологично, икономическо, художествено и културно отношение;
- Активизиране на малките населени места и формиране на по широк спектър на функции в тях;
- Формиране на „контактни зони” около населените места и зоната на активно влияние на туристическите активности.

3. Концепция за устройствено развитие на Община Симеоновград

Общият устройствен план се изготвя за територията на Община Симеоновград, Област Хасково.

Община Симеоновград се намира в границите на Южна България и е от четвърти функционален тип. Разположена е в Южния централен район - един от обособените 6 района за планиране в България съгласно разпоредбата на Регламент № 1059/2006 г. на ЕС. Община Симеоновград се намира в североизточната част на Хасковска област и на юг граничи с община Харманли, на запад – с общините Хасково и Димитровград, а на север и изток съответно с община Гълъбово и община Опан от Област Стара Загора. Заема територия от 222.94 км². В границите ѝ влизат 9 населени места с техните землища, а именно: град Симеоновград, с. Дряново, с. Калугерово, с. Константиново, с. Навъсен, с. Пясъчево, с. Свирково, с. Троян, с. Тянево.

На *фигура 1* и *фигура 2* са показани местоположението на община Симеоновград сред общините на Хасковска област и разположението на населените места в общината.

Фигура 1: Разположение на община Симоновград в територията на област Хасково

Симоновград е сравнително малка община с население по населени места по последно преброяване от 17.07.2012 г. - 9 582 души, от които 7 701 обитават общинския център, а останалите 1 881 души – селата.

В йерархичната система от градове-центрове, като общински и основен център в общината град Симоновград попада в 5^{то} ниво.

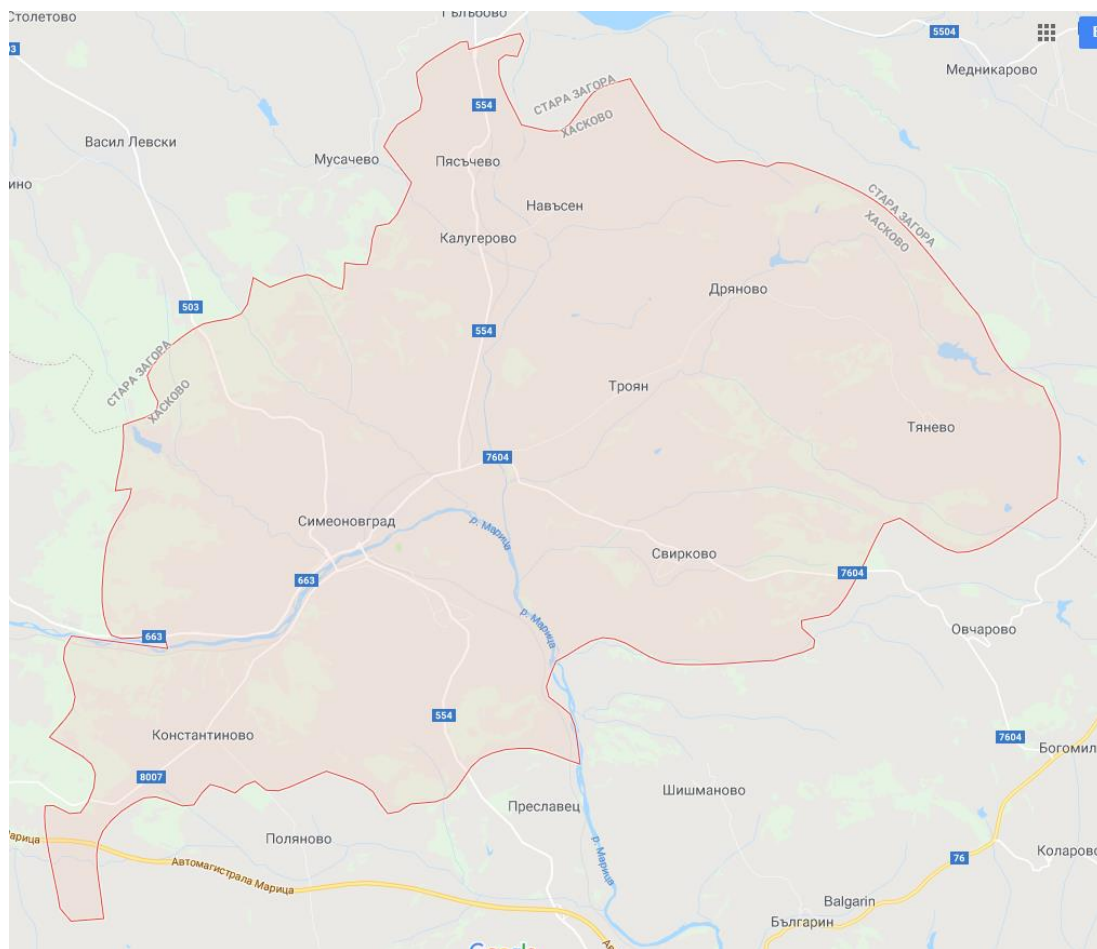
Административният статут и категориите на населените места, както и категориите им по Наредба № 7, §1, ал. 1 и 2 са следните:

➤ в категорията „много малки градове“ - с население до 10 000 жители - гр. Симоновград (7 701 души по последно преброяване 17.07.2012 г.; 6 226 души към 31.12.2016 г. по текуща демографска статистика).

Селата се категоризират в две групи:

➤ в категория „малки села“ с население от 250 до 1000 жители - с. Свирково (426 души 2012 г., 390 към 31.12.2016 г.) и с. Тянево (325 души 2012 г., 273 към 31.12.2016 г.);

➤ в категория „много малки села“ с население до 250 жители - с. Навъсен (211 души 2012 г., 212 към 31.12.2016 г.); с. Калугерово (241 души 2012 г., 233 към 31.12.2016 г.); с. Троян (229 души 2012 г., 205 към 31.12.2016 г.); с. Константиново (235 души 2012 г., 248 към 31.12.2016 г.); с. Дряново (130 души 2012 г., 127 към 31.12.2016 г.); с. Пясъчево (65 души 2012 г., 89 към 31.12.2016 г.).

Фигура 2: Разположение на населените места в община Симеоновград

В община Симеоновград липсват населени места, които да са обезлюдени, въпреки че територията не е гъсто населена. Средната гъстота на населението е по-ниска от тази за областта. Урбанизираността на територията е изключително висока - 73,32% градско население.

Урбанистичната структура на общината е подчертано центрична с концентрация на функции в общинския център и периферни селища с различен характер. В общинския център град Симеоновград са съсредоточени административното и социално обслужване и основната част от икономическата дейност в общината. Селата с най-голям брой население на територията са: с. Свирково, с. Калугерово и с. Тенево.

Осите на урбанистично развитие за територията на страната на ниво „район за планиране“ следват Националната концепция за пространствено развитие, Националната стратегия за регионално развитие и Регионалният план за развитие на Южен централен район.

Община Симеоновград се тангира от една от главните оси на развитие, определена от НСРР, по направление, свързващо градовете София, Велико Търново и Хасково.

Населените места в общината са свързани помежду си и с останалата част на страната чрез съществуваща пътна мрежа.

В териториалната структура на община Симеоновград определящо влияние за пространственото разположение на населените места има релефът – равнинен и отчасти хълмист релеф, който е предпоставка за хетерогенното разпределение на селищата от части основно по протежението на реките, което формира линеарния характер на пространствената структура, както на селищната мрежа, така и на повечето от населените места.

В пространствената структура на общината се открояват няколко основни направления, по които са разположени повечето селищни структури.

Пространствената структура на комуникационната система и мрежата от населени места следва естествените форми на релефа, разполагайки се по поречието на реките, което е фактор за устойчивото и развитие и изпълнение на основните ѝ функции във времето. Характерно за пространствената структура на селищната мрежа е тенденцията за усвояване на нови терени по дължината на комуникационните връзки, като на някои места тези нови образувания постепенно се сливат със съществуващите селища.

Основавайки се на тези ключови характеристики ОУП на Община Симеоновград следва да предложи устройствени решения не само за урбанизираната територия в строителните граници на града, а и за някои фактически локализации в неговото землище, които по редица причини нямат статут на селищни образувания (урбанизираните територии извън границите на населени места). Една от формулираните задачи на ОУП е да обоснове разширяване на урбанизираните територии чрез придобиване на съответния устройствен статут на земите по чл. 4 ЗСПЗЗ в землището на гр. Симеоновград, като за целта се предложат устройствени решения за:

- устройствено урегулиране на фактическото и на бъдещото земеползване – чрез въвеждане на специфични норми и режими за застроените и на предвидените за ново застрояване с вилен тип сгради земеделски земи по параграф 4, както и на земите с променено предназначение за жилищни и обслужващи дейности и др. подобни при прилагането на изискванията на чл. 29 от Наредба №7;
- определят устройствения статут и допустимото застрояване в отделните местности със земи по чл. 4 на ЗСПЗЗ;
- определяне на категорията на земята, допускаща промяна на предназначението ѝ;
- развитие на системите на техническата инфраструктура в селищните образувания (със статут на вилни зони), ангажимент на община Симеоновград;
- свеждане до минимум отнемането на нови, ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и за друго строително усвояване.

3.1. Съществуващо положение на територията на Община Симеоновград и насоки за развитие с Общия устройствен план

Състояние на съществуващия сграден и жилищен фонд на територията на Община Симеоновград и нейното землище

По данни на ТСБ Хасково за периода за 2001 и 2002 г. и 2003 г. жилищните сгради в община Симеоновград са 4613 броя. Повече от половината от сградите са построени от тухла – 58.14%, а останалите от стоманобетон – 20.16% и други материали – 21.7%. 98,24% от жилищата са собственост на частни физически лица, а 1,71% са държавни и общински. Жилищата на 1000 човека от населението са 453 през 2003 г. средният брой лица на едно жилище е 2,21 човека.

Основните проблеми на жилищната система са лошо управление и поддържане на жилищния фонд; висока енергоемкост на сградите - лоша термоизолация на стените и уплътненията на физически остарели дограми, в резултат на което се увеличават разходите на енергия; влошена достъпност до жилище; увеличение дела на собствениците на жилища, които не могат да поддържат собствеността си в сегашните пазарни условия; делът на общественият жилищен фонд има символични стойности (1,71%); липса на шанс за повечето млади семейства и маргиналните групи да станат собственици на жилища или дори наематели в обществен жилищен фонд.

Предвид гореизложеното през следващите години по-голяма тежест ще имат “Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие”, в които реновирането на жилищните комплекси е един от основните приоритети. Основанието за финансирането на тези планове е осигуреността с актуални устройствени планове на съответните територии.

Състояние на промишлени и селскостопански територии и зони за приложение на труд

Община Симеоновград е традиционен селскостопански район. **Селското стопанство** е важен отрасъл за хората (особено извън града) и за частично поддържане на хранително-вкусовата промишленост в общината. От общо 149 231 дка земеделски територии, наличната обработваема земя в

общината е 125 922 дка. Основните земеделски култури, които се отглеждат в общината са: зърнените, зърнено-фуражните и зеленчуците. Голям проблем в общината е липсата на напоителна техника и инвентар, което пречи за осигуряването на високи добиви. В общината се произвежда основно пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица и зеленчуци.

На територията на общината съществуват три земеделски кооперации в с. Дряново, с. Свирково и с. Троян, които произвеждат предимно зърнено-житни култури (царевица, ечемик) и технически култури (слънчоглед и памук). Всички други производители са частни стопани.

Един от основните проблеми в растениевъдството, касаещи община Симеоновград е свързан с липсата на изкупвателен пункт за продукцията и ниските изкупни цени, които частните изкупвателни фирми предлагат на местните производители. Проблем за производителите е и липсата на напоителна техника и инвентар. Осигуряването на тези съоръжения биха довели до увеличаване на добивите от царевица, слънчоглед и технически култури. А зеленчукопроизводството, за развитието на което има изключително благоприятен климат, би се настанило трайно в списъка със земеделски продукти, които се произвеждат в общината.

От селскостопанските животни в общината се отглеждат: говеда, овце, кози, свине, птици и пчелни семейства. **Животновъдството** в общината е съсредоточено в частния сектор и се характеризира с висок относителен дял на дребните стопанства. В общината съществуват условия най-вече за развитие на млечното и месодайно говедовъдство, овцевъдството и птицевъдството.

Един от основните проблеми, с които животновъдите предстои да се сблъскат е факта, че вътрешния пазар на животински продукти е нестабилен, а външният поставя множество изисквания, на които повечето от тях трудно могат да отговорят. Големи проблеми животновъдите срещат с преодоляването на условията, които трябва да се изпълнят за получаване на финансиране за развитие на дейността си от кредитни институции и фондове за подпомагане селскостопанските производители.

Горските територии в обхвата на община Симеоновград се стопанисват изцяло от “ДГС Хасково” („Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен), чиито административни граници съвпадат с общините Хасково, Димитровград, Харманли, Симеоновград, Минерални бани, Стамболово и Маджарово. Седалището на стопанството е в гр. Хасково. Горите на ТП ”ДГС Хасково” попадат почти изцяло в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори.

В района на стопанството преобладават чистите и смесени издънкови дъбови гори (предимно от благун, цер, зимен дъб и космат дъб). На второ място са иглолистните насаждения, които почти изцяло са представени от бялборови и черборови култури, смесени с издънков дъб. Широколистните високостъблени насаждения са представени предимно от тополови и други култури. Естествените широколистни високостъблени насаждения представляват малка част от площта на стопанството.

Промишлеността в общината е по-слабо развит отрасъл. По-голямо действащо промишлено предприятие на територията на общината е „Марица“ ЕАД - за производство на облекла за свободно време, туризъм и спорт.

На територията на общината работят още две малки фирми за изземване на пясък от коритото на река Марица и фирма за ремонт и търговия с автомобили, които осигуряват заетост на близо 50 души.

В рамките на отрасъл “Добивна промишленост” структуроопределяща роля в общината имат нерудните полезни изкопаеми, свързани предимно с поречието на р. Марица. По поречието на р. Марица има разкрити находища от глина и се добиват пясък и чакъл. Разкрити са и находища на редки метали и канелна кариера.

Насоките за развитие на производствените зони и техните функционални производни (производствени, производствено-складови, складови и др.) се определят от насоките за развитие на социално-икономическия комплекс на гр. Симеоновград. Предлаганите устройствени решения за производствените зони с проекта отчитат:

- Обосноваването в Устройствовената концепция устройствени режими и параметрите на предлаганите градоустройствени показатели за всяка конкретна производствена зона;
- Насоките за реструктуриране на съществуващите производствени зони;

- Териториалната структура на съществуващите зони, получена в резултат на осъществените реституционни и приватизационни мероприятия;
- Наличният инвестиционен интерес за изграждане на нови производствени и складови зони, както и на фирмени представителства, по основните входно-изходни артерии на града;
- Разновидността на новопредлаганите зони - чисто производствена, предимно производствена, производствено-складова и др.

Комуникационно-транспортна инфраструктура

На територията на община Симеоновград са разположени 48,19 км. третокласни пътища от републиканската пътна мрежа, 13.9 км общинска пътна мрежа, 85.68 км улична пътна мрежа и 1,12 км от Автомагистрала „Марица“

Таблица 1: Републиканска пътна мрежа в община Симеоновград

Област, Община	Общо РПМ	Автомагистрала и пътни връзки	Първокласни пътища	Второкласни пътища	Третокласни пътища
км					
Област Хасково	1062.44	24.5	169.93	147.64	720.37
Община Симеоновград	49,31	1,12	0	0	48.192

През териториалните граници на Община Симеоновград преминават следните участъци от съществуващата републиканска пътна мрежа:

- От км 54+236,35 до км 55+357 на АМ „Марица“, А - 4 " (Пловдив - Стара Загора) - Харманли - Свиленград - Граница Турция" с дължина 1,121 км.
- От км 23+000 до км 29+569 на път III - 503 „Средец - Опан - Симеоновград" с дължина 6,569 км.
- От км 47+5001 до км 67+600 на път III - 554 „Нова Загора - Раднево - Гълъбово - Симеоновград - Харманли" с дължина 20,10 км.
- От км 49+400 до км 54+908 на път III - 663 „Чирпан - Зетъво - Димитровград - Брод - Златополе - Райново - Симеоновград " с дължина 5,508 км.
- От км 6+850 до км 16+590 на път III - 7604 „Богомил - Овчарово - Свирково - Симеоновград" с дължина 7,975 км.
- От км 17+040 до км 25+080 на път III - 8007 „Хасково - Узунджово - Александрово - Константиново - Симеоновград" с дължина 8,040 км.

От представените данни е видно, че през територията на Общината не преминават първокласни и второкласни пътища. Делът на третокласните пътища в Общината спрямо област Хасково е едва 1%.

Като цяло, общинската пътна и улична мрежа в Общината е силно амортизирана. За периода 2007-2013 г. е извършвана реконструкция на уличната мрежа в гр. Симеоновград и селата със средства от общинския бюджет и по програма САПАРД. За подобряване на общинската пътна мрежа са реализирани проекти за възстановяване мост на път IV - 53479 с. Навъсен - с. Калугерово при км 1 + 117 и мост на път IV - 53479 с. Навъсен - с. Калугерово при км 1 + 265 и възстановяване и укрепване на път и водосток.

Изграден е участък от АМ „Марица“ с дължина 65,62 км, /АМ „Тракия“ – гр. Харманли/. Пътния възел „Симеоновград“ е разположен на територията на Община Харманли.

Ежедневно през общината се движат автобуси към Хасково, Харманли и Гълъбово, основен превозвач до гр. Симеоновград е „Тони-ГД-2010" ЕООД. Транспортната дейност чрез автобусен транспорт се осъществява от частни фирми, осъществяващи разписания в Общинската, Областната и Републиканската транспортни схеми.

Междуселищни автобусни линии: Хасково – Симеоновград, Симеоновград – Свирково, Симеоновград – Тянево, Харманли – Симеоновград, Гълъбово – Симеоновград.

Транспортна достъпност и осигуреност на територията

Общинският център гр. Симеоновград се намира на 30 км от международния път Е-80 и на 28 км от областния център Хасково. Дължината на уличната мрежа на общината е 85.68 км.

Община Симеоновград се намира в непосредствена близост до транс континенталния коридор: ж. п. линията от Западна Европа през София - Пловдив -Димитровград - Свиленград за Истанбул, Близкия Изток, Азия.

Най-близките гранични контролно-пропускателни пунктове до община Симеоновград са:

- Капитан Андреево - намиращ се на 50 км. югоизточно от гр. Симеоновград;
- Капитан Петко Войвода - намиращ се на 55 км. от гр. Симеоновград;

Всички села в общината имат връзка както с общинския, така и с областния център. Ежедневно през общината се движат автобуси към Хасково, Харманли и Гълъбово. В община Симеоновград транспортът е представен от автомобилен и железопътен транспорт.

Жителите на Общината се обслужват от частна автогара с частни линии. През общината преминава ж.п. линия София - Симеоновград - Свиленград, с основна ж.п. гара Симеоновград. Преминава и жп линия Симеоновград - Нова Загора.

Енергийна система. Електроразпределение. Телекомуникации.

В община Симеоновград е изградена подстанцията “Марица Изток” 400/220/110 kV, която е основен възел на националната електроенергийна система, с обща инсталирана трансформаторна мощност 1030 MW. Енергийната система на община Симеоновград се характеризира с добре изградена мрежа – 20 kV и инженерно-технически съоръжения. Тя не създава сериозни конфликти по отношение на захранването с електроенергия на битовите потребители и производствените консуматори.

Всички населени места на територията на община Симеоновград са електрифицирани. Видове електропроводи:

Въздушни линии – 20 kW, 112 км;

Въздушни линии мрежи ниско напрежение –105 км;

Кабелни линии – 20 kW, 22 км;

Кабелни линии ниско напрежение –21 км.

Има необходимост от по-нататъшна модернизация на уличното осветление и въвеждане на енергоефективно осветление във всички населени места на общината.

Насоките за развитие в тази сфера са:

- ✓ Електроенергийната система на прилежащата територия е добре развита и оразмерена да поема по-голямо натоварване. Техническото състояние на използваните съоръжения е добро и към настоящия момент не е необходимо изграждането на нови такива;
- ✓ На лице са достатъчно мощности при необходимост да бъдат захранени новоизградени производствени или жилищни територии.

В Община Симеоновград дейността по телекомуникационни услуги включва основно предоставянето на телефонни услуги на физически и юридически лица. Далекосъобщителните услуги се предоставят от цифрова централа. Всички населени места на територията на община Симеоновград са телефонизирани. Мрежата на мобилните оператори на територията на община Симеоновград има добър обхват. Интернет комуникациите се осъществяват посредством два доставчика.

Водоснабдителна и канализационна инфраструктура

Деятелностите по водоснабдяване в Симеоновград се осъществяват от поделението на ВиК - Хасково, което поддържа и стопанисва съответните водопроводни мрежи.

Всички населени места на територията на общината са водоснабдени. Няма населени места, където липсва питейно водоснабдяване. Водоснабдяването се осигурява от 11 източника, от които 2 дренажа и 9 речни водохващания. Главно водоснабдяването се осъществява чрез речни водохващания. Енергоемкостта на водопроизводството в района е сравнително високо. Цялото водно количество в района се подава помпажно. Това се обяснява с равнинния характер на релефа, който на места налага припомпване на водата и увеличава нейната себестойност. Водопроводната мрежа се състои от 67% вътрешни и 33% външни водопроводи.

Средните загуби във външната мрежа са големи поради твърде дългата, амортизирана и неефективно изградена преносна система. Основно за нея е, че тя е изградена на основата на азбестово-циментови тръби (над 80%) и по европейските и националните стандарти не отговаря на изискванията за качество на подаваната питейна вода.

На територията на общината няма населени места с режим на ползване на водата.

Изградеността на водопреносната система е на сравнително добро ниво в общинския център, но в голяма си част тя е амортизирана и има нужда от рехабилитация.

Водоснабдяването на промишлеността в Община Симеоновград се осъществява от същите водоизточници и от същата водопреносна мрежа, които се използват за питейни нужди. Използваните количества вода от промишлеността са незначителни и се консумират предимно в общинския център. На много места питейната вода се използва за напояване.

Предложение за подобряване на водоснабдителната система

Необходима е поетапна модернизация на водопроводната мрежа, като в последният ѝ етап всички азбестово-циментови тръби трябва да са подменени с такива, които да отговарят на европейските и националните стандарти.

Местните водоизточници са с достатъчен дебит за да задоволяват напълно както промишлените, така и питейните нужди, при добра модернизация на водоснабдителната мрежа дори и при повишаване на необходимите водни количества, което не се очаква.

Канализация и пречистване на отпадъчните води

Деятелностите по канализация в Симеоновград се осъществяват от поделението на ВиК - Хасково, което поддържа и стопанисва съответните канализационни мрежи.

На територията на Община Симеоновград канализационна система съществува единствено в общинския център. Нейната дължина е 12 км, дължината на колектора е 1 км, а броя на канализационните отклонения е 400. В населените места отпадъчните води се събират в септични ями и попивни кладенци или свободно се заустват, което води до замърсяване на подземните води. Липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води. Битовите и промишлени отпадъчни води съдържат големи количества вещества от органичен и неорганичен характер и са основни фактори за замърсяването на водните течения. Замърсяването на подпочвените води е предизвикано от инфилтрирани речни води.

Предложение за подобряване на канализационната система

Насоките за развитие в сферата на водоснабдяването са следните:

- изграждане на канализационна мрежа в населените места – Дряново, Калугеоров, Константиново, Навъсен, Пясъчево, Свирково, Троян, Тянево;
- изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадни води.

Туризм и отдих

Туризмът в община Симеоновград е слабо застъпен. Развива се основно ловът и риболовът. В общината има 156 водоема, язовира и водостопански съоръжения. Една част са взети на концесия и се

развива рибовъдно стопанство. Друга част са свободни и подходящо място за повечето хора за отдих, лов и риболов.

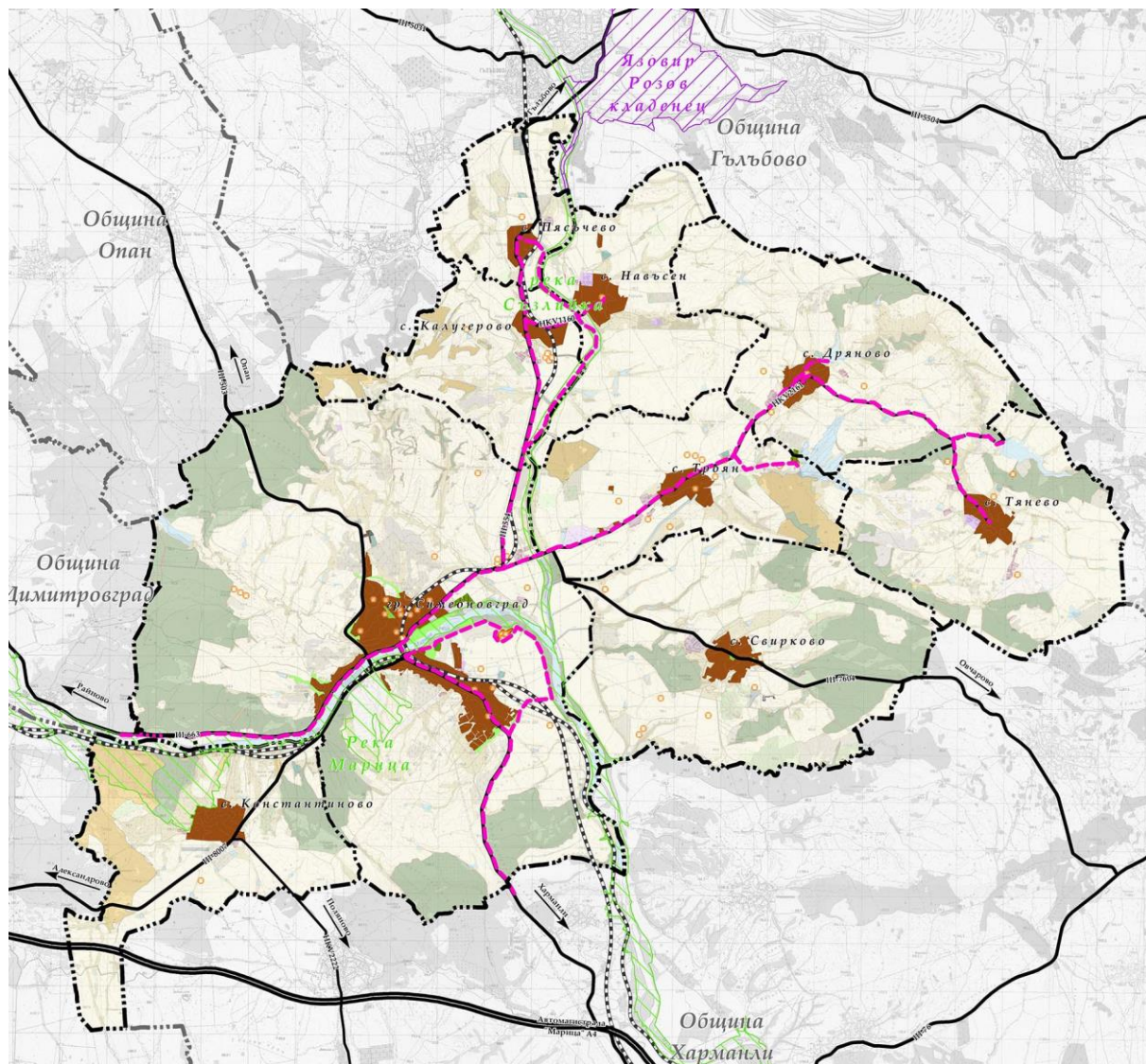
На територията на общината се намира крепостта “Асара” /построена през IV в./, която има предпоставки да се изгради като исторически комплекс и на тази база да се развива културен и ловен туризъм и туризъм в областта на историята и археологическите разкопки. На територията на общината са разкрити още много могили, които обаче са опустошени и разграбени от иманяри.

Един от проблемите по отношение развитието на туризма е липсата на изградена инфраструктура до обектите на културата. Пътят до крепостта “Асара” представлява дига, до могилите също няма изградена инфраструктура. Друг проблем е липсата на туристическа организация.

Друг проблем пред развитието на туризма е, че на територията на общината липсват хотели, не се предлагат и частни квартири.

Община Симеоновград разполага с почивна база в град Разлог.

В ОУПО Симеоновград са заложили няколко потенциални туристически маршрута, като те до голяма степен се придържат към съществуващата пътна инфраструктура. Изключение от това правило правят само два от маршрутите, като единият води до язовира разположен между землищата на с. Троян и с. Дряново, а другият минава по поречието на р. Марица и покрай недобре експонираната крепост Констанция, която е един от най-значимите туристически обекти на общината, който обаче не е добре поддържан и рекламиран.

Фигура 3. Потенциални туристически маршрути на територията на община Симеоновград, изобразени с цикламен пунктир

3.2. Основни устройствени елементи, зони и територии, определени с предварителния проект за ОУП на Община Симеоновград – баланс на територията

С предварителният проект се предвиждат нови устройствени зони основно на територията на гр. Симеоновград, и незначителна намеса в селата Троян, Калугерово и Дряново.

- 1) Ограничено увеличаване на терените за ниско-етажно жилищно застрояване (Жм1), разположени само в общинския център.
- 2) Нови терени за производствени нужди (Пп1) са проектирани в общинския център и селата Троян, Калугерово и Дряново;
- 3) Обществено-обслужващи територии и смесени многофункционални зони (Оо1) са предвидени в гр. Симеоновград.
- 4) Курортни зони (Ок) са проектирани само в общинския център и с. Дряново до Троянския язовир.
- 5) Зелени площи (Зп.1) са проектирани за гр. Симеоновград;
- 6) Проектирано е увеличаване на площта на гробищния парк в общинския център;

Всички увеличения на урбанизирани терени са направени за сметка на земеделски площи.

Таблица 2: Баланс на територията на Община Симеоновград

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА							
Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи		Увеличение площ /ха/	Намаление площ /ха/	Изменение %
	площ /ха/	%	площ /ха/	%			
Територии с общо предназначение							
1. Жилишни функции	747.16	3.35	786.27	3.53	39.11		5.23
2. Обществено-обслужващи функции	30.04	0.13	35.73	0.16	5.68		18.92
3. Производствени дейности	74.68	0.34	148.25	0.67	73.57		98.51
4. Складови дейности	17.82	0.08	17.82	0.08			
5. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	0.00	0.00	10.13	0.05	10.13		
6. Озеленяване, паркове и градини	4.20	0.02	69.91	0.31	65.71		1564.81
7. Спорт и атракции	2.27	0.01	2.27	0.01			
8. Комунално обслужване и стопанство	59.33	0.27	59.33	0.27			
9. Земеделски територии, в т.ч.:							
9.1. Обработваеми земи-ниви	12092.88	54.28	11970.49	53.73		122.39	-1.01
9.2. Обработваеми земи-трайни насаждения	263.70	1.18	263.70	1.18			
9.3. Необработваеми земи	3239.07	14.54	3191.17	14.32		47.90	-1.48
10. Горски територии, в т.ч.:							
10.1. Гори	3672.53	16.48	3672.53	16.48			
10.2. Защитни гори	0.00	0.00	0.00	0.00			
10.3. Рекреационни гори	0.00	0.00	0.00	0.00			
10.4. Горски земи	743.61	3.34	743.61	3.34			
11. Водни площи	557.84	2.50	560.47	2.52	2.63		0.47
12. Транспорт и комуникации	261.75	1.17	261.75	1.17			
13. Техническа инфраструктура	65.68	0.29	65.68	0.29			
14. Недефиниран НТП и функция	421.63	1.89	393.51	1.77		28.12	-6.67
15. Гробищен парк	22.76	0.10	24.34	0.11	1.59		6.97
Защитени и нарушени територии							
А) За природозащита	0.00	0.00	0.00	0.00			
Б) За опазване на културното наследство	3.18	0.01	3.18	0.01			
В) С особена териториалноустройствена защита	0.00	0.00	0.00	0.00			
Г) За възстановяване и рекултивация	0.56	0.00	0.56	0.00			
Д) С активни и потенциални свлачища и сруттища	0.00	0.00	0.00	0.00			
Е) Други нарушени територии	0.00	0.00	0.00	0.00			
Ж) Обща площ (с отчитане на припокриването)	0.00	0.00	0.00	0.00			
Обща площ:	22280.70		22280.70				

3.3. Правила и нормативи за прилагане на плана

Към предварителния проект, на основание чл. 104, ал. 2 от Закона за устройство на територията са изработени правила и нормативи за прилагане на плана и те са неразделна част от Общия устройствен план на община Симеоновград.

Правилата и нормативите са изработени в съответствие с наредбата по чл. 13, ал. 1 от Закона за устройство на територията и се одобряват едновременно с Общия устройствен план на община Симеоновград.

Неразделна част от правилата и нормативите за прилагане на Общия Устройствовен План са показателите за застрояване на отделните видове територии, устройствени зони и самостоятелни терени.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ НА ОТДЕЛНИТЕ ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ, УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И САМОСТОЯТЕЛНИ ТЕРЕНИ

УСТРОЙСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ						
Устройствена категория	Устройствени параметри					
	макс. плътност на застр. в%	макс. Кинт	мин. озеленена площ в%	макс. кота корниз в м.	Цвят	Площ / контур
1	2	3	4	5	6	7
ЖИЛИЩНИ ТЕРИТОРИИ						
1. Жм-Жилищна устройствена зона с преобладаващо ниско застрояване съществуваща	30	1,20	50	10	 Кафяво	площ
2. Жм1 - Жилищна устройствена зона с преобладаващо ниско застрояване проектна	30	0,80	50	10	 Тъмно оранжево райе на светло оранжев фон с сив контур	площ с шрих в/у основния цвят / контур
ПРОИЗВОДСТВЕНИ ТЕРИТОРИИ						
3. Пп - Предимно производствена устройствена зона и терени съществуващи	60	2,00	30		 Тъмно лилаво	площ
4. Пп1 - Предимно производствена устройствена зона и терени проект	50	1,50	50		 Светло лилаво	площ
ОБЩЕСТВЕНО-ОБСЛУЖВАЩИ ТЕРИТОРИИ И СМЕСЕНИ МНОГОФУНКЦИОНАЛНИ ЗОНИ						
5. Оо - Устройствовна зона за обществено-обслужващи дейности, съществуваща	Устройството и застрояването се осъществяват след изработване на подробен устройствен план, съобразен целите на застрояване и нормативите отредени в Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и одобрен от главния архитект на общината.				 червено	площ
6. Оо1 - Устройствовна зона за обществено-обслужващи дейности, проектна					 Жълто райе на червен фон с жълт контур	площ с шрих в/у основния цвят / контур
ТЕРИТОРИИ ЗА РЕКРЕАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ						
7. Ок - курортна устройствена зона и комплекси, проектна	20	1,00	50	7	 Червено райе на зелен фон	площ с шрих върху основния цвят

8. Са - Други рекреации (спорт, атракции и др.), съществуваща	Зони за озеленяване, спорт и атракции. За спортни и атракционни обекти със специфичен устройствен режим, конкретизиран с ПУП и одобрени от главния архитект на общината.	 зелено с червен контур	площ/контур
ОЗЕЛЕНЕНИ ТЕРИТОРИИ			
9. Оз – Устройствова зона за озеленяване, паркове и градини, съществуваща	Устройството и застрояването се осъществяват след изработване на подробен устройствен план, съобразен с целите на застрояване и нормативите отредени в Наредба №7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони и одобрен от главния архитект на общината.	 Зелено	площ
10. Оз1 – Устройствова зона за озеленяване, паркове и градини, проектна	Изграждането и поставянето на обекти в зоните за озеленяване се извършват съгласно чл. 32, ал. 3 от Наредба №7 за правила и Нормативи за устройство на отделните видове територии.	 Светло зелено	площ
11. Тгп - Терени за гробищни паркове, съществуващи	По периферията на гробищните паркове, в рамките на регулацията им се предвижда задължителна изолационна зеленина с мин. ширина 10 м., в която се допуска разполагане на колумбарийни стени (урнови стени).	 Тъмно зелено с червен контур	площ / червен контур
12.Тгп1 - Терени за гробищни паркове, проектни		 Червено райе на тъмно зелен фон с червен контур	площ с шрих в/у основния цвят / червен контур
ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА			
13. Тги - Терени за транспортна инфраструктура	Устройството и застрояването на елементите на техническата инфраструктура се съобразяват със Закона за устройство на територията, Закона за пътищата, Закон за водите, Закон за енергетиката, Закона за електронните съобщения и други, както й поднормативните им актове по тяхното прилагане и настоящите правила и нормативи.	 Светло сиво	площ
14. Тевк - Терени за площни обекти на техническата инфраструктура		 Тъмно зелено	площ
КУЛТУРНО-ИСТРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО			
15. Ткин - Територии за опазване на културното наследство	Допълнителен режим, с който се изисква изпълнението на разпоредбите на Закона за културното наследство.	 Оранжево с кафяв контур	площ/контур

4. Връзка на плана с други планове и програми

Общият устройствен план на Община Симеоновград е управленски инструмент на местната власт, насочен към създаване на условия за развитие и комплексно устройствено планиране на различните видове територии при отчитане на съществуващите природни и антропогенни дадености и специфични социално-икономически условия.

С ОУПО се детайлизират териториалните насоки на развитие, заложен в пространствените документи от по-високо йерархично ниво. Планът се съобразява с предвижданията на устройствените

схеми и планове от по-горна степен и представлява по отношение на тях по-пълна, по-подробна и конкретна разработка.

Във връзка с приемането на Република България като равноправен член на Европейския съюз от 01.01.2007 г. и хармонизиране на нашето законодателство с това на ЕС основни актуални източници, задаващи целите по опазването на околната среда, са Европейските директиви, ръководства и указания, засягащи компонентите на околната среда (въздух, води, почви, отпадъци), които са ползвани и съобразени при изготвянето на екологичната оценка.

При изготвянето на плана са взети предвид следните документи на европейско, национално и регионално ниво, както следва:

1) „Европа 2020“: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж

Стратегията предлага три подсилващи се взаимно приоритета:

- ✓ интелигентен растеж: изграждане на икономика, основаваща се на знания и иновации;
- ✓ устойчив растеж: насърчаване на по-екологична и по-конкурентоспособна икономика с по-ефективно използване на ресурсите;
- ✓ приобщаващ растеж: стимулиране на икономика с високи равнища на заетост, която да доведе до социално и териториално сближаване.

За постигане на горните приоритети Комисията предлага следните водещи цели за ЕС

- заетост за 75% от населението на възраст 20 – 64 години;
- инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НРД) в размер на 3 % от БВП на ЕС;
- постигане на целите „20/20/20“ по отношение на климата/енергията (включително намаляване на емисиите с допълнителни 30 %, ако условията са подходящи);
- дял на преждевременно напусналите училище под 10 %; дял на младото поколение със завършено висше образование от най-малко 40 %;
- намаление на броя на застрашените от бедност с 20 млн. души.

Тези цели са взаимосвързани и са от решаващо значение за успеха на стратегията.

Целите отразяват трите приоритета за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, но не са изчерпателни: за да бъдат затвърдени тези цели е необходим широк набор от действия на национално, европейско и световно равнище. Комисията предлага седем водещи инициативи за стимулиране на напредъка по всяка приоритетна тема:

- „Съюз за иновации“ — има за цел да подобри рамковите условия и достъпа до финансиране за научноизследователска дейност и иновации, за да гарантира превръщането на иновативните идеи в нови продукти и услуги, които създават растеж и работни места;
- „Младеж в движение“ — има за цел да подобри постиженията на образователните системи и да улесни навлизането на млади хора на пазара на труда;
- „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ — има за цел да ускори развитието на високоскоростен достъп до интернет и да извлече ползи от наличието на единен цифров пазар за домакинствата и фирмите;
- „Европа за ефективно използване на ресурсите“ — има за цел да премахне връзката между икономическия растеж и използваните ресурси, да подкрепи преминаването към нисковъглеродна икономика, да увеличи приложението на възобновяеми енергийни източници, да модернизира нашия транспортен сектор и да стимулира енергийната ефективност;
- „Индустриална политика за ерата на глобализацията“ — има за цел да подобри бизнес средата, по-специално за МСП, и да подкрепи развитието на силна и устойчива индустриална основа, позволяваща конкурентоспособност в световен план.

- „Програма за нови умения и работни места“ — има за цел да модернизира пазарите на труда и да направи гражданите по-способни, като развива техните умения през целия им живот с цел да повиши участието в трудовия живот и постигне по-добро съгласуване между предлагането и търсенето на труд, в това число чрез трудова мобилност.
- „Европейска платформа срещу бедността“ — има за цел да гарантира социално и териториално сближаване, така че ползите от растежа и работните места да са споделени в голяма степен и хората, живеещи в условията на бедност и социално изключване, да имат възможност да живеят достоен живот и да представляват активна част от обществото.

Общият устройствен план е съобразен изцяло с приоритетите на стратегията. Целта на проекта е да създаде условия за развитие и обновяване на социално икономическия комплекс, така че да се осигури заетост на наличната и на потенциалната работна сила в общината. Едновременно с това предлага решения за ефективно използване на ресурсите и потенциалите на извън урбанизираната територия за целите на социално – икономическото развитие на общината.

2) Национална програма за развитие „България 2020“

Националната програма за развитие „България 2020” (НПР БГ2020) е водещият стратегически и програмнен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Визията, целите и приоритетите на НПР БГ2020 са дефинирани на базата на изготвен за целта социално-икономически анализ, както и на получените становища в рамките на публичните дискусии на всеки един етап от изработването на документа. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план.

НПР БГ2020 е интегриран документ за социално-икономическото развитие на България до 2020 г, показващ връзката между приоритетите на ЕС в контекста на Стратегията „Европа 2020“ и националните приоритети на България. Той обхваща пълния комплекс от действия на държавата в областта на социално-икономическото развитие, като същевременно определя мястото на мерките за постигане на националните цели, чието реализиране е заложено в Националната програма за реформи, Конвергентната програма и всички действащи стратегически и програмни документи. Поради това НПР БГ2020 осигурява и основа за програмния документ по Кохезионната политика на ЕС за периода 2014-2020 г.

НПР БГ2020 е документ за националните решения за растеж. Той е в съответствие с ангажиментите на България на европейско и международно ниво, но възплаща стремежа на държавата за избор на национален Път за напредък. Конкретните макроикономически параметри на развитието, върху които е базирана НПР БГ2020, съответстват на заложените прогнози за икономическото развитие на страната до 2015 г. в Конвергентната програма на Република България (2012-2015 г.). За периода от 2016 до 2020 г. са използвани актуалните дългосрочни прогнози, разработени и предоставени от Министерство на финансите.

Основните допускания за развитието на икономиката са за растеж на БВП от 2.7% средно за година за периода 2010-2020 г. Натрупаният растеж в края на периода се очаква да достигне 34.3%. Безработицата се предвижда да спадне до 8.2% през 2020 г. Инфлацията, измерена чрез *Хармонизиран индекс на потребителските цени*, се очаква да се стабилизира около 2.5% средногодишно до края на периода.

Визията, целите и приоритетите на НПР БГ2020 са дефинирани на базата на извършените социално-икономически и SWOT анализи.

Визия

„Към 2020 г. България е държава с конкурентоспособна икономика, осигуряваща условия за пълноценна социална, творческа и професионална реализация на личността чрез интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.“

Основаните цели поставени в програмата са, както следва:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;

2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Приоритетите на НПП БГ2020 са формулирани както следва:

Приоритет 1: Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила

Успешното изпълнение на Приоритет 1 ще способства за постигането на Цел 1 и Цел 3 на НПП БГ2020. Натрупаните несъответствия между знанията и уменията на работната сила и потребностите на пазара на труда, по специално уменията, свързани с новите технологии, са сериозна пречка пред развитието на конкурентоспособността на българската икономика. Създаване на по-тясна връзка между образование, квалификация и нуждите на бизнеса е основен фокус на този приоритет.

Подприоритет 1.1: Осигуряване на достъпно и качествено образование за развитие на личността чрез осъвременяване на системата на образование и осигуряване на нейната адаптивност спрямо нуждите на пазара на труда

Подприоритет 1.2: Подобряване на качествените характеристики на работната сила

Подприоритет 1.3: Повишаване качеството и ефективността на здравните услуги

Приоритет 2: Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване

Реализирането на Приоритета ще допринесе за повишаване на ефикасността и устойчивостта на политиката в областта на социалното включване. Дейностите в Приоритета са насочени към провеждане на реформи и прилагане на иновативни мерки, чрез които да се развият нови подходи и модели за справяне с бедността и социалното изключване и/или да се допълнят провежданите към момента политики в посочените области.

Подприоритет 2.1: Осигуряване на възможности за заетост и за повишаване на доходите от труд

Подприоритет 2.2: Осигуряване на устойчиви, качествени и достъпни междусекторни услуги с цел превенция на социалното изключване

Подприоритет 2.3: Осигуряване на устойчивост и адекватност на социалните плащания

Подприоритет 2.4: Повишаване на адекватността и устойчивостта на пенсионната система с цел подобряване качеството на живот и осигуряване на достойно стареене (хоризонтална политика)

Подприоритет 2.5: Демографско развитие на населението и насърчаване на активното стареене в отговор на съвременните демографски процеси/трансформации (хоризонтална политика)

Подприоритет 2.6: Създаване на условия за осигуряване на равнопоставеността на половете с цел активното им включване и участие във всички сфери на обществения живот (хоризонтална политика)

Подприоритет 2.7: Осигуряване на равни възможности за хората с увреждания с цел насърчаване на тяхното пълноценно социално включване (хоризонтална политика)

Приоритет 3: Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал

Приоритетът е насочен към развитие на потенциал на българските райони, намаляване на междурегионалните различия и превръщането на всички региони в привлекателно място за живеене и бизнес със съхранена природа и уникални културни паметници и традиции. Мерките реализирани по този приоритет ще допринасят за намаляване на икономическите и социални неравенства, за

интегрирано развитие на градовете, за подобряване на техническата инфраструктура и за засилване на икономическото, социално и териториално сближаване в страната. Приоритетът е ориентиран към политиката за развитие на районите, постигането на цели за намаляване на икономическите и социалните неравенства, както и към интегрирано развитие на градовете и укрепване на ролята им в селските райони за постигане на вътрешна териториална хомогенност.

Подприоритет 3.1: Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа и повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес

Подприоритет 3.2: Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и креативни индустрии в регионите

Подприоритет 3.3: Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите и адаптиране към промените на климата в полза на устойчивия растеж

Подприоритет 3.4: Подобряване на качеството и осигуряване на достъп до образователни, здравни, социални и културни услуги в регионите

Подприоритет 3.5: Развитие капацитета на националните, регионалните и местни власти за стратегическо планиране, и подобряване на регионалното управление

Подприоритет 3.6: Развитие на трансграничното сътрудничество за мобилизиране потенциала на периферните гранични територии

Подприоритет 3.7: Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво

Подприоритет 3.8: Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване функциите на полицентричната мрежа на градовете

Подприоритет 3.9: Подобряване свързаността и интеграцията на българските региони в национален и международен план и свързаността с големите градски центрове в съседните страни

Подприоритет 3.10: Подобряване качеството на живот в селските райони

Приоритет 4: Развитие на земеделието за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси

Членството на България в ЕС превърна Общата селскостопанска политика (ОСП) в решаващ фактор за развитието на българското земеделие. Въпреки че през последните пет години положителният ефект за отрасъла от подкрепата с европейски средства и увеличаващия се размер на националните средства е безспорен, най-общо, земеделското производство в страната се характеризира все още със сравнително ниска конкурентоспособност и недостатъчната пазарна ориентация, породени в голяма степен от натрупаните през годините на прехода проблеми в сектора. Успешната реализация на мерките в приоритета ще спомогне за постигането на Цел 3 на НПП БГ2020 „Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност“.

Подприоритет 4.1: Балансирано секторно и структурно развитие на аграрния отрасъл

Подприоритет 4.2: Модернизиране и технологично обновяване на стопанствата и инфраструктурата в отрасъла. развитие и ускорено въвеждане на иновациите в земеделската практика

Подприоритет 4.3: Повишаване на професионалната квалификация и информираността на земеделските производители

Подприоритет 4.4: Превръщане на земеделското производство в привлекателен бизнес, осигуряващ стабилни и справедливи доходи на заетите в него

Подприоритет 4.5: Устойчиво използване и управление на природните ресурси

Подприоритет 4.6: Създаване на конкурентоспособен рибарски сектор, осигуряващ устойчиво управление на рибарството и аквакултурите

Подприоритет 4.7: Постигане на високо ниво защита на човешкото здраве и интересите на потребителите по отношение на храните чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига

Приоритет 5: *Подкрепа за развитие на високопроизводителна индустриална база и модерна иновативна инфраструктура, стимулиране на иновативната активност и научните изследвания*

Подприоритет 5.1: Развитие на човешкия ресурс за нуждите на иновативните предприятия

Подприоритет 5.2: Изграждане на научна и иновационна инфраструктура

Подприоритет 5.3: Развитие и усъвършенстване на нормативната база

Подприоритет 5.4: Повишаване на конкурентоспособността на предприятията

Подприоритет 5.5: Засилване на участието на предприятията и научните организации в международни иновационни мрежи

Приоритет 6: *Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса*

Подприоритет 6.1: Подобряване на институционалната среда

Подприоритет 6.2: Администрация на знанието

Подприоритет 6.3: Администрация, ориентирана към постигане на резултати

Подприоритет 6.4: Администрация, ориентирана към потребителите

Приоритет 7: *Изграждане на адекватна енергийна инфраструктура, подкрепа за повишаване на ресурсната ефективност и намаляване на енергийната зависимост*

Подприоритет 7.1: Гарантиране на енергийната сигурност на страната

Подприоритет 7.2: Достигане на 16% на енергията от възобновяеми източници в брутно крайно потребление на енергия, установена с директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници

Подприоритет 7.3: Повишаване на енергийната ефективност

Подприоритет 7.4: Създаване на интегриран вътрешен пазар на енергия

Подприоритет 7.5: Повишаване на ефективността на използване на ресурсите

Приоритет 8: *Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари*

Подприоритет 8.1: Изграждане на устойчива железопътна транспортна система, чрез реформиране на сектора

Подприоритет 8.2: Ефективно поддържане, модернизация и развитие на транспортната инфраструктура. Интегриране на българската транспортна система в европейската

Подприоритет 8.3: Постигане на висока степен на безопасност и сигурност на транспорта

Подприоритет 8.4: Ограничаване негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората

Подприоритет 8.5: Устойчиво развитие на масовия обществен транспорт

Връзката на плана с поставените приоритети и подприоритети са разгледани в т. V от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ОУП.

3) Национална стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и

междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране.

Формулираната в стратегията за посочения период е 2012-2020 г. визия за развитие е:

„Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство“.

Във визията за развитието на българските райони към перспективния хоризонт 2022 г. е залегнал стремежът за достигане на средното ниво на социално-икономическо развитие в ЕС, реализирайки интелигентен, устойчив, приобщаващ и щадящ природната среда и нейните ресурси растеж. Желаният резултат ще се постига чрез многоаспектни действия, насочени в един общ фокус – *сближаване*. Сближаването предполага намаляване на социалните и икономическите неравенства, и запазване на културното многообразие и идентичността на районите и страните, които се оценяват като техни предимства.

Сближаването има три аспекта – икономическо сближаване, социално сближаване и териториално сближаване. Сближаването има и три нива - европейско, с регионите на ЕС, национално - между българските райони и вътрешнорегионално - между общините в отделните райони.

Дългосрочната политика за регионално развитие цели постигане на динамично устойчиво и балансирано развитие на отделните райони за планиране и намаляване на регионалните различия. Тя се стреми към баланс между различните аспекти на развитието (икономически, социален, екологичен и териториален) и между различните групи, териториални общности и нива. Политиката за регионално развитие трябва да укрепи взаимовръзката между града и околната територия чрез подобряване на комуникациите, създаване на работни места и услуги, развитие на транспортни връзки, за да има лесен достъп до работа, услуги и инвестиции и повишаване на мобилността. Така ще се подпомогне реализацията на икономическия потенциал на засегнатите градски райони, като често полза от това имат и близко разположените територии.

НСРР отчита новите моменти на общоевропейската политика на сближаване на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, чиято основа е икономика, базирана на знания и иновации. Европейската политика на сближаване е основен стълб в процеса на европейска интеграция.

Задачите пред НСРР за периода 2012 г. - 2022 г. са интерпретирани по следния начин:

- Изготвяне на цялостен, комплексен анализ на състоянието на районите – в социален, икономически, екологически и териториално-урбанистичен аспект;
- Формулиране на стратегическите цели и приоритетните направления на регионалното развитие на страната за периода 2012 г. – 2022 г., синхронизирани с приоритетите на стратегиите „Европа 2020“, „Териториален дневен ред на ЕС 2020“, Националната програма за реформи на Република Българи (2012 г.-2020 г.) и Националната програма за развитие „България 2020“;
- Определяне на изисквания за териториална насоченост на секторните политики с регионално въздействие и създаване на териториална основа за тяхната действена координация в районите;
- Създаване на ясна стратегическа рамка за разработване на плановите и програмните документи за регионално развитие на другите териториални нива;
- Съгласуване на политиките за регионално развитие и териториално устройство с оглед постигане на балансирано териториално развитие;
- Приобщаване на всички заинтересовани страни като партньори в изпълнението на политиките, заложи в НСРР.

Стратегическите цели обхващат основните аспекти на сближаване – икономическо, социално и териториално. Всяка от тези цели визира и трите нива на сближаване: България - ЕС, междурегионално и вътрешнорегионално.

Стратегическа цел 1: *Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.*

Приоритет 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.

Специфична цел 1: Стимулиране на икономическото развитие на районите от ниво 2 чрез подобряване на достъпа до производствените зони и инфраструктурата им.

Специфична цел 2: Подкрепа на традиционни икономически дейности в районите и общините.

Специфична цел 3: Повишаване на конкурентоспособността на районите чрез развитие на нови бизнес модели за МСП, въвеждане на нови технологии и иновации в МСП в изостанали, селски райони и райони за целенасочена подкрепа.

Специфична цел 4: Стимулиране активизирането на бизнеса в изоставащи райони и постигане на дългосрочна устойчивост чрез насърчаването на индивидуалното и колективното предприемачество.

Приоритет 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите.

Специфична цел 1: Стимулиране на специфични за отделните райони видове туризъм, базирани на природно-ландшафтни и културни ценности и прояви.

Специфична цел 2: Опазване, валоризация, цифровизация, представяне на недвижими, движими и нематериални културни ценности.

Специфична цел 3: Разработване, регионален маркетинг и реклама на регионални туристически продукти, основани на местния потенциал.

Специфична цел 4: Подпомагане на културните и творчески индустрии в районите.

Специфична цел 5: Реализиране на национален туристически маркетинг.

Приоритет 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда.

Специфична цел 1: Подобряване качеството и ефективността на водоснабдителните услуги за бизнеса и населението в районите и доближаване до европейските стандарти в тази област.

Специфична цел 2: Устойчиво управление на водните ресурси в регионите чрез изграждане и модернизиране на канализационните системи и пречистване на отпадните води.

Специфична цел 3: Ефективно използване на ресурсите в регионите чрез оптимизиране събирането на отпадъци и внедряване на съвременни технологии за разделно събиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г.

Специфична цел 4: Опазване, поддържане и възстановяване на биологичното разнообразие като част от природния потенциал за устойчиво развитие на районите.

Специфична цел 5: Превенция на природни рискове.

Специфична цел 6: Повишаване на качеството на атмосферния въздух на територията на страната, в т.ч. в градските центрове.

Стратегическа цел 2: *Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.*

Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.

Специфична цел 1: Модернизиране на образователната инфраструктура на училищата по изкуства и култура.

Специфична цел 2: Подобряване на държавната и общинска културна инфраструктура.

Специфична цел 3: Осигуряване на достъп до обекти за образователни, здравни, социални и културни услуги в регионите.

Специфична цел 4: Изграждане и реконструкция на спортната инфраструктура за професионален спорт и спорт в свободното време.

Приоритет 2.2. Подкрепа на трудовата географска мобилност в районите.

Специфична цел 1: Стимулиране на мобилността на работната сила за ограничаване на миграционните процеси в районите.

Приоритет 2.3. Развитие на капацитета на националните, регионалните и местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението на регионалното развитие.

Специфична цел 1: Прилагане на принципите и практиките на стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие.

Специфична цел 2: Разработване на цифрови кадастрални карти.

Специфична цел 3: Осигуряване на устойчиво и хармонично развитие на територията.

Стратегическа цел 3: *Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.*

Приоритет 3.1. Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии.

Специфична цел 1: Активизиране на трансграничните контакти и разширяване на сътрудничеството за постигане на интегрирано икономическо, социално и териториално развитие на съседните гранични райони.

Приоритет 3.2. Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво.

Специфична цел 1: Разширяване на междурегионалното сътрудничество.

Специфична цел 2: Разширяване на транснационалното сътрудничество.

Специфична цел 3: Укрепване на връзките между университетите, изследователските центрове и регионалния бизнес в Дунавския макрорегион.

Стратегическа цел 4: *Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.*

Приоритет 4.1. Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове.

Специфична цел 1: Интегрирано обновяване и развитие на градовете и подобряване качеството на градската среда.

Специфична цел 2: Подобряване на благоустройството, транспортната и комуникационната свързаност в агломерационните ареали на големите градове.

Специфична цел 3: Стимулиране ролята на малките градове в селските райони за предоставяне на услуги и създаване на работни места.

Приоритет 4.2. Подобряване на свързаността на районите в национален и международен план, включително с големите градски центрове в съседните страни .

Специфична цел 1: Подобряване на свързаността на районите в международен план - с големите градски центрове в съседните страни.

Специфична цел 2: Подобряване на транспортната свързаност в национален план, чрез развитие на пътната инфраструктура с регионално значение.

Специфична цел 3: Развитие на връзките „град-район” и подобряване на достъпа до културни ценности, логистичните центрове, местата за рекреация и туризъм, производствените и бизнес зоните в районите.

Специфична цел 4: Развитие на широколентова инфраструктура и преодоляване на т.нар. „цифрова изолация” на слабо населените и периферни райони.

Приоритет 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони.

Специфична цел 1: Насърчаване изграждането на местната инфраструктура, обновяването на селата, предлагането на местни основни услуги и опазване на културното и природно наследство.

Специфична цел 2: Насърчаване публично-частното партньорство за реализация на стратегии за местно развитие.

НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

Връзката на плана с поставените цели и приоритети са разгледани в т. V от настоящия доклад.

4) Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г.

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. дава насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики. Заедно с НСРР 2012-2022 г. тя е основен документ в най-новото ни законодателство и дългоочакван инструмент за интегрирано планиране и устойчиво пространствено развитие. Концепцията изтъква важността за успешната териториална интеграция на България в Европейското пространство чрез развитието на транспортни, екологични и културни оси и свързването им с международните такива. Акцентира се върху поддържането на умерено-полицентрична мрежа, предпоставка за по-балансирано териториално развитие и съживяване на селските и периферните райони.

Основна цел на Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 е „Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено-устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общоевропейското пространствено развитие, за постигане на комплексно, интегрирано планиране“.

Избраната визия на НКПР е формулирана чрез три кратки послания:

- ✓ Националното пространство на България – отворено към света и интегрирано в Европейското пространство и в европейската мрежа от центрове и оси на развитие, култура, наука и иновации.
- ✓ Съхранените национални ресурси – хората, земята, водите и горите, подземните богатства, природното и културно наследство – гаранция за националната идентичност.
- ✓ Балансираното и устойчиво интегрирано развитие, постигнато чрез рационално организирана икономическа, социална, транспортна, инженерна, културна и туристическа инфраструктура и осигуряващо интелигентен икономически растеж, адаптивност към промените и равнопоставеност.

От избраната визия са изведени и стратегическите цели на НКПР:

Стратегическа Цел 1 “Интегриране в европейското пространство”

Развитие на национални и трансгранични транспортни, енергийни, урбанистични, културни и екологични коридори с оглед постигане на териториална свързаност, сътрудничество и интегриране в региона и в европейското пространство.

Стратегическа Цел 2 “Полицентрично териториално развитие”

Укрепване на умерено полицентрична мрежа от градове-центрове с подобро качество на градската среда, способстващо за постигане на балансирано териториално развитие и намаляване на неравенствата между централните градски и периферните селски райони

Стратегическа Цел 3 “Пространствена свързаност и достъп до услуги”

Развитие на националната техническа и социална инфраструктура за подобряване на пространствената свързаност на районите и урбанистичните центрове и достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги.

Стратегическа Цел 4 “Съхранено природно и културно наследство”

Съхраняване и развитие на националната система от защитени природни и културни ценности за поддържане на биологичното равновесие, пространствената природна и културна идентичност и за интегриране на техните стойности в съвременния живот.

Стратегическа Цел 5 “Стимулирано развитие на специфични територии”

Интегрирано планиране и стимулирано развитие на територии със специфични характеристики (крайбрежни Черноморски, крайбрежни Дунавски, планински гранични и периферни) с оглед съхраняване и ефективно използване на техния природен, икономически, социален и културен потенциал за развитие.

Стратегическа Цел 6 “Конкурентоспособност чрез зони за растеж и иновации”

Повишаване на конкурентоспособността на българската територия чрез държавно подкрепени зони за растеж и иновации в урбанистичните центрове от високите нива на полицентричния модел.

Плана е в пряка връзка с Националната концепция за пространствено развитие. НКПР е стратегически документ, определящ пространствено-устройствената основа за развитие и планиране на елементите на националната територия, с цел постигане на комплексно и интегрирано планиране за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво, в контекста на общоевропейското пространствено развитие. Концепцията служи за подпомагане на различните секторни политики в различните йерархични нива, включително и на ниво град. НКПР дава визия за бъдещото пространствено развитие на територията през 2025 г.

5) Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор

Дългосрочната стратегическа цел на страната в областта на водния сектор е: *Устойчиво ползване на водните ресурси, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми.*

Цели и подцели:

Цел 1: Гарантирано осигуряване на вода за населението и бизнеса в условията на промени на климата, водещи до засушаване

1.1. Осигуряване на непрекъснато водоподаване чрез рехабилитация на съществуващите и изграждане на нови язовири и резервоари, рехабилитация на водопроводната мрежа и водоизточниците.

1.2. Намаляване на общите количества използвана вода чрез инвестиции във водностопанската инфраструктура и мерки за подобряване на ефективността при използването на водните ресурси.

Цел 2: Запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води

2.1. Премахване на заустването на необработени отпадъчни води в изкуствени и естествени водоприемници и в Черно море чрез изграждане, реконструкция и модернизация на системи за отвеждане и пречистване на отпадъчни води.

2.2. Укрепване на институционалната система за мониторинг и контрол, която да гарантира доброто състояние на повърхностните и подземните води.

2.3. Превръщане на Плановете за управление на речните басейни в основен планов документ при интегрираното управление на водите.

Цел 3: Подобряване на ефективността при интегрираното управление на водата като стопански ресурс

3.1. Създаване на институционална рамка, която да гарантира прехвърляне на отговорността за вземането на решения във връзка с развитието на водния сектор на национално, регионално и местно равнище от стопанските субекти към публичните власти – държава, общини.

3.2. Средствата от населението и бизнеса, средствата от ЕС и изискваното национално съфинансиране да осигуряват самофинансиране на водния сектор, при спазване на принципа „замърсителят и ползвателят плащат“.

3.3. Повишаване на капацитета на всички участници в управлението на водния сектор.

Цел 4. Намаляване на риска от щети при наводнения

4.1. Идентифициране на рисковите зони.

4.2. Осъществяване на мерките от плановете за защита от наводнения.

Връзката на плана с поставените цели са разгледани в т. V от настоящия доклад.

6) Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.

Основните цели са стратегията са:

- ✓ Постигане на икономическа ефективност
- ✓ Развитие на устойчив транспортен сектор
- ✓ Подобряване на регионалното и социално развитие и обвързаност

За постигане на горните цели са определени следните приоритети:

Приоритет 1: Ефективно поддържане, модернизация и развитие на транспортната инфраструктура

Приоритет 2: Интегриране на българската транспортна система в европейската

Приоритет 3: Прозрачни и хармонизирани условия за конкуренция на транспортния пазар. Осигуряване на добра бизнес среда

Приоритет 4: Осигуряване на адекватно финансиране за развитието и функционирането на транспортния сектор. Ефективно усвояване на средствата от европейските фондове

Приоритет 5: Ограничаване въздействието на транспорта върху околната среда и здравето на хората

Приоритет 6: Постигане на висока степен на безопасност и сигурност на транспорта

Приоритет 7: Осигуряване на качествен и лесно достъпен транспорт във всички райони на страната

Приоритет 8: Устойчиво развитие на масовия обществен транспорт

Настоящият план е в пряка връзка с основните цели на Стратегията за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г. Общината има сравнително добре развита транспортна инфраструктура, което благоприятства икономическото и социалното развитие на общината. Прогнозата по отношение на развитието на транспортната инфраструктура в проекта за ОУП преди всичко се касае до повишаване на транспортната достъпност чрез реконструкция и модернизация на пътната инфраструктура, с цел подобряване нивото на услугите между населените места и ограничаване въздействието на транспорта върху околната среда и здравето на хората.

7) Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.

Като интегрирана програма за регионално развитие ОП ”Региони в растеж” 2014-2020 г. предвижда да спомогне за постигането на следните тематични цели, чрез реализиране на съответните инвестиционни приоритети, съгласно чл. 5 от Регламент за ЕФРР, както следва:

- **Тематична цел 4** - Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика:
  - Инвестиционен приоритет: Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност
- **Тематична цел 5** - Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, на предотвратяването и управлението на риска
  - Инвестиционен приоритет: насърчаване на инвестиции, предназначени за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия.
- **Тематична цел 6** - Опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност:
  - Инвестиционен приоритет: Действия за подобряване на градската околна среда
  - Инвестиционен приоритет: Опазване, популяризиране и развитие на културното наследство
- **Тематична цел 7** - Насърчаване на устойчиво развитие транспорт:
  - Инвестиционен приоритет: подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T);
  - Инвестиционен приоритет: Разработване на екологосъобразни и нисковъглеродни транспортни системи и насърчаване на устойчиво развита градска мобилност
- **Тематична цел 9** - Насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността:
  - Инвестиционен приоритет: Инвестиране в здравна и социална инфраструктура
- **Тематична цел 10** - Инвестиции в образованието, уменията и ученето през целия живот:
  - Инвестиционен приоритет: Инвестиции в образованието, посредством изграждането на образователна инфраструктура
- **Тематична цел 11** - Повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация посредством укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на ЕФРР:
  - Инвестиционен приоритет: Повишаване на институционалния капацитет и ефективна публична администрация посредством укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на ЕФРР.

От посочените по-горе цели на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г., непосредствено отношение към предвижданията на ОУПО имат Тематични цели 6 и 7.

8) Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

Политиката на България в областта на изменението на климата се основава на два основни аспекта, свързани от една страна с международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото, и от друга - с новоприетото европейско законодателство в тази област. Основната стратегическа цел на настоящия Трети национален план за действие по изменение на климата (НПДИК) е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода 2013 г.-2020 г. и да насочи усилията на страната към действия, водещи до намаляване отрицателното въздействие на климатичните промени и изпълнение на поетите ангажименти.

Третиият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори, като тези мерки са съобразени с политиката на

страната в областта на изменението на климата и съответно с потенциала на националната икономика за редуция на емисиите. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажменти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели.

Планът разглежда основните международни и европейски аспекти на политиката за климата и целите, които ЕС трябва да постигне до 2020 г., а именно:

- 20% увеличаване на енергийната ефективност;
- 20% намаляване на емисиите парникови газове спрямо нивата им от 1990 г.;
- 20% дял на енергията от възобновяеми източници в общото потребление на енергия в ЕС до 2020 г., включително 10% дял на биогоривата в транспорта.

„Трите 20“ са обвързани в тясна зависимост едно от друго. Постигането на целта от 20% намаляване на емисиите парникови газове би било невъзможно без напредък по другите две, свързани с насърчаване на възобновяемата енергия и на енергийната ефективност.

В концепцията на Третия план за действие по изменението на климата е залегнало съхраняването, рационалното и отговорно използване на ресурсите като ключова предпоставка не само за подобряването и опазването на околната среда, но и за постигането на устойчив икономически растеж и повишаване конкурентоспособността на българската икономика. Въвеждането на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии, както и оползотворяването и рециклирането на по-голямо количество отпадъци, допринася не само за общото намаляване на емисиите парникови газове, но и за повишаване на производителността и ресурсната ефективност. Създават се възможности за откриването на нови източници на растеж и работни места чрез икономии на разходите, пазарна реализация на иновациите и по-добро управление на ресурсите през целия им жизнен цикъл.

Връзката на плана с поставените стратегически цели и приоритети са разгледани в т. V от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ОУП, както и анализ на Третия национален план за изменение на климата.

9) Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. /НПУО/

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда.

НПУО се основава на следните основни принципи:

- ✓ “Предотвратяване” - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.
- ✓ “Разширена отговорност на производителя” и “замърсителят плаща” – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.
- ✓ “Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.
- ✓ “Близост” и “самодостатъчност” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.
- ✓ „Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на планове за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им

Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: „Общество и бизнес, които не депонират отпадъци“

Стратегическите цели, гарантиращи постигането на генералната стратегическа цел са:

Цел 1: Намалване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчване на повторното им използване

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците

В рамките на НПУО 2014-2020 г. са разработени девет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението както на конкретните програмни цели (стратегически/оперативни цели), така и на четирите стратегически цели на националния план:

- Национална Програма за предотвратяване образуването на отпадъци
- Програма за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло
- Програма за достигане на целите и изискванията за биоразградимите отпадъци в т.ч. за биоотпадъците
- Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради
- Програма за достигане на целите за рециклиране и оползотворяване на МРО
- Програма за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намалване на риска за околната от депата за битови отпадъци
- Програма за подобряване капацитета на институциите за управление на отпадъците
- Програма за подобряване качеството на информацията, подпомагаща вземането на информирани управленски решения
- Програма за подобряване информираността и участието на населението и бизнеса относно дейностите по управление на отпадъците.

В т. VII. Мерки, които са предвидени за предотвратяване, намалване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда от настоящия доклад са изписани конкретни препоръки към Община Симеоновград за ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците.

10) Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. (НСРГСРБ 2013 – 2020)

НСРГСРБ 2013 – 2020 е интегриран документ за развитие на горския сектор до 2020 г., формулиращ националните приоритети в съответствие с европейската рамка за планиране в сектора. НСРГСРБ 2013 – 2020 г. е съобразена и с националните стратегически документи.

В резултат от прилагането на НСРГСРБ 2013 - 2020 се очаква да се запазят и обогатят екологичните, социалните и икономическите функции на горите. Устойчивото развитие на горския сектор ще стимулира икономическото развитие на страната като цяло, ще допринесе за повишаване качеството на живот и за подобряване състоянието на околната среда.

Определени са три стратегически цели за постигане в средносрочен план:

1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги;
2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по-равномерно (балансирано) териториално социално-икономическо развитие;
3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

Въз основа на формулираните визия, мисия и стратегически цели са определени следните приоритети за развитие на горския сектор до 2020 г.:

1. Поддържане на жизнени, продуктивни и многофункционални горски екосистеми, способстващи за смекчаване на последиците от измененията в климата;
2. Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие в горските територии;
3. Повишаване на жизнеността и конкурентоспособността на горския сектор;
4. Използване на потенциала на горския сектор за развитие на зелената икономика.

С предвижданията на проекта се предвижда максимално запазване на горския фонд на територията на Община Симеоновград.

11) Стратегическият план за развитие на горския сектор 2014 - 2023 г.

Стратегическият план за развитие на горския сектор 2014 - 2023 г. е от особено значение и се очаква да бъде мост между стратегическата визия за сектора и конкретните действия за нейното постигане. Мисията на Стратегическия план за развитие на горския сектор е да определи конкретните действия за изпълнение на стратегическите цели, приоритетите и мерките, заложи в Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България 2013-2020г., осигурявайки условия за постигане на заложената в нея Визия.

Стратегическият план за развитие на горския сектор идентифицира оперативни цели и дейности, групирани в съответствие със заложените в Стратегията стратегически цели, приоритети и мерки. В допълнение Планът включва оценка на нужните ресурси, очакваните резултати, отговорните и ангажирани институции, комуникационна и медийна политика и индикатори и правила за извършване на мониторинг на изпълнението.

Стратегическа цел 1. Осигуряване на устойчиво развитие на горския сектор чрез постигане на оптимален баланс между екологичната функция на горите и тяхната способност дългосрочно да предоставят материални ползи и услуги.

Стратегическа цел 2. Засилване на ролята на горите за осигуряване на икономически растеж на страната и по-равномерно (балансирано) териториално социално-икономическо развитие.

Стратегическа цел 3. Увеличаване на приноса на горския сектор в зелената икономика.

С предвижданията на проекта се предвижда максимално запазване на горския фонд на територията на Община Симеоновград.

12) Националната стратегия за развитие на ловното стопанство 2012 – 2027 г.

Целта на стратегията е да очертае насоките за развитие на ловното стопанство в условията на пазарна икономика и да отговори на предизвикателствата на новите виждания за устойчиво развитие и опазване на всички възобновими природни ресурси. Нейната мисия е в дългосрочен план да даде основните насоки за устойчивото развитие и ползване на дивечовите запаси, да защити и опази биологичното разнообразие и местообитанията и възстанови изчезнали видове, както и да намали, а в някои случаи и да елиминира влиянието на факторите, които влияят негативно върху дивечовите популации. Очакванията са към 2027 година в България да има устойчиво развитие и ползване на дивечовите ресурси, запазено биологично разнообразие и ценни и редки видове и повишена производителност на местообитанията и на добитите в тях продукти.

Националната стратегията за развитие на ловното стопанство гарантира прилагането на Европейското и международно природозащитно законодателство в Българското законодателство и е естествено продължение на Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие в България и на Стратегията за развитие на горите 2013 - 2020 година. Тя определя целите на ловностопанската дейност у нас, насочени преди всичко в защита на биоразнообразието и генофонда на страната ни и на месните видове дивеч при съвместяване интересите на държавата и на собствениците на земи и гори със стопанисващите дивеча.

Връзката на плана с Националната стратегия за развитие на ловното стопанство 2012 – 2027 г. е по линията на предвиденото с ОУП опазване на горите, подходяща база за развитие на туризма и по-конкретно на ловния туризъм.

13) Програма за развитие на селските райони на Република България 2014-2020 г.

В съответствие с целите на политиката на ЕС за развитие на селските райони Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. има три цели:

1. Повишаване на конкурентоспособността и балансирано развитие на селското и горското стопанство и преработваща промишленост;
2. Опазване на екосистемите и устойчиво управление, използване на природните ресурси в земеделието, горското стопанство и хранителната промишленост, предотвратяване на климатичните промени и приспособяване към тях.
3. Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Програмата е структурирана около пет тематични приоритета и шестнадесет приоритетни области на политиката за развитие на селските райони. За постигане на специфичните цели на тематичните приоритети са програмирани интервенции, включващи стимулиране на иновациите и трансфер на знания и информация, като по този начин тя адресира всичките приоритети на политиката за развитие на селските райони на Общността.

При разработване на аналитичната част на ОУП са отчетени тенденциите в развитието на територията на общината, както и предвижданите интервенции в действащите и предстоящите стратегически документи, имащи отношение към планирането и управлението на територията. ОУП съдържа в себе си ясно дефинирани устройствени зони в рамките на територията с конкретни граници, предназначение и устройствени режими, изпълняващи залегналото в плановете документи от по-високо ниво, включително и на Програмата за развитие на селските райони на Република България 2014-2020 г.

14) План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район (2016-2021 г.)

Планът за управление на водите в Източнобеломорски район е разработен от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район” (БДИБР) съгласно изискването на чл. 155, ал. 1, т. 2 от ЗВ и чл. 13 на РДВ. Първият ПУРБ на ИБР е публикуван в началото на 2010 г. и обхваща периода до 2015 година. Съгласно изискванията на чл. 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от ЗВ, ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване.

Планът за управление на речните басейни в Източнобеломорски район (ПУРБ на ИБР), за периода 2015-2021 година представлява актуализиран проект. В него е направена е характеристика на района за басейново управление, основните речни басейни и водни тела, изготвен е регистър на зоните за защита на водите. Събрана и анализирана е актуална информация за значимите видове натиск и въздействие върху водите в резултат от антропогенната дейност. Извършен е икономически анализ на водоползването. Предложен е актуализиран вариант на програмите за мониторинг на повърхностни и подземни водни тела и зоните за защита на водите, както и актуална оценка на тяхното състояние на база на резултатите от проведения мониторинг в периода на първия ПУРБ. Определени са конкретните цели за опазване на околната среда, изключенията от целите и сроковете за постигането им.

Чрез Програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда в ПУРБ са планирани конкретни действия (мерки), които следва да се предприемат, за да бъдат постигнати

поставените екологични цели. Програмата от мерки е основен инструмент за устойчиво управление на водите чрез интегриране на тяхното опазване и ползване в различни области - енергетика, промишленост, селско стопанство, туризъм, транспорт, както и в областта на регионалната политика. Постигането на добро качество на водите осигурява и необходимия стратегически ресурс за питейно водоснабдяване на населението.

Изготвеният проект за Общ устройствен план на Община Симеоновград е съобразен с ПУРБ на ИБР и мерките за постигане на целите за опазване на околната среда.

15) План за управление на риска от наводнения на Източнобеломорски район за басейново управление 2016 – 2021 г. (ПУРН)

Планът за управление на риска от наводнения определя рамката за това как ще бъде управляван рискът от наводнения на територията на Източнобеломорски район (ИБР) и кои са отговорните институции за изпълнението му през следващите 6 години.

ПУРН 2016 – 2021 е приет с Решение №1109/29.12.2016 г. на Министерски съвет. ПУРН е разработен в съответствие с изискванията на чл. 7 от Директива 2007/60/ЕС (Директива за наводненията) и на основание чл. 146и от Закона за водите.

Основна функция на плана е чрез изпълнение на поставените цели, предприемане на изпълнението на предвидените мерки, обществеността и околната среда, подложени на риск, да бъдат максимално подготвени и защитени. Планът за управление на риска от наводнения подчертава заплахата и риска от наводнения от повърхностни води, като представя как органите за управление на риска ще работят съвместно с обществеността и заинтересованите страни за управлението на този риск.

Изготвеният проект за Общ устройствен план на Община Симеоновград е съобразен с ПУРН.

16) Регионалният план за развитие (РПР) на Южен централен район (ЮЦР) за периода 2014 - 2020 г.

Регионалният план за развитие на Южен централен район като един от шестте плана за развитие на ниво 2 за периода 2014-2020 г. е съществен елемент в йерархичната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие. Той определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на района, отчитайки специфичните му характеристики и потенциал за развитие.

РПР на ЮЦР е разработен на основата на интегриран подход и като планов документ от междинно йерархично ниво, осъществява връзката и координацията между стратегическите документи за регионално развитие от другите териториални нива – Националната стратегия за регионално развитие, Областните стратегии за развитие и Общинските планове за развитие. Важна задача на РПР е да следва зададената в Националната стратегия за регионално развитие 2012–2022 г. (НСРР) обща стратегическа платформа, като същевременно я пренесе на по-ниските териториални нива.

Съгласно плана **Визията** за развитие на района е „ЮЦР – привлекателно място за живеене, бизнес и туризъм, с по-добри условия за комуникация и съхранено природно, и културно наследство”. В така формулираната визия е заложена прогнозата, че в резултат от прилагането на РПР на ЮЦР ще се подобри икономическото и социално състояние на района на основата на устойчиво и балансирано развитие посредством инвестиции в инфраструктурата и човешките ресурси на района. За реализирането на визията се разчита на конкурентоспособността на регионалната икономика и на местните ресурси и потенциал, които с помощта на финансовите инструменти на ЕС и национални средства ще се превърнат в конкурентни предимства. Инвестициите в човешкия капитал и социална инфраструктура ще допринесат за социалното сближаване. Териториално балансираният растеж ще се постигне чрез укрепване на градовете центрове и подобряване на свързаността в района и качеството на средата в населените места. При такова съчетание ЮЦР може да се превърне в привлекателно място за живот и бизнес и да осигури висок жизнен стандарт на населението.

Съобразявайки се с НСРР, РПР на ЮЦР поставя идеята за икономическо, социално и териториално сближаване на европейско, национално и регионално ниво във фокуса на стратегическите си цели:

- ✓ *Стратегическа цел 1:* Икономическо сближаване в национален и вътрешнорегионален план базирано на щадящо/екологосъобразно ползване на собствени ресурси;
- ✓ *Стратегическа цел 2:* Социално сближаване и намаляване на междуобластните неравенства чрез инвестиции в човешкия капитал и социална инфраструктура;
- ✓ *Стратегическа цел 3:* Развитие на трансгранично и транснационално сътрудничество в принос на икономическото и социалното развитие и сближаване;
- ✓ *Стратегическа цел 4:* Балансирано териториално развитие чрез укрепване на градовете-центрове, подобряване свързаността в района и качеството на средата в населените места.

Проектът за ОУП на Община Симеоновград със своите предвиждания е съобразен и има пряк принос за постигане на поставените цели в регионалния план за развитие.

17) Областна стратегия за развитие на област Хасково 2014 - 2020 г.

Областната стратегия за развитие на област Хасково 2014 - 2020 г. е основен стратегически документ, който определя рамката за развитие и устройство на областта и е стратегически документ, който кореспондира с Регионалния план за развитие и общинските планове за развитие. Тази тясна взаимовръзка между отделните равнища на планиране и управление в страната е показател за синхрон и допълняемост при стратегическото целеполагане с оглед на регионалното развитие. Областната стратегия за развитие на Област Хасково има за цел „да се постигне висока степен на социално-икономическо развитие на област Хасково в условията на устойчиво и балансирано развитие на районите в Република България“, както и „да се повиши териториалната свързаност и устойчивост за подобряване качеството на живот в област Хасково”.

Визията за развитието на областта отразява желанието за достигане на определено ниво на развитие на област Хасково за конкретния планов период 2014 – 2020 г., използвайки местните природни, социални и икономически потенциали, чрез формулиране на политическа и стратегическа рамка с цел устойчиво усвояване на тези потенциали и валоризация на предимствата на областта. През периода на действие на областната стратегия и особено през последните години се увеличиха предизвикателствата и заплахите в европейски, национален и регионален мащаб вследствие на глобализацията, икономическата криза, демографския упадък, климатичните промени, енергийната зависимост, рискът от възможната загуба на биоразнообразие и на природно и културно наследство.

Независимо от новите реалности, общата представа за желаното бъдещо развитие и състояние на област Хасково следва да продължи да носи основните черти на позитивни представи и очаквания за: „динамично развитие”, „устойчиво развитие”, „оптимален икономически растеж и заетост”, „подобро качество на живот”, „съхранено природно и културно наследство”. В такава насока е формулирана визията за развитие на област Хасково в периода 2014–2020 г.: **„Област Хасково - подобряване на средата и качество на живот чрез оптимално използване на местния потенциал“.**

Във визията е заложена прогнозата, че в резултат от прилагането на Стратегията за развитие на Хасковска област, ще се повиши значително степента на икономическо развитие и ще се подобрят условия за живот в населените места в областта, като стремежът е към приближаване към средното ниво на социално-икономическо развитие в ЕС, реализирайки интелигентен, устойчив, приобщаващ и щадящ околната среда и нейните ресурси растеж. Ще се разчита на специфичният потенциал на областта за развитие на традиционните отрасли и използване на стратегическото му географско положение на границата на три държави. За реализирането на визията се разчита на местните ресурси и потенциал, които с помощта на финансовите инструменти на ЕС, ще се превърнат в конкурентни предимства. Освен това се обръща внимание на запазването и подчертаването на регионалната идентичност на района и неговото културно богатство и многообразие, което би спомогнало за създаването на позитивен имидж (в съответствие с новата насоченост на обобщоевропейската политика за съхраняване и развитие на вътрешния потенциал, многообразието, националните и регионалните традиции и идентичност).

Желаният резултат, формулиран във визията за развитие на област Хасково, ще се постигне чрез съчетанието на многопосочни действия, които най-общо целят сближаване – икономическо, социално, териториално и екологическо.

Стратегическите цели на ОСР са формулирани в реално измерими и ясни дефиниции, реализирането на които ще доведат до постигане на описаното във Визията желано състояние на област Хасково. С обективната оценка на изпълнението на заложените цели, ОСР предлага и пакет от конкретни индикатори за проследяването на всяка една от петте стратегически цели:

- *Стратегическа цел 1:* „Икономическо сближаване на областно и регионално ниво чрез използване на собствения потенциал”;
- *Стратегическа цел 2:* „Социално сближаване и намаляване на различията между общините и с другите области чрез инвестиции в човешкия капитал и социалната инфраструктура”;
- *Стратегическа цел 3:* „Балансирано териториално развитие чрез укрепване на градовете-центрове, подобряване свързаността в областта и качеството на средата в населените места”;
- *Стратегическа цел 4:* „Развитие на трансгранично и транснационално сътрудничество в принос на икономическото и социалното развитие и сближаване”;
- *Стратегическа цел 5:* „Запазване и подобряване качествата на околната среда чрез интегриране на глобалните екологични цели и развитие на екологичната инфраструктура“.

Стратегическите цели ще се изпълняват посредством съответните приоритети:

- *Приоритетна цел 1.1:* „Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и средния бизнес ”;
- *Приоритетна цел 1.2:* „Развитие на устойчиво земеделие и туризъм”;
- *Приоритетна цел 2.1:* „Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални, културни услуги и развитие на спортната инфраструктура”;
- *Приоритетна цел 2.2:* „Повишаване на административния капацитет на областно, общинско и местно ниво и подобряване конкурентоспособността на човешките ресурси“;
- *Приоритетна цел 3.1:* „Подкрепа за интегрирано развитие на градовете и подобряване качеството на градската среда“;
- *Приоритетна цел 3.2:* „Подобряване свързаността на областта във вътрешен, национален и международен план“;
- *Приоритетна цел 3.3:* „Подобряване качеството на живот в селските райони“;
- *Приоритетна цел 4.1:* „Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии“;
- *Приоритетна цел 4.2:* „Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество в помощ на постигане на стратегическите цели за развитие“;
- *Приоритетна цел 5.1:* „Превенция на климатичните промени и борба с техните последствия“;
- *Приоритетна цел 5.2:* „Запазване и подобряване на качествата на околната среда“;
- *Приоритетна цел 5.3:* „Подобряване на инфраструктурата за опазване на околната среда“.

ОУП на Община Симеоновград е съобразен с горепосочените цели на Областната стратегия за развитие на Област Хасково. Определената Стратегическа цел с проекта е ОУПО Симеоновград да служи като управленски инструмент в планирането и устройствената политика на местната власт, като създава оптимални пространствени и функционални структури и връзки за развитие, изграждане и комплексно устройство на цялата територия в хармонично единство на урбанизираните територии и на природните дадености, изхождайки от специфичните, регионални и местни условия.

18) Общински план за развитие на Община Симеоновград за периода 2014-2020 г.

Общински план за развитие на Община Симеоновград за периода 2014-2020 г. е документ със стратегическо планиране и програмиране на устойчивото местно развитие, който се разработва в съответствие с предвижданията на ОСР на област Хасково за периода 2014-2020 г. и останалите

стратегически документи. Като документ, той засяга най-ниското ниво от системата за стратегическо планиране и управление на регионалното развитие и обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие на общината в унисон с предвижданията на документите, задаващи насоките в регионалната политика на европейско, национално и регионално ниво.

Визията за развитието на общината е: „Община Симеоновград – една зелена, чиста и благоустроена община с качествена инфраструктура и високо качество на живот”.

Общата цел на Плана за развитие на общината за периода 2014 - 2020 г. е „Подобряване на инфраструктурата, повишаване на заетостта, стимулиране развитието на местната икономика и осигуряване на висок жизнен стандарт за населението.“. За постигането на основната цел са формулирани следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1: Развитие на динамична и конкурентоспособна местна икономика и подкрепа за стартиране и развитие на бизнес;

Стратегическа цел 2: Инфраструктурно развитие и благоустройство на общината и подобряване на околната среда;

Стратегическа цел 3: Подобряване качеството на живот и развитие на човешкия капитал;

Стратегическа цел 4: Повишаване на административния капацитет и подобряване на териториалното сътрудничество.

Стратегическите цели ще се изпълняват посредством съответните приоритети:

- *Приоритетна цел 1.1:* „Подкрепа за повишаване конкурентоспособността на местната икономика”;
- *Приоритетна цел 1.2:* „Насърчаване на инвестиционната активност”;
- *Приоритетна цел 1.3:* „Стимулиране развитието на селското стопанство ”;
- *Приоритетна цел 1.4:* „Развитие на туризма в общината“;
- *Приоритетна цел 2.1:* „Подобряване и развитие на инфраструктурата на община Симеоновград”;
- *Приоритетна цел 2.2:* „Благоустройство на община Симеоновград“;
- *Приоритетна цел 2.3:* „Опазване на околната среда в община Симеоновград и постигане на ресурсна ефективност“;
- *Приоритетна цел 3.1:* „Конкурентноспособно образование и заетост“;
- *Приоритетна цел 3.2:* „Подобряване качеството и достъпа до образование и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение“;
- *Приоритетна цел 3.3:* „Подобряване качеството на социалните услуги и интегриране на групите в социална изолация и малцинствените групи“;
- *Приоритетна цел 4.1:* „Добро управление на местната общност и развитие на административния капацитет“.

За устойчивото развитие на общината, ключово значение има синхронизирането на стратегическото и устройственото планиране. Отчитайки съществуващите в общината тенденции и перспективи, настоящият ОУПО Белослав с определените цели създава необходимата устройствено-териториална основа за постигането на заложените приоритети в Общинския план за развитие.

ОУПО Симеоновград следва със средствата на устройственото планиране максимално да подкрепи изпълнението на общинския план 2014–2020 г.

Други планове и програми, с които е съобразен изготвеният проект на ОУП са:

Стратегията „Европа 2020” /2010 г./ – Тя задава рамката на необходимите интервенции за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в страните и регионите на ЕС.

Петия кохезионен доклад – В него е разписана оценка на постиженията на европейската политика за сближаване, както и структуроопределящи насоки за развитието на ЕС през програмния период 2014-2020 г.

Лисабонската стратегия 2000 г. /и актуализациите в нея/ - Главният акцент се поставя върху необходимостта от развитие на икономика, базирана на знанието чрез адаптиране към промените в информационното общество и ускоряване на научноизследователската и развойната дейност, както и усъвършенстване на социалния модел чрез инвестиране в развитието на човешките ресурси и провеждане на активна политика на заетост.

Хартата от Лайпциг за устойчиви европейски градове /2007 г./ – В нея са заложили общите принципи и стратегии на политиката за развитие на градските райони /интегрирано развитие на градските райони, балансирана териториална организация на основата на европейската полицентрична градска структура и др./.

II. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО ЗАМЪРСЯВАТ ОКОЛНАТА СРЕДА И ТЯХНОТО ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ПЛАНА

1. Атмосферен въздух

1.1. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори

Община Симеоновград попада в района на Източнородопските речни долини, в Южнобългарската климатична подобласт. Климатът е преходно-континентален с определени елементи на преходно-средиземноморско климатично влияние.

Абсолютната стойност на максималните температури се оценява като една от най-благоприятните за страната. Средната годишна температура на въздуха на равнинните и низини участъци варира от 12.2 до 12.8 °С. Честите затопляния под въздействието на средиземноморски въздух обуславят късния период на задържане на снежната покривка. Анализът на валежите показва, че средната сума на валежите е около 140 мм, като главният валежен максимум е ноемврийско-декемврийски (15-16 % от валежите), а главният валежен минимум е през летните месеци - от юни до август.

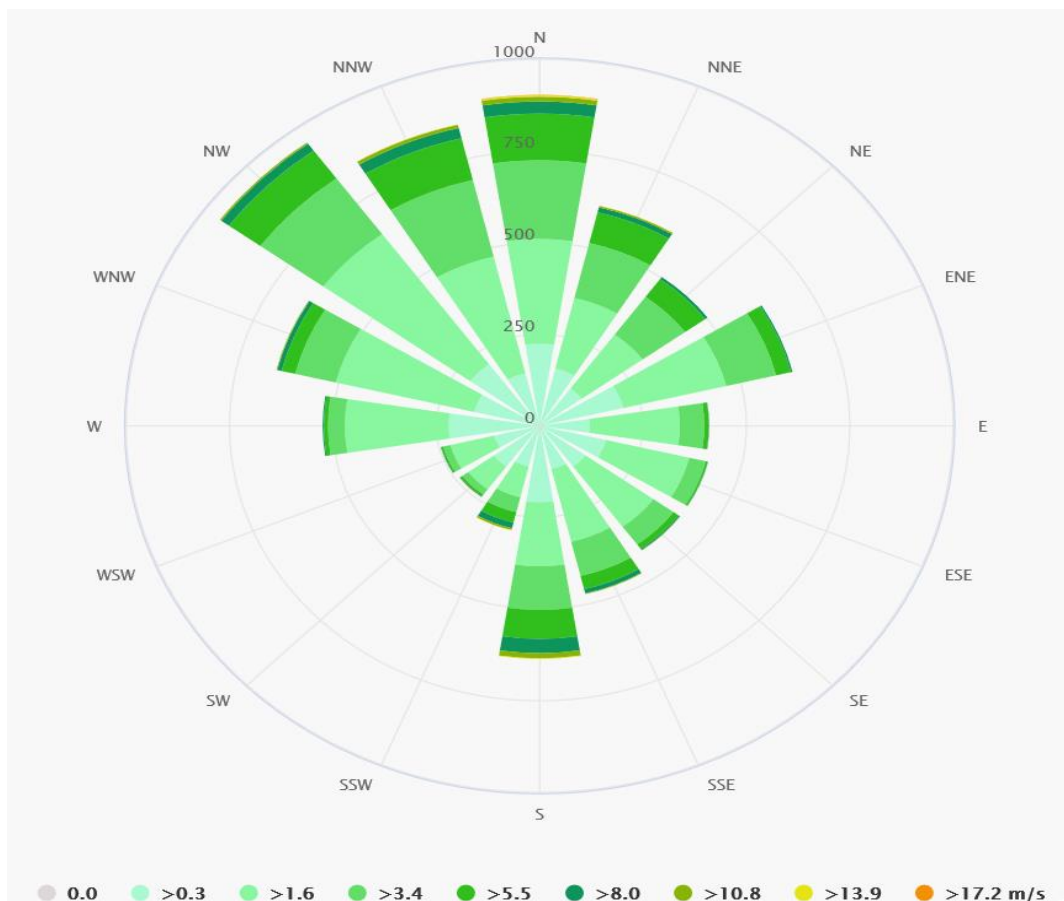
Режимът на вятъра в приземния слой на атмосферата се характеризира с преобладаване на северните и северозападните ветрове.

Климатичният потенциал като цяло благоприятства развитието на разнообразна стопанска дейност. Той оказва благоприятно въздействие за развитието на селското стопанство, особено по отношение на зеленчукопроизводството.

Във връзка с определянето на качеството на въздуха в община Симеоновград един от климатичните елементи с най-силно влияние върху разпределението на вредните вещества, емитирани в атмосферата, е вятърът.

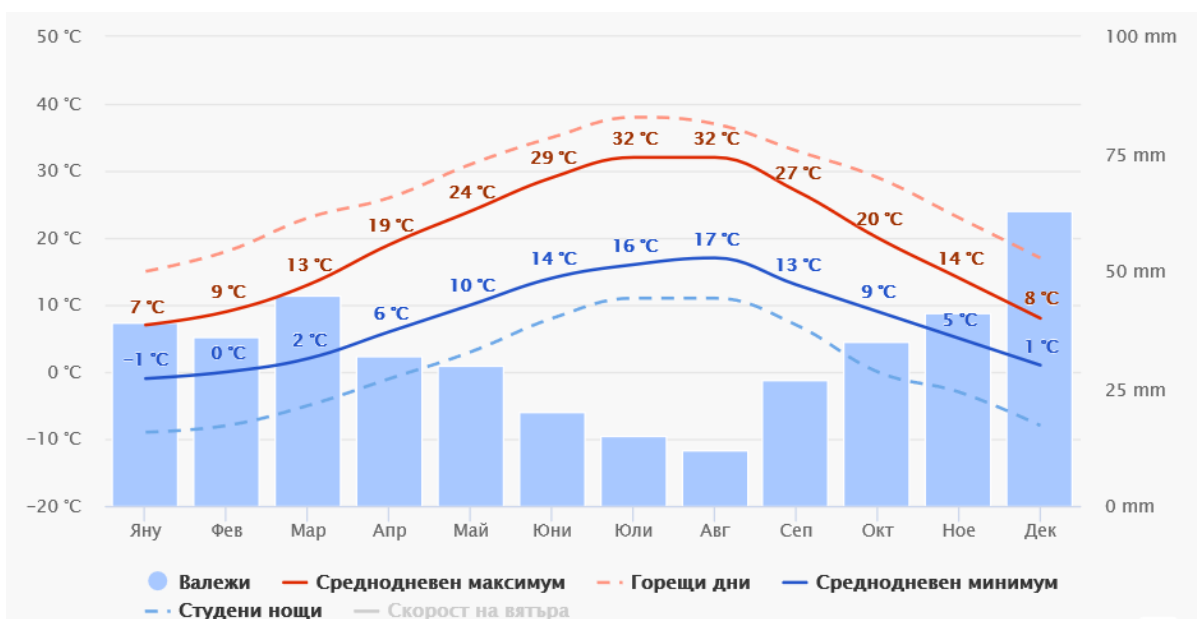
Концентрацията на замърсителите от постоянно действащи източници е обратно пропорционална на скоростта на вятъра, а ако той е устойчив по посока, замърсяването е по-голямо, отколкото при вятър с променлива посока.

Фигура 4: Разпределение на посоката и скоростта на вятъра

Фигурата показва, че преобладаващата посока на вятъра е север и северозапад, а в най-много случаи скоростта на вятъра е между 1 и 4 m/s.

Фигура 5: Разпределение на температури и валежите

"Среднодневният максимум" (плътна червена линия) показва средната максимална дневна температура за всеки месец за община Симеоновград. По същия начин "Среднодневният минимум"

(плътна синя линия) показва средната минимална дневна температура. Горещите дни и студените нощи (пресечени червени и сини линии) изразяват средната дневна температура в най-топлия ден и средната-нощна температура в най-студената нощ от месеца за последните 30 години.

Количеството на валежите по месеци е представено в сини колони, като се отчита максимум през месец декември и минимум през месец август.

Обща оценка на влиянието на климатичните и метеорологични условия

В групата на факторите, влияещи върху разсейването на емисиите, които са причина за появата на зони с наднормени концентрации на замърсителите на отделни места са:

- някои метеорологични и климатични фактори, като безветрие (скорост на вятъра под 1 m/s), бризова циркулация, силни ветрове (скорост на вятъра над 2,5 m/s), температурни инверсии, влажност на въздуха, мъгли и др.;
- специфичният равнинен релеф;
- недостатъчна височина на комините на някои жилищни сгради, на по-стари отоплителни инсталации на обществени сгради, формиращи малка зона на разсейване и като следствие – високи максимални приземни концентрации;

При наличие на посочените фактори в определени дни през годината на територията на община Симеоновград биха могли по-лесно да се задържат замърсителите в атмосферата и това да доведе до превишения на нормите, в частност по отношение на допустимите нива на праховите частици.

1.2. Качество на атмосферния въздух в Община Симеоновград

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрациите на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой в община Симеоновград са от секторите промишленост, битово отопление и транспорт.

На територията на община Симеоновград няма изградена и функционираща автоматична измервателна станция за контрол на качеството на въздуха като част от НСМОС.

Контрол върху качеството на въздуха се осъществява, чрез измервания от мобилната лаборатория на ИАОС.

Лабораторията на ИАОС, чрез своите регионални структури в различните области на страната осъществява мониторинга от Националната система за мониторинг на околната среда на България и извършва услуги на външни клиенти във връзка с изпълнение на собствен мониторинг.

През последните пет години не са извършвани измервания на качеството на атмосферния въздух конкретно на територията на община Симеоновград.

Последните измервания са извършени през 2013 г.

В следващата таблица са показани резултатите от последните измервания по отношение на праховите частици, определени като $ФПЧ_{10}$, като основен замърсител влияещ на качеството на атмосферния въздух в общината.

Таблица 3: Резултати от измервания на качеството на атмосферния въздух за $ФПЧ_{10}$

Дата	Измерена концентрация, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
19.03.2013 г.	43.5
20.03.2013 г.	65.3
21.03.2013 г.	46.4

Дата	Измерена концентрация, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
22.03.2013 г.	49.4
23.03.2013 г.	51.7
24.03.2013 г.	41.7
25.03.2013 г.	51.8
26.03.2013 г.	58.7
27.03.2013 г.	51.7
28.03.2013 г.	60.7
29.03.2013 г.	70.6
30.03.2013 г.	76.3
31.03.2013 г.	48.7
01.04.2013 г.	39.3
05.06.2013 г.	27.0
06.06.2013 г.	10.7
07.06.2013 г.	13.8
08.06.2013 г.	39.8
09.06.2013 г.	45.8
10.06.2013 г.	47.5
11.06.2013 г.	49.9
12.06.2013 г.	47.5
13.06.2013 г.	26.4
14.06.2013 г.	47.2
15.06.2013 г.	45.6
16.06.2013 г.	25.7
17.06.2013 г.	16.6
31.08.2013 г.	45.6
01.09.2013 г.	33.3
02.09.2013 г.	28.7
03.09.2013 г.	32.0
04.09.2013 г.	48.8
05.09.2013 г.	51.2
06.09.2013 г.	63.2
07.09.2013 г.	59.3
08.09.2013 г.	51.9
09.09.2013 г.	48.3
10.09.2013 г.	38.9
11.09.2013 г.	34.4
21.11.2013 г.	57.6
22.11.2013 г.	61.3
23.11.2013 г.	54.9
24.11.2013 г.	41.2
25.11.2013 г.	28.4
26.11.2013 г.	25.1
27.11.2013 г.	28.8
28.11.2013 г.	22.6
29.11.2013 г.	31.3
30.11.2013 г.	35.4
01.12.2013 г.	42.2

Дата	Измерена концентрация, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
02.12.2013 г.	51.0

Следващата фигура показва графиката на движението на средноденоношните концентрации на ФПЧ₁₀, както са измерени в отделните дни от различните периоди на годината.

Фигурата показва общо 15 превишения на средноденоношната норма от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, при допустими 35 броя съгласно изискванията на законодателството, както и средногодишна концентрация, която е $43.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ с определено превишение на средногодишната норма от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Фигура 6: Разпределение на измерените средноденоношни концентрации на ФПЧ₁₀

1.3. Дисперсионно моделиране на емисиите в атмосферния въздух

На базата на оценката на съществуващите източници на замърсяване чрез моделиране с използването на модела на ЕРА за комплексни източници ISC-Aermod в Доклада за екологична оценка е направена прогнозна оценка на качеството на атмосферния въздух в района, във връзка с реализацията на ОУП на община Симеоновград.

Необходимо е да се отчете, че реализацията на ОУП не е свързана с появата на нови значителни източници на емисии в атмосферния въздух, които да окажат отрицателно въздействие върху качеството на въздуха в община Симеоновград.

Дисперсионното моделиране е извършено с метеорологични данни за 2016 г., предоставени от НИМХ и за основния замърсител на въздуха в района, както и за страната като цяло, съгласно данните на ИАОС, които представляват праховите частици, определени като ФПЧ₁₀, като обхваща и най-засегнатата територия като размер и население, която представлява територията на гр. Симеоновград, като общински център, който е с най-голям брой жители в тази община.

В дисперсионното моделиране са отчетени основните източници на емисии в атмосферния въздух, които са свързани със секторите- битово отопление, транспорт и промишленост.

Разграничена е сезонност на замърсяването по отношение на горивата използвани за отопление, използвани за периода Октомври – Март, съответно неизползвани в периода Април – Септември.

Основна роля при извършване на моделирането на замърсяването с ФПЧ₁₀ е отредена на метеорологичните данни, въведени електронно за целите на моделирането като сила на вятъра, температура на въздуха, височина на слоя на смесване (за извънградски и градски район), категория на устойчивост на атмосферата и други. Тези параметри отразяват устойчивостта на атмосферата в шест степенна скала (a,b,c,d,e,f) и се изчисляват по корелационни съотношения в зависимост от силата на

вятъра и интензивността на слънчевото греене.

Другият основен фактор, който следва да бъде предварително зададен за моделирането и също е въведен електронно е теренната особеност на района, която отчита надморската височина и релефа на зададената територия, а по този начин и надморската височина на последващо зададените източници на емисии.

След въвеждането на горните два основни входящи параметъра се въвеждат последователно и данните за източниците на емисии, които водят до замърсяване на въздуха на изследваната територия.

Принципната последователност на изчисленията е следната:

1) Изчисляват се приземните концентрации на замърсителите, предизвикани от първия източник, по време на работата му през първия час на годината, за всички налични рецептори, като тази процедура се повтаря за всеки следващ източник.

2) Повтарят се същите изчисленията за следващите часове от дадения времеви период, като се получават данни за окончателните приземни концентрации за всеки рецептор и за съответния зададен времеви период (за всеки час от периода).

3) На базата на получените едночасови концентрации се изчисляват най-високи стойности за средночасова, средноденонощна, средномесечна, средногодишна и тн. концентрации.

Крайните резултати от моделирането са представени директно върху картата на гр. Симеоновград във вид на концентрации в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. За целта предварително е разработена специфична за територията мрежа от рецептори, включваща общо 441 бр. рецептори, която да покрие наличните източници на емисии.

Осредняването на резултатите в моделирането е направено за всеки час, за всяко денонощие и месечно.

Броят на едновременно изследваните източници е неограничен, като източниците са групирани по сектори (транспорт, битово отопление, промишленост) и по териториално разположение. Групирането на източниците по този начин позволява да се определи влиянието на отделните източници (сектори) върху замърсяването на атмосферния въздух.

За всеки източник са изчислени размери, надморска височина, височина на източника и масов дебит на замърсителите. Масовият дебит отразява максималното емитирано количество от съответния източник в g/s.

Дисперсионното моделиране е извършено с цел да се определи влиянието на източниците на емисии от битово отопление, транспорт, промишленост и други върху качеството на атмосферния въздух по отношение на замърсяването с прахови частици, определени като ФПЧ₁₀.

Промисленост

Липсват големи източници на емисии в атмосферния въздух от промишлеността, които да оказват по-осезаемо въздействие върху качеството на въздуха. Основните сектори, представени в община Симеоновград не са свързани с наднормени нива на емисиите в атмосферния въздух в района.

Битово отопление

Оценката на емисиите на ФПЧ₁₀ от битовото отопление е направена на базата на данни на Националния статистически институт за разхода на горива и други енергоизточници за 100 домакинства. Тъй като не съществува стройна система за отчитане на общинско ниво в страната предложеният подход е единствено възможният.

Поради невъзможността всички комини на домашни печки и камини да се дефинират като самостоятелни точкови източници, за целите на моделирането е прието те да се групират и да се представят като площни източници.

За да се оценят годишните емисии на вредни вещества от битовото отопление на населените места е необходимо да се разполага с точни данни по отношение на годишния разход на горива по видове (дърва, въглища, брикети, нафта, газ и т.н.). С такава точна информация не разполага нито една

община в България, тъй като няма изградена единна система за инвентаризация на горивата, ползвани от населението за отопление и други битови нужди. В тази светлина най-достоверна информация може да се получи от официалните бюлетини на Националния статистически институт (НСИ) и Международната енергийна агенция (IEA), които отразяват средногодишното потребление на горива и енергия.

За изчисляването на емисиите от битово отопление се използват балансови методи с използването на емисионни фактори. Източници на емисионни фактори обикновено са методиките на: МОСВ, Европейската агенция по околна среда (ЕЕА) и Агенцията по околна среда на САЩ (US EPA).

Населението на гр. Симеоновград по данни на НСИ към 31.12.2016 г. е 6 226 жители.

Таблица 4: Разпределение на видовете горива за отопление по домакинства

Вариант	Общо, брой жители	Общо, брой домакинства	Брой домакинства с ТЕЦ	Брой домакинства с газ	Брой домакинства с отопление с електро-енергия	Брой домакинства на твърди горива
Вариант I	6 226	2 490	-	-	996	1 494

Таблица 5: Подход за изчисляване на емисиите на $ФПЧ_{10}$ от твърди горива

Показател	дърва	въглища	тец	газ	електро	общо
Оценено разпределение	40%	20%	-	-	40%	100%
необходима енергия за отопление на 1 домакинство, квтч за год	10 000	10 000			6 500	
количество топливо t/2/дом	3.5	3				
емисионен ф-р, kg /t	15	7				
емисия кг/г на домакинство	52.5	21				
среднопретеглена емисия, кг/г на домакинство	21	4.2				25.2

Резултатите от горната таблица се основават на следните допускания и данни:

- разпределението на начина отопление е направено на база на данни от НЕК и НСИ;
- Представената приблизителната консумация на 1 домакинство за отопление е изчислена, като е взето предвид, че отоплението на твърдо гориво води до топлинни загуби, които определят ефективност от 54 до 68% <http://www.epa.gov/ttnchie1/ap42/ch01/final/c01s10.pdf>;
- количеството дърва и въглища, съответстващо на показаните консумации е изчислено с използване на данни за приблизителната топлотворна способност на въпросните енергоносители;
- емисионните фактори са взети от документи на Агенцията за ОС на САЩ US EPA:
  - <http://www.epa.gov/ttnchie1/ap42/ch01/final/c01s10.pdf> Emission factors, Residential Wood Stoves;
  - USEPA, <http://www.epa.gov/ttnchie1/ap42/ch01/final/c01s01.pdf> Emission factors, Bituminous And Subbituminous Coal Combustion.
- на предпоследния ред е емисията на $ФПЧ_{10}$, която би се получила при отоплението на едно семейство - при използване на дърва едно домакинство емитира 52.5 kg/год $ФПЧ_{10}$, а при въглища 21;

- в последната колона е изчислена среднопретеглената стойност за едно домакинство без централно отопление, като са взети предвид процентното разпределение и изчислената емисия за различните горива - около 19.85 kg на година.

Съответно годишното количество на емисиите на ФПЧ₁₀ за община Симеоновград от изгарянето на твърди горива за отопление от всички домакинства е 37.6 т.

Транспорт

Транспортът има дял в замърсяването на въздуха с прах, оловни аерозоли, въглеродни оксиди, въглероден диоксид и в по-малка степен ФПЧ₁₀.

По отношение на запрашаемостта и съдържанието на фини прахови частици във въздуха съществено допринасят износените улични настилки, които увеличават уноса, недостатъчното прилагане на комунални дейности и недостига на средства за развитие на модерно и ефективно комунално стопанство.

Емисиите на ФПЧ₁₀ от транспорт зависят най-вече от типа на превозните средства, които се използват (съотношението леки коли/тежкотоварни и автобуси), вида на използваното гориво (бензин, дизел, газ), интензивността на трафика и състоянието на пътната мрежа. Емисиите се изхвърлят неравномерно, както в рамките на денонощието, така и през дните от седмицата и сезоните, но събирането на точна и надеждна информация е изключително трудно и до момента няма практика да се извършва. По тази причина решаващо влияние имат изчислените максимални емисии за един час за съответната пътна отсечка или улица в рамките на денонощието. Най-високите нива може да се предполага, че са вечер в интервала 16-20 ч., а най-ниските съответно през нощта в интервала 0-6 ч.

Въз основа на редица описани по-долу допускания за входни данни за изчисляване на емисиите, които са направени поради липсата на информация за броя на автомобилите, които преминават по дадена улица за всеки един час от денонощието, за последващото извършване на дисперсионно моделиране на емисиите на ФПЧ₁₀ в модела е необходимо да се въведат източниците на емисии на ФПЧ₁₀, представени под формата на линейни източници.

За целите на извършването на дисперсионното моделиране на емисиите са определени главните пътни отсечки от републиканската мрежа, които преминават през гр. Симеоновград и техните параметри. Като единствени по-натоварени пътни отсечки в гр. Симеоновград са определени обходните пътища, които преминават в периферията на гр. Симеоновград- III-554, III-663 и III-503.

За тези пътни отсечки с обща дължина 6.5 км са определени стойности за извършването на дисперсионно моделиране с консервативно допускане за средно преминаващи превозни средства на час, за които в резултат на изчисленията се получават условно общи годишни емисии на ФПЧ₁₀ в размер на 743.5 kg, което представлява приблизително 0.75 т., въз основа на следните допускания:

Таблица 6: Годишни емисии от транспортни източници

Пътна отсечка- Симеоновград	Широчина на пътното платно, м	Дължина отсечка, м	бр. автомобили леки/тежки на час	Годишни емисии ФПЧ ₁₀
III-554	8	4 000	252/48	457.52
III-663	6	1 000	252/48	114.38
III-503	6	1 500	252/48	171.57

Оценката на емисиите на ФПЧ₁₀ в резултат на движението на транспортните средства по пътната мрежа зависи в голяма степен и от вида и качеството на пътните настилки. Към момента няма методика за изчисляване на емисиите на ФПЧ₁₀ от пътен унос в резултат на движението на автомобилите. По тази причина, за оценка на вторичните емисии на ФПЧ₁₀ от транспорта в резултат на уноса от пътните настилки е използвана методика на ЕРА, за определяне на емисиите от транспортни средства (<http://nepis.epa.gov/Exe/ZyNET.exe/200120KW.TXT>).

Когато специфичните стойности на вторичният унос не са и не могат да бъдат определени експериментално, както за община Симеоновград, ЕРА предлага критерии за избор на таблични стойности. За община Симеоновград е възприета универсална стойност от 8 g/m^2 , която да съответства на реалното състояние на пътните настилки и наличието на унос по тях, в резултат на лошо състояние и поддържане, наличие на бордюри и други. Негативно влияние оказват и тротоарите с повредена или липсваща настилка, тъй като те стават вторичен източник на прах от въздушната струя на трафика. Стойността е съобразена и с правилото, че отлаганията върху пътната настилка в градовете са по-големи в сравнение с тези извън града. Така за обща пътна мрежа на територията на гр. Симеоновград, която е оценена общо на около 15 km се получава стойност за вторичен унос на прах в размер на 90 кг., която се добавя към стойността от директните емисии от транспортните средства, като общо за транспортния сектор се получава стойност от 833.5 кг.

Фонови нива

В допълнение към източниците на емисии следва да се отчетат и обичайните фонови нива на замърсяване с ФПЧ_{10} в община Симеоновград.

В рамките на Националната система за мониторинг на околната среда са оборудвани 3 АИС за мониторинг на качеството на атмосферния въздух в горски екосистеми -, „Юндола”, „Витиня” и „Старо Оряхово” и една АИС за комплексен фонов мониторинг – КФС “Рожен”.

Данните от тези станции могат да се използват за определяне на вероятни фонови концентрации – замърсяване, което не е предизвикано от антропогенна дейност.

За целта са използвани като най-подходящи стойностите от комплексната фонова станция.

В КФС „Рожен” се контролират следните атмосферни замърсители: общ суспендиран прах, фини прахови частици (ФПЧ_{10} и $\text{ФПЧ}_{2.5}$), арсен (As), кадмий (Cd), никел (Ni), полиароматни въглеводороди (ПАВ), оловни аерозоли (Pb), серен диоксид (SO_2), азотен диоксид (NO_2), азотни оксиди (NO_x), озон (O_3) и бензен (C_6H_6). Контролират се и следните метеорологични параметри (стандартен набор): скорост и посока на вятъра, обща слънчева радиация, относителна влажност, температура на въздуха и количество валеж.

По-долу са представени данните за ФПЧ_{10} за КФС „Рожен” за актуален период от една календарна година- 2016 г., като по тях се получава осреднена средногодишна концентрация, която надеждно може да се използва като фонова стойност на ФПЧ_{10} за района на община Симеоновград, която е съответно:

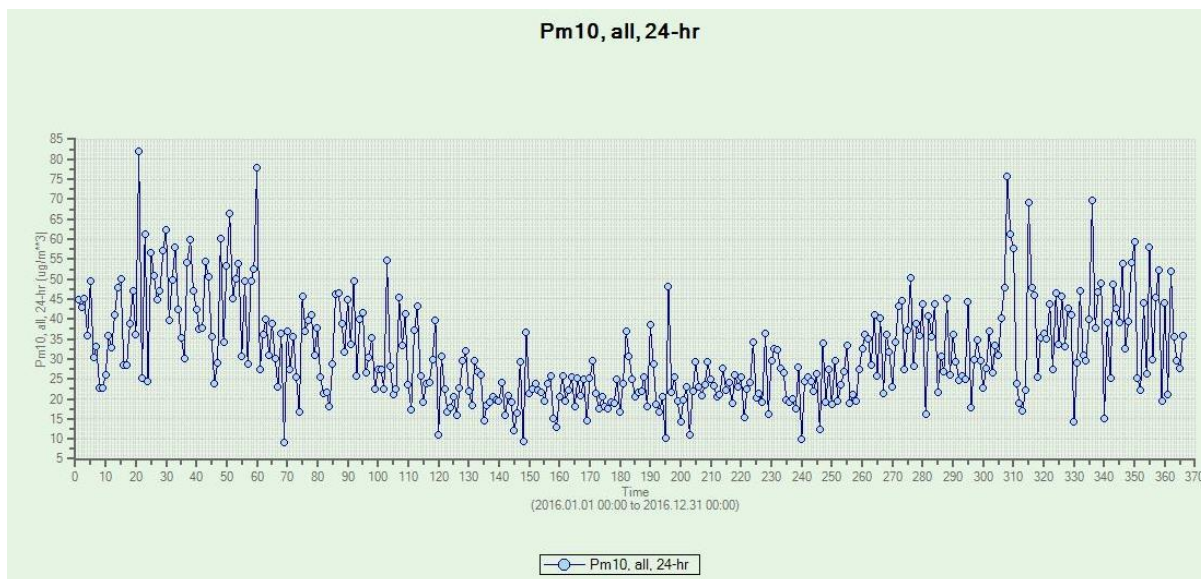
- КФС „Рожен“- $10.2 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

Таблица 7: Данни за фонови концентрации на ФПЧ_{10} за 2016 г., $\mu\text{g/m}^3$

Станция	1-во тримесечие 2016 г.	2-ро тримесечие 2016 г.	3-то тримесечие 2016 г.	4-то тримесечие 2016 г.
КФС Рожен	6.55	12.53	13.68	8.06

Резултати

На следващата фигура е представено разпределението на средноденоношните концентрации на ФПЧ_{10} за цялата година за една представителна точка в централната част на гр. Симеоновград.

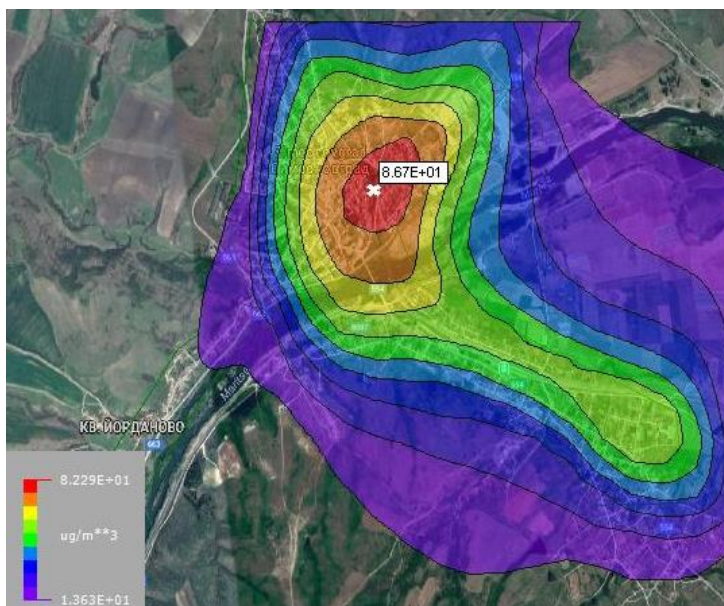
Фигура 7: Средноденонощни концентрации от всички източници за всеки ден от годината

От фигурата се вижда, че по-високите концентрации на ФПЧ₁₀ се формират през зимните месеци, като най-високата единична стойност за средноденонощната концентрация е в размер на 83 µg/m³, а общо за цялата година са отчетени 27 броя превишения на средноденонощната норма от 50 µg/m³, при допустими 25 броя съгласно действащото законодателство.

От графиката става ясно, че по-високите нива на ФПЧ₁₀ се наблюдават в периодите от годината, когато условията за разсейване на замърсителите са по-лоши, а консумацията на твърди горива за битово отопление е повишена.

Съответно през летните месеци, когато отсъства влиянието на изгарянето на твърди горива за битово отопление, концентрациите на ФПЧ₁₀ са значително по-ниски и много по-близки до фоновите- 10-20 µg/m³.

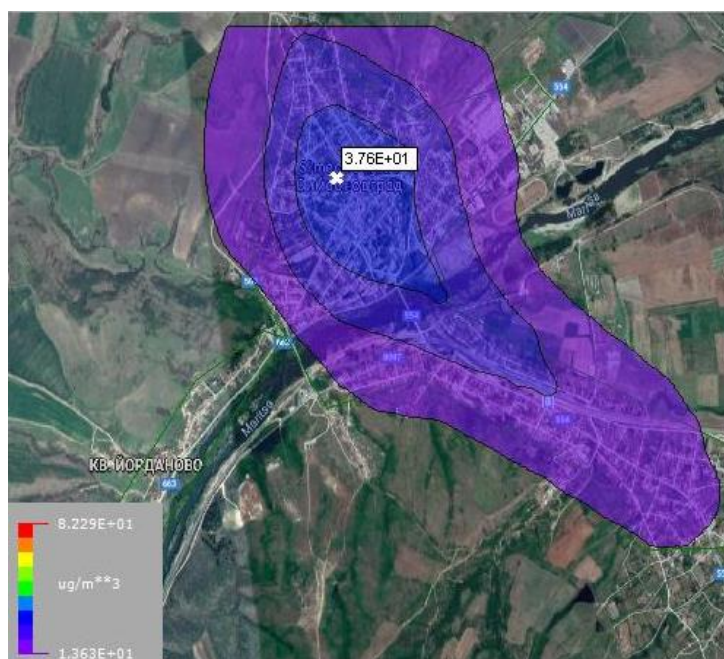
На следващата фигура е представено разпространението на замърсяването върху територията на гр. Симеоновград за ден с по-високи концентрации на ФПЧ₁₀ през зимата, което е резултат от ниските температури на въздуха, съответно повишената консумация на твърди горива за отопление и преобладаващите западни ветрове, типични за района на община Симеоновград. Тази фигура дава представа за фактическата ситуация на територията на гр. Симеоновград през зимните месеци.

Фигура 8: Разпределение на замърсяването в ден с високи концентрации на ФПЧ_{10} през годината

Най-високата изчислена стойност в за този ден е $86.7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (записана като $8.67\text{E}+01$). Точката в която е отчетена е отбелязана с „X“ и е маркирана в бял цвят. В съответствие с легендата концентрацията намалява през стойности до $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в синьо и достига до $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в лилавата зона. Територията с отчетена концентрация под $13 \mu\text{g}/\text{m}^3$ остава да не е маркирана.

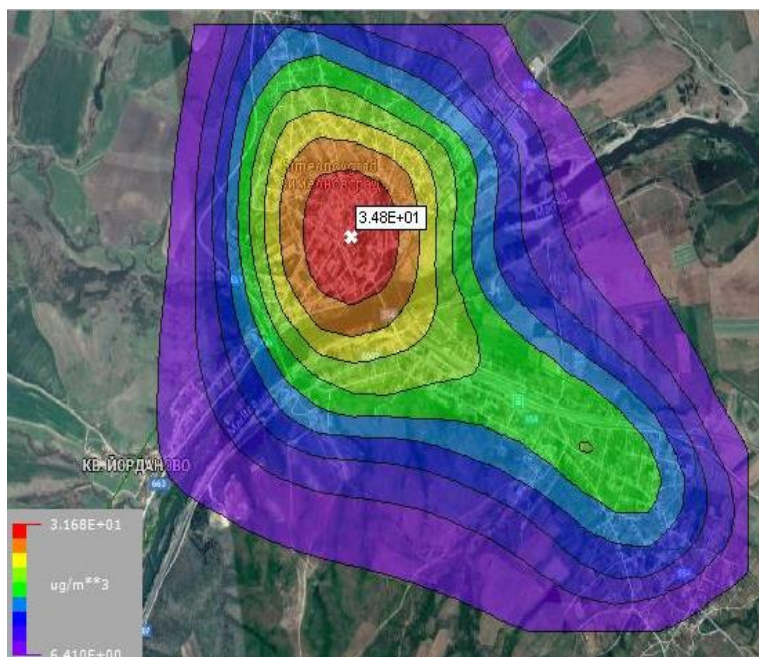
На долната фигура е представено и разпределението на средноденоношните концентрации за ден с обичайна средна концентрация през летните месеци за изследваната територия.

Фигура 9: Разпределение на замърсяването в ден с по-ниски концентрации на ФПЧ_{10} през годината

Фигурата показва най-висока концентрация в една точка в размер на $37.6 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и намаляваща концентрация в останалата част от изследваната територия, като навсякъде концентрацията е в съответствие с изискванията на действащото законодателство, поставени като средноденоношна норма.

На долната фигура е представено и разпределението на средногодишните концентрации за изследваната територия.

Фигура 10: Разпределение на средногодишните концентрации на ФПЧ₁₀

Най-високата отчетена средногодишна концентрация е $34.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което съответства на средногодишната норма от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Като резултат може да се направи заключение, че на територията на община Симеоновград, в зависимост от метеорологичните условия и използването на твърди горива за отопление се превишава средноденонощната норма от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, като броят на превишенията е 27 броя и е под нормативно разрешените 35 бр, а средногодишната концентрация е $34.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и съответства на нормата от $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което показва съответствието като цяло на качеството на въздуха в община Симеоновград с нормативните изисквания.

Оценка на приноса на различните източници при формиране на средната концентрация

Като абсолютни стойности, изразени в масови единици общи емисии, оцененият принос на различните източници е следният:

- от битово отопление – 37.6 т/г;
- от автотранспорт- 0.8 т/г.

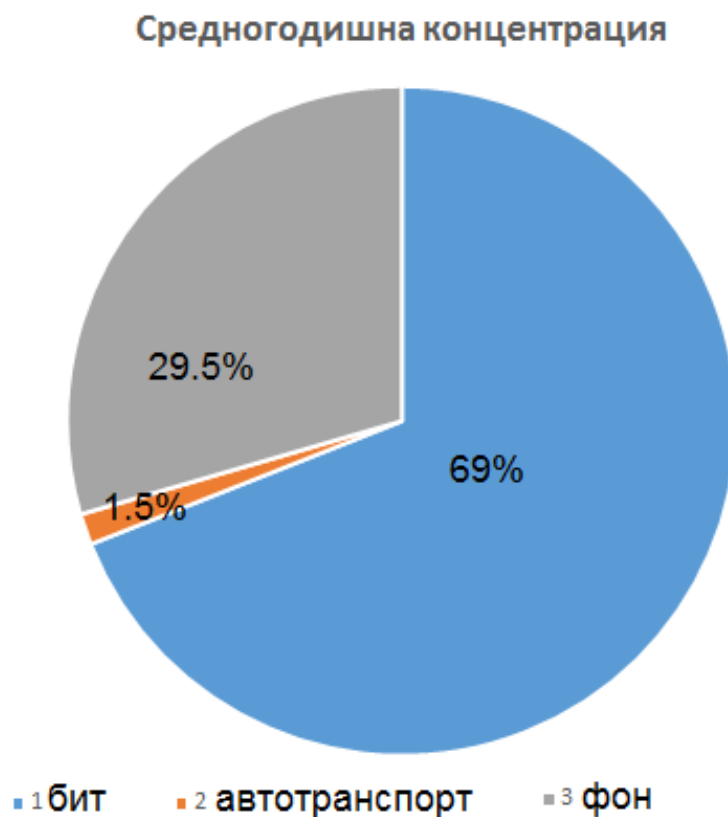
Средногодишната концентрация, отчетена от модела от $34.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ се формира приблизително по следния начин:

- от битово отопление – $24.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- от автотранспорт- $0.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- от регионален фон- $10.2 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Съответно в процентно изражение приносът на отделните източници може да бъде изразен, както следва:

- от битово отопление – 69 %;
- от автотранспорт- 1.5 %;
- от регионален фон- 29.5 %.

Фигура 11: Принос на различните източници при формиране на средногодишната концентрация

2. Води

Водите във всичките им аспекти: повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни са съществен фактор за постигане на балансирана, качествена и устойчива среда за обитаване, труд и отдих на населението.

Изменението в една от тези основни системи предизвиква промени на компонента на околната среда „води” в една или друга посока. С цел предотвратяване или намаляване опасността от здравен, екологичен и социален риск, при изготвянето на Екологичната оценка ще бъде направен анализ на съществуващото състояние на водите - повърхностни, питейни, отпадъчни и подземни, подробно хидрографско и хидроложко описание на водните обекти в общината и ще бъдат препоръчани мерки за избягване на евентуални негативни въздействия върху компонента на околната среда „води”.

2.1. Повърхностни води (хидрографска мрежа)

Община Симеоновград е разположена в Югоизточна България, в североизточната част на област Хасково и заема територия от 221,09 км². На юг граничи с община Харманли, на запад – с общините Хасково и Димитровград, а на север и изток съответно с община Гълъбово и община Опан.

Община Симеоновград включва общо 9 населени места, в т.ч. гр. Симеоновград, с. Дряново, с. Калугерово, с. Константиново, с. Навъсен, с. Пясъчево, с. Свирково, с. Троян и с. Тянево.

Община Симеоновград попада в района на Източно родопските речни долини, в Южнобългарската климатична подобласт. Климатът е преходно-континентален с определени елементи на преходно-средиземноморско климатично влияние. Абсолютната стойност на максималните температури се оценява като една от най-благоприятните за страната. Средната годишна температура на въздуха на равнинните и низинни участъци варира от 12,2 до 12,8⁰С. Честите затопляния под въздействието на средиземноморски въздух обуславят късния период на задържане на снежната покривка. Анализът на валежите показва, че средната сума на валежите е около 140 мм, като главният

валежен максимум е октомврийско-ноемврийски (15-16% от валежите), а главният валежен минимум е през летните месеци - от юни до август.

Климатичният потенциал като цяло благоприятства развитието на различна стопанска дейност. Той оказва благоприятно въздействие за развитието на селското стопанство особено по отношение на зеленчукопроизводството.

Релефът в общината е предимно равнинен, състоящ се от изолирани хълмисти възвишения, разчленени едно от друго. Теренът е прорязан от поречието и притоците на р. Марица. Средната надморска височина е 78,7 м в долината на река Сазлийка, вертикалното разчленение е 80 м, а хоризонталното – 1,7 м/км².

Територията на общината е разположена в Горнотракийската низина (Старозагорското поле), характерна с обширните приречни ниски земи и високи подпочвени води, които благоприятстват интензивното използване на селскостопанските площи. Равнинният характер на релефа и плодородните почви влияят положително за развитието на всички отрасли и подотрасли на селското стопанство, изграждането на напоителни системи и транспортни артерии.

Водни течения и водни площи

Водните ресурси на територията на община Симеоновград се формират главно от оттока на р. Марица и нейните леви притоци: р. Юручка, Авалийско дере, р. Сазлийка и от р. Луда Яна, на която е построен язовир "Троян". На север от с. Тянево се намира язовир "Тенево". Построени са около 20 помалки и по-големи изкуствени водоеми и напоителни канали. Друг източник за формиране на водно-ресурсния потенциал са подземните грунтови води. Те са акумулирани главно в речните тераси на р. Марица и притоците ѝ. Използват се за питейно и битово водоснабдяване.

На територията на община Симеоновград, в близост до с. Троян, функционира топъл минерален извор с изключителни лечебни качества

Съгласно ПУРБ 2016-2021 (писма изх. ПУ -02-50/30.04.2018 г. на БДИБР гр. Пловдив и изх.№ ЗДОИ-01-29/2017 г. на БДИБР гр. Пловдив) територията на Община Симеоновград попада в обхвата на следните водни тела:

- Повърхностно водно тяло, категория река, с име Марица, с код *BG3MA100R001*, поречие Марица, с географско описание: *река Марица, от р. Сазлийка до граница* ;
- Повърхностно водно тяло, категория река с име Марица, с код *BG3MA350R212*, поречие Марица, с географско описание: *река Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на р. Сазлийка*;
- Повърхностно водно тяло, категория река с име Сазлийка, с код *BG3MA200R014*, поречие Марица, с географско описание: *река Сазлийка от река Овчарица до устие*;
- Повърхностно водно тяло, категория река с име Мусачка, с код *BG3MA200R016*, поречие Марица, с географско описание : *река Мусачка*;
- Повърхностно водно тяло, категория река с име Соколица, с код *BG3MA200R017*, поречие Марица, с географско описание: *река Соколица средно течение до яз. Розов кладенец*;
- Повърхностно водно тяло, категория река с име Харманлийска, с код *BG3MA100R234*, поречие Марица, с географско описание: *Харманлийска река от вливане на река Хасковска до устие*;
- Повърхностно водно тяло, категория езеро, с име Троян, с код *BG3MA200L015*, поречие Марица, с географско описание : *язовир Троян*.

Категориите водни тела (ВТ) съгласно РДВ са: реки, езера, преходни води, крайбрежни води, силно модифицирани и изкуствени водни тела.

Водните обекти на територията на Източно беломорски район за басейново управление (ИБРБУ) се отнасят към две категории повърхностни води – “РЕКА” и “ЕЗЕРО”.

При определянето на типовете реки и езера са използвани следните показатели:

- задължителни фактори - екорегия, надморска височина, геология, размер;

- незадължителни - характер на водното течение, размер и геология, субстрат на речното дъно, наклон (енергия на потока). При определяне на височинното разделяне е взета предвид и смяната на растителността.

Характеристика на типовете повърхностни водни тела на територията на Източно беломорски район за управление на речните басейни (публикувани в Приложение 6 в НИД на Наредба Н-4 от 12.09.2012 г. за характеризирани на повърхностните води, ДВ бр. 79/23.09.2014) е представена в таблицата по-долу.

Таблица 8: Фактори за дефиниране на типологията на „реки“ в България (по изискванията на система Б на РДВ)

Код на речен тип	Име на речен тип	ЕР/ Суб-ЕР2	Надморска височина	Размер	Геология	Доминиращ дънен субстрат	Соленост
R3	Планински	7	> (600) 800 м, варира (валидиране)	<150 км ² , малки реки (рядко средни <500 км ²)	Смесена, силикати, варовик	Едри камъни (>256 мм), камъни (64–256 мм)	Сладководни; <0,5‰
R5	Полупланински	7	Силно варира	<1300 км ² , малки и средни (рядко големи)	Смесена, силикати, варовик	Едър чакъл (16–64 мм), дребен чакъл (2-16)	Сладководни; <0,5‰
R12	Големи равнинни реки	7	<150 (200) м варира	>7000 км ² , големи и много големи	Смесена, силикати, варовик	Пясъци (0,064-2)	Сладководни; <0,5‰
R13	Малки и средни равнинни реки	7	<150 (350) м варира	<1300 км ² , средни и малки	Смесена, силикати, варовик	Пясъци (0,064- 2), тиня (<0,064), чакъли	Сладководни; <0,5‰
R14	Субсредиземноморски реки (пресъхващи)	7	<500 (650) м силно варира	<1100 км ² , средни и малки	Смесена, силикати, варовик	Варира силно	Сладководни; <0,5‰

1-Стартирал е процес на валидиране (2015-2016 г.)

2- Екорегии (ЕР): 7-Източни Балкани.

На база на формулираните по-горе показатели, реките в поречията, на които е разположена територията от Община Симеоновград са идентифицирани 5 типа води от категория „Река”, показани в следващата таблица

Таблица 9:

R5	Полупланински	Река Харманлийска река, от вливане на река Хасковска до устие
R12	Големи равнинни реки	Река Марица, от река Сазлийка до граница, р. Марица от вливане на река Омуровска до вливане на Сазлийка
R13	Малки и средни равнинни реки с фин субстрат	Река Сазлийка от река Овчарица до устие, Река Мусачка
R14	Субсредиземноморски реки (пресъхващи)	Река Соколица средно течение до яз. Розов кладенец

Главен воден ресурс и водоприемник в землището на Община Симеоновград е **река Марица**. Тя се определя като най-голямата река в страната и на Балканския полуостров след Дунав с водосборна област до устието си от 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция - 21 992 км². Тя е и най-пълноводната река в България. Води началото си от Рила планина, от двете Маричини езера под връх Манчо.

Приема към 100 по-значителни притока, които са разположени симетрично спрямо главната река, т.е. броят на левите и десните притоци е почти еднакъв. От тях с най-големи водосборни области (над 100 км²) са Ракитница с площ 3293 км² и дължина 145 км, Тополница - площ 1790 км² и дължина 155 км, Въча - площ 1645 км² и дължина 112 км, Стряма - площ 1395 км² и дължина 110 км, Чепеларска - площ 1010 км² и дължина 86 км. От останалите притоци 47 са с водосборни области под 100 км², 46 между 100 и 500 км² и само 6 реки с водосборни области между 500 и 1000 км².

Марица има среден наклон 7,3 ‰ и гъстота на речната мрежа 0,74 км/км². Средният наклон на притоците на Марица до град Първомай се движи в границите между 5 ‰ (река Потока) и 113 ‰ (река Петварска, приток на Въча), като на 40 % от тях средният наклон е над 40 ‰. За притоците в областта между гр. Първомай и границата средният наклон чувствително намалява и варира от 1,5 ‰ (река Овчарица, приток на Ракитница) до 18,5 ‰ (река Каламица), като 70% от тях имат среден наклон под 10 ‰. Тази голяма разлика в средните наклони се дължи на високопланинския характер на реките в горното

течение на Марица и преобладаващо равнинния характер на притоците към средното и долното течение. Голямата разлика в средната надморска височина на водосборните области на отделните притоци към горното и долното течение на главната река дава своето отражение и върху гъстотата на речната мрежа. Така, ако се вземе същото сравнително деление, което е прието за характеристиката на средния наклон на водосборната област на Марица, то за горния участък 60% от притоците имат гъстота на речната мрежа над единица, като гъстотата варира между 0,40 км/км² (река Потока) и 2,4 км/км² (река Саръяр), а за долния участък този процент намалява на 8% и се движи между 0,3 км/км² (река Узунджовска) и 1,2 км/км² (река Колуфардере).

Коефициентите на развитието на водоразделната линия и извитост за река Марица са съответно 1,7 и 1,4.

Басейнът на река Марица, включва южните склонове на средногорската антиклинала, Тракийската низина, части от Рило - Родопския масив и Подбалканските полета, откъдето се вижда, че земно-повърхните форми са най-разнообразни, като колкото се отива по на изток, толкова теренът се понижава.

Горите в басейна на Марица заемат 8 470 км², или 40% от цялата водосборна област. Като се има предвид, че площта която тя заема е почти 1/5 от тази на България, то басейнът ѝ може да се причисли към добре залесените. Сравнително високият процент на залесеност се дължи до голяма степен на релефните особености на басейна, който от три страни е заграден с добре залесени планински възвишения и масиви - Рило - Родопския масив от юг и югозапад, Ихтиманската планина от запад и Средна гора от север. По видове горите се разпределят, както следва: нискостеблени - 5 750 км², иглолистни гори - 1 740 км², широколистни (дъб и бук) - 980 км², от които на дъбовете се падат едва 120 км² площ. В горното течение той много бързо нараства (от 4,2 % при кота 1 900 на 75,7 % при гара Белово), след това между гара Белово и град Пловдив намалява на 55 %, и от град Пловдив до границата постепенно намалява и стига до 40%.

Средното течение на реката, в което попада територията на Община Симеоновград, обхваща участъка през Горнотракийска низина от гр. Белово до напускането на реката на българската територия при с. Капитан Андреево. След гр. Белово, Марица навлиза в Горнотракийска низина. До гр. Пазарджик низината е широка до 10 – 15 км. Реката тече симетрично на профила, като след града тя се разширява с десетки километри. В участъка от Септември до Пазарджик реката прави многобройни силно извити меандри и няколко ръкава с малки дължини. Надлъжният наклон на коритото е под 1,0 ‰. Бреговете са ниски, полегати, а дъното е пясъчливо.

След Пазарджик Марица тече бавно и монотонно, по-близо до Родопите по южния край на низината в широко пясъчливо корито, където прави множество острови и ръкави. На места широчината на коритото достига 300 м, а дълбочината му - над 1,5 м. Крайречните лъки се заблвят от многобройните ръкави на левите и десните притоци. Напречният профил на долината е трапецовиден с широко няколко десетки км дъно. Към Пловдив монотонният вид на долината се разнообразява от 6-те сиенитни тепета и Овчите хълмове. Десните склонове на долината са по-стръмни и по-залесени от левите - по-полегати и по-обезлесени. Наклонът в Пловдивското поле е много малък - 0,13 ‰. Тук Марица приема множество притоци. За десните притоци характерното е това, че правят много ръкави преди вливането си, а левите -като много поройни смъкват големи количества наносни материали и засипват работни площи от низината. Коритото не променя своя характер. Дъното му е покрито с пясък, като при високи води слабо се деформира. Бреговете са укрепени с подпорни стени. Към гр.Първомай надлъжният наклон става средно 1,20 ‰. Реката прави няколко по-извити меандри. Бреговете на коритото са землени и затревени. Дъното е пясъчливо.

След село Скобелево, Марица навлиза в сравнително по-тясна долина с по-високи склонове. В този участък тя е много пълноводна и тече при много малък наклон - 0,70 ‰. Образува много пясъчни острови и едри средно извити меандри. Дъното на речното корито е покрито с пясък, а на места и с дребен чакъл.

При град Симеоновград реката взема югоизточна посока, минава през широк пролом сред Източно-родопските разклонения и Сакар планина и при село Капитан Андреево напуска България и навлиза в Одринското поле. В този участък реката прави също така много ръкави и пясъчни острови със

значителна дължина и големина. Описвайки слабо извити меандри, в почти обезлесени долини при надлъжен наклон 0,23 ‰, напуска територията на страната.

Плодородните земи и важният транспортен коридор, който предоставя долината на реката е бил предпоставка за образуването на множество селища по течението ѝ още от дълбока древност. В момента по течението на реката в трите държави има общо 51 населени места, от които: в България (12 града и 21 села); в Гърция (2 града и 6 села); в Турция (3 града и 7 села).

Сазлийка, официално **Ракитница** (до 29 юни 1942 г. *Сазлийка, Сазлийка, Сазлийска, Сютлийка*, до 5 януари 1946 г. *Ракитница*, до 1 февруари 1989 г. *Сазлийка*) е река в Южна България – област Стара Загора, общини Стара Загора, Раднево и Гълъбово и област Хасково, община Симеоновград, ляв приток на река Марица. Дължината ѝ е 145 км, която ѝ отрежда 16-то място сред реките на България. Река Сазлийка се явява 5-та по големина река във водосборния басейн на Марица след Тунджа, Арда, Едирне и Тополница. Името на реката произлиза от турското наименование на растението папур (typha) – „саз“

Река Сазлийка извира на 651 м н.в. под името Топлиците на 1,5 км югозападно от връх Руя (812 м) в Сърнена Средна гора. До село Казанка тече на юг, след което завива на изток под името Казанска река. След село Старозагорски бани постепенно завива на юг и югозапад, а след притока си Чаталка – на югоизток и при селата Лясково и Ракитница навлиза в Горнотракийската низина. От село Казанка, през село Лясково до село Ракитница протича в дълбока и залесена долина. По цялото си протежение в Горнотракийската низина коритото на реката е коригирано с водозащитни диги. След село Арнаутито реката поема в източна посока, след село Сърнево – югоизточна, а след град Раднево – южна. Влива се отляво в река Марица на 78 м н.в., на 1,7 км източно от град Симеоновград.

Площта на водосборния басейн на Сазлийка е 3 239 км², което представлява 6,1% от водосборния басейн на Марица.

Хидрографски показатели

Речният режим на подхранване е с плувиялен характер, което определя ясно изразен пролетен максимум на оттока – януари-април, а минимумът – юли-октомври. Среден годишен отток при град Гълъбово 18 м³/сек. На места по нейното течение са се образували типични крайречни гори от топола и върба.

Селища

По течението на реката са разположени 16 населени места, в т.ч. 2 града и 14 села:

Област Стара Загора

- Община Стара Загора – Казанка, Старозагорски бани, Лясково, Ракитница, Арнаутино, Калояновец, Бъдеще;
- Община Раднево – Коларово, Боздуганово, Диня, Тополяне, Раднево, Бели бряг, Любеново;
- Община Гълъбово – Гълъбово;

Област Хасково

- **Община Симеоновград– Навъсен**

Стопанско значение

По течението на реката няма изградени язовири, но в Горнотракийската низина водите ѝ се използват за напояване и промишлено водоснабдяване.

По долината на реката на протежение от 31,1 км, между Раднево и Симеоновград преминава участък от третокласен път № 554 Нова Загора – Раднево – Харманли.

В същия участък по долината на реката е прокарано и трасето на жп линията Нова Загора – Симеоновград (една от най-старите жп линии в България, изградено още преди 1878 г.).

Главанска е река в Южна България – Област Стара Загора, община Гълъбово и Област Хасково, община Симеоновград, ляв приток на река Сазлийка, от басейна на Марица. Дължината ѝ е 28 км.

Главанска река извира под името Улуклийска река на 471 м н.в. от Сакар планина, на 1,3 км югозападно от връх Чуката (543 м). До село Дряново тече в северозападна посока в сравнително тясна и дълбока долина през северозападните хълмисти части на Сакар, като между селата Помощник и Дряново се нарича Чарганлия. След Дряново реката завива на югозапад, като долината ѝ се разширява и изплитнява и в този си участък се нарича *Луда Яна*. Влива се отляво в река Сазлийка от басейна на Марица на 79 м н.в., на 1,2 км преди устието на Сазлийка в Марица.

Площта на водосборният басейн на Главанска река е 81 км², което представлява 2,5% от водосборния басейн на Сазлийка. Основни притоци - Ченгенедере (десен) и Ташлъдере (ляв, най-голям приток).

Речният режим на подхранване е с плувиален характер, което определя ясно изразен пролетен максимум на оттока - януари-май, а минимумът - юли-октомври. През лятно-есенните месеци пресъхва.

По течението на реката са разположени 3 села.

- Област Стара Загора
- община Гълъбово -Помощник
- Област Хасково
- **община Симеоновград - Дряново, Троян.**

Водите на реката се използват за напояване: язовири "Чаирдере", "Ташлъдере", "Дряново".

Харманлийска река (до 1942 г. *Олудере*, до 1945 г. *Величка*) е река в Южна България – Област Кърджали, община Черноочене и област Хасково, общини Минерални бани, Хасково и Харманли, десен приток на река Марица. Дължината ѝ е над 90 км, която ѝ отрежда 33-то място сред реките на България. Отводнява източните склонове на рида Мечковец, северните склонове на ридовете Чуката и Хухла на Източните Родопи и голяма част от Хасковската хълмиста област.

Харманлийска река води началото си от извор - чешма (755 м н.в.), разположена на шосето Асеновград - Кърджали, на 1,5 км западно от курорта „Паничково“ в Източните Родопи под името Величка. До село Боян Ботево тече на югоизток в дълбока и залесена долина. След това завива на изток и до село Малево протича в тясна и плитка долина през Хасковската хълмиста област. След Малево завива на североизток, а след село Стойково отново на изток, като заобикаля рида Хухла (североизточно разклонение на Източните Родопи) от северозапад и север в долина с десни стръмни и леви полегати склонове. Преди град Харманли образува красив пролом с дължина около 9 – 10 км. Влива се отдясно в река Марица на 73 м н.в., на 1,2 км североизточно от Харманли.

Площта на водосборния басейн на реката е 956 км², което представлява 1,8% от водосборния басейн на Марица, а границите на басейна ѝ са следните:

- на северозапад и север – с водосборните басейни на Банска река и други малки десни притоци на Марица;
- на югоизток - с водосборния басейн на Бисерска река, десен приток на Марица;
- на югозапад - с водосборния басейн на река Арда, десен приток на Марица.

Реката е с дъждовно - снежно подхранване, като максимумът е в периода февруари-март, а минимумът - август. Среден годишен отток при град Харманли - 5,47 м³/сек.

Водите на реката са включени в Хасковската напоителна система, като в горното ѝ течение е изграден големият язовир „Тракиец“.

Река Соколица (до 29 юни 1942 г. носи името *Дуван дере*) е река в Южна България – Област Хасково, община Тополовград и Област Стара Загора, община Гълъбово, ляв приток на река Сазлийка, от басейна на Марица. Дължината ѝ е 60,5 км, която ѝ отрежда 63-то място сред реките на България.

Река Соколица извира под името Сакарско дере на 713 м н.в. в южното подножие на връх Боговец (738 м) в планината Сакар. До село Орлов дол долината ѝ е дълбока и ориентирана на север, всечена в младолевантийска акумулационна повърхнина. След това завива на запад и протича в широка долина с

малък надлъжен наклон. Влива се отляво в река Сазлийка от басейна на Марица на 86 м н.в., южно град Гълъбово. Преди изграждането на язовир „Розов кладенец“, реката се е вливала северно от града.

Площта на водосборният басейн на Соколица е 343 км², което представлява 10,6% от водосборния басейн на Сазлийка.

Речният режим на подхранване е с плувиялен характер, което определя ясно изразен пролетен максимум на оттока – януари-май, а минимумът – юли-октомври.

По самото течение на реката няма язовири, но по множество от притоците ѝ има изградени няколко микроязовира („Розов кладенец“, „Медникорово“, „Мъдрец“, „Червена река“ и др.) използвани за напояване и промишлено водоснабдяване.

На територията области Хасково са определени 4 типа езера (язовири).

Всяко езеро (язовир) с площ > 500 ха се определя като самостоятелно водно тяло.

На територията на община Симеоновград е определено 1 самостоятелно водно тяло - **яз. Троян**-тип L17 Малки и средни равнинни язовири .

Границите на водните тела, съгласно ПУРБ 2016-2021 г. са представени в следващата таблица.

Таблица 10: Повърхностни водни тела категория реки в БДИБР

Код на ВТ	Име на ВТ	Категория на повърхностното водно тяло	Код на типа	Описание на типа	Дължина на реките, км/Площ на язовира, км ²	Водосборна площ, км ²	История на повърхностното водно тяло (ПУРБ 2010 - 2015г.)
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	река	R12	Големи равнинни реки в екорегиян 7	63,41591422	658,8900494	
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	река	R12	Големи равнинни реки в екорегиян 7	62,10283511	507,8188062	BG3MA350R039
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	река	R13	Малки и средни равнинни егейски реки	24,34208	166,5891	BG3MA200R014
BG3MA200R016	Река Мусачка	река	R13	Малки и средни равнинни егейски реки	27,19401627	113,1709769	
BG3MA200R017	р. Соколица средно течение до яз. Розов кладенец	река	R14	Малки и средни равнинни егейски реки	17,10103937	116,0257042	
BG3MA100R234	р. Харманлийска река от вливане на р. Хасковска до устие	река	R5	Полупланински тип в екорегиян 7	64,73229256	363,8692832	BG3MA100R011
BG3MA200L015	Язовир Троян	езеро	L17	Малки и средни равнинни язовири в екорегиян 7	0,558557	9,954122	

2.2. Подземни води

Подземни са всички води, които се намират във водонаситената зона на земята и са в пряк контакт със земните пластовете. Наредба № 1 от 10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води класифицира подземните водни тела:

- според структурата на водоносните хоризонти - като единични, слоести и разнородни;
- според хидравличните условия на горнището на водоносния слой - като напорни, безнапорни, напорно - безнапорни;
- според филтрационните им свойства - еднородни, нееднородни и особено нееднородни.

Подземните води в България имат повсеместно разпространение и играят важна роля, както за формиране на природната среда, така и като важен воден ресурс за задоволяване на потребностите на човека и на икономиката като цяло. Подземните води имат свои собствени басейни, в които се извършват процесите на тяхното количествено натрупване, движение и формиране на хидрохимичните им свойства.

Факторите, които определят условията за формиране на подземните води, тяхната динамика и режим са много, но първостепенно значение за тях имат:

- 1) Физико-географски - релеф, климат, хидрогеология, хидрография;
- 2) Геоложки - геоложки строеж, литоложки състав на скалите и тектонски структури.

Подземните водни тела, върху които е разположена община Симеоновград, съгласно писмо изх.№ ЗДОИ-01-29/2017 г. на БДИБР гр. Пловдив и ПУРБ 2016-2021 са следните:

1. Водно тяло BG3G00000NQ009 Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково, с обща площ 615,38 км².

Населени места в общината - **Константиново, Симеоновград.**

Естествените ресурси на ВТ са 876,19 л/сек, разполагаеми ресурси 801,80 л/сек, разрешеното водни количества 274,10 л/сек, експлоатационен индекс 34%.

Разположено е в северозападната част на Хасковски район, заема Хасковската котловина (северната част на Източни Родопи). Водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, гравелити, пясъкливи глини, чакъли. Покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване са глинести пясъци. Цялото ПВТ има площ – 615,38 км².

При извършени наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. е констатирано:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над ПС.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над ПС се наблюдават за: - нитрати - средногодишна концентрация – 42,65 мг/л над ПС (37,9565 мг/л) се наблюдава в МП при гр. Хасково (Хасково - Източна зона, ПС - ПБВ - 15 Сондажа);

- Желязо (общо) - средногодишни концентрации над ПС - 0,1501 мг/л и максимална стойност – 0,2 мг/л се наблюдават в МП при гр. Хасково (Сондаж № 3, ПС - ПБВ "Хасково - 1") - 0,16 мг/л и с. Брягово (ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа) - 4,2108мг/л;

- Манган - средногодишна концентрация над стандарт (0,05 мг/л) се наблюдава в МП при с. Брягово (ПС - 3 Кладенеца + 6 Сондажа) - 1,3467 мг/л;

- Обща алфа-активност - при еднократно пробонабиране за годината в един МП при гр. Хасково (събирателна шахта на ПС - ПБВ "Хасково - 1") се фиксира съдържание над контролно ниво (0,1 Бк/л) – 1,37 Бк/л;

- Естествен уран - при еднократно пробонабиране за годината в един МП при гр. Хасково (събирателна шахта на ПС - ПБВ "Хасково - 1") се фиксира съдържание над максимална стойност (0,03 мг/л) – 0,098 мг/л.

Във връзка с констатираните превишения по показателите обща алфа-активност и уран са предприети действия с РЗИ - Хасково и ВиК ЕООД - Хасково за извършване на допълнителни анализи и ограничаване на риска от ползване на водите за питейно - битови цели. Тъй като посочените отклонения от стандартите за качество са констатирани еднократно през 2016 г. на малка площ от подземното водно тяло (< 20%) за ПВТ BG3G00000NQ009 е определено „добро” химично състояние по тези показатели през 2016г.

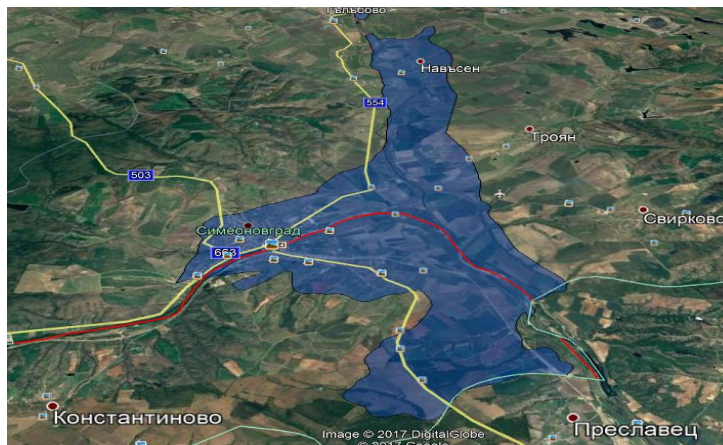

Фигура 12: ПВТ BG3G00000N009 Порови води в Неоген - Кватернер – Хасково

2. Водно тяло BG3G000000Q012 Порови води в Кватернер – Марица Изток, с обща площ 982,56 км².

Населени места в общината - **Калугерово, Навъсен, Симеоновград.**

Естествените ресурси на ВТ са 2142,00 л/сек, разполагаеми ресурси 2041,81 л/сек, разрешеното водни количества 385,99 л/сек, експлоатационен индекс 19%.

Фигура 13: ПВТ BG3G000000Q012 Порови води в Кватернер – Марица Изток

В Хасковски район попада една съвсем малка част /тясна ивица по поречието на р. Сазлийка/. Цялото ПВТ има площ 982,56 км². Водоносния хоризонт е изграден от чакъли, валуни, пясъци, глини. Подхранването става от реките, валежите и поливните води.

При извършени наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. е констатирано:

В мониторингов пункт при гр. Симеоновград (Кладенец ПС) от извършените наблюдения върху химичното състояние се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт (0,5 мг/л) и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води - максимална стойност (0,5 мг/л) за показателя фосфати - 0,6225 мг/л.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G000000Q012 през 2016 г. на територията на РИОСВ - Хасково е „лошо” - показател на замърсяване е фосфати.

3. Водно тяло BG3G000000Q013 Порови води в Кватернер-Горнотракийска низина, с обща площ 2818,07 км².

Населени места в общината -

Естествените ресурси на ВТ са 8677,77 л/сек, разполагаеми ресурси 7941,50 л/сек, разрешеното водни количества 5728,91 л/сек, експлоатационен индекс 72%.

Фигура 14: VG3G000000Q013Порови води в Кватернер-Горнотракийска низина

В Хасковски район е съвсем малка част от него /най - югоизточните му части/. Като цяло водоносния хоризонт е изграден основно от пясъци, глини, гравелити, валуни, чакъли. Цялото ПВТ има площ 2818,07 км². Подхранва се от реките и деретата притоци на р. Марица, от инфилтриралите се валежи и поливни води, от карстовите води на южната оградна верига, които подземно се изливат в алувия.

От извършените наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. се констатира:

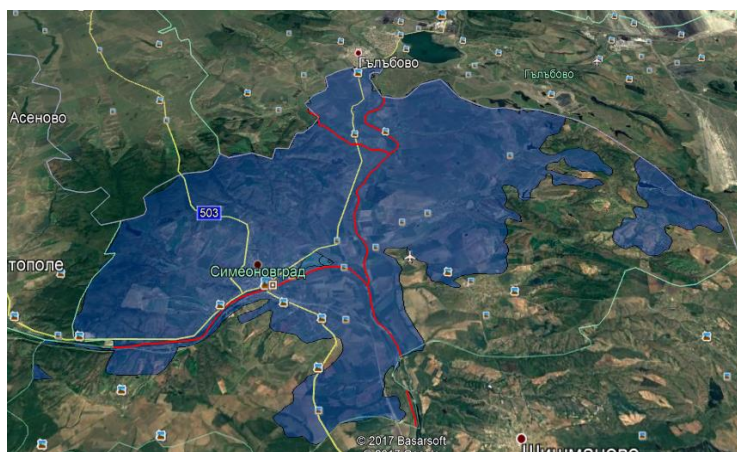
В мониторингов пункт при с. Скобелево (Кладенец - ПС) от извършените наблюдения върху химичното състояние се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт (0,5 мг/л) и средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води - максимална стойност (0,5 мг/л) за показателя фосфати - 1,615 мг/л.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ VG3G000000Q013 през 2016г. на територията на РИОСВ - Хасково е „лошо” - показател на замърсяване е фосфати.

4. Водно тяло VG3G0000PgN1019 Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток, с обща площ 3105,05 км².

Населени места в общината - *Дряново, Калугерово, Пясъчево, Свирково, Симеоновград, Троян, Тянево*

Естествените ресурси на ВТ са 1619,96 л/сек, разполагаеми ресурси 1290,95 л/сек, разрешеното водни количества 209,67 л/сек, експлоатационен индекс 16%.

Фигура 15: ПВТ- VG3G0000PgN1019 Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток

ПВТ е разположено в Североизточната част на Източнбеломорски басейн. Заема източната част на Маришкия каменновъглен басейн. ПВТ има площ от 3105,05 км². Водоносния хоризонт е изграден от глини, пясъци, въглищни шисти, въглища. Подхранването на напорния хоризонт става главно от

подземния поток в пролувиалните отложения на Новозагорското поле и от пукнатинните води на подложката (там където хоризонтът заляга върху гранит, мрамори, кристалинни шисти).

При извършени през 2016 г. наблюдения върху химичното състояние в МП при гр. Меричлери (Сондаж) се констатира:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – фиксират се концентрации на РС (2016 год.):

- над РС при показателите натрий и твърдост (обща) съответно 177,73 мг/л (РС - 157,8013 мг/л) и 11,13 мгекв/л (РС - 10,32 мгекв/л);

- над стандарт при показателите калций, нитрати, сулфати и желязо (общо) - съответно 151,33 мг/л (стандарт - 150 мг/л), 184,67 мг/л (стандарт - 50 мг/л), 365,33 мг/л (стандарт - 250 мг/л) и 0,3607 мг/л (стандарт – 0,2 мг/л);

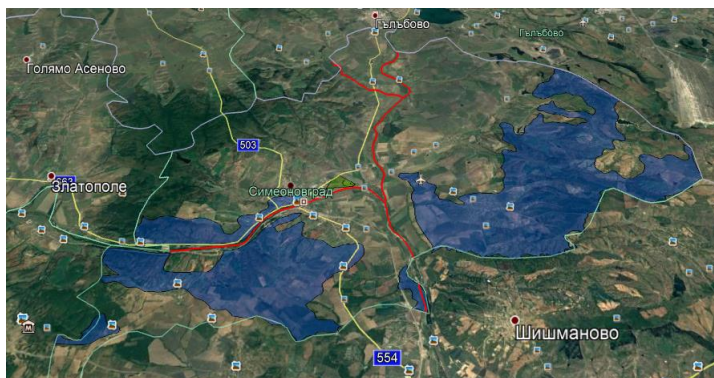
II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване - не се фиксират средногодишни концентрации (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води (максимална стойност) и над РС.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000PgN019 през 2016г. на територията на РИОСВ - Хасково е „лошо” - показатели на замърсяване са калций, натрий, нитрати, твърдост (обща), сулфати и желязо.

5. Водно тяло BG3G00000Pt045 Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив , с обща площ 1416,44 км².

Населени места в общината – *с. Свирково*

Естествените ресурси на ВТ са 762,07 л/сек, разполагаеми ресурси 695,03 л/сек, разрешеното водни количества 6,39 л/сек, експлоатационен индекс 1%.

Фигура 16: ПВТ BG3G00000Pt045 Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив

ПВТ е разположено в източната част на Хасковски район. Водоносния хоризонт е изграден от гранити, амфиболити, мусковитови и двуслюдени гнайсошисти, шисти, лептинити. ПВТ има площ - 1416,44 км².

При извършени наблюдения върху химичното състояние през 2016 год. е констатирано:

I. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ – не се фиксират концентрации на РС (2016 год.) над стандарт и над РС.

II. Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – показателя фосфати показва средногодишна концентрация (2016 год.) над стандарт за качество на питейни води - максимална стойност (0,5 мг/л) в МП при гр. Харманли (Извор "Приказките) - 0,56 мг/л.

Общата оценка на химичното състояние на ПВТ BG3G00000Pt045 през 2016г. е „лошо” - показател на замърсяване е фосфати.

На територията на Община Симеоновград е разположен 1 хидрогеоложки пункт от националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води:

- BG3G0000AQ2MP027 - Кладенец ПС, гр. Симеоновград, общ. Симеоновград.

2.3. Находища на минерални води

На територията на община Симеоновград има две находища на минерални води:

- Симеоновград, обл. Хасково, общ. Симеоновград, гр. Симеоновград с водовземно съоръжение: Симеоновград-Сн 6 ХГ;
- Троян - обл. Хасково, общ. Симеоновград, с. Троян с водовземно съоръжение: Троян-Сн 4 ХГ. На територията на община Симеоновград в близост до с. Троян има топъл минерален извор с изключителни лечебни качества. Предоставен е на Община Симеоновград за ползване и управление, но ресурсите му все още не са оценени и утвърдени.

2.4. Опасни хидроложки явления. Риск от наводнения

В края на 2016 г. е завършен и утвърден от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източно беломорски район 2016 – 2021 г., разработен в съответствие с изискванията на Директивата за наводненията и Закона за водите. Въз основа на анализ на наличната и на допълнително събрана информация за наводнения е извършена предварителна оценка на риска от наводнения. За територията на областите Хасково и Кърджали са установени голям брой минали наводнения със значителни неблагоприятни последици за човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда (потенциални замърсители и защитени територии) и културното наследство, вследствие на преливане извън бреговете на реките и др. След оценка на последиците и степенуване на риска, река Марица и части от реките Сазлийка, Омуровска, Узунджовска, Хасковска, Харманлийска, Бисерска, Селска река, Левка, Ченгене дере, Канаклийска, Каламица, Върбица при с. Бенковски, Крумовица, Елбасан дере и Дерменчай са определени като райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН). За територията на РИОСВ Хасково през 2016 г. не са регистрирани наводнения със значими неблагоприятни последици.

При сценарии с различна вероятност от настъпване за идентифицираните РЗПРН са изготвени Карти на заплахата от наводнения, показващи обхвата на залетите територии, и Карти на риска от наводнения със засегнатите обекти, инфраструктура и вида на засегнатите територии.

За решаване на установените проблеми и за постигане на поставените в ПУРН на ИБР цели за намаляване на риска от наводнения е изготвена Програма от мерки, сред които са: изграждане на нови и поддържане на съществуващи корекции, диги и др.; (в това число поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири, реконструкция и ремонт на язовири) почистване на речните легла за осигуряване преминаването на висока вълна; разширяване на „тесните места” като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток, премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения в речните легла; забрана на голи сечи; залесяване с подходящи дървесни видове; контролирано временно наводняване; създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките; рехабилитация и поддържане на съществуващи канализационни мрежи в градовете Хасково, Харманли и Димитровград; недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела; мониторинг, поддържане и подсигуряване срещу наводнения на хвостохранилища и др.; почистване и рекултивация на терени, замърсени от минна дейност, въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи.

За проекта на ПУРН в съответствие с изискванията на ЗООС и Наредбите за ЕО и ОС са изготвени екологична оценка и оценка за съвместимост. Проектът на ПУРН е съгласуван от МОСВ със становище по ЕО № 9-4/2016 г., като са предвидени мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН за периода 2016 – 2021 г. РИОСВ заедно с ИАОС и БД ИБР е идентифицирана като отговорен орган за ежегодно изпълнение на мярка „Провеждане на мониторинг на биологични и физико-химични показатели за качество, определящи екологичното състояние на водите във водните тела, засегнати от дейности по изпълнение на мерки от ПУРН. Индикаторите включват биологични, хидроморфологични и физикохимични елементи за качество и установени отрицателни въздействия върху околната среда и/или човешкото здраве в резултат на прилагане на мерки от ПУРН.

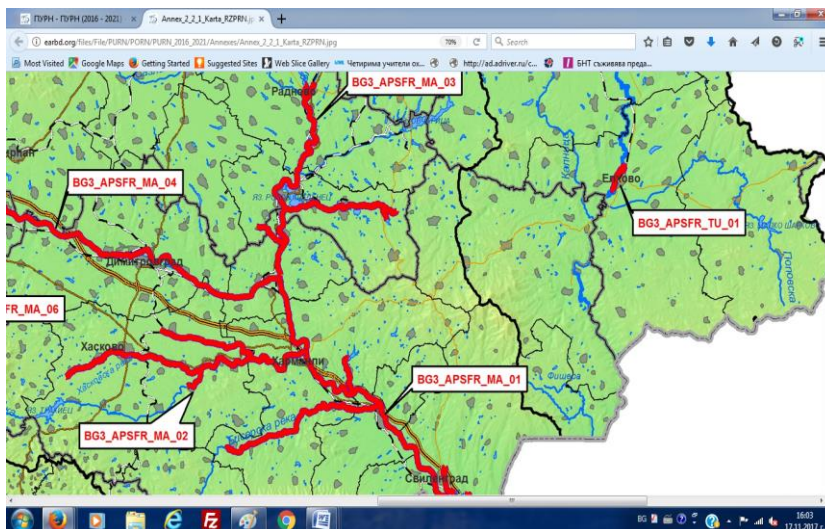
Предвидени са също и мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици при изпълнението на ПУРН, които включват:

- съобразяване на дейностите с режимите на защитените зони и на защитените територии, постановени със заповедите за обявяването и плановете за управлението им, ЗЗТ и други законови и подзаконови нормативни актове;
- изготвяне на ОВОС/ЕО за инвестиционни предложения;
- разработване и прилагане на програма на мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водоземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване;
- забрана върху ползването на водите за питейно-битови цели при констатирано замърсяване на добиваната вода вследствие на наводнение;
- Съгласуване при актуализиране на докладите на ПСНРП и на ПСВРП за политиката за предотвратяване на големи аварии и докладите за безопасност; в аварийните планове на ПСВРП в РЗПРН да се взема предвид уязвимостта от наводнения и да се предвидят мерки за намаляване на евентуалните последици, като се изисква и становище от БД;
- Строителните работи и дейностите по отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и дерета да се извършват за кратък период извън размножителният сезон на животинските видове, които са предмет на опазване;
- При залесяване в защитени зони, да се предвиждат залесителни дейности само с местни видове, вкл. такива, формиращи крайречни местообитания;
- Всички структурни мерки, свързани с изграждане на нови диги и корекции извън населени места, освен при доказана необходимост и липса на алтернативно решение, да се реализират извън границите на защитените зони и след оценка по т. I.A.2.;
- Да не се допуска замърсяване на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;
- Всички съпътстващи дейности при прилагане на структурните мерки в защитени зони да бъдат ситуирани при възможност извън природни местообитания или местообитания на видовете, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони;
- С цел недопускане на значително кумулативно отрицателно въздействие всички ППП/ИП, които могат да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела в обхвата на РБУ и не са свързани с изпълнение на мерки от ПУРН и ПУРБ, да бъдат консултирани с БД и съобразени с териториалния обхват и период на изпълнение на предвидените в ПУРН мерки, които са приоритетни;
- Изпълнението на мерки за отстраняване на затлачвания на речното корито, да се осъществява само в коритата на реките, при доказана необходимост по надлежния ред, без да се засягат крайречната растителност, да се прилагат извън размножителния период на водозависимите видове;
- На етап идеен проект възложителите да консултират с БД възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, с по - щадящи мерки;
- На етап проектиране при реализация на структурните мерки от ПоМ в защитени зони да се съобразява разпространението на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в защитените зони;
- При контролирано наводняване в ЗЗ BG0000578 „Река Марица“ на площи по мярка МА_04_02 мястото за втока на водите да бъде достатъчно отдалечено от природно местообитание 6110*, така, че да се избегне внезапното заливане с високонапорни води;
- Мерките за създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси

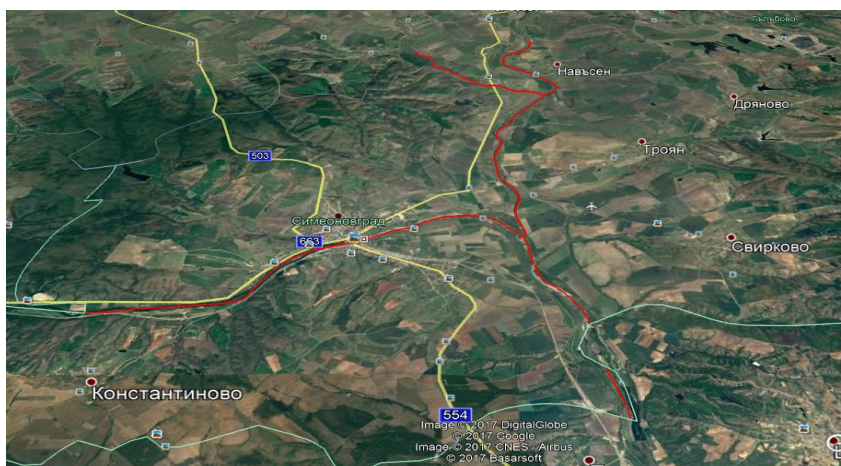
на реките и контролирано временно наводняване на селскостопански площи да не се прилага в участъци, където биха засегнали защитени територии и видове;

- При инвестиционни предложения за изграждане на диги и корекции на реки, да се оценява като алтернатива използването на стари речни корита;
- Изготвяне на методика за управление на крайречната горска растителност във връзка с осигуряване на проводимостта на реките, подобряване на свързаността и запазване на крайречните горски местообитания, подобряване на състоянието им и опазване на биологичното разнообразие.

Съгласно Приложение № 1 към Заповед №РД-03-152/08.08.2013 г. община Симеоновград попада в обхвата на РЗПРН BG3_APSFR_MA_01, BG3_APSFR_MA_03 и BG3_APSFR_MA_04, със степен на риск висок (фигура 17 и фигура 18).

Фигура 17: РЗПРН, в които попада община Симеоновград

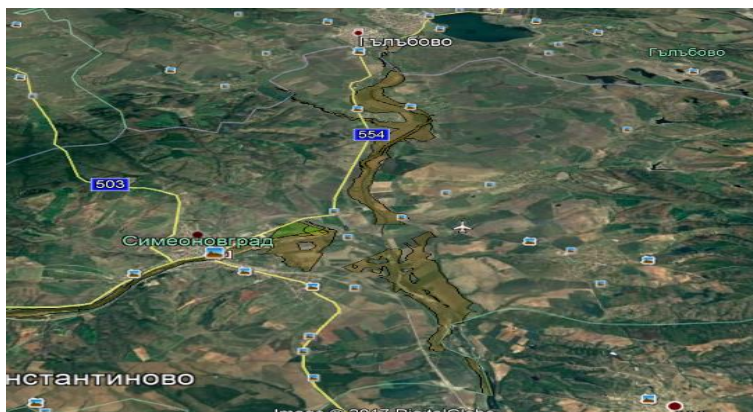
Фигура 18: РЗПРН, в които попада община Симеоновград

Данни за определените РЗПРН в Източно-беломорски район са представени в Таблица 11.

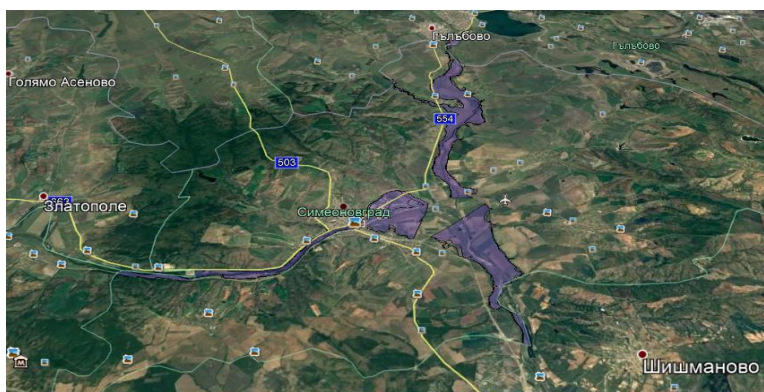
Таблица 11: РЗПРН, в които попада община Симеоновград

Код на РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
BG3_APSFR_MA_03	р. Сазлийка	75	Марица	BG3MA200R014	Симеоновград	47278	Симеоновград	Хасково	висок
					Троян	73206			
					Навъсен	51010			
					Калугерово	35599			
					Пясъчево	59210			

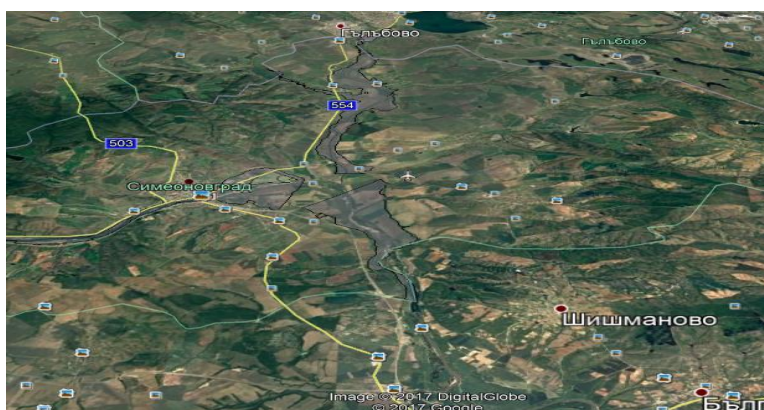
					Обручице	53134			
				BG3MA200R016	Калугерovo	35599			
					Пясъчево	59210			
					Мусачево	4939			
					Симоновград	47278			
BG3_APSFR_MA_04	р. Марица-Димитровград	59	Марица	BG3MA350R039	Симоновград	47278	Симоновград	Хасково	висок
					Константиново	38368			
BG3_APSFR_MA_01	р. Марица-граница	121	Марица	BG3MA100R001	Симоновград	47278	Симоновград	Хасково	висок
					Свирково	65721			

Фигура 19: Заливаеми зони Q20_Симоновград

Фигура 20: Заливаеми зони Q100_Симоновград

Фигура 21: Заливаеми зони Q1000_Симоновград

Програма от мерки за региона, в който попада община Симоновград, съгласно План за управление на риска от наводнения на Източно беломорски район за басейново управление 2016 - 2021 г. са представени в Таблица 12.

Таблица 12: Програма от мерки съгласно ПУРН 2016-2021г.

Национален приоритет за определение на риска от наводнение	Цел	Код по каталога на мерките за ПУРН	Уникален код	Наименование на мярка	Описание	Код на РЗПРН	Населено място	Код на водното тяло
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	3.4(1.1, 1.4,5.4)	PRE5-PRO2-REAC6	MA_01_01	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	Създаване на ретензионни обеми чрез изграждане на полдери малки басейни във високите части на притоците на Марица – 500 дка	BG_APSER_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	3.4(1.3.)	PRE11-REAC12	MA_01_02	Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи.	Поддържане на добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи в зоната на р. Марица и притоците ѝ	BG_APSER_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	5.2 (1.1, 5.4., 5.5)	PRE37-PREP16-REAC63	EARBD_15	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн	Подобряване на съществуващата хидроложка информационна система чрез изграждане на нови хидрометрични и метеорологични пунктове. Създаване/изграждане или поддържане/оптимизиране на системата за наблюдение и прогнозиране на валежите и речния отток в речния басейн, вкл. експлоатацията на язовирите. Доизграждане и модернизиране на системата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг.	BG_APSER_MA_01	По споразумение на МОСВ с НИМХ и БАН	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4.)	PRE69-PRO54-REAC141	MA_01_05	Осигуряване на скатове за задържане	Създаване на условия за забавяне на повърхностния отток посредством залесяване на голи площи, основно във високите части на водосбора на р. Марица, включително всички нейни притоци в зоната на РЗПРН, както и нагоре по течението – 1000 дка	BG_APSER_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4 2.1,	PRE53-PRO38-	MA_01_06	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Изграждане на земно-насипна дига в комбинация	BG_APSER_MA_01	град Симеоновград	BG3MA100R001

живот и общественото здраве	2.2,5.4)	REAC12 6			с биологично укрепване за локална защита на помпена станция в заливаемата зона-дължина приблизително 200 м , височина 1 м. Площ на укрепването – 1 дка			
Приоритет 4 Подобряване на подготовеността и реакциите на населението	4.1	PREP48- REAC96	MA_01_71	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплахата от наводнения	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплахата от наводнения чрез: 1)предоставяне на актуална информация на страницата на общината , свързана с въпросите на наводненията; 2)разпространението на радиосъобщения; 3)публикуване в местни медии на рубрики, свързани с въпросите на наводненията и 4)разпространение на дигитални/ флаери по въпросите на наводненията	BG_APSE R_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 5 Подобряване на административния капацитет на УРН	5.1(1.1, 1.4,5.4)	PREP30- REAC31	MA_01_76	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	BG_APSE R_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 5 Подобряване на административния капацитет на УРН	5.1(3.3, 5.4)	PREP11- REAC38	MA_01_77	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, в резултат на изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките	BG_APSE R_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.2,1.3, 1.4,3.3)	PRE16- REAC17	MA_03_43	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Основно и ежегодно почистване на коритото р. Сазлийка в участъка между с. Пясъчево , Навъсен и Калугерово – дължина около 3200 м и площ за почистване – 100 дка.	BG_APSE R_MA_03	с. Навъсен	BG3MA200R014
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,2.1, 2.2)	PRE58- PRO43- REAC131	MA_03_45	Надграждане на диги	Надграждане на защитената дига и пътя за достъп до помпената станция , разположена в дясната заливна тераса на р. Сазлийка при с. Пясъчево – дължина 200 м и средна височина 1 м.	BG_APSE R_MA_03	с. Навъсен	BG3MA200R014
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,5.4)	PRE53- PRO38- REAC126	MA_03_47	Изграждане на земно – насипна дига и комбинация	Изграждане на нова земнонаситна дига в комбинация с биологично укрепване на левия бряг на р. Сазлийка при с. Навъсен, в зоната на засегнатите смесени жилищни райони –	BG_APSE R_MA_03	с. Навъсен	BG3MA200R014

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

здраве					дължина 400 м и височина 1,5 м. Площ на укрепването 2,5 дка.			
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,2.1, 5.4)	PRE49- PRO34- REAC121	MA_03_54	Изграждане на нови корекции	Изграждане на корекция по двата бряга на р. Мусачка в зоната на с. Мусачево – 900м по левия бряг и 700 м по десния, височина 2,5 м	BG_APSE R_MA_03	с. Калугерово	BG3MA200R016
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.2,1.3, 1.4,3.3)	PRE16- REAC17	MA_03_55	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Основно и ежегодно почистване коритото на р. Мусачка в зоната на с. Калугерово – дължина около 2300м и площ за почистване 25 дка.	BG_APSE R_MA_03	с. Калугерово	BG3MA200R016
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,5.4)	PRE53- PRO38- REAC126	MA_03_55	Изграждане на земно – насипна дига и комбинация	Изграждане на нова земнонаситна дига в комбинация с биологично укрепване по левия бряг на р. Мусачка при с. Калугерово, нагоре по течението по железопътния мост – дължина 1200 м и височина 1,5 м. Площ на укрепването 7 дка	BG_APSE R_MA_03	с. Калугерово	BG3MA200R018
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,2.1, 2.2)	PRE58- PRO43- REAC131	MA_03_58	Надграждане на диги	Надграждане на защитна дига по левия бряг на р. Мусачка от ж.п моста до вливането ѝ в р. Сазлийка- дължина 700 м и средна височина 1 м.	BG_APSE R_MA_03	с. Калугерово	BG3MA200R018
Приоритет 3 Повишаване защитата на околната среда	2.1 (1.1,1.4, 3.3,5.4)	PRE32- REAC47	MA_03_80	Мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения и подобряване стопанисването на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроотвали и други подобни съоръжения	Необходим е постоянен контрол върху дейността на ТЕЦ-овете Марица Изток 1,2,и 3 , с цел недопускане на замърсяване във водосбора на р. Сазлийка. По експертна оценка може да се предвиди заплащане по 10000 лв. годишно на обект или общо 30 000 лв.	BG_APSE R_MA_03	град Симеоновград	BG3MA200R014 BG3MA200R016 BG3MA200R017 BG3MA200R018 BG3MA200R028 BG3MA200R029 BG3MA200R030
Приоритет 3 Повишаване защитата на околната среда	3.2 (5.4)	PRE34- REAC49	MA_03_81	Почистване и рекултивация на замърсени терени от минна дейност	По експертна оценка може да се определят около 1 500 000 за рекултивация на замърсени терени	BG_APSE R_MA_03	град Симеоновград	BG3MA200R014 BG3MA200R016 BG3MA200R017 BG3MA200R018 BG3MA200R028 BG3MA200R029 BG3MA200R030
Приоритет 4 Подобряване на подготовеността и реакциите на населението	4.1	PREP48- REAC94	MA_03_82	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплаха от наводнения	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплаха от наводнения чрез: 1)предоставяне на актуална информация на страницата на общината , свързана с въпросите на наводненията; 2)разпространението на радиосъобщения; 3)публикуване в местни медии на рубрики, свързани с въпросите на наводненията и 4)разпространение на дипляни/ флаери по въпросите на наводненията	BG_APSE R_MA_03	град Симеоновград и др.	BG3MA200R014 BG3MA200R016 BG3MA200R017 BG3MA200R018 BG3MA200R028 BG3MA200R029 BG3MA200R030

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

Приоритет 5 Подобряване на административния капацитет на УРН	5.1(1.1, 1.4,5.4)	PRE30-REAC31	MA_03_87	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	BG_APSEMA_03	град Симеоновград и др.	BG3MA200R014 BG3MA200R016 BG3MA200R017 BG3MA200R018 BG3MA200R028 BG3MA200R029 BG3MA200R030
Приоритет 5 Подобряване на административния капацитет на УРН	5.1(3.3, 5.4)	PRO11-REAC38	MA_03_88	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, в резултат на изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките	BG_APSEMA_03	град Симеоновград и др.	BG3MA200R014 BG3MA200R016 BG3MA200R017 BG3MA200R018 BG3MA200R028 BG3MA200R029 BG3MA200R030
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	3.4(1.1, 1.4,5.4)	PRE5-PRO2-REAC6	MA_04_01	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	Създаване на ретензионни обеми чрез изграждане на полдери малки басейни във високите части на притоците на Марица – 500 дка	BG_APSEMA_04	град Симеоновград, село Константиново.	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 съгласно ПУРБ 2015) BG3MA300R056 BG3MA300R048
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	3.4 (1.3.)	PRE11-REAC12	MA_04_03	Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи.	Поддържане на добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи в зоната на р. Марица и притоците ѝ	BG_APSEMA_04	град Симеоновград, село Константиново.	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 съгласно ПУРБ 2015) BG3MA300R056 BG3MA300R048
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1. 1.4,2.1, 2.2)	PRE69-PRO54-REAC141	MA_04_06	Осигуряване на скатове за задържане	Създаване на условия за забавяне на повърхностния отток посредством залесяване на голи площи, основно във високите части на водосбора на р. Марица, включително всички нейни притоцив зоната на РЗПРН, както и нагоре по течението - 25 000 дка	BG_APSEMA_04	град Симеоновград, село Константиново.	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 съгласно ПУРБ 2015) BG3MA300R056 BG3MA300R048
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,5.4)	PRE27-REAC28	MA_04_44	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизираната територия	Основно и ежегодно почистване коритото на р. Марица в зоната на гр. Симеоновград от дървета, храсти, битови и строителни отпадъци – около 6000м и площ 300 дка.	BG_APSEMA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно ПУРБ 2015)
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4,5.4)	PRE5-PRO2-REAC16	MA_04_46	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	Изграждане на нови язовири и управляеми полдери по десните притоци на р. Марица в зоната на гр. Симеоновград(Изграждане на 5 бр. ретензионни басейни чрез изпълнение на стени от стени от насипен тип, височина 5 до 10 м и дължина 50 м и заливане на селскостопански площи – приблизително 1000 дка)	BG_APSEMA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно ПУРБ 2015)
Приоритет 1 Опазване на	1.1 (1.4, 2.1, 5.4)	PRE49-PRO34-REAC121	MA_04_47	Изграждане на нови корекции	Надграждане на масивен парапет в източната част на гр. Симеоновград, ляв бряг на Марица – височина 1 м, дължина 1050 м	BG_APSEMA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

човешкия живот и общественото здраве								ПУРБ 2015)
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4, 2.1, 5.4)	PRE53- PRO38- REAC126	MA_04_48	Изграждане на земно насипна дига и комбинация	Изграждане/надграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по левия бряг на р. Марица, в източната част на гр. Симеоновград-дължина приблизително 2200 м, височина 2 м. Площ на укрепването – 13 дка.	BG_APSE R_MA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно ПУРБ 2015)
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4, 2.1, 5.4)	PRE50- PRO35- REAC123	MA_04_49	Реконструкция и поддържане на корекциите	Поддръжка на дясната защитна дига на р. Марица (3500м) и прилежащите ѝ площи в гр. Симеоновград (вкл. почистване)	BG_APSE R_MA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно ПУРБ 2015)
Приоритет 1 Опазване на човешкия живот и общественото здраве	1.1 (1.4, 2.1, 2.2)	PRE57- PRO42- REAC130	MA_04_50	Възстановяване на компрометиран диги	Възстановяване на дясна защитна дига на р. Марица и прилежащите ѝ площи в зоната на гр. Симеоновград – надграждане на слегнали участъци с 0,5– 2000м.	BG_APSE R_MA_04	град Симеоновград	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 (съгласно ПУРБ 2015)
Приоритет 4 Подобряване на подготовеността и реакциите на населението	4.1	PREP-48 REAC96	MA_04_58	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплахата от наводнения	Осигуряване на обществена подготовеност за реакция при заплахата от наводнения чрез: 1)предоставяне на актуална информация на страницата на общината , свързана с въпросите на наводненията; 2)разпространението на радиосъобщения; 3)публикуване в местни медии на рубрики, свързани с въпросите на наводненията и 4)разпространение на диглани/ флаери по въпросите на наводненията	BG_APSE R_MA_04	град Симеоновград , село Константиново.	BG3MA350R212 (BG3MA350R039 съгласно ПУРБ 2015) BG3MA300R056 BG3MA300R048

2.5. Зони за защита на водите в община Симеоновград съгласно ПУРБ

В Р България е изградена система от защитени територии като част от регионалната и световната мрежа, в съответствие с международните договори по опазване на околната среда, по които Република България е страна.

Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта, включително и чрез създаване на зони за защита на водите. За постигането на тези цели се обособяват следните видове зони за защита на водите:

- зони за защита на питейните води - водни тела и санитарно-охранителни зони;
- зони с води за къпане;
- зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително: уязвими зони и чувствителни зони;
- зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- защитени зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (Натура 2000).

Изготвени са регистри за защитените зони в границите на Източноромански район за басейново управление, като са включени и водните тела попадащи в тях.

2.5.1. Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация, съгласно чл. 7 на Рамковата директива по водите

Повърхностни води

В изпълнение на изискванията на чл. 7, т. 1 от Директива 2000/60/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета и чл. 119 от Закона за водите за опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване са определени:

- водни тела, които се използват за питейно-битово водоснабдяване и имат дебит средно над 10 м³ на ден или служат за водоснабдяване на повече от 50 човека;
- водни тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване в бъдеще.

Опазването на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване се осъществява чрез определяне на:

- водните тела - зони за защита на водите;
- санитарно - охранителни зони около водоземните съоръжения за питейно - битово водоснабдяване.

На територията на Общината няма повърхностни водни тела използвани за питейно битови цели.

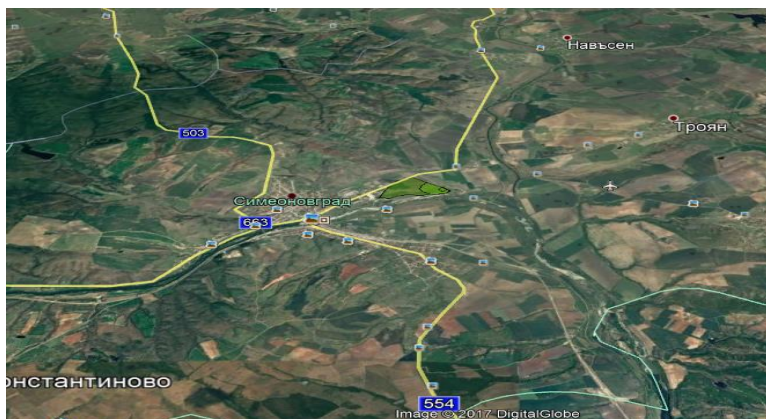
Подземни води

В следващата таблица са представени зоните за защита на питейните води от подземни водни тела, в обхвата на които попада община Симеоновград.

Таблица 13: Регистър на зоните за защита на питейните води от подземни водни тела на територията на БДИБР, съгласно ПУРБ 2016-2021, в обхвата на които попада Общината

Наименование ПВТ	Код на ЗЗВ на подземни води, предназначени за ПБВ	Код на ВТ
Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	BG3DGW00000N009	BG3G00000N009
Порови води в Кватернер - Марица Изток	BG3DGW00000Q012	BG3G00000Q012
Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина	BG3DGW00000Q013	BG3G00000Q013
Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток	BG3DGW0000PgN019	BG3G0000PgN019

Съгласно Писмо Изх. № ПУ-02-50/30.04.2018 г. БДИБР гр. Пловдив в обхвата на ОУП на община Симеоновград има 1 брой санитарно-охранителна зона СОЗ около шахтов кладенец за ПБВ на група селища Навъсен, Калугерово и Пясъчево учредена със заповед № СОЗ-М-82/10.07.2007 г. и 1 брой СОЗ в процедура около 7 бр. ТК за ПБВ на село Преславец, общ. Харманли, обл. Хасково, в землището на гр. Симеоновград, съгласно Наредба №3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоизточниците на минерални води. Необходимо е да се предвиди проектиране и учредяване на санитарно-охранителна зона, съгласно Наредба № 3-16.10.2000 г. и за останалите водоизточници за питейно-битово водоснабдяване в обхвата на ОУП на община Симеоновград.

2.5.2. Водни обекти в община Симеоновград съгласно ПУРБ, обявени за зони за отдих, водни спортове и/или за къпане, съгласно чл. 119а, т. 2 (Директива 76/160/ЕЕС)

С изменението на ЗВ от юли 2015г. наименованието и обхвата на зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 4 се промени от „зони с води за къпане“ на „водните тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане“.

Съгласно изискванията на ЗВ, като зони за отдих, водни спортове и/или за къпане се определят водни тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане.

Защитените територии, обявени като води за рекреация, включително определените като зони за къпане, се определят по смисъла на: Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане (ДВ, бр.53 от 10.06.2008 г.) транспонираща Директива 76/160/ЕЕС относно качеството на водите за къпане.

В региона на община Симеоновград няма определени води за рекреация и зони за къпане.

2.5.3. Територии в Община Симеоновград съгласно ПУРБ, чувствителни към биогенни елементи, включително територии, обявени за уязвими зони съгласно Директива 91/676/ЕЕС и територии, обявени за чувствителни територии съгласно Директива 91/271/ЕЕС.

Нормалното развитие на водната екосистема изисква наличие в нея на биогенните елементи азот, фосфор, въглерод, водород, кислород, сяра и др. От изброените елементи азотът и фосфорът и техните съединения играят най-важната роля за растежа на популациите на водната растителност. Внасянето на допълнително количество биогенни елементи и техните съединения във водоемите предизвикват нарушаване на екологичното равновесие в тях.

Увеличаване на количеството на хранителни вещества води до евтрофикация на водите, вследствие на който процес настъпват няколко взаимосвързани неблагоприятни ефекта във водоемите:

- "цъфтене" на водите - процес, при който съществено се увеличава числеността на един

или няколко вида водорасли;

➤ бурното развитие на водораслите на повърхността води до промяна на светлинните условия, поради намаляване на прозрачността на водата, в следствие на което дънните водорасли загиват, образувайки токсични вещества;

➤ намаленото количество на кислорода във водата поради гнилостни процеси е причина за измиране водорасли, риби и други водни обитатели;

➤ влошава се качество на водата, поради придобиване на неприятна миризма и вкус.

Основните източници на замърсяване на водите с биогенни елементи са селското стопанство и отпадъчните води от бита, както и някои отрасли на промишлеността.

Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки - биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

2.5.3.1. Уязвими зони

Уязвимите зони се определят съгласно изискванията на Наредба № 2 от 13 септември 2007г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

Наредбата регламентира условия и изисквания, насочени към предотвратяване и намаляване на замърсяването на водите, с нитрати от земеделски източници, чрез:

➤ определяне на водите, които са замърсени, и на водите, които са застрашени от замърсяване (съдържание на нитрати с концентрация, по-голяма от 50 милиграма на литър), отчитайки физико-химичните и природните характеристики на водите и почвите;

➤ определяне като уязвими зони на районите в страната, в които чрез просмукване или оттичане водите се замърсяват или могат да бъдат замърсени с нитрати от земеделски източници и които допринасят за замърсяването.

В ПУРБ 2010 – 2015 г. уязвимите зони в БДИБР са определени съгласно Заповед № РД-795/10.08.20014 г. на министъра на ОСВ.

Актуализацията на регистъра на тези зони е извършена въз основа на действащата към момента Заповед № РД 146/25.02.2015г. на министъра на ОСВ за определяне на нитратно уязвимите зони.

В Приложение 3.3.1. на ПУРБ 2016-2021 г. е представен Регистър на нитратно уязвимите зони в ДРБУ, съгласно Заповед № РД 146/25. 02.2015 г. на министъра на околната среда и водите. Извадка от него касаеща водните тела на територията на община Симеоновград е представена в таблицата по-долу.

Таблица 14: Подземни водни тела в териториалния обхват на БДИБР, които са замърсени или са застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, съгласно Приложение 1 към Заповед № РД 146/25.02.2015 г.

Код на зоната	Име на зоната	Код на водното тяло	Име на водно тяло
BGVZ	южна зона	BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково
		BG3G00000Q013	Порови води в Кватернер - Горнотракийска низина
		BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток
		BG3G0000PgN019	Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток

През община Симеоновград не преминават повърхностни водни тела в териториалния обхват на БДИБР, които са замърсени или са застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници, съгласно Приложение 1 към Заповед № РД 146/25.02.2015 г.

Община Симеоновград попада пълния си обхват в уязвима зона съгласно Приложение 2 към Заповед № РД 146/25.02.2015 г.

2.5.3.2. Чувствителни зони

В Република България чувствителните зони са определени със Заповед № РД-970/ 28.07.2003 г. на Министъра на околната среда. Определените чувствителни зони са в съответствие с изискванията на Директива 91/271/ЕЕС от 21.05.1991г. за пречистването на градските отпадъчни води. Актуализация на регистъра на тези зони не е извършвана поради факта, че заповедта на министърът на ОСВ за тяхното определяне не е изменяна от 2003г.

За чувствителни зони следва да се определят тези водни обекти, в които се цели защита от еутрофикация - явление, което е предизвикано от повишаване на съдържанието във водите на биогенни елементи - азот и фосфор и съответно предизвиква растеж на зелени растения във водите. Това от своя страна води до изчерпване на разтворения кислород във водоприемника и предизвиква вторично замърсяване на водите.

Съгласно Приложение към Заповед № РД-970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите за чувствителни зони на територията на БДИБР са определени следните зони:

Таблица 15: 33В - зони, чувствителни към биогенни елементи

Начало на чувствителната зона	Край на чувствителната зона	Име на 33В	Код на 33В
Басейн на река Марица			
р. Марица, след вливането на р. Чепеларска	р. Марица, до границата	Река Марица	BGSARI06
р. Сазлийка, от изворите	р. Сазлийка, до вливането ѝ в р. Марица	Водосбор на река Марица	BGCSARI06
р. Харманлийска, от изворите	р. Харманлийска, до вливането ѝ в р. Марица	Водосбор на река Марица	BGCSARI06

Агломерациите, които са с население над 10 000 е.ж. и които заувстват директно в чувствителна зона, следва в селищните пречиствателни станции за отпадъчни води да предвидят съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, което от своя страна оскъпява станцията с 10-15 %.

2.5.3.3. Зони за опазване на стопанско значими водни биологични видове съгласно ПУРБ

Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми

Това са териториите, определени с цел опазване на икономически значими водни видове и представлява акватория, богата на миди и ракообразни, определена по силата на Директива за акваторията, богата на миди и ракообразни (79/923/ЕЕС) .

Съгласно чл.17 от Закона за рибарството и аквакултурите стопански риболов се извършва в р. Дунав и в Черно море, което изключва територията на ИБР.

Изготвен е списък със стопански значимите видове риби и други организми от МОСВ във връзка с прилагането на чл. 119а, ал. 1, т. 4 от Закона за водите (Писмо с изх. № 05-08-6421/11.10.2012 г.) и са определени стопански ценните видове риби в България, част от които се срещат и в ИБР.

Таблица 16: Регистър на зони за опазване на стопански ценни видове риби в повърхностни води на територията на ИБРБУ, в която попада община Симеоновград

Код на зоната за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми	Име на зоната за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми	Географско описание на зоната за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми	Основание за определяне на зоната за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми	Стопански ценни видове риба	Код на ВТ, в което изцяло или частично попада зоната
BG3FSWMA350R212	Р. Марица	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	Заявление от Сдружение „Балканка”, гр. София	Щука (<i>Esox lucius</i>) Европейски сом (<i>Silurus glanius</i>)	BG3MA350R212
BG3FSWMA100R001	Р. Марица	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	Заявление от Сдружение „Балканка”, гр. София	Щука (<i>Esox lucius</i>) Европейски сом (<i>Silurus glanius</i>)	BG3MA100R001

Защитени територии и зони обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване

А. Зони за защита на водите от „Натура 2000” съгласно Директива 92/43/ЕИО за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване

Защитените зони за опазване на типове природни местообитания и местообитание на видове се обявяват на основание чл. 12, ал. 6 във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от Закона за биологичното разнообразие и т.1 от Решение на Министерския съвет № 122 от 02.03.2007г. (ДВ, бр.21 от 2007г.). Към настоящия момент липсват издадени заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на типове природни местообитания и местообитания на видове. Основните органи за управление и контрол на защитените зони за опазване на типове природни местообитания и местообитания на видове са министъра на околната среда и водите, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите и директорите на дирекции на националните паркове, съгласно чл. 115 и чл. 117 от Закона за биологичното разнообразие.

Таблица 17: Зони от „Натура 2000”, определени като зони за защита на водите съгласно Директивата за хабитатите, в които попада община Симеоновград

Име на ЗЗВ	Код на зоната	Тип	Дата на определяне	Повърхностно ВТ в ЗЗВ (код)
Река Марица	BG0000578	SCI	юни.05	BG3MA100R007,BG3MA100R010,BG3MA100R234, BG3MA200R014* ,BG3MA300R040,BG3MA300R042,BG3MA300R043,BG3MA300R047,BG3MA300R048,BG3MA300R053,BG3MA300R056,BG3MA300R062,BG3MA300R066,BG3MA300R072,BG3MA300R075,BG3MA300R232,BG3MA350R211, BG3MA350R212* ,BG3MA400R076,BG3MA500R103,BG3MA500R118,BG3MA500R126,BG3MA500R128,BG3MA500R217,BG3MA600R130,BG3MA700R143,BG3MA700R144,BG3MA700R149,BG3MA700R156,BG3MA790R157,BG3MA800R225,BG3MA900R184
Река Сазлийка	BG0000425	SCI	Юни.05	BG3MA100R001* ,BG3MA200L019, BG3MA200R014* , BG3MA200R016* ,BG3MA200R020,BG3MA200R022,BG3MA200R028,BG3MA200R030,BG3MA200R035,BG3MA200R037, BG3MA350R212* .

*водни тела, върху част от, които попада община Симеоновград

2.6. Качествена характеристика на повърхностните води

Имисионно състояние на водните обекти

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници.

Състоянието на водните тела е в зависимост от следните категории значими натоварвания:

- Значими точкови източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими дифузни източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими водоземания от повърхностните води;
- Други въздействия върху повърхностните води - морфологични изменения и регулиране на оттока.

Проблеми от точкови източници на замърсяване

Източник на натиска от точкови източници на замърсяване на водите са урбанизацията, промишлеността и селското стопанство. Взаимовръзката между вида натиск и източника на замърсяване/въздействие е показана в таблицата по-долу.

Таблица 18: Взаимовръзка между вида натиск и източника на замърсяване/ въздействие

Вид натиск	Източник на замърсяване/въздействие (потенциални проблеми, свързани с управлението на водите)
Заустване на непречистени или частично пречистени битови отпадъчни води от населени места; Заустване на частично пречистени промишлени отпадъчни води; Заустване на непречистени или недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води зауствани в канализационните мрежи и системи; Заустване на недостатъчно пречистени отпадъчни води от животновъдни ферми; Заустване на отпадъчни води от стари общински сметища, които не отговарят на екологичните изисквания и нерегламентирани сметища	Неизградени ГПСОВ на населените места, които имат изградена канализация; Нереконструирани и неефективни ГПСОВ на населените места с над 2000 еквивалент жители; Нереконструирани и неефективни промишлени пречиствателни станции, вкл и от животновъдни ферми; Незакрити и/или nereкултивирани общински и нерегламентирани сметища; Кумулативно въздействие върху повърхностните води от битови и/или промишлени емитери

Точковите източници на замърсяване на повърхностните води, самостоятелно или в комбинация, т.е. с кумулативно въздействие, са потенциално източници за влошаване състоянието на повърхностните водни тела.

В *таблица 19* са показани точкови източници на отпадъчни води, заустващи в повърхностни водни тела, в чийто обхват попада община Симеоновград, с преобладаващ битов характер.

Прегледът и анализът на индустриални емитери в района на ИБР като точкови замърсители, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти оформя представители на няколко групи сектори: Добивна промишленост, Преработваща промишленост, Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода, Строителство, Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили и мотоциклети, Търговия на едро, Транспорт, Складиране и съобщения, Хотели и ресторанти, Медико-социални грижи с настаняване, Спортни и други дейности, свързани с развлечения и отдих, Рибно стопанство, Селско стопанство (животновъдство) и Депа .

В *таблица 20* е показано натоварването на повърхностните водни тела преминаващи през община Симеоновград от точкови източници – индустрия съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Заустването на непречистени отпадъчни води от точкови източници води до замърсяване с биогенни вещества и активиране на процеси на еутрофикация, като аспектите на този процес са:

- Обогаляване с хранителните вещества (биогени) – азотни, фосфорни съединения и показатели за органично замърсяване (БПК, ХПК);
- Засилено първично производство / биомаса;
- Цъфтеж на водорасли;
- Промени в таксономичния състав на водораслите/ растенията;
- Повишено фиксиране на въглерода;
- Намалени нива на кислород през тъмната част от денонощието (и повишени през светлата част), създаващи предпоставки за аноксия и последвалите негативни ефекти върху флората и фауната;
- Намалено разнообразие на бентосната фауна.

Данните от мониторинга показват, че идентифицираното лошо екологично състояние (по специфични замърсители) и лошо химично състояние (приоритетни вещества) на водните тела на територията на ИБР се дължи основно на замърсяване с метали.

Основни източници на замърсяване на повърхностните водни тела със специфични замърсители и приоритетни вещества са отпадъчните води от индустриални емитери. Част от тях заустват самостоятелно своите отпадъчни води, а друга част са включени в канализационните системи за отпадъчни води на населените места.

Таблица 19: Точкови източници на отпадъчни води с преобладаващ битов характер, съгласно ПУРБ 2016-2021 г. (прил2.анекс1)

1.1 Точков - градски (битови) отпадъчни води								
Код на Повърхностното водно тяло	Зауствания на ГПСОВ над 2 000 е.ж., брой	Зауствания на ГКМ над 2 000 е.ж., брой	Зауствания на ПСОВ под 2 000 е.ж., ЛПСОВ с капацитет под и над 5 000 м ³ /ден, брой	Зауствания на ГКМ под 2 000 е.ж., брой	Битови отпадъчни води товар БПКот населени места във водосбора на Повърхностното водно тяло, т/год	Битови отпадъчни води - товар ХПК от населени места във водосбора на повърхностното водно тяло, т/год	Битови отпадъчни води - товар общ фосфор от населени места във водосбора на повърхностното водно тяло, т/год	Битови отпадъчни води - товар общ азот от населени места във водосбора на повърхностното водно тяло, т/год
BG3MA100R001	1	1	-	-	56766	252144	-	3871
BG3MA350R212	1	2	-	3	3822279	6740916	-	60449
BG3MA200R014	-	1	-	-	-	-	-	-
BG3MA200R016	-	-	-	-	-	-	-	-
BG3MA200R017	-	-	-	2	39	195	-	-
BG3MA200L015	-	-	-	-	-	-	-	-
BG3MA100R234	1	1	-	-	80174	294787	-	-

Таблица 20: Натоварване на повърхностните водни тела от точкови източници – индустрия съгласно ПУРБ 2016-2021 г. (прил2.анекс2)

Код на ново ВТ	Име на ВТ	Заустване на индустриални отпадъчни води ИПРС - с комплексни разрешителни	Заустване на индустриални отпадъчни води не ИПРС - с разрешения телни по ЗВ	Заустване от отглеждане на аквакултури	НВ, кг/год	БПК5, кг/год	ХПК, кг/год	Азот общ, кг/год	Фосфор общ, кг/год	Азот амониев, кг/год	Азот нитратен, кг/год	Азот нитритен, кг/год	Фосфати, кг/год	Нефто продукти, кг/год	Желязо, кг/год	Кадмий, кг/год	Цинк, кг/год	Мед, кг/год	Олово, кг/год	АОХ кг/год
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	2	1	-	93496,96	3161,38	12986,38	-	-	50515,79	135641,95	3676,16	-	7173,33	55,1	-	-	-	-	-
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BG3MA200R016	Река Мусачка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BG3MA200R017	р. Соколица средно течение до яз. Розов кладенец	1	2	-	264021,40	1607,14	5097,06	-	-	-	-	-	-	1579,94	988,18	317,58	11,00465	-	-	-
BG3MA200L015	Язовир Троян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	-	11	-	3000,73	1336,88	4592,48	30,00	14,40	84,00	-	-	-	20,82	-	-	-	-	-	-
BG3MA100R234	р. Харманлийска река от вливане на р. Хасковска до устие	-	3	-	606,20	394,10	1740,40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Проблеми от дифузни източници на замърсяване

Съгласно Закона за водите „замърсяване от дифузен източник е замърсяване в резултат от човешка дейност, което не е заустване на отпадъчни води в повърхностни води и/или отвеждане на замърсители в подземните води, концентрирано в определена точка“.

Съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води „дифузен източник на замърсяване означава дейност или дейности, замърсяването от които не може да се асоциира (свърже) с точков източник на замърсяване и произхожда в резултат на пространствено използване на земи“.

Като дифузни източници на замърсяване на повърхностните води са определени и разгледани:

- Населени места с над 2000 е.ж. без изградена или частично изградени канализационна мрежа във водосборната площ на поречията, включително товар от азот и фосфор постъпващ във водосбора на повърхностното водно тяло;
- Земеделие и съпътстващите го дейности във водосборната площ на повърхностното водно тяло:
  - Използвана земеделска площ и обработваема земя, включително отглежданите земеделски култури във водосборната площ на повърхностното водно тяло;
  - Използване на торове, включително и товар общ азот във водосборната площ на повърхностното водно тяло;
  - Използване на препарати за растителна защита във водосборната площ на повърхностното водно тяло;
  - Складове за препарати за растителна защита;
- Животновъдство - брой и гъстота на отглежданите животни, включително и товар азот и фосфор във водосбора на повърхностното водно;
- Добив на подземни богатства във водосборната площ на повърхностното водно тяло;
- Ерозия-преглед на степента податливостта на ерозия във водосбора на повърхностното водно тяло;
- Депата за битови, строителни и промишлени отпадъци, които не отговарят на екологичните изисквания;
- Атмосферни отлагания-товар от атмосферни замърсители, включително товар общ азот и общ фосфор, постъпващ във водосбора на повърхностното водно тяло;
- Транспорт - автомобилен транспорт (магистрала и първокласни пътища), включително товар, постъпващ във водосбора на повърхностното водно тяло; замърсяване от корабоплаване;

При дифузно внесение на вещества от значение са биогените вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали. Проблемите произтичащи от дифузното натоварване на повърхностните води с азот се влияе основно от притока на подземни води (разтворените вещества), а с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесените количества твърди частици).

По начинът, по който се използва земята около повърхностните водни тела, може да се направи предположение, че дифузен натиск съществува, ако структурата на земеползването отговаря на някое от следните условия: дял от обработваеми земи по-голям от 40%; дял на коренови култури, включително царевица по-голям от 20%; дял на особени култури (грозде, плодове, зеленчуци, слънчоглед, тютюн, ориз и др.) по - голям от 5% от орната земя; дял на урбанизирани територии по-голям от 15%.

Проблеми от рибовъдни дейности

Дифузно замърсяване на водните тела от рибовъдни дейности се наблюдава при интензивното отглеждане на аквакултури в садкови стопанства, разположени в големи, дълбоки язовири и при полуинтензивното (свободно) отглеждане на аквакултури в средни и малки язовири. Дифузният натиск върху водоемите може да се предизвика от жизнената дейност на аквакултурите и органичното

разграждане на неусвоената от тях храна (обикновено богата на протеини). Посочените фактори предизвикват повишаване нивата на биогените, водещи от своя страна до цъфтежи на водорасли и силно понижаване на кислорода през тъмния период от денонощието. Като резултат се наблюдава дебалансиране на физико-химичните фактори във водната екосистема, които предизвикват лошо състояние на биологичните елементи и като крайно негативно последствие могат да доведат до замори на отглежданата риба, когато кислородът достига критично ниски нива в ранните часове на денонощието.

Проблеми от замърсяване от въздуха

Замърсяванията, пренасяни с въздушните течения, могат да се депозират обратно върху земната повърхност и водните обекти чрез валежи, прах или в резултат на гравитацията. Този вид замърсяване се нарича "атмосферни отлагания" или "отлагане от въздуха" и попада в категорията на дифузните източници на замърсяване на повърхностните води.

Отлагането на замърсители от въздуха се осъществява по няколко начина. *Мокро отлагане* се получава, когато замърсителите от въздуха падат върху земната повърхност с дъжд, сняг, или мъгла. *Сухо отлагане* е отлагането на замърсители като сухи частици или газове. Замърсяването от въздуха може да достигне до земната повърхност и водните обекти чрез директни отлагания върху повърхността на водата (директно отлагане) или индиректно, от земната повърхност чрез отток или филтрация към водните обекти (непряко отлагане).

Проблеми от населени места без изградена канализация

В населени места без изградена или частично изградена канализационна мрежа битовите, стопанските и промишлени води се събират в септични ями или попивни изгребни ями. Тези ями най-често не са водоупътни и изолирани и отпадъчните води се просмукуват и замърсяват водоизточниците най-често със замърсители от битов и селскостопански произход - органични и биогенни елементи (неразтворени вещества; замърсители влияещи на кислородния режим; различни форми на азот и фосфор).

Проблеми от ерозия

Ерозията обединява процесите на разрушаване на земната повърхност, пренасяне и отлагане на отделените от нея материали от водните потоци. Тя се разглежда като потенциален дифузен източник и принос за замърсяване на повърхностните води със суспендирани вещества, биогенни вещества (азот и фосфор), торове и приоритетни вещества от пестициди. Попадналите замърсители оказват влияние на състоянието на водните екосистеми намалявайки биоразнообразието. Под въздействие от ерозия са предимно повърхностните водни тела разположени в планински и полупланински райони.

Проблеми в следствие на хидроморфологични изменения.

Оценка на натиска от физични изменения / хидроморфологични изменения.

Във връзка с натиска от физични изменения в БДИБР са разгледани следните типове:

- Натиск от водовземане (изменение на оттока);
- Натиск от морфологични изменения;
- Прегради в реките;
- Регулиране на оттока и прехвърляне на води.

A. Натиск от водовземане (изменение на оттока)

Установено е, че основният натиск е от водовземания с цел напояване и производство на електроенергия. Идентифицирани са различните типове изменения на воден отток: регулиране на водния отток чрез язовири, изземване на водния отток чрез водовземане от речни водохващания. Определени са осушени участъци от водовземания за съществуващи МВЕЦ и участъци от значими водовземания за напояване.

Основните видове натиск, които водят до този проблем в управлението на водите, а именно изменение на речния отток са следните:

- Водовземане за питейно-битови нужди;
- Водовземане за напояване;
- Водовземане с цел производство на електроенергия;
- Водовземане за промишлени нужди;
- Водовземане за охлаждане;
- Водовземане за отглеждане на аквакултури;
- Водовземане за минни дейности.

Водните тела се класифицират по стойностите на въздействие (водочерпено количество от ресурса) в следните категории:

- 1 - от 0 до 3 %;
- 2 - от 3 % до 15 %;
- 3 - от 15 % до 20 %;
- 4 - от 20 % до 25 %;
- 5 - от 25 % до 30 %;
- 6 - Над 30 %.

Отделени са три групи водни тела в следните категории:

➤ ВТ с неопределен ресурс – Водни тела с ресурс зависещ в голяма степен от технологичен приток от язовир и/или деривация или водно тяло с малка площ и не обхванато от метода на регионализация на ресурса

➤ ВТ с технологичен натиск – Водни тела, към които е добавен допълнителен технологичен приток от прехвърляне на води и/или зауствания.

➤ ВТ категория „езеро” – Големи язовири от тип годишен или многогодишен изравнител, чиито водни обеми се акумулират и зависят изцяло от работата от изградените съоръжения.

Повърхностните водни тела преминаващи през територията на община Симеоновград съгласно таблица № 39 от раздел 2 на ПУРБ 2016-2021 г. не са значително повлияни от водовземания (водочерпене < 30%).

Таблица 21: Водочерпене от ресурса по повърхностни водни тела преминаващи през община Симеоновград

Код на водното тяло	Описание	КЛАСИФИКАЦИЯ Разрешени за ползване водни количества спрямо ресурса
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	1 - от 0 до 3 %
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	1 - от 0 до 3 %
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	1 - от 0 до 3 %
BG3MA200R016	Река Мусачка	1 - от 0 до 3 %
BG3MA100R234	р. Харманлийска река от вливане на р. Хасковска до устие	1 - от 0 до 3 %
BG3MA200R017	р. Соколица средно течение до яз. Розов кладенец	* ВТ с техн. натиск

Най-голямо изменение на оттока се регистрира във водни тела с изградени деривационни съоръжения с цел акумулиране на обеми за производството на електроенергия и обеми за охлаждане. В таблицата по-долу са представени критериите за значимост на натиска от водовземане и изменение на водния натиск.

Таблица 22: Критерии за значимост на натиска от водовземане и изменение на водния отток

Водовземане и изменение на воден отток		
Регулиране на оттока чрез отнемане на водни количества	Дължина на осушения участък към дължина на разглеждания участък	Значим натиск при > от 30%
		Слаб до умерен натиск при < от 30%
Регулиране на оттока		Значим натиск при > от 30%

чрез големи язовири	Дължина на регулирания участък към дължина на разглеждания участък	Слаб до умерен натиск при < от 30%
Водовземане	Балансът на отнетото и заустеното водно количество в разглеждания участък към средния многогодишен отток с обезпеченост 95%	Значим натиск при > от 30%
	Отток в речното корито след водовземането към средния многогодишен отток с обезпеченост 95%	Слаб до умерен натиск при < от 30%
		Значим натиск при > от 50%
		Слаб до умерен натиск при < от 50%

Натиск от морфологични изменения.

Водните организми се повлияват не само от количеството и качеството на водата, но и от физичните характеристики на водната среда. Модификации могат да променят физически водните обекти и да доведат до намаляване на биоразнообразието. Това, от своя страна, е възможно да доведе до влошаване на състоянието на биологичните елементи на качество (БЕК) и зоните за защита на водите, определени за опазване на биологичното разнообразие.

Таблица 23: Критерии за значимост на натиска от различните видове физични модификации

Физични модификации		
1.Корекции на речното русло	Дължина на коригирания участък към дължината на разглеждания участък	значим натиск от 70% до 100%
		умерен натиск от 30 до 70%
		слаб натиск при до 30 %
2.Миграционни бариери	Миграционните бариери (абсолютни и временни) оказват значително негативно влияние	Значим натиск: -наличие на абсолютни прегради –брой прегради на: 10 км/R3/, 25 км/R5, R13, R14/, 50 км/R12/ > 1,5; -% свободен участък от устие на река <30 % -% засегнат участък от реката >50 %
	Миграционните бариери (абсолютни и временни) оказват частично силно негативно влияние	Умерен натиск: -отсъствие на абсолютни прегради -брой прегради на: 10 км/R3/, 25 км/R5,R13, R14/, 50 км/R12/ в границите <1,5; -% свободен участък от устие на река 30 % -50%% засегнат участък от реката 30-50%
	Миграционните бариери (абсолютни и временни) оказва частично слабо негативно влияние	Незначителен натиск: -отсъствие на абсолютни прегради -брой прегради на: 10 км/R3/, 25 км/R5,R13, R14/, 50 км/R12/ в границите <1; -% свободен участък от устие на река > 50%% засегнат участък от реката <30%
3.Дейности по укрепване на бреговете	Дължина на укрепителните дейности към дължина на разглеждания участък	Значим натиск при > 70%
		Слаб до умерен натиск при < 70 %
4.Добив на инертни материали	Дължината на участъка за добив на инертни материали към дължината на разглеждания участък	Значим натиск при > 70%
		Слаб до умерен натиск при < 70 %
5. Завирени участъци	Дължина на завирения участък към дължина на разглеждания участък	Значим натиск при > от 30%
		Слаб до умерен натиск при < от 30%

Видове хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела преминаващи през община Симеоновград

Видовете хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела, във водосбора, на които се намира община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г. са показани в следващите таблици.

Таблица 24: Хидроморфологичен натиск върху повърхностни водни тела-диги

Код на водното тяло	Дължина на водното тяло	Дължина на коригирания участък	Процентно съотношение	Вид натиск
BG3MA100R001	161050,2646	54900,36124	34,08896061	умерен натиск
BG3MA200R014	60192,22257	22268,66177	36,99591212	умерен натиск
BG3MA350R212	94135,85784	53119,91208	56,42898816	умерен натиск
BG3MA200R016	59254,5195	1279,535089	2,159388178	слаб натиск
BG3MA200R017	30376,91433	4484,052375	14,76138204	слаб натиск
BG3MA100R234	95200,17743	31353,75639	32,93455668	умерен натиск

Таблица 25: Хидроморфологичен натиск върху повърхностни водни тела-завирени участъци

Име на водното тяло	Код на водното тяло	Дължина на завирения участък	Дължина на водното тяло	Процентно съотношение	Вид натиск
Река Марица, от р. Сазлийка до граница	BG3MA100R001	2709,08	161050,26	1,68	слаб натиск
Река Сазлийка от река Овчарица до устие	BG3MA200R014	4224,91	60036,72	7,04	слаб натиск
р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	BG3MA350R212	6341,26	94135,78	6,74	слаб натиск
Река Мусачка	BG3MA200R016	5292,68	59099,21	8,96	слаб натиск
р. Соколица средно течение до яз. Розов кладенец	BG3MA200R017	1338,30	30376,91	4,41	слаб натиск
р. Харманлийска река от вливане на р. Хасковска до устие	BG3MA100R234	4204,35	119200,23	3,53	слаб натиск

Таблица 26: Хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела – урбанизация

Име на водното тяло	Код на водното тяло	Дължина на урбанизирания участък	Дължина на речния участък	Процентно съотношение	Вид натиск
Река Марица, от р. Сазлийка до граница	BG3MA100R001	1204,683413	161050,2646	0,748017035	слаб натиск
Река Сазлийка от река Овчарица до устие	BG3MA200R014	1087,851196	60036,71549	1,811976533	слаб натиск
Река Мусачка	BG3MA200R016	1279,535089	59254,5195	2,159388178	слаб натиск
Река Харманлийска и притоци до устие	BG3MA100R234	6356,504464	119200,2276	5,33262779	слаб натиск

Таблица 27: Хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела - инертни материали

Име на речния участък	Код на водното тяло	Дължина на изгребаният участък	Дължина на речния участък	Процентно съотношение	Вид натиск
Река Марица, от р. Сазлийка до граница	BG3MA100R001	3477,735013	59938,34427	5,802187323	слаб натиск
Река Сазлийка от река Овчарица до устие	BG3MA200R014	1334,930402	23659,41287	5,642280346	слаб натиск
р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	BG3MA350R212	10373,34033	61924,29745	16,75164799	слаб натиск

Таблица 28: Хидроморфологичен натиск върху повърхностни водни тела - миграционни бариери

Код на ВТ	Име на ВТ	Речен басейн	Натиск от миграционни бариери
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	МА	незначителен
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	МА	значителен
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	МА	незначителен
BG3MA100R234	р. Харманлийска от вливане на р. Хасковска и р. Хасковска до устие	МА	значителен

Натоварванията в резултат на антропогенната дейност, които могат да доведат водните тела в риск по отношение постигането и спазването на екологичните цели за добро състояние, определени в чл.4 на РДВ се определят като **значими натоварвания**.

Въз основа на оценката на риска водните тела се класифицират в следните категории:

- **Водни тела в риск** - за които е ясно без необходимост от по - нататъшно охарактеризиране или допълнителни мониторингови данни, че няма да постигнат екологичните цели в РДВ;
- **Водни тела, които е възможно да са в риск** - за които има вероятност да не постигнат екологичните цели в РДВ, но поради недостатъчно данни не може да се направи с достатъчна сигурност окончателна оценка. За тях са необходими допълнителни мониторингови данни за окончателната оценка;
- **Водни тела, които не са в риск** - за които е ясно без необходимост от по-нататъшно охарактеризиране или допълнителни мониторингови данни, че ще постигнат екологичните цели в РДВ.

2.6.1. Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води

РДВ въвежда нов подход при оценка на състоянието на водите, като поставя изисквания за оценка на „*екологично състояние*” и „*химично състояние*” на повърхностните води. По - ниската от двете оценки определя оценката на „*общото състояние на водното тяло*”.

Във връзка с прилагането на Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС басейновите дирекции към МОСВ са разработили програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните и подземните води.

А. Екологично състояние

Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява съобразно разработените при изготвянето на ПУРБ типово специфични референтни условия и класификационна система за биологичните елементи за качество, и поддържащите ги основни физико-химични елементи за качество за всяка от категориите повърхностни води - реки, езера, преходни води и крайбрежни морски води.

При силно модифицираните и изкуствените водни тела вместо екологично състояние се определя екологичен потенциал (ЕП), като най-високата степен е „добър ЕП”.

Класификацията на екологичното състояние включва:

- Състоянието на биологичните елементи за качество - макробезгръбначни, риби, макрофити, фитобентос и фитопланктон (за езерата);
- Концентрациите на основните физико-химични елементи, подкрепящи биологичните и на специфичните замърсители ФХЕК - за разграничаване на отлично, добро и умерено състояние;
- Състоянието на хидроморфологичните елементи за качество - за разграничаване на отлично от добро състояние.

Общите изисквания за оценка на екологичното състояние на повърхностните води са регламентирани с Наредба № Н-4 за характеризиране на повърхностните води, транспонираща РДВ. Класификационните системи за оценка на екологичното състояние на повърхностните води и стандартите за качество за специфичните замърсители са определени съответно с приложения 6 и 7 на наредбата.

В България липсва утвърдена методика за оценка на хидроморфологичните елементи за качество, поради което състоянието на ХМ елементи по данни от извършен мониторинг се определя по експертна преценка. Отлично състояние се определя, когато не се наблюдават или са налице незначителни отклонения от естествените условия. Във всички останали случаи състоянието се определя като добро.

Класифицирането на екологичното състояние на водните тела касаещи община Симеоновград е извършено съгласно по-лошата от стойностите на резултатите по наблюдаваните биологични и физико - химични елементи за качество, в съответствие с Приложение V, 1.4.2. на РДВ и чл. 18, ал. 1 на Наредба №1/2011 г. за мониторинг на водите.

Използвана е адаптирана скала за оценка в пет степени съгласно изискването на РДВ: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове:

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ				
много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

В следващата таблица са дадени резултатите от оценката на екологичното състояние на повърхностните водни тела през 2014 г., съгласно ПУРБ 2016-2021 г., в обхвата на които попада ИН.

Таблица 29: Екологично състояние/потенциал на повърхностните водни тела на територията на ИБР за 2014 година, в обхвата на които попада община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Категория	СМ/ИВТ	Биологични показатели	Физико-химични показатели	Екологично състояние/потенциал	Изместващи показатели 2014
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	R12	река		умерено	умерено	умерено	Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO ₂ , Роби, PO ₄
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарница до устие	R13	река	СМВТ	умерено	умерено	умерено	Макрозообентос, Фитобентос, електропроводимост, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , PO ₄ , Нобиц
BG3MA200R016	Река Мусачка	R13	река		умерено		умерено	Макрозообентос
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	R12	река		умерено	умерено	умерено	Макрозообентос, PO ₄
BG3MA200L015	Язовир Троян	L17	река	СМВТ			неизвестно	

Химично състояние

Оценката на химичното състояние на повърхностните води е извършена по установените концентрации на приоритетни вещества в съответствие със списъка и стандартите в Директива 2008/105/ЕО за СКОС на приоритетни вещества и някои други замърсители.

Директивата е транспонирана в българското законодателство чрез Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Съгласно нормативните дефиниции в Приложение V на РДВ оценката на химичното състояние се извършва в две степени – „добро” и „лошо”.

Химично състояние	
Добро	Лошо

При оценката на химичното състояние са използвани следните критерии:

1. Оценката на химичното състоянието се извършва по данни от проведен мониторинг на приоритетни вещества в съответствие със стандартите за качество, посочени в Приложение № 2 към чл. 2, ал. 1 от НАРЕДБАТА за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители, от 1.11.2010 г., (НАРЕДБА СКОС);
2. За извършване на представителна оценка са необходими 12 резултата от проведен анализ в продължение на 1 година (1 път месечно);
3. Използваните резултати от мониторинга на приоритетни вещества в повърхностни води, трябва да отговарят на изискванията на Директива 2009/90/ЕО за определяне на техническите спецификации за химически анализ и мониторинг на състоянието на водите (EQSD). Тези критерии за качество на получените данни са отразени в българското законодателство с раздел III, чл. 84-86 на Наредба 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите;
4. За данните от мониторинга, които не отговарят на Директивата 2009/90/ЕО, се прилага приетият Подход за използване на резултатите под границата на количествено определяне ;
5. Добро химично състояние се определя, когато средната годишна стойност за количеството на всяко наблюдавано приоритетно вещество не превишава СГС-СКОС, посочен в Приложение 2 от Наредбата за СКОС;
6. Лошо химично състояние се определя, когато средната годишна стойност за количеството на всяко наблюдавано приоритетно вещество е по-голяма от СГС-СКОС, посочен в Приложение 2 от Наредбата за СКОС;
7. В неизвестно химично състояние се определят всички водни тела, в които не се провежда мониторинг за приоритетни вещества.Към тази група водни тела се отнасят и тези, в които не се извършва мониторинг на всички приоритетни вещества, предвидени в програмите за мониторинг;
8. При оценката за водните тела, които не постигат добро химично състояние за метали и техните съединения в списъка на приоритетните вещества се използват естествените фонови концентрации, ако те пречат за постигане на съответствие със стойностите на СКОС.

През 2016 г. при изпълнението на научно-приложна разработка е приета Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води, която ще се прилага в периода на изпълнение на втория ПУРБ на ИБР.

При оценката на химичното състояние ще се прилага и разработеният „Подход за определяне на фонови концентрации за химични елементи” с определени фонови концентрации за територията на ИБР.

Утвърден е и подход за оценка на тенденциите в седименти и биота, във връзка с прилагане изискванията на Директива 2013/39/ЕС.

Във връзка с оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела и възможностите за прилагане на чл. 4, ал. 1 от Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители басейновите дирекции могат да определят зони за смесване, прилежащи към точките на заустване. Р България не прилага този член поради следните причини:

- специфичен характер на повърхностните водни тела от категория „Река”, характеризиращи се със силнопроменливи дебити, с изразено есенно и зимно маловодие;
- липса на изявено желание от страна на водоползватели, заустващи отпадъчни води за определянето на такива зони.

Поради посочените причини на територията на БДИБР при разработване на втория ПУРБ не са определени зони за смесване.

Състоянието на повърхностните води, категория реки, в обхвата на които попада територията на община Симеоновград, през 2014 г. съгласно ПУРБ 2016-2021 г. е представено в следващата таблица.

Таблица 30: Химично състояние на повърхностните водни тела през 2014 година съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Химично състояние 2014	Изместващи показатели 2014
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	R12	добро	-
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	R12	добро	-
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	R13	добро	-
BG3MA200R016	Река Мусачка	R13	неизвестно	-
BG3MA200L015	Язовир Троян	L17	неизвестно	-

2.7. Състояние на водните тела и цели за опазване за повърхностните водни тела категория реки, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.в община Симеоновград

Екологичните цели са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ). Целта е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. В член 4, параграф 1 се определя общата цел на РДВ, които следва да бъдат постигнати за всички повърхностни и подземни водни тела, т.е. постигане на добро състояние до 2015 г. и се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Основните екологични цели в директивата са разнообразни и включват следните елементи, съгласно чл.4(1) от РДВ:

- Недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела;
- Постигане на добро състояние до 2015 г., т.е. добро екологично състояние (или потенциално такова), както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води;
- Постепенно намаляване на замърсяването от определени вещества и поэтапно спиране на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води;

➤ Преустановяване на всякакви значителни възходящи тенденции в замърсяването на подземните води;

➤ Постигане на стандартите и целите за защитените територии, определени в законодателството на Общността.

По отношение на силно модифицираните и изкуствени водни тела, съгласно член 4(1)(a)(iii), се определят „специфични цели“ за тези конкретни водни тела.

В член 4(3) са описани строги критерии за определянето на изкуствени или силно модифицирани водни тела.

В ИБР постигането на целта „добро екологично състояние” е свързано с подобряване на хидроморфоложките условия (възстановяване на брегове и крайречна растителност, нарушения на оттока, рекултивация на речни корита и брегове в следствие въздействието на баластриери, МВЕЦ и др.), намаляване на натоварване с биогенни вещества (главно от отпадъчни води от населени места, от проблеми с отпадъци в речното корито и животновъдство), подобряване на общото физико-химично състояние (от дифузно замърсяване), намаляване замърсяване със специфични вещества (предимно нефтопродукти, мед и цинк от индустриални дейности), подобряване стойностите на биологичните параметри и преодоляване на проблеми с еутрофикацията (цъфтежи на водорасли) в големите язовири (например в опашката на яз. Студен кладенец и яз. Ивайловград).

Непостигането на целите за добро химично състояние до 2015г. са свързани със стари замърсяванията или замърсявания от недействащи минни съоръжения.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложили като „подобряване на състоянието по съответните показатели”, за които не е постигнато добро състояние (стойностите съответстващи на доброто състояние) съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризирание на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

В таблиците по-долу са показани целите за екологичното и химичното състояние на водните тела преминаващи през територията на община Симеоновград.

Таблица 31: Цели за опазване на околната среда за екологично състояние на околната среда за ПВТ (реки) преминаващи през територията на община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Категория	ПБВ ПУРБ2	СМ/ИВТ ПУРБ 2	Екологично състояние/потенциал 2014	Изместващи показатели 2014	ЦЕЛ за екологично състояние	ЦЕЛ срок екологично	Изключения за екологично състояние - чл. РДВ, ЗВ
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	R12	река			умерено	Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO2, Роби, PO4	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO2, Роби, PO4	2016--2021	4(4)(a)(i) от РДВ. Чл.156в, т.1, а) от ЗВ
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	R12	река			умерено	Макрозообентос, PO4	постигане на добро състояние по Макрозообентос, PO4	2016--2021	4(4)(a)(i) от РДВ. Чл.156в, т.1, а) от ЗВ
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	R13	река		СМВТ	умерено	Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NH4, NO3, NO2, PO4, Нобиц	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NH4, NO3, NO2, PO4, Нобиц	2022--2027	4(4)(a)(iii) от РДВ. Чл.156в, т.1, в) от ЗВ
BG3MA200R016	Река Мусачка	R13	река			умерено	Макрозообентос	постигане на добро състояние по Макрозообентос	2022--2027	4(4)(a)(iii) от РДВ. Чл.156в, т.1, в) от ЗВ
BG3MA200L015	Язовир Троян	L17	река		СМВТ	неизвестно		постигане на добро екологично състояние/потенциал или опазване на доброто състояние и предотвратяване влошаването	Unknown	-

Таблица 32: Цели за опазване на околната среда за химичното състояние на околната среда за ПВТ (реки) преминаващи през територията на община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Категория	ПБВ ПУРБ 2	СМ/ИВТ ПУРБ 2	Химично състояние 2014	Изместващи показатели 2014	ЦЕЛ за химично състояние	ЦЕЛ срок химично	Изключения за химично състояние - чл. РДВ, ЗВ
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	R12	река			добро		опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2015	-
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	R12	река			добро		опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2015	-
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	R13	река		СМВТ	добро		опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2015	-
BG3MA200R016	Река Мусачка	R13	река			неизвестно		Постигане на добро състояние или опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	неизвестно	-
BG3MA200L015	Язовир Троян	L17	река		СМВТ	неизвестно		Постигане на добро състояние или опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	неизвестно	-

2.7.1. Изключения от постигане на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела

Неразделна част от екологичните цели, заложи в член 4 е т.н. „освобождаване от задължението за спазване”. Член 4, параграфи 4, 5, 6 и 7 описват условията и процеса, в който могат да се прилага освобождаване. Освобождаването от задължението за спазване варира от кратковременно освобождаване от задължението за спазване с ограничен мащаб до такива със средно и дългосрочно отклонение от правилото „добро състояние до 2015 г. (съответно „добър екологичен потенциал до 2015 г.“ за силно модифицираните и изкуствените водни тела и включва следните аспекти:

- удължаване на сроковете - т.е. добро състояние трябва да се постигне до 2021 г. или най-късно до 2027 г. (член 4, параграф 4), или веднага след като природните условия позволят това след 2027г.;
- постигането на не толкова строги цели при определени условия (член 4, параграф 5);
- временно влошаване на състоянието поради естествени причини или „непреодолима сила“ (член 4, параграф 6);
- нови модификации на физическите характеристики на повърхностен воден обект или промяна в нивото на подземен воден обект, или невъзможност за предотвратяване влошаването на състоянието на повърхностен воден обект (включително от висококачествено към добро състояние) в резултат на устойчиви нови човешки дейности (член 4, параграф 7).

Общото за всички тези варианти на освобождаване от задължението за спазване е необходимостта да бъдат удовлетворени строги условия и да бъде включена обосновка за тях в Плана за управление на речните басейни.

Изключения по чл. 4(4) от РДВ – удължаване на срока за постигане на целите

Съгласно чл. 156 в от Закона за водите срокове по чл. 156а, ал. 2 могат да бъдат удължавани с актуализацията на плановете за управление на речните басейни за етапното постигане на целите за опазване на околната среда в случаите, когато е прекратено влошаването на състоянието на засегнатото водно тяло и са налице следните условия:

- компетентният орган установи, че е невъзможно да се постигне подобряване състоянието на водните тела в определения срок по чл. 156а, ал. 2, когато: необходимите подобрения могат да бъдат осъществени само на етапи за по-дълъг срок по причини от технически характер; подобряването на състоянието на водните тела в определения срок е икономически необосновано; естествените условия не позволяват подобряване на състоянието на водното тяло в определения срок;
- в плана за управление на речния басейн са посочени: удължаването на срока и са обосновани причините за това; предвидените мерки за поэтапно привеждане на водните тела в планираното състояние в срок, графика за тяхното прилагане, както и причините за всяко значително забавяне;
- удължаването е за срок не по-дълъг от две последващи актуализации на плана за управление на речния басейн, освен в случаите, когато естествените условия не позволяват постигането на целите в този срок;
- в плана за управление на речния басейн или неговата актуализация са включени: списък на мерките, които са предвидени като необходими за постепенното постигане на изискваното състояние на водното тяло в рамките на удължения срок; обосновка на причините за забавянето на изпълнението на тези мерки и очакваните срокове за изпълнението им;
- преглед на прилагането на тези мерки в рамките на предходния план и списък на всички допълнителни мерки, които трябва да се изпълнят в периода на текущия план.

Изключенията от целите за постигане на добро екологично състояние по чл. 4(4) от РДВ по повърхностните водни тела преминаващи през територията на община Симеоновград съгласно ПУРБ 2016-2021 г, са показани в *таблица 33*.

Изключения по чл. 4 (5) от РДВ – определяне на по-малко строги цели

Съгласно чл. 156г от Закона за водите целите за опазване на околната среда могат да бъдат по-малко строги за конкретни водни тела, когато при анализа и прегледа по чл. 156з, т. 1 и 2 е установено, че те са засегнати значително от човешката дейност или за които естествените условия са такива, че постигането на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1 е невъзможно или икономически необосновано и когато са изпълнени следните условия:

- екологичните и социално-икономическите нужди, осигурявани от такава дейност не могат да бъдат осъществени чрез такива средства, гарантиращи значително по-добро опазване на околната среда при сравними разходи;
- налице са въздействия, които не са могли да бъдат избегнати поради характера на човешката дейност или на замърсяването и са постигнати: възможно най-добро екологично и химическо състояние за повърхностни води; възможно най-малки промени в доброто състояние на подземните води;
- не настъпва по-нататъшно влошаване в състоянието на водите в засегнатото водно тяло;
- причините за определянето на по-малко строги цели за опазване на околната среда са посочени в плана за управление на речния басейн и тези цели са подлагани на преглед на всеки 6 години.

За повърхностните водни тела преминаващи през територията на Общината не са приложени изключения по чл.4 (5) от РДВ – определяне на по-малко строги цели.

Изключения по чл. 4 (6) от РДВ – изключителни обстоятелства

Съгласно чл. 156д от Закона за водите временното влошаване на състоянието на водните тела не се смята за нарушение на този закон, когато е в резултат от естествени причини или непредвидими, или изключителни обстоятелства, включително силни наводнения и продължителни засушавания, или са в резултат на обстоятелства, предизвикани от инциденти, които не са могли да бъдат предвидени в случаите, когато:

- са предприети всички практически мерки за: предотвратяване на бъдещо влошаване състоянието на водното тяло; невъзпрепятстване постигането на целите за други водни тела, незасегнати пряко от тези обстоятелства;
- в плана за управление на речния басейн са посочени обстоятелствата, които могат да бъдат определени като непредвидими или изключителни;
- мерките за изпълнение при възникване на непредвидими или изключителни обстоятелства са включени в програмата по раздел V и няма да възпрепятстват възстановяването на състоянието на водното тяло след отпадането на тези обстоятелства;
- последствията от тези обстоятелства се разглеждат ежегодно, а в случаите по чл. 156в, т. 1 се предприемат всички практически мерки за възможно най-бързото възстановяване състоянието на водното тяло до състоянието му преди тези обстоятелства;
- в следващата актуализация на плана за управление на речния басейн е включен кратък преглед на последствията от тези обстоятелства.

За повърхностните водни тела в ИБР не са приложени изключения по чл.4(6) от РДВ и чл.156д от ЗВ.

Изключения по чл. 4 (7) от РДВ - нови устойчиви човешки дейности

Съгласно чл. 156е от Закона за водите не е налице нарушение на закона в случаите, когато:

- не е постигнато добро екологично състояние на повърхностните води или добър екологичен потенциал на силно модифицираните водни тела или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло;
- не е постигнато предпазване от влошаване на състоянието на повърхностно водно тяло - от отлично до добро, в резултат от нови дейности за устойчиво човешко развитие със социално-икономически ефект;

➤ не е постигнато добро състояние на подземните води или не е предотвратено влошаване на състоянието им в резултат на изменение на нивото им.

Таблица 33: Изключения от целите за постигане на добро екологично състояние по чл. 4(4) от РДВ по повърхностните водни тела (реки), преминаващи през територията на община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г

Код на водно тяло	Име на водно тяло	Типология	Категория	ПБВ ПУРБ 2	СМ/ ИВТ ПУРБ 2	Екологично състояние/ потенциал 2014	Изместващи и Показатели 2014	ЦЕЛ за екологично състояние	ЦЕЛ - срок екологично	Обосновка	Изключения чл. РДВ, ЗВ – екологично причини
BG3MA100R001	р. Марица, от р. Сазлийка до граница	R12	река			умерено	Макрозообен тос, Фитобентос, Макрофити, NO ₂ , Робиц, PO ₄	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO ₂ , Робиц, PO ₄	2016--2021	1. Като равнинен тип реките от R12 се характеризират с бавно течение, по-високи стойности на биогени и естествено натрупване на органични утайки, което е причина за значително пониската самопречиствателна способност в сравнение с реките от планински и полупланински тип. Тези характеристики са определящи фактор за по-бавния процес на възстановяване на водните екосистеми имайки предвид големия товар от биогени, постъпващ чрез непречистени отпадъчни води от големи населени места в течение на десетилетия. Този факт определя естествените причини за отлагане на сроковете за постигане на добро състояние дори след въвеждане в действие на ГПСОВ; 2. Необходимост от преразглеждане на вече издадените разрешителни и промяна на условия с очакван ефект след най-малко 3 години.;	4(4)(a)(i) (iii) от РДВ. Чл.156в,м.1, а) и в) от ЗВ Технически причини
BG3MA200R014	р. Сазлийка от река Овчарица до устие	R13	река		СМВТ	умерено	Макрозообен тос, Фитобентос, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , PO ₄ , Нобиц	постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , PO ₄ , Нобиц	2022-2027	1. Замяряване на малки равнинни реки от населени места. 2. Необходимост от възстановяване на меандри и влажни зони. 3. Предвидена е мярка за преразглеждане на разрешителните в съответствие с целите и промяна на условия с очакван ефект след най-малко 3 години; 4. Малка самопречиствателна способност, поради типа на водното тяло и по-дълго време за възстановяване на екосистемата	4(4)(a)(iii) от РДВ. Чл.156в,м.1, в) от ЗВ естествени условия
BG3MA200R016	р. Мусачка	R13	река			умерено	Макрозообен тос	постигане на добро състояние по Макрозообентос	2022-2027	1. Замяряване на малки равнинни реки от населени места (нерегламентирано заустване на отпадъчни води, отглеждане на животни и изхвърляне на битови и животински отпадъци). Поради своя нерегламентиран характер прилагането на регулаторни мерки (чрез разрешителен режим) спрямо този вид замяряване е невъзможно 2. Мярка за проучване влиянието на дифузното замяряване, след което да се набележат адекватни мерки; 3. Необходимост от преразглеждане на вече издадените разрешителни и промяна на условия с очакван ефект след най-малко 3 години.;	4(4)(a)(iii) от РДВ. Чл.156в,м.1, в) от ЗВ естествени условия
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р.	R12	река			умерено	Макрозообен тос, PO ₄	постигане на добро състояние по	2016--2021	1. Голлям натиск от населени места със и без канализация; 2. Очакван ефект от новоизградена ПСОВ на населено място над 10000 е.ж.(гр.	4(4)(a)(i) (iii) от РДВ.

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

	Омуровска до вливане на р. Сазлийка						Макрозообент ос, PO ₄	Първомай); 3. Равнинният тип реки от R12 се характеризират с бавно течение, по-високи стойности на биогени и естествено натрупване на органични утайки, което е причина за значително пониската самопречиствателна способност в сравнение с реките от планински и полупланински тип. Тези характеристики са определящ фактор за по-бавния процес на възстановяване на водните екосистеми и майки предвид големия товар от биогени, постъпващ чрез непречистени отпадъчни води от големи населени места в течение на десетилетия. Този факт определя естествените причини за отлагане на сроковете за постигане на добро състояние дори след въвеждане в действие на ГПСОВ ; 4. Необходимост от преразглеждане на вече издадените разрешителни и промяна на условия с очакван ефект след най-малко 3 години.;	Чл.156в,т.1, а) и в) от ЗВ Технически причини и естествени условия

2.7.2. Съгласуване с целите за повърхностните води с управлението на риска от наводнения

За идентифициране мерките за намаляване на риска от наводнения в ПУРН ще се вземе предвид техният ефект за постигане на целите на ПУРБ, като ще бъдат определени мерките, които допринасят за постигане на целите на ПУРБ. Затова се търсят мерки със синергичен ефект, които едновременно допринасят както за намаляването на риска от наводненията (цел на Директивата за наводненията), така и за постигането на добър статус на водите (цел на Рамковата директива за водите). Примери за такива мерки са „мерките за естествено водозадържане, вкл. укрепване и опазване на капацитета за естествено задържане и съхранение, който имат подземните води, почвите и екосистемите; мерки за възстановяването на връзката между разливните зони и реките, на меандрите, както и на влажните зони - те могат да намалят или забавят пиковете на наводненията надолу по течението и едновременно с това могат да подобрят качеството на водите и тяхното наличие, да спомогнат за опазването на животинските местообитания и за увеличаване на устойчивостта към изменението на климата”.

ПУРН трябва да включва цел, при която избраните мерки за намаляване на риска от наводнения трябва да подкрепят целите на РДВ и да предотвратят влошаване на състоянието и ако е възможно да съдействат за постигането на добро екологично състояние/потенциал на водните тела, включително намаляване на риска от замърсяване. Включването на тази цел в ПУРН ще гарантира че всички варианти от мерки ще се вземат под внимание при оценката на потенциалните въздействия, ползите и целите на РДВ.

Мерките предложени в ПУРН са проверени за възможност за прилагане на изключения по чл. 156е от ЗВ и чл. 4(7) от РДВ. Проверката е представена в табличен вид (*Таблица 34*).

Таблица 34: Проверка за изключения по чл. 4(7) от РДВ във връзка с мерки, включени в ПУРН на ИБР, съгласно ПУРБ 2016-2021г.

Код на повърхностното водно тяло	Описание на повърхностното водно тяло	Име на воден обект	Дължина на повърхностното водно тяло км	Силномодифицирано повърхностно водно тяло	основна цел/употреба (за СМВТ)	Основание за определяне на СМВТ съгласно Подхода	Код на РЗПРН	Име на РЗПРН	Планирани дейности, водещи до физични изменения	вид модификация	обхват км	Засегната част от водното тяло (% от дължината)	Превишаване на критерия съгласно подхода за СМВТ
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	р. Марица	163,23672	не	неприложимо	неприложимо	BG3_APSFR_MA_01	р. Марица - граница	Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване - 1985 м		1,985	1,216025414	не
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	р. Сазлийка	60,07012	не	неприложимо	неприложимо	BG3_APSFR_MA_03	р. Сазлийка	Изграждане на корекция по двата бряга на р. Сазлийка в зоната на гр. Гълъбово; Изграждане на нова земнонасипна дига - 40 ;Изграждане на нова габионна стена - 2400		2,400	3,99533079	не
BG3MA200R016	р. Мусачка	р. Мусачка	59,55466	не	неприложимо	неприложимо	BG3_APSFR_MA_03	р. Сазлийка	Изграждане на нова земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване - 40 м; Изграждане на корекция по двата бряга - 900 м		0,940	1,578381944	не
BG3MA350R212	р. Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на Сазлийка	р. Марица	94,13585784	не	неприложимо	неприложимо	BG3_APSFR_MA_04	р. Марица - Димитровград	Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване -4665 м Изграждане на габионни стени по двата бряга - 700		5,365	5,699209762	не

2.8. Цели на зоните за защита на водите по чл.119а, ал.1, т.1 – води предназначени за питейно - битово водоснабдяване

Повърхностни води

Изискванията за качество на повърхностни води, използвани за ПБВ, се регламентират от:

- Наредба №Н-4 от 14.09.2012г. за характеризиране на повърхностните води -отлично и добро екологично състояние по отношение на основни физико-химични показатели и специфични замърсители;
- Наредба за стандарти за качество на околната среда (СКОС) за приоритетни вещества и някои други замърсители - добро химично състояние по отношение на приоритетни вещества;
- Наредба № 12 от 18.06.2002г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - изискванията по Приложение № 1 по отношение основни физико-химични показатели, специфични параметри, приоритетни вещества и микробиологични показатели.

Екологичните цели на повърхностни водни тела, включващи или определени като зони за защита на водите, предназначени за ПБВ са съобразени с по-строгия стандарт за качество по показатели за оценка на състоянието им, включени в горепосочените наредби за съответния тип повърхностни води.

Състоянието на повърхностните питейни водни тела се определя в зависимост от категоризацията на водоизточниците, извършена по Наредба № 12 / 2002 г. към Закона за водите и допълнителни данни от програмите за мониторинг по РДВ и вътрешен мониторинг. Съгласно Наредба 12 водоизточниците се класифицират в три категории в зависимост от качеството на водите – А1, А2, А3, като А1 е за най-доброто качество. В съответствие с категоризацията на водоизточниците състоянието на водните тела се определя като «добро», когато всички ПБВ във водното тяло се отнасят към категория А1 или А2. При отклонения в категория А3 и извън категориите се приема, че състоянието на водните тела е по-лошо от добро.

Резултатите от мониторинга на питейните води показват, че те се отнасят в категория А1 или А2, което определя и доброто състояние на питейните водни тела. Във връзка с това и съгласно одобрения общ подход, целите за всички питейни водни тела са формулирани по следния начин: „Поддържане и предотвратяване влошаване състоянието на повърхностните води за пиене”.

ИП не попада в обхвата на повърхностни водни тела предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

2.8.1.Цели за зони за защита на водите с цел опазване на местообитания, при които поддръжката или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за опазването им, включително съответните обекти по «Натура 2000», определени съгласно Директива 92/43/ЕИО и Директива 79/409/ЕИО.

Подходът за определяне на целите е обвързан с целите и предмета на обявяване на защитените зони и защитените територии. Определените цели са показани в *таблица 35*.

Таблица 35: Определени цели за зоните за защита- хабитати, съгласно ПУРБ 2016-2021г .

Код на защитената зона	Име на защитената зона	Състояние на ЗЗВ, съгласно алгоритъм за определяне на състоянието	Цели	Повърхностно водно тяло, код
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Почвена влага <i>Vertigo angustior</i> , предмет на опазване в ЗЗ BG0000578 Река Марица.	BG3MA100R001* BG3MA100R002 BG3MA100R003
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Почвена влага <i>Vertigo moulinsiana</i> , предмет на опазване в ЗЗ BG0000578 Река Марица.	BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R006
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Характер на дънния субстрат – участъци с пясъкливо - тинесто дъно <i>Unio crassus</i> , предмет на опазване в ЗЗ BG0000578 Река Марица.	BG3MA100R007 BG3MA100R010 BG3MA100R234 BG3MA200R014*

BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Orphiodromus cecilia</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	BG3MA300R040 BG3MA300R042 BG3MA300R043 BG3MA300R047 BG3MA300R048 BG3MA300R053 BG3MA300R056 BG3MA300R062 BG3MA300R066 BG3MA300R072 BG3MA300R075 BG3MA300R232 BG3MA350R211 BG3MA350R212* BG3MA400R076 BG3MA500R103 BG3MA500R118 BG3MA500R126 BG3MA500R128 BG3MA500R217 BG3MA600R130 BG3MA700R143 BG3MA700R144 BG3MA700R149 BG3MA700R156 BG3MA790R157 BG3MA800R225 BG3MA900R184
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Luscaena dispar</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Характер на дънния субстрат – участъци с естествено каменисто дъно; Замърсяване – хронично или залпово; <i>Austrorotomobius torrentium</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Замърсяване – залпово/хронично <i>Aspius aspius</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Rhodeus sericeus amarus</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Замърсяване – залпово/хронично ; Корекция изпращане на речните участъци – изпращане на течението, наличие на диги, бродове, облицоване на брегове ; <i>Sabanejewia aurata</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Cobitis taenia</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Triturus karelinii</i> (<i>Triturus cristatus karelinii</i>), предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Vombina bombina</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Vombina variegata</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Emys orbicularis</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Mauremys caspica</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Lutra lutra</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на <i>Coenagrion ornatum</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Електропроводимост Замърсяване еутрофикация строителство морфологични изменения Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Macrorotamion</i> или <i>Hydrocharition</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Екологичното състояние Водно количество Замърсяване еутрофикация строителство и инфраструктура ; Морфологични изменения Хидрологични изменения Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculon fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри Хидромелиоративни съоръжения Промислено и битово замърсяване, вкл. и увеличаване на нивото на биогени (еутрофикация) Реки с кални брегове с <i>Cheporodion rubri</i> и <i>Bidention p.p.</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алтйския пояс, предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за	

			постигане на БПС на Низинни сенокосни ливади, предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae), предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>), предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000578	Река Марица	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> , предмет на опазване в 33 BG0000578 Река Марица.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Характер на дънния субстрат – участъци с пясъжливо - тинесто дъно; Замърсяване – хронично или залпово; <i>Unio crassus</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Сапробност ; Строителство на хидротехнически съоръжения създаващи прегради за миграцията ; <i>Rhodeus sericeus amarus</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Скорост на течението ; Сапробност ; Замърсяване – залпово/хронично ; Корекция изправяне на речните участъци – изправяне на течението, наличие на диги, бродове, облицоване на брегове ; <i>Sabanejewia aurata</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : <i>Triturus karelinii</i> (<i>Triturus cristatus karelinii</i>), предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : <i>Vombina vombina</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	BG3MA100R001* BG3MA200L019 BG3MA200R014* BG3MA200R016 BG3MA200R020 BG3MA200R022 BG3MA200R028 BG3MA200R030 BG3MA200R035 BG3MA200R037 BG3MA350R212*
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : <i>Etyus orbicularis</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : <i>Lutra lutra</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : <i>Coenagrion ornatum</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Фрагментация в рамките на местообитанието ; Екологичен статус ; Замърсяване ; Хидрологични изменения ; Строителство и инфраструктура; Морфологични изменения; Еутрофикация; Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Фрагментация в рамките на местообитанието; Хидромелиоративни съоръжения ; Промислено и битово замърсяване, вкл. и увеличаване на нивото на биогени (еутрофикация); И Реки с кални брегове с <i>Chenopodium rubri</i> и <i>Bidention r.r.</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Запазване на стойностите на параметрите свързани с води за постигане на БПС на : Низинни сенокосни	

			ливади, предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Прочистване на речните корита; Промяна във водния режим. Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>), предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	
BG0000425	Река Сазлийка	Неблагоприятно – Лошо състояние	Постигане на стойността на параметри : Прочистване на речните корита Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i> , предмет на опазване в 33 BG0000425 Река Сазлийка.	

*Повърхностни водни тела , върху част от които е разположена територията на община Симеоновград

2.9. Програми от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела преминаващи през територията на община Симеоновград.

Програмата от мерки е основният инструмент за постигане на целите на Плана за управление на речните басейни съгласно Рамковата директива за водите и Закона за водите.

Мерките се планират като отговор на установеното състояние за конкретните повърхностни и подземни водни тела и зоните за защита на водите, както и поставените цели за запазването или подобряването му.

Планирането на мерките се основава на детайлен анализ на състоянието на всеки един показател за качество (количество) и причините за установените отклонения, необходимото време и средства за подобряване на състоянието му. За всяка планирана мярка се идентифицира отговорната институция и/или икономически субект, отговорен за прилагането ѝ.

В Таблица 36 е представена Програма от мерки за повърхностните води преминаващи през територията на община Симеоновград.

В Таблица 37 е представена Програма от мерки за зоните за защита на водите свързани с територията на община Симеоновград.

Таблица 36: Програма от мерки за повърхностните води и Програма от мерки за зоните за защита на водите свързани с територията на Община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водното тяло	Име на ВТ	Цел за водното тяло	Екол. съст-е на пов. ВТ/ Колич. съст-е на подз. ВТ	Химично състояние	КТМ	Тип на мярката, когато е определена като основна	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Конкретизиране на действието	Година на стартиране на мярката	Допълнителна информация	Населено място
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO ₂ , Робиц, РО4; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	4. Проучване влиянието на дифузното замърсяване от селско- и/или горско стопанство	Проучване влиянието на дифузното замърсяване от селско- и/или горско стопанство	2017		Община Симеоновград
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, Макрофити, NO ₂ , Робиц, РО4; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Към повече от една КТМ	Точково заустване на отпадъчни води	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	1.Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на производствени отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло	2017	Отнася за за разрешителни, издадени по Закона за водите	цялото водно тяло
BG3MA200L015	Язовир Троян	Постигане на добро екологично състояние; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	неизвестно	неизвестно	Мерки за недопускане или контрол на неблагоприятните въздействия от инвазивни чужди видове или внесени заболявания.	Други превантивни мерки	Опазване и подобряване на състоянието на зони за защита	1. Зарибяване на язовирите, в които е установено наличие на мида "зебра" (<i>Dreissena polymorpha</i>) с черен амур с цел ограничаване цетите върху водната екосистема и хидротехническите съоръжения"	Осъществяване на мерки за борба срещу инвазивни видове	2019		яз.Троян Община Симеоновград
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NH ₄ , NO ₃ , NO ₂ , РО4, Нобиц; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Мерки за естествено задържане на води.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Подобряване на естественото задържане на водата	7. Възстановяване на меандри и ръкави	Възстановяване на стари меандри	2019		Въстановяване на стари меандри, покрай река Сазлийка под с. Калугерово до моста за с. Троян

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарци до устие	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, Фитобентос, БПК, NH4, NO3, NO2, PO4, Нобиц; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Към повече от една КТМ	Точково заустване на отпадъчни води	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	1.Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на производствени отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло	2017	Отнася за за разрешителни, издадени по Закона за водите	цялото водно тяло
BG3MA200R016	Река Мусачка	Постигане на добро състояние по Макрозообентос; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	неизвестно	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	4. Проучване влиянието на дифузното замъряване от селско- и/или горско стопанство	Проучване влиянието на дифузното замъряване от селско- и/или горско стопанство	2017		Водосбора Общ. Опан Гълъбово Симеоновград
BG3MA200R016	Река Мусачка	Постигане на добро състояние по Макрозообентос; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	неизвестно	Към повече от една КТМ	Точково заустване на отпадъчни води	Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	1.Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на производствени отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им.	Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло	2017	Отнася за за разрешителни, издадени по Закона за водите	цялото водно тяло
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, NH4, PO4; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Изграждане или модернизирани на пречиствателни станции за отпадъчни води.	Градски отпадъчни води	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	4. Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.	Изграждане и/или реконструкция на канализационна мрежа за населено място от 2000-10000 е.ж.	2018		Симеоновград
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка	Постигане на добро състояние по Макрозообентос, NH4, PO4; опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	умерено	добро	Изграждане или модернизирани на пречиствателни станции за отпадъчни води.	Градски отпадъчни води	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	1.Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2 000 е.ж.	Изграждане или разширение на ПСОВ до 8000 е.ж.	2018		Симеоновград
BG3MA100R001	Река Марица, от р.Сазлийка до граница	Постигане на БПС	лошо	добро	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насити, възстановяване на връзката между реки и заливи равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Хидроморфология	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	3. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние	Проучване необходимостта от възстановяване на естественото състояние на речното дъно	2017	за хидроморфологично изменени участъци от реките за подобряване местообитанието на Sabanejwia aurata, Unio crassus и природно местообитание 3260	BG0000578

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	Постигане на БПС	умерено	добро	Мерки за естествено задържане на води.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Подобряване на естественото задържане на водата	6. Създаване и възстановяване на влажни зони	Възстановяване на влажна зона (при нарушена хидравлична връзка от корекция/андигирание на река и/или изграждане на отводнителни канали);	2017	За андигирани участъци от р. Марица с установени природни местообитания 3150, 3260 и местообитания на видове <i>Vertigo angustior</i> и <i>Vertigo moulinsiana</i>	BG0000578
BG3MA350R212	Река Марица от вливане на р. Омуровска до вливане на р. Сазлийка	Постигане на БПС	умерено	добро	Мерки за естествено задържане на води.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Подобряване на естественото задържане на водата	6. Създаване и възстановяване на влажни зони	Възстановяване на влажна зона (при нарушена хидравлична връзка от корекция/андигирание на река и/или изграждане на отводнителни канали);	2017	За андигирани участъци от р. Марица с установени природни местообитания 3150, 3260 и местообитания на видове <i>Vertigo angustior</i> и <i>Vertigo moulinsiana</i>	BG0000578
BG3MA100R001	Река Марица, от р. Сазлийка до граница	Постигане на БПС	умерено	добро	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Хидроморфология	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	3. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние	Проучване необходимостта от възстановяване на естественото състояние на речното дъно	2017	за изменени речни участъци представляващи местообитание на вида <i>Unio crassus</i>	BG0000425
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	Постигане на БПС	умерено	добро	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Хидроморфология	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	3. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние	Проучване необходимостта от възстановяване на естественото състояние на речното дъно	2017	за изменени речни участъци представляващи местообитание на вида <i>Unio crassus</i>	BG0000425

BG3MA200R016	Река Мусачка	Постигане на БПС	умерено	неизвестно	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Хидроморфология	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	3. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние	Проучване необходимостта от възстановяване на естественото състояние на речното дъно	2017	за изменени речни участъци представляващи местообитание на вида <i>Unio crassus</i>	BG0000425
BG3MA200R014	Река Сазлийка от река Овчарица до устие	Постигане на БПС	умерено	добро	Подобряване на хидроморфологичните условия на водните тела (напр. възстановяване на реки, подобряване на крайбрежни райони, премахване на твърди насипи, възстановяване на връзката между реки и заливни равнини, подобряване на хидроморфологичното състояние на преходни и крайбрежни води и т.н.).	Хидроморфология	Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия	3. Проучване на речното дъно и прилагане на мерки за възстановяване на естественото му състояние		2017	за хидроморфологично изменени участъци от реките за подобряване местообитанието на <i>Sabanejewia aurata</i>	BG0000425

Таблица 37: Мерки от Програмата от мерки ПУРН, които са в съответствие с целите на ПУРБ

Код по каталога на мерките за ПУРН	Наименование на мярката	Описание	Приоритет на мярката (при приоритизиране)	Код на РЗПРН	Населено място	Код на водно тяло	Компетентна институция/лице за изпълнението на мярката	Компетентна институция/лице за контрола по изпълнението на мярката	Очакван трансграничен ефект	Друга допълнителна полезна информация за пояснение
PRE11-REAC12	Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи	Поддържане на добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи в зоната на р. Марица и притоците ѝ.	висок	BG3_APSFR_MA_01	град Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007	Общинска администрация	общинска администрация	Неутрално трансгранично влияние	Тъй като пълната защита на засегнатия ВиК обект от високи води е трудно постижимо имайки предвид разположението им в заливните речни тераси, се препоръчва съставяне на система за стро контрол на екологичното състояние на стопанските площи, през/в-ху които се формира повърхностния и подземен отток и респективно се осъществява подхранването на

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

										реката. Обхват - 10 000 дка, обучение на 100 участника
PRE30-REAC31	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	висок	BG3_APSFR_MA_01	гр. Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007	МЗХ, ИАГ	МЗХ, ИАГ	Неутрално трансгранично влияние	Създаване на по-благоприятни условия при наводнение чрез влияние върху силата на "високата вълна" и опазване на водоизточниците
PRO11-REAC3	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, резултат от изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките	висок	BG3_APSFR_MA_01	гр. Симеоновград и др.	BG3MA100R001 BG3MA100R003 BG3MA100R004 BG3MA100R005 BG3MA100R007	БД	БД	Неутрално трансгранично влияние	Предотвратяване и намаляване на негативните промени в хидрологията на реките.
PRE34-REAC49	Почистване и рекултивация на замърсени терени от минна дейност	По експертна оценка може да се определят около 1 500 000 за рекултивация на замърсени терени	Среден	BG3_APSFR_MA_03	гр. Симеоновград и др.	BG3MA200R014; BG3MA200R016; BG3MA200R017; BG3MA200R018; BG3MA200R028; BG3MA200R029; BG3MA200R030	Областна администрация	БД	Положително трансгранично влияние - задържане на водни количества	По експертна оценка може да се определят около 1 500 000 за рекултивация на замърсени терени
PRE30-REAC31	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	висок	BG3_APSFR_MA_03	гр. Симеоновград и др.	BG3MA200R014; BG3MA200R016; BG3MA200R017; BG3MA200R018; BG3MA200R028; BG3MA200R029; BG3MA200R030	МЗХ; ИАГ	МЗХ; ИАГ	Неутрално трансгранично влияние	Създаване на по-благоприятни условия при наводнение чрез влияние върху силата на "високата вълна" и опазване на водоизточниците
PRO11-REAC3	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, резултат от изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките	висок	BG3_APSFR_MA_03	гр. Симеоновград и др.	BG3MA200R014; BG3MA200R016; BG3MA200R017; BG3MA200R018; BG3MA200R028; BG3MA200R029; BG3MA200R030	БД	БД	Неутрално трансгранично влияние	Предотвратяване и намаляване на негативните промени в хидрологията на реките.
PRE11-REAC1	Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи	Поддържане на добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи в зоната на р. Марица и притоците ѝ	Висок	BG3_APSFR_MA_04	гр. Симеоновград, с.Константиново и др	BG3MA350R039; BG3MA300R056; BG3MA300R048	Общинска Администрация	Общинска администрация	Неутрално трансгранично влияние	Тъй като пълната защита на засегнатия ВиК обект от високи води е трудно постижимо имайки предвид разположението им в валиваемите речни тераси, се препоръчва съставяне на система за строг контрол на екологичното състояние на стопанските площи, през/в-ху които се формира повърхностния и подземен отток и респективно се осъществява подхранването на реката. Обхват - 15 000 дка, обучение на 120 участника

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

PRE30-REAC3	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола	Забрана за голи сечи във вододайните зони, с последващо изкуствено възобновяване, с изключение на акация и топола. Необходимо е да не се допуска обезлесяване на водосбора на р. Тополница и яз. Тополница	висок	BG3_APSFR_MA_04	гр. Симеонов град, с.Константиново и др.	BG3MA350R039; BG3MA300R056; BG3MA300R048	МЗХ,ИИГ	МЗХ,ИИГ	Неутрално трансгранично влияние	Създаване на по-благоприятни условия при наводнение чрез "високата вълна" и опазване на водоизточниците
PRO11-REAC3	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела	Ограничаване и/или недопускане на нови негативни промени в хидрологичните особености на водните тела, резултат от изграждане на нови ВЕЦ, баластриери и други дейности, водещи до негативни промени в хидрологията на реките	висок	BG3_APSFR_MA_04	гр. Симеонов град, с.Константиново и др.	BG3MA350R039; BG3MA300R056; BG3MA300R048	БД	БД	Неутрално трансгранично влияние	Предотвратяване и намаляване на негативните промени в хидрологията на реките.

2.10. Подземни води

Подземните води в България имат повсеместно разпространение и играят важна роля за формирането на природната среда. Те представляват основен фактор за задоволяване на различни потребности на човека. За да се оцени ролята, мястото и значението на подземните води като воден ресурс и екологичен фактор, е необходимо те да бъдат разглеждани в зависимост от произхода им /инфилтрационен, седиментогенен, смесен/. Той определя техните физико - химични свойства и състав.

По произход, физико - химични свойства и цели, за които се използват подземните води в България се делят на три основни вида - пресни студени, минерални и високо минерализирани.

Факторите, които определят условията за формиране, динамиката и режима на подземните води са физико-географски - релеф, климат, хидрология и хидрография и геоложки - геоложки строеж, литоложки състав на скалите и тектонски структури.

В зависимост от средата, в която се формират подземните води, те могат да се класифицират като порови, пукнатинни и карстови.

Подземните води са възобновяем ресурс. Те представляват съществена част от оттока на страната /28-32%/, като през сезона на маловодие са главен източник на подхранване на речната мрежа. Първостепенното им значение се определя от факта, че те са основен източник на питейно-битово водоснабдяване на преобладаващия брой населени места. В много случаи използването на подземните води е технически, икономически и санитарно по-целесъобразно, отколкото на повърхностните води.

2.10.1. Количествена характеристика на ПВТ

Количествено състояние	За да бъде подземното водно тяло в добро количествено състояние, трябва да бъде изпълнен всеки един от критериите (целите), определени в таблица 2.1.2 от приложение V към РДВ определението за добро състояние (5.1) както следва:
Добро	
Лошо	

- наличните ресурси от подземни води да не надвишават дългосрочната средна годишна стойност на водочерпенето;

- да няма значително влошаване на химичното или екологичното състояние на повърхностните води в резултат от антропогенни промени в нивото, или промени в условията на теченията, които да доведат до неизпълнение целите по член 4 за свързани повърхностни водни обекти;

- да няма значително увреждане на сухоземни екосистеми, зависими от подземните води, в резултат от антропогенни промени в нивото;

- да няма осоявяване или други нарушения в резултат на антропогенно предизвикани устойчиви промени в посоката на потока.

Оценка на количественото състояние на подземните води е извършена само за ПВТ, определени в риск. Съгласно приетия подход водните тела, за които не е идентифициран риск от водочерпене са определени в добро състояние.

За оценка на количественото състояние е използван одобрения подход.

Съгласно подхода, определянето на количественото състояние се извършва въз основа на следните тестове:

Воден баланс, Поток на повърхностните води, Сухоземни екосистеми, зависими от подземни води и Интрузия на солени или замърсени води.

Тест “Воден баланс”

За определянето на количественото състояние на подземните водни тела е използван методът на водния баланс (разполагаеми ресурси минус общото годишно черпене от ПВТ по данни от издадените разрешителни за водоземане и от кладенците за собствени потребности на граждани), описан в използвания подход.

Резултатите от направените оценки са представени в *таблица 38*.

Таблица 38: Оценка на количественото състояние на ПВТ – тест “воден баланс по подхода”, съгласно ПУРБ 2016-2021

Код на ПВТ	Наименование на ПВТ	Количествено състояние на ПВТ
BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер- Хасково	добро
BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	добро
BG3G00000PgN019	Порови води в Палеоген-Неоген-Марица Изток	добро
BG3G00000Pг 045	Пукнатинни води – Шишманово-Устремски масив	добро

Тест „Поток повърхностни води”

Този тест отчита дали в определени участъци натискът от черпене на подземни води има значително въздействие върху отделните повърхностни водни тела, след като са взети предвид всички други източници на натиск върху тях.

Този тест се прилага за ПВТ с установена хидравлична връзка с повърхностни водни тела, категория река, за които:

- не са изпълнени целите поставени в първите ПУРБ;
- е определено допустимо за черпене водно количество в рамките на водосбора на повърхностното водно тяло.

Тъй като в настоящия момент не е определено допустимо за черпене водно количество в рамките на водосбора на повърхностното водно тяло, не е извършвана оценка по този тест.

Тест „Сухоземни екосистеми, зависими от подземни води”

Този тест отчита дали са осигурени количеството вода или необходимо ниво за поддържане на сухоземните екосистеми зависещи от подземните води.

Тест „Интрузия на солени или замърсени води”

Тестът е приложим за ПВТ, в които е установено проникване на замърсени повърхностни води, за които резултатите от мониторинга показват завишена (спрямо стандарта за качество на околната среда (СКОС) средногодишна концентрация на замърсяващи вещества.

При оценката се взема предвид въздействието на водовземаването (черпенето) от ПВТ в района на интрузията.

Оценката по този тест ще бъде верифицирана в периода на консултации на проекта на ПУРБ с данни за надморската височина на повърхностните водни тела в района на пункта, в който се установява наличие на замърсяване, както и за някои с данни за водното ниво, кота терен и др.

2.10.2. Качествена характеристика на водоносните хоризонти и подземните водни тела

Видове натиск и въздействие в резултат от човешката дейност върху състоянието на подземните води

Качеството на подземните води се определя от антропогенното въздействие, което се изразява в различен тип замърсявания от точкови и дифузионни източници.

➤ Проблеми от точкови източници на замърсяване

Като такива се разглеждат нерегламентирани (селски) сметища, общински сметища, складове за пестициди, течове от замърсени площадки, депа на производствени и опасни отпадъци, местоположения на стари замърсители, стари сметища, затворени индустриални терени, Б-Б кубове за събиране, депониране, дезактивиране и безопасно съхраняване на наличните в страната количества забранени, залежали и негодни за употреба пестициди.

За определяне на риска, на всеки точков източник е съпоставена общо потенциално натоварена повърхнина от подземното водно тяло в размер равен на радиус на въздействие от около 1 км. Приема се, че **съществува риск** за достигане на целите, когато сумата от действащите повърхнини **надвишава 33%** от разкритата повърхнина на съответното водно тяло. При замърсявания от точкови източници в подземните води се повишава съдържанието на биогенни вещества.

Направеният анализ показва, че на територията на ИБР няма определени ПВТ, за които натиска от точкови източници на замърсяване да е значителен.

Таблица 39: Натиск от точкови източници върху подземните водни тела, върху част от, които попада територията на община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021

Код на ПВТ	Точкови източници на замърсяване, брой								Потенциално въздействие в/у ПВТ, като % от разкритата площ на ПВТ
	Разкрита част на водното тяло, км ²	Ферми, складове и други селско стопански обекти	ГПСОВ	Депозита за Отпадъци /сметища	Мини/хвостохранилища	не IPPC индустрия (разрешителни по ЗВ)	IPPC индустрия (комплексни разрешителни по ЗООС)	Населени места с частично изградена канализация (площ, км ²)	
BG3G00000NQ009	615,38	5		3	3	1	2	6,85	2,76
BG3G00000Q012	982,56	6	2	5	4	1	6	28,456	4,81
BG3G00000PgN019	2050,66	5		15	5	1	5	40,88	3,1
BG3G00000Pt 045	1357,28	3		4	6			7,18	1,54

➤ Проблеми от дифузни източници на замърсяване

Дифузни източници на замърсяване са земеползването (орна земя и трайни насаждения), селища без изградена канализационна система, урбанизирани територии.

Значимите проблеми от този вид въздействие върху подземните води са увеличаване съдържанието на нитрати, фосфати, сулфати, хром, желязо и манган. Съдържанието на нитрати е водещ параметър за дифузионните внасяния при подземните води. Когато делът на орната земя и урбанизираните територии **надвиши 75% от разкритата повърхнина на ПВТ, тялото е “в риск”**.

Таблица 40: Натиск от дифузни източници върху подземните водни тела, върху част от, които попада територията на Община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021

Код на ПВТ	Разкрита част на водното тяло, км ²	% от разкритата площ на ПВТ, км ²	Натиск от дифузни източници на замърсяване			Потенциално въздействие в/у ПВТ, като % от разкритата площ на ПВТ
			Селско стопанство (площ, км ²)	Населени места несвързани с канализация (площ, км ²)	Мини/хвостохранилища (площ, км ²)	
BG3G00000NQ009	615,38	100	268,093	178,9	4,53	73,37
BG3G00000Q012	982,56	100	449,082	332,54	126,85	92,46
BG3G00000PgN019	2050,66	66,04	824,089	660,166	410,89	92,42
BG3G00000Pt 045	1357,28	95,82	443,49	290,1	31,04	56,34

Таблица 41: Риск оценка на подземните водни тела в БД ИБР по дифузни и точкови източници на замърсяване, съгласно ПУРБ 2016-2021

ГИС слой	Наименование на подземното водно тяло	Код на ПВТ	Оценка на риска	Вид източник на замърсяване
1	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	BG3G00000NQ009	не е в риск	
1	Порови води в Кватернер - Марица Изток	BG3G00000Q012	в риск	дифузни
3	Порови води в Палеоген - Неоген - Марица Изток	BG3G00000PgN019	в риск	дифузни
6	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	BG3G00000Pt045	не е в риск	

➤ Проблеми от натиска на водовземане

Натискът от водовземането от подземни води в ИБРБУ е определен в съответствие с разработения единен национален подход. За целта е анализирана и обобщена информацията за всяко разрешено водовземане от подземни води в ПВТ. Информацията е анализирана общо и за отделни цели на използване на водите. При определяне на натиска и въздействието не са включени дебитите на естествените извори, дренажи ПВТ.

За определяне на натиска от водовземане са използвани регистрите на издадените разрешителни за водовземане от подземни води, регистрите на кладенците за задоволяване на собствените

потребности на гражданите и регистъра на ресурсите на подземните водни тела за всяко ПВТ. Регистрите са съставени по ПВТ.

Натискът от водоземане е определен като значим, **когато експлоатационният индекс е над 40% (за цялото ПВТ или за частта от него)**, определен по модула на разполагаемите ресурси на ПВТ и площта на ПВТ /района.

Таблица 42: Натиск от водоземане върху подземните водни тела, върху част от, които попада територията на община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021

Код на подземното водно тяло	Наименование на подземното водно тяло	Разполагаем ресурс, л/сек	Разрешено водоземане, л/сек	Разрешено водоземане по сектори, л/сек														
				Експлоатационен индекс,	за питейно-битово	Експлоатационен индекс,	за селскостопански цели	за индустриални цели	Експлоатационен индекс,	за охлаждане или проиств.	Експлоатационен индекс,	%	Експлоатационен индекс,	за други цели	Експлоатационен индекс,	за собств. потребности на граждани	Експлоатационен индекс,	
Неоген - Кватернер																		
BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер- Хасково	802	274,10	34%	129,98	16%	28,43	4%	37,62	5%	3,53	0%	0,00	0%	27,60	3%	46,96	6%
BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	2042	385,99	19%	131,53	6%	20,24	1%	92,34	5%	15,02	1%	0,38	0%	24,33	1%	102,15	5%
Палеоген - Неоген																		
BG3G0000PгN019	Порови води в Палеоген-Неоген-Марица Изток	1291	209,67	16%	66,93	5%	17,03	1%	14,34	1%	0,03	0%	0,00	0%	8,04	1%	103,30	8%
Протерозой																		
BG3G00000Pт 045	Пукнатинни води – Шишманово-Устремски масив	695	6,39	1%	0,40	0%	1,43	0%	0,00	0%	0,00	0%	0,00	0%	2,18	0%	2,39	0%

Таблица 43: Оценка на риска на подземните водни тела от непостигане на добро количествено състояние, съгласно ПУРБ 2016-2021

Код на подземното водно тяло	Наименование на подземното водното тяло	ПВТ потенциално в риск	ПВТ в риск	ПВТ не е в риск	Обща РИСК оценка на ПВТ по количество
BG3G00000NQ009	Порови води в Неоген - Кватернер-Хасково	ДА	ДА	-	в риск
BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	ДА	-	ДА	не в риск
BG3G00000PгN019	Порови води в Палеоген-Неоген-Марица Изток	ДА	-	ДА	не в риск
BG3G00000Pт 045	Пукнатинни води – Шишманово-Устремски масив	ДА	-	ДА	не в риск

2.10.3. Мониторинг на химично състояние на подземните води

Процедура за оценка на химичното състояние на подземните води

Извършва се чрез последователно прилагане на следните стъпки:

A. Обща оценка на химичното състояние на тялото

➤ За всеки наблюдаван показател в мониторинговият пункт за подземното водно тяло се извършва статистическа обработка на редицата от данни за периода с използване на медианата (вместо средноаритметична стойност с цел по висока достоверност);

➤ Получената стойност на показателя за водата в пункта се сравнява с най-строгата прагова стойност и стандарта за качество определени за замърсителя:

- Когато получената стойност е под праговата стойност/стандарта за качество са изпълнени изискванията за добро химично състояние на водата в пункта по този показател ;

- Ако получената стойност е над праговата стойност/стандарта за качество химичното състояние на водата в пункта се определя като лошо по този показател;

➤ Крайната оценка на състоянието на водата в района на пункта се определя по следния начин:

- Ако по всички показатели, състоянието е „добро“, състоянието на водата се определя, като „добро“ по този показател ;

- Ако по някой от показателите, състоянието е „лошо“ , състоянието на водата се определя като „лошо“ по този показател ;

➤ Оценка на състоянието на цялото ПВТ :

- Ако в района на всички пунктове за мониторинг в тялото състоянието е „добро“ – ПВТ е определено в „добро“ химично състояние

- Ако в района на някой от мониторинговите пунктове в тялото състоянието е „лошо“ – следва извършването на допълнителен анализ за окончателна оценка състоянието на водното тяло, чрез комбинирано прилагане на стъпките от Б. до Е.

Б. Определяне на степента на превишение

Ако по един или повече показатели в района на един или няколко мониторингови пункта състоянието е определено като „лошо“ , се извършва оценка на засегнатата площ по следния начин:

- Всеки засегнат от замърсяване участък от тялото е очертан, като в него са включени площта от тялото разположена между мониторинговите пунктове, в които е установено превишение над стандарта за качество или праговата стойност за някой от показателите и площта около всеки краен пункт, в който е установено превишение, изразено с площ на кръг с радиус 1км.

- Определена е площта на всеки очертан засегнат участък от водното тяло и каква част от общата площ на тялото представлява в % ;

Заключение:

- Когато площта на замърсяване от ПВТ е по-малка от 20% от общата площ на тялото и резултатите от останалите тестове (описани от В.до Е.) показват добро състояние и не са установени тенденции за повишаване на концентрациите на замърсителите – ПВТ е оценено в „добро“ химично състояние ;

- Когато площта на замърсяване от ПВТ е по-голяма или равна от 20% от общата площ на тялото и резултатите от останалите тестове (описани от В.до Е.) показват „лошо“ състояние и са установени значими и устойчиви възходящи тенденции за повишаване на концентрациите на замърсителите – ПВТ е оценено в „лошо“ химично състояние ;

В. Тест: „Инtruзия на солени и замърсени води“

Теста се прилага само за тела оценени в лошо количествено състояние и едновременно с това показали отклонения от изискванията за „добро“ състояние по даден показател. С теста се отчита дали променените водни нива са довели до влошаване на качествата на водата, чрез привличане на солени или замърсени води от повърхността.

Г. Тест: „Значимо влошаване на екологичното или химичното състояние на повърхностните водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ “

Този тест отчита връзката повърхностни - подземни води и се прилага за участъците от водните тела в които е идентифицирана такава връзка. За тези участъци и в случаите на установени отклонения от доброто състояние на подземните води в даден мониторингов пункт попадащ в участъка на взаимовръзката, се отчита възможността влошеното качество на подземните води да е оказало влияние върху качеството на повърхностните води.

Д. Тест: „Значимо влошаване на състоянието на земните екосистеми, зависещи от подземните води, поради пренасяне на замърсители от ПВТ“

Този тест отчита дали е осигурено необходимото качество на подземните води за поддържане на екосистемите зависещи от тях. Той се прилага за екосистеми попадащи в районите на мониторинговите

пунктове оценени в „лошо“ състояние по определен показател и попадащи в най-близките до повърхността подземни води от първи слой. Извършва се оценка на вероятността влошеното качество на подземните води по определен/и показател/и да оказва отрицателно влияние върху статуса на екосистемата.

За подземните води попадащи в дълбоките слоеве теста е неприложим, защото дълбоко залягащите подземни води не оказват влияние върху екосистемите на повърхността.

Е. Тест: „Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване”

Теста се прилага за идентифицирани водоземни съоръжения черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване, попадащи в установените в стъпка А. райони с превишения на концентрацията на замърсителите.

Химичното състояние на подземните водни тела, върху които е разположена Община Симеоновград е показано в Таблица 44.

Таблица 44: Обща оценка на химичното състояние на подземните водни тела в БДИБР-община Симеоновград, съгласно ПУРБ 2016-2021 г.

код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Интрузии на солени или замърсени води (неприложимо/добро/лошо)	Тест: Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо);	Тест: Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми, зависещи от подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)	Наличие на възходни тенденции (да/не)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ Концентрации на РС (2010-2014 год.) над Стандарт и над ПС	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - Средногодишни концентрации (2010-2014 год.) над Стандарт за качество на питейни води и над ПС
ВГЗС0000000009	Порови води в Неоген - Кватернер Хасково	лошо	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Желязо (мг/л) Манган (мг/л) Амониеви йони (мг/л)	0,2898 0,0417	0,2898 - 1,1848 1,2308 0,4825
ВГЗС0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	добро	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Манган (мг/л) Фосфати (мг/л)		1,806 0,4375

ВГЗС00000РгN019	Порови води в Пасевен-Неселен-Марица Изток	лошо	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Нитрати (мг/л) Калций (мг/л) Магнезий (мг/л) Твърдост (обща) (mg-eqv/l) Сулфати (мг/л)	62,0666 152,75 12,05	62,0666 - 109,5 152,75 - 195,25 66,75 12,05 - 15,2 358
ВГЗС00000Рг 045	Пунктирни води – Шишманово-Устремски масив	добро	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване	не	добро			

2.10.4. Характеристика на подземните водни тела, в обхвата, на които попада община Симеоновград

Подземните водни тела попадащи в обхвата, на които попада Община Симеоновград са посочени с писмо изх. ПУ -02-50/30.04.2018г. на БДИБР гр. Пловдив. Съгласно ПУРБ 2016-2021 г. техните характеристики са следните:

Подземно водно тяло Порови води в Неоген - Кватернер- Хасково, с код - BG3G00000N009

- A. Тип на ПВТ-напорно-безнапорен
- B. Населени места в община Симеоновград- **Константиново, Симеоновград,**
- C. Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3,)-1
- D. Площ на ПВТ,км²-**615,38**
- E. Разкрита площ, км²-**615,38**
- F. Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване-**пясъчливо - глинести пясъци**

G. ПВТ от които зависят пряко повърхностните води, водни екосистеми и и/или сухоземни системи - **BG0000578 Река Марица,BG0001031 Родопи - Средни**

H. Натиск и въздействие върху

-естествени ресурси на ПВТ, л/с-**876,19**

-разполагаеми ресурси л/с-**801,80**

-Разрешени водни количества л/с-**274,10**

-Експлоатационен индекс%-**34%**

I. Натиск и въздействие върху ПВТ химическото състояние

Категория натиск

-Дифузен- **Населени места без канализация и от селскостопанска дифузия-вероятно от органични азотни и фосфорни торове,** Находище на уран Чешмата, Въгларово, Находище на строителни материали Клокотница - мрамори

-**Точкови- Населени места с частично изградена канализация,** Находище на строителни материали Крепост у-к-Запад - Мрамори, Находище на строителни материали Змиярника - Андезити, **Находище на строителни материали Райново - Гнайсоиستي**

J. Риск оценка по количество-**в риск**

K. Риск оценка по химия-**в риск**

L. Общ оценка на риска- **в риск**

Подземно водно тяло Порови води в Кватернер - Марица Изток, с код - BG3G000000Q012

- A. Тип на ПВТ –безнапорен
- B. Населени места в община Симеоновград- **Калугерово, Навъсен, Симеоновград**
- C. Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3,) -1
- D. Площ на ПВТ, км² -**982,56**
- E. Разкрита площ, км² -**982,56**
- F. Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване- **песъкливи глини**

Г. ПВТ от които зависят пряко повърхностните води, водни екосистеми и и/или сухоземни системи - BG0000418 Керменски възвишения, BG0000441 Река Блатница, BG0000425 Река Сазлийка, BG0002022 Язовир Розов кладенец

- Н. Натиск и въздействие върху
-естествени ресурси на ПВТ, л/с-2142,00
-разполагаеми ресурси л/с-2041,81
-Разрешени водни количества л/с-385,99
-Експлоатационен индекс%-19%

И. Натиск и въздействие върху химичното състояние

Категория натиск

-Дифузен-Инфраструктура без канализация и от селскостопанска дифузия -вероятно от органични азотни и фосфорни торове, Източномаришки възглищен басейн, Находище на уран НАВЪСЕН-Навъсен, Находище на уран Троян-Троян, Находище на уран ОРЛОВ ДОЛ-Орлов дол, Източномаришки възглищен басейн , ХХ Хрищени и Калитиново-Стара Загора, Находище на строителни материали - Братя Кунчеви - андезитови туфи, Находище на строителни материали - Ливадата - варовици, Находище на строителни материали - Дългия рид, участък Източен и участък Западен - Доломити

-Точкови-брой- Общинско депо за неопасни отпадъци /битови и строителни/-Християново и Богомилово, Депо за неопасни отпадъци Обединени северни насипища-Гледачево, Пет могили, Гипсово, Раднево, Депо ПО-сгуроотвал - „Брикел” ЕАД-Гълъбово-Гълъбово, Общинско депо за неопасни отпадъци /битови и строителни/-Гълъбово, Общинско депо /битови отпадъци/-Преславец, **Складове за пестициди** /Стара Загора, Кортен, **Симеоновград**/, 5 бр. Ббкубове-Полско Пъдарево, 48 бр. Ббкубове-Еленово, ХХ Стара Загора, Стара Загора, ПЕТРОЛНА БАЗА - С. ЕЛЕНИНО – ЛУКОЙЛ, Стара Загора, ЕМБУЛ ИНВЕСТМЪНТ АД - Производство на изкуствени и синтетични влакна, Стара Загора, ГРАДУС - 1 - Производство и преработка на месо от домашни птици, Памукчи, ЖЮЛИВ - Предприятие за преработка на странични животински продукти, негодни за консумация от хората, Боздуганово, АЯКС-95 - Отглеждане на свине, Боздуганово, П.С.В. - ГРУП - Птицеферма за интензивно отглеждане на патици "Мюлари", Стара Загора, ПСОВ СтараЗагора, Стара Загора, ПАНХИМ АД гр. Стара Загора-Площадка Агробиохим, Стара Загора, ПСОВ Нова Загора, Нова Загора, РЕМОТЕКС РАДНЕВО ЕАД - производство и обработка на метали, Раднево, **Населени места с частично изградена канализация**, Находище на строителни материали - Исенов връх - Варовици, Находище на строителни материали - Аламура - Варовици и долерити, Находище на строителни материали - Дядово - Биндер - Доломити

- Л. Риск оценка по количество -**не**
К. Риск оценка по химия -**в риск**
Л. Общ оценка на риска -**в риск**

Подземно водно тяло Порови води в Кватернер – Горнотракийска низина, с код - BG3G000000Q013

- А. Тип на ПВТ –**безнапорен**
В. Населени места в община Симеоновград
С. Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3,) -1
D. Площ на ПВТ, км² -**2818,07**
Е. Разкрита площ, км² -**2818,07**
F. Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване- **песъкливи глини, валуни, чакъли**

Г. ПВТ от които зависят пряко повърхностните води, водни екосистеми и и/или сухоземни системи - BG0002010 Язовир Пясъчник, BG0002016 Рибарници Пловдив, BG0002057 Бесанарски ридове, BG0002069 Рибарници Звъничево, BG0002081 Марица – Първомай, BG0002086 Оризица Цаланица, BG0002087 Марица – Пловдив, BG0000291 Гора Шишманци, BG0000255 Градинска гора, BG0000287 Меричлерска река, BG0000424 Река Вьча – Тракия, BG0000578 Река Марица, BG0000289 Трилистник

Н. Натиск и въздействие върху

-естествени ресурси на ПВТ, л/с-8677,77

-разполагаеми ресурси л/с-7941,50

-Разрешени водни количества л/с-5728,91

-Експлоатационен индекс%-19%

И. Натиск и въздействие върху химичното състояние

Категория натиск

-**Дифузен**- Населени места без канализация и от селскостопанска дифузия -вероятно от органични азотни и фосфорни торове. Находище на уран МОМИНО-Момино, Находище на уран ТРИЛИСТНИК-Трилистник, Находище на уран ЦЕРЕТЕЛЕВО-Церетелево, Находище на уран ПРАВОСЛАВЕН-Православен, Находище на уран БЕЛОЗЕМ-Белозем, Находище на строителни материали - Дурхана - Варовици, мергели и глинни + нах. На Индустириални минерали Кирешлика - Варовици, Находище на строителни материали - Клокотница - Мрамори, Находище на индустриални минерали - Варовици + нах. Юрт дере - Строителни материали - Варовици, Находище на индустриални минерали - Великан - Варовици, Находище на строителни материали - Малката кория - Речна баластра, Находище на строителни материали - Огняново + нах. Огняново - 77 - мрамори, Находище на строителни материали - Инджова върба - пясъци и чакъли - /в площта влиза и Стряма 1 - точ./, Находище на строителни материали - Оризаре - Пясъци, Находище на строителни материали - Долна махала - Пясъци и чакъли, Находище на строителни материали - Елаците - Баластра + нах. Узунпара - баластра, Находище на строителни материали - Стоянчова чеима - Баластра + нах. Чифлика - Пясъци и чакъли + нах. Яковия чифлик - Пясъци и чакъли - /в площта влиза и Чайкьра - точ./, Находище на строителни материали - Градище 2 - Пясъци и чакъли, Находище на строителни материали - Каваклъка - Баластра, Находище на строителни материали - Ахматово - Пясъци, Находище на строителни материали - Лозница-1 - Баластра + нах. Лозница-2, у-к 1-ви и у-к 2-ри - баластра /в площта влиза и нах. Картал тере - точ./, Находище на строителни материали - Трите чеими - Пясък и чакъл

-**Точкови**-брой- Депо за отпадъци /БО/ - закрито-Добрич, НЕОХИМ АД - /ПО, ОО/-Димитровград, ТЕЦ "Марица - 3" АД - сгуроотвал Горен бюк-Димитровград, ТЕЦ "Марица - 3" АД - Депо в проект-Черногорово, Действащо депо за отпадъци /БО/-Цаланица, Действащо депо за отпадъци /СО/-Първенец, Депо за отпадъци "КЦМ" АД /ОО/-Катуница, Депо за неопасни отпадъци-Шишманци, Депо за отпадъци "Монди Стамболийски" ЕАД /ПО/-Стамболийски, Депо за отпадъци "Монди Стамболийски" ЕАД /ПО/-Стамболийски, Депо в проект /БО, СО/-Пазарджик, Действащо депо за отпадъци /БО, СО/-Пазарджик, Складове за пестициди /Карабунар, Септември, Ковачево, Катуница, Граф Игнатиево, Скутаре, Рогош, Лозен, Ветрен дол, Белово, Звъничево, Марково, Яздач, Пловдив, Куклен/, 12 бр. Б-Бкуб-Пазарджик, ПЕТРОЛНА БАЗА - ВЕТРЕН – ЛУКОЙЛ-Ветрен, ПЕТРОЛНА БАЗА - ПЛОВДИВ – ЛУКОЙЛ-Пловдив, ПЕТРОЛНА БАЗА – АСЕНОВГРАД-Асеновград, РАФИНЕРИЯ С ТЕРМИНАЛ - С. БЕЛОЗЕМ - ИНСА ОЙЛ-Белозем, ПЕТРОЛНА БАЗА - ПЪРВОМАЙ - ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ-Първомай, ГПСОВ Пазарджик-Пазарджик, ГПСОВ Пловдив-Пловдив, "ЕЛХИМ-ИСКРА - Производство на акумулаторни батерии и акумулатори"-Пазарджик, ИНСА ОЙЛ-Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф-Белозем, "МАРИЦАТЕК-Производство на тъкани"-Пловдив, "НЕОХИМ-Производство на азотни съединения и торове"-Димитровград, "НЕОХИМ-Производство на други изделия от пластмаси"-Димитровград, "ПАНАГЮРСКА МЕДНА КОМПАНИЯ-Производство на мед"-Цар Асен, "ПЪЛДИН ГАЗ-Производство на рафинирани нефтопродукти и брикети от въглища и торф"-Войводиново, "ЮПИТЕР 05-Повърхностно обработване и нанасяне на покритие върху метал"-

Куклен, "АГРИЯ-Производство на пестициди и други агрохимикали"-Куклен, "КЦМ-Производство на олово, цинк, калай"-Пловдив, Земна лагуна Свинеферма ЕТ "Грими Хюсейн"-Синитево, Земна лагуна Свинеферма ЕТ "Грими Хюсейн"-Пещера, Земна лагуна Свинекомплекс ЕТ" Оскар Кирил Николов"-Главиница, Земна лагуна Птицеферма "Вал Импекс" ЕООД-Звъничево, Земна лагуна Свинеферма "Лагера"-Съединение, Земна лагуна "Маджаров"-Стамболийски, Земна лагуна "Елит-95"ООД-Ягодово, Земна лагуна Помощно стопанство "Каменица"-Войводиново, Земна лагуна Ферма за мюлари "Булев" ЕООД-Първомай, Земна лагуна Ферма за кокошки ЕТ "Тракийка"-Белозем, Земна лагуна Ферма за мюлари-Поповица, Земна лагуна Ферма за мюлари-Стряма, Земна лагуна Свинеферма "Силви" ООД-Малък Чардак, Земна лагуна Животновъдна ферма ПК" Агромакс"-Черногорско, Земна лагуна Животновъдна ферма "ПРО Агро"2000-Войводиново, Земна лагуна "Неохим" АД-Димитровград, Земна лагуна Помощно стопанство "Каменица"-Войводиново, Земна лагуна Животновъдна ферма "ПРО Агро"2000-Войводиново, Населени места с частично изградена канализация, Находище на строителни материали - Адата - запад - Баластра, Находище на строителни материали - Егреците - Пясъци и чакъли, Находище на строителни материали - Райново - Гнайсоишти, Находище на строителни материали - Рибарника - 1 - Речна баластра, Находище на индустриални минерали - Малък Гайтановец - доломити, Находище на строителни материали - Ели дере - Пясъци и чакъли, Находище на строителни материали - Стряма 2 - Пясъци и чакъли, Находище на строителни материали - Изток - Пясък и чакъл, Находище на строителни материали - Шишманци, у-к "2" - Варовици, Находище на строителни материали - Куртово Конаре - Мрамори, Находище на строителни материали - Кайряка - Пясъци и чакъли /баластра/

J. Риск оценка по количество - **в риск**

K. Риск оценка по химия - **в риск**

L. Общ оценка на риска - **в риск**

Подземно водно тяло Порови води в Палеоген-Неоген-Марица Изток, с код – BG3G0000PgN019

A. Тип на ПВТ – **напорно-безнапорен**

B. Населени места в община Симеоновград-**Дряново, Калугерово, Пясъчево, Свирково, Симеоновград, Троян, Тянево**

C. Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3,) -**1,2**

D. Площ на ПВТ, км² -**3105,05**

E. Разкрита площ, км² -**250,66**

F. Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване-**чакъли, пясъци, глини**

G. ПВТ от които зависят пряко повърхностните води, водни екосистеми и и/или сухоземни системи - BG0002022 Язовир Розовкладенец, BG0000418 Керменски възвишения, BG0000287 Меричлерска река, BG0000441 Река Блатница, BG0000578 Река Марица, BG0000425 Река Сазлийка

H. Натиск и въздействие върху

-естествени ресурси на ПВТ, л/с-**119,96**

-разполагаеми ресурси л/с-**1290,95**

-Разрешени водни количества л/с-**209,67**

-Експлоатационен индекс%-**16%**

I. Натиск и въздействие върху химичното състояние

Категория натиск

-Дифузен **Населени места без канализация и от селскостопанска дифузия, Находище на уран Марица - у-к Навъсен-Навъсен, Находище на уран Троян-Троян, Находище на уран Марица-**

северно от Симеоновград, Находище на уран Мъдрец-Мъдрец, Находище на уран Орлов дол-Орлов дол, Находище на уран Орлов дол 1300/1976-Орлов дол, Източномаришки възлищен басейн, Находище на строителни материали - Ливадата - Варовици, Находище на индустриални минерали - Великан - Варовици

-Точкови-брой- Общинско депо Симеоновград-Симеоновград, Населени места с частично изградена канализация, Находище на строителни материали - Дядово-Бомил - нах. Дядово - Биндер - Доломити, Находище на строителни материали - Исенев връх - Варовици, Находище на индустриални минерали - Гола могила - Бентонитови глини, Находище на строителни материали - Аламура - Варовици и долерити, Находище на строителни материали - Гнайсоишти

J. Риск оценка по количество -**не**

K. Риск оценка по химия -**в риск**

L. Общ оценка на риска -**в риск**

Подземно водно тяло Пукнатинни води – Шишманово-Устремски масив , с код BG3G00000Pt 045

A. Тип на ПВТ-напорно-безнапорен

B. Населени места в община Симеоновград-Свирково

C. Вертикална позиция, хоризонти (1,2,3,-)1,2

D. Площ на ПВТ,км²-1416,44

E. Разкрита площ, км²-1357,28

F. Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване – амфиболити, гнайсоишти, шисти

G. ПВТ от които зависят пряко повърхностните води, водни екосистеми и и/или сухоземни системи-BG0002020Радинчево,BG0002021 Сакар/птици

H. Натиск и въздействие върху

-естествени ресурси на ПВТ, л/с-762,07

-разполагаеми ресурси л/с-695,03

Разрешени водни количества л/с-6,39

Експлоатационен индекс%-1%

I. Натиск и въздействие върху ПВТ

Категория натиск

Дифузен- Населени места без канализация и от селскостопанска дифузия-вероятно от органични азотни и фосфорни торове, Симеоновград, Находище на уран ВЛАДИМИРОВО-"Тракия РМ" ЕООД-Владимирова, Находище на уран ОРЛОВ ДОЛ+ОРЛОВ ДОЛ 1300/1976-"Тракия РМ" ЕООД-Орлов дол, Находище на индустриални минерали - Устрем - Фелдшпатова Суровина

Точкови-брой- Населени места с частично изградена канализация, Находище на индустриални минерали - Сакар планина - участък Богомил - Кварц, Находище на индустриални минерали - Канарата и Канарата-запад - Кварц-фелдшпатова Суровина, Находище на индустриални минерали - Овчарово - Талкоишти, Находище на строителни материали - Лисово - Мрамори, Находище на индустриални минерали - Изворово - Александровски гранинити

Риск оценка по количество-**не**

J. Риск оценка по химия-**в риск**

K. Общ оценка на риска-**в риск**

2.10.5. Цели и Програма за постигането на целите за ПВТ, в обхвата на които попада община Симеоновград, съгласно ПУРБ

Съгласно чл.156а, ал.1, т.2 от ЗВ целите за опазване на околната среда при подземните води се определят за:

- недопускане или ограничаване отвеждането на замърсители в подземните води и предотвратяване влошаването на състоянието на всички подземни водни тела;
- опазване, подобряване и възстановяване на всички подземни водни тела, осигуряване на баланс между водовземаването и подхранването на подземните води и постигане доброто им състояние;
- идентифициране и насочване в обратна посока на всяка значима и устойчива тенденция за повишаване на концентрацията на всеки замърсител с цел непрекъснато намаляване замърсяването на подземните води.

Целите за опазване на околната среда в ПВТ, върху част от които е разположена община Симеоновград са показани в следващата таблица.

Таблица 45: Цели за опазване на околната среда за подземните водни тела съгласно ПУРБ 2016-2021

код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Интрузии на солени или замърсени води (включително/добро/лошо)	Тест: Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ (неприложимо / добро/лошо);	Тест: Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми, зависещи от подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/ добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване (неприложимо/ добро/лошо)	Наличие на възходящи течения (да/не)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ - Концентрации на РС (2010-2014 год.) над Стандарт и над ПС	Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - Средногодишни концентрации (2010-2014 год.) над Стандарт за качество на питейни води и над ПС	Цел – химично състояние	Година	Исключения	Обосновка за изключения	Исключения в първа ПУРБ
BG3G0000000009	Порови води в Неоген - Кватернер - Угледо	лошо	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Желязо (мг/л) Манган (мг/л) Амониеви йони (мг/л)	0,2898 0,0417	0,2898 - 1,1848 1,2308 0,4825	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, амониеви йони	2027	4(4) - технически причини и естествени условия	Неустановен натиск, причинител на лошото състояние на подземното водно тяло. Заложена е мярка за "Проучване и оценка на причините за лошото състояние на водите". След това мога да се заложат конкретни мерки за намаляване на замърсяването и като резултат да се очаква постигане на добро състояние. Необходимият период за това е не по-малко от 10 години.	да
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер – Машна Изток	добро	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Манган (мг/л) Фосфати (мг/л)		1,806 0,4375	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати	2027	4(4) - технически причини и естествени условия	Значителна площ от водното тяло е засегната от дифузни източници на замърсяване, като най-голям дял имат площите заети от селско стопанство. Поради това са планирани мерки за 1. Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство; 2. Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове; 3. Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики. Тези мерки ще имат съответния ефект след период от 10 до 20 години, което е времето за пренос на замърсители от селското стопанство (нитрати).	да

СЗГ00000Рг№019	Порови води в Палеоген – Неоген – Матиян Изток	лошо	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	лошо	не	лошо	Нитрати (мг/л) Калий (мг/л) Магнезий (мг/л) Твърдост (обща) (mg-eqv/l) Сульфати (мг/л)	62,0666 152,75 12,05	62,0666 - 109,5 152,75 - 195,25 66,75 12,05 - 15,2 358	по-малко строга цел по показател калций, нитрати, твърдост (обща), магнезий, сульфати	по-малко строга цел	4(5)	Почти цялата площ(92%) от водното тяло е засегната от дифузни източници на замърсяване, като най-голям дял имат площите заети от селско стопанство. Поради това са планирани мерки за 1. Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство; 2.Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове; 3.Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики; 4. Закриване и рекултивация на общинско депо Тези мерки ще имат съответния ефект след период от 10 до 20 години, което е времето за пренос на замърсители от селското стопанство(нитрати).	да
ВСЗГ00000Р045	Гукаватинни води - Шипчаново - Уставски магия	добро	няма интрузия	неприложимо (няма информация за товар в повърхностните води)	неприложимо	Няма мониторингови пунктове черпещи вода за питейно-битово водоснабдяване	не	добро				опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването	2015			

2.10.6. Програма от мерки за постигане на целите на Плана за управление на водите в Източноромански басейнов район, 2016 – 2021г.

Таблица 46: Програма от мерки за запазване и подобряване състоянието на повърхностните и подземните води, върху част от, които е разположена територията на община Симеоновград

Код на водното тяло	Име на ВТ	Цел за водното тяло	Екол. съст-е на пов. ВТ/ Колич. съст-е на подз. ВТ	Химично състояние	КТМ	Тип на мярката, когато е определена като основна	Наименование на мярката	Действия за изпълнение на мярката	Конкретизиране на действието	Година на стартиране на мярката	Допълнителна информация	Населено място
ВСЗГ00000П009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	3. Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено	Проучване и оценка на причините за лошото състояние на водите	2017		Цялото водно тяло

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

								влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск				
BG3G000000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Други значителни неблагоприятни въздействия	Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води	13. Проучвания на замърсявания, вкл. фонове замърсявания, на подземни води	Проучване за замърсяване на подземни води с приоритетни, приоритетно опасни и специфични вещества	2017		Симеоновград
BG3G000000Q009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	2017		Цялото водно тяло
BG3G000000Q009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло
BG3G000000Q009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	Извършване на ежегоден контрол на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество над 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло
BG3G000000Q009	Порови води в Неоген - Кватернер - Хасково	Постигане на добро състояние по показател манган, желязо, обща алфа-активност, амониеви йони; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието.	Нитрати	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	8. Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от	Задължително прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично	2017		Цялото водно тяло

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

								подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР	състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР			
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието.	Нитрати	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	9. Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика в нитратно уязвими зони	Прилагане на добри фермерски практики за животновъдство	2017		общ. Стара Загора-с. Хан Аспарухово, общ. Нова Загора гр. Симеоновград
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Към повече от една КТМ	Нитрати	Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите	3. Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики	Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики	2017		общ. Стара Загора-с. Хан Аспарухово, общ. Нова Загора - с. Млекарево, с. Съдиево, гр. Симеоновград
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Дифузно замърсяване	Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство	4. Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди	Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди	2017		Стара Загора, Раднево, Нова Загора, Гълъбово, Симеоновград, Тунджа
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	3. един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	2017		Цялото водно тяло
BG3G0000000012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	2. един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

BG3G00000Q012	Порови води в Кватернер - Марица Изток	Постигане на добро състояние по показател манган, фосфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	1. Ежегоден контрол на разрешителните с разрешено водовземане с количество над 150 000 куб.м.год;	Извършване на ежегоден контрол на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество над 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло
BG3G0000P8N019	Порови води в Палеоген - Марица Изток	по-малко строга цел по показател калций, нитрати, твърдост(обща), магнезий, сулфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Научноизследователска дейност, подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността.	Дифузно замърсяване	Подобряване на информацията за натиска и въздействието върху водите от селското стопанство	4. Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди	Събиране на актуална информация за местоположението и текущото състояние на складове за пестициди	2017		Общ. Симеоновград и др.
BG3G0000P8N019	Порови води в Палеоген - Марица Изток	по-малко строга цел по показател калций, нитрати, твърдост(обща), магнезий, сулфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	1. Ежегоден контрол на разрешителните с разрешено водовземане с количество над 150 000 куб.м.год;	Извършване на ежегоден контрол на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество над 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло
BG3G0000P8N019	Порови води в Палеоген - Марица Изток	по-малко строга цел по показател калций, нитрати, твърдост(обща), магнезий, сулфати; запазване на доброто количествено състояние	добро	лошо	Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието.	Нитрати	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	8. Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР	Задължително прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР	2017		Цялото водно тяло
BG3G0000P045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването; запазване на доброто количествено състояние	добро	добро	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	1. Ежегоден контрол на разрешителните с разрешено водовземане с количество над 150 000 куб.м.год;	Извършване на ежегоден контрол на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество над 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло
BG3G0000P045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването; запазване на доброто количествено състояние	добро	добро	Подобряване на управлението	Контрол върху водовземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води	2. един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	2017		Цялото водно тяло

Доклад за Екологична оценка на план/програма: „Общ устройствен план на Община Симеоновград”

BG3G00000P045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването; запазване на доброто количествено състояние	добро	добро	Подобряване на управлението	Контрол върху водоземането	Подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води	3.един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водоземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	2017		Цялото водно тяло
BG3G00000P045	Пукнатинни води - Шишманово – Устремски масив	опазване на доброто химично състояние и предотвратяване влошаването; запазване на доброто количествено състояние	добро	добро	Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието.	Нитрати	Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници	8.Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР	Задължително прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР	2017		Цялото водно тяло

2.11. Характеристики на водоползването и на водопотреблението (Използване на водните ресурси)

Използването на водните ресурси се свежда до снабдяване на урбанизираната територия с вода, необходима за поддържане на определен санитарно - хигиенен статус, за промишлено производство, за електроенергия, за напояване на обработваеми територии, за рекреация и пр. При оценка на характеристиките на водоползването и водопотреблението са взети под внимание основните принципи за рационалното използване на водните ресурси, чрез които да се постигне балансирана, качествена и устойчива среда, както следва:

- Интегрирано управление на водните ресурси;
- Управление на водностопанските системи на технологичен и басейнов принцип в съответствие с условията на разрешителните за ползване и опазване на водите и водните обекти;
- Спазване принципа на солидарността и общественя интерес чрез осигуряване на сътрудничество на всички нива на управление;
- Информационна обезпеченост, включване на обществеността в процесите на обсъждане и вземане на дългосрочни решения и програми за действия;
- Използване на новите технически постижения за икономично потребление на водите и подобряване ефективността на съществуващите водностопански системи и съоръжения.

В тази връзка, в ОУП на Община Симеоновград е предвидено развитието на инженерната инфраструктура - водоснабдяване, канализация.

2.11.1. Използване на повърхностно течащите води

В обособената територия на ВиК Хасково няма извличане на повърхностни води за питейно-битово водоснабдяване. Повърхностните води от реките и язовирите на обособената територията се използват само за напояване, отглеждане на аквакултури и енергодобив.

2.11.2. Водоснабдяване и водопотребление

Главната цел на ОУП на община Симеоновград е създаване на оптимална пространствена и функционална структура на развитие, както и изграждане и комплексно устройство на общината в единство на урбанизираните структури със съществуващите природна и антропогенна среда и специфични социално - икономически условия. Общият устройствен план /ОУП/ е стратегически управленски инструмент за прилагане на политиките на общината и основа за нейното дългосрочно устойчиво пространствено развитие. Той определя визита, целите и стратегията на развитието, както и преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на територията, която обхваща, за следващите не по-малко от двадесет години. Съгласно изискванията на ЗУТ, ОУП на община Симеоновград се съобразява с принципите и политиките в областта на пространственото развитие на Европейския съюз и Република България, както и с предвижданията на актуалните планови документи от по-горна йерархична степен, като ще представлява по отношение на тях по-пълна, по-подробна и конкретна разработка.

При изработване на ОУП са взети предвид и регионалните фактори като дадености и цели на развитието, съставляващи важна компонента в устройственото планиране за общината.

За водоснабдяване на община Симеоновград (град Симеоновград и околните села) с питейна вода се използват само подземни води. Водоземният участък е разположен в терасата на р. Марица в близост до града. В терасата на р. Марица са разположени водоземните участъци „Преславец” от 5 бр. шахтово-тръбни кладенци за водоснабдяване на гр. Симеоновград и ВГ „Българин” от 4 бр. шахтови кладенци за водоснабдяване на много села община Харманли и община Симеоновград. Проблемът с мангана в тези участъци не е решен и се налагат мерки по отношение обезманганяване на подземните води.

Средните загуби във външната мрежа са големи поради твърде дългата, амортизирана и неефективно изградена преносна система. Основно за нея е, че тя е изградена на основата на азбестово-

циментови тръби (над 80%) и по европейските и националните стандарти не отговаря на изискванията за качество на подаваната питейна вода.

Таблица 47: Водоснабдяване на община Симеоновград, съгласно Регионален Генерален План за ВИК ЕООД Хасково

Възможен капацитет за водоснабдяване през 2011г.	Добити водни количества през 2011г.	Доставени водни количества през 2011г.
551 880 м ³	375 895 м ³	185 540 м ³

Качество на подземните води

Понастоящем съществуват проблеми със замърсяването на водите на територията на „ВиК“ ЕООД – Хасково:

➤ Необичайно висока концентрация на манган в алувиалните води на река Марица, поради извършвани минни дейности в миналото (тези дейности вече са приключили). Това е повлияло на водоснабдяването на гр. Симеоновград.

➤ Висока концентрация на нитрати - във водоснабдителни системи Свирково, Троян.

➤ Водоснабдяване Симеоновград - отклонения на манган, амоняк и нитрити;

Основните източници на замърсяване са:

➤ Дифузно замърсяване от населени места без канализационни мрежи и без пречиствателни съоръжения;

➤ Дифузно замърсяване от торене;

➤ Замърсяване от определени източници като непречистени битови отпадъчни води, зауствани от градовете, които имат канализационна мрежа, но не и пречиствателни съоръжения: а именно гр. Симеоновград.

➤ Определени промишлени източници заустили непречистени или не достатъчно пречистени отпадъчни води директно в околната среда.

На база лабораторните изследвания на водите, които се използват за питейно-битово водоснабдяване, е направена качествена оценка. Взети са резултатите от анализите, както преди въвеждане на водоизточниците в експлоатация, така и тези от текущия контрол, който осъществява експлоатиращото дружество - „ВиК” ЕООД, гр. Хасково и санитарния контрол от подразделенията на Министерство на здравеопазването (МЗ).

В подземните води от водоземните участъци на ПС „Симеоновград” се наблюдава завишено съдържание на манган, над пределно допустима концентрация (ПДК) по Наредба №9/16.03.2001 г. Манганът се явява в края на 70-те години, вследствие на замърсяване на подхранващия източник – р. Марица. Същото е следствие на настъпили хидрогеохимични процеси в речните тераси.

Концентрация на желязо, по-висока от допустимата стойност, се наблюдава в подземните води на водоизточниците на ПС „Симеоновград” (ШК №3). Желязото се явява в парагенеза с мангана и произхода му е съпоставим с неговия.

Заключения и препоръки

Експлоатацията на подземни води е на разрешителен режим. Няма ограничения за използването им за питейно-битово водоснабдяване и други нужди при спазване на законната и нормативна уредба, регламентирана в: Закона за водите от 1999 г., Наредба № 1/10.10.2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 1/10.10.2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 2 за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, Наредба № 3/16.10.2000 г за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, Наредба № 9/16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за

питейно-битови цели, Директива 98/86/ЕС/относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека и др.

В количествено отношение е напълно възможно да се обезпечат експлоатационни ресурси, ако това се налага съгласно нормите за консумация.

В качествено отношение проблемите могат да се решат в някои участъци посредством изграждане на пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ) и чрез пречиствателни съоръжения. Наложително е да се осъществят процедури по узаконяване в съответствие с изискванията в Наредба № 1/10.10.2007 г за проучване, ползване и опазване на подземните води на повечето водоизточници.

Текущо водопотребление

Таблица 48: Обобщена таблица на произведеното водно количество, консумация и нефактурирана вода през 2009 - 2011г.

Година	Общо подадени водни количества	Население - обслужено	Общо инкасирано водно количество						
			За население	Норма-битово	Небитово	Норма-небитово	Общо кол-во продадена (инкасирана) вода	Обща норма	Нефактурирана вода (общо загуб
			м ³ /год	л/ж/дн	м ³ /год	л/ж/дн	м ³ /год	л/ж/дн	м ³ /год
<i>Водоснабдяване гр. Симеоновград</i>									
2009	421 254	7 049	164 828	64,06	22 837	8,88	187 665	72,94	55,45
2010	362 884	6 941	158 727	62,65	17 741	7,00	176 468	69,65	51,37
2011	375 895	6 712	168 268	68,68	17 272	7,05	185 540	75,73	50,64

Заклучения:

Прави впечатление, че загубите във водоснабдителните системи в обособената територия обслужвана от ВиК ЕООД Хасково са големи, но те не са необичайни за водоснабдяването в България. Загуби от такъв порядък са индикатор за лошо състояние на водоснабдителните системи, както по отношение на чисто физическото им състояние (аварии, течове от тръбите и т.н.), така и по отношение на измерването на водата (както на произведената вода, така и на консумираната).

Препоръки:

Действията по намаляване на физическите загуби трябва да включват:

- Подмяна на стари довеждащи (външни) водопроводи.
- Подмяна на стари разпределителни водопроводи и свързаните с тях сградни отклонени
- Възможно най-бързо отстраняване на аварии, възникнали по водопроводите.
- Издирване и отстраняване на скрити течове (аварии)

Необходими действия за намаляване на търговските загуби:

- Монтиране на водомери, след водоизточниците на всички довеждащи водопроводи
- Монтиране на водомери на хранителните тръби на водоемите
- Изпълнение на програмата за проверка и подмяна на водомерите на битовите потребители.
- Издирване и прекъсване на незаконните водопроводни връзки

2.11.3. Водоснабдителна инфраструктура. Съществуващи водоснабдителни системи

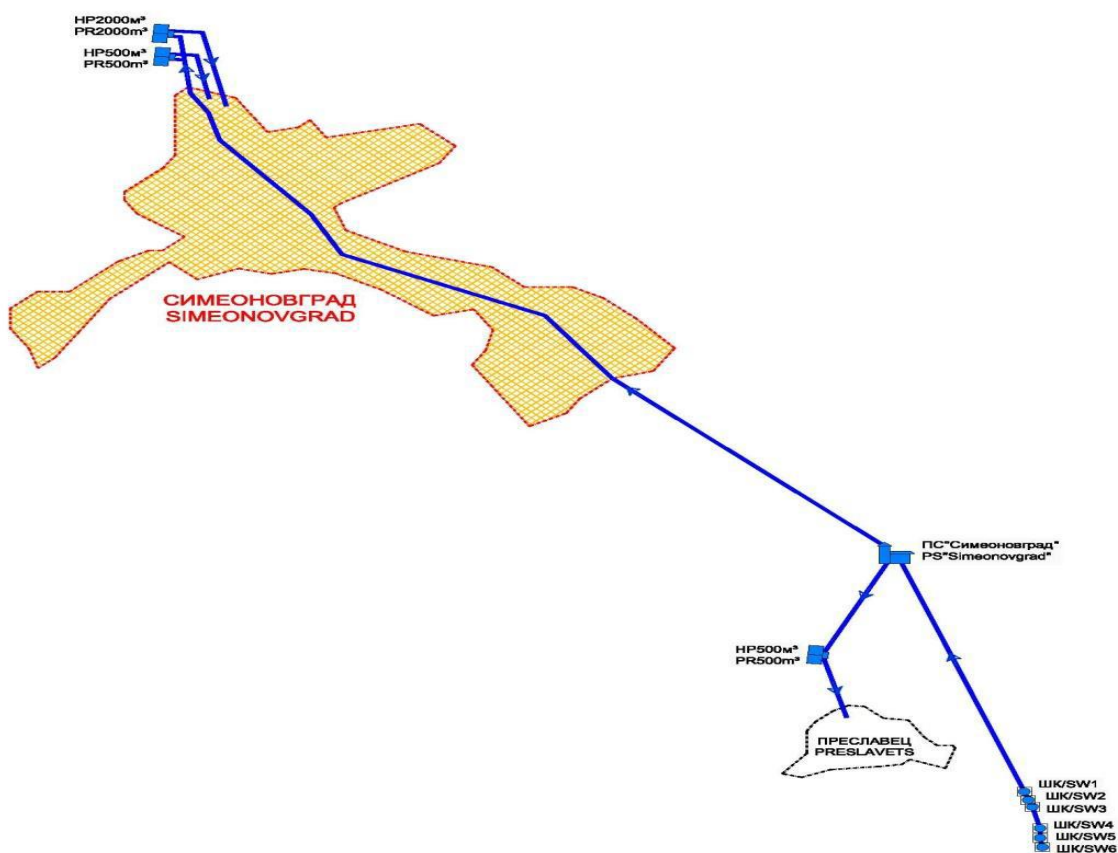
Външни водоснабдителни системи. Водоснабдителна система Симеоновград

Водоснабдяването на гр. Симеоновград е изцяло помпено. Водоизточниците са 10 броя тръбни кладенци от сондажно поле Преславец. В системата работят два подема помпени станции – ПС „Преславец“ – I подем и ПС „Симеоновград“ – II подем.

Таблица 49: Обобщени данни за водоснабдителна система гр. Симеоновград

Компонент	Описание

Водоизточници	- 10 броя тръбни кладенеца
Пречиствателни съоръжения	- не се пречиства
Съхранение	4 бр. напорен водоем
Помпени станции	2 бр. помпени станции
Разпределителна мрежа	Общо 10.33 км изцяло етернит
Вътрешна водопроводна мрежа в града	Общо 51,17 км, от които по-малко от километър са стомана и ПЕВП, а останалото етернит
Населени места, захранвани от системата	Симеоновград и Преславец
Общ брой на населението в обслужваната територия	6 864 души (за 2011 г.) – население за Симеоновград и Преславец
Брой на населението свързано със системата	6 864 души
% на населението свързано със системата	100 %

Основните проблеми по външните водоснабдителни системи са:

- Водата от някои водоизточници не отговаря на Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели – основния проблем е свързан с високите нива на манган, нитрати и арсен.
- Загубите в гр. Хасково са около 62%, а в останалите градове, които са над 2000 жители – гр. Свиленград, гр. Харманли, гр. Ивайловград, гр. Симеоновград и гр. Любимец, варират от 42% до 70%.
- По-голямата част от резервоарите, помпените станции и съоръженията по водопроводната мрежа са построени през периода 1936-1989г. Помпите са определени като ниско - ефективни с висока консумация на електричество и също така има липсва на резервни части.

➤ В по-голямата си част външните водопроводи са изградени от етернитови тръби (гравитачните участъци) или спираловидно заварени стоманени тръби (напорни участъци). Голяма част от външните тръбопроводи са стари и негодни за употреба. Течове от повредени връзки, корозирали и деформирани тръби генерират високи загуби (средно 51%), създавайки риск от недостиг на питейна вода и влошаване на нейното качество.

Основните проблеми по водоразпределителните мрежи са:

- Поради дългия период на експлоатация и амортизация на тръбите, загубите в мрежата са високи
- Експлоатационният живот на по-голямата част от водопроводни отклонения е изтекъл.
- Около 90% от водомерите са на повече от 10 години.
- Основно мрежите са изградени от етернитни тръби и се характеризират с чести повреди.

Таблица 50: Обобщение на основните недостатъци на водоснабдителна система гр. Симеоновград

Компоненти	Основен недостатък
Водовземане	Създадените СОЗ не са учредени съгласно Наредба 3 от 16.10.2000 г.
Третиране	Дезинфекцията се извършва с натриев хипохлорит с дозаторни помпи монтирани на тласкателите в помпените станции.
Съхранение	Напорни резервоари - 2x1000 м ³ строен през 1982 г.; - 500 м ³ – 1960 г.; - НР Злати дол – 350 м ³ – 1960 г.; - 320 м ³ – 1957 г. Необходима е смяна на спирателни кранове и корозирали тръбни разводки. Част от СОЗ са без огради и информационни табели.
Помпени станции	➤ ПС Преславец I подем - построена 1960 г. ➤ ПС Симеоновград II подем – построена 1982 г. ➤ Необходима е рехабилитация на сградния фонд и обработка, а на места и подмяна на корозирали метални елементи. ➤ Амортизирано и технически остаряло оборудване - спирателни кранове, възвратни клапи, помпени агрегати.
Преносни водопроводи	➤ Основен проблем са старите етернитови тръби. ➤ Довеждащите водопроводи нямат учредени сервитути. Това създава затруднения при експлоатацията, защото попадат в горски фонд и в земеделски земи.

Пречистване на питейната вода

Качеството на питейната вода в много населени места в обособената територия е проблематично. Нивото на замърсяване на суровата вода от всички основни водоизточници превишава допустимите норми. Сериозен проблем за водопроводната мрежа са мангановите отложения в тръбите. В резултат на многогодишното подаване на оманганена вода в тръбите се натрупали отлагания от манганови хидроокиси, което довежда до значително намаляване на сечението на тръбите. Аналогично е положението по отношение на мангана и в община Симеоновград- там все още се подава вода с високо съдържание на манган (до 2,0-2,5мг/л), при норма 0,5 мг/л. Забелязва се също завишение и на сулфати и фосфати, нитрати и амониеви йони.

За населените места водата се третира с хлориране в черпателните резервоари на помпените станции или в напорните резервоари.

Съхранение на водите

Списъкът на водоемите(напорните резервоари) за водоснабдяването на градовете над 2000 ЕЖ – (Симеоновград) е представен в таблицата по-долу

Таблица 51: Водоеми на водоснабдителната система на гр. Симеоновград

Наименование	Местоположение	Общ обем V _о [м ³]	Година на изграждане	Забележки:
НР 1	гр. Симеоновград	2000	1982 г.	В добро състояние
НР 2	гр. Симеоновград	500	1960 г.	В задоволително състояние
НР Злати дол		350	1960 г.	В задоволително състояние

НР 3		320	1957 г.	В лошо състояние
Общо за гр. Симеоновград		2 500		

Таблица 52: Помпени станции при водоснабдяването на населени места с население над 2000 ЕЖ

Наименование	Брой работни помпи	Капацитет на ПС [m ³ /d]	Година на изграждане/ Забележка
<i>Водоснабдяване гр. Симеоновград</i>			
ПС Симеоновград	3	няма данни	1958 г. /за водоснабдяване на гр. Симеоновград и с. Преславец

Преносни водопроводи

Недостатъци:

➤ Все още голяма част от външните водопроводи в обособената територия на ВиК ЕООД Хасково са изпълнени от етернитови тръби, преди повече от 40-50 години. Аварии по тези водопроводи започват да зачестяват и са трудни за отстраняване.

Таблица 53: Водоснабдени селища в община Симеоновград

Община	Населено място	Общ брой на населението в обслужваната територия	Обслужвано население	Покритие на услугите	Подадена вода
		брой	брой	%	м ³ /год.
Симеоновград	Дряново	164	164	100%	10 060
Симеоновград	Калугерово	300	300	100%	21 249
Симеоновград	Константиново	255	255	100%	17 050
Симеоновград	Навъсен	261	261	100%	18 907
Симеоновград	Пясъчево	115	115	100%	9 152
Симеоновград	Симеоновград	6 712	6 712	100%	375 895
Симеоновград	Свирково	408	408	100%	22 391
Симеоновград	Троян	243	243	100%	25 010
Симеоновград	Тянево	297	297	100%	16 550

Обобщение на основните недостатъци

Загубите във водоснабдителната система представляват проблем и ще бъдат необходими значителни инвестиции в институционална рамка, човешки ресурси, обучение, както и за понижаването им до нива, които се считат за допустими за едни правилно експлоатирани и добре поддържани водоснабдителни системи. Това е важно за обособената територия, тъй като 100% от подаваната вода се изпомпва, а почти 50% от суровата вода се пречиства. Намалването на загубите, а оттам и на изпомпваното и пречиствано количество, може да намали значително разходите за електричество.

Сградния фонд на помпените станции следва да се рехабилитира, както и всички метални части, които в по-голямата си част са силно ерозирани. Същото важи и за водоемите.

Завишено съдържание на манган си наблюдава при водоснабдяването на следните населени места: гр. Симеоновград, Калугерово, Навъсен, Пясъчево, Свирково, Тянево и Дряново.

Трябва да се реши проблема с нормалното водоснабдяване на тези населени места генерално като се помисли в насока използване ресурса на съществуващите участъци с евентуално пречистване или разреждане на водите или смяната им с алтернативни.

Таблица 54: Обобщение на основните недостатъци при водоснабдяване на община Симеоновград

Компоненти	Основен недостатък
Водоизточници	Някои от водоизточниците имат съдържание на манган и арсен. Необходимо е да се помисли за правенето на алтернативни такива. Необходими са ремонтни работи – продухване на някои тръбни и рехабилитация на сградния фонд и оборудването
Третиране (пречистване и хлориране)	Промивните води от филтрите и водите от утаителите от ПСПВ се изпускат в околното пространство без пречистване Обеззаразяването на водите с хлор се извършва без да се спазват изискванията за безопасност на труда. Не се предвижда система за сигнализиране и

	автоматизирано дезактивиране на пропуските в резултат от евентуално нарушаване плътността на връзките по линията за подаване на хлор.
Съхранение (водоеми)	Водоемите се нуждаят от по-добра текуща поддръжка – борба с външната корозия по тръби и арматури, подмяна на стари СК, тръби, парпети, стълби и т.н.
Помпени станции	Необходимо е по-добро поддържане на стоманените тръбни системи в машинните зали и шахтите.
Преносни водопроводи	По-голямата част от тръбите са стари и амортизирани – особено етернитовите. Въпреки сравнително малкия брой регистрирани аварии, тези тръби са в лошо състояние и са потенциален източник на проблеми за външното захранване на населените места
Измерване на водата	Няма особени забележки относно измерването при водоизточниците

2.11.4. Заключение и препоръки съгласно Предварителен Генерален план за „ВиК” ЕООД гр. Хасково

Водни ресурси

Няма ограничения за използването на повърхностните и подземните води за питейно-битово водоснабдяване и други нужди, тъй като определените им ресурси и качеството на водата напълно задоволяват изискванията в съответните законови и нормативни документи. С изключение на водоизточниците, които са споменати че съдържат в завишени количества манган, нитрати, флуориди, амониеви йони и арсен. Изискванията на следните документи следва да се вземат под внимание: Закона за водите, Наредба № 1/10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 1/10.10.2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води, Наредба № 2 за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници, Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, Наредба № 9/16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, Директива 98/86/ЕС/относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека.

Замърсяване на водите

От направените проучвания се оказва, че в момента замърсители на реките в района на ВиК ЕООД Хасково са населените места, които заустват отпадъчните си води без пречистване.

Алтернативни източници/решение за пречистване трябва да се дадат за всеки водоизточник, където манган, флуориди, амониеви йони, арсен и нитрати надвишават максимално разрешените концентрации.

Текущо потребление на вода

Двата големи проблема при водопотреблението са следните:

➤ Измерване на водата

Водомерите има инсталирани на повечето всички помпени станции при водоизточниците или на хранителните водопроводи след напорните резервоари.

Неточно измерване на водата, консумирана от абонатите следва да се намали до минимум. (За големите промишлени и обществени консуматори водата се измерва достатъчно точно поради факта, че освен по установения график, водомерите им се проверяват при най-малко съмнение за неточност. При необходимост тези водомери се подменят.) Проблемите с измерването на консумацията са изключително при малките потребители, консумиращи вода за домакински нужди.

➤ Кражби на вода

Кражби на вода се осъществяват, посредством незаконни сградни отклонения и водопроводни връзки.

Препоръки

- Монтаж на водомерни устройства преди и след всички напорни водоеми, обслужващи населените места.
- По-голяма интензивност при проверките и подмяната на водомерите на малките домакински и стопански консуматори. Необходимо е да се спазват заложените по разчет проверки.
- Необходими целенасочени действия за точното измерване на подадената и консумираната вода – от водоизточниците до всички консуматори. Това е от голямо значение, за да може във всеки един момент операторът да има точна информация за състоянието на съответната водоснабдителна система
- Борбата с кражбите на вода е трудна, поради невъзможността да се откриват лесно нелегалните водопроводни отклонения. Нелегалните отклонения ще могат да се открият при повсеместната подмяна на старите водопроводни участъци, изпълнени от етернитови или стоманени тръби.

Водоснабдителна инфраструктура

1. Външни водоснабдителни системи

➤ Водоизточници

Като цяло състоянието на водоизточниците, захранващи с вода селищата на обособената територия е сравнително добро.

➤ Водопроводи

Те са стари и силно амортизирани и би трябвало да бъдат подменени. Във всеки момент по тях могат се очакват аварии. Съоръженията по тези водопроводи – облекчителни шахти, събирателни шахти, шахти въздушници и шахти оттоци също са в лошо състояние и се нуждаят от обновяване.

➤ Помпени станции

За момента няма проблеми с помпажното подаване на вода, но доста помпени станции имат нужда от ремонт.

➤ Пречиствателни станции

ПСПВ Ябълково, която пречиства водата за гр. Хасково работи безупречно по отношение на предназначението си, а именно отстраняването на манган. Водите от обратната промивка на филтрите се изливат в напоителен канал. При хлорирането е добре да се подобри техниката на безопасност.

Община Симеоновград не разполага с ПСПВ.

➤ Напорни водоеми

Всички напорни водоеми в конструктивно отношение са в добро състояние – няма видими течове от водните камери. Тръбните системи и арматурите по тях не са в много добро състояние – на много места има сериозна корозия. Някои от санитарно – охранителните зони също не са в добро състояние – разградени, липса на надеждни врати, табели и т.н.

2. Разпределителни водопроводни мрежи

Разпределителните мрежи не са в добро състояние. Скрытите и видимите аварии по тях са източник на технически загуби на вода.

Препоръки

➤ За външните водоснабдителни системи

Ремонтно – възстановителни работи за всички водоизточници, където е необходимо и подмяна на всички външни довеждащи водопроводи, за които се прецени, че е необходимо да останат и занаят в експлоатация.

За резервоарите обхватът на рехабилитацията може да се сведе основно до тръби, кранове, измервателни уреди, евентуално устройства против преливане на вода за някои от резервоарите (тези,

които се захранват гравитачно от каптажите), стълби, врати и парапети в резервоарите, възстановяване на огради на СОЗ – Пояс I.

- За разпределителните водопроводни мрежи

За мрежите, повсеместната поетапна подмяна на старите и амортизирани етернитови и стоманени тръби няма алтернатива. Заедно с подмяната на разпределителните клонове трябва да се подменят и сградните отклонения, разположени по дължина на разпределителните клонове. Новите тръбни участъци трябва да се изпълнят от тръби с добри експлоатационни качества – за по-малките диаметри полиетилен, а за по-големите диаметри е възможно използването и на тръби от чугун.

Препоръчително е след реализацията на проектите в обособената територия да се направят точни измервания за оценка на загубите, за да се прецени ефекта от подмяната на разпределителните клонове и сградните отклонения.

2.11.5. Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Симеоновград, съгласно Предварителен Регионален Генерален план за „ВиК” ЕООД Хасково

Инвестиционни програми

Необходимите инвестиции са определени и планирани в три периода съответно за всяка инвестиционна програма:

- Краткосрочна (2014-2020г.)
- Средносрочна (2021-2028г.)
- Дългосрочна (2029-2038г.)

Краткосрочни инвестиции:

- Пречиствателна станция за питейни води
- Доставка и монтаж на водопроводни тръби - по ул. Самарско знаме
- Доставка и монтаж на водопроводни тръби - по ул. Хан Аспарух и ул. Здравец

Средносрочни инвестиции:

- Доставка и монтаж на водопроводни тръби
- Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР 3
- Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР 3
- Рехабилитация на ПС Симеоновград
- Системи за дистанционно управление.

Дългосрочни инвестиции:

- Доставка и монтаж на водопроводни тръби
- Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР 2
- Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР 2
- Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР Злати дол
- Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР Злати дол
- Водомери (Механични и електромагнитни)-разходи за подмяна и поддръжка
- Хлораторно - Малко Брягово.

Приоритетната инвестиционна програма залегнала в Предварителен Регионален Генерален план за „ВиК” ЕООД Хасково по отношение водоснабдяването следната

Краткосрочна инвестиционна програма

➤ Водата от някои водоизточници не отговаря на Наредба № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели – основен проблем са завишение в показателите за съдържание на манган, нитрати и арсен.

➤ 90% от водоемите и помпените станции са строени в периода 1950-1989г. Оборудването и арматурите са амортизирани и технически остарели. Помпите се класифицират като ниско ефективни с висока консумация на ел. енергия, липсват резервни части.

➤ Голяма част от външните и вътрешните водопроводи са от азбестоциментови тръби, които са основно на гравитачните участъци, а напорните са основно от стоманени спирално заварени тръби. Тръбите са стари и амортизирани. Течовете от компрометирани връзки, корозирали и деформирани тръби генерират големи загуби на вода и се създава риск от недостиг на питейна вода и влошаване качеството ѝ.

Основните проблеми в разпределителни мрежи са:

- Поради дългия период на експлоатация загубите по мрежите са високи;
- Сградните водопроводни отклонения са в по-голямата си степен с изтекъл експлоатационен срок.

В краткосрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

- Премахване на основните дефицити свързани с качеството и количеството на водата.
- Увеличаване на енергийната ефективност.

Таблица 55: Приоритетна краткосрочна инвестиционна програма

Категория (ВС/К)	Име на ВС3 / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население*	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
ВС	Симеоновград	Пречиствателна станция за питейни води	374 873	6 712	56	Строителство на ПСПВ с цел да се осигури съответствие с Директивата за Пречистването на градските отпадъчни води за агломерации над 2000 ЕЖ
ВС	ВС Българин	Пречиствателна станция за питейни води - Българин	217 186	2 722	80	Подаване към Българин, Шишманово, Доситеево, Калугерово, Тянево, Навъсен, Дряново, Овчарово, Рогозиново, Пясъчево, Коларово и Богомил на питейна вода с добри показатели
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби - по ул. Хан Аспарух и ул. Здравец	438 361	1 404	312	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби - по ул. Самарско знаме	69 582	458	152	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Константиново	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-връзка за селото от ВС Брягово	117 514	255	461	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Константиново	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-връзка за	711 816	255	2791	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата

		селото от ВС Брягово				

Средносрочна инвестиционна програма

Водоснабдяване

В средносрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

- Увеличаване на ефективността - намаляване на неприходната вода (ВЗ), енергийна ефективност
- Рехабилитация и разширение на водоснабдителни системи осигуряващи устойчивост - рехабилитация и адаптация на инфраструктурата.

С изпълнение на предвидените дейности, ще бъдат постигнати следните резултати:

- Намаляване на загубите на вода във разпределителните мрежи и в сградните водопроводни отклонения (СВО).
- Оптимизиране на работата на помпите, увеличаване на енергийната ефективност на системата и намаляване разходите за електроенергия.
- Подобряване състоянието на водоемите и помпените станции.

Таблица 5б: Приоритетна средносрочна инвестиционна програма

Категория (ВС/К)	Име на ВС3 / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население*	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
ВС	Симеоновград	Системи за дистанционно управление	120 000	8 755	14	Увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-подмяна на ВВМ	504 881	6 712	75	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-подмяна на ВВМ	593 405	6 712	88	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-подмяна на ВВМ	900 464	6 712	134	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби-подмяна на ВВМ	1 229 102	6 712	183	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР 3	161 814	6 712	24	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на си
ВС	Симеоновград	Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР 3	161 814	6 712	24	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Рехабилитация на ПС Симеоновград	150 000	6 712	22	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата

Дългосрочна инвестиционна програма

В дългосрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

➤ Увеличаване на ефективността - намаляване на неприходната вода (ВЗ), енергийна ефективност и т.н.

➤ Рехабилитация и разширение на водоснабдителни системи осигуряващи устойчивост - рехабилитация и адаптация на инфраструктурата.

С изпълнението на предвидените дейности, ще бъдат постигнати следните резултати:

➤ Премахване риска за здравето на населението от използване на АЦ водопроводи – над 90% от водоснабдителната инфраструктура ще бъде подменена;

➤ Намаляване на загубите на вода по разпределителните мрежи до 25%;

➤ Оптимизиране на работата на помпите, увеличаване на енергийната ефективност на системата и намаляване разходите за електроенергия.

➤ Нова система за управление

Таблица 57: Приоритетна дългосрочна инвестиционна програма

Категория (ВС/К)	Име на ВСЗ / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
ВС	Симеоновград	Водомери (Механични и електромагнитни)-разходи за подмяна и поддръжка	50 000	6 712	7	Завишен контрол на подаваната вода, намаляване на търговските загуби за оператора
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби	487 077	3 112	157	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби	527 393	3 112	169	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби	558 873	3 112	180	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Доставка и монтаж на водопроводни тръби	732 242	3 112	235	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР 2	221 250	2 101	105	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР 2	221 250	2 101	105	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Резервоар: Рехабилитация и строителни работи - НР Злати дол	172 305	2 101	82	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
ВС	Симеоновград	Резервоар : Рехабилитация на оборудването - НР Злати дол	172 305	2 101	82	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата

Таблица 58: Обобщаващи данни за водоснабдителните системи в община Симеоновград, съгласно Предварителен Регионален Генерален план за „ВиК” ЕООД гр. Хасково

Населено място	Население	Код на водоснабдителна зона (WWS Z code)	Дължина на разпределителна мрежа	Битово водопотребление	Специфично битово потребление	Небитово потребление	Общо водопотребление (без загуби)	Общо водопотребление със загуби	Загуби - процент	Процент на свързаност към водоснабдителна мрежа	Покрива стандартите за количество	Покрива стандартите за качество
име	брой	-	км	м ³ /год	л/ж/д	м ³ /год	м ³ /год	м ³ /год	% от II	% от общото	да/не	да/не
Дряново	164	1	5,91	4 755	79,44	735	5 490	10 060	45%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)
Кадугерово	300	1	7,96	10 270	93,79	19	10 289	21 249	52%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)
Константиново	225	8	4,343	7 705	82,78	956	8 661	17 050	49%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор, желязо, цвят, мътност)
Навъсен	261	1	13,43	10 208	107,15	302	10 510	18 907	44%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)
Пясъчево	115	1	7,02	4 137	98,56	27	4 164	9 152	55%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)
Симеоновград	6 712	9	51,17	168 268	68,68	17 272	165 540	375 895	51%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити)
Свирково	408	66	10,41	11 059	74,26	746	11 805	22 391	47%	100%	Да	не (нитрати)
Троян	243	67	11,923	10 394	117,19	3 560	13 954	25 010	44%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)
Тянево	297	1	4,62	8 955	82,61	449	9 404	16 550	45%	100%	Да	не (манган, амоняк, нитрити, фосфати, флуор)

2.12. **Канализация и пречистване на отпадъчните води в община Симеоновград**

Система за събиране на отпадъчните води гр. Симеоновград

На територията на община Симеоновград канализационна система съществува единствено в общинския център. Съществуващата канализация на гр. Симеоновград е изградена като смесена главно от бетонови тръби с обща дължина около 11 км и процент на обхванато обслужено население 20%, броя на отклоненията е 422, със средна възраст около 25 г.

Останалото население използва стари септични ями и попивни кладенци или свободно се заустват, което води до замърсяване на подземните води. Липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води. Битовите и промишлени отпадъчни води съдържат големи количества вещества от органичен и неорганичен характер и са основни фактори за замърсяването на водните течения. Замърсяването на подпочвените води е предизвикано от замърсени инфилтрирани речни води.

Необходимо е проблемът с изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води да бъде решен, тъй като по този начин ще се подобри качеството на живот на населението, ще се подобри инфраструктурата, необходима за развитието на общината и ще се работи ефективно в посока опазване на околната среда.

Таблица 59: Параметри на канализационната мрежа в град Симеоновград

№	Индикатор	Единица
1	Обща дължина на канализационната мрежа (вкл. главни колектори)	11 км
2	Вид на канализационната мрежа	100% смесена с-ма
3	Брой на преливниците - съществуващи	няма
4	Изграденост (обслужено население)	20%
5	Помпени станции	няма

Ефективност на канализационните системи

Експлоатация и поддръжка на канализационните мрежи

- Операторът извършва само аварийно почистване на канализационната мрежа.
- Ръчно почистване на незначителни запушвания, както и по-съществените запушвания, които се нуждаят от почистване чрез засмукване и впръскване, също се извършват оператора.
- Не се извършва превантивна поддръжка и инспекция чрез видеонаблюдение на канализацията.
- Няма данни от симулационни изследвания на населени места в обособената територия относно хидравличния капацитет на съществуващата канализационна мрежа при характерни хидравлични натоварвания чрез използване на програмни продукти.
- Синхронизирани данни от измервания, регистрирани в продължение на поне един пролетно-летен сезон, чрез инсталирани в урбанизираната територия дъждомерни апарати (плювиографи) и водомерни устройства в колекторите, с оглед на калибриране и верификация на програмния продукт при използването му за доказване на хидравличния капацитет на съществуващата и/или новопроектираната канализационна мрежа - не са правени измервания.

Обобщение на основните недостатъци

- На ниво оператор - недостатъчна изграденост на канализационни системи и пречиствателни съоръжения, което води до замърсяване на околната среда. Единствено гр. Хасково прави изключение.
- Стари мрежи, които водят до чести аварии, непълнот на системите и поводи за инфилтрация на подпочвени води, както и на ексфилтрация обратно в почвата
- Канализационните системи са почти без никакъв надзор, поддръжка и експлоатация – не се провежда необходимото периодично почистване на канализацията, водещо до затлачени дъждоприемни шахти и канали, поради което те не могат да функционират пълноценно. При това положение е невъзможно да се осъществи оглед с камера за установяване на вътрешното състояние на

каналите и тръбите, включванията на сградните канализационни отклонения, наличие на инфилтрация от подпочвени води или неизправни водопроводи.

➤ Има места, където преливниците като съоръжения не са известни на експлоатиращото предприятие

➤ Нужно е да се подобрят съоръженията за предпазване от външни води.

Инфраструктура за отпадъчни води

Съществуващи канализационни системи

Има 6 населени места с над 2 000 жители: гр. Хасково, гр. Харманли, гр. Свиленград, гр. Ивайловград, гр. Любимец и **гр. Симеоновград**. Шестте населени места с население над 2 000 жители, както и Маджарово имат изградена канализационна система. Само град Хасково е с пречистване на отпадъчната вода в ПСОВ.

Симеоновград

Съоръженията могат да бъдат обобщени, както следва:

Съоръжение	Количество	Бележки
Канализация		
ПСОВ	0	Няма
Помпена станция	0	-
Тръбопровод	11 км	Смесена система. Покритие 20%.

Обобщение на основните недостатъци

Основните недостатъци на канализационната система са следните:

➤ С изключение на гр. Маджарово, нито едно от населените места с население под 2 000 жители няма изградена канализационна мрежа.

➤ Съществуващата канализационна мрежа има покритие от 70% до 90%

➤ Липсата на улична канализационна мрежа в населените места води до замърсяване на почвата и подпочвената вода, което е резултат от заустването на отпадъчните води в септични ями, които не са съобразени с изискванията за опазване на околната среда.

Слабости, които можем да изтъкнем са:

➤ Има ревизионни шахти с лошо конструктивно състояние, с липсващи или корозирали части;

➤ Има капаци на шахти, които не могат да бъдат намерени заради наслоени асфалт и пръст;

➤ Наличието на остарели бетонови тръби, от които е изградена канализационната мрежа води до висок процент инфилтриране (приблизително 36%) на подпочвена вода и питейна вода от водопроводната мрежа;

➤ Счупени и повредени части на канализационната мрежа, сградните отклонения и тръбните връзки водят до експилтриране на отпадъчните води и замърсяване на подпочвените води и свързаните с тях реки.

Препоръки

➤ Усъвършенстване методите на откриване и отстраняване на повредени тръбни участъци и съоръжения от страна на оператора

➤ Своевременна рехабилитация на съоръженията

➤ Калибриране на хидравличен модел

➤ Хидравлично проучване, за да се докаже контрола върху наводненията и водата, която може да прелее евентуално от мрежата.

Мерки за подобряване на канализацията на територията на община Симеоновград, предвидени в Предварителен Регионален Генерален план за “ВиК” ЕООД – Хасково

Основните дейности за пречистване на отпадъчните води на територията на „ВиК“ ЕООД – Хасково са представени по-долу:

Симеоновград

Краткосрочни инвестиции:

- Пречиствателна станция за отпадъчни води
- Доставка /Монтаж на основни колектори - довеждащ до ПСОВ
- Доставка /Монтаж на канализационни тръби – 9 км
- Оборудване за отводняване на канализация/улични оттоци
- Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за Симеоновград
- Преливници

Средносрочни инвестиции:

- Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация – 7 км
- Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за останалите населени места под 2000 ЕЖ

Дългосрочни инвестиции:

- Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация – 7 км

В краткосрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

- Строителство на канализационна мрежа, ПСОВ и довеждащи колектори (към ПСОВ) за осигуряване съответствие с Директивата за Пречистването на градските отпадъчни води за две обособени агломерации, които сметнахме за целесъобразно да се обединят.
- Проучвания и зонирание на канализационните мрежи и ПСОВ за населените места под 2000 ЕЖ

В таблицата по-долу са представени обобщените краткосрочни инвестиционните разходи за канализация.

Таблица 60: Приоритетна краткосрочна инвестиционна програма

Категория (ВС/К)	Име на ВСЗ / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население*	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
К	Симеоновград	Доставка /Монтаж на основни колектори - довеждащ до ПСОВ	280 900	6 712	42	Строителство на довеждащи колектори (към ПСОВ) с цел да се осигури съответствие с Директивата за Пречистването на градските отпадъчни води за агломерации над 2000 ЕЖ
К	Симеоновград	Пречиствателна станция за отпадъчни води	2 909 400	6 712	433	Строителство на ПСОВ с цел да се осигури съответствие с Директивата за Пречистването на градските отпадъчни води

						за агломерации над 2000 ЕЖ
К	Симеоновград	Оборудване за отводняване на канализация/улични оттоци	320 000	6 712	48	Строителство на охранителни канали и улични оттоци за нормалното функциониране на канализационната система
К	Симеоновград	Преливник	35 000	6 712	5	Строителство на съоръжения към канализационната система с цел нормалното ѝ функциониране
К	Симеоновград	Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за Симеоновград	180 000	6 712	27	Проучвания, с цел да се намали вредното влияние на изхвърляните отпадъчни води върху околната среда
К	Симеоновград	Доставка /Монтаж на канализационни тръби	4 013 000	6 712	598	Присъединяване на необслужени части от града към общата канализационна мрежа на града, с цел да се осигури съответствие с Директивата за Пречистването на градските отпадъчни води за агломерации над 2000 ЕЖ

В средносрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

- Подмяна на съществуващи канализационни клонове с диаметър 250 мм.
- Рехабилитация на свързаните канализационни мрежи за намаляване на инфилтрацията и премахването на други основни недостатъци, което ще осигури ефективната експлоатация на ПСОВ.
- С изпълнение на предвидените дейности, ще бъдат постигнати следните резултати:
- Подобряване нивото на В и К услугите за населението и екологичното състояние на населените места
- Намаляване инфилтрацията, постоянен режим на работа на ПСОВ, намаляване експлоатационните разходи за пречистване на свръхразредените отпадъчни води;
- Защита на системата от претоварване, намаляване на риска от препълване, от замърсяване на почвите и подпочвените води;
- Редуциране на диаметрите на канализацията и подобряване работата на ПСОВ;
- Прекратяване на включването на отпадъчните води без пречистване в почвите, реките и другите водни тела.

Таблица 61: Приоритетна средносрочна инвестиционна програма

Категория (В/К)	Име на ВСЗ / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население*	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
К	Симеоновград	Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация	2 621 800	6 712	391	Намаляване на високите експлоатационни разходи, увеличаване ефективността на системата
К	Симеоновград	Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за останалите населени места под 2000 ЕЖ	45 000	2 043	22	Проучвания, с цел да се намали вредното влияние на изхвърляните отпадъчни води върху околната среда

В дългосрочната програма са включени инвестиционни мерки с цел:

- Рехабилитация на свързаните канализационни мрежи за намаляване на инфилтрацията и премахването на други основни недостатъци, което ще осигури ефективната експлоатация на ПСОВ Симеоновград.
- С изпълнение на предвидените дейности, ще бъдат постигнати следните резултати:
- Избягване замърсяването на подземните води и намаляване до минимум риска за човешкото здраве.
- Увеличаване степента на свързаност на населението към канализационната мрежа до 100%.
- Подобряване нивото на В и К услугите за населението и екологичното състояние на населените места
- Намаляване инфилтрацията, постоянен режим на работа на ПСОВ, намаляване експлоатационните разходи за пречистване на свръхразредените отпадъчни води;
- Прекратяване на включването на отпадъчните води без пречистване в почвите, реките и другите водни тела.

Таблица 62: Приоритетна дългосрочна инвестиционна програма

Категория (BC/K)	Име на BC3 / Агломерация	Описание на компонента	Инвестиционни разходи	Засегнато население*	Разход на глава от населението / еквивалент жител	Общ резултат
К	Симеоновград	Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация	2 621 800	1 342	1954	Увеличаване ефективността на системата

3. Земи и почви

Община Симеоновград обхваща територия от 222,807 km². Обща площ на извънселищната територия е 95,2% от територията на общината. 66.0 % от територията е земеделска, от която обработваема - 84,0%.

Геоложката основа, релефа и климатичните особености определят вида на почвите и тяхното състояние. Според генерализираната схема на почвите в България (по FAO) територията на община Симеоновград е изградена от няколко вида почви.

Ордери: А – почви несвързани със зонални климатични условия.

Типове: Наносни (Fluvisols, FL)

Подтип: богати (eutric, FLc)

Това са млади почви, които се образуват от съвременните речни наноси. Решаващо значение при формирането им оказват повишеното ниво (от 1 до 3 cm дълбочина) на почвените води, както и различното им обрасване с растителност. Наносни почви има покрай всяка река, но най-обширни и представителни площи заемат по поречията на реките Марица, Тунджа, Дунав и Дунавските острови. Характеризират се със следните общи особености: формират се винаги на заливната и първата надзаливна тераса на реките; подложени са на периодично (може да не е ежегодно) заливане и натлачване на нови наноси; при естествени условия върху тях расте водолюбива растителност – дървесна (елша, върба, тополя, бряст, полски ясен) и тревно-ливадна (власатка и др.). Поради периодичното отлагане на нови материали наносните почви имат само един слабо или по-добре изразен хумусен хоризонт, под който в дълбочина се редуват различни по песъчливост и химичен състав пластове наслявания на речните наноси.

Типове: Плитки (Leptosols, LP)

Най-важното условие за образуването на плитките почви е устойчивостта на основната скала на изветряване при конкретните климатични и релефни условия. Плитките почви са едни от най-разпространените в нашата страна. Заемат обширни компактни територии в планините и в хълмистите земи, което дава основание те да се обосноват в специфични почвени райони.

Подтип ранкери (Umbric Leptosols, Lpu)

Това са плитки, слабо развити и кисели почви, образувани на маломощен елувий от силикатни скали. Дълбочината на профила е от 10 до 30-40 cm. Имат само А-хоризонт, разположен върху твърдата скала. Характерно за тях е голямото количество песъклива компонента и чакълеста фракция, имаща състав на скалите от подложката. Водният им режим е сух. Обрасли са с тревна и храстова растителност. На цвят са тъмнокафяви до черни.

Ордери: В – почви образуването и свойствата на които са предопределени от особеностите на почвообразуващата скала.

Тип смолници (vertisols, VR).

Подтип – богати/обикновени (eutric, VRe)

Смолниците (Vertisols) са представени почти изключително от излужения си и съвсем малко от типичния си и карбонатен подтип. Формирани са както на плиоценски и еоценски глинести материали, така и на елувий от андезит и андезитни туфи. В зависимост от материалите, върху които са образувани, те показват известни различия. Тези върху кватернерни отложения са средно мощни (с хумусен хоризонт 50-70 cm) и имат черноземовиден характер - по-добре изразена зърнесто-троховидна структура, по-слабо уплътняване и по-голямо съдържание на хумус (до 3,8%). По механичен състав са по-леки - тежко песъчливо-глинести. Механо-технологичните им свойства показват известни различия от тези на смолниците върху плиоценски отложения - по-ниско относително съпротивление при оран, по-добра водопропускливост и др. Добре са запасени с фосфор, общото съдържание на които достига до 0,220% срещу 0,050 до 0,130% при другите смолници. Реакцията им е неутрална до слабо кисела. Друга особеност на тези почви е, че сред тях са разпространени карбонатни и типични подтипове. Последните се отличават с по-маломощен (45-60 cm) хумусен хоризонт, по-добре изразена зърнесто-троховидна структура и по-високо съдържание на хумус (3,5-4%).

Почвения профил се характеризира с добре проявена диференциация. В него има два прехождащи един в друг хоризонта: горен, черен на цвят с дебелина до 1,20 m и долен глинест, под който се разполагат коренните скали на сенона.

Подтип – карбонатни (calcic, VRk)

Карбонатните смолници са разпространени в Горнотракийската низина. Характеризират се по-маломощен почвен хоризонт /45-60 cm/, по-слабо уплътнен хумусен хоризонт и с по-високо хумусно съдържание /3,5 - 4%/ в сравнение с излужените смолници /45-60 cm/.

Ордери: F - почви с акумулация на глина или сексвиоксиди и органична материя в подповърхностните хоризонти

Типове: Лесивирани (Luvisolsq, Lv)

Към тях се отнасят почвите, които имат илувиален глинест Bt хоризонт, формиран вследствие на акумулацията на глина и ил, механично изнесени от повърхностния хоризонт А. Името им е свързано с думите „lessivage“ (фр.) и „luvere“ (лат.), които означават измиване, отмиване и с него се определят почви с илувиална акумулация на глина. Според световната класификация на ФАО тези почви се определят като лувисоли, а у нас – лесивирани. Въвеждането на името „лесивирани почви“ в българската класификация се налага от нуждата то да се уеднакви с международната класификация и най-вече - от необходимостта да се избегне очевидното различие с почвите от лесостепните или средиземноморските райони на Европа.

Подтип: хромови (канеленовидни) (hromic, LVx)

У нас те са известни като почви на сухите гори и храсталаци, разпространени предимно в Южна България. Канелените почви са образувани върху карбонатните скали на Чирпанските възвишения, Асеновградското подножие на Родопите, възвишенията между Хасково и Димитровград, Ямболско, Тополовградско и Източна Стара планина. Релефът в тези региони е предимно хълмист, осигуряващ добър дренаж на терените.

Естествената растителност на канелените почви е от нискостъблени гори и храсталаци, редини и пасища. Доминират съобществата на косматия дъб, благуна, пърнара, някои средиземноморски видове. Често срещани са разредените гори от източен габър, драка, смрадлика и тревни съобщества от кафтарика. Около 40 % от някогашните гори върху канелените почви са обезлесени и превърнати в обработваеми площи.

Почвообразуването при тези почви дълго време е протичало без прекъсване като ферсиалитно. Затова канелените почви са твърде стари и с много реликтови белези. Ферсиалитизацията, която протича главно през сухия период, обуславя образуването на железни съединения, които оцветяват почвата в канелен и червеникав цвят

Подтип: светли (albic, LVa)

Това са светлосиви, силно излужени до слабо оподзолени канелени почви.

В района преобладават канелено-горски почви, алувиално-ливадни по поречието на р. Марица, черноземни-смолници. По-високите части на района се обветрени с по-плитък хумусен слой, който с падането на надморската височина става по-дълбок и почвите са по-плодородни.

Те са благоприятни за отглеждането на зърнени и житни култури – пшеница, царевица и др., както и овощни видове и лозя. От Баланса на земята по видове територии и начин на трайно ползване, общата площ на територията на общината е 222 807 дка, от които земеделски земи – 164 155 дка и горски територии – 45 087 дка. Обработваемата земя е 149 231 дка и представлява 67,0 % от общата площ на общината.

Замърсяването на почвата е процес на натрупване на вредни вещества от естествен и/или антропогенен източник, чието поведение и концентрации причиняват увреждане на почвените функции, независимо дали се превишават действащите в страната норми и до замърсяване на повърхностни и подземни води. Наличието на замърсители, надхвърлящи определени нива, може да доведе до негативни последици в цялата хранителна верига, всички видове екосистеми и други природни ресурси.

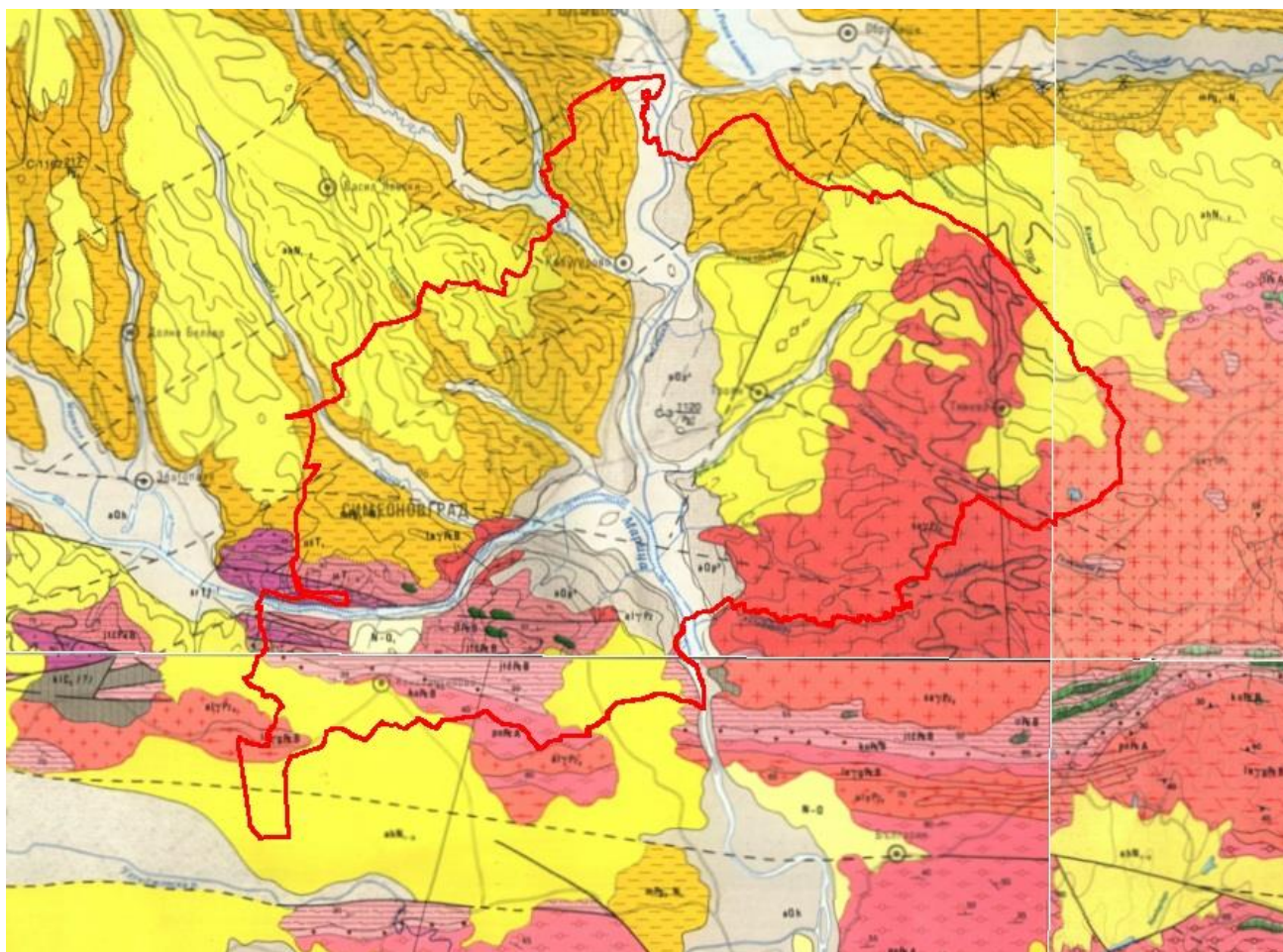
Най-разпространените форми на увреждане на почвата са химическото замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители, различни форми на деградационни процеси като ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, запечатване.

4. Геоложка основа и земни недра

4.1. Геоложки строеж на района

Територията на община Симеоновград попада върху части от три картни листа в М 1: 100 000 - картен лист Хасково, картен лист Димитровград и картен лист Тополовград.

Фигура 22: Геоложка карта на района на община Симеоновград

КВАТЕРНЕР		ПАЛЕОЗОЙ	
ХОЛОЦЕН			
	Алувиални образувания-руслови и на заливните тераси		Левкократни гранити(Александровски)
ПЛЕЙСТОЦЕН			Едрозърнести гранити (Сакарски)
	Пролувиално-делувиални образувания		Клокотнишка (шистозно-граувакова) свита
	Пролувиални образувания-наносни конуси		Ивановски гранодиорити
	Неразчленени кватернерни образувания (Узунджовски грабен)	ДОКАМБРИЙ ПРАРОДОПСКА НАДГРУПА	
НЕОГЕН			Лесовски гнайс-гранити
	Недатиран неоген-долен плейстоцен (вилафранк)		Метаултрабазити (метасерпантинити)
	Ахматовска свита		Жълтичалска пъстра свита
ПАЛЕОГЕН- НЕОГЕН			Константиновска метаконгломератова свита
	Маришка свита (глини,пясъци,въглищни шисти,въглища)		Пъновска порфириблостова свита
	Въгленосно-песъчлива задруга (конгломерати,пясъчници, глинести алевролити,въглища)		Прослойки от лептинити
	Брекчоконгломератна задруга (червени и червеновиолетови конгломерато-брекчи, конгломерати и пясъчници)		Горноюруска лептинитова свита
	Лешниковска свита (чакъли, конгломерати, пясъчници, глинести алевролити, въглища)		
	Бисерска свита (блокови брекчи, брекчоконгломерати, гравели, пясъчници)		

Условни знаци

Геоложкият строеж на района, в обхвата на общината, е представен от разнообразни по произход и възраст геоложки формации. Разкриват се следните основни лито-и хроностратиграфски единици и магмени тела:

- Докамбрий
- Палеозойски гранити
- Палеогенски седиментни и магмени скали
- Неогенски седиментни и магмени скали
- Кватернерни седименти

ДОКАМБРИЙ

Жълтичалска пъстра свита

Въведена е официално от Кожухаров, 1987) с типов разрез в ядката на Белоречкото подуване — Ивайловградско, който започва в западния край на с. Жълти чал и продължава на юг—югозапад до р.

Керезлийска. За южните склонове на Сакар планина и Харманлийския блок е публикувана с голо име като Младиновска свита.

Скалите на свитата се установяват в няколко несвързани помежду си разкрития между селата Изворово и Узунджово, северно от с. Брягово, в отделни тектонски блокове по продължението на Ибреджекския хорст между селата Ефрем и Долно Ботево и в околностите на селата Жълти бряг и Книжовник. При нормален профил навсякъде Жълтичалската свита се разполага конкордантно върху скалите на Константиновската свита. Поради липсата на пълен разрез покривката на свитата в областта не се установява.

Жълтичалската свита е изградена от незакономерно алтерниращи дребно- и среднозърнести биотитови до двуслюдени гнайси, гнайсошисти и шисти, гнайсошисти с турмалин, слоисти и масивни амфиболити и графитоносни кварцити, понякога с магнетит. С тези скали и предимно с амфиболитите са свързани различни по големина тела и лещи от метаморфозирани ултрабазити и ортоамфиболити, понякога съдържащи магнетит. Характерно е наличието на гранат, който се среща в почти всички скални разновидности.

Скалите на свитата са вместила среда на кисел интрузивен магматизъм, представен от различни по големина интрузивни тела и дайки, послойни и секущи жили от гнайс-гранити (Лесовски тип), които се установяват в южните склонове на Сакар планина и околностите на селата Кралево, Жълти бряг и Книжовник. Гнайс-гранитите съдържат ксенолити от различни видове гнайси и амфиболити. Както гнайс-гранитите, така и останалите метаморфити са пресечени или в тях послойно са проникнали дайки от диоритови порфири до лампрофири, които по-късно са били метаморфозирани.

Жълтичалската свита е слабо засегната от мигматизационни процеси, белезите на които се установяват в гнайсовите пачки.

Всички скали са пресечени от кварцови жили, образувани след мигматизацията, и от пегматитови и аплитови жили, свързани със Сакарските и Александровските гранити.

В близост с фанерозойските тектонски зони и главно в обхвата на Маришката разломна зона скалите на Жълтичалската свита, а това важи и за останалите докамбрийски скали, са претърпели диафтореза, съпроводена от катаклаз и милонитизация. В такива участъци по мафичните минерали се развива хлорит, фелдшпатите са пелитизирани, серицитизирани или епидотизирани и кварцът е превърнат в дребнозърнести агрегати с мозаично потъмнение.

Дебелината на разкритата част от Жълтичалската свита достига до 600—700 m.

Константиновска метаконгломератна свита

Въведена е като официална литостратиграфска единица от (Кожухаров, 1991) с типова област южните склонове на Сакар планина и Маришката зона на запад между селата Изворово и Константиново. Типовият разрез е посочен западно от с. Константиново.

Освен в споменатите места свитата се разкрива северозападно от с. Узунджово и северно от селата Брягово и Стамболово. Навсякъде Константиновската свита се разполага нормално конкордантно върху скалите на Пъновската свита и по същия начин се покрива от пъстрите материали на Жълтичалската свита, но в регионален план долната граница представлява географски дискорданс.

Константиновската свита е изградена от дребно-и среднокъсови метаморфозирани конгломерати, които в отделните разкрития се различават само по едрината на късовете и тяхното количество в основната маса. Късовете са от пегматити, аплити, лептинити, кварц и ситнозърнеста кварц-фелдшпат-епидотова скала. Заедно с тях се срещат и единични зърна от 0,5 до 2 cm от кварц и фелдшпат с теригенни очертания. Едрината на късовете варира в широки граници — от 5 до 10—15, рядко 20 cm, формата им е кръгла, елипсоидална или неправилна, но в повечето случаи са сплеснати и удължени по плоскостите на нашистяване. Късовете от пегматити и аплити имат първични магматични структури, които са нарушени от възникването на по-късен микроклин и шахбрет-албит вероятно по време на метаморфизма или мигматизацията.

Основната маса има гнайсошистов до гнайсов състав. Тя обхваща и следва очертанията на късовете, разположени по плоскостите на нашистяването, и е сложно огъната при ротираните късове,

които рядко са разположени с удължената си част почти перпендикулярно на нашистяването. Изградена е от плагиоклаз (олнгоклаз), кварц, калиев фелдшпат, биотит и мусковит.

В зоните с проявена мигматизация късове се удължават пос-лойно и скалата придобива текстурата на ивичест до ленточен миг-матит. В такива участъци понякога в общата маса се образуват кристали или срастъци от калиев фелдшпат.

Дебелината на Константиновската свита се изменя в граници от 30 до 100 m.

Пъновска порфиробластова свита

Въведена е официално в номенклатурата от Кожухаров (1987) с типова област в ядката на Белоречкото подуване — Ивайловградско. Холостратотиповият ѝ разрез започва от с. Пъново и продължава на югозапад до с. Бежанци. При предишните изследвания е отделена като картируема литостратиграфска единица (Кожухарова, Кожухаров, 1973) и описвана с „голо име” — Ивановска свита.

Пъновската свита се разкрива нашироко в Харманлийския блок, където се разполага нормално конкордантно върху Горноюрушката свита и се покрива съгласно от дребнокъсовите конгломерати на Константиновската свита. Разкритията ѝ продължават на изток по южните склонове на Сакар планина, установяват се и в околностите на селата Поляново и Тънково.

Обликът на свитата се определя от очните гнайси и порфиробластичните мигматити, които са средно- до едрозърнести скали с ясно шистозна, по-рядко масивна текстура. Много често те прехождат едни в други, като на общия им фон се срещат прослойки от дребно- до среднозърнести биотитови и двуслюдени гнайси до гнайсошисти, незасегнати от мигматизацията, мусковитови лептинити— предимно в по-горните отдели, дребно- до среднозърнести амфиболити с биотит и понякога гранат. На места очните гнайси и порфиро-бластичните мигматити постепенно прехождат в равномернозърнести гранитизирани гнайси и гранитогнайси, в които има запазени скиалити от биотитови гнайси. Фактически основната скала, плод на регионалния метаморфизъм, са очните гнайси, а порфиробластичните мигматити са развити по тях в определени места. Очните включения и порфиробластите са изградени от микроклин. Те са неравномерно разсеяни в скалите, но на места са така нагъсто струпани, че придобиват текстурните особености на типични крокидити. Основната скална маса, в която са разположени, е изградена от плагиоклаз (олигоклаз), микроклин, кварц, биотит, рядко мусковит и акцесорни минерали — апатит, циркон, гранат, титанит и магнетит.

Микроклиновите порфиробласти имат зонален строеж, както това е известно за разкритията на свитата в южните склонове на Сакар планина (Кожухарова, Кожухаров, 1973). Това дава основание да се счита, че първоначалният калиев фелдшпат е имал теригенен произход и по време на регионалния метаморфизъм по него са се образували очните разновидности, върху които в условията на мигматизация са се развили порфиробласти със зонален строеж.

Скалите на свитата са пресечени или в тях послойно са вложени кварцови жили, образувани след етапа на мигматизацията. Те се проследяват до 20—30 m и дебелината им не превишава 1 m.

Дебелината на Пъновската свита при отчитане на дребната изо-клинална нагънатост от периода на мигматизацията се изчислява на около 800—900 m.

ПАЛЕОЗОЙ

Към палеозойската система причисляваме метаморфозирани седиментни и магматични скали, дайки от гранит-порфири и Сакарските гранитоиди.

Сакарски гранити

В най-североизточния край на к. л. Хасково, северно от паралела на с. Шишманово, се разкрива малка част от западното окончание на големия Сакарски гранитов плутон. Тук той образува част от ядрото на обширната Сакарска антиклинала (Кожухарова, Кожухаров, 1973).

Гранитите са представени главно от два фациални типа — грубокристалинен, биотитов, порфирен по фелдшпат и левкократен, който образува самостоятелни тела и големи дайки

(Александровски тип). Между двете разновидности в района северно и северозападно от с. Шишманово се установяват преходни типове.

Порфирният Сакарски гранит е мезократен с масивна или плоско-паралелна структура. Големината на отделните порфирни впръследи достига 10—15 cm. Контактите му с вместващите го скали са интрузивни с активни ендо- и екзоконтактни зони. Вместващите скали са представени от разнообразни типове гнайси, амфиболити, кристални шисти и ултраметаморфити, принадлежащи към Жълтичалската пъстра свита. Те формират многобройни ксенолити и шлири в периферията на плутона с големина от един до няколко стотици метра, ориентирани в изток-западна посока. В това направление са ориентирани биотитовите люспи и порфирните индивиди от калиев фелдшпат, които заедно с ксеногенния материал образуват плоскопаралелните структури на течение. То се явява паралелно (конформно) на генералното изток-западно удължение на гранитовия купол. Всред него преобладават стръмни надлъжни и напречни пукнатини, вместващи жилните скали. Надлъжните пукнатини имат характерно за куполовидните структури ветрилообразно разположение. Всред метаморфитите от мантията на плутона много рядко се установяват жили от порфирния биотитов гранит.

В долината на р. Каракюрт, северно от с. Шишманово, Сакарските гранити, които тук са грубозърнести, по-левкократни, слабо огнайсени, заграбват ксенолити от метаморфозирани аркози и серицитови шисти вероятно от карбонската Клокотнишка свита. Наблюдава се и интрузионно проникване на гранитите всред тях. Ксенолитите са паралелно ориентирани в ЗСЗ—ИЮИ посока.

Главни скалообразуващи минерали в Сакарските гранити са: плагиоклаз, микроклин, биотит и кварц; второстепенни — епидот, цоизитови минерали, мусковит, титанит, руден минерал; акцесорни — апатит, циркон; вторични—хлорит, серицит, железни хидроокиси. Структурата е хипидиоморфнозърнеста, гранитова, с пойкилитово включване на кварца, слюдата и плагиоклаза във впръслеците от микроклин-пертита.

Ксенолитите всред Сакарските гранити са дълбоко метасоматично преработени. Срещат се шуплести, сивобели скали с множество дендритоподобни и радиалнолъчести агрегати от черен турмалин и финолюспест епидот. Главни скалообразуващи минерали в тях са: мусковит, кварц, турмалин, епидот, гранат. Тези изменения се свързват с нетипична грайзенизация.

Възрастта на гранита се определя от взаимоотношенията му с докамбийските метаморфити и карбонските метаседименти и от присъствието на гранитови обломки всред горнопалеозойските метаконгломерати — задругата на „Черните камъни” от Тополовградско.

В последно време се появили нови изотопни данни за възрастта на Сакарските гранити. С помощта на рубидиево-стронциевия изохронен метод за Сакарския плутон е изчислена възраст 320 ± 18 млн. г., т. е. карбонска възраст, а чрез калиево-аргоновия метод за отделни проби — 120—140 млн. г. (горна юра-долна креда), което се свързва с регионалното топлинно въздействие, проявено в Средногорието и Родопите през горна юра-долна креда.

Към групата на Сакарските гранити условно причисляваме малката Ивановска интрузия, разположена на 2 km северно от с. Иваново. Тя е описана от Боянов и др. (1962 ф, 1963) към ларамийските плутони главно поради петроложки аналогии. В последно време обаче при калиево-аргоново изследване на проби от тази интрузия и вмествени всред нея ксеногенни меланократни продукти беше установена възраст 300—325 млн. г. и 150—230 млн. г. за различни фракции, т. е. херцинска или старомезозойска възраст. Макар и единични, тези данни ни заставиха да коригираме старите схващания. Интересното тук е възрастта 150 млн. г., съвпадаща с австрийската тектоно-магматична преработка.

Ивановската интрузия е представена от мезократни, масивни, рядко порфирни по фелдшпат и биотит интрузивни скали, на места със слабо изразена плоско-паралелна текстура. Съдържат голямо количество сиви до тъмносивочерни ксенолити и шлири с различен състав и структура, с ръбести или заоблени контури. Гранитната магма е оказала активна роля върху тях, превръщайки ги в различни гранитизирани габра, диорити, гранодиорити с масивна дребнозърнеста до порфирна структура, а самата гранитна магма в близост се е контаминирала. Първичните заграбени скали най-вероятно са имали ултрабазичен състав. Този факт е в съгласие с установената напоследък в района западно от Харманли значителна положителна гравиметрична аномалия на фона на повърхностно разкриващите се

гранитогнайсони и гнайсони серии. Някои от ксенолитите са на-богатени на пироксен, амфибол и биотит.

Главни скалообразуващи минерали в Ивановските гранитоиди са: микроклин, плагиоклаз, кварц, биотит; акцесорни — апатит, циркон, магнетит; вторични — епидот, цоизит, хлорит, серицит, калцит и др. В определени участъци в минералната парагенеза се включват: гранат, илменит-титанит (левкоксен), пироксен и зелен амфибол. Структурата на скалите е хипидиоморфнозърнеста, пор-фирно-гранитова и поикилитово-„монцонитови” структури с многобройни мирмекитови симплекти.

Палеогенските и неогенски седименти на територията на община Симеоновград са представени от Маришката свита.

ПАЛЕОГЕН-НЕОГЕН

Маришка свита

Маришката свита се разкрива на северозапад от Харманли и е отнесена от Б о я н о в и др. (1962 ф) към долния хоризонт на плиоцена като вероятен понт.

Контактът и с кристалинния цокъл е тектонски; покрива се трансгресивно от Ахматовската свита.

Профилът на Маришката свита тук е представен главно от сивозеленикави глини и светлоцветени пясъци и пясъчници, както и от малко чакълни и гравийни конгломерати. Установени са и преходни разновидности между тези основни типове скали.

Отложенията се отличават с ясна сортировка и диференциация на отделните компоненти, което определя добрата им хоризонтална слоистост.

Глините се наблюдават в ниските нива на профила като издържани пластове с дебелина до 5—10 m. Във видимата основа те са по-чисти, а нагоре постепенно стават по-песъчливи. Цветът им е сивобял до сивозелен; на пипане са мазни. В тях се наблюдават гипсови и варовити конкреции. Структурата им е алевропелитова или пели-това и псамопелитова. Това са варовити глини, които според Б о я н о в и др. (1962 ф) се отнасят към групата на каолиновите глини. В генетично отношение глините могат да бъдат причислени към групата на седиментните механични отложения, образувани в не-дълбок езерен басейн (Боянов и др., 1962 ф).

Всред глините се срещат лещи и тънки пластове от черни глини, богати на органично вещество, пясъци и две нива с гипсови конкреции.

Пясъците са разнозърнести, глинести или варовитоглинести, ясно сортирани и със следи на косо насляване. Прослойват се като лещи и пластове всред глините.

Чакълите и гравийните образувания имат пластов и лещовиден характер, но са в незначително количество. Спойващата маса е глинесто-песъчлива. Късовете са от разнообразни метаморфити, вулканити, кварц.

Дебелината на свитата достига до 300 m по сондажни данни. За възрастта на глините няма фаунистични доказателства, но въз основа на литоложки аналогии със сходни разкрития в Източномаришкия басейн и по геоложки съображения се отнасят към Маришката свита с най-вероятно долномео-ценска възраст.

НЕОГЕН

Ахматовска свита

Ахматовската свита има широко развитие в обсега на община Симеоновград и покрива голяма част от метаморфитите и палеогенските седименти. Описана е като горен хоризонт на плиоцена с вероятна левантийска възраст (Боянов и др., 1962 ф).

Отлагането ѝ е свързано с нов етап в тектонското развитие на областта.

Седиментите на Ахматовската свита залягат трансгресивно и дискордантно върху всички по-стари скали и имат почти ненарушено хоризонтално положение. Те се покриват от плиоплейстоценските

чакъли и на повечето места от кватернерните наслаги и почвения слой. Слаби наклони на север се наблюдават край шосето Хасково—Кърджали.

Характерна особеност на Ахматовската свита са бързите фащиални преходи във вертикална и латерална посока. Цветът ѝ е обикновено светлосив, но се наблюдават още жълтооцветени и червенооцветени отложения (между с. Тънково и с. Малко градище).

Ахматовската свита е представена от: пясъци, пясъчници, глини, варовици, гравий и чакъли.

Пясъците и слабоспоените пясъчници са главната съставка в профила на свитата. Те са дребно-едрозърнести и на места гравийни; последните се проследяват като лещи и бързоизкливащи прослойки. В пясъците се наблюдава коса или паралелна слоистост. Спайката им е глинеста или глинесто-варовита (в незначително количество). Структурата на пясъчниците е керавномернозърнеста. Пясъците са полимиктови, като преобладават зърна от кварц, фелдшпат, скални късчета от метаморфни и вулкански скали, мусковит и др. Късчетата са ръбати или много добре заоблени.

Глините образуват различно дебели пластове и лещи всред пясъчниците. Те са тъмносиви, сивозелени, при изветряне избеляват.

Чакълните и гравийните образувания са в подчинено количество спрямо пясъчниците и глините. Те се наблюдават като пластове и лещи всред пясъчниците. Изградени са от късове и запълваща глинесто-песъчлива маса. Късовете им са от: гнайси, гранитогнайси, ниско- и високомегаморфни шисти, вулкански и седиментни скали, кварц, пегматити и др., в различна степен заоблени.

Проследявайки профила латерално, се установи, че в западната част преобладава по-финият глинесто-песъчлив компонент. При с. Долно Войводино се наблюдават откоси в песъчливите материали с височина до 8—10 m.

Варовиците образуват лещи, ядки, повлекла и пластове с дебелина 10—15 cm. Значителни разкрития от тях има в района на с. Орещец, с. Славяново, с. Смирненски, южно от с. Черна могила и с. Стамболийски. Те са светли, сивобели, силно ронливи, глинести варовици. Структурата им е криптокристалинна.

Дебелината на свитата варира в широки граници — от 120—150 m до 350 m. Всички неогенски отложения в Хасково се причисляват от Драгоманов и др. (1984) към Ахматовската свита. В нея те отделят три макроцикъла (меотски, понто-дакски и горноплио-ценски или еоплейстоценски), аналогични с циклите в Пловдивско и Пазарджишко. Генезисът на седиментите е алувиален и пролувиален и е свързан с развитието на речната система на ПалеоМарица.

КВАТЕРНЕР

Кватернерните образувания се разкриват повсеместно и покриват различни скали от подложката. Характерно за тях е голямото генетично разнообразие и различната дебелина, която се увеличава в югоизточна посока.

ХОЛОЦЕН

Холоценските отложения се разделят на няколко генетични типа: елувий, делувий, пролувий и алувий.

Елувиалната покривка по същество е изветрителна кора, развита по основните скали. Наблюдава се по заравнените билни участъци.

Дебелината ѝ на места достига до 1,5 m.

Алувиалните наслаги са развити по долините на големите реки — Марица и Сазлийка. Те са представени от песъчливо-чакълни и песъчливо-глинести отложения.

Установяват се от три до шест надзаливни тераси и две заливни, а за р. Марица — три заливни тераси.

Дебелината на алувиалните отложения варира в широки граници и по р. Марица достига до 30 m.

Алувиални образувания от незаливните тераси на р. Марица (I и II незаливни тераси– aQp3), (III и IV незаливни– aQp2). Изградени са предимно от пясъци и разнозърнести чакъли с дебелина 6.0– 7.0 m. Заемат тънки ивици успоредно на коритото на р.Марица.

4.2. Тектоника на района

В района на община Симеоновград се откриват фрагменти от структури на няколко тектонски етапа: докамбрийски, херцински, мезоалпийски и неотектонски. През последния етап се формира съвременната морфоструктура на района.

Структури от докамбрийския етап

Те са представени само от структури, формирани в скалите на Прародопската надгрупа.

Почти изток-западното направление на структурите в докамбрийските скали от Харманлийско-Сакарската област, както и това от Маришката зона, съвпада с посоката на почти всички по-млади линейни структури, образувани през фанерозоя. Това обстоятелство затруднява извънредно много тяхното отделяне. Независимо от това считаме, че в обхвата на Харманлийската моноклинала личат четири по-едри линейни гънкови структури, които в направление от север към юг са: Шишмановската синклинала, Поляновската антиклинала, Бряговска синклинала и Ратьовишка антиклинала. Всички изброени гън-ки са асиметрични до изоклинални, южновергентни.

Структури, свързани с левкогранитите

В района на селата Александрово, Поляново и Българин предизвикват периплутонична преработка на докамбрийските метаморфити и материалите на Клокотнишката свита. Те образуват тясното ядро на Александровската антиклинала и няколко подобни структури със стръмни до изправени бедра, усложнени от надлъжни разломи.

Мезоалпийски (кимерско-австрийски) структури

С многоетапните нагъвателни и разломни деформации през мезоалпийския етап (след триаса — по данни от областта, и след юрата — по данни от съседните Св. Илийски височини), а най-вероятно и след горната креда в цялата Странджанско-Сакарска зона се свързва формирането на сложно изградената гънково-блокова мозайка в Маришката зона в областта между с. Клокотница и с. Константиново. В структурите, формирани през този етап, участвуват триаски, палеозойски и докамбрийски скали.

Структури от късноалпийския (палеоген-неогенския) етап

Към този етап причисляваме редица гънкови, разломни, гънково-блокови и блокови структури, формирани при късноалпийските тектонски движения. Те са развити на фона на по-стари структури и в своята съвкупност изграждат сложно диференцираната източна част на Източнородопското понижение и най-западните окончания на обширната Източномаришка депресия от Маришката грабенова система.

В посока юг-север в изследваната територия отделяме следните палеогенски и палеоген-неогенски структури: Маджаровско понижение, Бряговско-Вълчеполско понижение, Ибреджеска хорст-антиклинала, Младиновска хорст-антиклинала, Тънковска синклинала, Тънковско подуване, Сестринско-Поповецко грабеновидно понижение, Стамболовски блок, Лозенско понижение, Хасковско понижение, Маришка сложно дислоцирана издигната зона.

Негативните и позитивните палеогенски структури имат грабеновиден (ровов), вулканотектонски, респ. хорстов характер.

4.3. Сеизмичност

Според картата за сеизмично райониране на Република България за период от 1000 години (издадена от МРРБ през 2012 г.) и нормите за правила на строителство в земетръсни райони, община Симеоновград попада в два района с интензивност VIII и IX степен на сеизмична активност по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник и сеизмичен коефициент 0,15 и 0,27 – което означава, че общината се отличава с висок сеизмичен риск. Поради тези причини проектирането и строителството трябва да се съобрази с изискванията на Наредба № 2/23.07.2007 г.

4.4. Свлачища

По данни на „Геозащита Перник“ ЕООД, в границите на която попада община Симеоновград няма регистрирани активни свлачища на територията ѝ.

4.5. Минерално разнообразие

На територията на община Симеоновград Министерския съвет на Република България е дал концесия за добив на полезни изкопаеми на „Инермат 27“ ООД, гр.Хасково от находище „Райново“ за добив на строителни материали – гнайсошисти. Част от концесионната площ на „Мини Марица изток“ ЕАД, гр. Раднево попада в територията на община Симеоновград.

5. Ландшафт

С понятието „ландшафт“ се означава компонентът на околната среда, който възниква в резултат от взаимодействието на редица природни, а на по-късен етап от развитието на културните и редица други фактори.

Ландшафтът е относително еднородна по своя генезис територия, в която се наблюдава закономерно повторение на участъци, тъждествени на геоложкия строеж, формата на релефа, хидрогеологията, микроклимат, биоценози и почви. Абиогенните компоненти на ландшафта (климат, релеф, води) са устойчиви и бавно изменящи се, докато биогенните (растителен и животински свят) са динамични и бързо променящи се и в значителна степен повлияни от човешката дейност. Повечето от ландшафтите са устойчиви, а същевременно могат да се променят и при определено въздействие да преминават от едно в друго състояние.

Според комплексното физико-географско райониране на Република България Община Симеоновград се отнася към Преходна област, подобласт Горнотракийско-Среднотунджанска подобласт (по Гълъбов, 1975).

Според регионалното райониране на ландшафтите в България, община Симеоновград спада към следната зонална област (Петров, 1997 г.).

Г - Междупланинска зонална област на южнобългарските низини и ниски планини:

XIX Горнотракийска подобласт с райони Сютлийско-Сазлийски, Хасковски;

XX - Долнотракийска подобласт с район Свиленградски;

XXI - Сакаро-Дервентска подобласт с район Сакарски.

Съгласно типологичното ландшафтно райониране на България (1997 г.), територията на плана попада в следните ландшафтни структури:

2. Клас	Междупланински равнинно-низинни ландшафти
2.5. Тип	Ландшафти на субсредиземноморските ливадно-степни и лесо-ливадно-степни междупланински низини
2.5.10. Подтип	Ландшафти на ливадно-степни и лесо-ливадно-степни междупланински низини
2.5.10.18. Група	Ландшафти на ливадно-степни междупланински низини с плиоценски пясъчливо-глинести наслаги и с висока степен на земеделско усвояване
2.5.11. Подтип	Ландшафти на гористите междупланински низини
2.5.11.22. Група	Ландшафти на гористите междупланински низини с плиоценски пясъчливо-глинести наслаги и със средна степен на земеделско усвояване

/*Посочените в таблицата, числените индекси на ландшафтните таксономични рангове са в съответствие с „Типологично ландшафтно райониране“ на страната, и отразяват ландшафтите от разглежданата територия/

5.1. Настоящо състояние /характеристика/ на ландшафта. Ландшафтообразуващи фактори

Ландшафтният облик на Община Симеоновград, се обуславя от природо-географските характеристики на региона – географското ѝ положение, релеф, климатични и водни ресурси, почвена и геоложка характеристика и биологично разнообразие, което определя и неговата разнородност.

Община Симеоновград е разположена в Югоизточна България, в североизточната част на област Хасково, като на юг граничи с община Харманли, на запад – с общините Хасково и Димитровград, а на север и изток съответно с община Гълъбово и община Опан. Релефът в общината е предимно равнинен, състоящ се от изолирани хълмисти възвишения, разчленени едно от друго. Теренът е прорязан от поречието и притоците на р. Марица - с обща площ около 8 км² - 3.6% от територията. Средната надморска височина е 78.7 м в долината на река Съзлийка, вертикалното разчленение е 80 м, а хоризонталното – 1.7 м/ км².

Ландшафтната характеристика на района на териториалния обхват на плана е от смесен вид - природно-антропогенна. Антропогенните компоненти на ландшафта се изразяват в разположените на територията на общината населени места, съществуващите инфраструктурни обекти, както и тези за селскостопански характер.

Съществуващите елементи на техническата инфраструктура в ландшафта на територията на община Симеоновград са равномерно разпределени и добре развити. В повечето случаи имат линейни структури - пътища, ж.п. линии, електропроводи, водопроводи и др., които преминават през територията, наземно и/или надземно, налагайки своите очертания в ландшафта.

По отношение на хидрогеоложките условия, през територията на община Симеоновград протичат следните реки:

- река Марица - реката преминава през средата на общината, до град Симеоновград на изток, а след него – на юг, на протежение от около 14 – 15 km протича част от средното ѝ течение;
- река Съзлийка - протича през Община Симеоновград с най-долното си течение на протежение от около 10 km покрай селата Пясъчево, Калугерово и Навъсен;
- река Мусачка - на територията, тя е десен приток на река Съзлийка, вливайки се в нея при село Калугерово;
- язовир Троян – разположен в землището на село Троян, Община Симеоновград.

Ландшафтните изменения на територията на Община Симеоновград са необратими /главно в населените места/ поради това, че връщането на ландшафтния облик в изходното му състояние е невъзможно. В резултат на това, структурата на съществуващите естествени видове ландшафти основно се е изменила, като под влияние на природните и антропогенни елементи, формиращи отделните типове ландшафти са следните:

- Транспортните обекти и инфраструктура, и развитите зелени зони около тях;
- Земеделски територии /ниви, трайни насаждения/;
- Паркове, градини и зелените площи за ограничено ползване в населените места;
- Гробищните паркове;
- Обектите за спорт и рекреация;
- Горски територии /гори/;
- Водни течения и площи и дървесно-храстовата растителност около тях.

На територията на община Симеоновград, ландшафтните могат да бъдат систематизирани в следния порядък:

- **Урбогенен /Селищен** - този тип ландшафт са формира в резултат на активната човешката дейност и антропогенна намеса, която е променила в различна степен част от съществуващите природни компоненти, формирайки нов характер и структура. Те обхващат различно променени

от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия. В този тип ландшафт се включва на територията на населените места, а също и съществуващата зелена система в тях.;

- **Антропогенен ландшафт (промишлено–техногенен ландшафт)** – този тип ландшафт са формира, в резултат от човешката дейност, която е променила в различна степен някои от природните компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. За разлика от естествените ландшафти, които са в състояние да се саморегулират, развитието на антропогенния ландшафт зависи от човека. Този тип ландшафти, се подразделят най-общо на „урбанизирани“ или „техногенни“. В обхвата на техногенните ландшафти се включват предприятията в индустриалните зони, ж.п линии, изградената инженерна инфраструктура, изкопите на рудниците и кариерите, изкуствените насипища от миннодобивната дейност и др.;
- **Антропогенни ландшафти с културно-историческо значение** - включва, всички недвижимите културни ценности на територията на Община Симеоновград;
- **Агрогенен /зеделски/ ландшафт** - селскостопанските /агрогенни/ ландшафти също имат значително присъствие, на територията на общината. Основната част от тях са: обработваеми земи и необработваеми земи (мери, пасища, дерета, оврази, и пустеещи земи и др.);
- **Дендрогенен ландшафт** – обхваща всички горските територии, в границите на общината;
- **Дендрогенен ландшафт, около водни течения и обекти (Аквален ландшафт)** – дървесните и храстови насаждения около бреговете на реките, и водните обекти на територията на общината;
- **Природен ландшафт** - този тип ландшафт са формира под влияние на природните фактори, и не попадат под въздействието от човешката дейност. Устойчивостта на структура му се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране. В тази група попадат **законово запазените ландшафти** - това са ландшафтни комплекси, попадащи под защитата на държавното екологично законодателство - резервати, защитени територии и природни обекти и др.

5.2. Характеристика на видовете ландшафти на територията на общината

Антропогенен ландшафт (промишлено - техногенен ландшафт)

Антропогенните (промишлено-техногенните) ландшафти се приемат като едни от най-неблагоприятни екологически въздействия, естетически нарушения, които се създават в околната среда. Промислените ландшафти се приемат за територии с незначително участие на елементи на естествената среда и натуралните формации. Същите се характеризират със слаба устойчивост във времето. Тя е породена от липсата на възможност за саморегулиране, тъй като съществуването им зависи изцяло от антропогенната дейност.

На територията на община Симеоновград в икономическия сектор най-вече са развити отраслите: селско, горско и рибно стопанство, преработваща промишленост, търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, хотелиерство и ресторантьорство; операции с недвижими имоти и др. Промислеността в общината е по-слабо развит отрасъл. По-голямо действащо промишлено предприятие на територията на общината е „Марица“ ЕАД - за производство на облекла за свободно време, туризъм и спорт.

Селското стопанство, също заема основен дял в икономиката на общината Симеоновград. Отглеждат главно зеленчуци, плодове и технически култури (памук, слънчоглед, захарно цвекло, тютюн). Община Симеоновград, подобно на съседните общини - Харманли и Любимец, е традиционен производител на дини и пъпешки.

В рамките на антропогенните ландшафти се различават, следните типове ландшафти:

- Селскостопански ландшафт - обработваеми и пустеещи земеделски земи;
- Селищни /урбогенни/ ландшафти - регулации на населените места в общината;
- Комуникационни ландшафти – пътища, обекти на електропреносната мрежа и др.;
- Промислени ландшафти – търговски, складови и производствени зони и предприятия.

Селищни ландшафти /урбогенни/

Тази група ландшафти на територията на община Симеоновград, са представени в градовете, селата, вилните зони и оформените и съществуващи промишлени зони. В атмосферата се изхвърлят малки емисии от СО и СО₂, отделяни от жилищата през студеното полугодие, в които за отопление са използват изключително дърва и въглища.

Структурата на населените места в общината следва естествените форми на релефа и съществуващия ландшафт, разполагайки се по поречията на реките, което е фактор за устойчивото и развитие и изпълнение на основните и функции във времето. Характерно за пространствената структура на селищната мрежа е тенденцията за усвояване на нови терени по дължината на комуникационните връзки, като на някои места тези нови образувания постепенно се сливат със съществуващите селища.

Административният център на общината, град Симеоновград е моноцентричен модел на развитие и с типична линейна структура, като за общината е характерно хетерогенното разпределение на селищата от части основно по протежението на реките и главни транспортни артерии, което формира линейния характер на селищната мрежа в границите на общината.

По-отношение на зелената система на територията на общината, заеманите площи са малки, и се нуждаят от по-добра поддръжка. С предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, се предвижда значително увеличаване на зелените площи общо с 65.71 ha.

Комуникационни /транспортни/ ландшафти

На територията на общината транспортната мрежа е представена от железопътен и автомобилен транспорт, формиращ изцяло облика на комуникационния и транспортен ландшафт в района на общината.

Община Симеоновград се намира в непосредствена близост до транс континенталния коридор: ж.п. линията от Западна Европа през София – Пловдив – Димитровград - Свиленград за Истанбул, Близкия Изток, Азия.

Чрез удобни пътища и ж.п. линии градът се свързва с градовете Пловдив и София през Димитровград, със Свиленград през Харманли. Преки шосета свързват града с Хасково, Харманли, Стара Загора, Гълъбово и Димитровград. През общината преминава участък от АМ „Марица“ с дължина 1.121 км.

Фигура 23: Изглед на типичен комуникационно-транспортен ландшафт, на територията на община Симеоновград

На територията на общината разположени 10.52 км третокласни пътища от републиканската пътна мрежа, 13.9 км четвъртокласна общинска пътна мрежа и 85.68 км. улична пътна мрежа. Като цяло състоянието на пътната мрежа в общината е незадоволително 75.18 км. от цялата пътна мрежа в общината са асфалтирани, само 1км от пътя е с паважна настилка и 9.5 км са без настилка.

Не по-малко влияние върху антропогенния облик на ландшафта оказват и електропроводите за високо напрежение, които също формират надземни инфраструктурни коридори, с дължина на електропроводите както следва:

- Въздушни линии – 20 kW, 112 км;
- Въздушни линии мрежи ниско напрежение –105 kW;
- Кабелни линии – 20 kW, 22 км;
- Кабелни линии ниско напрежение –21 kW.

Антропогенни ландшафти с културно-историческо значение

Културния ландшафт, отразява традиционната среда около обекта на наследството и тяхната взаимосвързаност пространствено и във времето, са свидетелства за миналите и сегашните взаимодействия на човека със заобикалящата го среда. Развитие на техниката, както и настъпилите промени в областта на градоустройството, транспорта, инфраструктурата, туризма и дейностите за отдиха водят до бърза промяна на европейските културни ландшафти, което може да доведе до влошаване на тяхното качество. Това се отнася не само до ландшафтите с голяма природна стойност, но и до всички други категории природни ландшафти, както и тези в градската среда.

На територията на община Симеоновград съхранено недвижимо културно-историческо наследство, което заедно с природно-географските дадености са способствали за ранното и непрекъснато развитие на селищата и историческо им съществуване от древността до наши дни. Град Симеоновград е едно от най-старите селища в пределите на нашата страна и най-стария град в Хасковския край.

Край гр. Симеоновград са открити останките на древната крепост Констанция, датираща от късната античност (4 век). Тя се намира на възвишението Асара. През с. Троян минава стар римски път, а на 1.5 км от селото и в самото село е са открити големи милиарни колони без надпис. В местността Манастирчето, в близост до селото, са запазени стари римски постройки. От с. Калугерово до с. Тянево е минавал римският път Виа Сингидунум или Виа Милитарис, който е свързвал Централна Европа с Балканския полуостров и Мала Азия.

Фигура 24: Изглед на типичен антропогенен ландшафт с културно-историческо значение, на територията на община Симеоновград - останките на древната крепост Констанция, край гр. Симеоновград

По отношение недвижимите културни ценности (НКЦ), съхранявани в границите на населени места: с най-висока степен на концентрация и с най-изявени ценностни характеристики са тези в общинския център - гр. Симеоновград. В него е представен набор от архитектурни и исторически паметници на културата, които са концентрирани в териториално обособени и относително съхранени урбанистични структури (52 бр. недвижими културни ценности от общо 96 бр., вписани в Националния регистър на НКЦ за територията на община Симеоновград).

При изработването на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, се цели опазване на културното наследство /вкл. и културни ландшафти/, в цялото му многообразие и развитие на системата чрез устойчиво използване на културно-историческия потенциал.

Агрогенен /земеделски/ ландшафт

Обликът на този ландшафт се формира от обработваемите земи и пасищата. Агрогенните ландшафти са природо-териториални комплекси от землищата на общината. Формирани са под влияние на целенасочена антропогенната дейност, която предизвиква изменения в ландшафта, с цел удовлетворяване на определени потребности. Съществуването на тези ландшафти изцяло зависи от антропогенната дейност - човекът може постоянно да ги поддържа в конкретното състояние.

Земеделските площи, които формират агрогенния ландшафт в границите на община Симеоновград са с площ от 14923.1 ha или 67 % от територията на общината, повече от половината ѝ територията, и определя преобладаващия тип ландшафт в границите ѝ. Основните земеделски култури, които се отглеждат в общината са: зърнените, зърнено-фуражните и зеленчуците. Голям проблем в община Симеоновград, е липсата на напоителна техника и инвентар, което пречи за осигуряването на високи добиви.

Дендрогенен ландшафт

Горските територии, формиращи дендрогенния ландшафт в Община Симеоновград, заемат площ от 4508.7 ha, което представлява 20.235 % от площта ѝ. Горите са естетическа категория със значително визуално и екологично въздействие.

Разпределението на общата площ на горския фонд по вид на основните типове горите е следното:

- Иглолистни гори - 524.9 ha;
- Широколистни високо стъблени гори -147.8 ha;
- Нискостъблени гори - 482.8 ha;
- Гори за реконструкция - 1111.7 ha;
- Средно нискостъблени гори - 623.57 ha.

Горските територии в обхвата на община Симеоновград се стопанисват изцяло от „ДГС Харманли“ („Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен), чиито административни граници съвпадат с общините Харманли и Симеоновград. Основните насоки на организация на горското стопанство, предвидени в проекта, са съобразени с поставената цел по групи гори и земи съобразно функциите които те изпълняват.

В структурата на горските ландшафти от територията на ландшафтна зона на Преходна област, подобласт Горнотракийско-Среднотунджанска подобласт преобладават са излужени канелено горски почви, типични черноземни смолници и алувиално - ливадни почви. Същите са развити върху предимно равнинен, състоящ се от изолирани хълмисти възвишения релеф, формиран върху разнообразни по произход и възраст геоложки формации, разкриващи основни лито-и хроностратиграфски единици и магмени тела. Физиономичен компонент в този ландшафт е дървесната и храстова растителност, заемаща 20.235% от площта ѝ.

Преобладават чистите и смесени издънкови дъбови гори – предимно от благун, цер, зимен дъб, космат дъб. Иглолистните насаждения са представени от черборови и бялборови култури, смесени с издънков дъб. Широколистните високостъблени насаждения са представени предимно от топови и други култури.

Дендрогенен ландшафт, около водни течения и обекти (Аквален ландшафт)

Към този тип ландшафт спадат териториите около водни течения и обекти, заети влаголюбива дървесно-храстова растителност, която подчертава и засилва изразителността на бреговия силует.

Наличието на воден природен ресурс (реките Марица, Съзлийка, Главанска и множество язовири), както днес, така и назад във времето е имат значим принос в развитието на региона и формират в голяма степен ландшафтния ѝ облик. Покрай речните брего са разпространени основно влаголюбиви дървесни видове – върби и тополи.

Фигура 25: Типичен аквален ландшафт, по поречието на река Марица в землището на град Симеоновград, община Симеоновград

Площта на водните обекти на територията на община Симеоновград е 555,5 ha или 2% от площта ѝ. В структурата на аквалните ландшафти се включват теченията на реките Марица, Съзлийка и Мусачка, и съответно площта на язовир Троян. През летния сезон се наблюдава маловодие по поречието на реките преминаващи през общината. Тогава в определени части от течението на реките, ландшафтът се променя като израз на неговите сезонни ритмики. Визуалното въздействие, и възприятие на този тип промени в характерните речни ландшафти, е най-силно.

Законово запазени ландшафти /природни ландшафти/

Община Симеоновград притежава важни по отношение на биологичното разнообразие, съобщества и екосистеми. Това е и първостепенен фактор и за съществуващото естетическото въздействие на природните ландшафти, в района като цяло. Конкретно, в тази група се включват ландшафтни комплекси с конзервационно значение, попадащи под законова защита.

По отношение на обектите попадащи по защитата на *Закона за защитените територии*, в границите на общината няма и не се опазват, такива обекти.

Съгласно *Закона за биологичното разнообразие*, на територията на община Симеоновград, такива ландшафтни обекти са:

- **BG0000578 „Река Марица“** - определена за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка на защитените зони, приети с Решение на МС № 122/02.03.2007 г., ДВ, бр. 21 от 09.03.2007 г. и по Директива 92/43/ЕИО;
- **BG0000425 „Река Съзлийка“** - определена за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна, включена в списъка на защитените зони, приети с Решение на МС № 122/02.03.2007 г., ДВ, бр. 21 от 09.03.2007 г. и по Директива 92/43/ЕИО.

Миграция на замърсителите в ландшафта

Миграцията на различните видове замърсители в ландшафта се осъществява по пътя на три основни компонента на околната среда - атмосферен въздух, води /повърхностни и подземни/ и почви. Анализът на възможните им миграции дава основание за следната оценка:

- по пътя на атмосферният въздух – различната динамичност на този компонент определя значително разнообразие в разпространението на вредности по въздушен път в пространствен

аспект. Предпоставките за разпространение на замърсители във въздуха на общината са налични, но източниците на замърсяване - незначителни, поради което общината не е включена в категорията “горещи точки на замърсяване”;

- по пътя на повърхностните и подземни води — по отношение на повърхностните води, миграцията на замърсители се стимулира по индиректен път – от подпочвените води и по директен - чрез вливането на непречистени отпадъчни води в реките; веригата е сравнително лабилна и в първия случай зависи от състоянието на подземните води, а във втория – от техническата обезпеченост за пречистване на отпадъчните води; от двете възможности, по-неблагоприятната за общината е свързана с ниската степен на пречистване на отпадъчните води. По отношение на подземните води миграция на вредни вещества е възможна т. к. подхранването на водоносния комплекс е резултат от инфилтрацията на атмосферни валежи, повърхностни води, вкл. недостатъчно пречистени отпадъчни и подземни води;
- чрез почвите - пренос на замърсители по пътя на почвите е възможна предвид наличието основно на нерегулирани и нерекултивирани депа за отпадъци.

В тази връзка може да се направи заключението, че ландшафтът на община Симеоновград, се характеризира с висока степен на естествена устойчивост и ниска степен на антропогенно натоварване. Независимо от това, основните му съставляващи елементи се намират в непосредствена връзка по отношение миграцията на замърсители, и влошаването на състоянието на който и да е от тях се отразява неблагоприятно върху състоянието на всички останали.

6. Природни обекти

6.1. Защитени територии по смисъла на ЗЗТ

Територията на община Симеоновград е с относително добра екологична характеристика. Няма значими източници на замърсяване, на околната среда. Екологичното състояние на компонентите въздух, води и почви е добро. Налице са значителни екологично чисти територии.

Съгласно *Закона за защитените територии*, на територията на община Симеоновград, няма обявени и не попадат защитените природни територии и обекти.

Вековни дървета

Вековните дървета се опазват по реда на глава пета, чл. 109 от *Закона за биологичното разнообразие*. На територията на община Симеоновград са установени две вековни дървета, включени в *Регистъра на вековните дървета в България*, а именно:

- **Дръжкоцветен дъб** (*Quercus pedunculiflora* L.) (Код в регистъра: 2128) – **1 брой**. Намира се поземлен имот № № 11.73 в с. Константиново, община Симеоновград. Обявен със Заповед № 765 от 08.10.2013 г., ДВ, бр. 94/2013 г.

Дървото е със следните характеристики: Реална възраст: 350, Височина: 13 м, Периметър 3.86 м.

- **Благун** (*Quercus frainetto* L.) (Код в регистъра: 2129) – **1 брой**. Намира се в поземлен имот №38368.0.0114 в с. Константиново, община Симеоновград. Обявени със Заповед № 765 от 08.10.2013 г., ДВ, бр. 94/2013 г.

Дървото е със следните характеристики: Реална възраст: 330, Височина: 16 м, Периметър 3.5 м.

6.2. Защитени зони от националната екологична мрежа *Натура 2000*

В териториалния обхват на община Симеоновград частично попадат две защитени зони, част от екологичната мрежа *Натура 2000* – 33 BG0000578 „Река Марица“ и 33 BG0000425 „Река Съзлийка“ по Директива 92/43/ ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

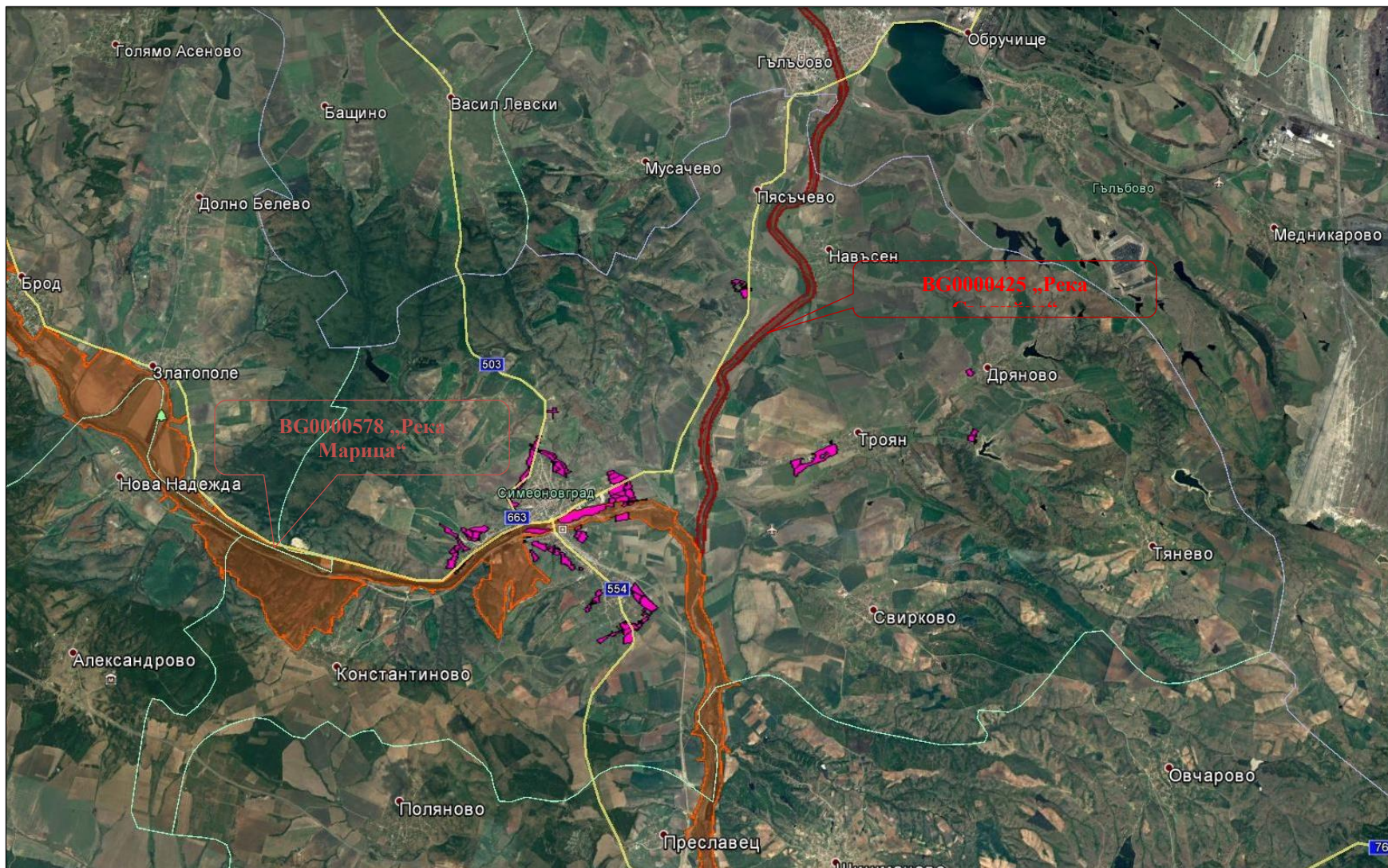
Съгласно писмо с Изх.№ ПД-275/25.05.2018 г. на РИОСВ-Хасково, във връзка с внесеното уведомление по чл.10 от Наредбата за ОС, относно предварителният проект за ОУП на община Симеоновград е извършена преценка за допустимост по реда на чл. 36, ал. 2. Компетентният орган по околна среда, е направил преценка че проекта в така представеният му вариант няма вероятност да окаже

значително отрицателно въздействие върху горепосочените защитени зони, при спазване на посочените мерки и поради следните мотиви:

1. Характера и местоположението на ОУП не предполагат отрицателно въздействие върху защитените зони или техните ключови елементи;
2. Не се очаква отнемане на площи от местообитания, фрагментация на местообитания или популации на видове, безпокойство или унищожаване на видове и популациите им;
3. Предвид фактическата обстановка в района на реализация на ОУП не се очакват кумулативни въздействия върху защитените зони.

Местоположението на двете защитените зони, спрямо предвижданията на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград е показано на следващата фигура.

Фигура 26: Местоположение на защитените зони по Натура 2000, на територията на община Симеоновград спрямо предвижданията на предварителният проект за ОУП /с розов цвят са посочени устройствените зони/

Характеристика на защитените зони

➤ Защитена зона BG0000578 „Река Марица“

Защитена зона „Река Марица“, с идентификационен код BG0000578, е една от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС /за местообитанията/ от национална екологичната мрежа Natura 2000 в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие. Общата ѝ площ е 14 693.10 ха. Защитената зона е тип К -защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците.

Предложението за обявяване на защитената зона, е одобрено от Националния съвет по биологично разнообразие на 21.11.2006 г. и с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (ДВ бр.21/09.03.2007 г.). Документацията е внесена в Европейската Комисия през март 2007 г. и е одобрена от нея. Зоната е изключително важен биокоридор, свързващ зоните в цяла Южна България, тъй като река Марица е най-голямата река на Балканския полуостров. Тя има водосборна област до устието си с площ от 53 000 км², а до държавната граница между България и Гърция - 21 084 км².

Горите заемат 17 % от поречието - 8 470 км², или 40% от цялата водосборна област. Характерна особеност за процентната залесеност, отнесена последователно към отделните хидрометрични станции на главната река е, че отначало в горното течение тя много бързо нараства (от 4.2 % при хидрометричната станция кота 1900 на 75.7 % при хидрометричната станция гара Белово), след това между станция гара Белово и Пловдив намалява на 55 %, като в целия интервал запазва същия процент и от Пловдив надолу до границата постепенно намалява и стига до 40%.

Обхваща землищата или части от тях на 83 селища, обединени в 18 общини и 4 области, представени в следващата таблица.

Таблица 63: Обхват на 33 BG0000578 „Река Марица“ по землища

ОБЩИНА	ЗЕМЛИЩЕ НА НАСЕЛЕНО МЯСТО
ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК	
Белово	Белово, Дъбравите, Мененкьово
Пазарджик	Пазарджик, Величково, Говедаре, Звъничево, Мирянци, Мокрище, Огняново, Пазарджик, Синитово, Хаджиево
Септември	Септември, Бошуля, Ветрен, Виноградец, Злокучене, Карабунар, Ковачево
ОБЛАСТ ПЛОВДИВ	
Марица	Костиево, Маноле, Рогош, Скутаре
Пловдив	Пловдив
Първомай	Виница, Градина, Дебър, Добри дол, Караджалово, Първомай, Крушево, Любеново
Раковски	Белозем, Чалъкови
Родопи	Оризари, Цалапица, Ягодово
Садово	Катуница, Милево, Поповица, Селци, Чешнегирово
Стамболийски	Стамболийски, Ново село, Триводици
ОБЛАСТ ХАСКОВО	
Димитровград	Димитровград, Брод, Великан, Златополе, Крум, Радиево, Райново, Скобелево, Сталево, Черногорово, Ябълково
Любимец	Любимец, Георги Добрево, Йерусалимово
Свиленград	Свиленград, Генералово, Капитан Андреево, Момково, Капитан Андреево
Симеоновград	Симеоновград, Константиново, Свирково
Харманли	Харманли, Бисер, Българин, Доситеево, Преславец, Рогозиново, Шишманово
Хасково	Нова Надежда
ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА	
Братя Даскалови	Мирово
Чирпан	Зетьово, Златна ливада

- **Административен район**

BG42 – Южен централен район

BG34 – Югоизточен район

- Географско местоположение на центъра на обекта

Географска дължина – Е 25.7753

Географска ширина – N 42.0039

Други характеристики на зоната

Първата част от зоната включва участък от 105 км покрай реката. Територията е представена предимно от открити площи, горските терени са рядкост и обикновено присъстват като изкуствено засадени петна от топола. Биокоридора включва Защитени зони „Мъртвицата“ и „Оризаре“. ЗЗ „Мъртвицата“ е част от старото корито на реката. Откритото водно огледало покрива около 1 декар обграден от гъста растителност представена от върба, елша и топола. Почти няма блатна растителност (дзука и тръстика). Влажните зони и приспособената изкуствено засадена растителност са оградени с ограда, като на територията им има ловджийски заслон осигуряващ известна охрана на района. Зоната включва две изкуствени езера за развъждане на риба - Три водици и Звъничево, в които водният режим е регулиран и позволява концентрирането на голямо разнообразие от зимуващи птици.

Голяма част от зоната е запустяла обработваема територия, доскоро използвана за пасища. ЗЗ „Оризаре“ включва речното корито, растителността по бреговете и водните площи на езерата образувани от добива на пясък. Езерата за добив на инертни материали са 5. Втората част на реката е изцяло оградена с диги. Има няколко езера, които събират около себе си зимуващите птици. 95% от крайречните брегове е обезлесена. Зоната съдържа в себе си няколко подзони. Злато поле е стара меандра зависима от едновременния добив на пясък. Водният режим в тази част е почти независим от новото на реката и се поддържа от извори и два малки притока. Източната част често пресъхва през лятото. Голяма част от обработваемата земя е запустяла и сега се използва за паша на добитък. Долната Ова е влажна ливада, разположена в обработваемата земя близо до реката. Около 5 басейна се използват за добив на инертни материали по протежението на цялата зона.

Качество и значимост

Зоната е важен биокоридор свързващ зоните в цяла южна България. Интересът на орнитолозите тук е доста засилен, дори през цялата година. Важна е ролята му на некрайбрежно място за зимуване, като тук колонията на Корморана пигмей наброява 4000-6000 индивида.

Някои участъци на зоната по горното течение опазват едно от последните запазени места където коритото на Марица е непроменено и където се развива крайречна растителност. Мястото предлага условия за развитие на *Nymphaea alba*. Зоната включва защитена територия обявена за да опазва *Leucojum aestivum* - едно от малкото места където числеността е задоволителна. Части от зоната са представени от изкуствени влажни зони, като нивото на водата в тях е от изключителна важност за орнитофауната в района. Когато езерата за развъждане на риба се използват около тях 170 различни видове птици.

Територията на ЗЗ „Река Марица“ се припокрива на 3.16 % с 5 защитени местности, обявени или приведени в съответствие със *Закона за защитените територии*:

Таблица 64:

Връзка на обекта със защитени територии на национално и международно ниво	%
Защитена местност „Лозенски път“	0.41
Защитена местност „Шарения остров“	0.09
Защитена местност „Златно поле“	1.32
Защитена местност „Долната ова“	0.34
Защитена местност „Мъртвицата“	1.00

Площта на защитената зона частично се припокрива на две места с тази по програмата **КОРИНЕ БИОТОПИ**:

Таблица 65:

Код	Име	%

F00004700	Маришки острови*	8.95
F00014000	Река Марица	5.66

По класове земно покритие площта на се разпределя в следните групи, съгласно актуализираният стандартен формуляр:

Таблица 66. Класове земно покритие в защитената зона

Класове земно покритие	% Покритие
Храстови съобщества	16.0
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	3.0
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	1.0
Сухи тревни съобщества, степи	80.0
Общо	100

Предмет и цели на защитена зона съгласно чл. 8, ал. 1, т.2 на ЗБР:

- Запазване на площта на природните местообитания, и местообитанията на видове и техните популации;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видовете, които са предмет на опазване.

Природни местообитания предмет на опазване в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона в нея са включени 12 природни местообитания включени в Приложение I на Директива 92/43 ЕИО, и предмет на опазване представени в следващата таблица.

Таблица 67:

Код	Тип природно местообитание	Покритие%	
		Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	2.41	2.31
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	-	35.0
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodion rubri</i> и <i>Bidention</i> р.р.	0.41	2.4
6110*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyssosedion albi</i>	0.0142	0.05
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0.19	0.86
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	-	1.75
6220*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	2.43	3.36
91AA*	Източни гори от космат дъб	1.3133	0.24
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae</i>)	2.76	0.003
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.676	0.85
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	0.798	0.62
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	1.038	1.31

Код	Тип природно местообитание	Покритие%	
		Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
92C0*	Гори от <i>Platanus orientalis</i>	0.0052	-
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	0.0613	-

Целеви животински видове, предмет на опазване в защитената зона

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на защитената зона (07.2015 г.) в границите ѝ предмет на защита са следните бозайници:

Таблица 68:

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		Актуализиран СДФ - 2015	МОСВ 2013-картиране	Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
Бозайници /с вкл. прилепи/					
1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	-	C	-	C
1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	-	C	-	C
1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	D	D	-	-
1306	Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	D	D	-	-
1308	Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	D	D	-	-
1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>)	D	D	-	-
1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	-	C	-	C
1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	C	C	C	C
1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	-	C	-	C
1335	Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	C	C	A	A
2609	Добруджански (среден) хомяк (<i>Mesocricetus newtoni</i>)	D	-	-	-
2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	C	C	C	C
1352	Европейски вълк (<i>Canis lupus</i>)	D	ND***	-	ND
1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	C	D	A	A
2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	D	-	-	-
Земноводни и влечуги					
1171	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	C	C	B	B
1188	Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	B	B	A	A
1193	Жълтокоремна бумка (<i>Bombina variegata</i>)	D	D	-	-
1217	Шилоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	D	D	-	-
1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	D	D	-	-
1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	B	B	A	A
1222	Южна блатна костенурка (<i>Mauremys caspica</i>)	C	D	A	-
5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)***	C	C	B	B
Риби					
1130	Распер (<i>Aspius aspius</i>)	C	C	A	A
1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	B	B	A	A
1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	B	-	B	-
1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	-	C	-	A
1149	Обикновен щипок (<i>Cobitis taenia</i>)	-	C	-	A
Безгръбначни					
1014	<i>Vertigo angustior</i>	C	C	A	A
1016	<i>Vertigo moulinsiana</i>	C	C	A	A
1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	C	C	A	A
1093	Ручеен рак (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	C	D	C	C

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		Актуализиран СДФ - 2015	МОСВ 2013-картиране	Актуализиран СДФ-2015	МОСВ 2013-картиране
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	A	C	A	A
4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	C	C	A	A
1060	Лицена (<i>Lycaena dispar</i>)	C	C	A	A
1074	<i>Eriogaster catax</i>	C	B	B	C
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	C	D	B	-
1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	C	C	B	C
1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpina</i>)	C	D	C	-
1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	C	C	B	C
1089	Буков сечко (<i>Morimus funereus</i>)	C	C	B	C
4022	<i>Probaticus subrugosus</i>	A	B	A	B
4053	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	C	D	A	C

Уязвимост на зоната: Сред най-сериозните заплахи за речното биоразнообразие е промяната на естествения воден режим, дължащо се на корекции на речното корито, поливане на посеви, сеч на гори. Силно негативно влияние оказват и заплахи, като изземане на инертни материали, строеж и експлоатация на миниВЕЦ и корекции на речното корито. Натиск се оказва и върху дървесната растителност - легално и нелегално изсичане и прочистване на горите. Важни заплахи са още замърсяването с битови и промишлени отпадъци, браконьерството, неконтролируем риболов, липса на вода през летния сезон и палене на суха растителност. Популацията на *Leucojum aestivum* е заплашена от дренирането на влажните поляни и неконтролируемо бране. Частите от зоната представени от изкуствени влажни зони са застрашени от дрениране и затлачване с наноси.

➤ **BG0000425 „Река Съзлийка“**

Защитена зона „Река Съзлийка“, с идентификационен код BG0000425, е една от защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС /за местообитанията/ от национална екологичната мрежа Натура 2000 в частта ѝ за защитените зони по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от *Закона за биологичното разнообразие*. Общата ѝ площ е 991.77 ха. Защитената зона е тип В-защитена зона по Директива за природните местообитания.

Река Съзлийка е река, разположена в югозападна България, ляв приток на река Марица. Извират от Сърнена Средна гора. Долината на реката в горното и течение е тясна и обезлесена, а в долното и течение е широко насечена от алувиални наноси. Преди корекцията му речното корито е формирало много меандри.

Близо до устието на реката има добре развити натрупани и смесени тераси. Реката се използва за напояване през лятото. Реката сформира язовир Гълъбово, а нейните притоци 12 малки язовира. Реката тече предимно през обработваеми земи на територията на зоната. Малка част от нея е заобиколена от широколистна гора. Зоната представлява важен биокоридор и местообитание за много видове.

- **Административен район на обекта /защитената зона/**
BG42 – Южен централен район;
BG34 – Югоизточен район.
- **Географско местоположение на центъра на обекта /защитената зона/**
Географска дължина – E 25.874;
Географска ширина – N 42.295.

Предмет и цели на защитена зона съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 на ЗБР:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации;

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видовете, които са предмет на опазване.

Природни местообитания предмет на опазване в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона в са включени 6 типа природни местообитания, попадащи в Приложение I на Директива 92/43 ЕИО, и предмет на опазване представени в следващата таблица.

Таблица 69:

Код	Тип природно местообитание	Покритие*	
		СДФ-2015	МОСВ 2013
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculus fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i>	99.177	167.847
3270	Реки с кални брегове с <i>Chenopodium rubri</i> и <i>Vidention</i> р.р.	0.0009917	0.49
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	198.354	98.78
6510	Низинни сенокосни ливади	9.92	43.98
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0.20	8.65
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.19835	Местообитанието не е установено, при проведеното картиране
92A0	Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	396.708	127.954

* - Покритие на местообитанието според: СДФ - стандартния формуляр на зоната; МОСВ 2013 - според проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I”.

Целеви животински видове, предмет на опазване в защитената зона

Съгласно актуализирания стандартен формуляр на защитената зона (07.2015 г.) в границите ѝ предмет на защита са следните видове:

Таблица 70:

Код	ВИД	Популация		Цялостна оценка	
		СДФ	МОСВ	СДФ	МОСВ 2013
Бозайници					
1335	Лалугер (<i>Spermophilus citellus</i>)	C	C	C	C
2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	C	C	C	C
1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	C	D	A	A
2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	C	C	B	B
Земноводни и влечуги					
1171	Голям гребенест тритон (<i>Triturus karelimi</i>)	C	C	B	B
1188	Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	C	C	B	B
1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	D	D	-	-
1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	D	D	-	-
1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	C	C	A	A
5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	C	C	B	B
Риби					
1134	Европейска горчивка (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>)	C	C	B	B
1137	Маришка мряна (<i>Barbus plebejus</i>)	B	-	B	-
1146	Балкански щипок (<i>Sabanejewia aurata</i>)	-	C	-	A

Безгръбначни					
1032	Бисерна мида (<i>Unio crassus</i>)	C	C	A	B
4045	Ценагрион (<i>Coenagrion ornatum</i>)	C	C	B	B
1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	D	D	-	-

Уязвимост на зоната: В по-голямата си част заливната тераса на река Съзлийка е силно повлияна от отрицателни въздействия (култивиране, заустявания, земеделие, утъпкване, прекомерно ползване, гола сеч на крайречните гори, и др.). Изсичането и пожарите са основни заплахи за горите, разположени по поречието на реката. Водите на реката са много замърсени в почти 2/3 от зоната, дължащо се на отпадни води.

7. Биологично разнообразие

7.1. Растителност

„Флора” се нарича комплексът от всички растителни видове, които в определен период от време се срещат в даден район - високата дървесна растителност и храстовия подлес на горските масиви, горските култури, тревистата и храстовидна растителност на откритите терени, водната растителност и растителността край водните тела.

Според геоботаническото райониране на растителната покривка на Република България (по Бондев И., 1997 г.), територията на община Симеоновград, предмет на настоящата оценка попада в - Европейска широколистна горска област, Македоно-Тракийска провинция, в следните окръзи и райони:

- ✓ Сакаро-Дервентски окръг

Обхваща Сакар с прилежащата част от Маричината низина и Дервентските възвишения с най-южната част на Среднотунджанската низина. В миналото растителната покривка е била от ксеротермни горски фитоценози от формациите на космат дъб (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*), а в източната част горите са били от благун (*Quercus frainetto*) и смесени от благун и цер (*Quercus cerris*).

Понастоящем все още има остатъци от тези гори, но на места е формирана и вторична растителност от келяв габър (*Carpinus orientalis*) и особено храсталаци от драка (*Paliurus spina-christi*) и ксеротермна тревна растителност с доминиране на садината (*Chrysopogon grullus*), белизмата (*Dichanthium ischaetum*) и луковичната ливадина (*Poa bulbosa*) и ефемерни съобщества (*Ephemereta*), изградени от едногодишни терофити, главно медитерански житни и бобови треви. В този окръг проникват и степни, евксински и средиземноморски флорни елементи. Сравнително голяма е групата на степните елементи: монпелийска камфорка (*Camphorosma monspeliaca*), нисък бадем (*Amygdalus nana*), драка (*Paliurus spina-christi*), източна превара (*Scutellaria orientalis*) и др.

- Дервентски район

Районът се характеризира със селскостопански земи, и с разпространение на остатъци от церово-благунови гори, смесени гори от цер с космат дъб, гори от космат дъб на места примесени с келяв габър. При деградирването на горите са възникнали вторични гори от келяв габър, на места храсталаци от драка и тревни ксеротермни екосистеми с доминиране на белизма и др.

В района са налице и македоно-тракийски флорни елементи, български ендемити - *Verbascum adrianopolitanum* Podp. - Одрински лопен, *Centaurea napulifera* Rochel - Ряповидна метличина, *Centaurea mannagettae* Podp. - Манагетова метличина и балкански ендемити - *Heptaptera triquetra* (Vent.) Tutin. – тракийски клин, *Oenanthe tenuifolia* Boiss. & Orph. – Странджански воден морач, *Verbascum humile* Janka. - Нежен лопен и др. в района са застъпени евксински видове - *Lathyrus aureus* G.Lodd. ex Drapiez. D.Brândza., *Scilla bithynica* L.- синчец и др. Установен е и степния елемент *Galium humifusum* - лежащо енъовче (Willd.) Bég. & Diratz.

- Сакарски район

Характеризира се с разнообразна остатъчна горска растителност от благун, смесени гори на благун с цер, с келяв габър, смесени гори на космат дъб с виргилиев дъб и с келяв габър. На много места дъбовите гори постепенно да подменени от вторични келяво-габъррови гори и храсталаци от драка и ксеротермни тревни екосистеми с доминиране на садина, белизма, луковична ливадна, с участие и на ред терофити.

Растителност за територията на община Симеоновград се характеризира и определя като *Ксерофитна и мезоксерофитна, микротермна и мезотермна растителност в ксеротермния дъбов пояс и в хълмистите равнини.*

- Коренната растителност на територията на общината в този растителен район, е представена от следните типове флористични елементи:
  - **Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.), благун (*Quercus frainetto* Ten.) и средиземноморски елементи;**
  - **Смесени гори от цер (*Quercus cerris* L.), граница (*Quercus pubescens* Willd.) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana* (Ten.) Ten.).**

Освен доминиращите видове в дървесния етаж в изграждането на тези фитоценозите участват също *Carpinus orientalis* Mill., *Fraxinus ornus* L., *Fraxinus excelsior* L., *Acer monspesulanum* L., *Acer tataricum* L., *Pyrus pyraeaster* Burgsd. и др., а на места и *Quercus pedunculiflora* K.Koch и др. От храстовите видове преобладават *Crataegus monogyna* Jacq., *Viburnum lantana* L., *Cornus mas* L., *Cotinus coggygria* Scop., *Euonymus verrucosa* Scop., *Rosa gallica* L., *Ligustrum vulgare* L., *Cornus sanguines* L., *Clematis vitalba* L., *Hedera helix* L. и др.

Тревната покривка обикновено е добре развита, изградена предимно от *Brachypodium sylvaticum* (Huds.) P. V., *Buglossoides purpuro-caerulea* (L.) I. M. Johnst., *Melica uniflora* Retz., *Helleborus odoratus* Waldst. & Kit. ex Willd., *Teucrium chameadrys* L., *Tanacetum corymbosum* (L.) Sch.Bip., *Dorycnium herbaceum* Vill., *Clynopodium vulgare* L., *Dactylis glomerata* L., *Poa nemoralis* L. и др.

- **Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*), често с дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*);**

Тези земи са широко разпространени в Южна България, предимно върху смолници. Основни култури, които се отглеждат върху тях са житните (пшеница и царевица) и лозята.

- **Селскостопански площи на мястото на гори от благун (*Quercus frainetto*);**

По-големи площи от тези земи се намират в Източните Родопи и в равнинните територии между Харманли и Асеновград, в долините на р. Места и Струма. Почвите по тези места в Южна България са канелени. Отглеждат се главно интензивни култури (тютюн, фъстъци, памук), но също лозя, житни култури и др.

- **Храсталаци от драка (*Paliureta spina-christi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans* L.), в съчетание с ксеротермни тревни формации на мястото предимно на ксеротермни горски формации от граница (*Quercus pubescens* Willd.) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana* (Ten.) Ten.), по-рядко и на гори от цер (*Quercus cerris* L.) и др.**

Тези фитоценози са разположени има доста широко разпространение в Южна България и най-вече в Югоизточната част на страната. Освен двата доминанта - драката (*Paliurus spina-christi*) и смина *Jasminum fruticans* L., участват и редица други, особено средиземноморски тревни видове (*Nigella damascena* L. и др.).

- **Мезоксеротермна тревна растителност с преобладаване на луковична ливадинна (*Poa bulbosa* L.), пасищен райграс (*Lolium perenne* L.), троскот (*Cynodon dactylon* (L.) Per s.), на места и белизма (*Dichanthium ischaemum* (L.) Roberty) и по-рядко садина (*Chrysopogon gryllus* (L.) Trin.), главно по селските мери.**

Тези формации са разпространени в Северна и Южна България главно на разни терени върху черноземи и смолници. Те са особено характерни в крайселските мери. където почвата е повече или по-малко утъпквана от тревопасните животни. При по-слабо утъпкани почви преобладават мезофитните

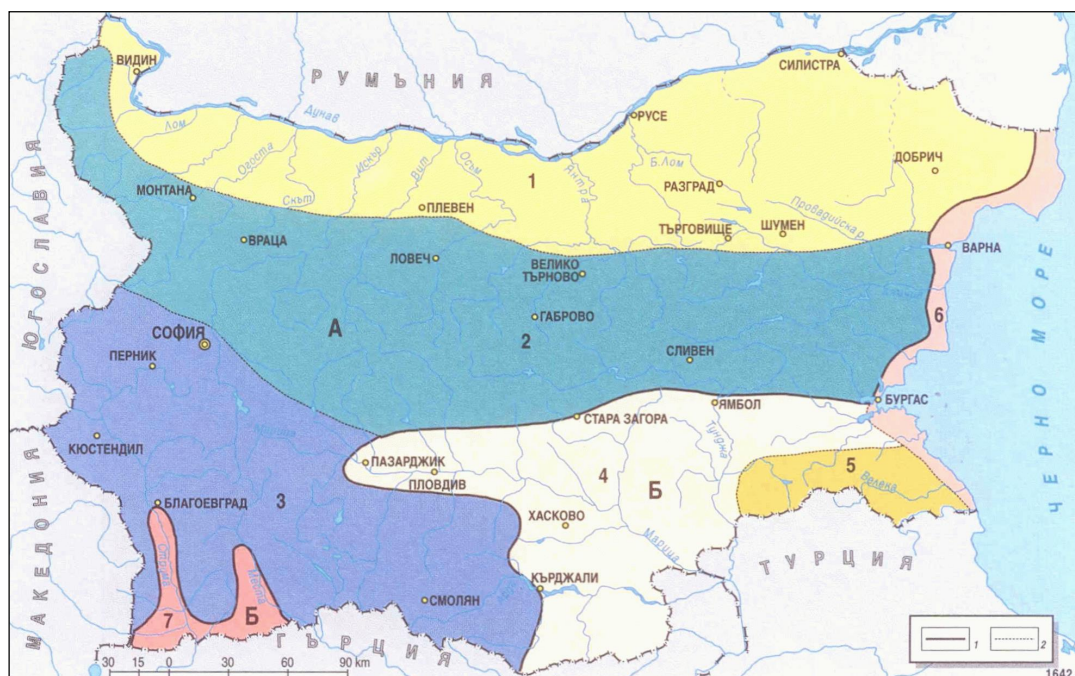
видове *Lolium perenne* L., *Trifolium repens* L. и др. При утъпкването на почвата тя до голяма степен се уплътнява и тези видове намаляват, а се увеличават *Cynodon dactylon* Pers. и особено ксеротермните тревни видове *Poa bulbosa* L., *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin., *Dichantium ischaemum* L., на места и *Festuca valesiaca* Schleich. ex Gaudin.

Горските територии в обхвата на община Симеоновград се стопанисват изцяло от „Държавно горско стопанство Хасково“ („Югоизточно държавно предприятие“ ДП – Сливен), чиито административни граници съвпадат с общините Хасково, Димитровград, Харманли, Симеоновград, Минерални бани, Стамболово и Маджарово.

Общата площ на Горския фонд в община Симеоновград е 45 087 дка и се стопанисва от Горско стопанство Харманли, обхващащо и територията на държавния и общински горски фонд на общините Харманли и Маджарово.

7.2. Животински свят

В зоогеографско отношение, според подялбата на страната (Груев, Б. и Б. Кузманов 1994), територията на община Симеоновград попада в Тракийския подрайон на Евросибирската подобласт на Палеарктичната зоогеографска област (Георгиев, 1982), (Груев, Б. и Б. Кузманов, 1994).

1 – граница между евросибирската (А) и (Б) територия; 2- граница между зоогеографските райони 1. Дунавски район; 2. Старопланински район; 3. Рило-Пирински район; 4. Тракийски район; 5. Странджански район; 6. Черноморски район; 7. Струмско-Местенски район.

Районът обхваща Горнотракийската низина, Среднотунджанската низина, Източните Родопи, Сакар, Манастирските възвишения и Бакаджиците. Характерното за този зоогеографски район е навлизането на средиземноморска фауна от юг по долините на реките Марица и Тунджа, които са естествени коридори за навлизане от юг на средиземноморска фауна. Двата основни хорологични комплекса: Палеарктичния и Медитеранския (Средиземноморския) са представени от различни по обхват и разпространение зоогеографски форми и категории, сред които по масови са палеарктичните, евро-сибирските, южно-европейските и субмедитеранските видове.

По отношение на представителите на дивата фауна съществено влияние оказва развитието на агроecosистемите, засягащо предимно популациите на хищниците, гризачите и насекомите - най-вече чрез масовото използване на средства за растителна защита и други препарати. При засягането на почвената повърхност се унищожава полезна ентомофауна, включваща почвените микроорганизми, които допринасят за образуването на хумуса и са важен фактор за плодородието на почвата, дъждовни червеи и други, имащи изключително важна роля за екологичното ѝ равновесие.

Поддържането на популациите на редица видове застрашени птици зависи съществено от състоянието на полуестествените тревни съобщества с висока природна стойност.

Бозайници:

Бозайната фауна е представена основно от степни и обитаващи откритите пространства и агроландшафти видове. Голяма част от тях са активни през нощта, а през деня са скрити в подземни убежища, гъсти тревни или храсти. Фауната на широколистните гори е представена от видове с много широко разпространение, дължащо се на екологични адаптации към интразонални местообитания – крайбрежия на реки, влажни места, открити местообитания.

За Горнотракийския район най-характерни са белокоремната белозъбка (*Crocidura leucodon*), малката белозъбка (*Crocidura suaveolens*), обикновената кафявозъбка (*Sorex araneus*), обикновената полевка (*Microtus arvalis*), сляпо куче (*Spalax leucodon*), европейски лалугер (*Spermophilus citellus*), полска мишка (*Apodemus agrarius*) и европейския див заек (*Lepus europaeus*).

Земеделските територии заемат най-голяма част от територията на общината – около 70.00%. Общо обработваемата земя е 15649.65 ha, от която ниви са 54.28 %, трайни насаждения - 1.18 %, при относително висок дял на необработваемите земи – 14.54 %, което обуславя благоприятни условия за богато видово разнообразие и висока численост предимно на дребните бозайници. Горските площи са общо 4416.14 ha и съставляват 19.82 % от общата площ на общината.

Постоянни обитатели на района са дребните бозайници: гризачи (Rodentia) - различни видове мишки (*Apodemus* spp. и *Mus* spp.), плъхове (*Rattus* spp.), полевки (*Microtus* spp.) и насекомоядни (Insectivora) - източноевропейския (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*), европейската къртица (*Talpa europaea*), земеровки (*Sorex* spp., *Crocidura* spp., *Neomys* spp.) и др.

От хищните видове по разпространени са язовец (*Meles meles*), черен пор (*Putorius putorius*), лисица (*Vulpes vulpes*), чакал (*Canis aureus*), невестулка (*Mustela nivalis*) и видра (*Lutra lutra*). В южната част на общината се срещат още европейски вълк (*Canis lupus*), дива котка (*Felis silvestris*), златка (*Martes martes*), белка (*Martes foina*), характерни за широколистния пояс в планината Родопи видове.

На територията на общината са налични местообитания с различна степен на пригодност за прилепната фауна: ръждивия вечерник (*Nyctalus noctula*), големия нощник (*Myotis myotis*), остроух нощник (*Myotis blythi*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), натузиово прилепче (*Pipistrellus nathusii*), полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), и южен подковонос (*Rhinolophus euryale*). Пещерите на територията на общината не предоставят благоприятни условия за зимуване, но долитащите след затоплянето прилети се укриват през дена в различни летни убежища, хралупи, цепнатини, включително и необитаеми жилища.

Птици:

В орнитологично отношение важни местообитания има във водосбора на реките Източните Родопи и планината Сакар, чиито западни склонове достигат източната част на общината. Много видове птици срещащи се тук са от европейско природозащитно значение. В района се срещат бял щъркел (*Ciconia ciconia*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*), осояд (*Pemis apivorus*), египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), орел змияр (*Cicaetus gallicus*), тръстикова блатар (*Circus aeruginosus*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), ловен сокол (*Falco cherrug*), сокол скитник (*Falco peregrinus*), лещарка (*Bonasa bonasia*), ливаден дърдавец (*Crex crex*), турилик (*Burhinus oedipnemus*), козодой (*Caprimulgus europaeus*) и др.

Мочурливите площи покрай реките от които с най-голямо значение е р. Марица се обитават предимно от водолюбиви видове птици – голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), речна чайка (*Larus ridibundus*), лиска (*Fulica atra*), зеленоножка (*Gallinula chloropus*), фиш (*Anas penelope*), зимно бърне (*Anas crecca*), зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), лятно бърне (*Anas querquedula*), речна рибарка (*Sterna hirundo*) и др.

Откритите площи и обработваемите земи, включително и населените места се обитават предимно от представителите на пойните птици и някои хищни, ловуващи в откритите площи: домашно врабче (*Passer domesticus*), полско врабче (*Passer montanus*), гугутка (*Streptopelia decaocto*), домашен гълъб (*Columba livia f. domestica*), градска лястовица (*Delichon urbica*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), керкенец (*Falco tinnunculus*) обикновен мишелов (*Buteo buteo*) сврака (*Pica pica*), червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), сива овесарка (*Miliaria calandra*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), сива врана (*Corvus corax*), гарван гробар (*Corvus corax*), щиглец (*Carduelis carduelis*), зеленика (*Carduelis chloris*), конопарче (*Acanthis cannabina*) и белия щъркел (*Ciconia ciconia*), който е синантропен вид.

В откритите площи долита за зимуване и полския блатар (*Circus cyaneus*), а по обезлесените склонове на Сакар ловуват орелът змиар (*Circaetus gallicus*) и кръстатия орел (царски) (*Aquila heliaca*). На територията на общината са налични благоприятни обитания за керкенеца (*Falco tinnunculus*), малкия ястреб (*Accipiter nisus*) и големия ястреб (*Accipiter gentilis*).

В редките гори, ивиците дървета, както и зелените площи градините и парковете в населените места гнездат сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), малък пъстър кълвач (*Dendrocopos minor*), гугутка (*Streptopelia decaocto*), сврака (*Pica pica*), чавка (*Corvus monedula*), щиглец (*Carduelis carduelis*), обикновена чинка (*Fringilla coelebs*), малко белогушо коприварче (*Sylvia curruca*), авлига (*Oriolus oriolus*), южен славей (*Luscinia megarhynchos*) и др.

На места с отвесни стени покрай р. Марица, промени на терена с антропогенен произход са изкопани дупки в които гнездат пчелояда (*Merops apiaster*) бреговата лястовица (*Riparia riparia*), земеродното рибарче (*Alcedo atthis*) и синявицата (*Coracias garrulus*).

По-голямата част от гнездящите и прелитащите над територията на община Симеоновград птици е под закрила на българското природозащитно законодателство, като срещащите се видове птици са включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие.

Влечуги:

От влечугите в Тракийския район най-чести са гушерите (*Sauria*) от които на територията на община Симеоновград се срещат 10 вида, от 4 семейства, от които с най-много видове са същинските гушери:

Семейство Гекони (*Gekkonidae*)

Балкански гекон (*Mediodactylus kotschy*)

Семейство Сцинкове (*Scincidae*)

Късокрак гушер (*Ablepharus kitaibelii*)

Семейство Слепоци (*Anguinae*)

Слепок (*Anguis fragilis*)

Жълтокоремник (змиегушер) (*Pseudopus apodus*)

Същински гушери (*Lacertidae*)

Горски гушер (*Darevskia praticola*)

Ивичест гушер (*Lacerta trilineata*)

Зелен гушер (*Lacerta viridis*)

Македонски гушер (*Podarcis erhardii*)

Стенен гушер (*Podarcis muralis*)

Кримски гушер (*Podarcis tauricus*)

Всички видове гущери подлежат на опазване съгласно Бернската конвенция, а балканския гекон (*Mediodactylus kotschyi*), късокракия гущер (*Ablepharus kitaibelii*), слепокът (*Anguis fragilis*) и жълтокоремникът (змиегущер) (*Pseudopus apodus*) са включени в Приложение 3 на ЗБР.

От представителите на змиите в община Симеоновград се срещат 11 вида от 4 семейства, като някои от видовете се срещат само в Южна България.

Семейство Червейници (Typhlopidae)

Червейница (*Typhlops vermicularis*)

Семейство Бои (Boidae)

Пясъчна (турска) боа (*Eryx jaculus*)

Семейство Смокове (Colubridae)

Голям стрелец (синурник) (*Dolichophis caspius*)

Тънък стрелец (стрелушка) (*Platyceps najadum*)

Смок мишкар (*Zamenis longissimus*)

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Медянка (*Coronella austriaca*)

Обикновена водна змия (*Natrix natrix*)

Сива водна змия (*Natrix tessellata*)

Вдлъбнаточел смок (*Malpolon insignitus*)

Семейство Отровници (Viperidae)

Пепелянка (*Vipera ammodytes*)

На територията на общината се срещат два вида сухоземни костенурки шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*) и шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*) и два вида водни костенурки европейска (обикновена) блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и каспийска блатна костенурка (*Mauremys rivulata*). И 4-те вида костенурки са включени в приложения 2 и 3 на ЗБР.

Земноводни:

От Земноводните (*Amphibia*) в Тракийския район се срещат 13 вида. Повечето от тях са видове, защитени от Закона за биологичното разнообразие. Сирийската чесновница и алпийският тритон са включени в Червената книга на България.

Най-често срещани са голямата водна жаба (*Pelophylax ridibundus*), зелената крастава жаба (*Pseudepidealea viridis*), голяма крастава жаба (*Bufo bufo*), и жабата дървесница (*Hyla arborea*), по редки са горската жаба (*Rana dalmatina*), малкият гребенест тритон (*Lissotriton vulgaris*).

Риби:

Разпределението на видовете риби, във водните течения и стоящи води на територията на общината, следва вертикалното зонироване на водоемите и зависи от скоростта на водното течение. Повечето от малките реки са пресъхващи през лятото, като през територията на общината преминават предимно средните течения на притоците на р. Марица и река Съзлийка, които пресичат територията на общината.

На територията на община Симеоновград са изградени два язовира „Троян“ и „Тенево“, има и построени около 20 по-малки и по-големи изкуствени водоеми и напоителни канали.

Наличните на територията на общината водоеми принадлежат към Егейския басейн. В състава на ихтиофауната заедно с общите с Дунавско - Черноморския водосбор видове се срещат и характерни само за Егейския водосбор видове. Ихтиофауната на р. Марица и притоците ѝ е добре проучена (Ковачев 1921), (Моров 1931), (Зашев 1961), (Каралеткова и Живков 2000) и др.

В рибната фауна на района преобладават видове, присъщи за Източна Европа и Балканския полуостров. В рамките на България Егейската водосборна област се характеризира с най-висок ендемизъм. Съвременните проучвания по систематика на рибите (Kottelat and Freyhof, 2007) сочат, че от 36 вида риби, обитаващи района, 7 са ендемити на Балканския полуостров. Това са маришката мряна (*Barbus cyclolepis*), маришкият кефал (*Squalius cephalus*), маришкият морунаш (*Vimba melanops*), вардарският скобар (*Chondrostoma vardrense*), егейската кротушка (*Gobio bulgaricus*), струмският щипок (*Cobitis strumicae*) и балканският щипок (*Sabanejewia balcanica*). Според Kottelat и Freyhof (2007) маришката мряна у нас се среща единствено в басейна на р. Марица.

Внесените и интродуцирани видове риби във водните обекти на реките попадащи в обхвата на Източно беломорския регион, заемат близо една трета от видовия състав на ихтиофауната (11 вида). Към настоящия момент проходен вид в района е само европейската речна змиорка (*Anguilla anguilla*), включена в Червената книга на България, в близкото минало в река Марица са навлизали за размножаване още два вида проходни есетрови риби - Пъструга (*Acipenser stellatus*) и немска есетра (*Acipenser sturio*). Разпределението на видовете риби във водните течения и стоящи води на района, следва вертикалното зонироване на водоемите и зависи от скоростта на водното течение.

В язовирите от тази зона, освен характерните местни видове от семейство Шаранови са внесени 5 чужди вида, бял толстолоб (*Hypophthalmichthys molitrix*), пъстър толстолоб (*Aristichthys nobilis*), бял амур (*Stenopharyngodon idella*), слънчева рибка (*Lepomis gibbosus*) и псевдоразбора (*Pseudorasbora parva*). Последните два вида са попаднали случайно със зарибителния материал и нямат стопанско значение, но са част от различни хранителни вериги.

В долното течение на Марица и Тунджа се срещат сомът (*Silurus glanis*), европейската речна змиорка, шуката (*Esox lucius*), расперът (*Aspius aspius*) и други видове от сем. Шаранови. Видовото обилие в язовирите от долната зона също е голямо. Тук преобладават рибите от семейство шаранови - бабушката (*Rutilus rutilus*), маришкият морунаш и др., срещат се костурът (*Perca fluviatilis*), бялата риба (*Sander lucioperca*), сомът. В състава на ихтиофауната и тук влизат немалко чужди видове риби.

Безгръбначни:

В състава на безгръбначната фауна преобладават средиземноморските видове. Най-голяма е групата на членестоногите (Arthropoda), като около 50% от ципокрилите насекоми (Aroidea) и 54% от полутвърдокрилите насекоми (Heteroptera) са средиземноморски видове. При правокрилите насекоми (Orthoptera) средиземноморските видове достигат 64%. От тази група широко разпространени са шурецът-пустинник (*Gryllus desertus*), полският шурец (*Gryllus campestris*), прелетния скакалец (*Locusta migratoria*), мароканският скакалец (*Docostaurus maroccanus*), италианският скакалец (*Calliptamus italicus*), зеленият скакалец (*Tettigonia viridissima*) и горският скакалец (*Isophya speciosa*). Както скакалците, така и шурците се числят към неприятелите на селскостопанските растения и в определени години на каламитети са в състояние да причинят тотални вреди при културните и дивите растителни видове, върху земеделското производство и горите.

От насекомите най-често срещани се на територията на община Симеоновград са представителите на твърдокрилите (Coleoptera), които заемат около 40% от инсектофауната. От тях най-разпространени са телените червеи (Elateridae), чиито ларви обитават почвите, хоботниците (Curculionidae), листорогите бръмбари (Scarabeidae), представени от майския бръмбар (*Melolontha melolontha*), юнския бръмбар (*Rhysotrogus aequinoctalis*) и зеления бръмбар (*Anomalasolida*), калинките (Coccinellidae) и златките (Buprestidae).

Премаващите през територията на общината реки и потоци са местообитания на нимфите на едnodневките (Ephemeroptera), от които най-често срещани са представителите на семействата Baetidae, Heptageniidae, Caenidae, Leptophlebiidae и др, водните кончета (Odonata) от семействата Coenagrionidae, Gomphidae, Aeshnidae, ручейниците Hydropsyche, (Trichoptera), калните мухи Sialidae (Megaloptera) и двукрилите (Diptera). От двукрилите най-разпространени са злите мухи (Simuliidae), конските мухи (Tabanidae) и комаровидните мухи (Chironomidae).

Висшите ракообразни (Malacostraca) са представени в най-голяма степен от амфиподите (Amphipoda), от които най-разпространен е обикновения гамарус (*Gammarus pulex*), обитател на речните участъци с по-бавно течение и изкуствените водни тела.

В обработваемите земи преобладават вредителите по културните растения - молците (*Tineidae*), ношенките (*Noctuidae*), трипсите (*Thysanoptera*), житните дървеници (*Scutelleridae*) и др., чиято численост зависи от прилаганите земеделски техники.

8. Културно-историческо наследство

Съгласно Закона за културното наследство, в сила от 10.04.2009 г., културното наследство обхваща нематериалното и материалното недвижимо и движимо наследство като съвкупност от културни ценности, които са носители на историческа памет, национална идентичност и имат научна или културна стойност.

Община Симеоновград има благоприятно географско разположение и подчертано мек климат. Това са фактори, способствали за ранното и непрекъснато развитие на селищата и историческо им съществуване от древността до наши дни. В региона са останали следи от тракийската, римската, византийската и българската култура.

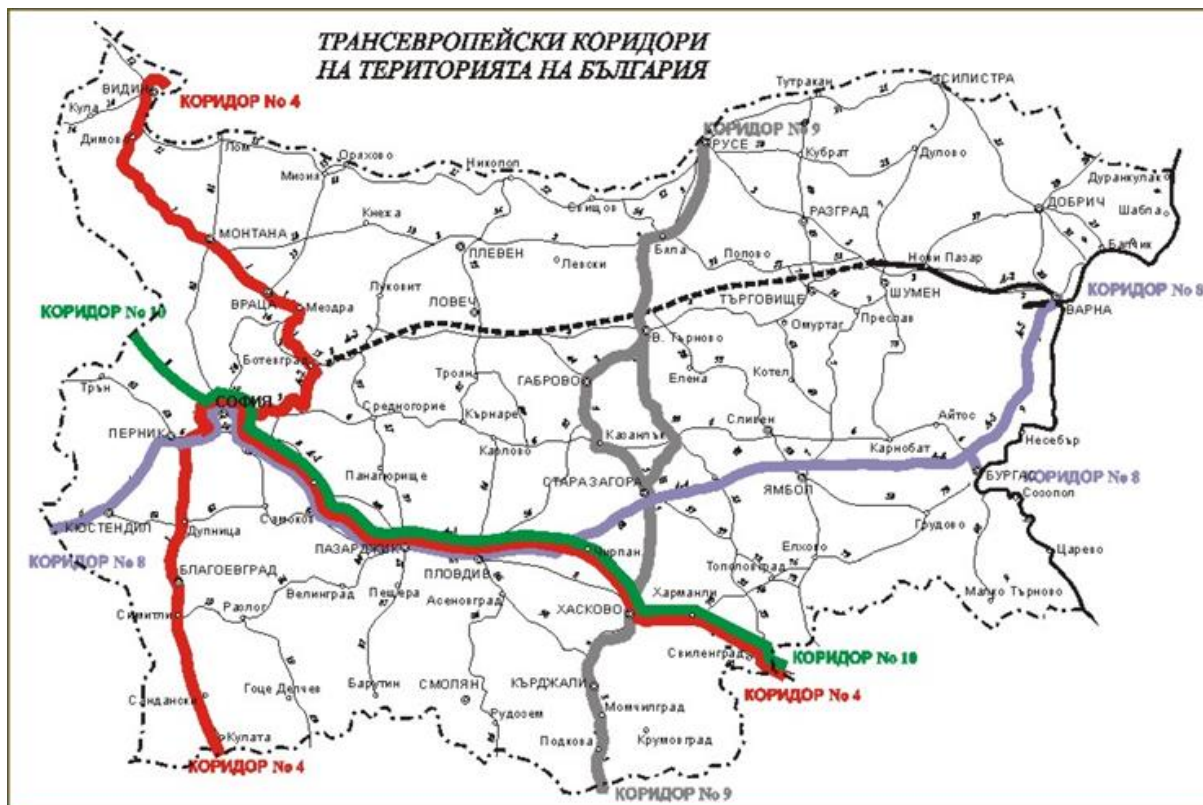
Освен обогатена от собствените си културни и природни ценности, територията на общината е под въздействието на силно привлекателни културно-исторически и природни забележителности в съседните общини (гробница при село Александрово и изградения до нея Музей на тракийското изкуство; археологически културни ценности в Източните Родопи, Сакар планина и по долината на р. Марица).

Към традицията на културни наслаждания значение за развитието на региона имат и факторите: природа, земеделие, местоположение и транспорт.

Наличието на воден природен ресурс (реките Марица, Сазлийка, Главанска и множество язовири), както днес, така и назад във времето е имало значим принос в развитието на региона.

Общината се намира в близост до важни културни коридори на югоизточна Европа:

- Източния трансбалкански път – север-юг, от Егейско до Балтийско море;
- Диагоналния път – още от римско време, Цариградски друм, свързващ Европа и Азия.

Фигура 27. Симеоновград в непосредствена близост до транспортни коридори 4, 8, 9, и 10.

Симеоновградската община обхваща територия, заселена още от древността със следи от епохата на траките в почти всички населени места в региона. Състоянието им е в процес на все нови разкрития. Представени са различни форми на КИН:

- Недвижимо Материално Наследство – единични обекти, с периодизация от края на XIX и началото на XX в., носители на потенциал като сграден фонд, урбанистична структура, традиционен тип обитаване; и обекти от Античност и Средновековие – носители на потенциал за развитие на форми на туризъм и рекреация;
- Нематериално Наследство – съхранени традиции, обичаи, местни занаяти и производства, характерен бит, религиозни и фолклорни фестивали и др., допълващи характерната материална среда;
- Нематериално Наследство – спомени, легенди, местен фолклор, съхраняване, поддържане;
- Природно Наследство – природна среда, съотносима към конкретни етапи на историческото развитие на територията, характерен ландшафт; Природното Наследство в територията преобладаващо е интегрирано с Античното и Средновековно културно наследство.
- Нематериалното наследство е ценност за всяко селище и с различна степен на ефективност се поддържа от населението и от културни институции.

В следващата таблица са описани НКЦ в Община Симеоновград по селища, отразени в предварителния проект за ОУП.

Таблица 71: НКЦ в Община Симеоновград

Населено място	Недвижимо културно-историческо наследство		
с. Дряново	Църква “Свети Йоан Богослов”	художествен паметник на културата	Деклариран 12.08.1980 г.
	Надгробна могила в м. „Попова чука“, на 700 м западно от селото	археологически паметник с национално значение	РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила „Кабюк“, на 2,5 км югоизточно от селото	археологически паметник с национално значение	РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила в южния край на селото	археологически паметник с национално значение	РМС №1711 от 21.10.1962 г.
с. Калугерово	Арзун при селото, намира се на около 1 км южно от селото. Местоположение: Надморска височина: 82 m GPS координати: 42°04'40" С.Ш. и 25°52'12" И.Д.	народна старина	обявена в ДВ бр. 227 от 1927 г.
	Римско селище в м. „Бостаните“ на 1 км южно от селото	архитектурно-строителен паметник от античността и средновековието с местно значение	обявен с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Останки от римски мост на р. Съзлийка, на 1 км южно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Късно средновековна църква „Св. Илия“ в м. „Тюлбето“ на 0.8 км югозападно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.

	Римски път през селата Калугерово, Троян, Тенево, Овчарово	археологически паметник от национално значение	Деклариран с Протокол на ИПК (заповед № И297 от 14.11.1960 г.)
с. Константиново	Надгробна могила „Садължка чука“, на 3 км югозападно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Селище, датирано от Античност и Средновековие, се намира между м. Бахчите и м. Танчовата воденичка на 2 км 102° от центъра на с. Константиново. През обекта преминава новото трасе на ж.п. линия Пловдив – Свиленград Проведени са спасителни разкопки в сервитута на новото ж.п. трасе. През 2013 и 2014 г. са разкрити останки от антично и средновековно селище, жилища, ями и гробове. Площ 10 дка. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10001712 Режим Б.	Археологическа културна ценност с национално значение	съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
с. Навъсен	Лобно място на Иван Велев Петков, на площада в селото	исторически паметник с местно значение	обявено в ДВ бр. 36 от 1970 г.
с. Пясъчево	Селищна могила в м. „Турско гробе“, на 2 км северно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Паметен знак в памет на загиналите от с. Пясъчево във войните от 1912–1913 и 1915–1918 г.	исторически културни ценности	деклариран с писмо № 4349 от 04.012.1992г. на МК НКПК
с. Свирково	Надгробна могила в м. „Курията“, на 1,5 км югоизточно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила в м. „Курията“, на 1 км южно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила в м. „Мурат егре“, на 0,8 км южно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Антично селище в м. „Солджука“, на 1,5 км югозападно от селото	археологически паметник	деклариран с писмо №5490 от 28.09.1987 г.
	Надгробна могила в м. „Солджука“, на 1,5 км югозападно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Бюст-паметник на Христо Ботев, разположен на площада пред читалище „Христо Ботев“	историческа културна ценност	деклариран с писмо №4349 от 04.012.1992г. на МК НКПК

гр. Симеоновград	Праисторическо селище, намиращо се в града на ул.„Отец Паисий“ №15 (двор на Георги Грозев)	археологически паметник	деклариран с Писмо №5490 от 28.09.1987
	Праисторическо селище, намиращо се в м. „Чавдарова чешма“ северна част, кв. Злати дол. Тук са намерени най-много праисторически находки от поселения през VI–IV хил. пр. Хр. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10002514 (АКБ), Режим А.	археологически паметник	деклариран с Писмо №5490 от 28.09.1987 г.
	Селищна могила в м. „Деве барган“, на 5 км източно от града. Тук е открит богат материал от каменно-медната и бронзовата епоха.	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Могилен некропол в м. „Ванчови чуки“ на 1,5 км югоизточно от кв. Злати дол, РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003203, Режим Б.	археологически паметник с национално значение	обявен с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Селище от желязната епоха, намиращо се в м. „Чели бряст“, на 2 км източно от кв. Злати дол	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Селище от римската епоха, намиращо се в м. „Бърчето“, на 0,5 км североизточно от града	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Надгробна могила в м. „Балдъмова чука“, на 4 км северно от града	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС №1711 от 21.10.1962 г.
	Могилен некропол в м. „Трите чуки“ на 3 км северозападно от града	археологически паметник с национално значение	обявен с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Антично селище в м. „Трите чуки“ на 2,8 км северозападно от града, №27	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Надгробна могила в м. „Трите чуки“ на 2,8 км северозападно от града	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Антично и средновековно селище в м. „Градището“ на 1 км североизточно от града от X–XII век.	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Надгробна могила от ранна елинистическа епоха до гробищата на кв. Злати дол; Могилата е проучена през 1986 г. Съдържа бронзови съдове, сребърна каничка с позлата, сребърни елементи от конска сбруя, бронзов коринтски шлем, желязна ризница, три желязни върха на копия, погребален венец, желязна юзда желязен канделабър, четири тасоски амфори и др. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003306; Режим А.	ПК с национално значение.	обявен с ПМС 1711/10.1962 г.

Надгробна могила с неопределена хронология в местност Ак бунар. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003301; Режим А.	ПК с национално значение	Обявен с ПМС 1711/10.1962 г.
Култови ями от Желязната епоха в Местност Герените (Ванчови чуки), източно от Злати дол. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003202; Режим Б.		
Култови ями от Желязната епоха до гробищата при Злати дол. РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10002634; Режим Б.	Археологическа културна ценност с национално значение	съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН
„Градището“ в м. „Белана“ на 2,5 м източно от града	археологически паметник от местно значение	деклариран с Протокол от комисия, назначена със заповед № И 297/14.11.1960 г.
Място на сражение от Руско-турската война от 1878 г. на жп. мост	исторически паметник с местно значение	обявен в ДВ, бр. 87 от 02.11.1979 г.
Къщата на дядо Бойчо на ул. „Карл Маркс“ №95, югоизточно • Къща на Дядо Бойчо /Хадживелева къща/ Писмо №2894 от 11.09.1977 г. • Къщата на Бойчо Хадживелев – II район Писмо вх. №1050 от 07.10.1964г. на ИПК от ОНС Хасково • Къщата на Дончо Хадживелев /дядо Бойчовата къща/ - кв. Злати дол Писмо №1164 от 29.04.1970г.	исторически паметник с местно значение	обявен в ДВ, бр. 36 от 08.05.1970 г.
Лобно място на Гьорчо Колев Курджиев – ул. “В Левски“ №1	исторически паметник с местно значение	обявено в ДВ, бр. 36 от 08.05.1970 г.
Лобно място на Никола Ст. Атанасов – казармата – ул. “Цар Освободител“ №34	исторически паметник с местно значение	обявено в ДВ, бр. 36 от 08.05.1970 г.
Средновековен некропол – м. “Белана“, 2км източно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието с национално значение	обявен в ДВ, бр. 67 от 27.08 1968 г.
Средновековна църква – м. „Градището“, 2 км източно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието с местно значение	обявен в ДВ, бр. 67 от 27.08 1968 г.
Средновековна крепост м. “Асара“ срещу кв. Злати дол, 3 км югоизточно, РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003876, (АКБ), Режим А.	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието с местно значение	обявен в ДВ, бр. 67 от 27.08 1968 г.
Мааза на Х. Баню • Хаджи Баневата мааза – деклариран Архитектурно-строителен паметник, Писмо №2894 от	Архитектурно-строителен паметник с местно значение	деклариран с Протокол от Комисия, назначена

	11.09.1977г. • Хаджи Банювата мааза – деклариран Художествен паметник, Списък от 12.08.1980 г. Писмо №1164 от 29 04 1970 г. • Хаджибановата мааза – ул. „Ал. Стамболийски“ №11 – деклариран Архитектурно-строителен паметник, вх. №1050 от 07 10.1964 г. на ИПК от ОНС Хасково		със заповед № И 297 от 14.11.1960 г. на ИПК
	Църква „Успение Богородично“ • Църква “Успение Богородично” – II район – деклариран художествен паметник, Писмо вх. № 1050 от 07.10.1964 г. на ИПК от ОНС-Хасково • Църква „Св. Богородица“ – деклариран художествен паметник, Писмо № 139 от 14.01.1974 г., Списък от 12.08.1980 г.	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Протокол от Комисия, назначена със заповед № И 297 от 14.11.1960 г. на ИПК
	Църква “Св Никола“ • Църква „Св Николай“ – деклариран художествен паметник, Писмо № 139 от 14.01 1974г., Списък от 12.08.1980 г. • Църква „Св. Николай“ – ул. „Граф Келер“ – деклариран художествен паметник, Писмо вх. № 1050 от 07.10.1964 г. на ИПК от ОНС – Хасково	архитектурно-строителен от национално значение	деклариран с Протокол от комисия, назначена със заповед № И 297 от 14.11.1960 г. на ИПК.
	Зърнен склад	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Писмо № 2894 от 11.09.1977 г.
	Мааза по течението на р. Марица /в терена на банята/	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Писмо № 2894 от 11.09.1977 г.
	Жилищна сграда към жп секция от времето на барон Хирш, състояние: без покрив, пред събаряне.	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Писмо № 2894 от 11.09.1977 г.
	Сграда на управлението на жп депо от времето на барон Хирш в района на гарата, Състояние: без покрив, пред събаряне.	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Писмо № 2894 от 11.09.1977 г.
	Къща на Чакъров /попадаща в бъдещо улично трасе/	Архитектурно-строителен паметник	деклариран с Писмо № 2894 от 11.09.1977 г.
	Средновековен град-крепост „Хисара“ – при града	археологически паметник с национално значение	деклариран с Протокол от комисия назначена със заповед № И 297 от 14.11.1960 г. на ИПК
с. Троян	Римски път (открита голяма милиарна колона без надпис, а в самото село друга) в селото	архитектурно-строителен паметник с национално значение от Античността и Средновековието	обявен в ДВ, бр. 67 от 27.08 1968 г.
	Селище от Старожелязната епоха в м. „Белия бряг“ на 2,3 км източно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.

	Могилен некропол в м. „Чуката“ на 1 км северно от с. Троян	археологически паметник с национално значение	обявен с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила до гробищата на 1 км североизточно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила и селото, в двора на Петко Петков Жеков	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила в м. „Мали юг“ на 1,3 км източно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Останки от антична сграда в м. „Индже дулай“ на 0,2-0,3 км източно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Следи от антични сгради в м. „Курията“ на 3 км западно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Антично и средновековно селище в м. „Долната ряка“ на 2,5-3 км югозападно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Средновековно селище и некрополче на 3 км северозападно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
с. Тянево	Селище от Старожелязната епоха в м. „Хисаря“, на 1 км северно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
	Надгробна могила в м. „Трите мешета“ на 3,5 км югозападно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Надгробна могила в м. „Червения гьол“ на 0,3 км северно от селото	археологически паметник с национално значение	обявена с РМС № 1711 от 21.10.1962 г.
	Антично и средновековно селище в м. „Чергарлий“ на 1-1,5 км североизточно от селото	археологически паметник	деклариран с Писмо № 5490 от 28.09.1987 г.
Недвижимо културно-историческо наследство – войнишки паметници			
с. Дряново	Паметна плоча, поставена на сградата на здравен пункт и поща в памет на загиналите в Отечествената война 1944–1945 г.		
с. Константиново	Паметна плоча на загиналите в Балканските войни 1912 – 1913 г., Първата световна война 1914 – 1918 г. и във Втората световна война 1939 – 1945 г. Издигната е в парка на селото през 80-те години на ХХ в.		
	Възпоменателна чешма с паметна плоча, посветена на руската войскава част, разквартирувана в селото, както и на възрожденски дейци. Издигната през 1970 г.		
с. Навъсен	Апликирана паметна плоча (при входа на църквата „Св. Петка“) на загиналите от с. Навъсен по време на Балканските войни и Първата световна война		
	Свободностояща паметна плоча в центъра на площада, посветена на загинали антифашисти от селото (последният Тоню Д. Тонев е убит в Отечествената война).		

гр. Симеоновград	Паметник на загиналите в Балканските войни 1912 – 1913 г. и в Първата световна война 1914 – 1918 г.
	Пилон с апликирана мраморна плоча в м. „Телчарска ада“ по пътя за с. Троян на 2 км, посветена на създаване на Таен революционен комитет в Търново-Сеймен през 1869 г.
	Апликирана мраморна плоча на сградата на музейната сбирка за дейността на революционния комитет в Симеоновград
	Апликирана мраморна плоча на челната фасада на сградата на жп гара Симеоновград, посветена на видни революционни дейци, работили на жп гарата през 1875 г.: Захари Стоянов, Никола Табаков, Иван Цанков, Георги Икономов, К. Теодоров
	Възпоменателна чешма, посветена на посрещането на руските войски на 15 януари 1878 г.
	Апликирана паметна плоча на страничната фасада на жп гарата, посветена на загинали 78 комунисти и земеделци по време на Априските събития от 1925 г.
	Бюст-паметник на Петко Генов Кунчев, арестуван и убит през 1926 г., на входа на градския парк с лице към улицата
	Бюст-паметник на Гьорче Колев Коруджиев, комунист, починал през 1935 г., на входа на градския парк с лице към улицата
	Мраморна плоча на фасадата на сграда на ул. „Васил Левски“ 22, роден дом на Гьорче Коруджиев
	Мраморна плоча на фасадата на поликлиниката, 1932–1933г.
	Мраморна плоча на фасадата на бивше поделение 22120, посветена на ремсиста мл. Сержант Никола Стефанов Атанасов, убит през 1935 г.
	Апликирана плоча на родната къща на Димитър Ройдев, член на Маришката комуна.
	Свободно стояща мраморна плоча в парк срещу киното, посветена на падналите в борбата против фашизма – четирима убити в заключителната фаза на Втората световна война.
	Паметна плоча на къщата на Стефан Димов – комунист (1901–1963)
	Паметна плоча на къщата на Делчо Гурбанов, член на РК на БКП, Симеоновград, починал 1966 г.
	Паметна плоча на къщата на Динчо Фералиев, деец на БКП (1889–1969)
	Паметна плоча, апликирана на жилищен блок на ул. „Васил Левски“, посветена на патрона Васил Левски
Паметна плоча, апликирана на жилищна сграда на ул. „Георги Бенковски“, посветена на патрона Георги Бенковски	
Паметна плоча, апликирана на жилищна сграда на ул. „Хаджи Димитър“, посветена на патрона Хаджи Димитър	
Паметна плоча, апликирана на обществена сграда на ул. „Райна княгиня“, посветена на патрона на улицата – Райна княгиня	
с. Троян	Паметен знак – апликирана паметна плоча, посветена на загиналите във войните (192-1913 и 1915–1918), деклариран като историческа културна ценност
с. Тянево	Паметен знак – бюст-паметник на Теню Велев Чертуков, земеделец, патрон на селото. Разположен е в градинката при площада на селото
	Свободностояща паметна плоча в памет на Георги Стоев (23.IV.1846 – 18.VII.1918), основател на селото през 1884 г. и деец общественик.

По данни от БАН – АИС „АКБ“ има осем изследвани обекта – паметници с национално значение, отразени и в предварителния проект.

Таблица 72: АКБ информация

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	N КООРДИНАТИ	E КООРДИНАТИ
10002514	42.024000	25.854278
10002634	42.024278	25.859633
10003202	42.014278	25.876417
10003203	42.014889	25.875944
10003301	42.009600	25.876760
10003306	42.023780	25.863820
10003876	42.032530	25.861481
10001712	42.009214	25.807309

Таблица 73. Религиозни, музейни сгради, библиотеки към 2017 г.

№	Населено място	Име, Година на създаване	Категория от НИНКН – номер, значение	Функция	Състояние
1.	с. Дряново	Църквата “Свети Йоан Богослов” 1858 г. Редовно действащ христ. храм	Деклариран художествен паметник на културата в списък от 12.08.1980 г.		
2.	с. Калугерово	Църквата “Свети пророк Илия”, 2006			
3.	с. Калугерово, в м. „Тюлбето“ на 0.8 км югозападно от селото	Аязмо с параклис Късно средновековна църква “Свети пророк Илия”	Деклариран археологически паметник с Писмо №5490 от 28.09.1987		
4.	с. Константиново	Църква „Св. Св. Константин и Елена“, 1936 г.		Състояние септември 2017	
5.	с. Навъсен	Църквата “Света Петка”, 1932 г.		Функциониращ храм	
6.	Симеоновград, в центъра	Храм „Св. Николай Чудотворец“, 1888 г.	Деклариран архитектурно-строителен от национално значение, Протокол от комисия, заповед № И 297 от 14.11.1960 г. на ИПК	Редовно действащ христ. храм	

7.	Симеоновград в кв. Злати дол	Църквата “Света Богородица” (1827)	Деклариран художествен паметник, Писмо №139 от 14.01.1974 г., Списък от 12.08.1980г. самосрутена	Разрушен, състояние септември 2017	
8.	с. Свирково	Храм „Св. Андрей Първозвани“, 2005			
9.	с. Троян	Църква “Свети Георги Победоносец” (2006)			
10.	с. Троян	Параклисът “Света Троица”			Намирал се в центъра. Опожарен 1944 г., налице основи
11.	Симеоновград	Музей Хаджибанева мааза, 1875 г. Неподходяща реставрационна намеса, вече не функционира като музей, артефактите – в РИМ, Хасково	Деклариран Архитектурно-строителен паметник с местно значение, Протокол от Комисия, назначена със заповед № И 297 от 14.11.1960г. на ИПК	 24.04.2008 г. с великденска изложба.	 Състояние септември 2017

В предварителния проект за ОУП на Община Симеоновград е направена и оценка на състоянието на НКЦ, като е използван метода на „експертна оценка“, който класифицира обектите по следната скала:

- „разрушени“ – на терена няма физическо присъствие на обекти с характер на НКЦ. Възможно е на негово място да има изграден нов обект, без стойност на НКЦ.
- „критично“ – обектът е с нарушена цялост на конструктивната система и на практика не е възможно неговото съхраняване без изграждането му наново.
- „лошо“ – обектът е неподдържан и има нарушена покривна покривка с течове, компрометиран фасади, покривни и подови конструкции.
- „средно“ – обектът е лошо поддържан, с частични проблеми по покривната покривка и фасадите.
- „добро“ – обектът е цялостно поддържан, с добър конструктивен статус и външен вид.
- „много добро“ – обект, претърпял реставрационни намеси, с много добро състояние на конструктивната система, адаптиран за съвременни функции, съхранявайки в максимална степен архитектурно-художествения образ на оригинала.

Таблица 74. Състояние на архитектурно-строителните НКЦ в община Симеоновград към 2017 г.

№	Категория	Брой	%
1	Разрушени	2	22
2	Критично	-	-

3	Лошо	3	34
4	Средно	2	22
5	Добро	1	11
6	Много добро	1	11
	ОБЩО	9	100

Читалищната дейност в общината се поддържа като сграден фонд и дейности:

- Народно читалище „Развитие 1882” гр. Симеоновград

Читалището е основано през 1882 година (от учителката Пенка Хаджиандонова-Шишманова, 1861–1917). Читалището разполага със салон – 355 места, библиотека с читалня, информационен отдел с ИКТ оборудване. Безплатен достъп до информация и комуникации за населението по Програма „Глобални библиотеки България”. Клуб „Библиотека” в квартал Злати дол с библиотечен фонд над 3000 библиотечни единици и абониран периодични издания 5 броя.

Художествена самодейност: Вокална група „Водолей” и трио „Лотос” за стари градски песни; Танцов състав „Зорница” и школа за фолклорни танци за възрастни /”релакс”/; Школа за модерни танци „хип хоп”; Детска вокална група „Весели ноти” за забавни песни; Формация „Лазарки” към клуб „Библиотека”.

- Народно читалище “ Просвета-1930 “ с. Дряново

Открива се през 1930 год. През 2011 год. на сградата на читалището е извършен ремонт: санирана сградата, ремонтирани са киносалона и библиотеката. Подменен е библиотечният фонд.

- Народно Читалище “ Пробуда 1928 “ с. Константиново

Създадено е през 1928 г. от учителя Петър Димов. Читалището обогатява културния живот, социалната образователна дейност, запазва местните обичаи и традиции и осигурява достъп до информация. В читалището функционира клуб на жените.

- Народно Читалище “ Искра 1936 “ с. Калугерово

Създадено е през 1936 год. Има сформирана и действаща фолклорна група, която взема участия в обявените областни и общински фестивали . През 2012 год. получава Наградата на Кмета на Община Симеоновград на проведения фолклорен фестивал “Златна есен “. Има читалищната библиотека.

- Народно Читалище “ Христо Ботев “ с. Свирково

Читалището е основано на 08.02.1927 г. Разполага с библиотечен фонд от 10104 издания. Има действаща група за автентичен фолклор.

- Народно Читалище “ Пробуда – 1930 “ с. Навъсен

Читалището е създадено през 1962 год. Има създадена и действаща група за изворен фолклор „Родолюбие“, в която участват 12 жени от селото. Групата се е представяла на национални, международни и общински фестивали и конкурси.

Провежда се фолклорен събор “ЗЛАТНА ЕСЕН В СИМЕОНОВГРАД”.

Международен турнир по борба в Симеоновград – през октомври 2017 г. е посветен на разорението на тракийските българи и в състезанието участват България, Гърция, Турция.

Традиционни народни борби, посветени на Илинденско-Преображенското въстание се провеждат в с. Калугерово. В същото село на Сирни Заговезни вечерта в Неделя се пали огън и се прескача за здраве.

Музеят в Хаджибаневата мааза в Симеоновград е бил обновен през 2008 г. като сграда и експозиции. Обновлението на сградата не съблюдава придържане към оригиналните детайли на единствения запазен пристанищен склад по р. Марица. Понастоящем не функционира като музей.

Таблица 75: Община Симеоновград; Брой културни ценности според научната и културна област по селища

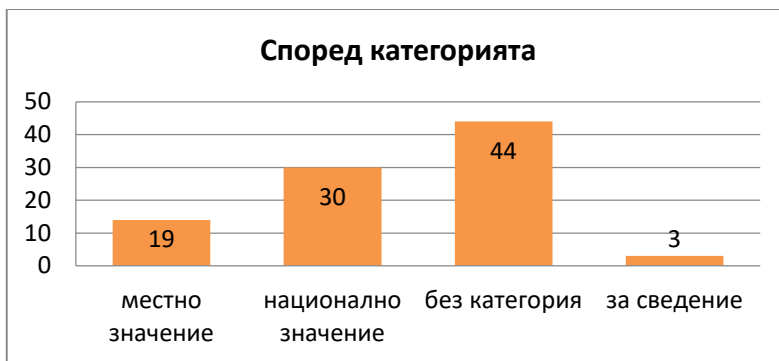
Според научната и културната област към която се отнасят	Общо	Римски път	Симеоновград	Дряново	Калугерово	Константиново	Навъсен	Пясчево	Свирково	Троян	Тянево
археологически	43	1	15	3	2	2	0	2	6	9	5
архитектурно-строителни	9	0	7	0	1	0	0	0	0	1	0
исторически	31	0	24	2	0	2	3	0	0	0	0
паметник на културата	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
архитектурно-художествен	4	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0
художествен	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0
народна старина	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
етнографски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
без указан вид	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо:	96	1	52	6	4	4	3	2	6	11	7

Фигура 28: Според научната и културната област, към която се отнасят

Таблица 76: Община Симеоновград; Брой културни ценности според категорията по селища

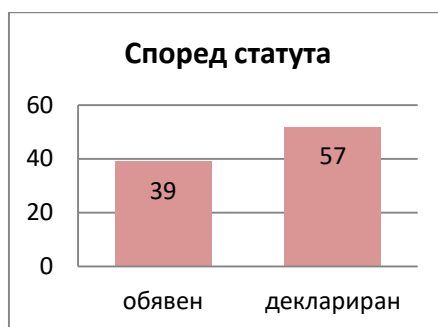
Според категорията	Общо	Римски път	Симеоновград	Дряново	Калугерово	Константиново	Навъсен	Пясчево	Свирково	Троян	Тянево
местно значение	14	0	6	1	1	0	1	0	0	5	2
национално значение	30	1	10	3	2	2	0	2	5	6	3
без категория	49	0	35	2	2	2	2	0	1	0	0
за сведение	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Общо:	96	1	52	6	4	4	3	2	6	11	7

Фигура 29: Според категорията

Таблица 77: Община Симеоновград; Брой културни ценности според статут

Според статута	Общо	Римски път	Симеоновград	Дрян ово	Калугерово	Константиново	Навъсен	Пясъчево	Свирково	Троян	Тянево
обявен	34	1	18	3	2	2	1	2	5	6	4
деклариран	51	0	34	3	2	2	2	0	1	5	3
Общо:	96	1	52	6	4	4	3	2	6	11	7

Фигура 30: Според статута

9. Отпадъци

Според ЗУО "отпадък" е всяко вещество или предмет, от който притежателят се освобождава или възнамерява да се освободи, или е длъжен да се освободи.

Българското законодателство чрез Законът за управление на отпадъците въведе т.нар. йерархия на управление на отпадъците, която определя приоритетния ред при управление им от гледна точка на най-добрата възможност за опазване на околната среда, предотвратяване на вредните въздействия върху нея и ефективно използване на ресурсите. ЗУО определя следните възможни начина за третиране на отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- предотвратяване на образуването им,
- подготовка за повторна употреба,
- рециклиране,
- друго оползотворяване, например оползотворяване за получаване на енергия,
- обезвреждане.

Предотвратяването на образуването на отпадъци има най-висок приоритет в йерархията на управление на отпадъците. Съгласно Директива 2008/98/ЕО под предотвратяване на образуването на отпадъци трябва да се разбира: "Мерките, взети преди веществото, материалът или продуктът да стане отпадък, с което се намалява:

- количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл;
- вредното въздействие от образуваните отпадъци върху околната среда и човешкото здраве;
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите”.

Най-общо, предотвратяване на образуването на отпадъци означава да не възникват отпадъци, тъй като веднъж възникнал, отпадъкът не изчезва, а само се променя като вещество чрез депонирането, изгарянето, рециклирането.

Кметът на общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредбата по чл. 22 от ЗУО, като осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършват дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане.

Законът за управление на отпадъците регламентира следните задължения и отговорности на кмета на общината:

- 1) осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- 2) събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- 3) почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- 4) избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
- 5) организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
- 6) разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- 7) организирането на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
- 8) изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 на общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1 и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
- 9) организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
- 10) разделното събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
- 11) осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;
- 12) почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;
- 13) осигуряването на информация на обществеността по т. 1 - 12, 14 и 15 чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин;
- 14) поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия

и картон на територията на съответната община;

- 15) предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

Община Симеоновград няма разработени и приети Програма за управление на отпадъците и общинска наредба съгласно чл. 19 от ЗУО, с която се определят условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими, строителни, опасни отпадъци, образувани от физически лица и масово разпространени отпадъци на своя територия. Не е извършван и морфологичен анализ на състава на отпадъците, които се образуват на общинската територия, съгласно Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци.

9.1. Генерирани отпадъци на територията на Община Симеоновград

На територията на община Симеоновград се генерират предимно битови и строителни отпадъци, като в последните години има тенденция на нарастване на количествата.

Битови отпадъци

„Битовите отпадъци“ са отпадъците, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти и съпътстващи производството занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат да попречи на третирането им съвместно с битовите. Общият поток битови отпадъци съдържа различни компоненти, които ако не се третират правилно могат да окажат вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда. В същото време в битовите отпадъци има редица подходящи за оползотворяване материали като хартия, метали, стъкло, пластмаса, биоразградими отпадъци и други. Това налага въвеждането/оптимизирането на практики/те за разделно събиране на масово разпространените отпадъци, като отпадъците от опаковки, биоразградимите отпадъци и опасните отпадъци от домакинствата. Отделянето от общия поток битови отпадъци, на опасните вещества и веществата, които могат да бъдат рециклирани и оползотворени, предотвратява замърсяването на околната среда, води до пестене на естествени суровини и в значителна степен намалява количествата на отпадъците постъпващи за обезвреждане, което от своя страна намалява разходите, които се изразходват от общините за обезвреждане на битови отпадъци.

На територията на Община Симеоновград се образуват различни по вид и характер отпадъци. Най-голямо количество са битовите отпадъци, които се получават в резултат на жизнената дейност на хората по домовете, административни, социални и обществени сгради. Тяхното нарастване и намаляване зависи от няколко фактора:

- разположение на населените места, инфраструктура, плътност на застрояване;
- брой на населението в тях;
- дейността на населението като източник на образуването;
- икономическото положение в сравнение с това в страната.

Като се изхожда от административно-териториалната и социално-икономическа характеристика на община Симеоновград, основните източници на твърдите битови отпадъци (ТБО) се явяват:

- Домакинствата;
- Промислените предприятия;
- Търговски и обслужващи обекти.

Съставът и количеството на твърдите битови отпадъци - битова и улична смет, опаковъчни материали, кухненски и градински отпадъци, стари мебели и др. подлежат на сезонни и регионални изменения. Така количеството на твърдите битови отпадъци расте пропорционално на големината на селището, а влагата зависи от сезона. Най-висока влажност битовите отпадъци имат през летните и есенните месеци, когато е увеличен дялът на кухненските отпадъци. През зимните месеци в отпадъците преобладават пръст, пепел и хартия, които са с незначително съдържание на влага.

Дейностите, свързани по обезвреждане на битови отпадъци се извършват чрез депониране на Регионално депо за неопасни отпадъци – гр. Харманли. Общинското депо в Симеоновград е закрито и е извършена техническа рекултивация.

Площадката на Регионалното депо за отпадъци се намира в местността „Бешката” с площ от 104 дка, на 5 км транспортно разстояние от гр. Харманли. „Регионално депо за отпадъци – Харманли” включва общините Харманли, Свиленград, Тополовград, Симеоновград, Маджарово, Стамболово и Любимец. Общинското търговско дружество „Екоресурс Харманли“ ЕООД, създадено с Решение 650/17.02.2015 г. на Общински съвет Харманли осъществява дейността си на Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Харманли.

Депото има издадено комплексно разрешително № 285-Н1/2011 г., актуализирано с Решение № 285-Н1-Ю–А1/2014 г. във връзка с необходимостта от изграждане и експлоатация на инсталация за сепариране на твърди битови отпадъци и допълнителни пречиствателни съоръжения за отпадъчни води. Капацитетът на депото е 200 t/24h, при общ капацитет 300720 t, от които 143618 t на Клетка 1 и 157102 t на Клетка 2. В обхвата на комплексното разрешително е включена и Инсталация за изгаряне на биогаз.

В експлоатация са клетка 1 и инсталация за сепариране на твърди битови отпадъци. Клетка 2 е изградена, въведена е в експлоатация, но не се експлоатира. През март 2017 г. при проверка за текущ контрол от страна на РИОСВ – Хасково е констатирано, че разрешеният дневен капацитет (t/24h) не се превишава, но е превишен капацитетът на Клетка 1, за което от инспекцията е дадено предписание да се вземат мерки за привеждане в съответствие с изискванията на съответното условие по комплексното разрешително.

Съгласно годишните доклади по околна среда, представени от оператора на регионалното депо гр. Харманли към РИОСВ-Хасково, количествата обезвредени отпадъци са както следва:

Година	Количество обезвредени ТБО в Регионално депо гр. Харманли, т	Количество обезвредени ТБО от Община Симеоновград, т
2016	18 309	1 526
2017	18 891	1 599

Източник: РИОСВ-Хасково

Всички населени места в общината имат организирано събиране и извозване на битовите отпадъци и пълно оборудване със съдове за събирането им.

Строителни отпадъци (СО)

Съгласно определението в ЗУО "Строителни отпадъци" са отпадъците от строителство и разрушаване, съответстващи на кодовете отпадъци, посочени в глава 17 от Индекс към Решение 2000/532/БЮ на Комисията от 3 май 2000 г. за замяна на Решение 94/3/ЕО за установяване на списък на отпадъците в съответствие с член 1, буква "а)" от Директива 75/442/ЕИО на Съвета относно отпадъците и Решение 94/904/ЕО на Съвета за установяване на списък на опасните отпадъци в съответствие с член 1, параграф 4 от Директива 91/689/ЕИО на Съвета относно опасните отпадъци и следващите му изменения. Това са отпадъците, получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Състоят се главно от бетон, тухли, камъни, земни маси и керамика, изолации, дървени материали и пластмаси, хидроизолации, керемиди и др. Основното количество строителни отпадъци се генерират от дейността на фирми, извършващи строителна и ремонтна дейност също така и от частни ремонтни дейности. Дейностите по събиране, транспортиране, подготовка преди оползотворяване и/или обезвреждане, материално оползотворяване, както и по обезвреждане на СО се извършват от лица, притежаващи документ по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците.

Правилното регулиране на дейностите, свързани със строителните отпадъци и контрола върху тях са регламентирани със Закона за управление на отпадъците и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. С Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали, се регламентира предотвратяване и ограничаване на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаване

риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на строителните отпадъци.

Основните цели са:

- предотвратяването и ограничаването на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на СО;
- създаване на екологосъобразна система за управление на СО;
- влагане на рециклирани строителни материали в строителството;
- управление на образуваните СО в процеса на строителство и премахване на строежи.

Основните проблеми, свързани със строителните отпадъци са неконтролираното изхвърляне на строителни отпадъци от гражданите и фирмите. Често гражданите изхвърлят строителни отпадъци на незаконни сметища, обикновено на входовете и изходите на населените места, както и замърсява зелените площи в самите населени места. За строителните отпадъци, от обичайните ремонти на жилищата, няма форма, по която да бъдат контролирани. И много често се случва изхвърлянето на строителни отпадъци в контейнерите за твърди битови отпадъци, което води до тяхното повреждане, а от тежината им се повреждат и повдигащите механизми на сметосъбиращите специализирани автомобили.

В Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали се поставя изискване за изготвяне на План за управление на строителните отпадъци, като част от процедурата за съгласуване и одобряване на инвестиционни проекти по реда на Закона за устройство на територията. По този начин се очаква, че няма да има нерегламентирани изхвърляния на строителни отпадъци и ще се оказва по-голям контрол на дейностите с отпадъците. Задълженията за управление на строителните отпадъци са както на възложителите на строителството, така и на общината. Общината следва да предприеме мерки за стимулиране изграждането на съоръжения за рециклиране на строителни отпадъци и създаване на пазар за рециклирани строителни материали чрез влагането им в обекти финансирани с публични средства.

На територията, контролирана от РИОСВ – Хасково няма изградени съоръжения за третиране на строителни отпадъци, отговарящи на изискванията на Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци.

Съгласно чл. 19 от ЗУО кметът отговаря също за организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община. Строителните отпадъци от община Симеоновград се извозват и депонират на регионалното депо в гр. Харманли.

Производствени и Опасни отпадъци

„Производствени отпадъци" са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица. Това са количества вещества (продукти, остатъци, суровини и материали), несъдържащи вредни замърсители, създаващи риск за здравето на хората и околната среда, които не могат да се използват в производството (поради липса на технологии или пазар), не могат да бъдат продадени и от които притежателят желае или е длъжен да се освободи. За тяхното отстраняване обикновено се грижат самите предприятия. Изискванията за управление на производствените отпадъци са регламентирани в Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци, приета с ПМС № 53/1999 г. /ДВ, бр. 29 от 1999 г./.

"Опасни отпадъци" са отпадъците, които притежават едно или повече опасни свойства, посочени в приложение № 3 към ЗУО. Този вид отпадъци се образуват най-вече в промишлените предприятия, но също така и в някои заведения от здравната сфера, както и в битовия сектор. Към тях спадат отработени масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори, медицински отпадъци, бои и лакове, детергенти, пестициди и др. Изискванията за третиране и транспортиране на опасни отпадъци са регламентирани в Наредбата, приета с ПМС № 53/1999 г. /ДВ, бр. 29 от 1999 г./, Наредба № 1 от

09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр. 13 от 17.02.2015 г.) и в Наредбите за масово разпространените отпадъци. Лицата, чиято дейност е свързана с образуване, събиране, транспортиране, съхраняване (оползотворяване с код R13 по смисъла на приложение № 2 към §1, т. 13 от допълнителните разпоредби (ДР) на ЗУО и/или обезвреждане с код D15 по смисъла на приложение № 1 към § 1, т. 11 от ДР на ЗУО), оползотворяване, в т.ч. рециклиране и/или обезвреждане, включително подготовка преди оползотворяване или обезвреждане на опасни отпадъци, водят отчетни книги и представят годишни отчети. Най-голям дял в общото количество на опасните отпадъци имат отработени моторни и смазочни масла и нефтопродукти, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, както и излезли от употреба флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак. Дейностите по третиране на опасните отпадъци, образувани от дейността на предприятията се извършват в съответствие с разрешителните им документи за дейности с отпадъци без да се ползва общинска инфраструктура.

Като отрасъл промишлеността в общината е по-слабо развит. По-голямо действащо промишлено предприятие на територията на общината е „Марица“ ЕАД - за производство на облекла за свободно време, туризъм и спорт. На територията на общината работят още две малки фирми за изземване на пясък от коритото на река Марица и фирма за ремонт и търговия с автомобили, които осигуряват заетост на близо 50 души.

Предвид горното значителна част от производствените отпадъци се образуват в малки количества, което прави изграждането на самостоятелно съоръжение за тяхното третиране неефективно.

Неопасните отпадъци от производствените предприятия се депонират на регионалното депо в гр. Харманли. Опасните отпадъци следва да се предават на фирми, притежаващи документи за извършване на дейности с такива.

Специфични потоци отпадъци

Отпадъци от опаковки

С разделното събиране на отпадъци и с цел рециклиране, и други форми на оползотворяване може да се постигне значително намаляване на количеството на депонираните отпадъци, което ще доведе до удължаване на полезния живот на регионалното депо за отпадъци и до съкращаване на разходите за събиране и обезвреждане на отпадъците. За част от тези отпадъци националното законодателство изисква прилагането на принципът „замърсителят плаща”. Принципът „Замърсителят плаща” означава, че лицето, което замърсява, също трябва да плати за отстраняване на замърсяването. Относно управлението на отпадъците това означава, че генераторът на отпадъци трябва да поеме пълната стойност за третиране и обезвреждане на отпадъците. По такъв начин, ако замърсителят (производителят на отпадъци) генерира големи количества отпадъци, то той плаща много за управлението на отпадъците, а ако произвежда малки количества - заплаща по-малко. По този начин принципът е справедлив и засяга този, който замърсява (генератора на отпадъци). Принципът обикновено изисква прилагането на схеми от типа "заплати за колкото изхвърляш", отчитащи обема или теглото на отпадъците, въз основа на които се определя такса „битови отпадъци”. В България са постановени няколко наредби, в които “производителите на продукти” са отговорни за събирането, рециклирането и третирането на продуктите, които се превръщат в отпадъци. Относно управлението на битовите отпадъци, следните продукти са определени като отговорност на производителя:

- опаковки;
- отпадъци от електрически и електронни съоръжения;
- излезли от употреба автомобили;
- отпадъци от масла и нефтопродукти;
- излезли от употреба батерии и акумулатори.

На територията на община Симеоновград няма изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Организациите по оползотворяване нямат интерес за сключване на договори за разделното събиране на отпадъци от опаковки, поради нерентабилност в резултат на трудния достъп до общината, малкия брой на населението и оттам – малките количества отпадъци от опаковки, което важи

и за разгледаните по-долу ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми.

На територията на Община Симеоновград има една регистрирана фирма за транспортиране на отпадъци с код 150101 - хартиени и картонени опаковки, 150102 - пластмасови опаковки и 170203 – пластмаса.

Отпадъци от ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми

Излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) са масово разпространени отпадъци, чието събиране и третиране изисква прилагането на специфични методи. Решаването на проблема с изоставените стари автомобили на обществени места е от особена важност за чистотата на населените места по отношение на наличните места за паркиране, почистване на улиците и намаляване на здравни рискове. Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства, приета с ПМС № 11 от 15.01.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 7/2013г.), регулира всички производители/вносители на моторни превозни средства от определени категории да осигурят безплатно за последния собственик приемане, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС. Съгласно наредбата, собствениците на ИУМПС са длъжни да ги предават за временно съхранение на определените за целта площадки и в пунктове за разкомплектоване, като не заплащат такси и разноски за приемането му.

Съдържащите се в маслата опасни вещества, представляват опасност за замърсяване на околната среда през всички фази на техния жизнен цикъл. Предотвратяването на тези вредни последици следва да се постигне чрез системен и адекватен контрол на материалните потоци и отделяните емисии. Задълженията на общината в това отношение се определят от Наредба за отработените масла и отпадъчни нефтопродукти. Съгласно чл. 39, ал. 1 от тази Наредба, Кметът на общината съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване и обезвреждане, като определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината и информира обществеността за местоположението и условията за приемане на отработените масла.

Отпадъците от електрическо и електронно оборудване са едни от най-сложните за управление отпадъчни потоци. Причината е, че те обхващат широк кръг от продукти - от малки домакински електроуреди с просто устройство до високо интегрирани системи като компютри и мобилни телефони. В европейското законодателство е възприет принципът производителят да поема отговорност за отпадъците, образувани от произведените от него продукти, когато те излязат от употреба. В България е в сила Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване, в която са регламентирани правилата за управление на тези отпадъци. Съгласно чл. 25, ал. 1 от тази Наредба, Кметът на общината оказва съдействие на организациите по оползотворяване, като определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и предаване на ИУЕЕО.

Изпълнение на задълженията за участие в системите за разделно събиране се осъществява, като се сключат договори с организации по оползотворяване на ИУЕЕО, лица, които изпълняват задълженията си индивидуално или други лица, притежаващи документи по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране или оползотворяване на отпадъци на територията на общината.

Основна цел на контрола по прилагането на законодателството в областта на негодните за употреба батерии и акумулатори е повишаване на разделното им събиране и рециклиране. Те не трябва да попадат на депата за твърди битови отпадъци, тъй като съществува опасност съдържащите се в тях тежки метали да попаднат чрез инфилтрационните води в почвите, повърхностните и подземните води. Въведени са системи за разделно събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори, отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

Съгласно справка с Публичния регистър на лицата, притежаващи документи за извършване на дейности с отпадъци, на територията на общината няма фирми с документи за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци от черни и цветни метали (ОЧЦМ), излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), негодни

за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излезли от употреба гуми (ИУГ), отработени масла (ОМ), отпадъци от полихлорирани бифенили/терфенили (ПХБ/ПХТ).

Болнични отпадъци/Отпадъци от хуманното здравеопазване

Медицинските отпадъци имат някои по специфични характеристики и изискват специално третиране. Болничния отпадък може да носи зарази, поради което следва да бъде отделен от другите смесени отпадъци за се избегне заплахата за общественото здраве. В този отпадък се включват превръзки, остатъци от лекарства и опаковки, лабораторни проби, използвани инструменти и системи, хирургически отпадъци и др. Отговорността за управлението на болничните отпадъци е на медицинските заведения, в които се образуват. Към момента не функционира система за получаване на данни за болничните отпадъци в общината. Опасните отпадъци, които могат да се генерират на територията на общината от хуманното здравеопазване.

По данни на РИОСВ – Хасково, всички заведения под контрола на инспекцията имат сключени актуални договори за третиране на опасните болнични отпадъци с лица, притежаващи необходимите документи по чл. 12 от ЗУО за дейности по транспортиране и/или обезвреждане на тези отпадъци.

Биоразградими отпадъци

В общината към момента не е организирано разделното събиране и съхраняване на биоразградимите отпадъци, но се предвижда поставяне на контейнери за биоразградими отпадъци, както и такива за сгурия и пепел. В регионалното депо в гр. Харманли не функционира инсталация за обработка на такива, но се обмисля закупуване.

10. Опасни вещества

По смисъла на ЗООС “Опасно вещество“ е:

- за целите на глава седма, раздел II - вещество или смес по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ, L 353/1 от 31 декември 2008 г.);
- за целите на глава седма, раздел I – всяко вещество или смес, класифицирано в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение № 3, или поименно изброено в част 2 на приложение № 3, включително под формата на суровина, продукт, страничен продукт, остатък или междинен продукт, включително вещество, което е възможно да се получи в резултат на протичането на странична реакция или при възникването на авария.

Съгласно Публичен регистър за издадените разрешителни по чл. 104, ал. 1 и на отказите по чл. 112б, ал. 1 и 2 от ЗООС и Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, на територията на община Симеоновград няма производствени единици, които са класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал с издадени разрешителни по чл. 104, ал. 1 от Закона, в което са определени условия, свързани с експлоатацията на съоръженията.

Във връзка с това не е необходимо ОУП да се съобразява с осигуряване на необходимите хигиенно-защитни зони.

11. Рискови енергийни източници - шум, вибрации, радиации

11.1. Шум

Шумът е фактор, въздействащ върху околната среда и всички живи организми. Под шум се разбира всеки нежелан звук, който причинява неприятно или смущаващо възприятие или има увреждащо действие. С понятието шум се определя комплекс от звуци в широк честотен диапазон - от 16 Hz до 20 kHz, които оказват неблагоприятно въздействие върху човешкия организъм. Неприятното звуково въздействие във времето причинява стресови и болестни състояния, като понякога води и до фатален изход. Няма област и човешка дейност, при които да не се наблюдава шумово излъчване.

Недвусмислено е установено, че шумът има висока социална цена. Той трябва да се възприема не по-малко сериозно от другите видове замърсявания, тъй като влиянието му върху човешкото здраве е съизмеримо с тяхното. Вредата от шума се превърна в една от характеристиките на съвременния интензивен начин на живот с все по-голямо значение за психическото и физическото здраве на човека. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии. Количествено шумът се оценява чрез величината „ниво на звуковото налягане” и се изразява с мерната единица Децибел (dB). В околната среда преобладават променливите шумови емисии. За оценяването им е въведен терминът „еквивалентно ниво на шума $L_{eq} [dB(A)]$ ”.

Съществуват многобройни по разнообразие мерки за намаляване нивата на шум от основните съществени източници в селищната среда - пътен трафик, железопътен и въздушен трафик, от индустрия и всички останали локални източници. Най-натоварени в акустично отношение са големите градове в страната. Това се дължи на непрекъснато нарастващия брой на транспортните средства. Недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове, както и неефективното до този момент планиране и управление на акустичната среда от страна на общинските власти, са фактори, които допълнително утежняват акустичния климат в населените места.

Оценката, управлението и контролът на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както от промишлените инсталации и съоръжения и от локални източници на шум, се регламентират чрез Закона за защита от шума в околната среда, в сила от 01.01.2006 г., както и чрез подзаконовите документи към него, издадени в съответствие с изискванията на чл. 11 и чл. 14.

Един от тези документи е Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. на Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите. С нея се определят:

1. Показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието;
2. Граничните стойности на показателите за шум в околната среда;
3. Методите за оценка на стойностите на показателите за шум в околната среда и на вредните ефекти от шума върху човешкото здраве.

По този начин се създава възможност за оценки и прогнози за състоянието на шумовото натоварване в урбанизираните територии и в тихите зони извън тях, за разработването на стратегически карти за шум и планове за действие с оглед защита здравето на населението и подобряване качеството на живот.

Граничните стойности на нивата на шума в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях са определени в Таблица № 2 от Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ, представена както следва:

Таблица 78: Гранични стойности на нивата на шум в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях

№	Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
		ден	вечер	нощ
1	2	3	4	5
1.	Жилищни зони и територии	55	50	45
2.	Централни градски части	60	55	50
3.	Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
4.	Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55

5.	Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
6.	Производствено-складови територии и зони	70	70	70
7.	Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
8.	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
9.	Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
10.	Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

С Наредба № 4 от 27 декември 2006 г. на МРРБ, МЗ, МВР и МОСВ за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителство, се определят:

1. Техническите изисквания за защита от шум на сградите при проектирането им;
2. Техническите правила за изпълнение на строителните и монтажните работи (СМР), чрез които се осъществява защитата от шум в сградите;
3. Техническите правила и норми за извършване на СМР при изпълнението на строежите по отношение на шума в околната среда;
4. Изискванията към инвестиционния проект на строежа.

Наредбата се прилага при проектиране и изпълнение на жилищни сгради и на сгради за обществено обслужване в областта на здравеопазването, образованието, културата и изкуството, търговията, общественото хранене, хотелиерството и услугите, административни и производствени сгради. Изискванията на наредбата за ограничаване на шума, излъчван при изпълнението на СМР, се прилагат за всички строежи.

От 12.02.2011 г. е в сила и Наредба № 54 от 13.12.2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (отменяща Наредба № 2 от 2006 г.). С тази наредба се уреждат редът и начинът на функциониране на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, като и изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда. Целта на Наредбата е да се оцени шумовото натоварване в урбанизираните територии, създавано от основните източници на шум. Съгласно тази наредба РЗИ по места провеждат регулярни измервания на шумовите нива в пунктове, определени съгласно Методика на МЗ.

Транспортен шум

Основните източници на шум в урбанизираните територии са транспортните средства. Интензивният автомобилен трафик е основния фактор, който влияе върху акустичната среда в селищните територии. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Основният шумов фон се създава от автомобилите – леки и товарни и тези на масовия градски транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно „втора употреба” автомобилният парк е основно подменен. Въпреки че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско спрямо шума от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. Най-високи нива на шума се предизвикват от средствата на масовия градски транспорт, особено от много остарелите автобуси, от товарните камиони и др.

Транспортните комуникации на територията на община Симеоновград се осъществяват както чрез автомобилния, така и от железопътен транспорт. Транспортните връзки са подробно описани в раздел I, т. 3.1. на настоящия доклад.

Имайки предвид топографската характеристика на община Симеоновград, големината на селищата, икономическото и демографско състояние на населението и състоянието на икономиката, пътната мрежа има значение като основно средство за транспортни съобщения. Транспортният поток създава периодични, с променлива интензивност акустични натоварвания в прилежащите жилищни зони, разположени до пътищата, свързващи населените места на общината. Интензивността на транспортния поток е по-висока около централната градска част на общинския център, основно в началото и края на работното време и в делничните дни.

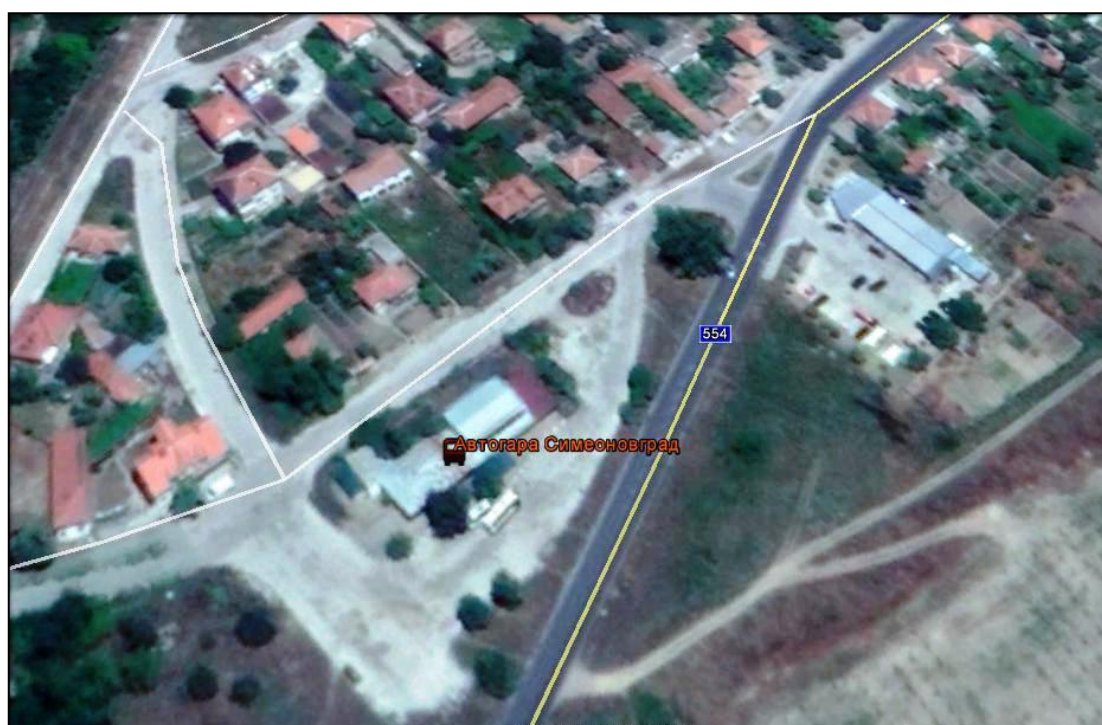
През територията на Общината не преминават първокласни и второкласни пътища, а АМ Марица я пресича в най-югозападната ѝ част с участък от 1,12 км, преминавайки на над 2,5 км южно от най-близкото населено място на общината - с. Константиново. На такова разстояние автомобилният трафик по АМ Марица не може да окаже влияние върху акустичната среда в населеното място. Останалите пътища са местни, с ниска часова интензивност. На територията на общината няма пункт от мрежата АЗУПТ на АПИ, поради това и няма данни за транспортния трафик, на база на които да се направи количествена оценка на акустичното натоварване от движението на МПС през населените места. Също така няма и пункт от системата за акустичен мониторинг на МЗ. Транспортните потоци по местните пътища обикновено са с ниска часова интензивност, движението е с по-малка скорост и не възникват значителни шумови емисии, които да създават наднормени еквивалентни шумови нива в населените места, през които преминават. За това допринася и наличието на крайпътна и дворна растителност, която поглъща и изолира възникващите временни шумови емисии от преминаващи транспортни средства

Състоянието на пътните настилки е от съществено значение, а в случая голяма част от тези пътища се нуждаят от рехабилитация и реконструкция. Подобряването състоянието на пътните настилки, улици и тротоари, съчетано със съответно озеленяване, би се отразило положително както в екологичен аспект като цяло, така и върху акустичната среда в прилежащите територии и в жилищните зони. Съгласно ОПР 2014-2020 г. на община Симеоновград като цяло общинската пътна и улична мрежа в Общината е силно амортизирана, което се отразява негативно и на акустичната среда наоколо. За периода 2007-2013 г. е извършвана реконструкция на уличната мрежа в гр. Симеоновград и селата със средства от общинския бюджет и по програма САПАРД, а това е дало принос и за намаляване на шумовото натоварване в прилежащите терени. Предвидено е стартиране на СМР по проект "Реконструкция на част от междуселищната пътна инфраструктура на община Симеоновград". Проектът е финансиран от Програма за развитие на селските райони към ДФЗ и очакваните резултати са подобрена междуселищна инфраструктура в обектите, предмет на проекта, както и по-благоприятна акустична среда.

Всички села в общината имат връзка както с общинския, така и с областния център. Ежедневно през общината се движат автобуси към Хасково, Харманли и Гълъбово, като основен превозвач до гр. Симеоновград е „Тони-ГД-2010“ ЕООД. Гражданите се обслужват от Автогара, разполагаща със собствени автобуси и частна линия „Арда тур“ гр. Хасково (*фигура 31 и фигура 32*).

Фигура 31: Автогара Симеоновград изглед

Фигура 32: Автогара Симеоновград - местоположение

Автогарата е подходящо ситуирана в близост до път Ш-554; най-близките жилищни сгради отстоят на повече от 50 м от автобусната рампа, като масивната сграда на автогарата екранира шума от пристигащите и тръгващи автобуси. Допълнително този шум се редуцира от наличната дървесна и храстова растителност около автогарата и в наблизо разположената жилищна зона. През Автогара

Симеоновград преминават няколко курса на ден, което не създава съществени дълготрайни шумови натоварвания в близо намиращата се жилищна зона.

През територията на община Симеоновград минава ЖП линията София - Свиленград с възлова гара в общинския център. Частта от трасето, минаваща през общината, е 25 км. През 2016 г. официално е открит цялостно обновеният участък от ж.п. линията в рамките на проекта „Реконструкция и електрификация на ж.п. линия Димитровград-Харманли”, осъществен по ОП „Транспорт 2007-2013 г.” Линията е част от Общоевропейските коридори IV и IX, свързващи Европа и Азия. Обновеното трасе е в пълно съответствие с приложимите европейски стандарти и изисквания за енергийна ефективност и опазване на околната среда, като са постигнати високи експлоатационни качества. Изцяло подменените релси и подрелсова настилка, електрификацията, съобразената скорост на движение в района на жилищната зона и гарата, изградената инфраструктура, включително шумозащитна стена в най-близката до жилищни сгради част от трасето, използването на съвременни мотриси за влаковите композиции, наличието на дървесна растителност – всичко това способства за намаляване на акустичното натоварване от ж.п. транспорта върху прилежащите жилищни зони (фигура 33 и фигура 34).

Фигура 33: ЖП Гара Симеоновград

Фигура 34: ЖП Гара изглед

През възловата гара Симеоновград в рамките на едно денонощие преминават около пет-шест пътнически влакови композиции, т.е. интензивността на движение е ниска, движението се извършва с малка скорост; поради това шумовото натоварване от ж.п. транспорта в разглеждания участък е непостоянен, с еквивалентни нива, непревишаващи граничните стойности.

През територията на общината преминава и ж.п. линия Гълъбово – Симеоновград. Няма информация за движение на влакови композиции по този участък. Предполага се, че той не е източник на значително акустично натоварване.

Източници на шум от битов характер

На второ място по принос към акустичната среда в населените места са локалните източници на шум и шум от битов характер – строителни и ремонтни дейности, товаро-разтоварни работи, събиране на сметта, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда в жилищните зони, е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради.

Съгласно регламентираната и ръководена от Министерство на здравеопазването „Система за контрол, ограничаване и намаляване на комуналния шум в населените места” в град Симеоновград и селищата на общината няма обособен пункт за измерване на шумовите характеристики. Поради това община Симеоновград не разполага с реални данни за акустичната обстановка в жилищните зони на нейната територия. От РЗИ-Хасково извършват локално замерване при евентуално подадени сигнали от жители на населените места. Няма данни за постъпили жалби и проведени измервания на територията на община Симеоновград. В потвърждение на това е и писмо изх. № РД-02-752/14.06.2017 г. на РЗИ-Хасково (представено в приложение).

Индустриален шум

Шумът от производствените дейности в урбанизираните територии засега е на трето място. В голямата си част тези дейности са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населеното място. Проблем биха могли да създават малките производствени предприятия, разположени в близост до жилищните сгради, а именно дървообработващи предприятия, предприятия за алуминиева дограма и др.

Промишлеността в община Симеоновград е по-слабо развит отрасъл. Представена е основно от едно по-голямо промишлено предприятие - „Марица“ ЕАД - за производство на облекла за свободно време, туризъм и спорт. На територията на общината няма развита тежка промишленост, поради което районът е екологично чист. Всички производствени предприятия на територията на общината са подробно представени в *раздел I, т. 3.1. на настоящия доклад*. Те се помещават в подходящи помещения, с достатъчни шумопоглъщащи и шумоизолиращи качества, така че да не създават наднормени шумови емисии, натоварващи акустичната среда в околните територии.

Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) към МОСВ осъществява мониторинг на шума от промишлени източници, чиято цел е да предоставя информация за състоянието на акустичната среда в населените места вследствие дейността на промишлените предприятия – източници на шумово излъчване. ИАОС поддържа и актуализира база данни с измерванията на акустичното натоварване, която включва:

- Нивото на шума по границата на промишления източник в dB(A);
- Нивото на шума в мястото на въздействие – най-близката жилищна или обществена сграда в dB(A).

За осъществяване ефективен контрол на шума, излъчван от промишлени инсталации и съоръжения, съгласно разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда РИОСВ–Хасково извършва контролна дейност по утвърден график. Измерванията се извършват, прилагайки „Методиката за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шума в мястото на въздействие”, утвърдена със заповед № РД-613/08.08.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Съгласно годишните доклади за състоянието на околната среда, издавани от РИОСВ-Хасково, измерените шумови нива в контролираните дружества не надвишават граничните стойности съгласно Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението. Данните за проведените измервания се представят ежегодно в ИАОС и се публикуват в он-лайн достъпна информационна система. Няма информация за проведени контролни измервания на предприятия, функциониращи на територията на община Симеоновград.

Няма данни и от проведени собствени периодични измервания на шума, излъчван в околната среда на територията на община Симеоновград съгласно изискванията на Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Съгласно изискванията на нормативните документи операторите с издадени комплексни разрешителни извършват собствени измервания на шумовите емисии от производствената си дейност; същите се включват в годишните доклади за изпълнение на дейностите по комплексните разрешителни, представяни ежегодно в ИАОС. Измерванията се възлагат на акредитирани лаборатории. На територията на община Симеоновград не функционират промишлени предприятия с издадени комплексни разрешителни.

От изложението до тук може да се направи изводът, че акустичната обстановка на територията на община Симеоновград не се различава от типичната за такъв вид селищни зони и не се наблюдават трайни наднормени шумови натоварвания на околната среда.

11.2. Вибрации

Физическото определение за вибрации е „механично трептене на еластична среда”. Измерването на вибрациите е наложително, за да се оцени както влиянието им върху експлоатационния срок на машините, така и да се установи прякото въздействие върху здравето на човека. От голямо значение е и обстоятелството, че вибрациите, пренасяни от машините, конструкциите и сградите, се излъчват в околното пространство като шум, което води до влошаване на общата акустична обстановка.

От 12 юни 1989 г. е в сила Директива 89/391 ЕИО - „Рамкова директива“ за БЗР (безопасност и здраве при работа) за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място. Рамковата директива с нейното широко приложно поле и други директиви, посветени на конкретни аспекти на безопасността и здравето при работа, са основата на европейското законодателство в областта на безопасността и здравето.

На основата на Директива 89/391 ЕИО и подчинената на нея Директива 2002/44/ЕС-Вибрации у нас от МЗ и МТСП е разработена Наредба № 3, ДВ, бр. 40/2005 г. за защита на здравето и безопасността на работещите от рискове, свързани с експозицията на вибрации. Европейската директива, както и Наредбата, въвеждат не само нормите, но и методите на измерване и оценка, задълженията на работодателите, здравните аспекти и наблюдение и др. информационни приложения, посочени подробно в международните стандарти, третиращи общите и локални вибрации.

Освен Наредба № 3, ДВ, бр. 40/2005 г., у нас е действаща и Наредба № 45 за норми за допустимите стойности на вибрациите в жилищните сгради, издадена от Министъра на народното здраве и Председателя на Комитета по архитектура и благоустройство, обн., ДВ, бр. 4 от 15.01.1980 г., в сила от 01.01.1980 г.

На територията на община Симеоновград кратковременни вибрации в околната среда биха могли да възникват от преминаващи тежкотоварни МПС, строителни или селскостопански машини, от извършвани строително-ремонтни дейности и други. Същите източници, както и действаща наблизо строителна техника, биха могли да предизвикат такива вибрации и в жилищни сгради. За сега няма систематизирани наблюдения и резултати от проведени измервания на вибрации за жилищните райони на община Симеоновград. Предполага се, че съответните оператори взимат необходимите мерки за поддържане в изправност на наличната им техника и за минимизиране във времето на извършваните с тази техника операции, така че да са сведени до минимум евентуално възникнали вибрации в прилежащите терени.

Няма информация за оплаквания от граждани, свързани с шум и вибрации от заведения за развлечения, разположени в жилищни зони и сгради на територията на община Симеоновград.

11.3. Йонизиращи лъчения

Йонизиращите лъчения, които съкратено се наричат с придобилия гражданственост термин „радиация”, са неизбежен факт в живота на човечеството. Радиацията, респективно нейните източници са съществували и съществуват в природата; това са естествените радиоактивни източници. Радиоактивни източници могат да бъдат получавани и по изкуствен начин, т.нар. техногенни източници. Развитieto на съвременната цивилизация е неразривно свързано с все по-широкото използване на различни по вид и интензитет източници на радиация, създадени от човека. Броят на хората, които влизат в контакт с източници на йонизиращи лъчения и биха могли да бъдат облъчени от тях, непрекъснато нараства. Така проблемите за радиацията от чисто научни, технологични и икономически се превръщат и в социален проблем на нашето съвремие.

Разпространените в природата естествени радионуклиди заедно с космическото лъчение създават т.нар. *естествен радиационен фон*, който въздейства непрекъснато на всички живи организми на планетата.

Естественият радиационен гама-фон е физична характеристика на околната среда и представлява полето на гама-лъчите, в което се намират всички живи организми на Земята. Измерваната величина е мощност на дозата на гама-лъчението и е специфична за всеки пункт, област, регион. Данните за мощността на дозата гама-лъчение за страната се получават в реално време от 26 постоянни локални мониторингови станции (ЛМС) на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, администрирана от Изпълнителната агенция по околна среда. В близост до Симеоновград няма разположена такава ЛМС (най-близо е тази в гр. Елхово, отстояща на над 60 км на изток-североизток по права линия).

Радиационното състояние на околната среда се контролира чрез измервания на естествения радиационен (наречен „гама”) фон, а също така и чрез оценяване съдържанието на естествените радионуклиди Уран-238, Радий-226, Торий-232, Калий-40 и други в различните компоненти на околната

среда. С това са ангажирани Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Националният център по радиобиология и радиационна защита и други институции чрез своите регионални поделения.

Различното съдържание на естествените радионуклиди в почвите се дължи на наличието и специфичното им за всеки регион разпределение в почвообразуващите скали. Принципно е невъзможно изработването на нормативен документ, определящ гранични стойности на това естествено съдържание. Поради това измерените стойности се сравняват с фонове величини, определени след множество дългогодишни измервания и характеризиращи почвите, незасегнати от стопанска дейност в отделните области от страната. Пробите се вземат от почвен слой 0÷20 cm и се извършва гама-спектрометричен анализ за определяне съдържанието на естествени и техногенни радионуклиди в тях. Вземането на извадките за изпитване е съпътствано с измерване на гама фон в конкретния пункт.

Радиологичният мониторинг на необработваемите почви, извършван от ИАОС, се осъществява в мрежа от над 400 постоянни пункта за наблюдение, равномерно разпределени по цялата територия на страната. За община Симеоновград това е гр. Симеоновград. Радиационният мониторинг на обекти от околната среда за територията на община Симеоновград се осъществява от ИАОС – Регионална лаборатория Стара Загора.

Съгласно информацията от ИАОС в публикуваните годишни доклади за състоянието на околната среда, през последните години съдържанието на контролираните радионуклиди в повърхностния 20-сантиметров почвен слой за района на община Симеоновград не се различава от характерните за региона и е в рамките на фоновите концентрации за страната. Отложеният на територията на страната Цезий-137 (^{137}Cs) вследствие аварията в Чернобилската АЕЦ през 1986 г. за община Симеоновград е в най-ниския диапазон (0 – 50 Bq/kg) в сравнение с други региони на България. На територията на общината през последните години не е констатирано допълнително радиационно замърсяване на околната среда. В следващата таблица са представени обобщени данни за съдържанието на контролираните радионуклиди в повърхностния почвен слой за пункт Симеоновград през последните години.

Таблица 79: Обобщени данни за съдържанието на контролираните радионуклиди в повърхностния почвен слой за пункт Симеоновград през последните години

№ по ред	Радионуклид, мерна единица	Интервал стойности	
		от	до
1	Уран-238 (^{238}U), Bq.kg ⁻¹	30	55
2	Радий-226 (^{226}Ra), Bq.kg ⁻¹	45	65
3	Торий-232 (^{232}Th), Bq.kg ⁻¹	50	75
4	Калий-40 (^{40}K), Bq.kg ⁻¹	650	800
5	Цезий-137 (^{137}Cs), Bq.kg ⁻¹	0	50

Източник: ИАОС

За нуждите на промишлеността, селското стопанство, здравеопазването и др. в открит или закрит вид се използват изкуствени източници на йонизиращи лъчения (изкуствени радиоактивни източници). Чрез тях се извършват диагностика, стимулират се оздравителни процеси, определят се плътности, размери, дефекти, неутрализира се статично електричество и др. Всички обекти, на чиято територия се използват такива източници, се контролират от съответните звена на РЗИ. Тези обекти притежават необходимите разрешителни документи съгласно нормативните изисквания на Закона за безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) (обн. ДВ, бр. 63 от 28 Юни 2002 г., посл. изм. ДВ, бр. 102 от 22.12.2017 г.) и подзаконовите разпоредби, издадени от Агенцията за ядрено регулиране (АЯР). За територията на община Симеоновград няма информация за констатирани инциденти с такива източници.

11.4. Неионизиращи лъчения

Неионизиращи лъчения са електромагнитните лъчения, които поради своята същност не предизвикват йонизация в средата, през която преминават.

Спектърът на неионизиращите електромагнитни излъчвания включва ултравиолетовите, видимите, инфрачервените лъчи и радиовълните.

Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са високоволтните електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа. Те са с определена зона на въздействие в границите на съответните сервитути. Многобройните трафопостове, изградени в жилищните зони преди години, са ситуирани съгласно действащата тогава Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (отменена по-късно, ДВ, бр. 38/17.05.2011 г.). По този начин се ограничава евентуалното вредно въздействие на ЕМП в прилежащите жилищни зони. Това се отнася и за населените места на община Симеоновград.

Открит остава въпросът за въздействието на електромагнитните излъчвания от многобройните антени и базови станции на мобилните оператори в населените места. Резултатите от измервания на параметри на ЕМП следва да се оценяват за съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991 г.; попр., бр. 38 от 1991 г., изм. доп. ДВ бр. 8/2002 г.).

Пределно-допустимите нива на напрегнатостта и на плътността на енергийния поток на електромагнитните полета (ЕМП) в селищата и зоните за продължително обитаване, курортните зони, зоните за отдих и лечение и др. в границите на тяхната регулация, определени с издадената от МЗ и МОСВ Наредба № 9/03.05.1991 г. (ДВ бр. 35, попр. ДВ бр. 38/14.05.1991 г., изм. ДВ бр. 8/22.01.2002 г.) за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии, са представени в следващата таблица.

Таблица 80: Пределно-допустими нива на напрегнатост и на плътност на енергийния поток на електромагнитни полета (ЕМП) в селищата и зоните за продължително обитаване, курортни зони, зони за отдих и лечение и др. в границите на тяхната регулация

№ по ред	Честотен обхват, в който работи излъчвателят	Пределно допустимо ниво
1	от 30 до 300 kHz	25 V/m
2	от 0,3 до 3 MHz	15 V/m
3	от 3 до 30 MHz	10 V/m
4	от 30 до 300 MHz	3 V/m
5	от 0,3 до 30 GHz	10 μ W/cm ²

Честотният обхват, определен с Наредба № 9 като вреден над определено ниво на лъчението на териториите на населените места, е с граници от 30 kHz до 30 GHz.

Освен Наредба № 9/1991 г. всички мобилни оператори са задължени да спазват и *Техническите изисквания за работа на електронни съобщителни мрежи от неподвижна радиослужба и съоръженията, свързани с тях* (загл. изм. ДВ, бр. 100 от 2015 г., в сила от 18.12.2015 г.), приети с Решение № 1308 от 25.10.2007 г. на Комисията за регулиране на съобщенията, обн. ДВ, бр. 92 от 13 Ноември 2007 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 102 от 22 Декември 2017 г.

Съгласно тези изисквания операторите трябва да предприемат такива мерки, че да намалят до минимум риска за населението от вредните електромагнитни полета и излъчвания, като разполагат електронните съобщителни устройства на такива места, където населението ще бъде най-малко изложено на вредни излъчвания.

В тези изисквания е заложено и спазването на стандарта EN 50 360 - европейски стандарт за хигиенни изисквания за честоти от 300 MHz до 3 GHz.

В момента за всеки обект, който по своето основно предназначение излъчва, пренася или трансформира електромагнитна енергия, се определя конкретна хигиенно-защитна зона. На основание чл. 35 от *Закона за здравето* местоположението на обекта се съгласува от Главния държавен здравен инспектор само при условие, че сградите и местата за постоянен или инцидентен престой на хора не попадат в границите на хигиенно-защитната зона на конкретния излъчвател.

РЗИ-Хасково поддържа регистър на източниците на ЕМП до 10 W, за които не се изисква определяне на хигиенно-защитна зона съгл. чл. 11 от Наредба № 9/1991 г. През 2012 г. е започнала регистрация на базовите станции, радиорелейни станции, радио и ТВ предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни съоръжения, в съответствие с изменението на *Закона за здравето* и включването на последните в списъка на обектите с обществено предназначение. В съответствие с нормативните изисквания се извършва мониторинг на електромагнитни полета, чиято цел е да бъдат обхванати с контролни измервания регистрираните на територията на област Хасково базови станции, както в гъсто населени жилищни райони, така и в близост до детски, учебни и лечебни заведения. Мониторингът включва:

– измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения, попадащи или разположени по границите на хигиенно-защитната зона;

– измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси).

С тези измервания се цели установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета в двете групи обекти с действащите норми и изисквания на Наредба № 9 от 1991 г. В рамките на този мониторинг през периода 2014 - 2016 г. са извършвани измервания на плътността на мощността на енергийния поток на територията на град Симеоновград; същите са проведени според изискванията на „Методика за измерване и оценка на електромагнитното поле в населената околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки”, публикувана в „Сборник методи за хигиенни изследвания” том IV на НЦХМЕХ (сега НЦОЗА - Национален център по обществено здраве и анализи). Броят измервания по години е представен в следващата таблица.

Таблица 81: Брой на измерванията на плътността на мощността на енергийния поток на територията на град Симеоновград в периода 2014-2016 г.

Година	В район на жилищни комплекси	В околностите на защитени обекти (училища, детски градини, детски площадки)
2014	- в околностите на PPS_PD 2211, разположена на покрива на пощата - 13 измервания; - в околностите на НКV 0054, разположена на покрива на хотел „Марица” - 7 измервания.	- обект СОУ”Климент Охридски”, от PPS_PD 2211 - 13 измервания; - обект детска ясла „Пролет”, от PPS_PD 2211 - 8 измервания.
2015	- в околностите на БС 6033, разположена на покрива на жилищна сграда - 2 измервания	- обект детска ясла „Пролет”, от PPS_PD 2211 - 3 измервания
2016	- в околностите на БС 6033, разположена на покрива на жилищна сграда - 6 измервания	- обект детска ясла „Пролет”, от PPS_PD 2211- 4 измервания

При всички извършени контролни измервания на излъченото в околната среда електромагнитно поле, стойностите на параметрите са под границата на допустимата хигиенна норма от 10 $\mu\text{W}/\text{cm}^2$ (микроВат на квадратен см), съгласно Наредба № 9/1991 г. Конкретните резултати от проведените измервания са представени в писмо изх. № РД-02-752/14.06.2017 г. на РЗИ-Хасково. Измерените стойности на интензитета на електрическото поле и плътността на мощността съответстват на

изискванията на Наредба № 9/03.05.1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии.

Електроснабдяването в община Симеоновград се осъществява от Националната енергийна компания. Електроснабдителната мрежа се захранва от подстанция “Марица Изток” 400/220/110 kV, която е основен възел на националната електроенергийна система, с обща инсталирана трансформаторна мощност 1030 MW.

Електроснабдителната система на община Симеоновград се характеризира с добре изградена мрежа 20 kV и инженерно-технически съоръжения. Не са регистрирани сериозни проблеми по отношение на захранването с електроенергия на битовите потребители и производствените консуматори. Всички населени места на територията на община Симеоновград са електрифицирани. Броят на абонатите за общинския център Симеоновград е 4056. В Общината са изградени и 7 ФТЕЦ с обща мощност 2,43 MW. Изграждането и функционирането им са съобразени с екологичното законодателство в областта на защитата от шум, електромагнитни излъчвания и други физични фактори.

Подробно описание на електроенергийната система на територията на община Симеоновград е представено в *раздел I, т. 3.1.*

Трафопостовите в населените места са ситуирани съгласно действащите нормативни изисквания така, че да не създават допълнително акустично и електромагнитно натоварване в съседните жилищни сгради и прилежащи райони.

За съществуващите електропроводи на територията на общината са осигурени обслужващи сервитути за профилактика и ремонт, като са спазени изискванията на издадената от МЕ, МЗХ и МРРБ Наредба № 16 от 2004 г. за сервитутите на енергийните обекти (ДВ, бр. 88 от 2004 г., изм. ДВ, бр. 77 от 2 септември 2008 г., ДВ, бр. 75 от 29 септември 2015 г.). Може да се отбележи също, че са спазени и проведени изискванията на Наредба № 3 на МЕЕР за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии (обн., ДВ, бр. 90 от 13.10.2004 г. и бр. 91 от 14.10.2004 г., в сила от 15.01.2005 г., изм. и доп., бр. 108 от 19.12.2007 г.). По този начин се осигурява защита от евентуални наднормени електромагнитни натоварвания на околната среда извън съответните сервитути. В тези зони не се допуска извършване на СМР, товаро-разтоварни дейности, складиране на строителни материали и паркиране на монтажна и транспортна техника.

Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са и елементите на съобщителната инфраструктура и комуникациите. Подробна информация за тях е представена в *раздел I, т. 3.1. от настоящия доклад*. Съоръженията са изградени и функционират в съответствие с нормативните изисквания, което предполага, че няма натоварване на околната среда и жилищните зони с допълнителни ЕМП.

Може да се каже, че като цяло натовареността с нейонизиращи електромагнитни лъчения на селищната и околната среда на община Симеоновград не се отличава от характерната за всички урбанизирани територии в страната.

12. Здравно-хигиенни аспекти на околната среда

Здравно-хигиенните аспекти към настоящия доклад отразят аспектите на човешкото здраве от въздействието върху околната среда и характеризират източниците на вредно въздействие от плана – „Общ устройствен план на Община Симеоновград”.

Рамката за оценка на здравния риск, за качеството на живот и благосъстояние в общината представлява интегриран подход, който изисква комбинирана оценка на риска и неговото управление с цел контролиране на заболяванията, свързани с източниците на въздействие, експертиза на състоянието на компонентите на околна среда и характеристика на основните замърсители. Това осигурява хармонизирана рамка от здравни насоки по отношение на свързаните рискове и появата на кумулативен ефект.

Рамката включва оценка на здравните рискове преди поставянето на здравни цели и предприемане на мерки за намаляване на отрицателното въздействие и повишаване качеството на живот, там където е възможно, като част от по-широкия процеса на ангажиране.

При устройственото планиране е необходимо да се вземе предвид местоположението на всички обекти, подлежащи на здравна защита, посочени в Допълнителните разпоредби § 1, т. 3 на Наредбата за ОВОС, където е дефинирано това понятие, а именно: „Обекти, подлежащи на здравна защита“ са жилищните сгради, лечебните заведения, училищата, детските градини и ясли, висшите учебни заведения, спортните обекти, обектите за временно настаняване (хотели, мотели, общежития, почивни домове, ваканционни селища, къмпинги, хижи и др.), места за отдих и развлечения (плувни басейни, плажове и места за къпане, паркове и градини за отдих, вилни зони, атракционни паркове, аквапаркове и др.), както и обектите за производство на храни по § 1, т. 37 от допълнителните разпоредби на Закона за храните, стоковите борси и тържищата за храни.

12.1. Здравно-демографски показатели

Симеоновград е сравнително малка община с население по населени места по последно преброяване от 17.07.2012 г. - 9582 души. На територията на общината има 9 населени места. Един град – общинския център Симеоновград с население 7701 души и 8 села с население 1881 души. В общината няма напълно обезлюдени села.

Таблица 82: Население на община Симеоновград

№	Населено място	Брой жители
1.	с. Свирково	426
2.	с. Навъсен	211
3.	с. Калугерово	241
4.	с. Троян	229
5.	с. Константиново	235
6.	с. Дряново	130
7.	с. Пясьчево	65
8.	с. Тенево	325
9.	гр. Симеоновград	7 701
Общо:		9 563

Източник: ОПР Симеоновград 2014-2020

Половата структура на населението на община Симеоновград не се различава съществено от тази за страната и за отделните региони. Община Симеоновград има сравнително балансирана полова структура на населението към 2011 г. Относителният дял на мъжете е 49% или 4282 човека, а дялът на жените е 51% или 4473 човека.

Град Симеоновград по броя на населението си попада в категорията на много малките градове в България – с под 10 000 души. Най-голям е броят на жителите в трудоспособна възраст – във възрастовите групи 18 - 64 год. – 56 % от съвкупното население (данните са за 2011 г.). Значителен е обаче и броят на лицата в пенсионна възраст – 21% от цялото население на общината. Броят на подрастващите – деца и млади хора от 0 до 18 годишна възраст – е 23% от цялото население.

Възрастовата структура – като цяло не е неблагоприятна – дялът на младите и тези в трудоспособна възраст е съизмерим със средния за страната. Застаряването на населението на Симеоновград налага спешни устойчиви мерки за подобряване качеството на живот и повишаване на заетостта, както и стимули за раждаемост.

Естествения прираст в община Симеоновград е отрицателен, което е характерно и за всички други общини в областта.

За период 2007-2011 г. в Общината са родени общо 598 деца, като най-много са родени през 2009 г. - 131 деца и най-малко през 2008 г. - 109 деца.

Броят на починалите жители за периода 2007-2011 г. е общо 795, като най-висок е броят на починалите през 2008 г. - 170 души и най-нисък през 2007 г. - 152 души.

В резултат на представените данни, всяка година от разглеждания период се характеризира с отрицателен естествен прираст на населението в Общината, като най-неблагоприятната му абсолютна стойност е регистрирана през 2008 г. (-61)

Механичният прираст на населението на община Симеоновград е отрицателен и е с измерения характерни за страната. Превръщането на общината в удобно за живеене място (с добре изградена инфраструктура, с достатъчно търсени работни места, с качествена жизнена среда и др.) ще доведе и до стабилизиране на демографското ѝ развитие.

Прави впечатление, че на територията на общината липсват населени места, които са обхванати от процеси на масово напускане и обезлюдяване в последните години, каквато тенденция съществува в повечето други общини на областта. През последните години, в резултат на аграрната реформа и развитието на икономиката, се наблюдава тенденция на връщане на хората от големите градове в селата.

По отношение на етническата принадлежност по данни на НСИ лицата самоопределили се като роми в община Симеоновград са 1480 души, а тези които могат да бъдат определени като такива в предвид начина им на живот и семейни традиции са 4561 - самоопределили се като турци са 51 души, а 13 души са се записали в графа „Други”. Тези, които не са се самоопределили са 47 души

Важна характеристика на населението е образователното равнище. За да се формулира стратегията на поведение в тази сфера е важно да се определи към какъв вид висшисти и специалисти има глад в общината. С оглед на конкретните нужди, общината би трябвало да разработи собствен план за действие, включващ създаване на професионални условия за работа и живот на “силно дефицитни” специалисти, с цел привличането им отвън.

Таблица 83: Образование на населението

Образование на населението в община Симеоновград към 2001 г.	Брой	Отн. дял, %
Висше и полувисше	527	4.97
Средно	2796	26.39
По-ниско	5938	56.06
Неграмотни	532	5.02
Дете	800	7.55

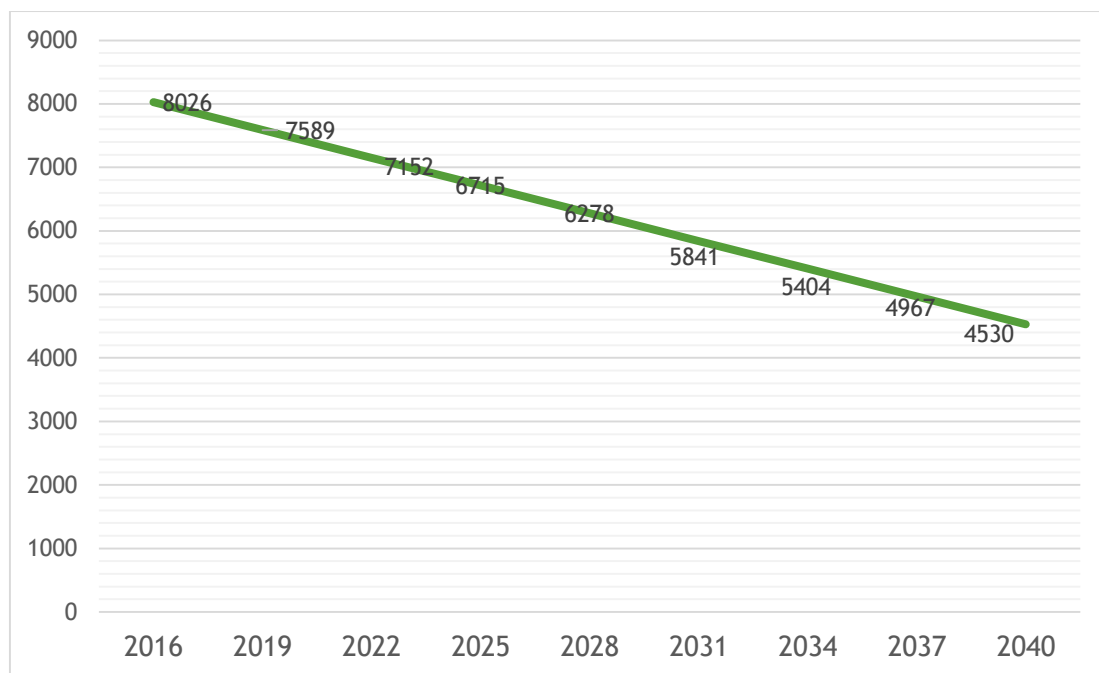
Източник: ОПР Симеоновград 2014-2020

Запазва се тенденцията много млади роми да остават без подходящо образование, рано да напускат училище, или да не тръгват на училище, което поставя пред тях редица бариери пред включването им в пазара на труда.

При разработването на Общия устройствен план е разработена и **прогноза за демографско развитие**. Вариантите са 3:

- *Реалистичен вариант / I вариант /при хипотеза за конвергентност/*

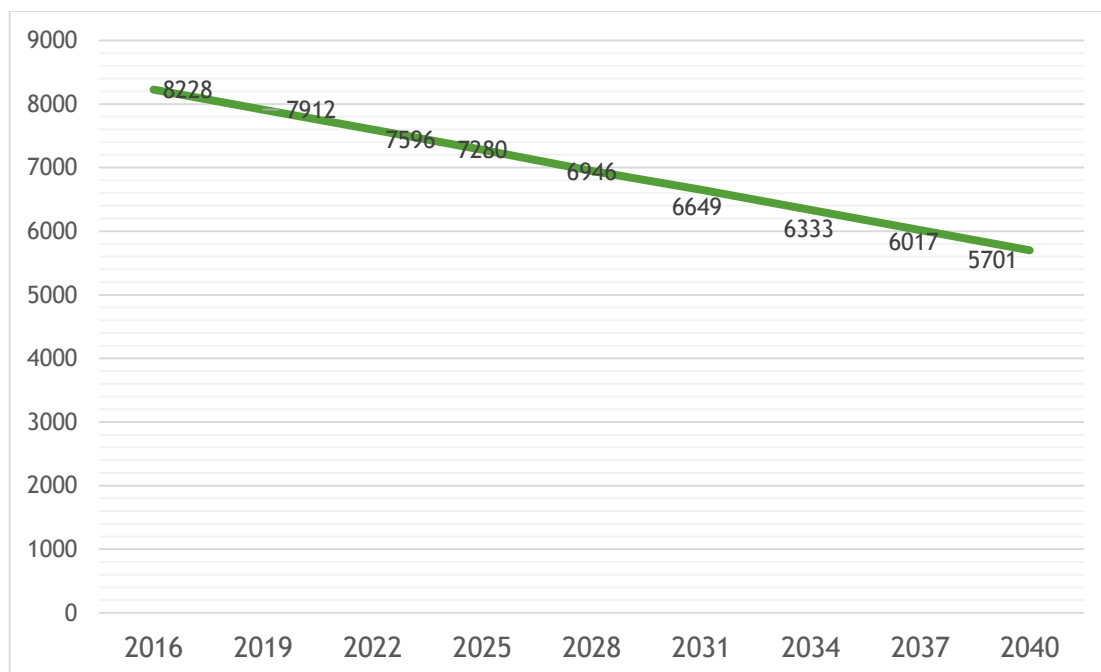
При този вариант се вземат под внимание настоящата демографска ситуация и тенденциите в нея, като той се определя за реалистичен и е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографско и социално-икономическо развитие на страните членки. При него се очаква населението на общината да намалее до 4 530 души през 2040 г.

Фигура 35. Прогноза за броя на населението на община Симеоновград през 2040 г. I вариант /при хипотеза за конвергентност/

- Оптимистичен вариант / II вариант /относително ускоряване/

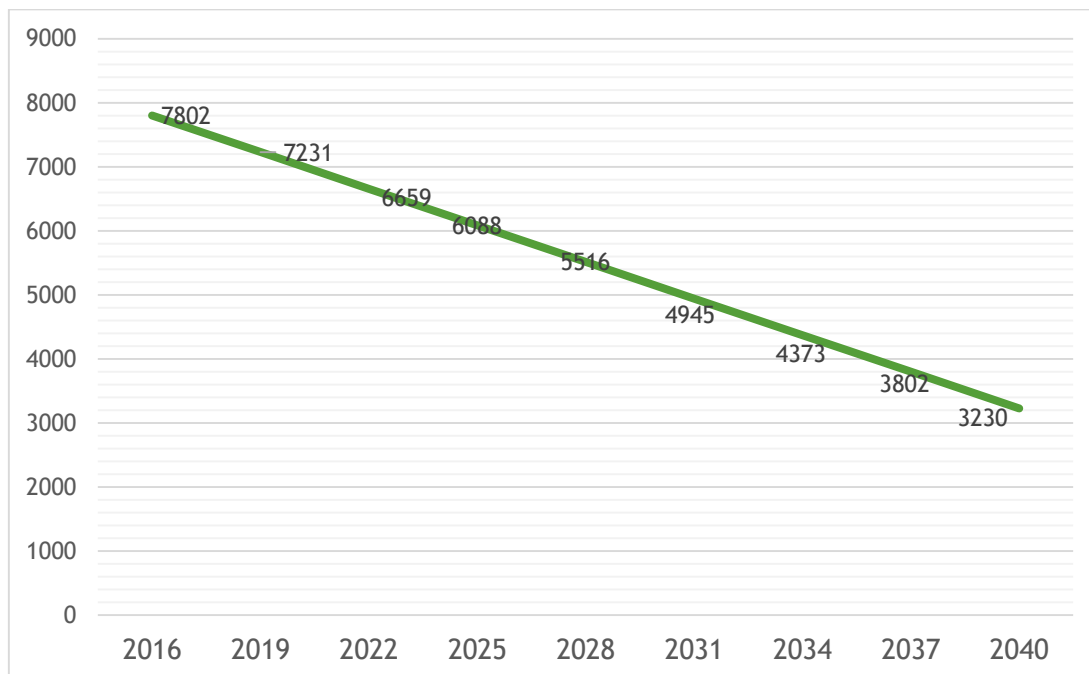
При II вариант /относително ускоряване/, за изходни данни се вземат тези от настоящата демографска ситуация, но се предполага, че отрицателните стойности на механичния прираст ще намалееят, ще има увеличение на тоталния коефициент на плодовитост и ще се увеличи очакваната продължителност на живота. Като цяло се предполага, че демографското развитие ще протича при благоприятни социално-икономически процеси в страната и на територията на общината. Тук отново се очаква намаляване на броя на населението, но до 5 701 души през 2040 г.

Фигура 36. Прогноза за броя на населението на община Симеоновград през 2040 г. II вариант /относително ускоряване/

- Песимистичен вариант / III вариант /относително забавяне/

При III вариант /относително забавяне/, за изходни данни се вземат тези от настоящата демографска ситуация, но се предполага, че отрицателните стойности на механичния прираст ще се увеличат, ще има намаляване на тоталния коефициент на плодовитост и очакваната продължителност на живот ще се увеличи незначително. Този вариант се очаква да се развие при хипотези за неблагоприятни социално-икономически процеси в страната и на територията на общината. Тук се очаква голямо намаление на броя на населението на общината, до 3 230 души през 2040 г.

Фигура 37. Прогноза за броя на населението на община Симеоновград през 2040 г. III вариант /относително забавяне/

При така направената три вариантна прогноза за броя на населението на общината през 2040 г., се очаква то да намалее и да бъде в рамките на 3 230 души, като при подобряване на социално-икономическата обстановка на нейната територия напр. през следващия програмен период, която да допринесе за намаляване на отрицателните естествен и механичен прираст, може да се направи контролна прогноза през 2020 г. и съответно през 2030 г. с цел корекции на настоящата.

Обща заболяемост на населението

Здравословното състояние и здравния статус на населението е интегрален показател за социално-икономическото развитие на страната, качеството на живота на населението и качеството на развитие на човешкия капитал. Общата заболяемост на населението, се измерва чрез регистрираните случаи на заболяванията по обращаемостта на населението за здравна помощ към звената за извънболнична помощ и заболяемостта (новооткритите случаи), дава представа за честотата и структурата на заболяванията, по повод на които населението активно търси здравна помощ.

По данни на РЗИ – Хасково (2017 г.), в лечебните заведения за болнична помощ в областта са регистрирани общо 49 560 заболявания. По класове болести на първо място са болестите на дихателната система – 19,8%. На второ място са болестите на органите на кръвообращението - 16,7%. Следват болестите на храносмилателната система с 10,2%.

Таблица 84: Хоспитализирани случаи (изписани и умрели) в стационарите на лечебните заведения за болнична помощ в област Хасково за 2017 г. - общо по класове болести

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас	49560	2123.3	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	1228	52.6	2.5

II	Новообразувания	1314	56.3	2.7
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	49	2.1	0.1
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	1572	67.3	3.2
V	Психични и поведенчески разстройства	919	39.4	1.9
VI	Болести на нервната система	1522	65.2	3.1
VII	Болести на окото и придатъците му	1250	53.6	2.5
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	1966	84.2	4.0
IX	Болести на органите на кръвообращението	8288	355.1	16.7
X	Болести на дихателната система	9823	420.8	19.8
XI	Болести на храносмилателната система	5037	215.8	10.2
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	975	41.8	2.0
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	3618	155.0	7.3
XIV	Болести на пикочо-половата система	2732	117.0	5.5
XV	Бременност, раждане и послеродов период	4632	198.4	9.3
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	556	23.8	1.1
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	11	0.5	0.02
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклаифицирани другаде	1072	45.9	2.2
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2996	128.4	6.0
<i>Забележка: При изчисляване на демографските показатели за Хасковска област са използвани данни за брой население към 31.12.2016 г.</i>				

(по данни на РЗИ-Хасково)

Изграденост на елементите на социалната инфраструктура, касаещи здравното състояние на населението

Медицинското обслужване в Община Симеоновград и околните 8 села е разпределено между 8 общо практикуващи лекари на свободна практика от които 2 стоматолози.

На територията на общината функционират 2 аптеки, която задоволяват нуждите на населението.

Спешните случаи в общината се обслужват от общо 16 души, в това число лекари, медицински сестри и друг персонал.

Таблица 85: Медицински кадри в Община Симеоновград

Показател	2011	2012	2013	2014	2015
Медицински кадри към 31.12.					
Лекари – общо	6	7	5	5	4
в т.ч. Общопрактикуващи	5	6	4	4	3
Лекари по дентална медицина	1	1	3	1	3
Медицински специалисти по здравни грижи	9	9	9	9	9

Източник: ОПП Симеоновград 2014-2020

Единственото здравно заведение е съсредоточено в гр. Симеоновград, като липсват индивидуални медицински практики на територията на селата. Достъпът до здравни услуги е много важен за бъдещето развитие на общината, но тенденцията за намаляване на населението обуславя липсата на перспектива за изграждане на нови медицински пунктове на база на демографското състояние.

Социалните дейности на територията на община Симеоновград са с предназначение да подпомагат социално уязвими групи от населението с цел преодоляване на социалната им изолация.

Инфраструктурата на социалните дейности включва: Дневен център за възрастни хора с увреждания Симеоновград, домашен социален патронаж, личен асистент, домашен помощник /помощ в дома/ и др.

Социални услуги се предоставят от общинска служба “Социален патронаж”, в която работят 6 човека. Те се грижат за 65 човека в домашна среда, като им доставят храна. Съществува тенденция за разширяване на дейността на тази служба.

Дневен център за възрастни хора с увреждания Симеоновград е изграден по Проект ”Хората с увреждания – равноправни граждани на Община Симеоновград” по програма ФАР Деинституционализация, фаза 2, чрез представяне на услуги в общността за рискови групи.

Центърът е с капацитет 30 места. За възрастните хора от Дневния център са осигурени целодневни грижи с осигурена топла и питателна храна, медицински грижи и рехабилитация, трудо и арт терапия, музикотерапия, професионална психологическа грижа или почасови (рехабилитация, лечебен масаж, консултация със лекар – специалист).

За комфорта на потребителите и качествено предоставяне на социалните услуги се грижат 12 души квалифициран и помощен персонал: ръководител на ДЦХФУ, социален работник, трудотерапевт, музикотерапевт, двама социални асистенти, двама рехабилитатори, медицинска сестра, медицински консултант, психолог, хигиенист.

12.2. Характеристика на рисковите фактори. Въздействие върху човешкото здраве

Рисковите фактори, влияещи на здравето на населението, се свързват на първо място с начина на живот, жизнената среда (екологична, трудова, семейна), системата на здравеопазване, както и с редица биологични характеристики. Трябва да се отбележи, че върху появяването и въздействието на рисковите фактори имат определено влияние икономическите и социалните условия в страната. Тези фактори оказват съществено влияние върху силата на отговора на даден индивид спрямо експозицията. Съществуват различни връзки между експозицията и ефекта, което се обяснява преди всичко с възприемчивостта на организма, която от своя страна може да се повлияе от различни физични фактори /бременност, възраст и др./, от намаляването нивото на важни ензими участващи в детоксикацията на редица химични съединения или на генетични фактори.

За оценката са наблюдавани общата заболяемост и болести, които се предполага, че могат да отразяват здравният риск от замърсяването на околната среда.

12.2.1. Рискови фактори, свързани със стила и начина на живот

Подобряването на здравно-демографските показатели е сложен и продължителен процес. Наред със социално-икономическите фактори влияние оказват и стила на живот (тютюнопушене, небалансирано хранене, психоемоционален стрес, ниска двигателна активност, тютюнопушене), хронични неинфекциозни заболявания (хипертония, мозъчно-съдова болест, затлъстяване, диабет), генетични фактори, рискови фактори на околната среда, ниска здравна и сексуална култура, особено сред малцинствените групи, регресивен тип възрастова структура на населението.

Негативни фактори, свързани с начина на живот:

- 1) *Тютюнопушенето* е поведенчески фактор с изключително неблагоприятни здравни последици. Той е сред най-разпространените, най-сериозните и тежки рискови фактори за здравето. Доказана е връзката за възникването на около 20 вида заболявания, причинени от употребата на тютюн, а също така и пасивното пушене. От тях по-важни са рак на белия дроб, заболявания на дихателната система /астма, бронхит, пневмонии/, сърдечно-съдови заболявания.

- 2) *Злоупотребата с алкохол* води до соматични, психологични и социални последствия. Потвърдена е връзката на алкохола с цирозата на черния дроб, рака на устната кухина, фаринкса, ларинкса, хранопровода; има доказателства за връзка с рака на стомаха, дебелото черво, гърдата; по-голям е рискът за инсулт, хипертония, кардиомиопатия; може да се увреди половата функция, нервната система и др.
- 3) *Нерационалното хранене* води до редица болести: на органите на кръвообращението, някои видове рак, диабет, болести на храносмилателната система, а също и болести свързани с недохранването.
- 4) *Ниска двигателна активност* се асоциира с редица болестни състояния на организма: в детската възраст тя забавя нормалното физическо и психическо развитие, води до появата на затлъстяване и други състояния; в средната възраст и нагоре – съдейства за възникване на редица хронични болести: сърдечно-съдови, диабет тип 2, остеопороза, метаболитни и злокачествени заболявания и други.
- 5) *Злоупотреба с наркотици* е сериозен рисков фактор с тежки последици за индивида, семейството и обществото, който довежда до понижаване качеството на живота, преждевременна смърт (инфекции, СПИН, хепатит, предозиране), деформирани семейни отношения и хроничен стрес за членовете на семейството, престъпност, понижаване на интелектуалния потенциал, увреждане на генетичния фонд.
- 6) *Психосоциалният стрес* повишава значително риска от появяване на артериална хипертония, атеросклероза, миокардни увреждания, внезапна сърдечна смърт, диабет, астма и редица психосоматични заболявания.

12.2.2. Рискови фактори, свързани със социално-икономическата среда

Влиянието на социалните фактори се изразява в тяхната скритост и дългосрочност. Например състоянието на хроничен стрес може да доведе дадено заболяване след по-продължителен период от време и тогава лекарят да не отбележи значението на този фактор.

Ниските доходи и икономическата несигурност са значими стресови фактори от много години, които в голяма степен са повлияли за развитието на хронични заболявания, ниска раждаемост и други неблагоприятни здравни и демографски показатели.

По отношение на безработицата в периода януари – декември 2017 г. по данни на Областна администрация Хасково, Община Симеоновград (18,9%) е една от общините с най-неблагоприятна равнище за област Хасково (7.9%). Разпределението на безработните лица по признака възраст се отличава с нарастване на дела на отделните групи с увеличаване на възрастта. С най-голям относителен дял са възрастовите групи над 55 г., до 54 г. и до 49 г. С най-нисък относителен дял са младежите до 19 г.

Може да се очаква, че социалните и битови фактори ще имат все по-значима роля през следващите години за повишаване на здравния риск на населението в общината.

Общинската администрация ще има първостепенна задача за подобряване на състоянието на местната икономика и разширяването ѝ, обърната към нуждите на живущите. Фактор за устойчивото развитие на общината е по-нататъшното стимулиране на сектора на малките и средни предприятия, развитието на местното предприемачество и укрепване на частния сектор. Сериозни потенциални възможности за разкриване на нови работни места са наличните природни, културни и исторически забележителности, които дават сериозно основание за извеждането на туризма като приоритетен отрасъл в общината. Развитието на екотуризма и селския туризъм ще доведе до нови възможности за разрастване на малкия и средния бизнес. От друга страна, необходимостта от развитие на туризма ще доведе до нарастване на инвестициите и подобряване на инфраструктурата.

12.2.3. Рискови фактори, свързани с околната среда

➤ *Замърсяване на атмосферния въздух*

Основни атмосферни замърсители – особености, здравни ефекти:

Прахът е основен атмосферен замърсител на въздуха. Вредният му здравен ефект зависи главно от размера и химичния състав на суспендираните прахови частици, от адсорбираните на повърхността им други химични съединения, в това число мутагени, ДНК - модулатори и др., както и от участъка на респираторната система, в която те се отлагат.

Основни източници на прах са промишлеността, транспорта, енергетиката и битово отопление. През отоплителния сезон на локално ниво основен източник на замърсяване с прахови частици е изгарянето на твърди и течни горива в бита. Причина за това са ниските комини и специфичните метеорологични условия през зимния сезон, при които се намалява възможността за разсейване на атмосферните замърсители.

Фините прахови частици се емитират в атмосферата директно (първични емисии) или се образуват от емитираните в атмосферата газове - прекурсори на фини прахови частици (вторични емисии). Серният диоксид, азотните оксиди и амонякът са неорганични газообразни вещества, прекурсори на фините прахови частици. Формирането на частиците се определя от техния относителен фактор на образуване, който за изброените вещества е съответно $SO_2 - 0,54$; $NO_x - 0,88$ и за $NH_3 - 0,64$

Здравни ефекти - Прахът постъпва в организма предимно чрез дихателната система, при което по-едриите частици се задържат в горните дихателни пътища, а по-фините частици (под $10 \mu m - ФПЧ_{10}$) достигат до по-ниските отдели на дихателната система, като водят до увреждане на тъканите в белия дроб. Деца, възрастни и хора с хронични белодробни заболявания, грип или астма са особено чувствителни към високи стойности на $ФПЧ_{10}$.

Вредният ефект на замърсяването с прах е по-силно изразен при едновременно присъствие на серен диоксид в атмосферния въздух. Установено е тяхното синергично действие по отношение на дихателните органи и откритите лигавици. То се проявява с дразнещо действие и зависи от продължителността на експозицията. Кратковременната експозиция на $500 \mu g/m^3$ прах и серен диоксид увеличава общата смъртност при населението, а при концентрации наполовина по-ниски се наблюдава повишаване на заболяемостта и нарушаване на белодробната функция. Продължителната експозиция на серен диоксид и прах се проявява с повишаване на неспецифичните белодробни заболявания, предимно респираторни инфекции на горните дихателни пътища и бронхити - при значително по-ниски концентрации от ($30 \div 150 \mu g/m^3$), което е особено силно проявено при деца. Най-уязвими на комбинираното въздействие на праха и серния диоксид са хронично болните от бронхиална астма и от сърдечно-съдови заболявания.

Въглеродният оксид е газ без цвят, без мирис, без вкус, малко по-лек от въздуха. Представява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители, който се образува при непълното горене на въглерод съдържащи материали.

Най-голям източник на СО е автомобилния транспорт – над 65 % от общото емитирано количество за страната.

Здравни ефекти – Въглеродният оксид прониква в организма при вдишване. В кръвта се свързва с хемоглобина и образува карбоксихемоглобин, чиято връзка е 250 пъти по-стабилна отколкото на оксихемоглобина. Вредното му въздействие произтича от нарушаване преноса на кислород до тъканите. Пренаталната експозиция води до увреждане на плода. Образуването на карбоксихемоглобин определя здравните ефекти на въглеродния оксид.

Образуваният карбоксихемоглобин води до хипоксия в тъканите и смущения в чувствителните на кислородния дефицит органи: сърце, мозък, кръвоносни съдове и формени елементи. Рискът за здравето се оценява на базата на образувания карбоксихемоглобин в организма, което зависи от концентрацията му във въздуха и продължителността на експозицията. При ниски концентрации на карбоксихемоглобин (под 10%) се засилват симптомите при болни от стенокардия или се изявяват невроповеденчески ефекти.

Като безопасно ниво се определя 2,5 – 3,0 % карбоксихемоглобин, което е еквивалентно на 30-минутна експозиция на $60 mg/m^3$ или при 8-часова експозиция на $10 mg/m^3$. Това ниво се препоръчва за опазване здравето на населението. Болни от сърдечно-съдови заболявания са чувствителни към високи концентрации.

Препоръка – Болни от сърдечно-съдови заболявания са чувствителни към високи концентрации. Необходимо е да се избягва продължителен престой при високи концентрации.

Качество на атмосферния въздух на територията на Община Симеоновград

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой в община Симеоновград са от секторите битово отопление и транспорт. Липсват големи източници на емисии в атмосферния въздух от промишлеността, които да оказват по-осезаемо въздействие върху качеството на въздуха. Основните сектори, представени в община Симеоновград не са свързани с наднормени нива на емисиите в атмосферния въздух в района.

На територията на община Симеоновград няма изградена и функционираща автоматична измервателна станция за контрол на качеството на въздуха като част от НСМОС. Контрола се осъществява, чрез измервания от мобилната лаборатория на ИАОС.

Последните измервания са извършени през 2013 г., които показват ФПЧ₁₀, като основен замърсител влияещ на качеството на атмосферния въздух в общината.

Направеното моделиране с използването на модела на ЕРА за комплексни източници ISC-Aermod в настоящия доклад показва, че на територията на община Симеоновград в зависимост от метеорологичните условия и използването на твърди горива за отопление се превишава средноденонощната норма от 50 µg/m³, като броят на превишенията е под нормативно разрешените 35 бр., а средногодишната концентрация съответства на нормата от 40 µg/m³, което показва съответствието като цяло на качеството на въздуха в община Симеоновград с нормативните изисквания.

➤ **Питейни води**

Компетентен орган в Република България в областта на питейните води е Министерство на здравеопазването и неговите регионални структури съгласно Закона за водите и Закона за здравето. Отговорни за изпълнението на изискванията на законодателството за питейните води, включително и провеждане на мониторинг на качеството на питейната вода в пълния му обем, са водоснабдителните организации, в качеството им на структури, осъществяващи дейността по водоснабдяване за питейно-битови цели. Съгласно действащото законодателство се провежда държавен здравен контрол/ДЗК на питейните води от МЗ, респ. РЗИ.

Директивата на ЕС за питейната вода (98/83/ЕС) определя общото задължение, че питейната вода трябва да бъде здравословна и чиста и респективно да отговаря на стандартите за качество на питейната вода при консуматорите (микробиологични, химични и органолептични параметри). Директивата е транспонирана в България чрез редица нормативни документи. Показателите за качество на водата се регламентират в Наредба № 9/16.03.2001 г. Във „ВиК ЕООД Хасково“ е установена система за наблюдение качеството на водата в обособената територия. Системата за държавен контрол върху качеството на водите включва РИОСВ-Хасково и РЗИ-Хасково. Допълнителен оперативен контрол се осъществява от МРРБ като принципал на регионалното водоснабдително дружество.

Извършва се Мониторинг на качеството на питейните води във всички населени места (вземане на проби и лабораторен анализ): на сурова вода от водоизточниците за питейно-битово водоснабдяване, при “крайния консуматор, на вода на различни етапи на пречистването, на доставянето ѝ към “крайния консуматор”, вода от самостоятелно водоснабдени обекти, вода от “обществени местни водоизточници”. Задължението на РЗИ е да извършват минимум 50% от пълния обем изследвания, които трябва да се извършват от водоснабдителните дружества. РЗИ извършва контрол на санитарно-хигиенното състояние на обектите и съоръженията за централно питейно-битово водоснабдяване: водоизточници, водоземни съоръжения, санитарно-охранителни зони (СОЗ), пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ), инсталации за обеззаразяване - хлораторни и други станции за дезинфекция на водата, резервоари, самостоятелно водоснабдени обекти, “обществени местни водоизточници” и др., на зоните за къпане и др.

Мониторинг на питейните води в обособената територия на ВиК ЕООД Хасково

Провежда се ПМ – постоянен мониторинг в отделните пунктове по утвърден график, който се актуализира всяка година и ПРМ - периодичен мониторинг. Регистрирани са отклонения от изискванията на Наредба № 9/16.03.2001 г.

За водоснабдяването на Община Симеоновград – основно завишение на манган, в единични проби – завишение на фосфати, желязо и флуориди. В кладенци № 10, 11, 12, 13 – завишение на амониев йон и нитрити. Свирково – завишение на нитрати.

Основни проблеми с качеството на питейните води. Здравно хигиенни аспекти

Не са регистрирани инфекциозни или други заболявания, дължащи се на питейната вода. Регистрираните отклонения е необходимо в най-кратък възможен срок да бъдат отстранени, като се предвидят съответните ефективни мерки.

В пробите с регистрирани отклонения от изискванията на Наредба № 9/16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, част от проблемите се дължат на аварийни повреди на пречиствателните /дезинфектиращите съоръжения. По данни на оператора тези съоръжения са с ниска степен на надеждност и е необходимо заменянето им със съвременни апаратури за дезинфекция, на нарушения в санитарноохранителните зони. Идентифицирани са водоизточниците с нитрати над допустимото количество. В много от случаите замърсяването се дължи на замърсяване на водите от нерегламентирано торене на селскостопанските земи, нерегламентирано струпуване на торови маси, на отпадъци и др. При спазване на условията на добрата земеделска практика, строг контрол и управление на териториите, замърсяването на подземните води в последните години намалява.

Всички изследвани показатели, с изключение на показаните отклонения са в рамките на допустимите норми.

Регистрирани са отклонения от изискванията на Наредба № 9/16.03.2001 г. в протоколите в анализирани проби в периода 2010 до 30.06. 2011 г. < 5% от всичките изследвани проби.

Несъответствия по микробиологичните показатели

Проблемът има водещо здравно значение (препоръка на Световната здравна организация – до 5% нестандартност годишно по здравнозначимите микробиологични показатели) и създава най-пряк риск за здравето на консуматора (очаква се при аварийни ситуации, недостатъчно ефективно обеззаразяване и др.).

Основни причини: липса на пречистване; амортизирани, неефективни или съществуващите съоръжения за пречистване не са достатъчно ефективни; недобро обеззаразяване; чести аварии при амортизираните водоснабдителните мрежи; отложенията в старите и амортизирани водопроводни мрежи вкл. сградните водоснабдителни инсталации.

Други причини, които влияят неблагоприятно върху микробиологичните качества на питейната вода са и неподходяща технологична схема на водоснабдяването, в т.ч. неправилно разположение на съоръженията за дезинфекция или недостатъчен брой на същите, липса на пречистване на водата, чести аварии на остарялата и износена ВиК мрежа, субективни грешки поради слаба квалификация или недобросъвестно изпълнение на служебните задължения на служителите на ВиК операторите.

Мерки: Необходимо е изграждане на модерни и ефективни съоръжения за пречистване и дезинфекция на водата, подмяна на остарелите и амортизирани водопроводни системи, повишена високостепенност и подобряване квалификацията на отговорните служители. Засилен контрол от страна на контролните органи. Необходимо е да се започне реконструкцията и обновяването на водопроводните мрежи на населените места(от значение е и за подобряване органолептичните качества на водата) Необходимо е изграждане или рехабилитация на пречиствателни съоръжения за обеззаразяване където е необходимо чрез осъвременяване на методите на обеззаразяване, подобряване схемите на водоснабдяване и изграждане на нови хлораторни станции при необходимост, добро поддържане на водоснабдителните съоръжения и мрежи, повишаване отговорността и класификацията на персонала на дружествата, пряко ангажиран с тази дейност. Първостепенно е значението на тези показатели за безопасността на водата и прекия здравен риск, който се създава.

Отклонения по показателя “нитрати”

Проблемът има здравна значимост. Наднорменото съдържание на нитратите във водата може да причини развитието на заболяването “водно-нитратна метхемоглобинемия” при кърмачета и малки деца. В йоддефицитни райони може да доведе до нарастване на честотата на ендемичната гуша при подрастващите. Тъй като проблемът датира отдавна (не само в България, но и в редица други страни в Европа и света), жителите от съответните населени места би следвало да са запознати с проблема и с необходимостта да ползват преди всичко при малките деца вода от други сигурни източници, например бутилирани води. Проблемът продължава да има широко разпространение в области с развито земеделие и животновъдство, какъвто е конкретния случай.

Отклонения по показателя „нитрити“

Завишени стойности по отношение на нитритите са регистрирани във водоснабителни системи Българин и Брягово. Те съответно включват населените места – Българин, Богомил, Доситеево, Коларово, Овчарово, Рогозиново, Шишманово, Дряново, Тянево и Брягово, Поляново, Александрово, Нова Надежда, Константиново.

Нитритите са много по-токсични от нитратите. Те се свързват с хемоглобина в кръвта, в резултат на което се образува съединение, наречено *метхемоглобин*. Метхемоглобинът е неспособен да пренася *кислорода* до органите и тъканите, вследствие на което се развива състояние, известно като метхемоглобинемия, характеризираща се с посиняване на кожата и лигавиците (цианоза). При ниска киселинност на стомашния сок нитритите могат да се превърнат в **нитрозамини**, които имат канцерогенно действие.

Намаляване на нитратите може да се постигне с подобряване схемите на водоснабдяване и трайно изключване на някои водоизточници с високо съдържание на нитрати.

Най-често замърсяването с нитрати се среща във водите на плитки подземни водоизточници (извори, кладенци, дренажи, сондажи), разположени в местности с обработваеми земеделски земи или в близост до населени места и черпещи вода от незащитени водоносни хоризонти. *Основна причина:* неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата (крайна фаза на разграждане на органичната материя) и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от водата.

Мерки: Подобряване схемите на водоснабдяване и трайно изключване на някои водоизточници с високо съдържание на нитрати. Решаване на проблема е свързан с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност.

Отклонения по показателя “манган“

Проблемът няма пряка здравна значимост, дори и при превишаване на нормата до определена степен, но е много важен за консуматора, тъй като този показател променя силно органолептиката на водата, като в някои случаи отклоненията я правят дори проблемна за ползване за някои битови нужди в домакинствата.

Отклоненията по този показател основателно са причина за недоволство на консуматорите и създават негативно отношение и нагласа към ползването на водата “от крана”. Проблемът има предимно регионален характер – населени места в област Хасково се отчитат значителни превишения на допустимата концентрация на манган, което налага ограничения в ползването на водата (да не се ползва за пиене, приготвяне на храна), създава затруднение при ползването ѝ за почистване и пране.

Основни причини: липса на съвременни ефективни пречиствателни и обезманганителни станции (безусловно необходими за водите от подземни водоизточници с високо естествено съдържание на манган), както и амортизираните и остарели водопроводи.

Мерки: Изграждането на посочените по-горе съоръжения и подмяната на водопроводните мрежи в места където с години се подава вода с високо съдържание на манган.

Отклонения по органолептични показатели (цвет, мирис, вкус, мътност)

В последните години не са регистрирани отклонения в питейната вода на пунктовете в обособената територия. Независимо от изложените като цяло положителни констатации за състоянието на питейните води в съществуват възможности за получаване на завишена мътност във водите от някои водоизточници на питейната вода, които се отстраняват в пречиствателните съоръжения. Проблемът няма пряка здравна значимост, но е може би най-важния за консуматора, тъй като по тези параметри той оценява “субективно” водата. Отклоненията по тези показатели са най-често причината за недоволство на консуматорите и създават негативно отношение и нагласа към ползването на питейната вода „от крана”. Проблемът има широко разпространение, но най-често отклоненията са характерни за водоснабдителните системи, подаващи вода от повърхностни водоизточници, за които няма изградени пречиствателни съоръжения (пречиствателни станции за питейни води – ПСПВ и др.), стари и амортизирани водоснабдителни системи, особено такива изградени от етернитови водопроводи.

Основни причини: липса на пречистване, амортизирани, неефективни или неподходящи съществуващи съоръжения за пречистване, недобро обеззаразяване, чести аварии при амортизираните водоснабдителните мрежи.

Необходимо е да се реализират мерки за свеждане до минимум на отклоненията от границите на допустимите норми на всички показатели на питейни води чрез изграждане на пречиствателни съоръжения за питейно–битово водоснабдяване и/или реконструкция на съществуващите.

Реконструкцията и обновяването на водопроводните мрежи на населените места, също е от значение за подобряване органолептичните качества на водата.

Други фактори, влияещи неблагоприятно върху качеството на питейните води-

Режимното водоснабдяване и след аварийни ситуации се прекъсва за известно време водоснабдяването до отстраняване на аварията. Създават се различни проблеми с качеството на водата и се повишава риска от възникване на здравни проблеми. Лошото техническо състояние на част от довеждащите водопроводи и водопроводните системи на самите населени места, в по-голямата си част, изградени и въведени в експлоатация преди 70-те години на миналия век. Остава голям процентът на изградените от етернит (азбестоцимент) водопроводи.

Тези фактори водят не само до големи загуби на вода, но създават и редица проблеми с качеството на питейната вода, поради възможността за нейното вторично замърсяване, особено при чести аварии на водопроводната мрежа.

Други проблеми, свързани с качеството на водите и извършвания мониторинг

При проведените до сега епидемиологични проучвания не е установена и доказана връзка между инфекциозните заболявания и качества на подаваната вода за питейно–битови нужди в населените места, водоснабдявани от ВиК ЕООД Хасково. Поддържането на СОЗ, актуализацията им и спазването на режима на забрани и ограничения на извършването на определени дейности в санитарно-охранителните зони също имат важно значение за опазване качеството на питейните води. Приоритет в дейността на ВиК операторите и РЗИ е осигуряване на мониторинг на водата в пълен обем, съгласно Европейското и национално законодателство. Към момента пълен мониторинг на водата в обособената територия не се прави и поради недостатъчните капацитетни възможности на лабораториите на ВиК дружествата. Не се изследва съдържанието на някои видове пестициди органичен въглерод, тритий, радий 226, естествен уран, обща бета активност и др. Обема и честотата на мониторинга не отговаря на европейските изисквания и няма пълни данни за обособената територия и за страната.

Мерки за подобряване на качеството на питейните води

Необходимо е да се осигури достатъчно количество вода с добри питейни качества, отговаряща на всички нормативни изисквания на действащото законодателство, хармонизирано с европейското, като да се пристъпи към решаване на съществуващите проблеми. Мерките които е необходимо да бъдат предприети са законодателни и финансови

➤ Законодателни мерки - решаване на въпросите със собствеността и стопанисването на водоснабдителните мрежи и съоръжения,

- Финансови мерки - осигуряване на средства за реконструкция и модернизация на водоснабдителните мрежи и съоръжения, ВиК дружеството и общината е необходимо активно да търсят източници за финансиране за получаване на средства по фондовете на ЕС.
- Изграждане на нови съоръжения за пречистване и обеззаразяване на водите,
- Търсене и разкриване на нови водоизточници,
- Осигуряване на строг контрол и ефективно управление на водите в обособената територия на ВиК ЕООД Хасково
- Актуализиране на санитарно-охранителните зони около водоизточниците. Засилен контрол върху спазването на забраните и ограниченията в тях
- Осигуряване на мониторинг на водата в пълен обем, съгласно Европейското и национално законодателство. Подобряване оборудването на някои лаборатории на РЗИ за да се изследват и показателите, свързани с евентуално специфично замърсяване на водата.
- Недопускане замърсяването на питейните води с нитрати чрез пестициди, засилване контрола върху спазване правилата на добрата земеделска практика и други мерки с цел недопускане замърсяването на водите с нитрати от земеделски дейности (в изпълнение на изискванията на Директива 91/676/ЕИО за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници) и реализиране на програми за обучение на фермерите за внедряване на добрата земеделска практика.

➤ **Наводнения**

Друг рисков фактор за населението на общината и региона представляват възможните наводнения в резултат на разливи на реките Марица и Сазлийка.

В раздел II, т. 2.4. от настоящия доклад подробно е разгледан риска от наводненията, както и приоритетите и целите за управление на риска от наводнения за Източно беломорски район за басейново управление, Община Симеоновград и програмата от Мерки за предотвратяване риска от наводнения.

➤ **Шумово замърсяване**

Шумът и шумовото “замърсяване” на околната среда представляват един от големите екологични проблеми на нашето време. Шумът е комплекс от звуци, които действат неблагоприятно върху човешкия организъм. Минималната звукова енергия, която при човека е в състояние да предизвика слухово възприятие, се нарича долен слухов праг и се означава с 0 децибела. Най-горната граница, при която човек възприема звука като болка, се нарича горен слухов праг или праг на болката и отговаря на сила на звука от 130 децибела при 1000 херца честота.

Шумът не само в работната среда, но и в околната среда е сериозен проблем за здравето на хората. Шумът понякога може да е мъчителен, но проблем е, когато вреди на здравето. Шумът допринася за най-сериозните поражения на слуха, доказано чрез широкомащабни медицински изследвания на **връзката между шума и някои здравословни проблеми.**

Основни видове и източници на шум на територията на Община Симеоновград са: транспортен шум, източници на шум от битов характер и индустриален шум.

От направения в настоящия доклад обстоен анализ на шумовото натоварване на територията на общината, става ясно, че акустичната обстановка на територията на община Симеоновград не се различава от типичната за урбанизираните зони и не се наблюдават трайни наднормени шумови натоварвания на околната среда.

➤ **Йонизиращи и нейонизиращи лъчения**

Радиационният гама фон в Общината е в границите на характерните за страната фоновы стойности. Извършените измервания на радиационния гама-фон и анализи на проби от необработваеми почви през последните години не установяват отклонения от характерните фоновы стойности за региона.

Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са високоволтовите електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа. Те са с ограничена зона на въздействие в границите на нормативно определените сервитути. Многобройните трафопостове, изградени в жилищните зони

преди години, са ситуирани съгласно действащата тогава Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (отменена по-късно, ДВ, бр. 38/17.05.2011 г.). По този начин се ограничава евентуалното вредно въздействие на ЕМП в прилежащите жилищни зони. Това се отнася и за населените места на община Симеоновград.

В резултат на извършения мониторинг през периода 2014 - 2016 г. на територията на град Симеоновград е установено, че всички извършени контролни измервания на излъченото в околната среда електромагнитно поле, стойностите на параметрите са под границата на допустимата хигиенна норма от $10 \mu\text{W}/\text{cm}^2$, съгласно Наредба № 9/03.05.1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии. Като цяло натовареността с нейонизиращи електромагнитни лъчения на селищната и околната среда на Общината не се отличава от характерната за всички урбанизирани територии в страната.

13. Евентуално развитие на компонентите и факторите на околната среда без прилагане на плана

13.1. Атмосферен въздух

Замърсяването на въздуха с прахови частици и регистрирането на превишения на нормите в частност по показател ФПЧ_{10} през зимните месеци на годината е проблем, който не е само в община Симеоновград, а в повечето общини в България. Причините са в емисиите от изгарянето на твърди горива за отопление, с добавени емисиите от транспортните средства, в комбинация с неблагоприятните климатични условия – ниски температури, безветрие и мъгли.

При неприлагане на плана се очаква запазване на настоящото състояние на качеството на атмосферния въздух – с временни превишения на пределно допустимите концентрации на прах в приземния слой, предизвикани от отделни източници като битови и транспортни.

13.2. Повърхностни и подземни води

При неприлагане на плана не се очаква тенденция към изчерпване на водните ресурси.

Ще се запазят и силно неблагоприятните тенденции за:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници;
- завишаване загубите на питейна вода, в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа;
- използването на питейната вода за напояване;
- ниска изграденост на канализационна мрежа и продължаващата ѝ амортизация;
- наводнения при високи води на реките в региона, въздействащи негативно върху земеделските и жилищни територии, водещи до екологични и социално-икономически щети.

13.3. Земи и почви

В случай, че плана за ОУП на община Симеоновград не се приложи не се очаква промяна в предназначението на земите, не се очаква промяна в почвеното плодородие на земите в територията на общината. При неприлагането на плана е възможно да настъпи, увеличаване на пустеещите земи, промяна на предназначението на земята предимно за строителство без съответния контрол, безразборно урбанизирани на територии и др.

13.4. Геоложка основа и земни недра

Не се очаква развитие на геоложката основа без прилагане на плана.

Като цяло, инженерно-геоложките условия в община Симеоновград са благоприятни за извършването на строителни дейности. Строителство е възможно при съобразяване с:

- конкретните инженерно-геоложки условия и особености на строителните почви, изграждащи земната основа;
- неравномерната и понякога значителна дебелина на изветрителната зона, понижените физико-механични качества на скалите в големите разломни зони;

■ сеизмичността на района.

В заключение, основният принцип, който следва задължително да се спазва при изграждането на нови или при реконструкцията на съществуващи строителни обекти и съоръжения, е строителните дейности да се извършват след провеждането на конкретни и подробни инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания, при стриктно спазване на законовата и подзаконова нормативна уредба и на всички норми за проектиране и изпълнение на строително-монтажните работи.

13.5. Ландшафт

При нереализирането на заложеното в предварителният проект за ОУП устройствено планиране на територията на Община Симеоновград, се очаква в голяма степен да запази настоящето състояние на ландшафтните комплекси, и съществуващите тенденции за трансформиране на значителната част от природните и земеделски ландшафти в антропогенни. Също така налице е възможността за значително намаляване относителния дял на ландшафтите с естествена устойчивост. Съществува опасност от увеличаване на пустеещи земи и нарушени терени, при неприлагането на плана.

Неизпълнението на задачите и целите за развитие, заложен в предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, е възможно да предпази тези територии от планирано урбанизиране и да съхрани природния им характер, в сегашния им вид. Остава, обаче рискът от дисперсното им застрояване и съответните дейности по озеленяване, несъответстващи на темповете на реализиране на обслужващата инфраструктура, на територията на общината.

13.6. Биологично разнообразие. Защитени природни територии

Настоящият план предвижда мероприятия по изграждане, преустройство, обновяване и развитие на влизащите в състава на община Симеоновград населени места, като всичко това е подчинено на основната цел на предварителният проект за ОУП – очертаване визията, философията и перспективите за развитие на общината, както подходите и мерките за тяхното постигане.

Планът предвижда мероприятия по изграждане, преустройство, обновяване и развитие на влизащите в състава на община Симеоновград населени места, като всичко това е подчинено на основната цел на проекта – очертаване визията, философията и перспективите за развитие на общината, както подходите и мерките за тяхното постигане.

Основни структуроопределящи стопански отрасли за социално – икономическото развитие на община Симеоновград са: селското стопанство /в т.ч. растениевъдство и животновъдство/, промишлеността е по-слабо развит отрасъл. На територията на общината няма развита тежка промишленост, поради което районът е екологично чист. Най-голям дял в общинската икономика заема отрасъл „търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“. На територията на общината развиват своята дейност търговски фирми, които осъществяват търговия на едро и дребно със строителни материали, отоплителни материали, метални изделия, хранителни продукти и други стоки.

Промишлената дейност в общината се допълва от шивашката, в по-малка степен от хранително-вкусовата промишленост.

По-слабо застъпени са туризмът и строителството. Характерът на застъпените дейности е предпоставка за сравнително висока чистота на отделните компоненти на околната среда – въздух, вода и почви и добра съхраненост на естествените природни обитания и обитанията на видовете, предмет на опазване в обявените на територията на общината защитени зони. Основните заплахи за защитените зони са свързани със задълбочаване на еутрофикационните процеси в случай на недобри практики в аграрния сектор, наличие на нерегламентирани торища, високи норми на торене с изкуствени торове и прекомерна употреба на растително защитни препарати.

Развитието на община Симеоновград, без прилагане на плана вероятно ще продължи да осигурява и в близките десетилетия добра съхраненост на съобществата в защитените природни територии обявени по *Закона за защитените територии* и местообитанията на растителните и животински видове предмет на опазване в защитените зони, обявени по *Закона за биологичното разнообразие*.

От друга страна неприлагането на плана предполага хаотизъм в инвестиционните процеси и потенциални нарушения в целостта на защитените зони обявени по *Закона за биологичното разнообразие*, увреждане на обитания и ключови елементи в тях. Демографските процеси на територията на общината, вероятно ще се развият в песимистична насока съгласно на прогнозите за периода за който се изготвя ОУП /15-20 години/. При този вариант се предвижда запазване с разширение на дейността промишлените предприятия и по-силно за селското стопанство в бъдеще, с минимален икономическия растеж (прогнозиран на база минали периоди).

С неприлагането на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, ще се засилят тенденциите към обезлюдяването на малките населени места на територията на общината, с последващи сукцесии в земеделските земи и подивяване на пасищата. Обезлюдяването е предпоставка за западането на животновъдството в района, в следствие на което ще се задълбочат неблагоприятните сукцесионни процеси в природните местообитания, характеризиращи се с определен тип тревна растителност, деградация, промяна на състава на растителната покривка и захрастяване.

Деградацията на тревните обитания, промяната на състава на растителната покривка и захрастяването на пасищата и сенокосните ливади водят до промени в числеността на популациите на населяващите тревните обитания степни видове, безгръбначни, влечуги и дребни бозайници, които са храна за много птици, обитаващи разположените в общината защитени природни територии.

С неприлагането на плана възможностите за постигане на основните цели, в това число модернизацията, реконструкцията и развитието на техническата инфраструктура и опазване на околната среда като основни фактори за подобряване и стабилизация на социално - икономическите процеси в общината, при съобразяване с ограничителните параметри на съществуващите конструкции и съоръжения и при съхраняване и възобновяване на природните ресурси няма да бъдат постигнати.

13.7. Културно-историческо наследство

ОУП на община Симеоновград включва разкриване, документиране и разработване на концепция за опазване и социализация на богатото културно наследство, което е представено от археологически, исторически, художествени, архитектурно-строителни паметници, нематериално културно наследство (народни традиции, легенди и културни обичаи), мемориални паметници, както и от природни ценности.

В изготвеното приложение, структурата на режимите за опазване на културно-историческото наследство включва опазване и социализация на Археологически ценности (съгласно чл. 35 от Наредба №7 на ЗУТ). Определени са териториите и охранителните зони за НКЦ от архитектурно-строителен тип и военни/възпоменателни ценности и територии на исторически НКЦ.

Ефективното опазване, управление и използване на КИН е важен ресурс за подобрения в системите на труд, обитаване, отдих и туризъм. Без прилагането на плана тези дейности няма да се осъществят.

13.8. Отпадъци и опасни вещества

Без прилагането на общия устройствен план:

- Създават се възможности за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци на площадки, неотговарящи на нормативните изисквания;
- Създават се възможности за неравномерното натрупване /нерегламентирани „сметища“/ на отпадъците на територията на Общината, което би довело до трудности при управлението им.

Освен вредата за околната среда, с образуването на отпадъците и тяхното обезвреждане се губи значително количество природни ресурси. Неразделна част от подобряването на екологичната обстановка е ефективното управление на отпадъците, включващо подобряване на инфраструктурата и дейностите свързани с отпадъците. Очаква се прилагането на ОУП да спомогне за развитието на фактора „Отпадъци”, което ще намали влиянието му върху компонентите на околната среда и ще намали риска за човешкото здраве.

ОУП не създава предпоставки за въздействия от опасни вещества и не изменя в отрицателна посока съществуващото положение.

13.9. Рискови енергийни източници

При неприлагането на така представения проект за ОУП на община Симеоновград не се очаква промяна по отношение на йонизиращите и нейонизиращите лъчения.

По отношение на фактор „Шум” вероятно ще се задълбочат съществуващите към настоящия момент проблеми с натоварващи (макар и с малка продължителност) нива на шум в селищната среда, дължащи се в най-голяма степен на автомобилния транспорт, както и на състоянието на пътните настилки.

Неприлагането на устройствената концепция, предложена с разработвания ОУП на община Симеоновград, би могло да доведе до запазване и задълбочаване на съществуващите проблеми по отношение на акустичната обстановка в района на града и селата на общината и да възпрепятства тяхното комплексно решение в съчетание с други планови документи.

13.10. Здравно-хигиенни аспекти

При неприлагането на плана се очаква запазване и евентуално влошаване на здравословното състояние на населението. Без прилагането на плана ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и допълнителни инвестиции и усвояване на целеви средства от ЕС за благоустрояване на територията на общината, което ще забави подобряването на условията на труд и качеството на живот в населените места.

III. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ И ОБЕКТИ, КОИТО МОГАТ ЗНАЧИТЕЛНО ДА БЪДАТ ЗАСЕГНАТИ

Като основа за изработването на предварителният проект за ОУП, са разгледани фрагментите на землището на общината в пространствено и функционално отношение, както и прогнозата за тяхната динамика на база визията и стратегическите цели за развитие на района и анализ на демографските и социално-икономически процеси през следващите години. Набелязани са конкретните необходими във всяка от урбанистичните структурни единици (обитаване, рекреация, производство, обслужване и др.) и е предложена концепция за тяхното балансиране в пространствено и функционално отношение.

С предложените териториални решения, заложи в предварителния проект за ОУП на община Симеоновград, се залага устройствено планиране както в урбанизираните, така и в една част от не урбанизираните територии, в границите на населените места в общината.

Урбанизираната територия в строителните граници на града, а и за някои фактически локализации в неговото землище, които по редица причини нямат статут на селищни образувания (урбанизираните територии извън границите на населени места). Една от формулираните задачи на проекта за ОУП е да обоснове разширяване на урбанизираните територии чрез придобиване на съответния устройствен статут на земите по чл. 4 ЗСПЗЗ в землището на гр. Симеоновград, като за целта се предложат устройствени решения

Урбанизираните територии на общинския център се явяват основен носител на растежа в рамките на територията на общината, като той се отличава със сравнително по-високо ниво на динамика в развитието и свързаната с него изменчивост на пространствено-функционалните характеристики на отделните територии.

В направените прогнозните предвиждания с предварителният проект за ОУП, са предвидени по отношение на системата обитаване, множество не големи по размер терени Жм1 с обща площ от 39.11 ha, изцяло в землището на град Симеоновград. В другите населени места от територията на общината, не се предвижда разширение на съществуващите жилищни територии. С предварителният проект не се предвиждат вилни да се реализират нови вилни зони, в отделните населени места в общината.

Населените места в общината имат не големи на брой и площ зелени територии, които се нуждаят от по-добра поддръжка. По отношение на прогнозата за развитие на зелената система в общината се предвиждат значително увеличение на зелените площи, изцяло в землището на град Симеоновград с площ от 65.71 ha. С териториално устройственото планиране, е предвидено и

увеличение на площите на гробищните паркове в част от населените места на територията на община Симеоновград, с 1.59 ha.

Териториите с производствени функции нарастват с 73.57 ha, предвидени предимно за сметка на обработваеми земи – ниви, в землищата на селата Дряново, Троян, Калугерово и град Симеоновград. Същите са проектирани във в голяма част от населените места, включително и в административният център на общината.

Количествената промяна на земеделските терени се изразява с намаляването на площта им със 170.29 ha (обработваеми и необработваеми), за сметка на всички останали площи, които ще бъдат увеличени (зелени системи, техническа инфраструктура, производствени терени и др.). Тези промени няма да се отразят с негативни последици, но ще доведе до намаляне на аграрните компоненти на ландшафта в границите на общината. Така с реализацията на тези обекти се очаква трансформация на част от селскостопанските ландшафти в селищни, но не в самостоятелни фрагментарно разположени участъци а като хармонично продължение на основната територия на населените места.

В този смисъл предложеното с ОУП развитие на селищната среда създава добри предпоставки за балансирано изграждане на системата от ландшафтни компоненти на селищната среда при запазване и доразвиване на елементите, подчертаващи връзките между селищната, природната и културно-историческата среда. С подчертано присъствие в облика на ландшафта на общината, на територията ѝ се намират редица паметници на културно-историческото наследство. С помощта на предвижданията в ОУПО, бъдещото социализиране и опазване на всички тях, ще внесат нови акценти в палитрата от антропогенни ландшафти в района.

Включените в предвижданията на проекта нови територии, не се очаква да доведат до значителни промени във характеристика на околната среда. Очакват се локални промени в ландшафта, без промени в основния тип ландшафт, характерен за общината.

IV. СЪЩЕСТВУВАЩИ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ

Атмосферен въздух

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой в Община Симеоновград са от битовото отопление и транспорта.

Направеният в т. VI.1. от настоящия доклад анализ на основните източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Община Симеоновград показва, че в зависимост от метеорологичните условия и използването на твърди горива за отопление се превишава средноденонощната норма на ФПЧ, като броят на превишенията е под нормативно разрешените 35 бр., а средногодишната концентрация съответства на нормата, което показва съответствието като цяло на качеството на въздуха в община Симеоновград с нормативните изисквания.

Води

Съществуващите екологични проблеми, които имат отношение към плана, са свързани с развитието на инфраструктурата, формирането на битови отпадъчни води в населените места, хаотична урбанизация на земеделските земи и други и са представени в следващата таблица.

Таблица 86: Съществуващи екологични проблеми, които имат отношение към ОУП

<i>Приоритетен проблем</i>	<i>Въздействие</i>	<i>Цел</i>	<i>Насоки</i>
<i>1. Формирани отпадъчни води от населените места и производствени предприятия – липса на ПСОВ и канализация.</i>	<i>Изменение на биологичните и химичните показатели на водите. Влошаване на екологичното състояние.</i>	<i>Подобряване на хидробиологичните условия. Намаляване на биоогенния натиск.</i>	<i>Намаляване на общото количество на непречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания.</i>
<i>2. Стари замърсявания от нерегламентирани сметища.</i>	<i>Изменение на биологичните и химични показатели вследствие</i>	<i>Намаляване на общото замърсяване от точкови източници.</i>	<i>Прилагане на съвременни екологични методи за управление на отпадъците.</i>

	<i>инфилтрат от незаконни сметища</i>		
<i>3. Дифузно замърсяване от селското стопанство поради неприлагане на добри аграрни и фермерски практики.</i>	<i>Изменение на биологичните и химичните показатели.</i>	<i>Достигане на добро химично, биологично и общо екологично състояние на водите. Достигане и поддържане на добър екологичен статус.</i>	<i>Прилагане на добри земеделски и фермерски практики.</i>
<i>4. Проблем с отпадъци в реките, напоителните и отводнителни канали.</i>	<i>Влошаване на екологичния статус на водите. Замърсяване на речните корита и канали.</i>	<i>Поддържане на пропускателността на речните корита и каналите.</i>	<i>Контрол при управление на отпадъците.</i>
<i>5. Нарушение на оттока в реките и напоителните канали.</i>	<i>Изменение на оттока чрез изграждане на различни хидротехнически съоръжения.</i>	<i>Ефективно функциониране на хидромелиоративната система.</i>	<i>Възстановяване и поддържане на ХТС. Контрол при отпадане на площи от категорията „поливни” поради хаотична смяна на предназначението на земята.</i>
<i>6. Нарушена морфология на речните корита, водещи до ерозионни процеси от нерегламентирано изземване на инертни материали от речните корита.</i>	<i>Нарушение на хидроморфологичните условия; ерозия на речния бряг; унищожаване на крайречни диги и др. съоръжения. Риск от наводнение на прилежащи земи.</i>	<i>Рекултивация на засегнатите от изземването на инертни материали участъци.</i>	<i>Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от реките. Укрепване и поддържане на речния бряг и речните корита от ерозия.</i>
<i>7. Понижаване на нивото на подземните води от нерегламентирано изземване на инертни материали.</i>	<i>Понижаване на нивото на подземните води от удълбочаване на речното корито.</i>	<i>Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси. Рекултивация на засегнатите участъци.</i>	<i>Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от речните корита.</i>

Земни и почви

Почвената покривка е един от най-важните компоненти на природната среда. Тя е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс с продуктивна, буферна и филтрираща способност. Върху качеството на почвите и земите влияние оказват редица фактори, като ерозията (ветрова и водоплощна), дехумификацията (загуба на органично вещество), преовлажняване и заблацияване, засоляване, киселяване, увреждане от стопански дейности и от натрупване на отпадъци.

Мониторинга на почвите, организацията на контролната дейност в пунктовете за наблюдение и контрол се осъществява от националната система за екологичен мониторинг /НАСЕМ/, в подсистема „Земни и почви“. Пунктовете, от които се извършва пробонабирането на почвени проби са определени от ИАОС, гр. София.

Най-разпространените форми на увреждане на почвата са химическото замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители, различни форми на деградационни процеси като ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, запечатване.

Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди – край с. Калугерово има пункт за мониторинг на почвите за тежки метали. През 2017 г. РИОСВ-Хасково е извършила пробонабиране и анализ от този пункт. След анализ на резултатите е видно, че съдържанието на тежки метали в почвата е под максимално допустимите концентрации определени с Наредба № 3 от 01.08.2008 год. за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата. До момента няма регистрирано замърсяване на почви на територията на Общината с тежки метали и металоиди.

Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита (ПРЗ - пестициди) – Според Регистър на складовете и съхраняваните в тях негодни за употреба пестициди на ИАОС София на

територията на община Симеоновград няма изграден склад за съхранение на пестициди. През 2017 г. не са констатирани замърсявания на почвите с пестициди.

Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост - На територията на Общината има една действаща кариери за добив на полезни изкопаеми - строителни материали гнайсошисти от находище "Райново".

Ерозия на почвата – няма ерозирали почви на територията на Общината.

Вкислени и засолени почви - няма вкислени и засолени почви на територията на Общината.

Заблатени почви – няма заблатени почви на територията на Общината.

Може да се обобщи, че почвите в община Симеоновград са в добро екологично състояние.

Защитени природни територии

Защитени територии по Закона за защитените територии

Съгласно *Закона за защитените територии*, на територията на община Симеоновград, няма обявени защитените природни територии и обекти. В тази връзка може се посочи, че не се очаква да възникнат проблеми от екологичен характер, в резултат на реализирането на плана.

Защитени зони, обявени по Закона за биологичното разнообразие

На територията на община Симеоновград, попадат частично две защитени зони обявени по реда на *Закона за биологичното разнообразие* общоевропейската мрежа Натура 2000, които включват части от землищата на няколко населени места населените места на територията на община, посочени в следващата таблица.

Таблица 87: Площи на защитени зони, попадащи в територията на община Симеоновград

Код	Име	Тип 33/ Директива/Площ	Землище в което попада 33, площ, %	Устройствени зони попадащи в границата на защитената зона
„Река Марица“	BG0000578	Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, 14696.17 ha	Константиново- 351.748 ha; Симеоновград - 490.863 ha; Свирково - 29.784 ha. /5.93 % /	земл. на град Симеоновград – 26.56 ha, от УЗ - 4/Оз1, или 0.1807 % от площта на 33 и УЗ 1/Оо1; земл. на град Симеоновград - 1.767 ha или 0.012 % от площта на зоната.
„Река Съзлийка“	BG0000425	Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, 991.77 ha	Калугерово – 43.283 ha; Симеоновград -56.139 ha; Навъсен – 46.779 ha; Пясъчево – 26.842 ha; Троян – 6.996 ha /18.15 %/	В границите на защитената зона не попадат устройствени зони, от направените с ОУП предвиждания.

Обявените защитени зони част от екологичната мрежа Натура 2000, покриват значими за биоразнообразието територии в този район, което осигурява съответните биокоридорни връзки между местообитанията на целевите животински видове, които се опазват в границите им.

По отношение на съществуващите екологични проблеми в двете защитените зони, каквито са случаите на нерегламентирани сечи, браконьерство с последващи безпокойство и пряко унищожаване на видове, предмет на опазване в тях по-скоро са изключения. Проучванията на разпределението на поземлените ресурси и показателите на въздуха, почвите и водите, позволяват извода, че територията на община Симеоновград като цяло не притежава сериозни екологични проблеми. Отсъстват тежки замърсители на околната среда и замърсени територии.

В общинският център гр. Симеоновград живеят по-голяма част от населението на общината 80.52 %, спрямо 19.48 % живеещо в селата. Гъстотата на населението на община Симеоновград е 39.47 души на км² и е близо два пъти по-малка от средната за страната (70 души на км²).

В тази връзка може да се посочи, че поради ниската гъстота на населението в общината случаите на безпокойство и пряко унищожаване на видове, предмет на опазване в защитените зони и в

прилежащите им територии, с реализацията на предварителният проект за ОУП по-скоро ще са изключения.

Отрасълът на животновъдството е добре развит на територията на общината с висок относителен дял на дребните стопанства, но обезлюдяването на части от територията ѝ води до сукцесии на горската растителност в земеделските земи и подивяване на откритите пасищни територии и ливади. Процесът към самозалесяване който се наблюдава в по-слабо населените места в които има изоставени земеделски земи и полустествени хабитати, като ливади и пасища е заплаха за редица видове, чието съществуване зависи от доброто състояние на агроценозите.

В резултат на деградацията на тревните местообитания възможните отрицателни въздействия за защитените зони са възможните промени в числеността на популациите на населяващите тревните обитания степни видове, безгръбначни, влечуги и дребни бозайници. По отношение на структурата и развитието на промишлеността на територията на община Симеоновград, тя се определя като община със сравнително ниска степен на промишлено развитие.

По тези причини не се констатират значителни екологични проблеми свързани с функционирането на защитените зони от мрежата Natura 2000, водещи до нарушаване на целостта и структурата им, както и увреждане на предмета на опазването им.

Проблем за защитените зони са незаконните сечи и честото несъобразяване с лесоустройствените планове от страна на частните стопани. Дървесината се използва основно за отопление, което също е предпоставка за масови незаконни сечи, предимно от по-бедните групи от населението. Ползването на билки, гъби и горски плодове без реална оценка на ресурса и в нарушение на законово установените правила е предпоставка за изчезване на определени видове и дисбаланс в екосистемите. Заплаха представлява фактът, че голяма част от събирачите са без квалификация, повечето от ромски произход и слабо образовани. Като благоприятно условие за контрол на ползванията се явява фактът, че тези ресурси все още се усвояват под наличните за територията възможности.

Сред голяма част от туристите съществува неразбиране на природните явления и механизми, обвързаността на видовете и техните съобщества със средата, необходимостта от разумно ползване на природните ресурси, както и предубеждения към определени видове – хищници, грабливи птици, сови, прилепи, влечуги и земноводни.

Недостатъчната екологична култура много често е в основата на разрушителното отношение спрямо природата, което от своя страна води до намаляване на популациите, унищожаване на животни и растения от приоритетни и други видове. Проява на подобно отношение са незаконният лов и риболов, изхвърлянето на битови отпадъци извън определените за целта места, замърсяването с промишлени и строителни отпадъци, както и нерационално използване на възстановимите природни ресурси. върху природните ресурси. Поради обезлюдяване на селата и съсредоточаване на населението в общинския център общината се характеризира с нисък капацитет на местния човешки ресурс за обезпечаване на устойчивото ѝ развитие. В стратегическите сектори, като земеделие и животновъдство, горско стопанство и туризъм, реално не достигат хора, а наличният състав е с влошена възрастова структура и недостатъчно подготвен. Земеделието и животновъдството в района се поддържат от застаряващо и недостатъчно на брой местно население. Поради обезлюдяване е възможно изчезването на определен брой селскостопански дейности, благодарение на които в продължителен период се е поддържал благоприятен биологичен статус на екосистемите в района. Липсват финансови ресурси за обезпечаване на първоначален капитал за развитие на сектора, както и професионални умения и експертни познания за прилагането на екологично земеделие.

Една от целите на ОУП на община Симеоновград е да бъде създаден регламент, съобразно който в обособените във всяко населено място устройствени зони да бъдат създадени условия за инвестиране в областта на промишлеността, селското стопанство, жилищното строителство, туризма и създаването на оптимална техническа инфраструктура, в резултат на което, част от екологичните проблеми да бъдат решени или в значителна степен минимизирани.

Зони с нарушен ландшафт

Разнообразни са факторите, влияещи върху състоянието на ландшафта. Към тях се включват както тези с антропогенен произход така и природно-обусловени явления с негативно действие върху абиотичната и биотичната среда. Към основните антропогенни увреждания в района на община Симеоновград, можем да включим териториите, нарушени в следствие открития добив на подземни богатства, както натрупването на основно битови и строителни отпадъци в неподходящи за това места (нерегламентирани сметища). Друг важен елемент е и наличието на свлачищни зони (или такива с потенциален и такива с активен характер, обусловени както от природните фактори, така и от някои антропогенни интервенции.

Карieri за добив на подземни богатства

На територията на община Симеоновград е налично само едно находище (за добив на подземни богатства-строителни материали-гнайсошисти), разположено на 2.3 км източно от с. Райново и на около 4 км. западно от гр. Симеоновград, заемащо среден хълм с полегати склонове в местността „Кайряка“, близо до р. Марица, в извън селищна територия. За находището има сключен договор за концесия за период от 25 години, от дата 29.06.2011 г., съгласно *Решение № 894/22.12.2010 г. на МС и допълнително споразумение към договора от 29.06.2011 г., съгласно решение №473/11.06.2012 на МС.*

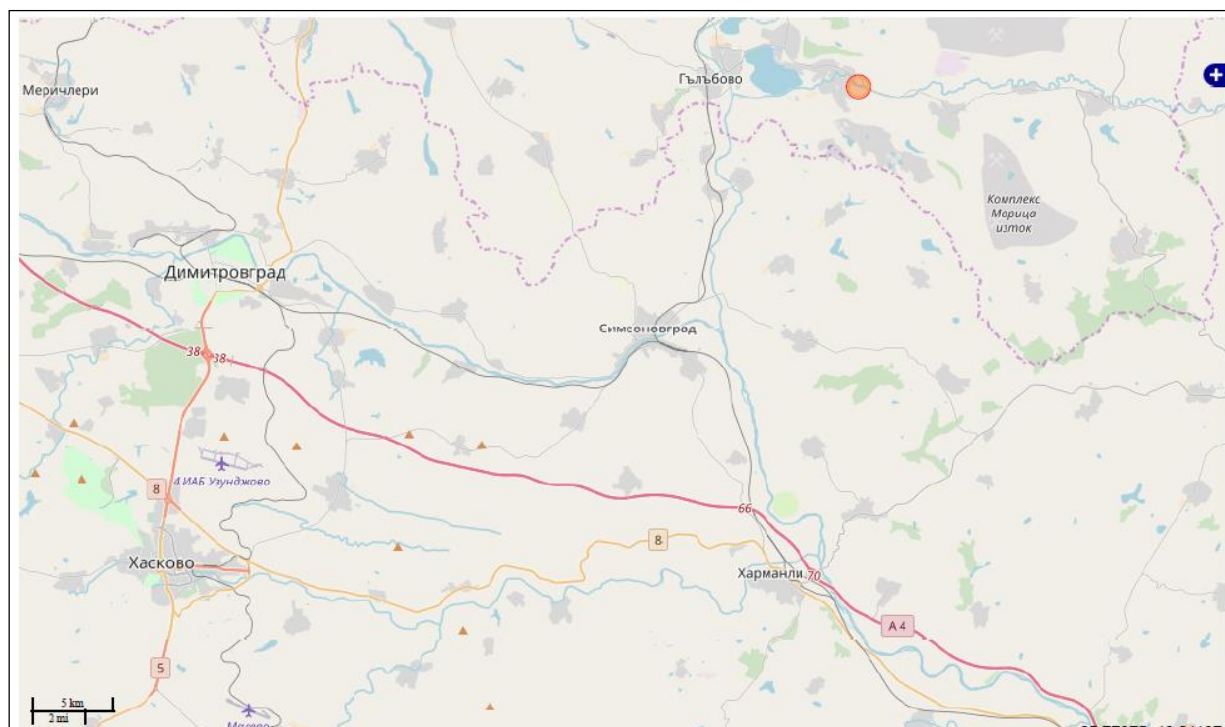

Фигура 38: Зона с нарушен ландшафт на територията на община Симеоновград (находище „Райново“)

Нарушенията в съществуващият ландшафт са локализирани върху малка площ, определена за разработване на карьерата, но те са необратими и постоянни. След изтичането на концесията, е предвидена техническа и биологическа рекултивация.

Свлачища

По данни на „Геозащита Перник“ ЕООД, в границите на която попада община Симеоновград няма регистрирани активни свлачища на територията ѝ.

Фигура 39: Извадка от карта с активните свлачища на територията община Симеоновград (по Специализирана карта регистър на свлачищата – „Геозащита Перник“ ЕООД)

Отпадъци и опасни вещества

На територия на община Симеоновград също има установени такива, но общината е предприела мерки за закриването им като е отделила, общински средства.

По данни от годишните доклади на РИОСВ-Хасково за състоянието на околната среда (РИОСВ, 2017), всички нерегламентирани сметища в района са закрити общо 24 бр., разположени върху обща площ от около 12 дка.

По отношение на фактор „опасни вещества“ не са установени съществуващи екологични проблеми.

Акустична обстановка

Шумът от автомобилния транспорт е основен фактор за повишени шумови нива в населените места, като представлява около 80% от общото шумово натоварване. Това се отнася и за селищните територии на община Симеоновград, попадащи в обхвата на ОУП.

Основният аспект на вредното въздействие на шума е свързан с влиянието му върху човешкия организъм и здраве. Високите шумови нива влияят върху слуховия апарат на човека, психическото и нервно състояние на личността, имунната система, обмяната на веществата, сърдечно-съдовата система и др. Подлежащите на контрол обекти са източниците на шум, намиращи се в промишлени зони, жилищни зони и в близост до жилищни зони. Приоритетни са тези, които се намират в жилищни зони с цел да се предотврати дискомфорта през различните части на денонощието и вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

РИОСВ – Хасково организира извършване на измерването, оценката, управлението и контрола на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности по Приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда.

На територията на община Симеоновград няма промишлени предприятия, от дейността на които да се излъчват постоянни наднормени шумови емисии в околната среда.

Може да се каже, че община Симеоновград не е обременена с голямо шумово натоварване. Източник на шумово замърсяване в прилежащите територии са пътищата от РПМ (предимно третокласни), както и местните пътища с преобладаващо лошо качество на пътните настилки.

Факторите, които биха оказвали влияние върху акустичната обстановка и за в бъдеще, могат да се групират в следните категории:

- увеличаващ се брой на МПС (предимно лични МПС и втора употреба);
- недостатъчна пропускателна способност на използваната транспортна мрежа;
- грешки, допускани в градоустройственото планиране на селищните територии;
- продължаващо застрояване на терени, разположени край натоварени улици и пътища;
- липса на ефективна шумозащита;
- незадоволително състояние на пътните настилки;
- липса на ефективен предварителен и текущ санитарен контрол.

За периода 2007-2013 г. е извършвана реконструкция на уличната мрежа в гр. Симеоновград и селата със средства от общинския бюджет и по програма САПАРД, а това е дало принос и за намаляване на шумовото натоварване в прилежащите терени. Предвидено е стартиране на СМР по проект "Реконструкция на част от междуселищната пътна инфраструктура на община Симеоновград". Проектът е финансиран от Програма за развитие на селските райони към ДФЗ и очакваните резултати са подобрена междуселищна инфраструктура в обектите, предмет на проекта. Това се отразява положително и на акустичната обстановка като цяло, но все още не е достатъчно и има какво да се направи.

Йонизиращи и нейонизиращи излъчвания

Един пункт от територията на община Симеоновград е включен в постоянната мрежа за радиологичен мониторинг на околната среда, извършван от ИАОС – този при гр. Симеоновград. Извършените измервания на радиационния гама-фон и анализи на проби от необработваеми почви през последните години не установяват отклонения от характерните фонове стойности за региона.

Радиационният гама фон в Общината е в границите на характерните за страната фонове стойности. На територията на община Симеоновград не е констатирано радиационно замърсяване на околната среда. Поради това не се е налагало осъществяване на антирадиационни и защитни мероприятия в този аспект.

Нейонизиращи лъчения са електромагнитните лъчения, които поради своята същност не предизвикват йонизация в средата, през която преминават. Въздействието им върху човешкия организъм е коренно различно от това на йонизиращите. Излагането на електромагнитни полета причинява незабавни биологични ефекти, ако параметрите на ЕМП превишават определени граници. Те могат да ускоряват топлинното движение на молекулите в живите тъкани, в резултат на което се повишава температурата в тях и са възможни вредни последствия.

Електромагнитното поле (ЕМП) е съвкупност от електрично и магнитно поле и се разпространява в пространството във вид на електромагнитни вълни. Източници на електромагнитни излъчвания в околната среда са високоволтовите електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа на България. Те са с ограничена зона на въздействие в границите на нормативно определените сервитути.

Проблем за селищните територии на общината биха могли да бъдат все още съществуващите въздушни електропроводи. Съществуващите кабелни мрежи би следвало да се реконструират и укрепят чрез съответни технически решения. Има необходимост от по-нататъшна модернизация на уличното осветление и въвеждане на енергоефективно осветление във всички населени места на общината.

В сферата на телекомуникациите също би могло да се извърши осъвременяване с цел осигуряване на далекосъобщителни услуги с европейски стандарт, като се предвиди разширяване

достъпа до цифрови наети линии, ADSL широколентов абонатен достъп за подаване на данни, високоскоростен интернет, интерактивни услуги и др.

Всички предвиждания в плана за ОУП на община Симеоновград, касаещи електропреносната и електроразпределителната мрежа и телекомуникациите, на етап конкретно проектиране следва да са в съответствие с изискванията на нормативната уредба с цел недопускане възникването на наднормени електромагнитни излъчвания в околната среда.

Културно-историческо наследство

При изготвянето на предварителния проект за ОУП на Община Симеоновград са направени следните проблемни констатации:

- Ограничени археологически проучвания
- Незавършена идентификация и регистрация
- Липса на отношение към гробищните паркове
- Недостатъчна интегрирана консервация
- Липса на устойчив културен туризъм
- Наличие на конфликти с някои функционални системи
- Неизползван геокултурен потенциал
- Недостатъчно ефективно управление на културното наследство съгласно Наредба за обхвата, структурата, съдържанието и методологията за изработване на планове за опазване и управление на единичните или групови културни ценности (обн. ДВ, бр.19, 08 март 2011 г.)

Здравно-хигиенни аспекти

В резултат на извършените анализи в настоящия раздел от Доклада за ЕО, могат да се изведат следните основни фактори на средата, с по-силно влияние върху здравето на населението:

- Наднормените концентрации на фини прахови частици в атмосферния въздух на територията на Община Симеоновград с първостепенни източници - битово отопление и транспорт оказват въздействие върху динамиката на дихателните и сърдечносъдовите заболявания;
- Увеличаване броя на МПС на глава от населението, е пряко свързано с дефицита на физическа активност и затлъстяването, се явяват основна причина за нарастването на коронарната болест на сърцето.

Намаляването или елиминирането въздействието на някои рискови фактори на околната среда може да доведе до съществено понижаване на риска от редица заболявания. Колкото повече рискови фактори съществуват, толкова е по-голям рискът от възникване на заболяване, тъй като вредното въздействие на рисковите фактори се умножава при тяхната комбинация. Затова е важен стремежа към намаляване на комбинираното вредно влияние на няколко рискови фактора.

V. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И НАЧИНА, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПЛАНА

Благоприятните екологични условия са важен фактор за социално-икономическото развитие на всяко населено място. В този смисъл разработването на Общ устройствен план на Община Симеоновград е съобразен с Националните цели по опазване на околната среда.

Целите на опазване на околната среда на национално ниво се съдържат основно в следните национални планове, програми и стратегии:

- Национална програма за развитие „България 2020“
- Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.
- Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

- Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор
- План за управление на речните басейни в Източнореломорски район (2016-2021 г.)

1. Връзка на ОУП с Националната програма за развитие „България 2020“

НПР БГ2020 е рамков дългосрочен документ, който се основава на анализ на ситуацията в страната и идентифициране на тенденциите за развитие, като определя визията и общите стратегически цели на националните политики до 2020 г., обхващащи всички сектори на провеждане на социално-икономически политики и техните регионални измерения.

От приоритетите на НПР БГ2020 връзка с настоящия план има *Приоритет 3: Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал*. Приоритетът е насочен към развитие на потенциала на българските райони, намаляване на междурегионалните различия и превръщането на всички райони в привлекателно място за живеене и бизнес със съхранена природа и уникални културни паметници и традиции. Мерките реализирани по този приоритет ще допринасят за намаляване на икономическите и социални неравенства, за интегрирано развитие на градовете, за подобряване на техническата инфраструктура и за засилване на икономическото, социално и териториално сближаване в страната. Приоритетът е ориентиран към политиката за развитие на районите, постигането на цели за намаляване на икономическите и социалните неравенства, както и към интегрирано развитие на градовете и укрепване на ролята им в селските райони за постигане на вътрешна териториална хомогенност.

Таблица 88: Връзка на плана с НПР „България 2020“

Приоритети и Подприоритети на НПР „България 2020“	Мероприятия, предвидени с ОУП, водещи до постигане на приоритетите
<i>Приоритет 3: Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал</i> <i>Подприоритет 3.1:</i> Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа и повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес <i>Подприоритет 3.2:</i> Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и креативни индустрии в регионите <i>Подприоритет 3.4:</i> Подобряване на качеството и осигуряване на достъп до образователни, здравни, социални и културни услуги в регионите <i>Подприоритет 3.6:</i> Развитие на трансграничното сътрудничество за мобилизиране потенциала на периферните гранични територии	Създаване на условия за развитие и обновяване на социално икономическия комплекс, така че да се осигури заетост на наличната и на потенциалната работна сила в общината. Усвояване и постапно развитие на курортния потенциал в границите на общината. Съхранение и опазване и ефективно използване на съществуващото културното наследство; Разширяване на зелената система на Общината с цел по-здравословна среда за живеене и отдиш.

Забележка: В таблицата са описани единствено приоритетите и подприоритетите НПР „България 2020“, които имат връзка с настоящия план

2. Връзка на ОУП с Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.

Националната стратегия за регионално развитие е стратегически документ, който задава модела на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие и следи за тяхното постигане и взаимно допълване. Главната стратегическа цел на НСРР е „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие, базирано на използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект”. ОУП следва да допринесе

за реализацията на някои от стратегическите цели, заложи в НСРР 2012-2022 г., описани в следващата таблица.

Таблица 89: Връзка на плана с НСРР за периода 2012-2022 г.

Цели и приоритети на Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.	Мероприятия, предвидени с ОУП, водещи до постигане на целите и приоритетите
Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда. Приоритет 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес. Приоритет 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите Приоритет 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда	С ОУП се предлагат решения за ефективното използване на ресурсите и потенциалите на извън урбанизираната територия за целите на социално – икономическото развитие на общината. По етапно развитие на рекреационни и курортни устройствени зони. Внимателно планиране на щадящи околната среда дейности в и около територии с природозащитен статут. Природните и културни ценности в общината са основа за образование, изследвания, опазване и туризъм. Връзката между опазването на наследството и благоустройството на териториите е най-съществен принцип на настоящия ОУПО
Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал Приоритет 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите	Създаване на условия за развитие и обновяване на социално икономическия комплекс, така че да се осигури заетост на наличната и на потенциалната работна сила в общината Териториално устройствено зонироване на територията в рамките за следващите фази и етапи на планирането ѝ.
Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градовете-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места Приоритет 4.2. Подобряване на свързаността на районите в национален и международен план, включително с големите градски центрове в съседните страни	Органично и функционално обвързване на град Симеоновград с останалите населени места в екологично, икономическо, художествено и културно отношение. Формиране на „контактни зони” около населените места и зоната на активно влияние на туристическите активности.

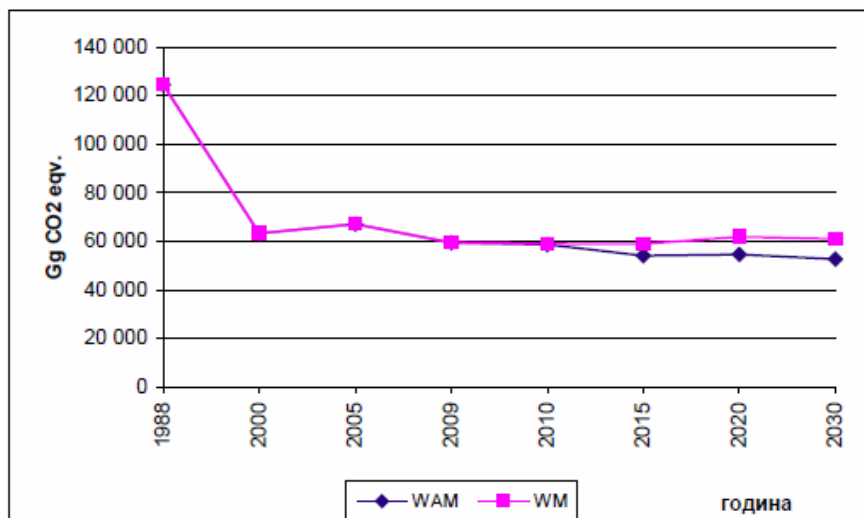
Забележка: В таблицата са описани единствено целите и приоритети на НСРР, които имат връзка с настоящия план

3. Връзка на ОУП с Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

Сценарии и прогнози за изменение на емисиите на парникови газове (ПГ)

Емисиите на парникови газове през 2009 г. бележат спад с около 52% спрямо нивата им през базовата 1988 г. поради няколко основни причини като прехода към пазарна икономика, реструктуриране на промишлеността, политика към либерализиране на енергийните пазари, включително и такива фактори като намаление на населението и на БВП. Основният сценарий, заложен в Третия НПДИК, отразява всички одобрени и приложени политики и мерки за намаляване на емисиите на парникови газове в страната до края на 2009 г. и е наречен Сценарий с мерки - WM. Той предвижда количеството емисии на ПГ през 2020 г. да бъде около 61 800 Gg CO₂ екв.

Вторият сценарий е Сценарият с допълнителни мерки - WAM. Той отразява всички приети политики и мерки за намаляване емисиите на парникови газове в страната след 2009 г., включително отражението на политиките и мерките, представени в плана. Съгласно този сценарий сумарните емисии на страната през 2020 г. ще бъдат около 54 500 Gg CO₂ екв., те са представени на следващата графика.

В плана са заложили мерки включващи изпълнение както на действащи (към 2012 г.), така и на предвидени (до 2020 г.) стратегии и секторни политики. Общият ефект от мерките по сектори, изразен в очаквано намаляване на емисиите парникови газове до 2020 г., се изчислява на 44.832 млн. тона CO₂екв.

Влиянието на отделните сектори е разгледано на кратко в следващата точка

- **Сектор „Енергетика“**

Най-големият източник на емисии на парникови газове в страната са енергийните предприятия за производство на електрическа и топлинна енергия.

Причина за понижението на интензитета на емисиите парникови газове е намалената консумация на въглища за бита. Тази понижена консумация е резултат от политики и мерки, приложени от Министерството на икономиката и енергетиката, компенсирани частично значителното увеличение на емисиите, предизвикано от предсрочното извеждане от експлоатация на ядрени мощности.

Съществена част от намалението на емисиите е постигнато от подобрената експлоатация на блокове 5 и 6 в АЕЦ „Козлодуй“ и от подобрената експлоатация на топлофикационните дружества

- **Сектор „Промисленост“**

Правителствената политика за ускорена приватизация води до почти пълна приватизация на промишлените инсталации. Като следствие, най-неефективните предприятия са затворени. Новите собственици въвеждат различни мерки за спестяване на енергия, които са основно организационни мерки и мерки „без разходи“ или с „ниски разходи“.

- **Сектор „Бит и услуги“**

В този сектор е постигнато най-значителното намаление на емисии на ПГ в сравнение с базовата за инвентаризацията година. Намалението е постигнато чрез либерализация на енергийния пазар и, най-вече - чрез премахване на субсидиите. Намалението на емисиите е причинено от намаленото потребление на течни горива и въглища и увеличеното потребление на природен газ, както и от утрояване потреблението на ВЕИ (дърва и друга биомаса).

- **Сектор „Транспорт“**

Приватизацията на автомобилния транспорт, значителното съкращаване на субсидиите за железопътния транспорт и закриването на железопътни маршрути водят до промяна в структурата на транспорта – от железопътен в автомобилен, което е причина за регистрирания относителен растеж на емисиите от парникови газове. Емисиите на ПГ от сектора намаляват в сравнение с базовата година.

Намалението следва драстичния спад в транспортната дейност (измерена в тонкилометри). Голямата разлика между намалението на емисиите и намалението на товаропотока отразява променената структура на транспортиране – от железопътни превози към автомобилни, което увеличава специфичните емисии.

- **Сектор „Селско стопанство“**

В този сектор не са приложени съществени мерки за намаление на емисиите. Редукцията е пряко следствие от общия спад на селскостопанската дейност от 1988 г. насам. Намалението на емисиите от животновъдството следва намалението в броя на селскостопанските животни. Важен елемент на правителствената политика е усвояването на средствата от ЕС, ориентирани към подпомагане на селските организации с оглед увеличаване на тяхната роля при достигане на пазарна защита в изкупуването на селскостопанска продукция.

- **Сектор „Отпадъци“**

Правителствените програми си поставят за цел и вече постигат осезателно намаление на генерираните количества отпадъци. Мерките за намаление на емисиите на ПГ, които се предвиждат в този сектор, са свързани преди всичко с управление на твърдите битови отпадъци.

Анализът на инвентаризациите на ПГ за последните няколко години сочи, че депата за твърди битови отпадъци са най-големият източник на метан (CH₄) измежду всички източници на CH₄, които се отчитат в националната инвентаризация. Добив и оползотворяване на газ от депата не се практикува у нас и целият газ от депата се емитира в атмосферата или (в редки случаи) се изгаря.

Прогнозите на емисиите в сценария с мерки предполагат прилагането на програми за намаляване на количествата биоразградими отпадъци за депониране и улавяне и изгаряне във факел на метана от депата. Най-добрите практики могат да осигурят улавяне и изгаряне във факел само на около 50% от генерирания газ.

Основните политики и мерки с пряко и значимо въздействие върху поведението на операторите и инвеститорите в енергийния сектор, респективно – върху тенденциите на емисиите на парникови газове, са както следва:

- изискванията за намаляване на емисиите от серни диоксиди, азотни диоксиди и прах съгласно Програмата за прилагане на Директива 2001/80/ЕС относно ограничаване на определени замърсители на въздуха от големи горивни инсталации и комплексните разрешителни, издадени на операторите на отделните инсталации по смисъла на чл. 117, ал. 1 и 2 към Глава 7, раздел II от ЗООС;
- политиката за насърчаване на инвестициите в модернизиране на съществуващи и изграждане на нови въглищни централи чрез подписване на дългосрочни договори между централите и НЕК за изкупуване на енергията.

В Третия национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г. са разгледани и представени подробни мерки за прилагане в отделните сектори с цел правилно прилагане политиката на страната по изменение на климата в България.

Съгласно предвижданията на проекта за ОУП на община Симеоновград, няма направени предвиждания за територии планирани за промишлени дейности с такъв мащаб, които евентуално биха повлияли върху климатичното състояние в района на общината.

4. Връзка на ОУП с Националната стратегия за развитие и управление на водния сектор

Генералната стратегическа цел, която страната ще преследва в дългосрочен план за развитието и управлението на водния сектор, поставена в „Национална стратегия за управление и развитие на

водния сектор в Р. България до 2015 г.“, е: устойчиво ползване на водните ресурси за осигуряване на водоснабдяването за питейни нужди на населението и за икономиката в условията на басейново управление на трансграничните води и на глобално изменение на климата при гарантиране на екологична устойчивост на засегнатите водни системи и националните интереси, свързани с осигуряването на необходимата по количество и качество вода за нуждите на сегашните и бъдещите поколения. За постигането на тази дългосрочна цел са формулирани четири стратегически цели, чието изпълнение ще бъде осъществено през периода 2005-2014 г.

В таблицата по-долу са описани начините, по които тези стратегически цели са взети предвид в ОУП на Община Симеоновград, дали допринасят за постигане на стратегическите цели, както и дали са съобразени или противоречат с тях.

Таблица 90: Цели на Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в България и връзката им с настоящия план

Стратегически цели на национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в РБългария до 2015 г.	Предложения в ОУП за постигане на целите
I. Осигуряване на населението с достатъчно количество и гарантирано качество води за питейно-битовите нужди: 1.1. Обхващане на цялото население от централно водоснабдяване, което се контролира и регулира съгласно нормативната уредба. 1.2. Намаляване на загубите от вода във водоснабдителните системи. 1.3. Премахване на режима на водоснабдяване на населените места. 1.4. Намаляване ползването на питейни води за други нужди. 1.5. Прилагане на ценова политика, гарантираща икономичното и с грижа за качеството използване на водните ресурси от населението на страната. 1.6. Подобряване на качеството на питейните води. 1.7. Подобряване качеството на ВиК услугите и достигане до нивата и стандартите на тези услуги.	- Предложената схема в ОУП за оптимизиране на водоснабдителната система ще допринесе за постигане на подцел 1.1. - Подмяна на съществуващите етернитови тръби на водопроводната мрежа със съвременни материали ще допринесе за постигане на подцел 1.2. - Контрол за рационално използване на водните ресурси в промишлеността - издаване на разрешително за водоползване, селското стопанство - животновъдство, растениевъдство, въвеждане на индивидуално отчитане на водопотреблението ще допринесе за постигане на подцел 1.4. - Изграждане на канализация към всяко населено място и ПСОВ за пречистване на отпадъчните битови води; ликвидиране и рекултивация на незаконните сметища; осигуряване на охранителни пояси А, Б, С и спазване на режима на ползване в тях; прилагане на добри земеделски и фермерски практики в селското стопанство. Тези предложения ще допринесат за постигане на подцел 1.6.
II. Опазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води: 2.1. Увеличаване броя на водните тела с добро качество на водите 2.2. Системно намаляване на стопанските обекти, представляващи риск за замърсяване на подземните води. 2.3. Намаляване на товара на замърсяване, включително и от аварии на повърхностните и подземни води от стопански отрасли. 2.4. Пълно обхващане на стопанските обекти, замърсители на водите в система за мониторинг и контрол, включително собствен мониторинг.	- Предложените в ОУП насоки и мерки за постигане и запазване на добро екологично и химично състояние на водите на Река Марица, от р.Сазлийка до граница, р.Марица от вливане на р.Омуровска до вливане на р.Сазлийка, р Сазлийка от р. Овчарица до устие., р. Мусачка и яз. Троян ще допринесат за постигане на подцел 2.1. - Въвеждане на ефективно действащи ПС към съответни стопански обекти; ситуирането в производствените зони на производствени дейности със съвременни технологии; системен контрол за емисионните норми на предприятия, формиращи производствени води, ще допринесе за постигане на подцели 2.2,2.3 и 2.4. - Възстановяване на площите на равнинни гори, на заливни гори; подобряване на хидрологичния режим на повърхностни водни тела; изграждане на

2.5. Възстановяване на биоразнообразието и качеството на обитание на растителните и животинските видове в естествените водни обекти. 2.6. Увеличаване на дела на отпадъчните води от населените места с над 2000 жит., които преминават през канализационните мрежи и се третираат в ПСОВ.	биокоридори на територията. Тези предложения ще допринесат за постигане на подцел 2.5. - Цялостна канализация на населените места; изграждане ПСОВ за третиране на отпадъчните битови води. Тези предложения ще допринесат за постигане на подцел 2.6.
III. Развитието на водностопанските отрасли при ефективно и интегрирано управление на ползите от тях води: 3.1. Осигуряване на нарастващи възможности за развитие на поливно земеделие в страната. 3.2. Развитие на балнеолечението и профилактиката, използващи ресурсите от минерални води в страната. 3.3. Развитие на туризма, отдиха и спорта, свързани с естествените и изкуствени водни обекти. 3.4. Развитие на рибарството и отглеждането на аквакултури като част от комплексното ползване на водите. 3.2. Нарастване на дела на оборотното водоснабдяване в промишлеността	- Предвидените насоки за развитие на селското стопанство в ОУП ще допринесат за постигане на подцел 3.1. - Предложението за изграждане на биокоридори на територията на общината ще допринесе за постигане на подцели 3.3 и 3.4.
IV. Защита на националните и обществените интереси при развитието и управлението на водния сектор: 4.1. Опазване на подземните ресурси като стратегически резерв за питейно-битови нужди. 4.2. Предотвратяване на кризи и инциденти от вредното въздействие на водите.	- Предложенията в ОУП за развитие на различните стопански сектори при спазване на действащите нормативни изисквания ще допринесат за постигане на подцел 4.1. - Предложенията, залегнали в „План за действие при аварии и бедствия” на територията на общината ще допринесат за постигане на подцел 4.2.

5. Националната стратегия за околна среда 2009 - 2018 г. и Планът за действие за периода 2009 - 2018 г. са разработени от Министерството на околната среда и водите, съгласувано с компетентните министерства и държавни агенции, представители на научните среди, неправителствени екологични и браншови организации, съгласно изискването на чл. 75, ал. 2 и ал. 3 от *Закона за опазване на околната среда*.

Стратегията се основава на концепцията, че предотвратяването на отрицателните изменения на екосистемите и нарушаването на техните функции в следствие на антропогенни въздействия е ключов фактор за постигане на глобалната цел на политиката по устойчиво развитие – подобряване на качеството на живот и благосъстоянието на настоящото и бъдещите поколения посредством създаването на устойчиви общности, способни да управляват и използват ефективно ресурсите и да развиват екологичния и социалния потенциал на икономиката, както и да осигуряват просперитет, опазване на околната среда и социално сближаване. В този смисъл Стратегията цели не само по-устойчива околна среда, но и по-добро качество на живот.

В следващата таблица са изброени целите по опазване на околната среда на Националната стратегия за околна среда и връзката им с настоящия план, като са дадени конкретните мероприятия предвидени с плана, водещи до постигането им.

Таблица 91: Целите по опазване на околната среда на Националната стратегия за околна среда и връзката им с настоящия план

Цели и подцели на Националната стратегия за околна среда за периода 2009-2018 г.	Мероприятия, предвидени с ОУП, водещи до постигане на целите
Цел 2: Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода	-Доизграждане на канализационните системи в населените места и изграждане на ПСОВ за битови и отпадъчни води: осигуряване на охранителните

- Осигуряване на добро състояние на повърхностните и подземните води, на добър екологичен потенциал на изкуствените и силно модифицираните водни тела - Осигуряване на вода с необходимото количество и качество за населението, водните екосистеми и икономиката на страната и намаляване на последиците от наводнения и засушавания в условията на глобални промени в климата - Възприемането на водите като елемент от националната сигурност, с цел устойчиво развитие на страната - Въвеждане на интегрирано управление на водите и крайбрежните зони в Черноморския басейнов район на основата на екосистемния подход	зони около ПСОВ. -Ликвидиране и рекултивация на незаконните сметища. -Поетапно ликвидиране на точковите и дифузните източници на замърсяване. -Контрол за прилагане на съвременни аграрни и фермерски практики. -Очаква се тези предложения да допринесат за постигане на подцел 1.1. -Оптимизиране на водоснабдителната система в населените места, изграждане на нови водоеми и други обекти и съоръжения. -Очаква се тези предложения да допринесат за постигане на подцел 1.2. -Развитие на водоснабдителните системи за намаляване на загубите във водопроводната мрежа. Осигуряване на всички водоизточници за питейни води пояс В и С, които регламентират издаването на разрешителни за различни производствени дейности и др. стопански сектори; Намаляване на загубите в напоителните системи. Очаква се тези предложения да допринесат за постигане на подцели 1.3.
Цел 3: По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот - Намаляване на здравния риск от замърсяването на околната среда - Достигане на общоевропейските норми за качество на атмосферния въздух (КАВ) върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива - Предотвратяване и намаляване на шума в населените места - Подобряване на контрола върху източниците на шум в околната среда от страна на компетентните органи - Устойчиво управление на почвите - Възстановяване на увредени почви	- С ОУП се предвижда поетапното благоустрояване на населените места с канализация, реконструкция на водоснабдителна мрежа. - Ограничаването на замърсяването на въздуха и акустичния дискомфорт от транспорта в населените места се търси, чрез изнасяне на транзитния трафик. - В проекта за ОУП е заложено при бъдещото подробно устройствено планиране да се предвижда площ за озеленяване, което също ще е благоприятно за комфортната акустична среда. Определени са територии и изисквания за изпълнение на защитно и изолационно озеленяване, в т.ч. по протежението на пътища. - С проекта максимално са запазени земеделските земи и горски територии в общината.
Цел 4: Насърчаване на устойчивото потребление и производство - Стимулиране на устойчиви модели на потребление и производство във всички сектори на икономиката - Устойчиво управление на отпадъците - Постигане на устойчиво развитие на транспортната система и намаляване на натиска на транспорта върху околната среда - Устойчиво управление на районите в страната - Постигане на устойчиво развитие на селското стопанство и намаляване на натиска на сектора върху околната среда	- Запазване и модернизиране на съществуващите производствени зони в общината; - Създаване на условия на ново пространствено концентриране на дейности в привлекателни за инвеститорите места с оглед динамизиране на икономическото развитие на общината; - Използване на бившите стопански дворове, някои и в съседство с производствени зони, за устройването на стопански дейности в селата на общината. - Развитие на специализирана инфраструктура, свързана с отдиха и туризма: обекти на природното и културно наследство с потенциал за туристическо посещение, с което да се

- Устойчиво управление на горите на основата на екосистемния подход - Намаляване на натиска върху околната среда от туристическия сектор и развитие на устойчив туризъм - Интегрирана защита и опазване на природното и културно наследство	социализира и експонира богатството на културно-историческо наследство, природни туристически ресурси.
Цел 5: Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие - Устойчиво управление на биологичното разнообразие - Опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея	- ОУПО предвижда максимално опазване на биологичното разнообразие в двете защитени зони.
1. Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда - Подобряване на достъпа до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения за околната среда, включително повишаване на използването на електронните средства за достъп до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения - Повишаване на общественото съзнание, културата, образованието и формиране на нови модели на поведение на обществото щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие - Подобряване и развитие на системите за наблюдение и програмите за мониторинг - Подобряване и изграждане на нови информационни системи и регистри за състоянието на околната среда - Разработване на методологии и въвеждане пакет от индикатори, включително и индикатори за устойчиво развитие, като инструменти за оценка на състоянието на околната среда и ефективността на екологичната политика	Процедурата по изготвяне на ОУПО и настоящия ДЕО се подлагат на законоустановените форми на обществен достъп и контрол. Постъпилите мнения, препоръки, жалби се вземат предвид при окончателните устройствени решения.

Забележка: В таблицата са описани единствено целите и подцелите на Националната стратегия за околна среда за периода 2009-2018 г., които имат връзка с настоящия план

VI. ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ, КОИТО Я УВРЕЖДАТ И ВРЪЗКИТЕ МЕЖДУ ТЯХ

1. Атмосферен въздух

Оценката на този компонент на околната среда се извършва на база анализ на предвижданията на плана по отношение устройството и локацията на производствените дейности, организацията на транспортно-комуникационната мрежа, съсредоточията на селскостопанската инфраструктура, зоните за рекреативна дейност, за търговско и друг вид обществено обслужване и др. Всички тези дейности

представяват в по-малка или по-голяма степен интерес по отношение определяне въздействието им върху качеството на атмосферния въздух.

При анализ на заложените дейности може да се направи извода, че реализацията на ОУП няма да утежни замърсяването на атмосферния въздух и не се очаква значително въздействие върху него. Очакваните въздействия върху качеството на атмосферния въздух се оценяват както следва: по вид – позитивни; слабо вероятни; по продължителност – променливи; с ограничен териториален обхват; ниска честота; ниски рискове за човешкото здраве; без превишаване на екологични стандарти и без кумулативен ефект.

2. Повърхностни и подземни води

2.1. Водоснабдяване. Необходими водни количества. Актуализация на данните от демографското развитие на Община Симеоновград

Всички населени места на територията на общината са водоснабдени. Няма населени места, където липсва питейно водоснабдяване. На територията на общината няма населени места с режим на ползване на водата. Населението в общината се осигурява с питейна вода от ВиК – Хасково, което поддържа и стопанисва съответните водопроводни мрежи.

Изградеността на водопреносната система е на сравнително добро ниво в общинския център, но в голяма си част тя е амортизирана и има нужда от рехабилитация.

Водоснабдяването на промишлеността в Община Симеоновград се осъществява от същите водоизточници и от същата водопреносна мрежа, които се използват за питейни нужди. Използваните количества вода от промишлеността са незначителни и се консумират предимно в общинския център. На много места питейната вода се използва за напояване.

Насоките за развитие в сферата на водоснабдяването са следните:

- подмяна и реконструкция на съществуващите водоснабдителни мрежи и съоръжения;
- предотвратяване използването на питейна вода за водоснабдяване;
- повишаване екологичната култура на населението, стопанските субекти и местните власти за икономично използване на водата и предпазване от замърсяване на водоизточниците.

2.1.1. Прогнози за развитие на водоснабдяването

Прогнозата за водопотреблението от населението е изготвена въз основа на следните налични официални данни:

- Брой население в населените места в обособената територия от последното преброяване по данни на НСИ и прогнозен брой на населението за периода 2011-2040 г;
- Битово потребление на вода в населените места в обособената територия (фактурирана вода), получени данни от ВиК оператора;

Водоснабдителната норма е прогнозирана на база настоящото водопотребление за населените места.

Населено място	Консумирана вода	Доставена вода	Загуби	Загуби
	м ³	м ³	м ³	%
Дряново	5 490	10 060	4570	45%
Калугерово	10 289	21 249	10960	52%
Константиново	8 661	17 050	8389	49%
Навъсен	10 510	18 907	8597	44%
Пясъчево	4 164	9 152	4988	55%
Симеоновград	165 540	375 895	210355	51%
Свирково	11 805	22 391	10586	47%
Троян	13 954	25 010	11056	44%
Тянево	9 404	16 550	7146	45%
Общо	239 817	516264	276647	54%

По данни на „ВиК” ЕООД гр. Хасково за община Симеоновград при брой на населението 8725 души за питейно-битово водопотребление са подадени $516\,264\text{ м}^3$ (16,4 л/сек, 162,11 л/ж/ден), от които реално са фактурирани 298 817 (9,47 л/сек, 93,8 л/ж/ден - при 45% загуби) .

Реалистичната прогноза/при хипотеза за конвергентност/ за населението през 2040 г. е 4530 жители, като за задоволяване на водопотреблението за комплексните нужди на жителите на Общината, при норма 120 л/ж/ден, са необходими $198\,414\text{ м}^3/\text{год}$. питейна вода. Тенденцията на намаляване числеността на населението според песимистичния и реалистичния вариант предвижда към 2040 г. численост на населението между 3 230 и 4 530 души. За задоволяване на нуждите от вода на това население ще е необходимо вода от порядъка на $191\,120 - 268\,041\text{ м}^3/\text{година}$ – питейна вода, при настоящите водоснабдителни норми и нормативи за загуби.

При реализиране на намерението да се достигнат европейските стандарти (120л/ж/ден), като се намалят загубите към 2040 от 54% на 25% , то може да се очаква годишната консумация да намалее до $188\,633 - 264\,553\text{ м}^3/\text{година}$ - питейна вода.

Видно е, че доставяната от „ВиК” ЕООД гр. Хасково количества са достатъчни за да осигурят водоснабдяването на общината, при спазване на определени условия, свързани с намаляване на загубите във водопроводната мрежа и подобряване качеството на водата.

Независимо от това, като се има пред вид прогнозите за намаляване на водния ресурс под влияние на изменението на климата е необходимо да се търсят алтернативни източници при аварийни (ремонтни) ситуации и в по-далечна перспектива.

2.1.2. Прогнози за развитие на канализацията

Битовите отпадъчни води се получават в резултат на осъществяването на битовата дейност на хората (измиване, почистване) от обществените заведения, от перални и др. Те са замърсени със суспендирани, колоидни и разтворени примеси. Съставът на тези води е сравнително постоянен и зависи от броя на хората в населеното място, типа на селището, наличието на обществени заведения за хранене и битово обслужване и др.

На територията на община Симеоновград канализационна система съществува единствено в общинския център. Нейната дължина е 12 км, дължината на колектора е 1км, а броя на канализационните отклонения е 400.

В населените места отпадъчните води се събират в септични ями и попивни кладенци или свободно се заустват, което води до замърсяване на подземните води. Липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води. Битовите и промишлени отпадъчни води съдържат големи количества вещества от органичен и неорганичен характер и са основни фактори за замърсяването на водните течения. Замърсяването на подпочвените води е предизвикано от инфилтрирани речни води.

Съгласно ОУП след изграждане и реконструкция на канализационните мрежи не се очакват замърсени отпадъчни води да се заустват във водоприемници или подземни хоризонти.

Предложенията в ОУП на Община Симеоновград за изграждане на канализации и локални пречиствателни станции за битови отпадъчни води /ЛПСОВ/ в населените места на общината са в съответствие с дейностите, обхванати от основен Приоритет 1 “Изграждане и развитие на необходимата инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчните води” на стратегическата цел на “Националната стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата в Република България и оперативен план за изпълнение за периода 2006 – 2015 г.”, както и в съответствие със Специфична цел 4.1.1. “Подобряване на водоснабдяването, канализацията и третирането на отпадъчни води”, залегнала в Регионален план за развитие на Северен централен район за планиране за периода 2014-2020 г.

Дъждовни води

Количеството на дъждовните води зависи от местните условия – географски, климатични, топографски, степен на благоустроеност на територията и т.н.

Формираните повърхностни и атмосферни води ще се отводняват в зависимост от приетото вариантно решение за рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа на селищата на Община Симеоновград.

За оразмеряване на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения е необходимо да се определят количествата на отпадъчните води. Канализационната мрежа и съоръженията по нея трябва да бъдат в състояние да приемат и отвеждат максималните очаквани количества на отпадъчните води в края на приетия експлоатационен период. Количеството на битовите отпадъчни води от населените места се определя от броя на жителите, отводнителната норма и режима на оттичане. Броят на жителите се приема съобразно с перспективното развитие на селището за края на експлоатационния период. Отводнителната норма е средното количество отпадъчна вода (за година), което се получава от един жител за денонощие. Отводнителната норма се приема 90% от водоснабдителната норма. Количествата битови отпадъчни води са представени таблично за всяко селище, в което съществува в настоящия момент канализационна мрежа.

Основните дейности за пречистване на отпадъчните води на територията на „ВиК“ ЕООД – Хасково са представени по-долу:

Симеоновград

Краткосрочни инвестиции:

- Пречиствателна станция за отпадъчни води
- Доставка /Монтаж на основни колектори - довеждащ до ПСОВ
- Доставка /Монтаж на канализационни тръби – 9 км
- Оборудване за отводняване на канализация/улични оттоци
- Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за Симеоновград
- Преливници

Средносрочни инвестиции:

- Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация – 7 км
- Проектни проучвания и разработки на канализационната мрежа и ПСОВ за останалите населени места под 2000 ЕЖ

Дългосрочни инвестиции:

- Доставка /Монтаж на канализационни тръби - рехабилитация на съществуваща канализация – 7 км.

2.2. Източници на замърсяване предвидени в ОУП

2.2.1. Прогноза за развитие на икономиката

Насоките за развитие на производствените зони и техните функционални производни (производствени, производствено-складови, складови и др.) се определят от насоките за развитие на социално-икономическия комплекс на гр. Симеоновград. Предлаганите устройствени решения за производствените зони отчитат:

- Обосноваването в Устройствовата концепция устройствени режими и параметрите на предлаганите градоустройствени показатели за всяка конкретна производствена зона;
- Насоките за реструктуриране на съществуващите производствени зони;
- Териториалната структура на съществуващите зони, получена в резултат на осъществяването на реституционни и приватизационни мероприятия;

- Наличният инвестиционен интерес за изграждане на нови производствени и складови зони, както и на фирмени представителства, по основните входно-изходни артерии на града;
- Разновидността на новопредлаганите зони - чисто производствена, предимно производствена, производствено-складова и др.

2.2.2. Пространствено развитие

2.2.2.1. Селищна система

ОУП на Община Симеоновград следва да предложи устройствени решения не само за урбанизираната територия в строителните граници на града, а и за някои фактически локализации в неговото землище, които по редица причини нямат статут на селищни образувания (урбанизирани територии извън границите на населени места). Една от формулираните задачи на ОУП е да обоснове разширяване на урбанизираните територии чрез придобиване на съответния устройствен статут на земите по чл. 4 ЗСПЗЗ в землището на гр. Симеоновград, като за целта се предложат устройствени решения за:

- устройствено урегулиране на фактическото и на бъдещото земеползване – чрез въвеждане на специфични норми и режими за застроените и на предвидените за ново застрояване с вилен тип сгради земеделски земи по параграф 4, както и на земите с променено предназначение за жилищни и обслужващи дейности и др. подобни при прилагането на изискванията на чл. 29 от Наредба №7;
- определят устройствения статут и допустимото застрояване в отделните местности със земи по чл. 4 на ЗСПЗЗ;
- определяне на категорията на земята, допускаща промяна на предназначението ѝ;
- развитие на системите на техническата инфраструктура в селищните образувания (със статут на вилни зони), ангажимент на община Симеоновград;
- свеждане до минимум отнемането на нови, ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и за друго строително усвояване.

2.2.2.2. Система на обитаване

С ОУП на община Симеоновград – функционална система “Обитаване” – е необходимо да се предложат устройствени решения, предлагащи възможности за:

- регулиране на процесите за оптимизиране на жилищните територии в гр. Симеоновград с оглед;
- умерено редуциране на постоянното обитаване в ЦГЧ за сметка на развитие на представителни и специфични обслужващи функции;
- реструктуриране, обновяване и модернизация на жилищните зони от гледна точка на изискванията за енергийна ефективност, за комплексно изградена среда и др.;
- ефективно използване на наличен резерв от жилищен фонд, при прилагане на съвременните стандарти за жилищна задоволеност.
- Определяне на специфични норми и правила за пространствено развитие на жилищната система в новоусвоявани територии, включително за еднофамилно обитаване в територии в съседство с привлекателна природна среда.
- В аспекта “Специфични норми и правила” за устройване на функционална система “Обитаване” следва да се предвидят добре обосновани градоустройствени показатели за основните макроструктурни части на града, съобразно изискванията на чл. 14 от Наредба № 7.

Жилищни зони – въвеждане на програмни, планови и други устройствени мероприятия, улесняващи тяхното реструктуриране и обновяване. През следващите години по-голяма тежест ще имат “Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие”, в които реновирането на

жилищните комплекси е един от основните приоритети. Основанието за финансирането на тези планове е осигуреността с актуални устройствени планове на съответните територии.

2.2.2.3. Система за отдих и рекреация

Насоките за развитие отчитат възможностите за влиянието на съществуващите природни и исторически дадености върху:

- пространствената структура и развитие на града и на зелената система, вкл. градски и крайградски паркове и места за отдих ;
- върху възможността за развитието на съществуващите и бъдещите (вилни) зони за отдих и на другите земи по чл. 4 ЗСПЗЗ и превръщането им в пълноценни градски структурни единици;
- върху структурата на града и градските центрове, както и за появата на бъдещи специализирани центрове за рекреация, атракции, спорт.

2.2.2.4. Инженерна инфраструктура

Някои от елементите на техническата инфраструктура имат лимитиращо значение, а други играят ролята на териториален ограничител за развитието на гр. Симеоновград. В Устройствовата концепция се отчитат ролята на точковите и линейните елементи на техническата инфраструктура за:

- Оразмеряване на системата на техническата инфраструктура съобразно прогнозните потребности на населението и капацитета на територията;
- Резервиране на територии за изграждане на нова инфраструктура, вкл. и на такива за буферни отстояния;
- Определяне на устройствените режими на територии, заети от съществуващи или предлагани за изграждане на нови обекти (елементи) на инженерната инфраструктура със специфични изисквания – газопроводи, електропроводи, пречиствателни станции и др.;

2.2.2.5. Прогноза за развитието на ВиК системите

Необходима е поетапна модернизация на водопроводната мрежа, като в последният ѝ етап всички азбестово-циментови тръби трябва да са подменени с такива, които да отговарят на европейските и националните стандарти.

Местните водоизточници са с достатъчен дебит за да задоволяват напълно както промишлените, така и питейните нужди, при добра модернизация на водоснабдителната мрежа дори и при повишаване на необходимите водни количества, което не се очаква.

2.2.2.6. Прогноза за изграждане на улични канализационни мрежи

На територията на община Симеоновград канализационна система съществува единствено в общинския център. Нейната дължина е 12 км, дължината на колектора е 1 км, а броя на канализационните отклонения е 400. В населените места отпадъчните води се събират в септични ями и попивни кладенци или свободно се заустват, което води до замърсяване на подземните води. Липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води. Битовите и промишлени отпадъчни води съдържат големи количества вещества от органичен и неорганичен характер и са основни фактори за замърсяването на водните течения. Замърсяването на почвените води е предизвикано от инфилтрирани речни води.

- Необходимо е проблемът с изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води да бъде решен, тъй като по този начин ще се подобри качеството на живот на населението, ще се подобри инфраструктурата, необходима за развитието на общината и ще се работи ефективно в посока опазване на околната среда.

Насоките за развитие в сферата на водоснабдяването са следните:

- изграждане на канализационна мрежа в населените места – Дряново, Калугерово, Константиново, Навъсен, Пясъчево, Свирково, Троян, Тянево;
- изграждане на пречиствателни съоръжения за отпадни води.

Съгласно разработения предварителен проект на разглеждания ОУП се предвижда довършване изграждането на градска канализация в гр. Симеоновград.

Предвидено е и изграждане на градска канализационна система и локални пречиствателни съоръжения в селата на Общината, които ще са фактори за развитие системата на обитаване в тях.

При условие, че се спазват предложенията за улавяне, отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води и свързаните с тях нормативни документи, промените в обхвата на система “Обитаване” няма да окажат негативно въздействие върху околната среда и в частност повърхностните водни течения и подземните води.

Предложеното изграждане на ЛПСОВ в отделните селища на Община Симеоновград ще е фактор за развитие на системата на обитаване в тях.

2.2.2.7. Прогнозна оценка на очакваните въздействия върху водите от приложението на ОУП на Община Симеоновград

Съгласно ОУП е посочено като целесъобразно довършване изграждането канализационната мрежа на Симеоновград. Предвидено е изграждане и реконструкция на канализационна мрежа, както и изграждане на локални пречиствателни съоръжения на селата от Общината. Капацитетът ще бъде съобразен с перспективното развитие на селищата.

Всичко това, свързано с проектирането и изграждането на ПСОВ в съответствие с действащата нормативна уредба, дава основание да се предположи, че отпадъчните води няма да доведат до замърсяване на околната среда и в частност на водите на реките, в които ще бъдат зауствани след съответното пречистване.

2.3. Компоненти на околната среда, върху които променените хидроложки и хидрогеоложки условия и промененото качество на водите ще окажат съществено влияние

При реализиране на проекта ОУП на Община Симеоновград не се очаква да настъпят съществени промени в хидроложки и хидрогеоложки условия. Организираното пречистване на отпадните води изключва промени в хидрографската мрежа, нарушения и промени в хидрогеоложкия режим на повърхностните и подземни води. Това от своя страна не води до нарушение на нито един от компонентите на околната среда.

С реализирането на ОУП на Община Симеоновград, отпадъчните води ще постъпват в локални ПСОВ за отделните селища. За заустването на пречистените води ще се проведе процедурата по чл. 46, ал. 1, т. 1, буква „д” от Закона за водите, в резултат на което ще се издаде Разрешително от БДИБР -гр. Пловдив за заустване на пречистени отпадъчни води и ще се определят индивидуалните емисионни ограничения.

Реализирането на плана не влияе негативно по никакъв начин върху състоянието на подземните води, тъй като:

- няма отвеждане на замърсители в подземни води;
- няма обезвреждане, включително депониране на приоритетни вещества, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;
- няма други дейности върху повърхността и в подземния воден обект, които могат да доведат до непряко отвеждане на приоритетни вещества в подземните води;
- не се използват материали, съдържащи приоритетни вещества при изграждане на конструкции, инженерно-строителни съоръжения и др., при които се осъществява или е възможен контакт с подземните води и от които могат да бъдат замърсени подземните води;
- няма смесване на подземни води с различно качество чрез съоръженията на подземни води;
- няма инжектиране на природен газ или втечен нефтен газ в подземните водни обекти.

2.4. Прогноза и оценка на очакваните изменения в качеството на водите, включително и в качеството на водите в границите на санитарно-охранителните зони, при заустване на отпадъчните води, при пряко и непряко отвеждане в подземните води и др.

Прякото отвеждане на непречистени отпадни води от предвиденото при реализиране на ОУП строителство, би довело до рязко влошаване качеството на повърхностните и подземните води в района и практика такъв вариант би довел до погубване на възможността от тяхното използване.

С реализирането на локални ЛПСОВ в населените места във вътрешността на общината се отхвърля възможността от замърсяване на повърхностните и подземните води в района.

Въздействието от реализирането на проекта за ОУП на Община Симеоновград се оценява като положително и допринася за устойчиво развитие на околната среда.

Мероприятия по отношение опазване на повърхностните и подземни води, които трябва да се имат предвид при реализиране на плана са:

- Преди започване на строителство да се предвидят химически тоалетни за работещите на обектите;
- Предлага се изпреварващо изграждане на новата и реконструкцията на съществуващата водопроводна мрежа;
- Водопроводната мрежа трябва да бъде обезопасена от евентуални течове;
- *Проектирането и изграждането на бъдещите канализационни клонове трябва да се извършва едновременно с проектирането и изграждането на ПСОВ, като се осигури включване на всички канализационни потоци към довеждащия колектор на ПСОВ;*
- Всички водоземания и ползване на воден обект, с цел заустване на води, по време на хидравлични изпитания, е задължително да се съгласуват с БД ИБР, с цел преценка на необходимостта от издаване на разрешително по реда на ЗВ и извършване на мониторинг на водите (съгласно проведената консултация с БД ИБР).

При реализация на проекта за ОУП на Община Симеоновград следва да се имат предвид следните изисквания, забрани и ограничения, регламентирани в ЗВ, включително:

- За извършване на дейности по почистване и поддържане на деретата на територията на общината е необходимо да се представи в БД ИБР информация, съгласно изискванията на чл. 58, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ.
- Изискванията на чл. 143, ал.1 от ЗВ, съгласно който за защита от вредното въздействие на водите не се допускат дейности, с които се нарушава естественото състояние и проводимостта на речните легла, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици.
- Забраните на чл. 146 от ЗВ за застрояване в заливаемите тераси на реките и сервитута на хидротехническите съоръжения.
- При извършване на дейности, граничещи с води и водни обекти – публична държавна собственост е необходимо да се определят граници в съответствие с чл. 155, ал. 1, т. 1 от ЗВ.
- Предвид чл. 125 от ЗВ включването на нови количества отпадъчни води следва да се съобрази с капацитета и ефективността на съществуващата канализационна система.
- Изискванията на чл. 44 и чл. 46 от ЗВ, в случай на водоземане и/или ползване на воден обект.
- Съгласно изискванията на чл. 198о от ЗВ, предоставянето на ВиК услуги на потребителите се извършва единствено от ВиК оператор по реда на ЗВ и ЗУТ.
- Да бъдат съобразени съответните забрани и ограничения в поясите на СОЗ, описани в Приложение № 2 към чл. 10, ал. 1 на Наредба № 3/16.10.2000 г. на МОСВ, МРРБ и МЗ (ДВ, бр. 88/2000 г.)

При изпълнение на посочените в проекта мероприятия, изпреварващото изграждане на ВиК инфраструктурата, както и предложенията направени с настоящата Екологична оценка, ще се спомогне за изпълнение на предвидените мерки залегнали в ПУРБ.

3. Геоложка основа и земни недра

Въздействията върху геоложката основа възникват както в резултат на естествени (природни) процеси като ерозията и денудацията, така и при изпълнение на строителни дейности на територията на община Симеоновград (изграждане на нови сгради и различни видове строителни съоръжения, както и при реконструкции, основни обновявания и ремонти, преустройства, надстройкаване или промяна на предназначението на съществуващи строежи).

Тези въздействия ще възникнат при реализацията на ОУПО Симеоновград и произтичащите инвестиционни инициативи. В тази връзка, устройството и застрояването на терени, попадащи в стръмни склонови участъци, както и подсичането на скатове, свързано със строителство на линейни съоръжения (особено - на пътища), е необходимо да се извършва при реализиране на превантивни мерки, възпрепятстващи възникването или активизирането на свлачищни или срутищни процеси - т.нар. „Рискови разрушителни геоложки процеси с внезапно действие или с периодично активизиране”. Въздействието върху геоложката основа на естествени процеси като водната ерозия (т.нар. „Процеси и явления с непрекъснато действие”) е факт, който е в основата на негативни въздействия върху околната среда.

Вид на въздействията - вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни

Основните типове въздействия върху околната среда могат да се дефинират, както следва:

- **по вид** - по време на изпълнение на ново строителство, укрепване, ремонт и рехабилитация на сгради и/или съоръжения на техническата инфраструктура въздействието е *пряко, първично, краткосрочно, временно, отрицателно, обективно обусловено*; при експлоатацията на реализираните обекти, произтичащи от прилагането на плана, въздействието е *пряко, постоянно, дългосрочно и с незначителни последици* и с подчертано *положителен ефект*;
- **по вероятност** - неблагоприятни въздействия могат да се проявят с различна вероятност при различните мероприятия, предвидени в ОУПО Симеоновград.

Възможното въздействие върху околната среда (в частност - върху геоложката основа) се оценява, както следва:

- **по продължителност** - дългосрочно по време в обхвата на действие на ОУП на община Симеоновград;
- **по териториален обхват** - съответства на степента на намеса - най-често е с локален обхват;
- **по честота** - временно (в периодите по време на строителството) и постоянно - по време на експлоатацията на различните обекти, които ще бъдат реализирани чрез ОУП на община Симеоновград;
- **кумулятивен ефект** - от наслагващите се фактори, които оказват въздействие върху човешкото здраве.

4. Минерално разнообразие

ОУПО Симеоновград не предвижда усвояване на нови територии за добив на полезни изкопаеми (т.е., не се предвижда разширение на дейностите по експлоатацията на минералните ресурси на територията на общината). Като цяло, добивът на полезни изкопаеми в общината (макар и неголям) оказва неблагоприятни въздействия за околната среда и здравето на хората, като самите кариери и баластриери нарушават и ландшафта около населените места, в които се намират.

Вид на въздействията - вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни

Основните типове въздействия върху околната среда могат да се определят, както следва:

- **по вид** - по време на експлоатацията на находища на минералните ресурси въздействието е *пряко, първично, дългосрочно (до изтичане срока на концесията), временно, отрицателно, обективно обусловено*;
- **по вероятност** - неблагоприятните въздействия могат да се проявят с различна вероятност по време на действие на ОУПО Симеоновград.

Възможното въздействие върху околната среда, в частност и върху геоложката основа, се оценява, както следва:

- **по продължителност** - дългосрочно по време на експлоатацията на находища на минерални ресурси;
- **по териториален обхват** - съответства на степента на намеса - най-често е с локален обхват;
- **по честота** - временно (в периодите по време на строителството) и постоянно - по време на експлоатация на различните обекти, които ще бъдат реализирани чрез ОУП на община Симеоновград;
- **кумулятивен ефект** - от наслагащите се фактори, които оказват въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

5. Земи и почви

ОУП на Община Симеоновград следва да предложи устройствени решения не само за урбанизираната територия в строителните граници на града, а и за някои фактически локализации в неговото землище, които по редица причини нямат статут на селищни образувания (урбанизиран територии извън границите на населени места). Една от формулираните задачи на ОУП е да обоснове разширяване на урбанизираните територии чрез придобиване на съответния устройствен статут на земите по чл. 4 ЗСПЗЗ в землището на гр. Симеоновград, като за целта се предложат устройствени решения за:

- устройствено урегулиране на фактическото и на бъдещото земеползване – чрез въвеждане на специфични норми и режими за застроените и на предвидените за ново застрояване с вилен тип сгради земеделски земи по параграф 4, както и на земите с променено предназначение за жилищни и обслужващи дейности и др. подобни при прилагането на изискванията на чл. 29 от Наредба №7;
- определят устройствения статут и допустимото застрояване в отделните местности със земи по чл. 4 на ЗСПЗЗ;
- определяне на категорията на земята, допускаща промяна на предназначението ѝ;
- развитие на системите на техническата инфраструктура в селищните образувания (със статут на вилни зони), ангажимент на община Симеоновград;
- свеждане до минимум отнемането на нови, ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и за друго строително усвояване.

Според предложеният проект за баланс на територията има увеличение на площите за жилищни функции - с 39,11 ха, обществено обслужващи функции - с 5,68 ха, производствени дейности - с 73,57 ха, рекреационни дейности, курорти и вилни зони - с 10,13 ха, озеленяване паркове и градини с 65,71 ха, водни площи - с 2,63 ха и гробищен парк - с 1,59 ха.

Въздействие върху земите и почвите ще има там където е предвидено строителство :

По време на строителството - пряко

Първичният терен ще бъде нарушен. Нарушенията ще бъдат свързани с дейности, нарушаващи почвената покривка - в участъците на строителните работи.

Необходимо е отделяне на хумуса (макар и минимален), депонирането му отделно от останалата земна маса и последващото му използване по предназначение.

Част от изкопаните земни маси ще се използват при вертикалната планировка на терена, а останалата част ще бъдат изнесени от терена и депонирани на подходящо място (съгласувано с общината).

Строителните площадки са ограничени по площ (само с оглед на обслужване на строителството).

След приключване на строителните работи е необходимо да се възстановят всички нарушения на околния терен, да се предвидят противоерозионни мерки и ландшафтно оформяне с подходяща за района растителност.

Необходимо е да се заличат временните строителни площадки и да се възстанови нарушената почвена покривка върху тях.

По време на експлоатацията - Нарушения на нови терени няма да има.

Не се очаква замърсяване на граничните терени. Поради своето местонахождение и специфичност на обекта не се очаква промяна на почвеното плодородие на граничните земи.

6. Природни обекти

6.1. Въздействия върху защитени територии по смисъла на ЗЗТ

Съгласно Закона за защитените територии, на територията на община Симеоновград, няма обявени защитените природни територии и обекти. В тази връзка може се посочи, че не се очаква да възникнат проблеми и значителни отрицателни въздействия, в резултат на реализирането на предвижданията на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград.

6.2. Въздействия върху защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие

На територията на Община Симеоновград, попадат части от две защитени зони от общоевропейската мрежа Натура 2000, а именно:

- Защитена зона BG0000578 „Река Марица“ (0.1807 % площта на зоната, попада в общината), обявена съгласно Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна /Директива 92/43/ЕИО/ ;
- защитена зона BG0000425 „Река Сазлийка“ (0.012 % от площта на зоната, попада в общината), обявена съгласно Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна /Директива 92/43/ЕИО/.

С прилагането на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград се създават възможности за реализиране на промишлено, жилищно и друг вид строителство в землищата на населените места в общината на терени, които са били застроени в близкото минало или увредени в резултат на строителни и друг вид дейности, както и на прилежащи на населените места имоти. По-голямата част от предвидени за застрояване територии, или такива с възможна промяна на предназначението на земята, са разположени извън границите на защитени зони.

Защитена зона BG0000425 „Река Съзлийка“

С направените предвиждания в предварителния проект за ОУП на община Симеоновград, не се засягат природни местообитания и местообитания на целеви животински видове. С реализацията на предварителният проект за ОУП не се очакват промени в структурата площта и функциите на защитената зона, а също и фрагментация в границите ѝ.

Защитена зона BG0000578 „Река Марица“

➤ Въздействия върху природните местообитания предмет на опазване в защитената зона

С направените предвиждания в предварителния проект за ОУП на община Симеоновград, две от устройствените зони, в землището на град Симеоновград – 4/Оз₁ и 1/Оо₁ попадат в границите на следните природни местообитания.

- **Природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion***

Местообитанието е новоустановено за защитената зона, по време на проведеното картиране на МОСВ /изготвен подробен доклад, и графични материали на база на

проведеното картиране/. Само по себе си обхваща по-голямата част от течението на река Марица и 35 % от площта на ЗЗ.

Това местообитание е представено от речни участъци в средните и долни течения (в равнини и низини от 0 до 1000 м н. в.), с прикрепена водна растителност, най-често от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Дъното и бреговете са покрити с глинести или тинесто-глинести, рядко чакълесто-песъкливи наноси. Характеризират се с ниски температури през зимата - между 6-8°C, и по-високи през лятото-над 15°C. Киселинността е близка до неутрална или слабо алкална (6.8-7.8). Наблюдава се както физикална, така и биогенна аерация. Кислородното съдържание силно варира в зависимост от скоростта на течението и наличието на фотосинтезиращи организми. В участъците с най-бавно течение - заливи и вирове се натрупват най-много тинести наноси, което създава възможност за заселване на типични хидрофити, а в крайбрежната зона и заливите, при липса или много слабо течение се срещат и ценозите на хигрофити. За местообитанието са характерни типични хидрофити като *Potamogeton fluitans*, *Potamogeton crispus*, *Potamogeton perfoliatus*, *Zannichellia palustris*, *Ranunculus trichophyllus*, *Typha latifolia* и др.

В България това природно местообитание се среща в южните части на Дунавската равнина и Предбалкана и на места по поречието на р. Марица. Местообитанието е важно за регулиране и поддържане на подпочвените води и почвената влажност в околните наземни екосистеми. Националното му покритие е 6000 ha. То е включено в Приложение № 1 на Закона за биологичното разнообразие.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 3260 е представено в ЗЗ „Река Марица” BG0000578 с обща площ от 1843,81 ha. Това се равнява на 12.54 % от общата площ на защитената зона (14693.1 ha).

В границите на местообитанието е установено наличие на фрагментация, в резултат на изградените бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; в резултат на брегоукрепваща дейност и дейности свързани с предпазване от наводнения (корекции на течението, пресушаване на крайречни влажни зони) и поради силна височинна ерозия на бреговете и вкопаване на реката. Заустяване на битови отпадъчни води в реката от населените места, през които реката минава. Наблюдава се средна до висока мътност, както и неприятна миризма, в участъци от течението, минаващи през големи градове и населени места.

В голяма част от полигоните на местообитанието са налични морфологични изменения, корекции и андигиране на част от течението на реката, пресушаване на крайречни влажни зони, изземане на инертни материали от поречието; обезлесяване на бреговете и др.

Типичните видове хидрофити в рамките на местообитанието не са добре представени, с изключение на участъците с по-бавно течение, както и в заливите и вировете са открити хидрофитите: *Ceratophyllum demersum*, *Myriophyllum spicatum* и инвазивния *Elodea nuttallii*. Крайбрежната зона и плитките заливите се населяват от съобществата на хигрофитите: *Butomus umbellatus*, *Veronica becabunga*, *Gratiola officinalis*, *Typha latifolia*, *Mentha aquatica*, *Persicaria hydropiper*, *Lythrum salicaria*, *Veronica nagalis-aquatica*.

Интензивна сеч на естествената крайречна растителност, което води до бързото развитие на инвазивни видове като акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), ясенolistен явор (*Acer negundo*) и айлант (*Ailanthus altissima*).

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3260 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: Неблагоприятно - лошо състояние. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност (В) - добра представителност, по относителна площ попада в група А) $100 \geq p > 15$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) с добра стойност.

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта за ОУП. В резултат се установи, че в границите му попадат полигони на местообитание 3260 с площ от

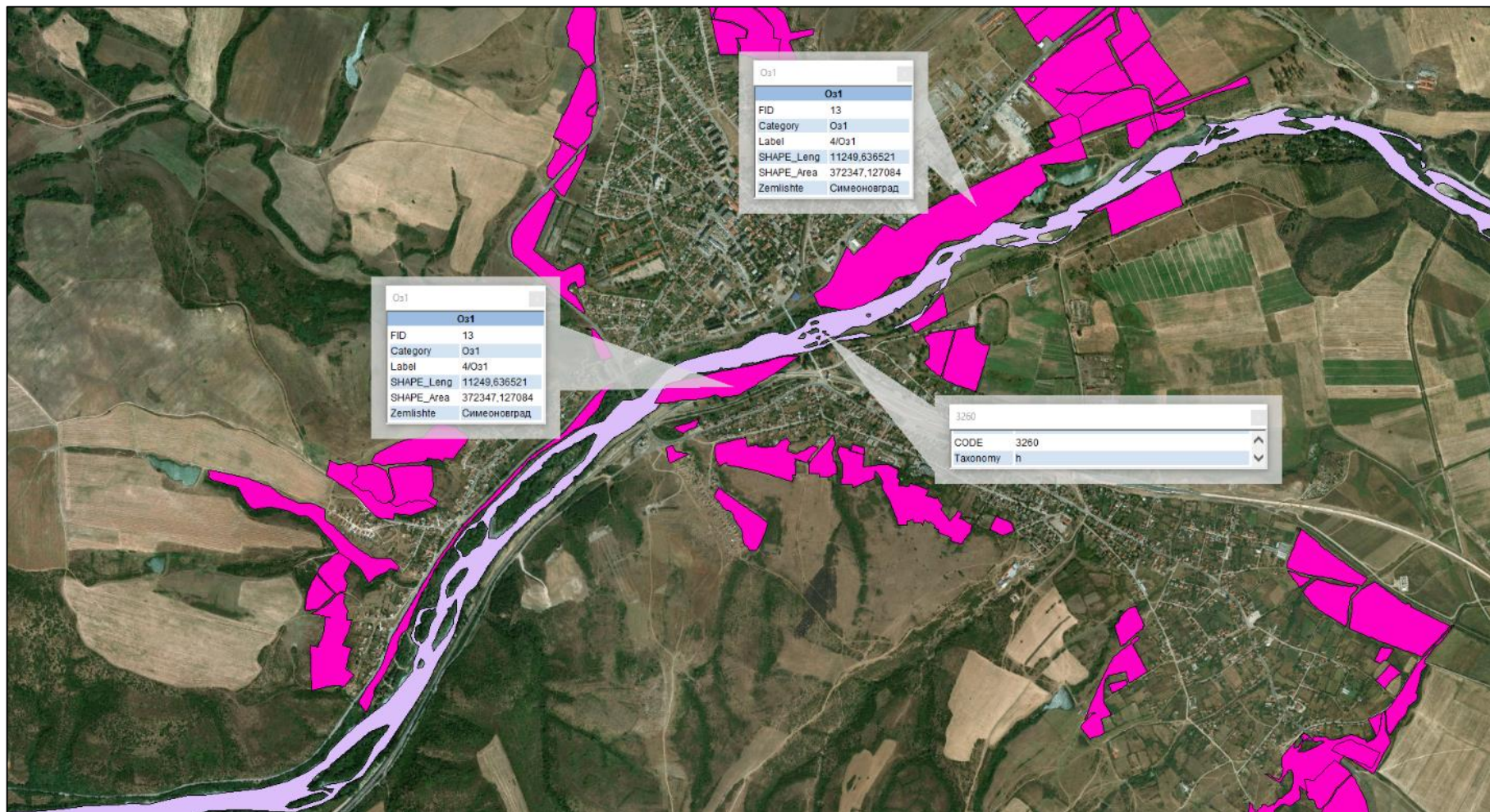

0.34 ha или 0.018 % от площта му в защитената зона, в землището на град Симеоновград - устройствена зона 4/Оз1.

Съгласно предварителният проект за ОУП, устройствената зона в която попадат част от полигоните на природното местообитание е предвидена за озеленяване, и в нея не се предвиждат строителни дейности. **В тази връзка степента на въздействие от реализацията на проекта за ОУП, върху природното местообитание се определя като ниска. Възможно е да се формира и слабо кумулативно въздействие.**

Таблица 92. Очаквани въздействия върху природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Ниска степен
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Ниска степен

Фигура 40: Полигони на природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranuncilion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, в границите на ЗЗ „Река Марица”, и разположението им спрямо УЗ в проекта за ОУП на община Симеоновград

– **Природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* p.p.**

Природното местообитание е представено от типичните за него кални речни брегове в низините с едногодишни пионерни нитрофилни, включително рудерални съобщества от съюзите *Bidention* и *Chenopodium rubri* на клас *Bidentetea tripartiti*). През пролетта и в началото на лятото местата изглеждат като кални брегове без растителност, тя се развива по-късно през лятото. Ако условията не са благоприятни – например продължително заливане, тази растителност може да се развие ограничено или въобще да не се появи. Най-често това представляват гъсти обраствания на *Bidens spp.*, *Xanthium italicum* и др. неофити по бреговете на големи реки. Това местообитание е характерно за долното течение на големите реки, които са кални с тинести брегове - Дунав, Марица, Искър, Янтра, Тунджа.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 3270 е представено в ЗЗ „Река Марица” BG0000578 с обща площ от 353.35 ha. Това се равнява на 2.4 % от общата площ на защитената зона (14693.1 ha).

В границите на местообитанието е налична фрагментация в резултат на изградените бентове, шлюзове, помпени станции и напоителни канали; в резултат на брегоукрепваща дейност и дейности свързани с предпазване от наводнения.

Типичните видове растения са добре представени: *Lythrum salicaria*, *Persicaria hydropiper*, *Veronica nagalis-aquatica*, *Lycopus europeus*, *Mentha aquatica*, *Xanthium italicum*, *Butomus umbellatus*, *Veronica becabunga*, *Gratiola officinalis*, *Urtica dioica*, *Typha latifolia* и *Phragmites australis*. Наличие на инвазивните видове: акация (*Robinia pseudoacacia*), аморфа (*Amorpha fruticosa*), ясенолистен явор (*Acer negundo*) и айлант (*Ailanthus altissima*).

Типичната растителност се развива по-късно през лятото, когато водата се отдръпне, в началото на месец август. Отрицателно действащи фактори за местообитанието в границите на защитената зона са заустването на канали с битови и индустриални отпадъчни води в рамките на местообитанието. Повишена еутрофикация в участъците на течението, преминаващи през населени места и в района на устието на някои от притоците на реката (р. Сазлийка, р. Харманлийска), както и на места с концентрация на индустриални предприятия, заустващи отпадъчните си води.

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност В) – добра представителност, по относителна площ попада в група А) $100 \geq p > 15$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - В) с добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 3270 в защитена зона BG0000578 „Река Марица” по трите критерия: *Неблагоприятно - лошо състояние.*

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта за ОУП. В резултат се установи, че в границите му попадат полигони на местообитание 3260 с площ от 0.203 ha или 0.0574 % от площта му в защитената зона, в землището на град Симеоновград - устройствена зона 4/Оз1.

Съгласно предварителният проект за ОУП, устройствената зона в която попадат част от полигоните на природното местообитание е предвидена за озеленяване, и в нея не се предвиждат строителни дейности.

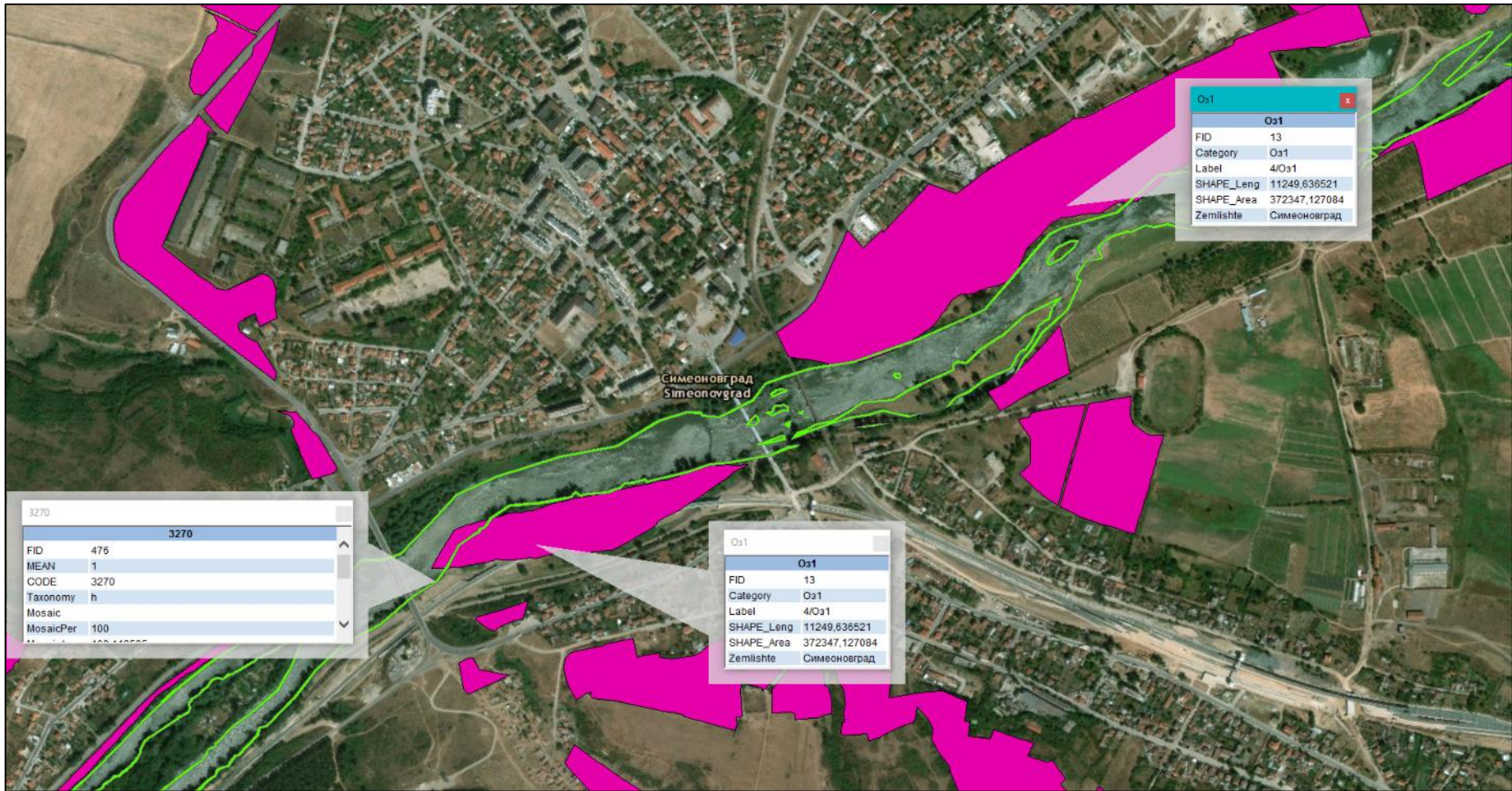
В тази връзка степента на въздействие от реализацията на проекта за ОУП, върху природното местообитание се определя като ниска. Възможно е да се формира и слабо кумулативно въздействие.

Таблица 93. Очаквани въздействия върху природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Bidention* p.p.

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Ниска степен

Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Ниска степен

Фигура 41: Полигони на природно местообитание 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodium rubri* и *Vidention* r.p., в границите на ЗЗ „Река Марица”, и разположението им спрямо УЗ в проекта за ОУП на община Симеоновград

- Природно местообитание 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Местообитанието е представено от крайречни горски съобщества в средиземноморския басейн, доминирани от *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Populus alba*, *Populus nigra*. Единично участие имат *Quercus robur*, *Alnus glutinosa*, *Ulmus minor*, *Cornus sanguinea*, *Viburnum opulus* и др. Разпространени са на преовлажнени места край реките в низините и долните части на планините.

Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 92A0 е представено в ЗЗ „Река Марица“ с обща площ от 191.89 ha. Това се равнява на 1.31 % от общата площ на ЗЗ (14693.1 ha). Установява се увеличаване на площта на местообитанието спрямо референтната му площ. Бялата върба и бялата топола са основен компонент на дървостойките на тези съобщества в природното местообитание. На много места те образуват чисти петна с различна големина.

Видовият състав на приземната растителност е типичен за това природно местообитание: *Aegopodium podagraria*, *Aristolochia clematitis*, *Calystegia sepium*, *Galium aparine*, *Humulus lupulus*, *Phragmites australis*, *Rubus spp.* и други. Средна възраст на първия дървесен етаж във всички случаи е равна и по-голяма от 80 години. В границите на местообитанието е установено незначително наличие на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 92A0 в защитена зона BG0000578 „Река Марица“ по трите критерия: *Благоприятно състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки, на база проведеното картиране: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - В) добро опазване и цялостна оценка - А) отлична стойност.

При оценка на засегнатите площи от природното местообитание, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта за ОУП. В резултат се установи, че в границите му попадат полигони на местообитание 3260 с площ от 2.1 ha или 1.09 % от площта му в защитената зона, в землището на град Симеоновград - устройствена зона 4/Оз1. В непосредствена близост, до устройствената зона е разположена и железопътната линия София – Свиленград.

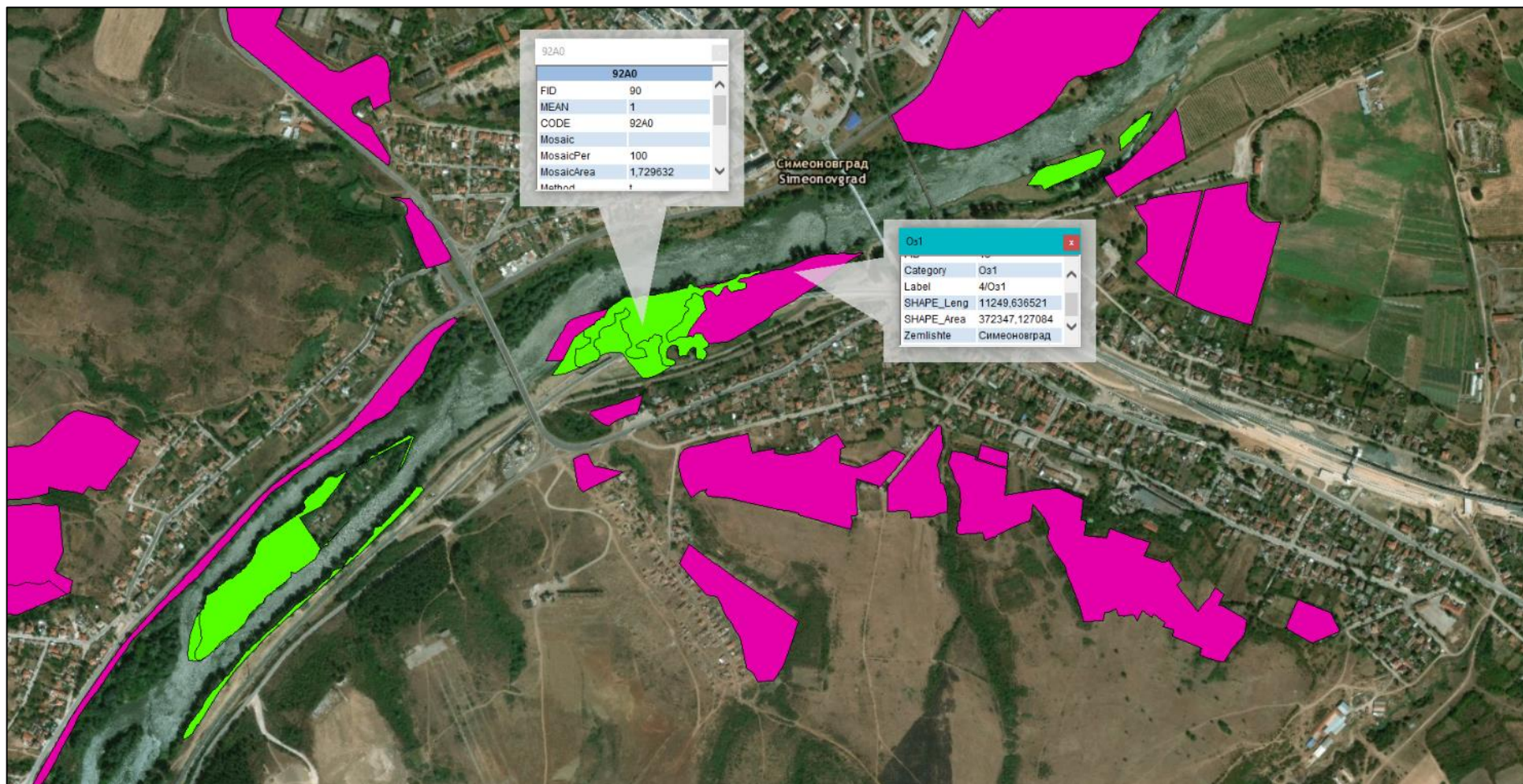
Съгласно предварителният проект за ОУП, устройствената зона в която попадат част от полигоните на природното местообитание, е предвидена за озеленяване, и в нея не се предвиждат строителни дейности.

В тази връзка степента на въздействие от реализацията на проекта за ОУП, върху природното местообитание се определя като ниска. Възможно е да се формира и слабо кумулативно въздействие, и замърсяване с битови отпадъци с ниска степен.

Таблица 94. Въздействия върху приоритетно природно местообитание 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Граници (екотон) на местообитанието	Ниска степен	Ниска степен	Ниска степен
Фрагментация	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие	Не се очаква въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Ниска степен	Ниска степен	Не се очаква въздействие
Кумулативно въздействие	Не се очаква въздействие	Ниска степен	Ниска степен

Фигура 42: Полигони на природно местообитание на 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*, спрямо предварителният проект за ОУП в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578

➤ **Очаквани въздействия върху местообитания на видове животни, предмет на опазване в защитената зона**

Разгледани са въздействията от реализацията на предварителният проект за ОУП само върху целевите животински видове, върху които се очаква въздействие в някаква степен. Основна част от полигоните на определените от МОСВ местообитания на видовете, с проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*”, попадат в границите на устройствена зона 4/Оз1 – гр. Симеоновград /предвидена за озеленяване, без предвидени строителни дейности/, разположена от двете страни на река Марица, преминаваща през града, и в много малка степен в устройствена зона 1/Оо1 – гр. Симеоновград.

- **Въздействия върху бозайниците, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС**

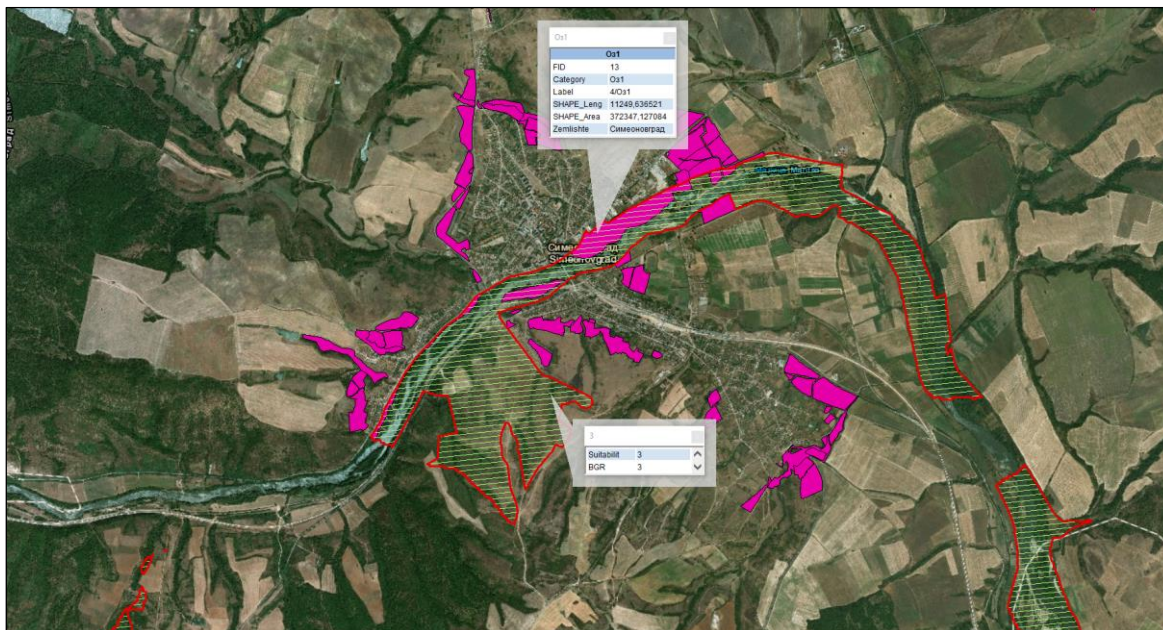
Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Разпространение и биология: Рядък хищник, който се среща в югоизточна Европа и Азия, включително и на територията на България, като ареалът на разпространението му бързо се смалва. Живее на открит и сух терен. По принцип обитава степи, пустини и полупустини. В България предпочита безлесни пространства, но населява и други местообитания-гори, влажни места, храсталаци и покрай реките. До голяма степен разпространението на пъстрия пор на дадена територия зависи от наличието на колонии от лалугери, които представляват основния му хранителен ресурс. Основните заплахи за вида са увреждане на местообитанията поради западане на пашата и коситба, захрастяване на пасищата и ливадите, пожари, химизация, фрагментация и изолация на популациите, изчезване на лалугерите и едрите гризачи с които се храни, основно лалугери, хомяци, слепи кучета, мишевидни гризачи, рядко жаби, влечуги, мекотели (Спасов, Спиридонов, 1993). Видът е активен през нощта, а през деня се укрива в подземни убежища, обикновено дупки от лалугери или други животни. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен Р, без данни за числеността.

При оценка на засегнатите площи от местообитанието на вида, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта за ОУП. В резултат се установи, че в границите им попадат потенциални местообитания на вида с площ от 26.29 ha или 0.24 % от общата им площ в защитената зона, в две устройствени зони 4/Оз1 и 1/Оо1, в землището на град Симеоновград.

Съгласно предварителният проект за ОУП, устройствената зона в която попадат по-голямата част от полигоните на определените потенциални местообитания на вида /около 24 ha /, 4/Оз1 – гр. Симеоновград е предвидена за озеленяване, и в нея няма да бъдат извършвани строителни дейности. В устройствената зона 1/Оо1, не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделения и влияния, съгласно предвижданията на проекта. *Степента на въздействие от реализацията на предвижданията на проекта за ОУП на община Симеоновград, върху местообитанията на вида се определя като ниска.*

Фигура 43: Полигони на потенциални местообитания на вида *Vormela peregusna* /пътър пор/ в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578, и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Видра (*Lutra lutra*)

Разпространение и биология. Среща се в равнините, по морското крайбрежие и в планините – до 1500 м н.в. Най-плътна е популацията в Югоизточна България. Обитава естествени речни течения и затворени водоеми с дължина поне 15-20 км, със старици и изобилна крайбрежна растителност - лонгози, елшаци и тръстики (ниски брегове), разнообразна и обилна рибна фауна, изобилие от раци, жаби, гръбначни, мекотели. Предпочита такива чийто брегове са обрасли с гъста растителност. Среща се и по българското Черноморско крайбрежие най-вече в скалистите участъци и устията на големите реки. Най-често е регистрирана в различни по размер и пълноводие реки, канали, рибарници, мъртвици, езера, блата, микроязовири, язовири и др. (Georgiev 2005). Има индивидуален участък който заема част от коритото на реката с дължина 2-6 км. Увеличава се през зимата в зависимост от достъпността на храната. Участъкът на мъжкия може да припокрива този на 1 или повече женски. В България е регистрирана миграция на вида на разстояние 2.13 км (Georgiev 2005). По литературни данни вида може да измине повече от 20 км по течението на реката. Бърлогите са в корените на крайбрежни дървета. Като временни местообитания, ползвани за преминаване, обмен на генетичен материал и миграция между водоемите са посочени и някои сухоземни хабитати, в които е установено отдалечаване на около 2 км от постоянните водоеми.

Такива са (Georgiev, Кошев 2006) понижени части от релефа, дерета, поляни, ливади и пасища, разположени до влажни зони, храсталаци, обраствания с крайбрежна растителност, крайречни гори и крайречни пещери. Малките (2-4) се раждат през март-август и следват майка си година. В Югоизточна България рибата заема до 93% от плячката, като спомагателна храна лови ракообразни, жаби, бозайници, птици, влечуги. Улавя плячката до 4 м дълбочина (Големански 2011).

Поради специфичния си скрит и недостъпен начин на живот почти няма естествени врагове. Преследвана е от човека поради вредите които нанася на рибовъдните стопанства и ценната си кожа.

Заплахите за видрата (*Lutra lutra*) които водят до намаляване на числеността ѝ (Georgiev, Кошев 2005) са следните:

- Пряко въздействащи негативни антропогенни фактори.
- Застрелване на екземпляри. **Значимост критична.**
- Убиване с различни видове капани. **Значимост критична.**

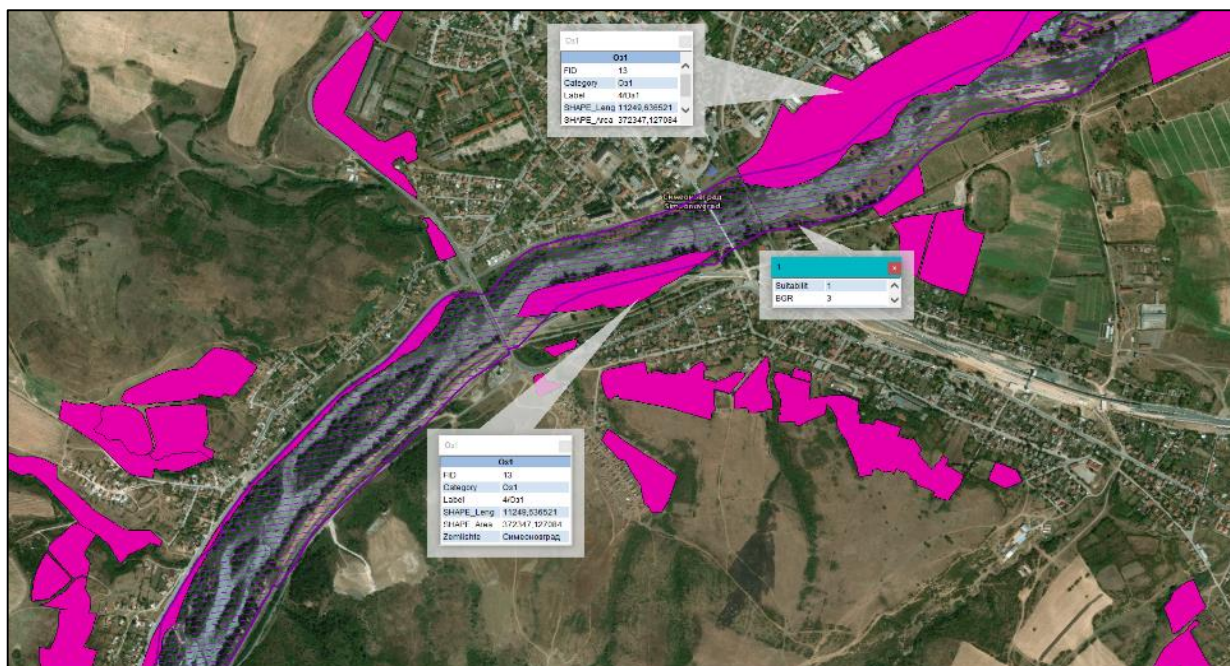
- Разкопаване на дупки и унищожаване на млади. **Значимост средна до висока.**
- Убиване от автомобили на шосета. **Значимост ниска до средна.**
- Удавяне в риболовни уреди. **Значимост висока.**
- Убиване от кучета. **Значимост средна.**
- **Косвено въздействащи негативни антропогенни фактори.**
- Разрушаване на местообитанията: добив на инертни материали, обезлесяване: сечи, опожаряване, паша, корекции на реки, строеж на ВЕЦ-ве. **Значимост критична.**
- Замърсяване на водите. **Значимост висока до критична.**
- Безпокойство. **Значимост ниска до средна.**
- Унищожаване на хранителната база. **Значимост висока.**
- Пазарен интерес към кожи. **Значимост ниска, но критична в отделни райони (предстои проучване).**
- Интерес към органи от тялото със знахарска цел. **Значимост ниска.**

Оценка на популацията в зоната; По данни от стандартния формуляр на защитената зона същата се обитава от 31-41 индивида.

При картирането през 2013 г. по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г” на базата на получените на терен данни с брой позитивни трансекти (>75%) и проведените изчисления са определени общо 405.3329 км брегове пригодни за видрата с различна степен на пригодност с общо 31-41 възрастни видри и общо 50-122 индивида от всички възрастови групи (млади, полувъзрастни и възрастни). Площта в зоната на водоемите и бреговете им, подходящи за обитаване от видрата обхваща водното огледало на всички водоеми в зоната и ивицата от 20 м в страни от границата на водата върху брега. Общата площ на потенциалните нефрагментирани местообитания е 7748.2428 ha. Общата дължина на подходящи брегове с различна пригодност е 405.3329 км. При теренното проучване на зоната не са установени мъртви индивида и не са получени косвени данни за това. Вероятно смъртността на вида в зоната сходна с естествената за вида и не надвишава критичния праг за популацията Природозащитното състояние по тези параметри е благоприятно. Хранителната база е отлична. Запасите от риба, жаби и ракообразни са големи. В храната вида преобладават костур, каракуда, слънчева риба, голяма водна жаба, а също и езерен рак. Установено е също и хранене с птици и мекотели. Антропогенният натиск по отношение на безпокойството и интензивността на човешкото присъствие може да се определи като нисък до среден. Установено е постоянно присъствие на рибари и ловци през ловния период. Установени са по-малко от 10 човека за час в направените трансекти. Бреговете са предимно гъсто обрасли с дървесна растителност и предоставят добри укрытия за вида.

При оценка на засегнатите площи от местообитанието на вида, са използвани полигоните определени от МОСВ, при проведеното картиране и са наложени с графичните файлове по проекта за ОУП. В резултат се установи, че в границите му попадат на потенциални местообитания на вида с площ от 11.62 ha или 0.149 % от общата им площ в защитената зона, в устройствена зона 4/Оз1, в землището на град Симеоновград.

Съгласно предварителният проект за ОУП, устройствената зона в която попадат част от полигоните на природното местообитание, е предвидена за озеленяване, и в нея не се предвиждат строителни дейности. Степента на въздействие от реализацията на предвижданията на проекта за ОУП на община Симеоновград, върху местообитанията на вида се определя като ниска.

Фигура 44: Полигони на потенциални местообитания на вида *Lutra lutra* /видра/, в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578, и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

От определените полигони на местообитания на другите видове бозайници предмет на защита и опазване в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578, в границите на двете устройствени зони 4/Оз1 и 1/Оо1 попадат полигони на слабо-пригодни местообитания на вида (*Spermophilus citellus*), а от местообитанията на останалите видове не се засягат площи и територии за размножаване или хранене. В тази връзка може да се посочи, че не се очаква върху останалите представител на групата на бозайниците, от реализацията на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград.

Прилепи

Прилагането на плана не застрашава местообитанията им тъй като с прилагането му не се засягат подземни убежища за зимуване и размножаване. Най-значимите за прилепите подземни обитания пещери, скални цепки и стари гори с голям брой хралупати дървета ще останат незасегнати, тъй като с прилагането на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, не се предвиждат дейности в такъв тип обитания.

Предвидените устройствени зони, по предвижданията на проекта по поречието на река Марица, са предвидени за озеленяване и не предвиждат строителни дейности, които да доведат до промяна в структурата и функциите на местообитанията на видовете прилепи в защитената зона.

- Въздействия върху влечугите и земноводните, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*) и шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)

Сухоземните костенурки в България обитават следните основни естествени обитания (според класификацията на палеоарктичните хабитати на Devillers&Devillers, 1996):

Таблица 95:

КОД	МЕСТООБИТАНИЕ
16	Пясъчни дюни и брегове Обрасли с храсти или редки дъбови гори покрай бреговете на Черно море
31.8	Западноевразийски листопадни хралупаци (гъсталаци) на келяв габър, драка, люляк и др. На много места в ниските и хълмисти места на страната

32 32.21A 32.531 32.71ч	Твърдолистни храсталаци Термо-медитерански храстови формации (Предимно в Източните Родопи, Сакар, Дервентските възвишения, Санданско-Петричката котловина Гъсталаци на <i>Phyllirea</i> Източна гарига на <i>Cistus incanus</i> Гръкобалкански псевдо маквиси
34	Тревисти степни съобщества на сухи варовити терени На много места в ниските и хълмисти части на страната
35	Сухотревни съобщества на силикатни терени На много места в ниските и хълмисти части на страната
41.7	Термофилни и субмедитерански дъбови гори (космат дъб, цер, благуи) На много места в ниските и хълмисти части на страната
41.8	Смесени термофилни гори (келяв габър, мъждряк, липа, клен и др. На много места в ниските и хълмисти части на страната

В отделните части на защитената зона съществуват малочислени изолирани популации, като възможностите за обмен на генетичен материал между отделните популации са силно затруднени. През пролетта и есента са активни почти целодневно, а през най-горещите месеци само сутрин и привечер, поради което случаите на директни срещи с хора през деня са редки. Спят зимен сън от октомври до април в дупки по южни склонове обрасли с храсталаци. През останалото време са активни през деня, като през летните горещини всички костенурки избягват да се движат като се укриват в храсталаци със свежа зеленина. В хабитати с благоприятни условия индивидуалните участия са малки – около 4 ha.

Тези влечуги прекарват почти целия си живот в един малък по площ район и много рядко извършват миграции. Поради начина си на живот и ограничените двигателни способности естествен обмен на индивиди между популациите, разделени от някаква физикогеографска преграда (напр. голяма река, висок хребет, автомагистрала) на практика е невъзможен. В местообитанията им денонощните им придвижвания са около 100 м.

Отрицателно върху популациите на сухоземните костенурки въздействат следните дейности (Попгеоргиев & Плачийски 2006):

- Разрушаване на местообитанията;
- Урбанизация и изграждане на инфраструктурни съоръжения;
- Интензивно селско стопанство с употреба на хербициди и пестициди;
- Изсичане на нискостъблените гори и храсталаци и превръщането им в обработваеми площи, пасища или иглолистни насаждения;
- Пожари;
- Пряко преследване и нелегална търговия;
- Събиране на сухоземни костенурки за консумация;
- Събиране от ромското население, както и от временни дървосекачески, гъбарски и билкарски лагери (катуни);
- Събиране за лечебни цели и отглеждане като домашни любимци;
- Събиране за изработка на украшения;
- Нелегален износ от България.

По-долу в текста са разгледани очакваните от реализирането на плана въздействия за всеки един вид поотделно.

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*)

Разпространение и биология: Видът обитава открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостъблени гори. Най-висока численост има в крайните на широколистни гори и

полустепни пространства с рядка храстова растителност. Среща се и по крайбрежни пясъчни дюни в близост до широколистни гори.

Отрицателно действащи фактори: Земеделската дейност на човека, особено през последните десетилетия (създаване на уедрени блокове, напоителни системи, машинната обработка на земята). Премахване на формите на микрорелефа, унищожаването на равнинните гори, събиране за храна от някои групи от населението и за „лечение“, въпреки доказаната безполезност от това. Отрицателно въздействие имат също строителството на магистрали, газопроводи и др., застрояването на Черноморското крайбрежие, горските пожари (особено в Югоизточна България), заменянето на широколистните гори с иглолистни (Бешков 2011).

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като много рядък (V) установен в 2 находища без данни за числеността.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*“ присъствието на целевия вид е регистрирано с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца, останки от намерени мъртви екземпляри). В рамките на полевите проучвания в 3 находища в зоната са установени 3 екземпляра, от които: 1 мъжки, 2 женски и 0 неполово зрели и 1 люпило. Средната стойност на обилието на вида е 0.18 екз. на 1000 м ($Ab = 0,18 \pm 0,10$). Минималният отчетен брой на костенурките е 0.11 екз. на 1000 м, а максималният – 0,25 екз. на 1000 м.

За моделиране площта на потенциалното местообитание на вида е използван софтуерът MaxEnt. За крайното описание на потенциално разпространение са използвани резултатите от модела.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 6161.29 ha), която се разпределя на следните категории:

Отсъствие: (клас 0): 8522.28 ha (58.04% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: (клас 1): 3428.55 ha (23.35%);

Пригодни: (клас 2): 2472.41 ha (16.84%);

Оптимални: (клас 3): 260.33 ha (1.77%).

Оценка на популацията в територията на плана.

Чрез моделиране с използване на софтуерът MaxEnt протичащият през територията на община Симеоновград участък, на р. Марица и бреговете, видът е установен в землището на село Райново, в което землище с проекта не са направени предвиждания, и липсват планирани устройствени зони.

Оценка на въздействията от реализирането на плана

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през територията на общината участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като територия в която установен в землището на село Райново, община Димитровград.

В землището на Симеоновград видът не е установен, а в границите на землището на града са предвидени устройствени зони 4/Оз1 и 1/Оо1, в които попадат общо 7.43 ha от слабо-пригодни за вида местообитания, или 0.216 % от площта им защитената зона. Устройство зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделяния и влияния, съгласно предвижданията на проекта. С реализацията на плана няма да има увреждане на обитанията на вида и не се очаква отрицателно въздействие.

Фрагментация на местообитания

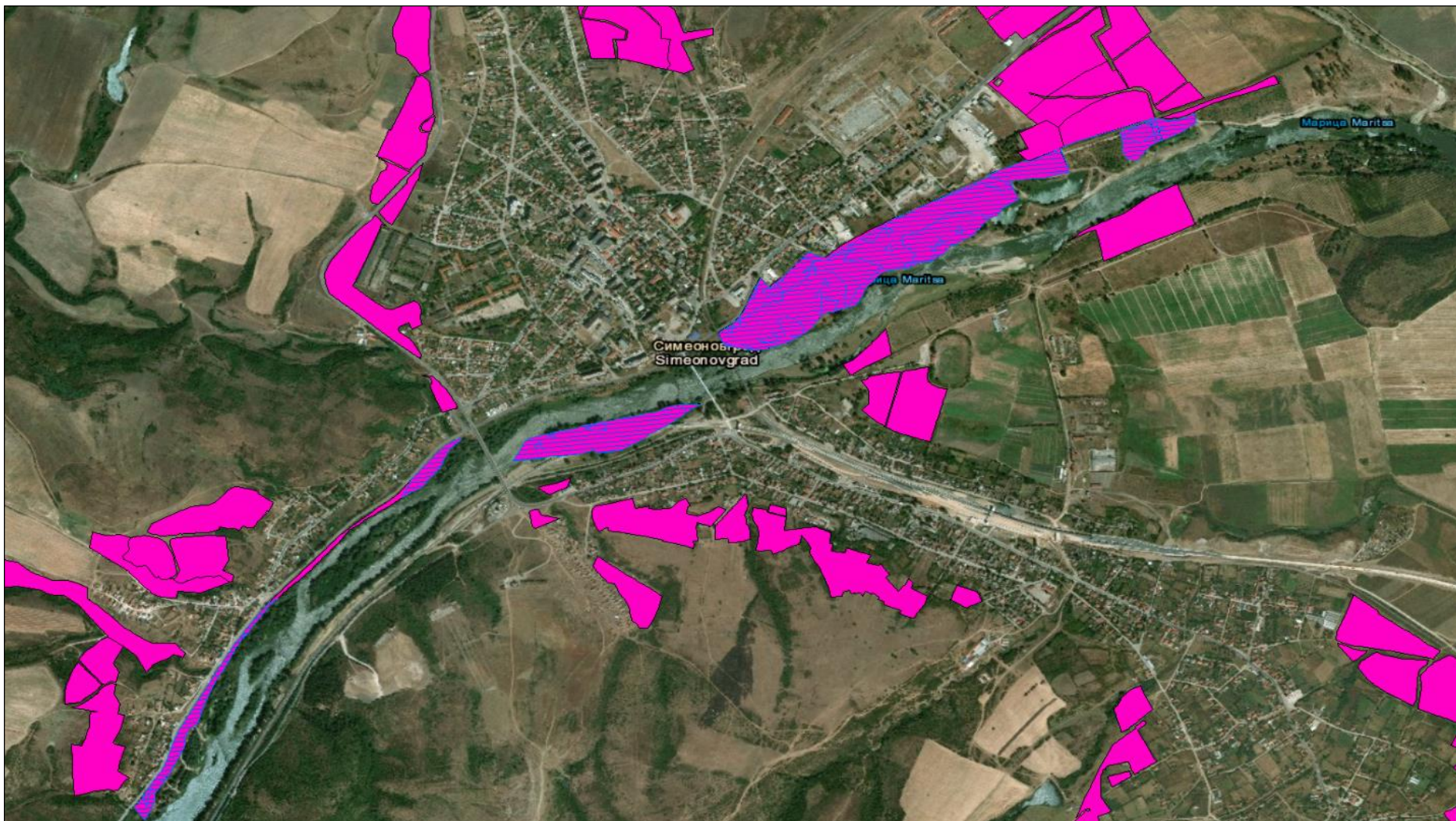
По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Барьерен ефект

Съществуващите мостови съоръжения в този участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Смъртност

При средна стойност на обилието на вида в защитената зона 0.18 екз. на 1000 м и максимално разстояние за придвижване за едно денонощие 50 m вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на плана територия, и загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата и преразване от селскостопански машини. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Фигура 45: Полигони на потенциални местообитания на вида *Testudo graeca iberica* в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578, и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)

Разпространение и биология: Обитава открити местности с тревна растителност, редки храсти и нискостеблени гори. Най-висока численост има в крайнините на широколистни гори и полустепни пространства с рядка храстова растителност. Среща се и по крайбрежни пясъчни дюни в близост до широколистни гори.

Отрицателно действащи фактори: Земеделската дейност на човека, особено през последните десетилетия (създаване на уедрени блокове, напоителни системи, машинната обработка на земята). Премахване на формите на микрорелефа, унищожаването на равнинните гори; събиране за храна от населението и за „лечение“, въпреки доказаната безполезност от това. Отрицателно въздействие имат също големите инфраструктури строежи (магистрала, газопроводи и др.), застрояването на Черноморското крайбрежие, горските пожари (особено в югоизточна България), заменянето на широколистните гори с иглолистни. В нископланинските части на Берковско, Чипровско и Белоградчишко дивите свини често се хранят с малки и млади индивиди (Бешков 2011).

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като много рядък (V) установен в 4 находища без данни за числеността.

В рамките на полевите проучвания в зоната са установени 7 екземпляра, от които: от които 5 мъжки, 1 женски и 1 неполово зрял. Средната стойност на обилието на вида е 0.28 екз. на 1000 м ($Ab = 0,28 \pm 0,29$). Минималният отчетен брой на костенурките е 0.09 екз. на 1000 м, а максималният – 0.62 екз. на 1000 м.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 5142.51 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие: 9541.05 ha (64.98% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: 1118.98 ha (7.62%);

Пригодни: 3723.01 ha (25.35%);

Оптимални: 300.53 ha (2.05%).

Оценка на въздействията от реализирането на плана

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през територията на общината участък на р. Марица, и бреговете ѝ са определени като територия в която видът е установен в землището на село Райново, община Димитровград.

В землището на Симеоновград, в границите на устройствени зони 4/Оз1 и 1/Оо1, попадат общо 20.53 ha от слабо-пригодни за вида местообитания, или 1.83 % от площта им защитената зона, и 6.12 ha /0.164 %/ потенциалните местообитания на вида. Устройство зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната 1/Оо1 не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделения и влияния, съгласно предвижданията на проекта. С реализацията няма да има увреждане на обитанията вида, поради реализиране на плана и не се очаква отрицателно въздействие.

Фрагментация на местообитания

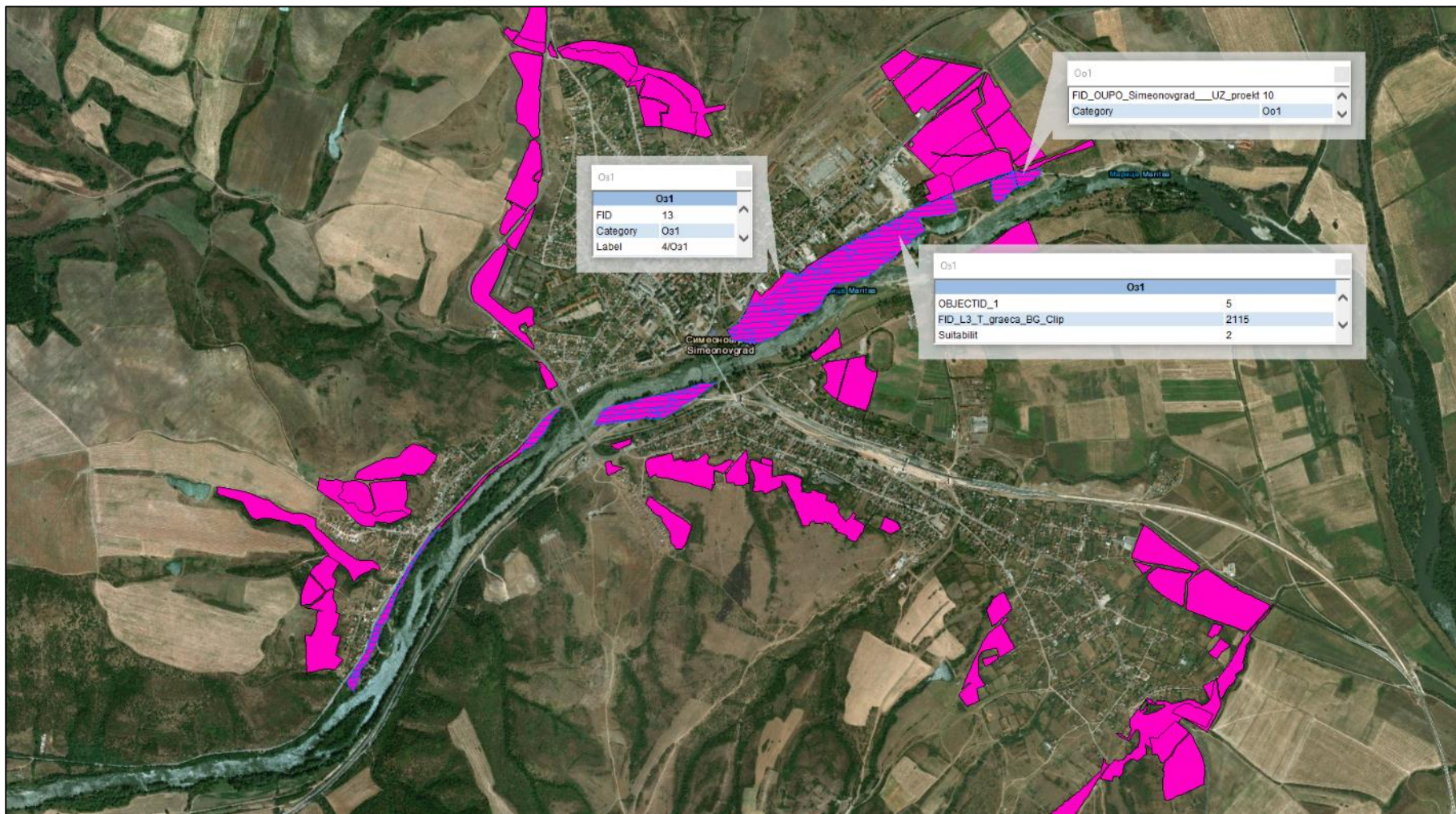
По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Барьерен ефект

Съществуващите мостови съоръжения в този участък на р. Марица съоръжения не се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Смъртност

При средна стойност на обилието на вида в защитената зона 0.18 екз. на 1000 м и максимално разстояние за придвижване за едно денонощие 50 m вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на плана територия, и загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата и прегазване от селскостопански машини. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Фигура 46: Полигони на потенциални местообитания на вида *Eurotestudo hermanni boettgeri*, в границите на 33 „Река Марица” ВГ0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)

Разпространение и биология: Обитава скалисти терени, обрасли с тревна и храстова растителност, каквито не се засягат от плана. По литературни данни, видът е типичен за Струмската долина. За тази част на страната е характерен пъстрия смок (*Elaphe sauromates*), който е самостоятелен вид, но според по-старата класификация е подвид на ивичестия смок (*Elaphe quatuorlineata sauromates*) – Ковачев (1912) и обитава открити терени със степна растителност, разредени широколистни гори и храсталаци. Среща се в равнините и ниските части на планините в Южна България източно от Пазарджик, Дунавската равнина, източните части на Предбалкана, Добруджа и Черноморието.

През пролетта и есента е активен и през деня, но през горещите летни дни през деня се крие в дупки на гризачи, хралупи и под камъните. В храната му преобладават гризачи, птици и яйцата им и рядко гущери.

Заплахи за вида:

Опожаряването през лятото на открити площи с високи сухи тревни за поникване на нова трева за паша на домашните животни след първите дъждове.

Горски пожари възникнали поради небрежност или в резултат на разпространение на огъня при погрешната практика на изгаряне на стърнищата през лятото.

Превръщане на необработваемите земи в обработваеми.

Интензификация на селското стопанство.

Използване на отровни примамки за борба с гризачите.

Урбанизиране на големи площи от обитанията му.

Прегазването му от автомобили по пътищата и др.

Пряко унищожаване от хора поради страх и ниска екологична култура.

Тъй като при змиите липсват външни слухови органи, не е чувствителен към шумови въздействия.

Конкуренти му са хищни птици и хищниците (лисици, чакали, порове, невестулки), хранещи се с дребни бозайници.

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартният формуляр на защитената зона, видът е отбелязан като регистриран, без данни за числеността му „Р” при недостатъчна достоверност на данните (категория DD).

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги”, като в рамките на полевите проучвания в зоната не е намерен нито един екземпляр пъстър смок (*Elaphe sauromates*), с също така няма налични данни за намирането на вида в зоната през последните 6 години.

Общото ефективно заето местообитание на вида в 33 „Река Марица“ е 11955.00 ha. Територията ѝ се разпределя по следния начин.

Отсъствие: 2728.56 ha (18.58% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: 2958.79 ha (20.15%);

Пригодни: 4740.65 ha (32.29%);

Оптимални: 4255.57 ha (28.98%).

Оценка на популацията в територията, попадаща в обхвата на плана. Територията покрай бреговете на р. Марица, в протичащия през територията на общината участък от реката, включва в по-голямата си част слабо пригодни за вида местообитания и в източната ѝ западна част на участъка пригодни обитания с обща площ 6.088 ha (0.195 % от общата им площ).

Оценка на въздействията от реализирането на плана

Пряко унищожаване на местообитания

Територията на която ще се реализира плана, включва слабо пригодни за вида местообитания и в източната и западна част на участъка пригодни обитания с обща площ 48.2148 ha в границите на гр. Симеоновград. С реализирането на плана временно ще бъдат засегнати от строителните дейности 1.017% от общата им площ слабо пригодни и пригодни за вида обитания, без да се засягат ефективно заети от него обитания, а такива определени чрез моделиране.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица няма и не се предвиждат с плана, трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване между различните части на защитената зона. Не се очакват въздействия

Безпокойство

Като представител на змиите видът е с примитивна нервна система, без външни слухови органи и не проявява реакции изразяващи безпокойство. Въздействието се оценява като *незначително*.

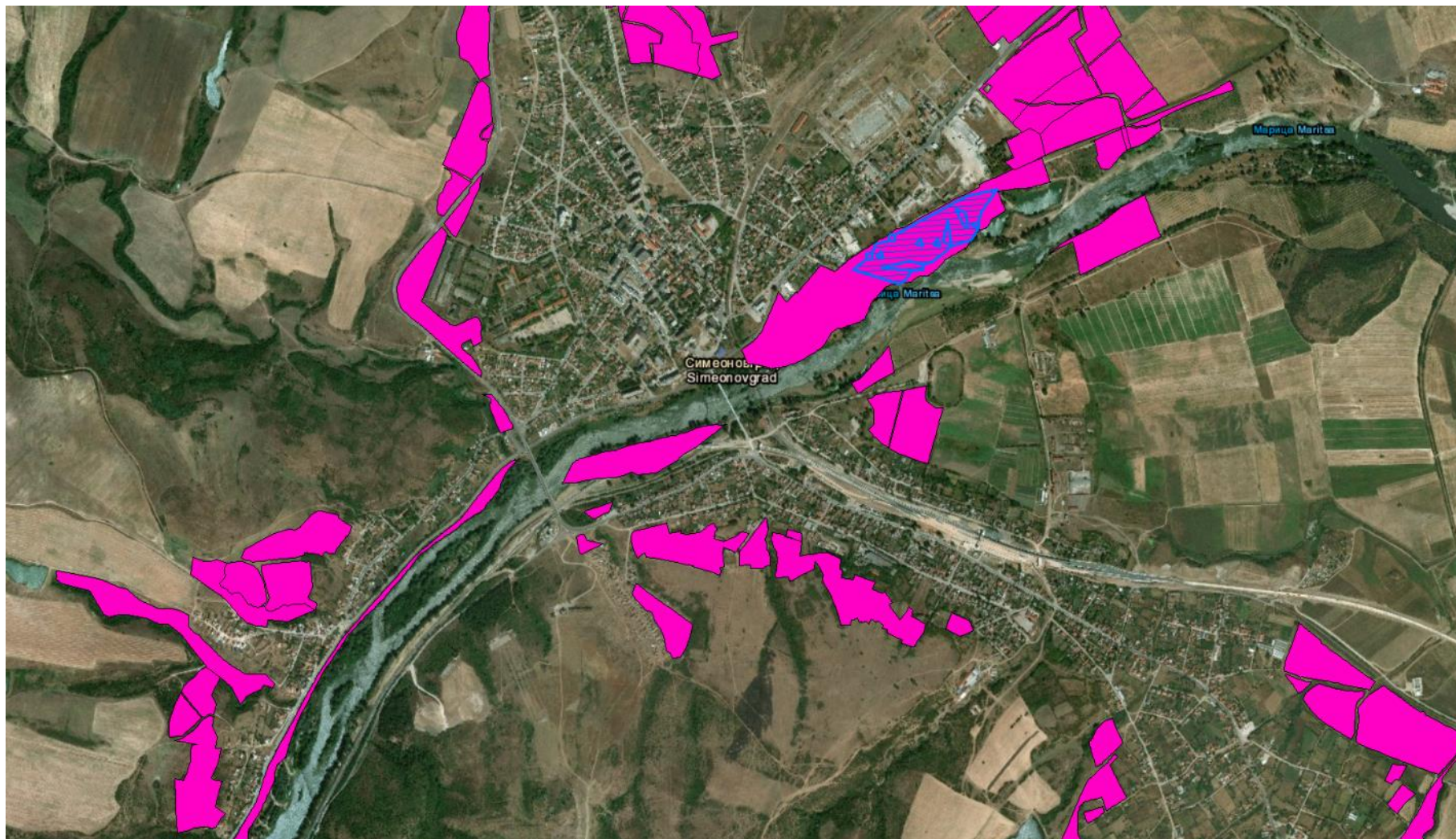
Бариерен ефект

Съществуващите мостови съоръжения в този участък на р. Марица съоръжения не се явяват прерада за осъществяване на миграции на вида и позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия, с реализацията на плана.

Смъртност

В протичащия през гр. Симеоновград участък на р. Марица липсват ефективно заети обитания на вида и достатъчно достоверни данни за присъствието у в защитената зона вероятността за навлизане на индивиди в предвидената за реализирането на плана и загиването им в нея е незначителна. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената и ще се определя от практиките в селското стопанство, основно от използването на родентициди и загиване на индивиди при опожаряване на стърнищата. Видът е активен сутрин рано и навечер поради което директните срещи с хора ще бъдат редки. При долавяне на вибрации по земната повърхност от движението на по-големи обекти се отдалечава и укрива в обратна на източника им посока. Въздействието ще бъде незначително поради специфичната биология на вида.

Фигура 47: Полигони на потенциални местообитания на вида Пъстър смък (*Elaphe sauromates*) в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Разпространение и биология: В България е разпространена в ниските части на страната до около 250 m н.в., в Дунавската равнина, Тракийската низина, Северното Черноморие и отделни находища по Южното Черноморие. Обитава както течащи водоеми (поточета и разливи на реки), така и стоящи (блата, мочурливи места, временни локви). През зимата се заселва на сушата в близост до водоемите.

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартния формуляр на защитената зона видът е включена като налична (P) без достатъчна достоверност на данните (категория DD).

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*” в рамките на полевите проучвания видът не е установен в защитената зона.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 7931.77 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие (клас 0): 6751.79 ha (45.98% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 1): 6301.88 ha (42.92%);

Пригодни (клас 2): 1593.68 ha (10.85%);

Оптимални (клас 3): 36.21 ha (0.25%).

Оценка на популацията в територията, попадаща в обхвата на плана

Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*”, протичащия през гр. Симеоновград участък на р. Марица и бреговете ѝ са определени като район в който видът отсъства и със слабо пригодни местообитания.

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през територията на общината участък на р. Марица, са определените граници на местообитанията в землището на град Симеоновград, и в тях видът не е установен. В землището на Симеоновград, в границите на устройствена зона 4/Оз1, попадат 4.094 ha от пригодни местообитания на вида, или 0.256 % от площта им защитената зона и 0.66 ha оптимални /1.82 %/. Устройство зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности. С реализиране на плана, се очаква отрицателно въздействие в ниска степен.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване на възрастни индивиди и ларви между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Предвидената устройствено зона с плана, за озеленяване не предвижда дейности свързани с корекции или осушаване, а също и строителни дейности.

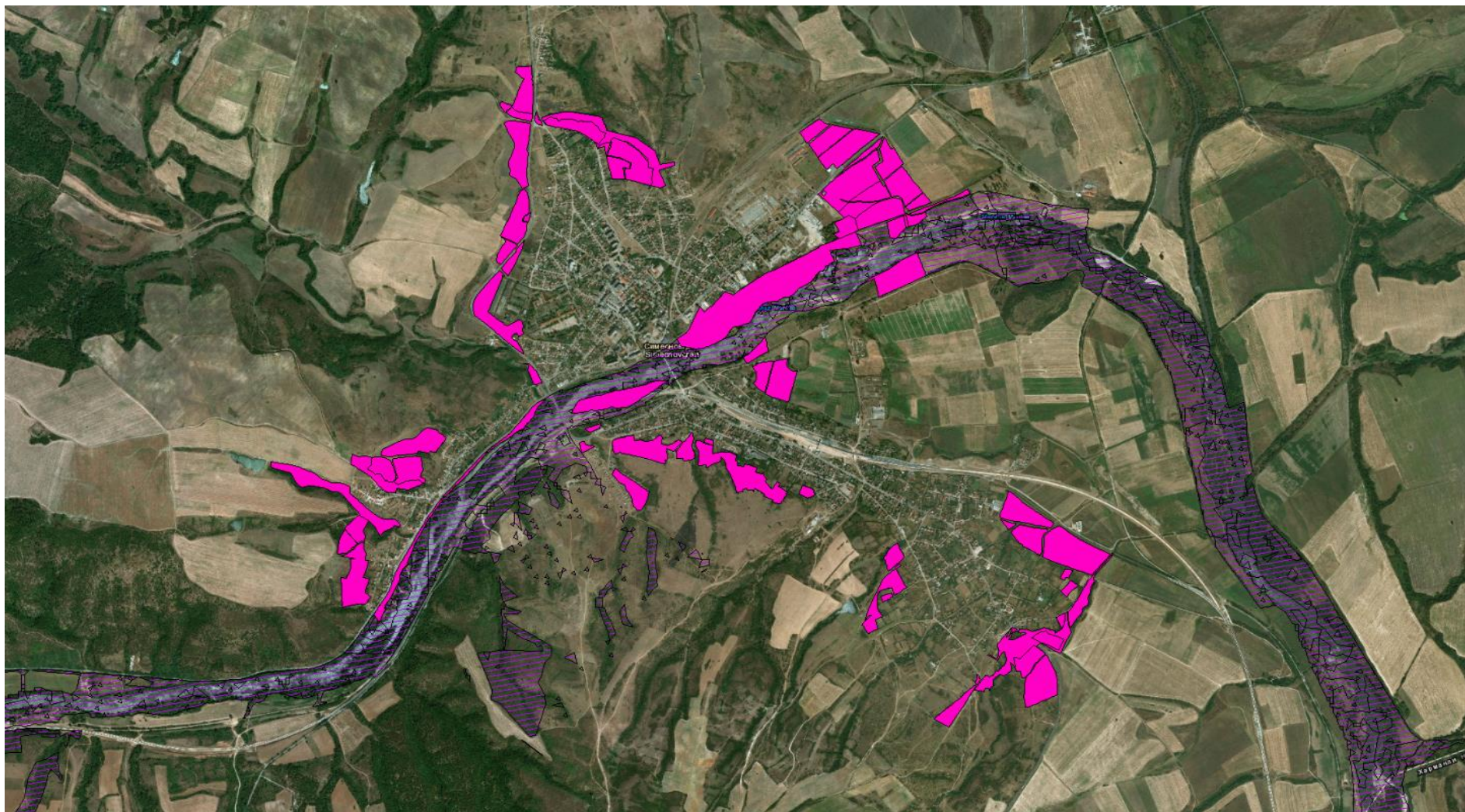
Барьерен ефект

Предвидената УЗ за озеленяване в гр. Симеоновград, в този участък на р. Марица не се предвижда да се изграждат съоръжения, които да се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и да позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия.

Смъртност

Популации на вида в този участък от река Марица землището на град Симеоновград, не са установени и няма налични данни. Тъй като УЗ е предвидена за озеленяване, и с нея не се предвиждат корекционни или други мероприятия, свързани със строителни дейности, не се очаква въздействие.

Фигура 48: Полигони на потенциални местообитания на вида червенокоремна бумка (*Votvina votvina*) в границите на 33 „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Разпространение и биология; Среща се в ниско хълмистите и планински райони на България. Отсъства от обширни райони в източните части на страната. Обитава потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища, локви и др. Среща се от около 50 м до около 2100 м надм. в. (на Стара планина).

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък вид (V) установен в 1 находище.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги*” видът е регистриран с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца) или по звук., като в зоната са установени 7 екземпляра, от които 5 възрастни и 2 неполово зрели.

Оценка на популацията в територията на обхват на плана. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*”, протичащия през гр. Симеоновград участък на р. Марица и бреговете ѝ, са извън границите на оптималните за вида местообитания.

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през територията на общината участък на р. Марица, са определените граници на местообитанията, в землището на град Симеоновград, и в тях видът не е установен. В землището на Симеоновград, в границите на устройствена зона 4/Оз1, попадат 10.646 ha от потенциални местообитания на вида, или 0.267 % от площта им защитената зона и 2.000 ha пригодни /0.068 %/. Устройство зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности. С реализиране на плана, се очаква отрицателно въздействие в ниска степен.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване на възрастни индивиди и ларви между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Предвидената устройствено зона с плана, за озеленяване не предвижда дейности свързани с корекции или осушаване, а също и строителни дейности.

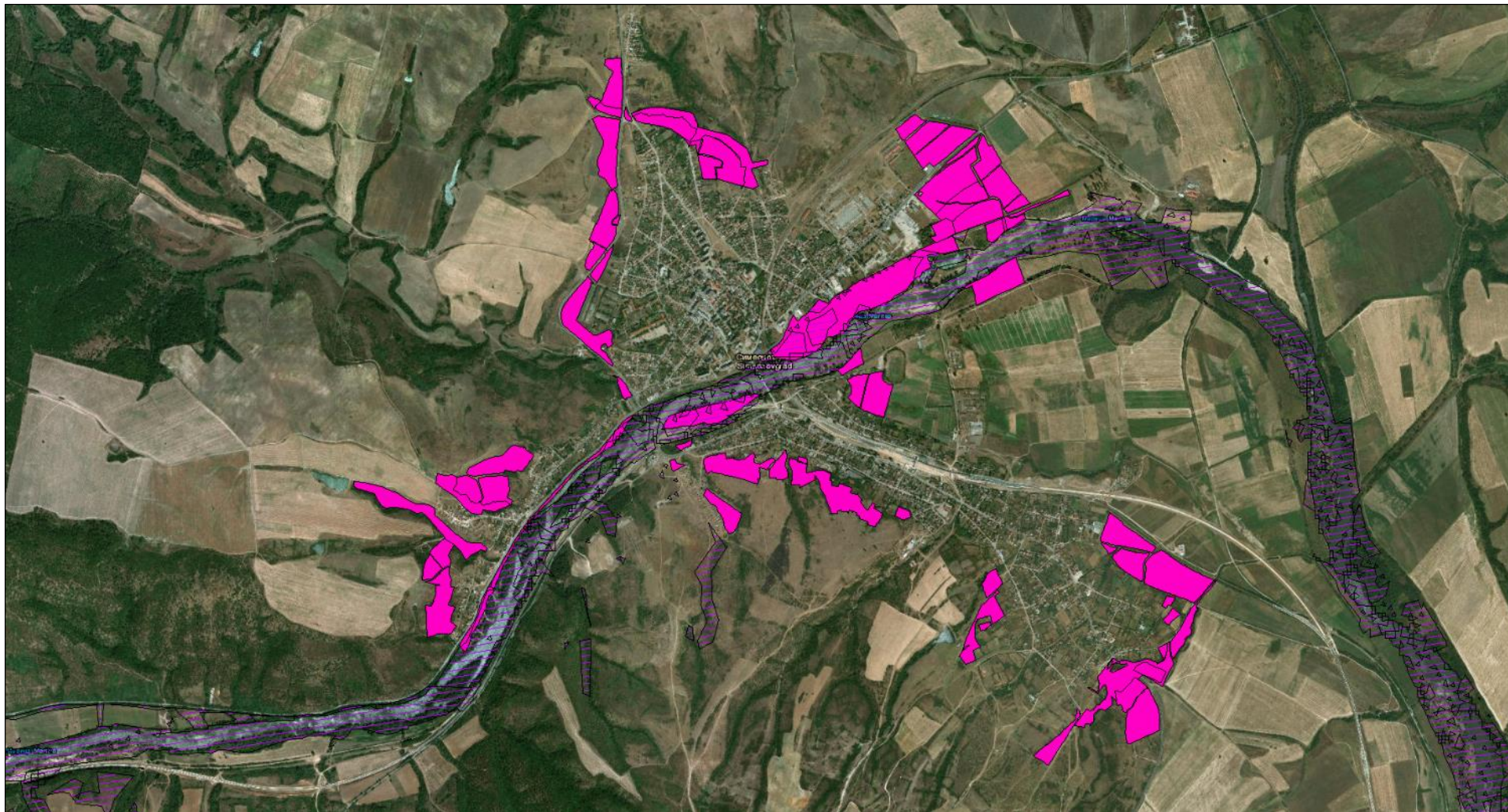
Барьерен ефект

Предвидената УЗ за озеленяване в гр. Симеоновград, в този участък на р. Марица не се предвижда да се изграждат съоръжения, които да се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и да позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия.

Смъртност

Популации на вида в този участък от река Марица землището на град Симеоновград, не са установени и няма налични данни. Тъй като УЗ е предвидена за озеленяване, не засяга оптимални местообитания и с нея не се предвиждат корекционни или други мероприятия, свързани със строителни дейности, не се очаква отрицателно въздействие от реализацията на плана.

Фигура 49: Полигони на потенциални местообитания на вида жълтокоремна бумка (*Vombina variagata*) в границите на 33 „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Разпространение и биология; Този вид костенурки представляват постоянни обитатели на водните басейни, като на 15-20 минути излизат над водата за да си поемат въздух. По време на размножителния период излизат на сушата сред тръстиките и папура, където снасят и заравят яйцата си.

Оценка на популацията в защитената зона; В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като разпространен (С) установен в 59 находища без данни за числеността.

Местообитанията им в защитената зона са в бавно течащи участъци от р. Марица, мъртвици и стари баластриери. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги” видът е регистриран с точни географски координати, посредством пряко наблюдение на индивиди (възрастни, неполово зрели, яйца, останки от намерени мъртви екземпляри), като в зоната са установени 198 възрастни екземпляра (2 мъжки, 3 женски) и 12 неполово зрели в 120 находища.

Общата пригодна площ, която е потенциално местообитание на вида в ЗЗ „Река Марица“ е 12825.04 ha, която се разпределя на следните категории:

Отсъствие(клас 0): 1858.52 ha (12.66% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни: (клас 1): 2070.56 ha (14.10%);

Пригодни (клас 2): 4320.57 ha (29.42%);

Оптимални (клас 3): 6433.92 ha (43.82%).

Оценка на популацията в територията на обхват на плана. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” протичащия през гр. Симеоновград участък на р. Марица и бреговете, попада малка площ от оптималните за вида местообитания.

Оценка на въздействията от реализирането на плана

Пряко унищожаване на местообитания

Протичащия през територията на общината участък на р. Марица, и бреговете ѝ са определени като територия в която установен в землището на село Райново, определените граници на местообитанията в землището на град Симеоновград, видът не е установен. В землището на Симеоновград, в границите на устройствени зони 4/Оз1 попадат 4.83 ha от слабо-пригодни за вида местообитания, или 0.23 % от площта им защитената зона. От потенциалните местообитания на вида в границите на УЗ 4/Оз1 и 1/Оо1 попадат общо 11.94 ha /0.27 %/, а от оптималните местообитания се засягат 10.52 ha или /0.163%/, попадащи в УЗ 4/Оз1.

Устройствена зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната 1/Оо1 не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделения и влияния, съгласно предвижданията на проекта. С реализиране на плана, се очаква отрицателно въздействие в ниска степен.

Фрагментация на местообитания

По край бреговете на р. Марица не се предвиждат трудно преодолими за вида съоръжения, водещи до нарушаване на коридори за придвижване на възрастни индивиди и ларви между различните части на защитената зона и допълнителна фрагментация на популации. Предвидената устройствено зона с плана, за озеленяване не предвижда дейности свързани с корекции или осушаване, а също и строителни дейности.

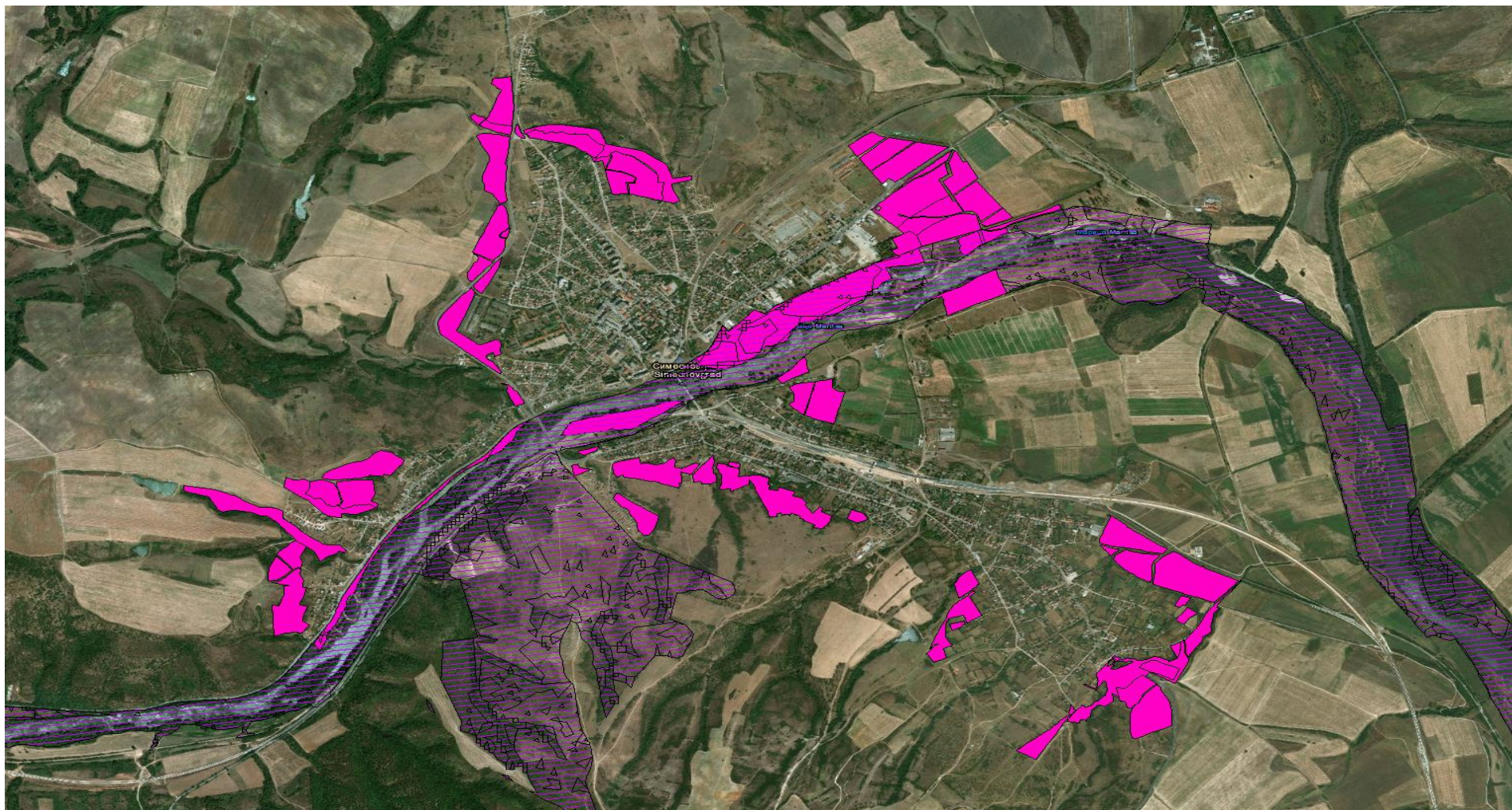
Бариерен ефект

В устройствената зона 4/Оз1 за озеленяване в гр. Симеоновград, в този участък на р. Марица и зона Оо1 не се предвижда изграждането на съоръжения, които да се явяват преграда за осъществяване на миграции на вида и да позволяват безпрепятствено придвижване на индивиди. Не се очакват въздействия.

Смъртност

Популации на вида в този участък от река Марица землището на град Симеоновград, не са установени и няма налични данни. Тъй като УЗ е предвидена за озеленяване, не засяга оптимални местообитания и с нея не се предвиждат корекционни или други мероприятия, свързани със строителни дейности, не се очаква отрицателно въздействие от реализацията на плана.

Фигура 50: Полигони на потенциални местообитания на вида обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) в границите на 33 „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

➤ **Въздействия върху безгръбначните, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕЕС**

- **Водни кончета (*Odonata*):**

Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*)

Разпространение и биология: Ларвата му обитава водоеми със слаба проточност, които могат да бъдат и много плитки с дълбочина на водата около 20 см. Новоизлюпени екземпляри са откривани непосредствено до водата, накацали по растителността в изцяло осветени участъци. Струпване от полово зрели мъжки индивиди е наблюдавано в сенчест участък сред околните дървета, разположен на около 300 метра от близкото подходящо за развитие на ларвите им място. Възможно е такива участъци да се използват за ношуване от имагото. Имагото е с кратък жизнен цикъл - от април до края на август. Наблюдава се от април до края на август, предимно през пролетта, като след месеците май и юни се наблюдават само отделни екземпляри. (Маринов). Видът е застрашен както от употребата на инсектициди, така и от унищожаване на местообитанията за размножение и развитие на ларвите му - малки водоеми.

Оценка на популацията в защитената зона: В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 8 находища.

В рамките на полевите проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни*” видът е регистриран в границите на защитената зона, в находища разположени в землището на село Райново, община Димитровград. На територията на община Симеоновград, не са установени находища на вида.

Оценка на популацията в територията на обхват на плана. Съгласно картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*”, протичащия през гр. Симеоновград участък на р. Марица и бреговете, попадат в границите на потенциални местообитания за вида.

Оценка на въздействията от реализирането на плана

Пряко унищожаване на местообитания

С направените предвиждани с проекта се засягат само площи от потенциални местообитания на вида, в землището на град Симеоновград в УЗ 4/Оз1 и 1/Оо1, с обща площ от 8.77 ха или 0.093%, от площта им защитената зона.

Устройствена зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната 1/Оо1 не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделения и влияния, съгласно предвижданията на проекта. С реализиране на плана, се очаква въздействие върху местообитанията на вида в ниска степен.

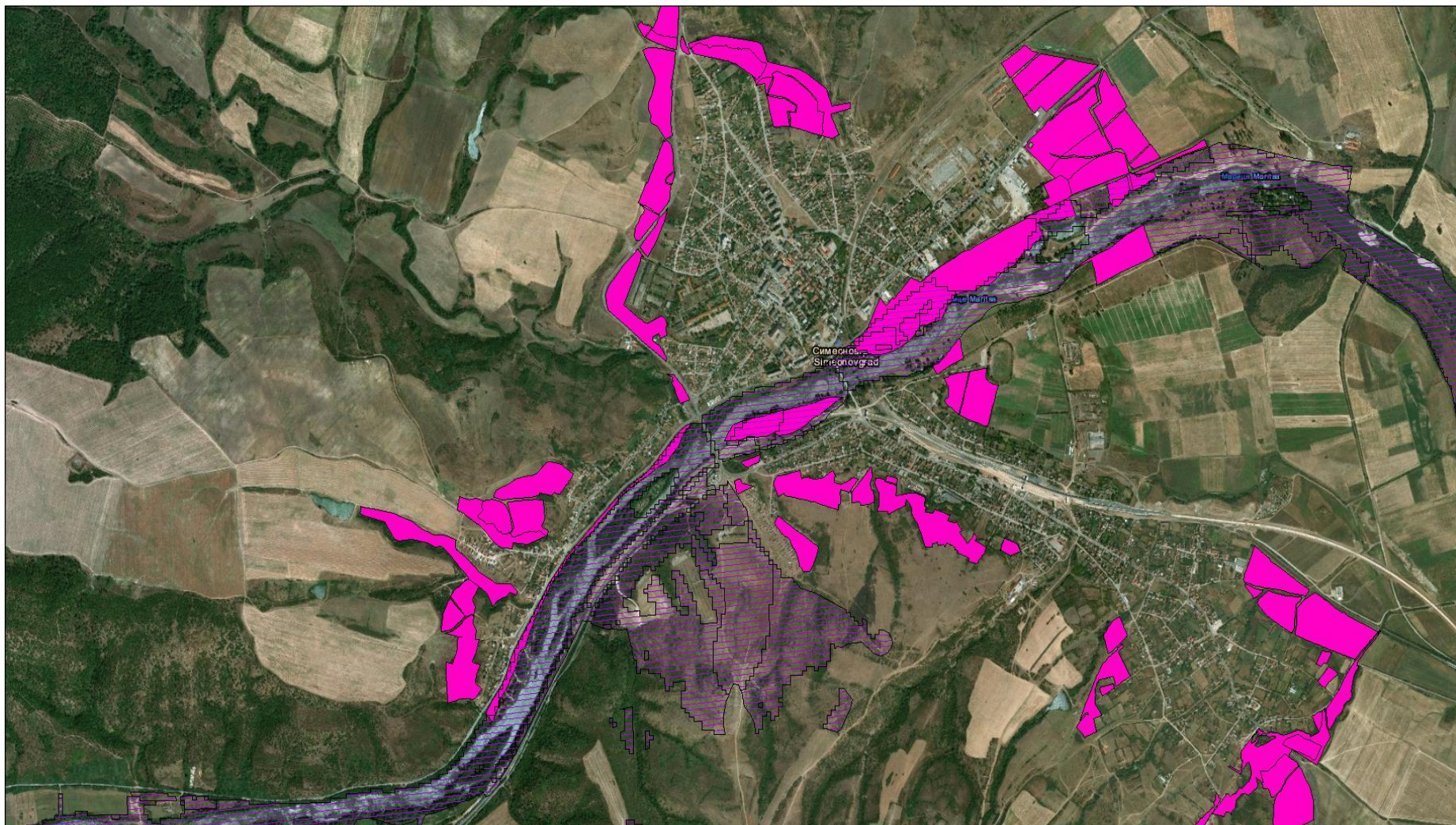
Прекъсване на биокоридори

Реализирането на плана, няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като е летящо насекомо, за което същото не представлява трудно преодолимо препятствие. Ларвите не извършват активни движения на големи разстояния, а се придвижват пасивно заедно с водното течение. Бариерен ефект няма да бъде предизвикан, не се очаква въздействие.

Фрагментация на местообитания

Реализирането на плана, засяга много малка част от големи полигони с потенциални местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна, не се очаква въздействие.

Фигура 51: Полигони на потенциални местообитания на вида Ручейно пъстриче (*Coenagrion ornatum*) в границите на 33 „Река Марица” ВГ0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Офигомфус (*Orphiogomphus cecilia*)

Разпространение и биология; Видът е разпространен предимно в средните и долни течения на големите реки в цялата страна и е типичен равнинен вид (от 30 м докъм 500 м). Ларвите на вида са представители на пело- и псамореофилните ценози, а имагото обитава отворени участъци (песъкливо брегове, единични камъни, черни пътища) покрай реки и потоци с по-бавно течение. Лети от май до август/септември.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 11 находища.

На база резултатите от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” (МОСВ, 2013), площта на потенциалните местообитания на вида е 11775.68 ha (80.20 % от общата площ на зоната). Ефективно заетите местообитания са с площ 8885.74 ha (60.51 % от общата площ на зоната и 75.46 % от общата площ на потенциалните местообитания). В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът е регистриран в защитената зона в находища разположени на запад от град Симеоновград, в землището на село Райново, община Симеоновград.

Оценка на популацията в територията, попадаща в обхвата на плана. Съгласно картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г” в териториалният обхват на плана попадат потенциални местообитания на вида, в землището на град Симеоновград.

Пряко унищожаване на местообитания

С направените предвиждани с проекта се засягат само площи от потенциални местообитания на вида, в землището на град Симеоновград в УЗ 4/Оз1 и 1/Оо1, с обща площ от 2.05 ha или 0.0174 %, от площта им защитената зона. Устройствовна зона 4/Оз1, е предвидена за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната 1/Оо1 не се предвиждат и не са допустими, дейности с вредни отделяния и влияния, съгласно предвижданията на проекта. С реализиране на плана, се очаква въздействие върху местообитанията на вида в ниска степен.

Прекъсване на биокоридори

Реализирането на предвижданията на предварителният проект за ОУП, няма да окаже бариерен ефект за имагото, тъй като е летящо насекомо, за което същото не представлява трудно преодолимо препятствие. Ларвите не извършват активни движения на големи разстояния, а се придвижват пасивно заедно с водното течение. Бариерен ефект няма да бъде предизвикан (не се очаква въздействие).

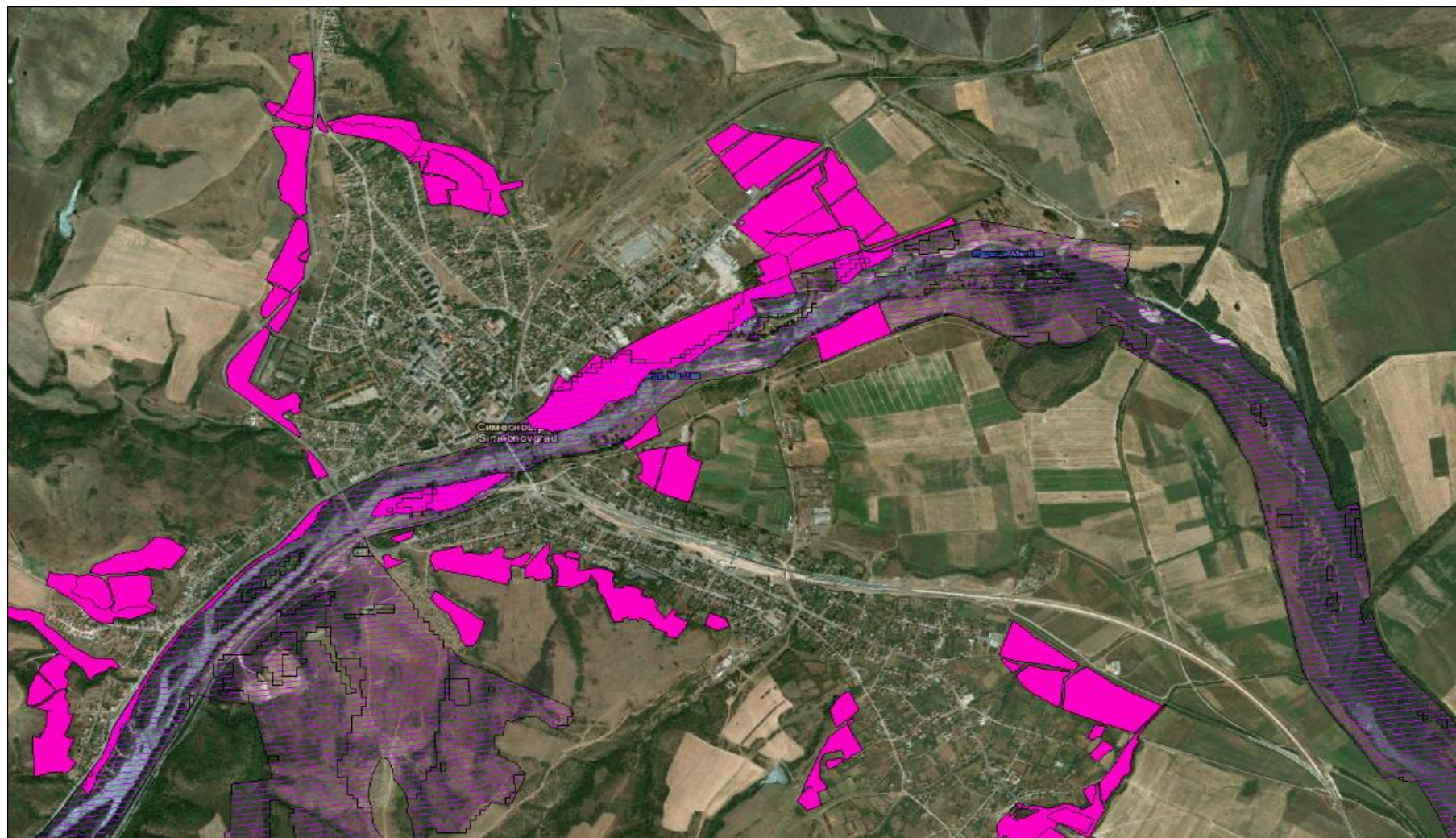
Фрагментация на местообитания

Териториалният обхват на плана, засяга много малка част от големи полигони с потенциални местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна (не се очаква въздействие).

Смъртност

Смъртността ще бъде в границите на естествените промени в числеността на популацията. Продължителността на живота във всяка една от фазите на развитие на вида е доста кратка (няколко месеца на имагото и максимално около 1 една година на ларвите в зависимост от температурата на водата). (не се очаква въздействие).

Фигура 52: Полигони на потенциални местообитания на вида Офиогомфус (*Oriogomphus cecilia*) в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

- **Пеперуди (*Lepidoptera*)**

Лицена (*Lycaena dispar*)

Разпространение и биология: В България се среща почти навсякъде по влажни и по-рядко в сухи тревисти места край езера, вади, канавки и други влажни зони до към 1000 м в планините. Гъсеницата се храни основно със зелените листа на растения от семейство лапатови – *Rumex hydrolapathum*, *Rumex crispus*, *Rumex aquaticus*. Пеперудите летят от май до октомври. Поколенията вероятно са три в зависимост от надморската височина. Заплахи за вида са горски пожари, използване на инсектициди, загуба на местообитания (деградация поради промяна на растителната покривка, захрастяване, залесяване, големи инфраструктурни проекти, засушаване в резултат на промени във водното ниво).

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид (R) без данни за числеността на популацията ѝ. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” в 2 находища в района на гр. Садово са установени 2 екземпляра, в зоната. Общата площ на потенциалните местообитания е определена на 7 708.71 ha, и съответно на ефективно заетите местообитания 5 127.46 ha. На територията на общината, както и на съседните не са установени находища на вида.

Пряко унищожаване на местообитания

С направените предвиждания с проекта се засягат площи от потенциалните и ефективно заетите местообитания на вида, в землището на град Симеоновград.

Същите попадат в границите на две УЗ 4/Оз1 и 1/Оо1. От потенциалните местообитания в границите им попадат 3.491 ha, или 0.045 % от площта им защитената зона. От ефективно заетите местообитания площта попадащ в двете устройствени зони е 5.195 ha, или 0.101 % от площта им защитената зона.

Устройствена зона 4/Оз1, е предвидена изцяло за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, а в зоната 1/Оо1 не се предвиждат, и не са допустими, дейности с вредни отделения и влияния, съгласно предвижданията на проекта.

С реализиране на плана, се очаква въздействие върху местообитанията на вида в ниска степен.

Прекъсване на биокоридори

Характерът и предвижданията на плана, не предполагат бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има - (не се очаква въздействие).

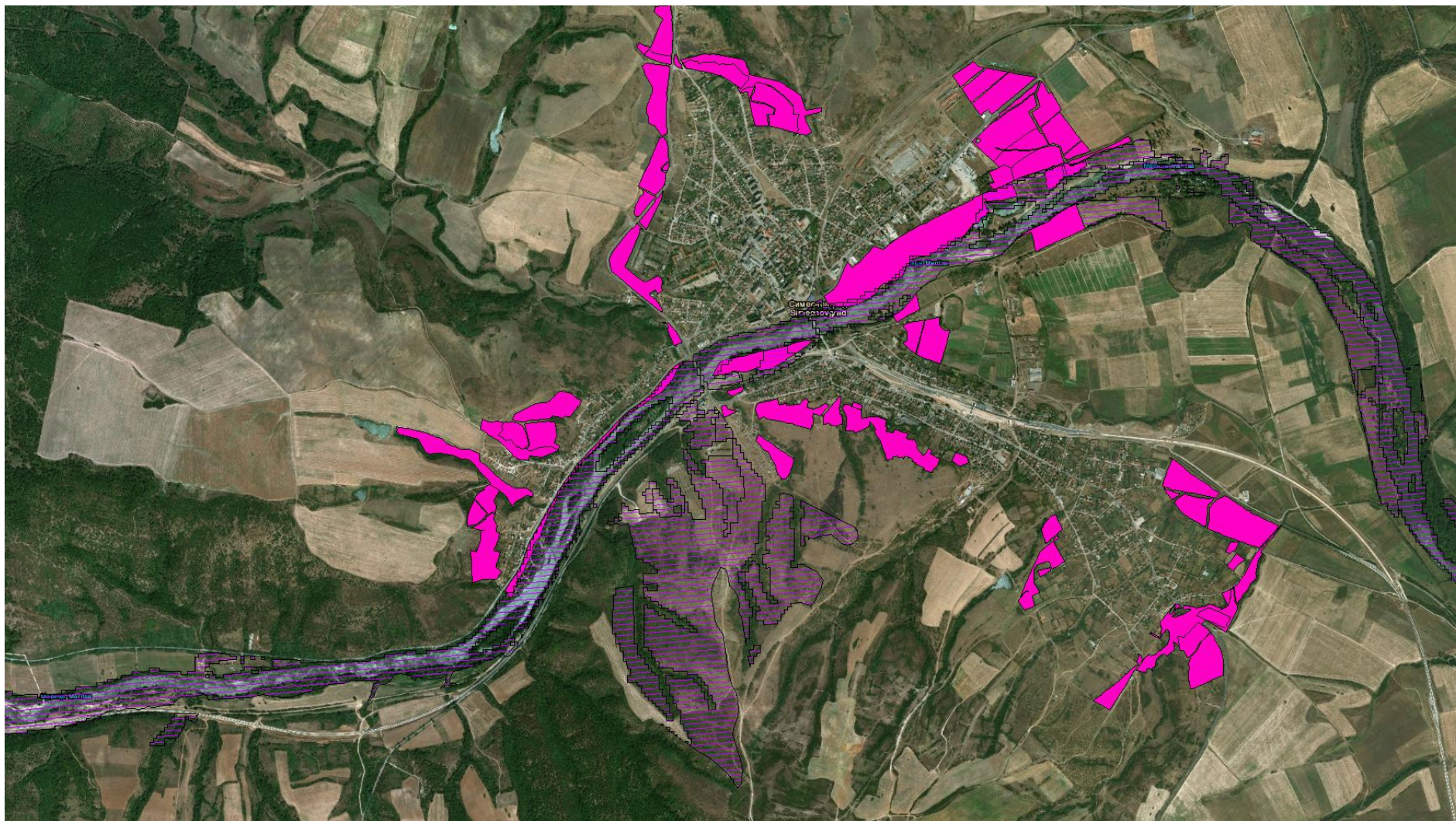
Фрагментация на местообитания

Планът засяга много малка част от малки полигони с потенциални и ефективно заети местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна - (не се очаква въздействие).

Смъртност

Видът е част от хранителните вериги на насекомоядните птици и загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му (имагото е с продължителност на живота няколко седмици и през този период женската снася голям брой яйца, от които се излюпват гъсениците). Въздействието върху популацията на вида в зоната ще е незначително степен.

Фигура 53: Полигони на потенциални местообитания на вида лицена (*Luscaea dispar*) в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

Тигров молец на Джърси* (*Euplagia quadripunctaria*)

Разпространение и биология; В Европа е често срещан вид, като имагото е най-масово от края на месеците май- до юли. Гъсениците и имагото обитават различни местообитания засолени степи, засолени равнини, засолени блата и плитки засолени езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото тип местообитания, 1530, 6260, покрайнини на гори, сметища, градски паркове, като не се отдалечава от водни обекти реки и потоци.

В България е често разпространен вид (*Бешков*). Може да бъде наблюдавана както денем така и нощем. Среща в основните райони за пеперуди (*Бешков*) като Попинци, Долината на р. Арда, Калиманци, Златни пясъци, Триград, Ропотамо и др. Ларвите и се срещат по често разпространени и рудерални растения по влажни места, сметища, градски паркове и др като коприва (*Urtica dioica*), мъртва коприва (*Lamium purpureum*) самобайка (*Glechoma hederacea*), малини (*Rubus idaeus*), бял равнец (*Achillea millefolium*) (*Fisher, Brian*).

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V) без данни за числеността на популацията ѝ. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I, Обособена позиция I: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” не са установени, геореферирани находища в защитената зона. Общата площ на оптималните за вида местообитания е определена на 200.79 ha, и съответно на ефективно заетите местообитания 1495.02 ha. На територията на общината, както и на съседните не са установени находища на вида.

Пряко унищожаване на местообитания

С направените предвиждания с проекта се засягат площи от потенциалните и ефективно заетите местообитания на вида, в землището на град Симеоновград.

Същите попадат в границите на УЗ 4/Оз1, в землището на град Симеоновград. От потенциалните местообитания в границите ѝ попадат 5.002 ha, или 0.334 % от площта им защитената зона. От оптималните местообитания площта попадащ в устройствената зона е 0.281 ha, или 0.140 % от площта им защитената зона.

Устройствена зона 4/Оз1, е предвидена изцяло за озеленяване и в нея не се предвиждат строителни дейности, съгласно предвижданията на проекта. С реализиране на плана, се очаква въздействие върху местообитанията на вида ще бъдат незначителни.

Прекъсване на биокоридори

Характерът и предвижданията на плана, не предполагат бариерен ефект за имагото, поради високата му мобилност – летящо насекомо. Ларвите (гъсениците) се придвижват на сравнително малка площ. Бариерен ефект няма да има - (не се очаква въздействие).

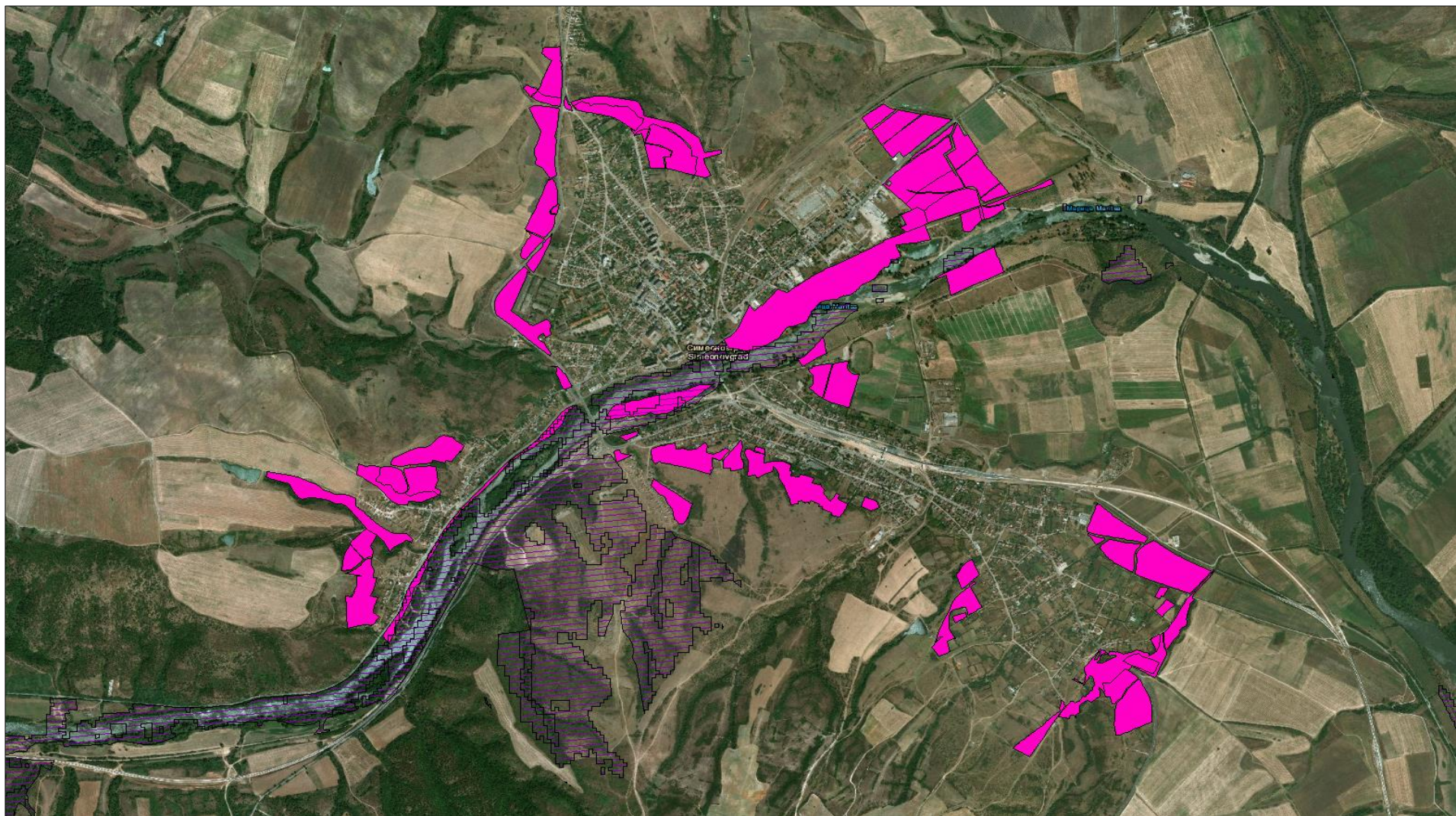
Фрагментация на местообитания

Планът засяга много малка част от малки полигони с потенциални и ефективно заети местообитания на вида. Фрагментацията ще е незначителна - (не се очаква въздействие).

Смъртност

Видът е част от хранителните вериги на насекомоядните птици и загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му (имагото е с продължителност на живота няколко седмици и през този период женската снася голям брой яйца, от които се излюпват гъсениците). Тъй като в границите на защитената зона видът не е установен, не се очаква смъртност на индивиди при реализацията на предварителният проект за ОУП.

Фигура 54: Полигони на потенциални местообитания на вида тигров молец на Джърси* (*Euplagia quadripunctaria*) в границите на ЗЗ „Река Марица” BG0000578 и местоположението им спрямо предварителният проект за ОУП

7. Биологично разнообразие

Въпреки, че с прилагането на плана, поради наличието на демографски процеси на трайно обезлюдяване в разположените на територията на община Симеоновград населени места, възможностите за застрояване заложи в проекта за ОУП, в голяма степен ще останат неоползотворени. При оценката на въздействията е предвиден най-тежкия сценарий, използване на всички предвидени възможности за строителство в границите на планираните устройствени зони, на територията на общината. Съгласно предвижданията на плана, и заложеното териториално устройствено планиране се запазва структурата на общината като централна.

Очакванията от реализацията на ОУП са, че въздействията от строителството в населените места и прилежащите на тях площи, в които с предвижданията по проекта за ОУП се допуска смяна на статута на земята за производствени и друг вид дейности, както и от експлоатацията на сградите и съоръженията в площите за производствена дейност да бъдат незначителни. Ще бъдат засегнати широко разпространени частично популации на животински видове, с големи възпроизводствени възможности, без това да доведе до промени в численостите им.

Съгласно предвижданията на проекта се предвижда увеличаване на площите за озеленяване с 65.71 ha, което ще повлия благоприятно върху околната среда и съществуващото биологично разнообразие в района на общината. Развитието на зелената система на града и обвързването и със останалите населени места е предпоставка за положително въздействие върху биоразнообразието на територията на общината.

7.1. Растителен свят

С предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, се предвижда промяна на характера на малка част от земеделските площи, във функционални зони за жилищни, обслужващи и производствено-складови обекти в покрайнините на населените места. От гледна точка на растителното разнообразие, не се очаква съществено влияние, тъй като в основната си част това са културни насаждения без особена ценност във фитоценологично и биологично отношение.

Новопредложените за усвояване с проекта за ОУП територии, според начина на трайно ползване, заемат основно необработваеми, но и обработваеми земи – ниви, изоставени ниви, стопански дворове и др. Една част от териториите предвидени за усвояване с предварителният проект за ОУП, заемат полуестествени тревисти места – пасища, като в повечето случаи са малки по площ, тревисти места със силна степен на рудерализация около и в близост до регулационните граници на населените места. Увеличението на площта на новите терени е за сметка на земеделските територии, чиято площ ще се редуцира с 170.29 ha.

При прилагането на плана се предвижда увеличение с 39.11 ha, на терените за зони с жилищни функции спрямо съществуващите, на териториите за производствени дейности с 73.57 ha, за рекреационни дейности и вилни зони с 10.13 ha и за територии предвидени за обществено-обслужващи функции 5.68 ha. По отношение на териториите предвидени за озеленяване, предвижданията с предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, са значителното им увеличаване на територията на общината с 65.71 ha.

За селищните територии, проектът предвижда разширение на строителните граници на гр. Симеоновград и 3 села, за нуждите на обитаване и обществени услуги. В малка степен се променят съществуващите площи на гробищните паркове (1.59 ha), с оглед на сегашния им териториален капацитет и предвижданията на демографската прогноза, което не изключва подробното устройствено планиране да бъде по *Наредба № 2/21.04.2011 г. на МЗ за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища)* – транспонираща и прилагаща съответните директиви на ЕС.

Съвременната растителност на предвидените за урбанизиране земеделски земи след протекли сукцесионни изменения включва растителни съобщества, в които доминират широко разпространени плевелни и рудерални видове, характерни за населените райони - като *Buglossoides purpuro-caerulea* (L.) I. M. Johnst., *Melica uniflora* Retz., *Helleborus odoratus* Waldst. & Kit. ex Willd., *Teucrium chamaedrys* L., *Tanacetum corymbosum* (L.) Sch.Bip., *Dorycnium herbaceum* Vill., синя метличина (*Centaurea cyanus*), бодлива метличина (*Centaurea calcitrapa*), трясък (*Cynodon dactylon*), полски синап (*Sinapis arvensis*),

синя жлъчка (*Cichorium intybus*), бял равнец (*Achillea millefolium*), червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), теснолист жиловлек (*Plantago laeocelata*), широколист жиловлек (*Plantago major*), тревист бъз (бъзак) (*Sambucus ebulus*), обикновена коприва (*Urtica dioica*), и др.

Няма да бъде унищожавана растителност, извън границите на устройствените зони на територията за която се изготвя плана. Няма да бъдат засегнати находища на растителни видове подлежащи на опазване съгласно чл. 40 от ЗБР. Поради характера на растителността която ще бъде отстранена и незначителния процент на площите, които потенциално ще бъдат засегнати с прилагането на плана въздействията върху растителността на територията на общината ще бъдат незначителни.

При създаването на нови зелени площи, в границите на отделните устройствени зони ще се използват характерни местни декоративни и овощни видове. От площи заети с широкоразпространени рудерални видове ще се премине към обогатяване на територията с многократно по-голям от характерния за крайселищните открити площи растителни видове.

На места предложенията на предварителният проект за ОУП на община Симеоновград, попадат малка площ на природни местообитания, но навсякъде те са разположени в граничните територии на местообитанията, поради което не се очаква фрагментация им и значимо влошаване качеството на биоценозите. За ограничаване на въздействията върху тях са предвидени и мерки, които ще гарантират

Поради характера на растителността която ще бъде отстранена и незначителния процент на площите, които потенциално ще бъдат засегнати с прилагането на плана въздействията върху растителността на територията на общината ще бъдат незначителни.

7.2. Животински свят

Предложените в настоящия проект за ОУП на община Симеоновград, устройствени зони са съобразени в по-голямата си степен със съществуващата техническа инфраструктура, като предвижданията по проекта са в териториите разположени в покрайнините на населените места. Организиран са в прилежащи на регулацията територии в компактни площи. Отражена е необходимостта, потенциалните възможности на населените места, намеренията на общината, местните жители и инвестиционни намерения заявени или процедиран на територията на общината.

Тъй като с прилагането на плана се засягат предимно урбанизирани територии и прилежащи към тях площи същите са местообитания само на определен брой дребни бозайници и влечуги, а присъствието на по-едри бозайници и птици в тях е по-скоро случайно. Съставът и числеността на обитаващите територията на населените места в община Симеоновград и прилежащите на тях площи животински видове, ще останат непроменени, поради приспособимостта им за живот в урбанизирана среда.

Въздействията от доразвиване и изграждане на благоустройствената инфраструктура върху биологичното разнообразие и от реализацията на отделните елементи на предварителният проект за ОУП, се определят като косвени върху биоразнообразието. Проектните предвиждания в проект за ОУП, свързани с развитието и устройството на населените места, не носят рискове за биоразнообразието на територията на общината.

Бозайници. По-голямата част от населените места в обхвата на ОУП са отдалечени от значими горски ресурси, като такива са налични предимно в западната част на общината поради което на територията на предвидените в проекта устройствени зони укриването на едри бозайници е изключено и същите ще останат незасегнати от плана. През територията на цялата община преминават, три третокласни пътя /III-663, III-503, III-554/, и горските и земеделски площи са фрагментирани, а разположени в съседство населени места не предоставят благоприятни условия за укриване, отглеждане на потомство и намиране на храна поради което едри бозайници близо до населените места се срещат епизодично.

Обитаващите откритите площи и обработваемите земеделски земи дребни бозайници като, европейската къртица (*Talpa europaea*), източноевропейски (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*), белокоремна белозъбка (*Crocidura leucodon*), малка белозъбка (*Crocidura suaveolens*), обикновена кафявозъбка (*Sorex araneus*), обикновена полевка (*Microtus arvalis*), сляпо куче (*Spalax leucodon*), европейски лалугер (*Spermophilus citellus*), полска мишка (*Apodemus agrarius*) и други укриващи се в

подземни убежища са с кратък жизнен цикъл, големи възпроизводствени способности и застрояването на предвидените в проекта за ОУП устройствени зони няма да предизвика съществени промени в числеността на популациите им.

По отношение на прилепите, прилагането на плана не застрашава местообитанията им, тъй като с реализацията му не се засягат подземни убежища за зимуване и размножаване, на прилепите. Съществуващите сгради в населените места могат да бъдат само временни летни убежища, а най-значимите за прилепите подземни обитания пещери, скални цепнатини и стари гори с голям брой хралупати дървета ще останат незасегнати, тъй като с прилагането на проекта за ОУП на община Симеоновград, не се предвиждат дейности в такъв техните местообитания.

Птици: На територията на населените места, в границата на общината едрата дървесна растителност е представена от овощни и декоративни дървета. В случай на необходимост някои от дърветата в дворовете и градините могат да бъдат отстранени, но изсичането им ще бъде компенсирано с допълнителното засаждане, което ще създаде условия за намиране на удобни за гнездене места и допълнителна храна. Реализирането на плана ще предизвика незначителни въздействия по отношение на широко разпространени видове птици, местообитанията, на които не подлежат на опазване от ЗБР.

Птиците, обитаващи териториите на населените места в границата на общината, ще продължат да използват сградите, градините и зелените площи като места за гнездене и източник на храна. Това са широко разпространени видове птици, някои от тях ще ползват за гнездене подпокривните пространства на новопоявилите се сгради полско врабче (*Passer montanus* L.), домашно врабче (*Passer domesticus* L.), селска лястовица (*Hirundo rustica* L.) и градска лястовица (*Delichon urbica* L.), а за други такава възможност ще бъде създадена с отреждането на нови терени за зелени площи за обществено ползване. С увеличаване на територията на зелените площи и засаждането на дървесна растителност е възможно поява на гнездящи колонии на чавката (*Corvus monedula* L.), а за свраката (*Pica pica* L.) са достатъчни и единични дървета.

Нишите по сградите, между покривите и стените, зелените площи за обществено ползване, дървесната растителност по улиците и между съществуващите сградите ще бъдат местообитания за домашното врабче (*Passer domesticus* L.), гугутката (*Streptopelia decaocto* Frivaldszky.), големия синигер (*Parus major* L.), синия синигер (*Parus caeruleus* L.), южния славей (*Luscinia megarhynchos* Brehm.), обикновената кукумявка (*Athene noctua* Scop.), средния пъстър кълвач (*Dendrocopus medius* L.), а прилежащите на жилищните сгради и крайселищни части червеногърба свракка (*Lanius collurio* L.), сива овесарка (*Miliaria calandra* L.), градинска овесарка (*Emberiza hortulana* L.), бяла стърчиопашка (*Motacilla alba* L.), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava* L.), качулата чучулига (*Galerida cristata* L.), полска чучулига (*Alauda arvensis* L.), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris* L.), сива врана (*Corvus corax* L.), гарван гробар (*Corvus corax* L.), щиглец (*Carduelis carduelis* L.) и др.

За населяващите в настоящия момент територията на населените места птици реализирането на плана ще бъде с незначителни въздействия, тъй като промени в численостите им не се очакват, а за някои от тях въздействията ще бъдат положителни, тъй като планът предвижда значително увеличаване на процента на зелените площи, в границите на общината.

Влечуги: Планът не предвижда и съществени промени в начина на стопанисване на земеделските земи като в периода на действие на плана преобладаващи ще останат площите в които се отглеждат земеделски култури, отделени една от друга чрез синури, малки необработваеми участъци, захрастени пространства, ивици дървета и пр. Подходящи за обитаване от гущерите: жълтокоремник (змиегушер) (*Pseudopus apodus*), ивичест гушер (*Lacerta trilineata*), зелен гушер (*Lacerta viridis*), степен гушер (*Podarcis muralis*) и кримски гушер (*Podarcis tauricus*).

За останалите по-редки видове от гущерите, както и змиите, обитаващи естествени обитания в горските площи отрицателни въздействия от свързани с прилагането на плана дейности не се очакват, тъй като в проекта за ОУП не се предвижда намаляване на площта им.

Риби и земноводни: С прилагането на предварителният проект за ОУП на Община Симеоновград не се предвижда пресушаването или корекции на водни обекти, или замърсяването им поради заустване на непречистени води, така че целият клас риби и земноводни няма да бъдат

застрашени от реализирането му. Двете пресичащи общината реки са маловодни в горните си течения, а понякога през по-сухи летни сезони частично пресъхват.

Безгръбначните: С прилагането на плана въздействията върху клас безгръбначни, ще бъдат незначителни и в малка степен. С предвижданията в проекта в основната си части, ще бъдат засегнати местообитания на широкоразпространени видове, вредители по овощните дървета и културните растения и видове, които не са обект на опазване съобразно българското природозащитно законодателство и международни конвенции.

Тъй като свързаните с проекта за ОУП на Община Симеоновград дейности засягат урбанизирани територии и прилежащи на тях земеделски земи в които са извършвани третирания с инсектициди същите не са обитания на редки и защитени видове насекоми. Независимо дали ще бъде реализиран плана или неупотребата на пестициди и инсектициди е регламентирана в селските дворове, с цел осигуряване на продукцията от растящите в тях овощни дървета лози и отглеждането на зеленчуци съгласно съществуващите земеделски практики. Съществуващите и новосъздадените зелени площи за обществено ползване, както и озеленяването в отделните устройствени зони ще продължат да изпълняват функциите си на местообитание за различните видове пеперуди и други насекоми.

8. Ландшафт

От баланса на територията на община Симеоновград е видно, че с предварителният проект за ОУП се стреми да се решат устройствените проблеми на общината с неголеми промени на общата структура на територията ѝ. Нарастването на урбанизираните територии практически е в малка степен. Предвижданията на Планът са насочени към стабилизиране на селищната мрежа на общината, интензификация на ползването на селищните територии и утвърждаване на действащото устройствено планиране.

От анализа на природните и антропогенните компоненти на ландшафта, става ясно, че са налице предпоставки за съхраняването на съществуващия характер на ландшафта в определени територии, за съчетанието на природни и антропогенни компоненти в интегрирани политика и култура на земеползване.

Въпреки че характерът на ландшафта вече е оформен и под въздействие на антропогенна дейност, то предварителният проект за ОУП ще подпомогне неговото съхранение и опазване, самовъзстановяване и положителна промяна. Регулираното териториално развитие, ще подобри привлекателността на множеството културно-исторически ценности. Предложените режими за система обитаване, културно наследство, зелена система, спорт и отдых ще подпомогнат съхраняването на естествените пейзажи и подобряване на ландшафта.

Предварителния проект за Общ устройствен план на община Симеоновград с устройствените си предвиждания, правила и нормативи осигурява в максимална степен едновременно социализацията и опазването на всички ценни природни и антропогенни дадености – обекти с природно защитен статус, и обекти на културното наследство.

Като основа за изработването на проекта за ОУП на община Симеоновград, са взети предвид съставните части на отделните землища в населените места в пространствено структуриране и функционално отношение, както прогнозата за тяхната динамика на база визията и стратегическите цели за развитие на района и анализ на демографските и социално-икономически процеси през времеви обхват на действие на плана.

Направените с проекта за ОУП на община Симеоновград предвиждания съгласно времеви хоризонт на ОУП, (съгласно действащата нормативна уредба в устройственото планиране, срокът на действие на ОУП е 15-20 години), като е съобразено развитието на всяка една от системите (и под системите към тях) и обвързването им с пространственото и териториалното планиране на същите, в тази връзка може да се посочи, че няма да се отрази с негативни последици, и ще намалят аграрните компоненти в ландшафта на общината в съвсем малка степен.

В новопредвидените устройствени зони с проекта за ОУП на община Симеоновград също е застъпена концепцията за урбанистично развитие с ниски показатели на застрояване, както и съпътстващо изграждане на нови елементи на зелената система във всяка от тези зони. Очаква се общо

подобрене на средата в резултат от възстановяването на природните и антропогенни компоненти на ландшафта.

Предвижданията на ОУПО няма да имат отрицателно въздействие върху развитието на ландшафта, тъй като ще бъдат предпоставка за съвременно третиране и устройство на територията и на отделни компоненти на ландшафта.

Промените в характера на ландшафта след реализиране на предварителния проект на ОУП и устройствено зонироване на територията в разширен обхват се очаква да настъпят в присъединените към населените места територии, разширяването на вилните и складово производствените зони, но като цяло проектът е насочен към запазването на тяхното ландшафтно предназначение, като ги обединява в една цялостна урбанизирана структура.

9. Културно-историческо наследство

Факторите, които могат да доведат до отрицателно въздействие върху културните ценности са мащабни строителни проекти в близост до тези обекти; природни бедствия, като земетресения, наводнения или прогресиращи промени от геологически, климатични и други природни фактори.

Негативни въздействия върху културното наследство биха могли да се проявят и при неподходящо интегриране на НКЦ в културни маршрути или осигуряване на тяхната социализация, изразяващи се в нарушаване на естествената околна или урбанизирана среда, в която се излага обектът, неподходящ начин на реставриране или експониране, визуално неподходяща и непасваща на средата и обекта инфраструктура, изградена за осигуряване на достъпа до него и др.

При изработването на проекта за ОУПО по отношение на културното наследство определената основната цел е опазването му в цялото му многообразие и развитие на системата чрез устойчиво използване на културно-историческия потенциал. Връзката между опазването на наследството и благоустройството на териториите е определен като най-съществен принцип на настоящия ОУПО. Ефективното опазване, управление и използване на КИН е важен ресурс за подобрения в системите на труд, обитаване, отдих и туризъм.

Избраният вариант на устройство не предполага негативни въздействия върху НКЦ и отразява съвременните политики в това отношение: новите устройствени територии не засягат единични или групови обекти на КИН. В разработената „Схема на културно-познавателни маршрути“ към проекта за ОУП е отразена интеграцията на НКЦ и природни забележителности със селищната и пътна инфраструктура на община Симеоновград на ниво на ОУПО.

Със спазването на предложените с проекта устройствени решения, Правилата и нормативите за прилагане на ОУП на Община Симеоновград, в които са поставени условия, насочени към превенция на културното наследство, и рестрикции и предложената концепция, както и при спазване на приложимите нормативни изисквания, касаещи интеграцията, експозицията, съхранението и опазването на обектите на културното наследство, не се очаква ОУПО да доведе до влошаване състоянието на културните ценности на територията на общината.

10. Отпадъци

Община Симеоновград ще продължи да се развива и променя независимо дали ще се реализира проекта на Общия устройствен план. Както и към настоящия момент, така и при това бъдещо развитие, ще се генерират отпадъци.

Реалистичният вариант на прогнозата показва, че числеността на населението на общината ще намалее като се очаква да достигне към 2040 г. 4 500 души /от 8026 души през 2016 г./. Предвид демографската прогноза, за следващите години се очакват намаляване на населението в проучваната територия което означава, че обемът генерирани битови отпадъци ще намалява или ще се запази. Не се очакват и сериозни изменения в морфологичният им състав поради запазване бита на обитаване.

Отпадъците могат да окажат влияние върху отделните компоненти на околната среда и човешкото здраве, ако не се вземат мерки за тяхното надеждно управление. Необходимо условие за това е наличието на съоръжения за тяхното третиране и обезвреждане, както и местоположението на тези съоръжения. С настоящия проект за ОУП са предвидени терени за предимно производствени зони,

където могат да бъдат разположени такива съоръжения без да се въздейства отрицателно върху здравето на населението.

При спазване на изискванията на законодателството по отношение управление на отпадъците, не се очаква отрицателно въздействие на този фактор върху компонентите на околната среда.

11. Опасни вещества

Предвижданията на проекта на ОУП на Община Симеоновград няма да променят съществено съществуващата ситуация по отношение на опасните вещества и управление на риска. Описаните характеристики на общата концепция на ОУП на община Симеоновград – целеви ориентири и принципи, го определят като планов документ, насочен към екологосъобразно устройство на общинската територия. Ориентиран е към ограничаване до минимум на неблагоприятните последици от урбанизация на територията и по-нататъшно протичане на урбанизационния процес към постигане на баланс между природна и урбанизирана среда. Тъй като съгласно разпоредбите на Закона за устройство на територията (чл. 103, ал. 2) общите устройствени планове определят преобладаващото предназначение и начин на устройство на отделните структурни части на териториите, обхванати от плана, конкретното предназначение и начин на устройство на отделните поземлени имоти в обхвата на ОУП се определя от подробни устройствени планове. На тази база, в проекта на ОУП не може да се предвиди конкретна реализация (изграждане) на ново предприятие и/или съоръжение с нисък или висок рисков потенциал, както и да се предвидят данни за количествата на опасните вещества по Приложение № 3 на ЗООС, които ще бъдат налични в предприятието/съоръжението. Такива предприятия и съоръжения могат да бъдат предвидени в следващите нива и етапи на проектиране и при условие, че се прояви такава инвестиционна инициатива, се предприемат съответните действия по реда на ЗООС. При условие, че при реализацията на даден инвестиционен проект инструкциите за работа с опасни вещества се спазват стриктно, не следва да се очаква въздействие върху компонентите на околната среда от фактор „опасни вещества”.

12. Рискови енергийни източници

12.1. Въздействия от шума

От направения анализ на съществуващото състояние на транспортно-комуникационната осигуреност на община Симеоновград е видно, че транспортната достъпност на всички населени места на територията на общината е добре осигурена и не е необходимо изграждане на допълнителни трасета. Т.е. няма да има предпоставки за допълнителни шумови емисии в околната среда и по-специално в жилищните зони на Общината. Третокласни пътища преминават през няколко от населените места, но ниската им натовареност не създава наднормени емисии на вредности, поради което не се налага изграждането на обходни отсечки. Като перспектива за транспортната инфраструктура на общината остава приоритетното поддържане и подобряване на съществуващата пътна мрежа. Като основно изискване се определя цялостното оптимизиране на системата от комуникационни артерии, реконструкция и отваряне там, където е възможно, на напречни връзки с цел облекчаване трафика по основните направления, а с това и намаляване на шумовото натоварване. Подобряване състоянието на пътните настилки, съчетано с подходящо крайпътно озеленяване, също би довело и до по-добра акустична среда в населените места на община Симеоновград.

Съгласно представения Баланс на територията с новопроектирания ОУП на община Симеоновград се предвижда нарастване на площите за производствени дейности с 98,51% (73,57 ха). Общият устройствен план предвижда нови предимно производствени устройствени зони Пп1, основно край входно-изходните транспортни връзки в общинския център, селата Троян и Дряново, в по-малка степен - при село Калугерово. Въпреки че съществуващите предприятия в производствения сектор не функционират в пълен капацитет, разположението може лесно да привлече нови инвестиционни интереси, най-вече в тези нови зони Пп1.

Съгласно ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОУП на ОБЩИНА СИМЕОНОВГРАД за устройство на производствените територии се предвиждат следните показатели:

Таблица 96:

УСТРОЙСТВЕНИ ПОКАЗАТЕЛИ

Устройствена категория	Устройствени параметри		
	Макс. плътност на застр. в %	Макс. Кинт	Мин. озеленена площ в%
Пп - Предимно производствена устройствена зона и терени, съществуващи	60	2,00	30
Пп1 - Предимно производствена устройствена зона и терени, проект	50	1,50	50

Т.е. с новия ОУП на Общината се намаля максималната плътност на застрояване и се увеличава делът на озеленяване в зоните Пп1. При бъдещото подробно градоустройствено планиране за тези терени следва да се предвижда площ за озеленяване $P_{оз} = \text{мин. } 50\%$ за всяко новоотредено УПИ поотделно. Планираното озеленяване, освен естетични функции, ще играе положителна роля и в акустичен аспект, ограничавайки и поглъщайки евентуални шумови емисии от производство в конкретен УПИ. При проектирането следва да се оценят евентуалните шумови емисии и се предвидят мерки за недопускане превишаването на граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, регламентирани в Приложение № 2 към чл. 5 на Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ.

На този етап не се очаква горепосочените предвиждания за промишлените зони в проекта за ОУП да доведат до неблагоприятно въздействие върху акустичната среда на територията на община Симеоновград.

Зелената система на населените места е от съществено значение за комфортната акустична среда. Проучванията и анализите, извършени от екипа, разработващ новия ОУП на община Симеоновград, констатира, че населените места в общината имат не големи на брой и площ зелени територии, които се нуждаят от по-добра поддръжка; към момента терените с озеленяване, паркове и градини съставляват едва 0,02% от територията на общината. Следва да се отчете наличието на дворна зеленина, чиято интензивност е значителна в парцелите за индивидуално жилищно строителство и оказва благоприятно общо въздействие върху микроклимата и акустичната среда в населените места на Общината. По отношение на прогнозата за развитие на зелената система в общината се предвижда значително увеличение с около 1565%, достигайки 0,31% от територията на общината. Също така са предвидени нови 10,13 ха терени за рекреационни дейности, курортни и вилни зони; терените за спорт и атракции запазват досегашните си размери. Тези терени имат за цел да се обогати зелената система в общината и да се предоставят необходимите условия за местната общност и гостите на общината за активен спорт, отдих и рекреация и други социални дейности чрез съществуващите и новопредвидени градски, крайградски паркове и места за отдих..

Съгласно ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОУП на ОБЩИНА СИМЕОНОВГРАД за устройствените зони и терените за рекреационни дейности (Ок, Ок1) се предвижда минимум 50% озеленени площи, голяма част от тях – висока дървесна растителност. Тази растителност освен естетическо въздействие има и добри шумопоглъщащи и шумоизолиращи свойства, така че да се осигури добра акустична среда в тези зони, а и на територията на Общината като цяло.

Предвижданията на ОУП на община Симеоновград ще способстват за ограничаване и намаляване на евентуални шумови емисии в урбанизираните зони на общината и ще осигурят благоприятна, комфортна акустична среда за населението.

В проекта за ОУПО Симеоновград няма заложен предпоставки за възникването на наднормени вибрации, отразяващи се неблагоприятно върху околната среда и здравето на жителите на общината.

12.2. Въздействия от йонизиращи лъчения

Източници на допълнителни йонизиращи лъчения могат да бъдат ядрени аварии, атомни електроцентрали, дейности и инсталации за получаване и преработка на ядрено гориво, източници, използвани за медицински нужди (рентгенови апарати за диагностични цели, радиоизотопи, използвани за диагностика и терапия) и други.

Предложенията за градоустройствени решения, заложили в оценявания проект за ОУП на община Симеоновград, нямат пряко отношение към разгледаните източници на йонизиращи лъчения; не се предвиждат терени за такива дейности. Поради това не се очаква реализацията на плана да доведе до промяна на радиационния статус на територията на община Симеоновград.

12.3. Въздействия от електромагнитните (нейонизиращи) излъчвания

Основните източници на повишени електромагнитните излъчвания на територията на община Симеоновград с възможно неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве и околната среда са радио- и телевизионните предаватели, подстанцията за високо напрежение, електропроводите, трафопостовите, охраняващи жилищни квартали и сгради, аналоговите и цифровите базови станции за мобилна комуникация и др.

Съгласно Обяснителната записка към ОУП на община Симеоновград електроенергийната система на прилежащата територия е добре развита и оразмерена да поема по-голямо натоварване. Техническото състояние на използваните съоръжения е добро и към настоящия момент не е необходимо изграждането на нови такива. Следователно няма да има нови съоръжения, които да създават допълнителни ЕМП в околната среда и селищните територии. На лице са достатъчно мощности при необходимост да бъдат запазени новоизградени производствени или жилищни зони.

Евентуално бъдещо изграждане и точното местоположение на нови трафопостове е предмет на проучвания в следващ планов етап (при разработване на ПУП и конкретни инвестиционни проекти). Тогава следва да се приложат всички нормативни изисквания, касаещи изграждането на електропреносни мрежи и съоръжения, с цел безопасност и защита от възникване на наднормени електромагнитни излъчвания.

Изграждането на тези съоръжения следва да бъде извършено при стриктното спазване на изискванията на съответните нормативни документи. Така ще се осигури превенция и по отношение нивата на електромагнитните излъчвания в околната среда.

По принцип при спазване съответствие с действащите нормативи не се очакват вредни въздействия от ЕМП върху компонентите на околната среда и здравето на хората. В подробните устройствени планове следва да се следи за разположението на трафопостовите, охраняващи отделните групи от сгради.

Друг възможен източник на ЕМП в околната среда са елементите на съобщителната инфраструктура. Съгласно предоставената информация мрежата на мобилните оператори на територията на община Симеоновград има добър обхват. На този етап няма информация за планирано изграждане на територията на общината на нови базови станции на трите мобилни оператора, които имат добре развита клетъчна мрежа в цялата страна.

В така представения проект за ОУП на община Симеоновград няма предпоставки за възникването на наднормени електромагнитни излъчвания в околната среда и жилищните зони.

В заключение може да се обобщи, че не се очакват значителни и трайни негативни въздействия от шум, вибрации, йонизиращи и електромагнитни излъчвания в околната среда от реализацията на ОУП на община Симеоновград.

13. Въздействия върху здравно-хигиенните аспекти на околната среда

При оценката на риска са преценени факторите и тяхното влияние върху човешкото здраве в резултат на урбанизацията предвидена с предварителния проект за ОУП на община Симеоновград.

Основната цел на ОУП е да осигури устойчиво развитие и благоустрояване на община Симеоновград в съответствие със специфичните природни и обществено-икономически дадености и да създаде най-благоприятни условия за обитаване, труд и отдих на постоянното население на общината. Представеният ОУП с разработените в него: комфорт на обитаване; екологосъобразно развитие на стопанството и промишлеността; обезпеченост с техническа и инженерна инфраструктура; обезпеченост със социална инфраструктура – отговарят на съвременните нормативи и стандарти на ЗУТ и Наредба № 7 на МРРБ за правила и норми за устройство на различните видове територии. Основните параметри на ОУП са дадени в Правила и нормативи за прилагане на ОУП.

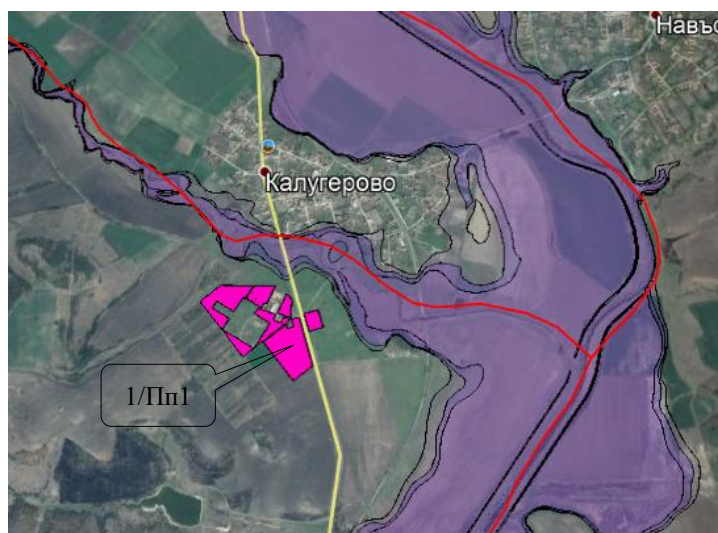
Устройствените решения, подкрепящи развитието на стопанския сектор в общината ще допринесат за създаване на условия за приемлива среда на труд и опазване на здравето на населението в синхрон с опазване и използване на потенциала на природните дадености и ще създава благоприятни условия за привличане на чужди инвестиции и разкриване на нови работни места. Проектът предвижда предимно производствени и нови смесени обслужващи и складово-производствени зони във всички населени места в общината, с които се осигуряват устройствени условия за реализация на инвестиционни инициативи, свързани с изграждането на малки и средни предприятия, за обекти на логистиката и на епизодичното, периодичното и ежедневното обслужване.

С ОУП се създадат устройствени предпоставки за опазване и развитие на недвижимото културно наследство в единство с нематериалното културно наследство и тяхното популяризиране като основен ресурс за устойчиво развитие на общината, източник за стимулиране на всички функционални системи. Синтезът на природни и културни ценности представя интегрална и разнообразна картина – основа за образование, изследвания, опазване и туризъм.

Анализираните нива на атмосферните замърсители за прогнозния период са основание да се твърди, че в общината няма големи замърсители на атмосферния въздух. Реализацията на ОУП не е свързана с появата на нови значителни източници на емисии в атмосферния въздух, които да окажат отрицателно въздействие върху качеството на въздуха в община Симеоновград.

При реализиране на проекта ОУП на Община Симеоновград не се очаква да настъпят съществени промени в хидроложки и хидрогеоложки условия. Организираното пречистване на отпадните води изключва промени в хидрографската мрежа, нарушения и промени в хидрогеоложкия режим на повърхностните и подземни води. При условие, че се спазват предложенията за улавяне, отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води и свързаните с тях нормативни документи, промените в обхвата на система “Обитаване” няма да окажат негативно въздействие върху околната среда и в частност повърхностните водни течения и подземните води.

Разположението на новите устройствени зони (1/Пп1) в землището на с. Калугерово е съобразено с високите води на р. Сазлийка и притоците ѝ по отношение на риска от наводнения в района. Зона 1/Пп1 не попада в заливаеми зони.

Планът предвижда разширение на строителните граници на града за нуждите на обитаване, вилен и курортен отдих и обществени услуги. При тяхното проектиране са взети в предвид разположението на съществуващите бивши селскостопански дворове и разположението на новите предимно производствени и нови смесени обслужващи и складово-производствени зони в тях. На този етап не се очаква тези предвиждания за промишлените зони в проекта за ОУП да доведат до неблагоприятно въздействие по отношение на здравето на населението в община Симеоновград. При конкретното проектиране на бъдещи намерения в тези зони е необходимо да се оценят евентуалните здравни въздействия и се предвидят съответните мерки. Предвидените терени за озеленяване в размер на 65,71 ха ще способстват за ограничаване и намаляване на евентуални шумови емисии в

урбанизираните зони на общината и ще осигурят благоприятна, комфортна акустична среда за населението.

В проекта няма заложен предпоставки за възникването на наднормени вибрации, йонизиращи и електромагнитни излъчвания, отразяващи се неблагоприятно върху околната среда и здравето на жителите на общината.

Предвид стопанското, рекреационното, екологичното и естетическото значение на горите в община Симеоновград, ОУП предвижда запазване в максимална степен предназначението на тези територии и ограничаване възможностите за промяна на предназначението на съществени части от тях за други нужди.

С проекта за ОУП на община Симеоновград, успешно от хигиенни позиции се определят рамките за бъдещото планиране и управлението на устройствения процес. Поставени са изискванията към последващите подробни устройствени планове (ПУП) със съответните план схеми, определено е устройството на различните видове територии в съответствие със здравно-профилактичните изисквания. Предвидени са необходимите мерки за гарантиране и в бъдеще на здравословни условия за живот, като всички дейности и обекти в плана не създават условия за повишаване на здравния риск за населението.

От комунално-хигиенни позиции може да се обобщи, че проекта на ОУП на община Симеоновград не съдържа предвиждания, които могат да доведат до негативни ефекти за здравето на населението в общината. В проекта на ОУП се регламентира съвременна териториална планова основа за дългосрочно устойчиво и екологосъобразно устройствено развитие, в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за общината природни, културно-исторически, туристически и други дадености.

VII. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО ОТСТРАНЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

За предотвратяване на възможните отрицателните въздействия следва да бъдат предвидени и спазвани мерки за тяхното ограничаване по време на етапа на планиране и проектиране на конкретните дейности и намерения в съответните устройствени зони в проекта за ОУП на Община Симеоновград.

Предложените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятни последици върху околната среда и здравето на населението от прилагането на Общия устройствен план на Община Симеоновград, както и за общо подобряване на екологичните и санитарно-хигиенните условия са систематизирани по групи, съответстващи на изискванията на нашето законодателство и в последователност, съответстваща на направените анализи и прогнозни оценки, като съответно групирани по компоненти и фактори на околната среда.

Посочените от експертния колектив, изготвил екологичната оценка, мерки са дадени като предложения, които могат да бъдат редуцирани, добавени нови или променени от компетентния орган по околна среда – РИОСВ-Хасково, преди приемането им в окончателен вариант.

Мерки, свързани с качеството на атмосферния въздух и микроклимат

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Намаляване на използването на твърди горива за битово отопление и замяна с електричество, газ и алтернативни енергийни източници за отопление в битовия сектор.	По време на прилагането на плана
2.	С цел ограничаване изпускането на неорганизираните емисии на замърсители в атмосферния въздух през периода на строителство, на отделните обекти, в предвидени с плана устройствени зони да се изиска от възложителя: - Използването на мерки за системно оросяване с цел намаляване емисиите от прах – на използваните пътища и алеи, при провеждане на изкопни работи, при товаро-разтоварни работи; - Транспортиране, товарене и разтоварване и складиране на прахообразуващи строителни материали да се извършва при спазване изискванията на ЗЧАВ и наредбите към него.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на повърхностните и подземни води

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Рекултивация на засегнатите от изземването на инертни материали участъци.	По време на прилагането на плана
2.	Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси, както и рекултивация на засегнатите участъци.	По време на прилагането на плана
3.	Намаляване на общото количество на непречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания чрез прилагането на краткосрочните, средносрочните и дългосрочни инвестиционни проекти, заложен в РГП на „ВиК“ ЕООД – Хасково.	По време на прилагането на плана
4.	Прилагане на съвременни екологични методи и контрол при управление на отпадъците.	По време на прилагането на плана
5.	Прилагане на добри земеделски и фермерски практики.	По време на прилагането на плана

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
6.	Възстановяване и поддържане на ХТС.	По време на прилагането на плана
7.	Контрол при отпадане на площи от категорията „поливни” поради хаотична смяна на предназначението на земята.	По време на прилагането на плана
8.	Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от речните корита.	По време на прилагането на плана
9.	Укрепване и поддържане на речния бряг и речните корита от ерозия.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на почвите и почвените ресурси

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Селективно отнемане на хумусния хоризонт на почвата (изключение при плитките и скелетните почви) в процеса на изкопните работи на всички строителни обекти, правилно съхранение и оползотворяване на хумусната почва (Съгласно изискванията на Наредба № 26)	По време на прилагането на плана
2.	Рекултивация на нарушените терени след приключване на строителните дейности на всички инвестиционни обекти	По време на прилагането на плана
3.	Спазване на изискванията за големините на наклоните на откосите и за височината на насипните слоеве съобразно механичния състав на несвързаните субстрати при техническата рекултивация на нарушените терени	По време на прилагането на плана
4.	Задължително използване на местни тревни и дървесни видове (от прилежащите територии), особено на защитени такива, при биологичната рекултивация на нарушените терени.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на геоложката основа и минералното разнообразие

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Основният принцип, който следва задължително да се спазва при изграждането на нови или при реконструкцията на съществуващи строителни обекти и съоръжения, е строителните дейности да се извършват след провеждането на конкретни и подробни инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания, при стриктно спазване на законовата и подзаконова нормативна уредба и на всички норми за проектиране и изпълнение на строително-монтажните работи.	По време на прилагането на плана
2.	В наклонени терени допустимостта, степента и характерът на строителното усвояване на съответната територия да се определят след извършване на цялостни и детайлни инженерно-геоложки проучвания, доказващи общата и локална устойчивост на склона, както и поведението му при бъдещо застрояване. Инженерно-геоложките и хидрогеоложките проучвания (ИГХГП) да се извършват за територия, а не за единични имоти, като се отчита взаимодействието между съседни имоти по наклона на склона. При доказана необходимост, строителството се предхожда от изграждане на укрепителни мероприятия. Стриктно спазване на: - изискванията на Наредбата за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони; - нормите за проектиране на плоско фундаране (включително - глава осма: „Особености при проектиране на сгради и съоръжения в наклонени терени”); - съществуващите забрани и ограничения за строителство в терени засегнати или потенциално опасни от възникване на свлачищни или срутищни процеси.	По време на прилагането на плана
3.	Да се изградят нови и да се поддържат съществуващите укрепителни съоръжения в подсечени при строителството наклонени терени или в стръмни склонови (скатови) участъци. Да се промени досегашния подчертано технически подход при изграждането на укрепителни съоръжения, като се прилагат по екологосъобразни методи и конкретни решения, които биха нарушили в по-малка степен естествения ландшафт.	По време на прилагането на плана
4.	В окончателния проект за ОУП да се отрази находище „Райново” за добив на строителни материали – гнайсошисти в землището на	Окончателен проект на ОУП

Мерки за опазване на ландшафта

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Да се предприемат съответните геозащитни мероприятия, по отношение на регистрираните в общината значителен брой свлачища. Същите да бъдат отразени в окончателния проект за ОУП.	Окончателен проект на ОУП
2.	Извършване на ландшафтно-устройствени мероприятия, за защита и възстановяване на съществуващите традиционни за общината ландшафти.	Окончателен проект на ОУП

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
3.	Приобщаване на обекти и съоръжения на техническата и транспортната инфраструктура в ландшафтното оформяне на прилежащите пространства;	Окончателен проект на ОУП
4.	Изграждане на предвидените зелени зони и ландшафтно оформяне с растителност на територията, предвидени с проекта за ОУП на община Симеоновград за приобщаване към околния ландшафт.	Окончателен проект на ОУП
5	Да се спазва % плътност на озеленяване, предвидени в проекта за ОУП, заложили и отразени в „Специфичните правила и норми“ за прилагане на ОУП на община Симеоновград.	Окончателен проект на ОУП
6	Използване на съвременни методи на проектиране, съобразени с основния критерий за максимално вписване на новопредвидените обекти, в устройствено определените зони съгласно проекта за ОУП спрямо съществуващата околност и ландшафт.	Окончателен вариант на ОУП

Мерки за опазване на биоразнообразието (флора, фауна, защитени територии и зони)

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	При изграждане на обектите, в новите устройствени зони да не се засягат терени извън границите на застрояване. Да се маркират с трайни знаци външните граници на отделните строителни площадки.	
2.	При реконструкция и ново строителство, свързано с разрушаване на стари сгради, разрушаването да се извършва след приключване на периода на гнездене и след обследване на подпокривните пространства за наличие на прилепи.	По време на прилагането на плана
3.	При прилагането на проекта за ОУП за инвестиционни предложения, включени в приложение 1 и 2 на ЗООС да започне след проведена процедура по реда на глава 6-та от ЗООС и по оценка на съвместимостта на предвижданията в тях с предмета и целите на опазване на защитените зони.	По време на прилагането на плана
4.	Да не се допуска внасянето на растителни видове, включени в списъка на инвазивните и потенциално инвазивните чужди видове висши растения за България, индикатор SEBI 10 – Инвазивни чужди видове за Европа (източник ИАОС http://eea.government.bg/bg/soer/2010/biodiversity-nem/biologichno-raznoobrazie-natsionalna-ekologichna-mrezha-1).	По време на прилагането на плана
5.	При бъдещото планиране на зоните за 1/Оо1, и 4/Оз1 да бъде запазена максимално съществуващата растителност, особено върху териториите разположени в границите на ЗЗ ВГ0000578 „Река Марица“. Където е необходимо да се възстановят и/или подобрят полустествените местообитания, за да се сведе въздействието на устройствените зони до минимална степен.	По време на прилагането на плана
6.	Заустванията на канализационните води в населените места да се поставят под системен контрол, до изграждането на ПСОВ, за недопускане на замърсяване на прилежащите природни местообитания, и местообитания на целеви животински видове.	По време на прилагането на плана
7.	За новите устройствени зони да се осигури приоритетно изграждане на водоснабдителни и канализационни мрежи и съоръжения на отпадъчните води, с цел съхранение на подходящи местообитания на по-голяма част от целевите животински видове предмет на опазване в защитените зони и всички естествени биотопи на видове, с които външните граници на населените места от ОУПО граничат.	По време на прилагането на плана

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
8.	По време на строителството на обектите в отделните УЗ, да се спазват разпоредбите на <i>Закона за управление на отпадъците</i> и подзаконовите нормативи за неговото прилагане, с цел предотвратяване на битово замърсяване и засягане на растителността и растителна покривка.	По време на прилагането на плана
9.	Конкретни дейности свързани с ремонт и поддръжка на техническата инфраструктура да бъдат оценявани още при планиране/проектиране, за свеждане до минимум въздействията върху прилежащите природни местообитания или местообитания на видове.	По време на прилагането на плана

Зелена система

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Поддържане на актуален публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение в общината (съгласно чл. 63, ал. 1 от ЗУТ). В регистъра се препоръчва периодично да се актуализира информация за тяхното състояние и необходимите дейности по поддръжката и/или реконструкцията.	По време на прилагането на плана
2.	Подбор и съобразяване на подходящи видове за озеленяване, така че да изпълняват санитарно-хигиенната си функция и да не оказват негативно въздействие върху компонентите на околната среда.	По време на прилагането на плана (при проектиране на нови и поддръжка на съществуващите зелени системи)
3.	При извършване на благоустройствени дейности в жилищните квартали това да не става за сметка на намаляване на площи от зелената система на населеното място.	По време на прилагането на плана
4.	Своевременно отстраняване на изсъхнали или опасни дървета и клони, и цялостно поддържане на доброто състояние на зелената система в територията на населените места.	По време на прилагането на плана

Мерки за ограничаване вредното въздействие на отпадъците

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Действия по контрол и превенция за недопускане на нови замърсявания и периодично почистване при поява на нови нерегламентирани сметища.	По време на прилагането на плана
2.	Започване на строителните работи на обекти и съоръжения само при сключен договор с лицензирана фирма за обезвреждане на опасните отпадъци, които ще се генерират.	По време на прилагането на плана

Мерки за ограничаване вредното въздействие на опасните вещества

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	При подробното устройствено планиране на обекти в производствени зони, чиято дейност е свързана с производството и/или употребата и/или съхранението на опасни химични вещества и смеси, и при които има потенциален риск от възникване на авария, поради наличието на опасни химични вещества и смеси, включени в Приложение 3 на ЗООС, същите следва да се съгласуват с компетентните органи и извършат съответните процедури съгласно приложимото законодателство.	По време на прилагането на плана

Мерки за подобряване на акустичната обстановка

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	При одобряване на проекти, включени в обхвата на ОУПО Симеоновград за строежи в близост до съществуващи промишлени, транспортни или локални източници на шум, местоположението на проектираните сгради да осигурява защита от шум по смисъла на Наредба № 4 от 27.12.2006 г. на МРРБ, МЗ, МВР и МОСВ (обн. ДВ бр.6/ 2007 г.): - при спазване на условието нивото на шума за избраното местоположение, създадено от съществуващ или очакван шум от автомобилен, релсов и въздушен транспорт, локални и промишлени източници, да е по-малко от граничните стойности на нивото на шум съгласно табл. 2 на приложение № 2 от Наредба № 6 от 2006 г. към Закона за защита от шума в околната среда; - жилищни сгради, сгради за обществено обслужване, административни и производствени сгради да не се разполагат в територия и устройствена зона с доказано съществуващо или очаквано ниво на шума над граничните стойности на нивата на шум за съответната зона. Изключения се допускат само след осигурена защита от шум в съответствие със същата наредба	По време на прилагането на Плана/При одобрения на инвестиционни проекти в обхвата на ОУПО Симеоновград

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
2.	За ограничаване на шума, излъчван на строителните площадки, за всички строежи на отделните инвестиционни проекти, които ще се реализират с обхвата на ОУПО, да се изпълняват мерките, предвидени в глава трета от Наредба № 4 от 27.12.2006 г.	По време на прилагането на Плана/При одобрения на инвестиционни проекти в обхвата на ОУПО
3.	Ремонт на уличната и пътна настилка на основните артерии на града, където това е възможно	По време на прилагането на плана
4.	Допълнително улично и крайпътно озеленяване, където е възможно	По време на прилагането на плана

Мерки за ограничаване въздействието на електромагнитните полета

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	При възможност извършване на оценка на здравния риск за населението от община Симеоновград в сътрудничество с РЗИ-Хасково при продължителна експозиция на електромагнитни лъчения от различните източници, функциониращи на територията на общината. Предоставяне обществен достъп до резултатите от направената оценка с цел осъществяване на комуникация с обществеността относно съществуващите рискове	По време на прилагането на плана

Мерки за подобряване на радиационна среда

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Не са необходими специални мерки	-

Мерки за опазване на културно-историческото наследство

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Съхраняване и поддържане на съществуващите исторически ценности на културата и други обекти на КИН на територията на Община Симеоновград и правилното им използване като ресурс за културен туризъм.	По време на прилагането на плана
2.	Да се спазват изискванията на чл. 161 от Закона за културното наследство, според който при осъществяването на инвестиционни проекти на физически и юридически лица в територии, за които има данни за наличие на такива обекти, да се извършват предварителни археологически проучвания, с които се установява дали те няма да бъдат засегнати или нарушени.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на здравно-хигиенните условия

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Разполагането на обслужващи и търговски обекти в жилищните територии да бъде съобразено с недопускане на наднормени стойности на проникващ шум и други вредни фактори на околната среда.	По време на прилагането на плана
2.	Отделните разработки следва да се съобразяват с изискванията на чл. 31 от Закона за здравето, относно осигуряване опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека биологични, химични и социални фактори.	По време на прилагането на плана

Забележка: Изложените в този раздел мерки имат характер на предложения, които при необходимост да бъдат допълнени и/или видоизменени от Компетентния орган.

VIII. МОТИВИ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И ОПИСАНИЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПО СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ

1. Алтернативни варианти за постигане целите на плана

В процеса на изготвяне на проекта за ОУП на Община Симеоновград, от страна на проектантския колектив са извършени работни обсъждания на алтернативи по всяко едно от устройствените решения свързани с плана, с представители на специалисти и заинтересовани лица от различни обществени групи (включително общинската администрация, общинския съвет, градоустройствени и технически специалисти, експлоатационни дружества и др.).

Разработените в етап предварителен проект на ОУП устройствени варианти отразяват и баланса на вижданията на консултираните към момента заинтересовани страни в степента в която съчетаването на тези виждания е възможно. Мотивите за избор на алтернативите, залегнали в окончателната версия на проекта на ОУП, се свеждат до следните групи критерии:

- 1) функционалност и постигане на поставената устройствена цел;
- 2) степен на очакваното въздействие върху околната среда и качеството на живот;
- 3) осигуряване на подходяща за реализацията на функциите му жизнена среда.

Проекта за ОУП на Община Симеоновград, е Възложен за изготвяне от Община Симеоновград, на Обединение „План Консулт Симеоновград“ ДЗЗД. Представената ни проектна документация и разработки към проекта за ОУП на Община Симеоновград, не са разгледани и предвидени алтернативни варианти на проекта.

Към настоящия момент съществуват следните два реално осъществими алтернативни варианта за реализация на ОУП на Община Симеоновград:

- 1) Реализиране на ОУП в представения вариант;
- 3) Нулевата алтернатива - алтернативата планът да не се изпълни;

Реализацията на „Нулевата алтернатива“ не е препоръчителна, тъй като:

- Голяма част от устройствените задачи, заложи в предварителния проект за ОУП на Община Симеоновград са насочени към подобряване на характеристиките на околната среда, намаляване на възможните рискове за здравето и осигуряването на по-добро качество на живот.
- Направени са конкретни предвиждания свързани с развитието на производството и устойчивото потребление. За запазване на естествените характеристики на природната среда в максимална степен, с проекта за ОУП са препоръчани градоустройствени параметри, отговарящи на спецификата на територията и избраната за нея функция. Със заложените решения на ОУП се търси създаване на балансирана, качествена и устойчива среда за съхранение на съществуващото биоразнообразие на територията на община Симеоновград.

Предвид на изяснените въздействия считаме, че реализирането на ОУП на Община Симеоновград ще доведе до подобряване качеството на средата за живеене, труд и почивка, без да води след себе си необратими промени в околната среда и значителни негативни въздействия.

2. Описание на методите за извършване на екологична оценка

Настоящият доклад по екологична оценка и направените екологични анализи на отделните компоненти от реализацията на проекта за Общия устройствен план на Община Симеоновград, е изготвена в съответствие със Закона за опазване на околната среда и Закона за устройство на територията, съгласно изискванията за съвместяване на процедурите по планиране и екологична оценка. Екологичната оценка на ОУП е разработена като екологична част, изпълняваща функцията и на екологична оценка, която да отговаря на изискванията на ЗУТ и на НАРЕДБА № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове като освен това в нея бъдат включени и всички елементи на екологичната оценка, така, както те са определени в актуализираните в периода 2012 г. –

2018 г. нормативни документи - ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

При изготвянето на екологичната оценка са използвани най-актуалните налични данни към момента за територията на града, областта и общината.

Основните методи, използвани в процеса на работа по доклада за ЕО следват изискванията на Наредбата за ЕО и включват събиране и обработка на данни; изследване на литературни и нормативни източници; документален анализ; сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране на отрицателните въздействия.

При разработването на настоящия документ са използвани методически принципи, подходи и конкретни методики, както следва:

Методически принципи:

- принцип на териториалност, съгласно който територията е интегрираща категория, степента на усвояване на която определя характера на съществуване и развитие;
- принцип на системност, според който всяко явление се разглежда като част от единна система;
- принцип на приемственост, съгласно който проблемите на околната среда са предмет на внимание във всички фази на планиране, проектиране, строителство и експлоатация;
- принцип на относителна оптималност, съгласно който управлението на околната среда се осъществява на база оптимално съчетаване на процесите на урбанистично развитие с капацитета на природните ресурси и условията за живот на населението;
- принцип на приоритетност, при който определен процес или фактор има предимствена роля пред останалите;
- принцип на предпазването, при който, ако за дадено въздействие няма достатъчно информация, то се приема най-лошият възможен сценарий.

Методически подходи:

- при проучване на съществуващото състояние се прилагат основно аналитичните подходи;
- системно-структурния подход е в основата на оценката на съществуващото състояние на компонентите на околната среда;
- прогнозата на компонентите се базира на сценариите на намеренията за развитие, групирани по съответен начин.

При изследване на растителния свят на територията на община Симеоновград е използван маршрутният метод и методът на пробните площадки. Определянето на видовете е извършено по Флора на Република България, том 1-10 и по Определител на висшите растения в България (Кожухаров (ред.) 1992). Определянето на местообитанията е според Ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Кавръкова, Димова, Димитров, Цонев & Белев, 2005).

Определянето на местообитанията е според алгоритъма и критериите за определяне и картиране на хабитатите включени в Натура 2000 (Цонев, Димова, Белев), ръководството за определяне на местообитания от европейска значимост в България (Зелени Балкани) и ръководството за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България (Зингстра).

За оценка състоянието на животинския свят са използвани основни методи и подходи за преки теренни изследвания на бозайниците и птиците.

Конкретните методики и ръководства, както и всичко останали литературни и нормативни документи са описани в *Раздел X*.

Настоящият документ е разработен в съответствие с приетото Задание и отправените препоръки от РИОСВ-Хасково и др. институции и обществени организации в етапа на консултации за определяне на обхвата настоящата оценка.

За целите на определяне на състоянието на околната среда е искана информация по реда на ЗДОИ от различни институции. Получената информация включва данни за основните компоненти необходими за коректното провежданата анализите и регистриране на основните тенденции по всеки от компонентите и факторите на средата.

Информация за всички останали информационни източници, методики, ръководства, нормативни документи стратегически, планови и др. документи е посочена в *Раздел X* по-долу.

3. Трудности по събиране на необходимата за това информация

Основните затруднения при набиране на данните за изготвяне на Екологичната оценка са свързани с достъпа до актуална информация, по някой от частите от доклада. Част от данните са събирани от експертите на място, извършени са огледи и анализи на наличната информация.

IX. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА - СРОКОВЕ, ОТГОВОРНИЦИ, САНКЦИИ

След приемането и одобряването на проекта за ОУП на община Симеоновград, прилагането му следва да се извърши съгласно Специфичните правила и нормативите, които са неразделна част от Плана.

Въз основа на резултатите и изводите от прогнозите за въздействие върху околната среда и човешкото здраве в резултат от прилагането на ОУП на община Симеоновград, препоръчваме следните конкретни мерки, въз основа на които да се извършва наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при неговата реализация:

Таблица 97:

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Контрол на замърсителите на атмосферния въздух	Периодичен	Измерени стойности на замърсителите	Ежегодно	РИОСВ-Хасково
Спазване на нормите за качество на атмосферния въздух, като се намаляват емисиите от транспорта и битовия сектор, чрез подобряване състоянието на пътната мрежа и намаляване на количествата на изгряните твърди горива за битово отопление на района.	Постоянен	Брой регистрирани превишения на нормите	Ежегодно	Община Симеоновград и РИОСВ-Хасково
Контрол на водопотреблението	Постоянен	Консумирана вода	Ежемесечно	Басейнова дирекция, РИОСВ, община
Мониторинг на повърхностните, подземните и крайбрежните води	Постоянен	По критериите на НСЕМ	Ежемесечно	Басейнова дирекция, РИОСВ, община
Мониторинг на питейните водоизточници	Подтоянен	Дебит и качества, по показателите на ВиК и НАСЕМ	Ежемесечно	В и К, РЗИ, община
Мониторинг на точковите източници на замърсяване	Постоянен	В зависимост от вида замърсяване	Ежегодно	РИОСВ, община
Оперативни дейности по почистване и рекултивиране на всички нерегламентирани сметища и замърсени терени, в случай на регистриране на такива	Постоянен	1) Брой и площ на регистрирани замърсени терени 2) Брой и площ на изчистените терени	Ежегодно	Община Симеоновград със съдействието на РИОСВ-Хасково
Оперативен контрол за спазване на изискванията за извършване на инженерно-геоложки проучвания в етапа на инвестиционно проектиране.	Постоянен / В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация	Справка на одобрените инвестиционни проекти и наличието на инженерно-геоложки проучвания	Ежегодно	Община Симеоновград

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Оперативен контрол над дейностите по рекултивация на нарушени терени	Постоянен	1) Наличие на нови нарушени терени (брой/ площ/ характер на регистрираните нарушения) 2) Рекултивирани обекти (брой на обектите и обхват на рекултивационни дейности)	Ежегодно	Община Симеоновград със съдействие на РИОСВ-Хасково
При озеленяването да се използват местни растителни видове, и да се избягва употребата на инвазивни и чуждоземни растителни видове и да се прилага Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Симеоновград	Постоянен / В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация	Предотвратяване вноса на нетипични за геоботаническият район видове и запазване характера на местната растителност.	Ежегодно	Община Симеоновград, Възложители
Спазване режимите и дейностите заложи в Планове за управление за териториите, които са със специфичен статут (защитени територии съгласно ЗЗТ, ЗБР и Закон за културното наследство) в границите на Общината, в съседство, на които ще се извършват строителни дейности.	Постоянен / В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация	Превантивен и оперативен контрол за спазване режимите и дейностите заложи в Планове за управление за териториите, които са със специфичен статут (защитени територии съгласно ЗЗТ, ЗКН) в границите на Общината, в съседство, на които ще се извършват строителни дейности	Ежегодно	Община Симеоновград със съдействие на РИОСВ-Хасково, НИНКН
Опазване на културно-историческото наследство	Постоянен	Брой засегнати и нарушени културни ценности спрямо общия брой културни ценности на територията на Община Симеоновград	Ежегодно	Община Симеоновград, НИНКН (регионални структури)

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Да се прилагат мерките (действия) за подобряване на акустичната обстановка в краткосрочна, средносрочна и дългосрочна перспектива.	Постоянен	Доклад по контрол и наблюдение, и изпълнение на мерките	Ежегодно	Община Симеоновград

Забележка: Изложените в този раздел мерки имат характер на предложения, които при необходимост да бъдат допълнени и/или видоизменени от Компетентния орган.

X. ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА В ДОКЛАДА ЗА ЕО

ЗАКОНИ и НАРЕДБИ

1) ЗАКОН за опазване на околната среда

Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., посл. изм. ДВ. бр. 53 от 26 Юни 2018 г.

2) ЗАКОН за защитените територии

Обн., ДВ, бр. 133 от 11.11.1998 г., посл. доп. ДВ. бр. 96 от 1 Декември 2017 г.

3) ЗАКОН за биологичното разнообразие

Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 76 от 19 Септември 2017 г.

4) ЗАКОН за защита от шума в околната среда

Обн., ДВ, бр. 74 от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 12 от 3 Февруари 2017 г.

5) ЗАКОН за управление на отпадъците

В сила от 13.07.2012 г. Обн. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 53 от 26 Юни 2018г.

6) ЗАКОН за водите

Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 55 от 3 Юли 2018 г.

7) ЗАКОН за чистотата на атмосферния въздух

Обн. ДВ. бр.45 от 28 Май 1996 г., посл. изм. ДВ. бр. 85 от 24 Октомври 2017 г.

8) ЗАКОН за почвите

Обн. ДВ. бр.89 от 6 Ноември 2007г., посл. изм. ДВ. бр. 58 от 18 Юли 2017 г.

9) ЗАКОН за регионалното развитие

Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., посл. доп. ДВ. бр. 13 от 7 Февруари 2017 г .

10) ЗАКОН за устройство на територията

Обн. ДВ. бр.1 от 2 Януари 2001г., посл. изм. ДВ. бр. 55 от 3 Юли 2018 г.

11) ЗАКОН за подземните богатства

Обн. ДВ. бр. 23 от 12 Март 1999 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 96 от 1 Декември 2017 г.

12) ЗАКОН за горите

В сила от 09.04.2011 г. Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 83 от 9 Октомври 2018 г.

13) ЗАКОН за културното наследство

Обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 89 от 26 Октомври 2018 г.

14) ЗАКОН за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси

Обн. ДВ, бр.10/4.02.2000 г., изм. ДВ, бр.84 от 2 ноември 2012 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 53 от 26 Юни 2018г.

15) ЗАКОН за опазване на земеделските земи

Обн. ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 83 от 9 Октомври 2018 г.

16) ЗАКОН за здравето

В сила от 01.01.2005 г., Обн. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 18 от 27 Февруари 2018 г.

17) НАРЕДБА за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (загл. изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.)

В сила от 01.07.2004 г. Приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г. Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016г.

18) НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г.

19) НАРЕДБА № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на здравеопазването и министъра на икономиката, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г., изм. и доп., бр. 24 от 23.03.2004 г., в сила от 23.03.2004 г.

20) НАРЕДБА № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух

В сила от 30.07.2010 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването. Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010 г.

21) НАРЕДБА № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух

Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 45 от 14.05.1999 г., в сила от 1.01.2000 г.

22) НАРЕДБА № 14 от 23 септември 1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места

Обн. ДВ. бр.88 от 3 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.46 от 18 Май 1999г., изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2004г.

23) НАРЕДБА № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците

Издадена от Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването Обн. ДВ. бр.66 от 8 Август 2014 г.

24) НАРЕДБА № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти.

Издадена от Министерство на здравеопазването в сила от 03.05.1991 г. Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 1991г., попр. ДВ. бр.38 от 14 Май 1991г., изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г.

25) НАРЕДБА № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на икономиката, министъра на здравеопазването и министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 64 от 5.08.2005 г., в сила от 6.08.2006 г.

26) НАРЕДБА № 7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г. кн. 10/2004 г., стр. 363

27) НАРЕДБА за третиране на биоотпадъците

Приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г., обн. ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.

28) НАРЕДБА за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване

Приета с ПМС № 355 от 28.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.

29) НАРЕДБА за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали

Приета с ПМС 277 от 5.11.2012 г., обн., ДВ, бр. 89 от 13.11.2012 г., в сила от 13.11.2012 г.

30) НАРЕДБА за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти

Приета с ПМС № 352 от 27.12.2012 г., обн. ДВ. бр.2 от 08.01.2013 г.

31) НАРЕДБА за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци

Приета с ПМС № 53 от 1999 г., ДВ, бр. 29/1999 г.

32) НАРЕДБА за опаковките и отпадъците от опаковки

Приета с ПМС № 271 от 30.10.2012 г., обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г., в сила от 6.11.2012 г., изм. и доп., бр. 76 от 30.08.2013 г., в сила от 30.08.2013 г.

33) НАРЕДБА за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства

В сила от 01.01.2005 г. Приета с ПМС № 311 от 17.11.2004 г. Обн. ДВ. бр.104 от 26 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.53 от 10 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.5 от 20 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.45 от 16 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.29 от 8 Април 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., отм. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013г.

34) НАРЕДБА № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 98 от 1.12.2000 г.

35) НАРЕДБА № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони

Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 3 от 13.01.2004 г., в сила от 13.01.2004 г., изм. и доп., бр. 10 от 28.01.2005 г.; изм. с Решение № 653 от 21.01.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 11 от 1.02.2005 г., в сила от 1.02.2005 г.; изм. и доп., бр. 51 от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г.; изм. с Решение № 7028 от 18.07.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 63 от 2.08.2005 г., в сила от 2.08.2005 г.; изм. и доп., бр. 41 от 22.04.2008 г., изм. ДВ. бр.76 от 5 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.21 от 1 Март 2013 г.

36) НАРЕДБА № Н-12 от 21 ноември 2012 г. за реда за идентифициране, деклариране, предоставяне на статут и за определяне на категорията на недвижимите културни ценности, за достъпа и подлежащите на вписване обстоятелства в Националния регистър на недвижимите културни ценности

37) НАРЕДБА № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове

В сила от 01.08.2001 г. Издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството Обн. ДВ. бр.57 от 26 Юни 2001г., изм. ДВ. бр.68 от 3 Август 2004 г., изм. ДВ. бр.51 от 21 Юни 2005 г., изм. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2008 г. изм. и доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.56 от 8 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.11 от 10 Февруари 2015г.

38) НАРЕДБА № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

Издадена от министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.30 от 28 Март 2001г., изм. ДВ. бр.87 от 30 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 21 Февруари 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.

39) НАРЕДБА № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на околната среда и водите. Обн. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2006г.

40) НАРЕДБА № 1 от 11.04.2011г. на МОСВ за мониторинг на водите

В сила 29.04.2011г., издадена от МОСВ (обн. ДВ, бр.34/29.04.2011г.). Обн. ДВ. бр.34 от 29 Април 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.22 от 5 Март 2013г., изм. ДВ. бр.44 от 17 Май 2013г.

41) Наредба № 2 за проектиране, изграждане и експлоатация на водоснабдителни системи

Обн. ДВ. бр.34 от 19 Април 2005г., изм. ДВ. бр.96 от 7 Декември 2010г., изм. и доп. ДВ, бр. 45 от 14 Юни 2016 г.

42) НАРЕДБА № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели

Издадена от министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 30 от 28.03.2001 г., изм., бр. 87 от 30.10.2007 г., в сила от 30.10.2007 г., изм. и доп., бр. 1 от 4.01.2011 г., изм., бр. 15 от 21.02.2012 г., в сила от 21.02.2012 г.

43) НАРЕДБА № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води

Издадена от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 22 от 5.03.2013 г., в сила от 5.03.2013 г., изм. и доп., бр. 79 от 23.09.2014 г., в сила от 23.09.2014 г.

44) НАРЕДБА № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони

В сила от 15.03.2012 г., издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Обн. ДВ. бр.13 от 14 Февруари 2012г., попр. ДВ. бр.17 от 28 Февруари 2012г., попр. ДВ. бр.23 от 20 Март 2012г.

45) НАРЕДБА № 3 от 1 август за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата

Обн. ДВ. бр. 71 от 12 Август 2008 г.;

46) НАРЕДБА № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт

Обн. ДВ, бр. 89/1996 г., изм. и доп. изм. ДВ. бр.30 от 22 Март 2002г.;

47) НАРЕДБА № 3 от 5 май 2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравето и безопасността на работещите при рискове, свързани с експозиция на вибрации

Обн. ДВ. бр.40 от 12 Май 2005г.

48) НАРЕДБА за обхвата, структурата, съдържането и методиката за изработване на планове за опазване и управление на единичните или груповите недвижими културни ценности

Обн. ДВ, бр. 19, от 8 март 2011 г

49) Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи

Приет с ПМС № 240 от 24.09.1996 г. Обн. ДВ. бр.84 от 4 Октомври 1996 г., изм. ДВ. бр.100 от 31 Октомври 1997 г., изм. ДВ. бр.14 от 18 Февруари 2000 г., изм. ДВ. бр.48 от 13 Юни 2000 г., изм. ДВ. бр.63 от 1 Август 2000 г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.66 от 27 Юли 2001 г., изм. ДВ. бр.31 от 4 Април 2003 г., изм. ДВ. бр.41 от 18 Май 2004 г., изм. ДВ. бр.75 от 12 Септември 2006 г., изм. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2006 г., изм. ДВ. бр.62 от 31 Юли 2007 г., изм. ДВ. бр.45 от 13 Май 2008 г., изм. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008 г., изм. ДВ. бр.95 от 4 Ноември 2008 г., изм. ДВ. бр.62 от 4 Август 2009 г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011 г., изм. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр.35 от 8 Май 2012 г.

50) Метод за комплексна експертна оценка на ландшафта – публ. В. Троева и Г. Цолова, Ландшафтно планиране. С., 1997 г.

51) Метод за визуална оценка на ландшафта – публ. МОСВ, С., 1997 г.

КОНВЕНЦИИ И ДИРЕКТИВИ

- 1) Европейска конвенция за ландшафта, 2000 г.;
- 2) Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска, CITES), в сила от 16 април 1991 г. (ДВ, бр. 6 от 1992 г.);
- 3) Конвенция по влажните зони с международно значение, по – специално като местообитания за водолубиви птици (Рамсарска), в сила от 24 януари 1976 г. (ДВ, бр. 56 от 1992 г.);
- 4) Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска), в сила от 01 май 1991 г. (ДВ, бр. 23 от 1995 г.);
- 5) Конвенция за биологичното разнообразие, в сила от 16 юли 1996 г. (ДВ, бр. 19 от 1999 г.);
- 6) Конвенция за защита на мигриращите видове (Бонска), в сила от 01 ноември 1999 г. (ДВ, бр. 16 от 2000 г.);
- 7) Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, в сила от 16 март 1983 г. (ДВ, бр. 45 от 2003 г.);
- 8) Конвенция за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, в сила от 26 януари 2004 г. (ДВ, бр. 14 от 2004 г.);
- 9) Конвенция за достъпа да информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, в сила от 16 март 2004 г. (ДВ, бр. 33 от 2004 г.);
- 10) Протокол от Картагена по биологична безопасност към Конвенцията по биологично разнообразие, в сила от 11 септември 2003 г. (ДВ, бр. 83 от 2003 г.);

- 11) Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания, ратифицирана и влязла в сила за България през 1991 г.;
- 12) Конвенция за влажните зони с международно значение, утвърдена с Решение 389 на Министерския съвет от 18.11.1974 г. Обн., ДВ, бр. 56 от 10.07.1992 г., в сила за България от 24.01.1976 г. Изменена с Протокол от 3.12.1982 г., в сила за България от 27.02.1986 г.;
- 13) Директива 2001/42/ЕО за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда
- 14) Директива 2009/147/ ЕИО за опазването на дивите птици
- 15) Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна

СТРАТЕГИИ, ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

- 1) „Европа 2020“: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж
- 2) Национална програма за развитие „България 2020“
- 3) Национална стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012-2022 г.
- 4) Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г.
- 5) Национална стратегия за развитие и управление на водния сектор
- 6) Стратегия за развитие на транспортната система на Република България до 2020 г.
- 7) Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 г.
- 8) Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.
- 9) Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. /НПУО/
- 10) Национална стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г. (НСРГСРБ 2013 – 2020)
- 11) Стратегическият план за развитие на горския сектор 2014 - 2023 г.
- 12) Националната стратегия за развитие на ловното стопанство 2012 – 2027 г.
- 13) Програма за развитие на селските райони на Република България 2014-2020 г.
- 14) План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район (2016-2021 г.)
- 15) План за управление на риска от наводнения на Източнобеломорски район за басейново управление 2016 – 2021 г. (ПУРН)
- 16) Регионалният план за развитие (РПР) на Южен централен район (ЮЦР) за периода 2014 - 2020 г.
- 17) Областна стратегия за развитие на област Хасково 2014 - 2020 г.
- 18) Общински план за развитие на Община Симеоновград за периода 2014-2020 г.
- 19) Други планове и програми, с които е съобразен изготвеният проект на ОУП са:
- 20) Стратегията „Европа 2020” /2010 г./
- 21) Петия кохезионен доклад
- 22) Лисабонската стратегия 2000 г.
- 23) Хартата от Лайпциг за устойчиви европейски градове /2007 г./

ЛИТЕРАТУРНИ ИЗТОЧНИЦИ:

- 1) А т а н а с о в , А н т. 1973. Закономерности в строежа на нефтогазоносността на Северна България. I част. — Сп. Бълг. геол. д-во, **34**, № 3, 247—271
- 2) Биоценози с естествено формираща се флора и фауна, толерантни към умерен антропогенен натиск и възможности за съществуване на уникални флористични и фаунистични елементи, Справочник, МОС, 1997 г.

- 3) Бондев, И. Растителността в България, 1991 г, София
- 4) Бончев, Ек. 1986. Балканидите. Геотектонско положение и развитие. С, БАН. 273 с.
- 5) Червена книга на НР България – 2015 /Том I, Том II, Том III Изд. на БАН, София/
- 6) Боянов, И., Маврудчиев, Ив. Вапцаров. 1963. Върху структурно-формационните особености на част от Източните Родопи. — Изв. Геол. инст., 12, 125—186.
- 7) Боянов, И., Маврудчиева, М. Русева, И. Вапцаров, И. Иванов, М. Максимова, Г. Вълева, В. Вълков, Й. Вълкова, Й. Шабатов, А. Вачева, С. Илиев, С. Василев, Б. Маврудчиев. 1962 ф. Доклад за геоложкото картиране и търсене на полезни изкопаеми в Източните части на Родопите и най-западния дял на Сакар планина в М 1:25 000, извършено през 1961 г. Геофонд КГ, IV-120—126.
- 8) Географски институт при БАН. 2002 География на България. 2002. изд. Форком
- 9) Д. Кожухаров, Сава Савов, Ив.Боянов, Георги.Шиляфов, Обяснителна записка към геоложка карта на България М 1:100000, картен лист Тополовград
- 10) Драгоманов, Л., Г. Ангелов, Е. Коюмджиева, И. Николов, И. Комогорова. 1984. Неогенът в Хасковско. — Палеонт., стратигр. и литол., 20, 71—75.
- 11) Драгоманов, Л., Г. Ангелов, Е. Коюмджиева, И. Николов, И. Комогорова. 1984. Неогенът в Хасковско. — Палеонт., стратигр. и литол., 20, 71—75.
- 12) Застрашените животни в България, Академично издателство „проф. Марин Дринов”, София, 2000 г.
- 13) Ив. Боянов, Д. Кожухаров, Ал. Горанов, М. Русева, Ж. Шиляфова, Й. Янев, . Обяснителна записка към геоложка карта на България М 1:100000, картен лист Хасково.
- 14) Ив. Боянов, Ал. Горанов, М. Русева, Ж. Шиляфова, Обяснителна записка към геоложка карта на България М 1:100000, картен лист Димитровград
- 15) Карагулева, Ю. 1971а. Северна ивица на Предбалкана.—В: Тектоника на Предбалкана. С, БАН, 66—107
- 16) Кожухарова, Е., Д. Кожухаров. 1973. Стратиграфия и петрология на докамбийските метаморфни скали от Сакар планина. — Изв. Геол. инст. Сер. Геохим., минер. и петрогр., 22, 193—213.
- 17) Кожухаров, Д. 1987, Литостратиграфия и строение докембрия в ядре Белоречкого поднятия в Восточных Родопях – Geol. Balcanika, 17,2, 15-38.
- 18) Кожухаров, Д. 1991. Константиновская метаконгломератова свита в Сакар-Планине и Марицкой зоне между Симеоновградом и Димитровградом, Хасковская область. — Geologica Balc, 21, № 4.
- 19) Костадинова И, С Дерелиев, Инструкция за оценка на защитени зони по чл.7 ал.3 във връзка с чл.6, ал1, т.3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици, Костадинова И (съст.) 1997. Орнитологично важни места в България. БЗДП, Природозащитна поредица. Книга 1, БЗДП, София, 176 с.; 2001
- 20) Ловни птици и бозайници в България, Практическо ръководство, Издателство “Пенсофт”, 2001 г.
- 21) Мичев, Т., П. Янков. 1993. Орнитофауна. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие. Основни доклади, София, т. 1, 585-613
- 22) Нанкинов, Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов, 1997. Фауна на България, Aves, част II, София, Изд.”Проф. М. Дринов”, БАН, 427 с.
- 23) Нанкинов, Д и колектив. 2004. Численост на националните популации на гнездящите в България птици. Зелени Балкани, Пловдив
- 24) Орнитологично важни места в България и Natura 2000; Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица/ Книга 11
- 25) Пешев, Ц, Нанкинов, Д, Пешев, Д. Гръбначните животни в България, 2000 г., София
- 26) Птиците на Балканския полуостров, Издателство „Петър Берон”, София, 1991 г.
- 27) Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост, 2005 г., София
- 28) Стойкова, К., М. Иванов. 1988. Петроложки доказателства за аптска възраст на Свищовската свита в типовата ѝ област (Централна Северна България). — Сп. Бълг. геол. д-во, 49, № I. I—10

- 29) Физическа и социално-икономическа география на България, 2002 г, БАН, София
- 30) Х р и с ч е в , Х р . 1966. Литостратиграфия на Ловешката ургонска група. — Изв. Геол. инст., **15**, 231—246
- 31) Цонев Р, Димова Д, Белев Т, Хабитати, разпространение, площ и алгоритъм за картиране; Преработили: Росен Цонев и Мариус Димитров)
- 32) Численост на националните популации на гнездящите в България птици 2004 Екип „Орнитофауна“ към Работна група „Фауна“ по проект на ДЕРА НАТУРА 2000 в България
- 33) Ч у н е в , Д . 1968. Неогенски базалти. — В: Стратиграфия на България. С, Наука и изкуство, 377—378
- 34) Янков П Атлас на гнездящите птици в България; Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица/ Книга 10
- 35) Collins Bird guide 2nd edition, Harper Collins Publishers Ltd, Fälth&Hässler, Värnamo, Sweden 2009
- 36) К o v a t c h e v a , Т . 1976. Zonation of the Barremian and the Aptian from the Fore-Balkan and the North-Eastern part of the Moesian Platform on Foraminifera. — Geol. Bale, **6**, No 3, 81-92

ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ

- 1) Предварителен проект за ОУП на община Симеоновград, изготвен от Обединение „План Консулт Симеоновград“ ДЗЗД с Ръководител проект: Проф. Иван Николов Никифоров;
- 2) Справочник здраве, РЗИ-Хасково, 2017 г.;
- 3) Справочник здраве, РЗИ-Хасково, 2018 г.;
- 4) Метеорологични данни от НИМХ-БАН;
- 5) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Хасково (2018 г.), Доклад за състоянието на околната среда през 2017 г.;
- 6) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Хасково (2017 г.), Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2016 година;
- 7) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Хасково (2016 г.), Регионален доклад за състоянието на околната среда през 2015 година;
- 8) БДИБР гр. Пловдив – Информация за Водни тела на територията на община Симеоновград и данни за съществуващите в Община Симеоновград водоизточници за питейно-битови цели и минерални водоизточници и утвърдените санитарно-охранителни зони със съответните три пояса около тях (Писмо Изх. № ЗДОИ-01-29/2017 г. на БДИБР гр. Пловдив);
- 9) „ВиК“ ЕООД гр. Хасково – Информация за СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване (писмо изх. № 1116/04.06.2018 г.);
- 10) МОСВ – Границите на природните местообитания и местообитанията на животинските видове, предмет на опазване в защитени зони: Защитена зона BG0000578 – „Река Марица“ и Защитена зона BG0000425 – „Река Съзлийка“ по Директивата за местообитанията (писмо изх. № ЗДОИД-24/13.06.2017 г.);
- 11) РИОСВ-Хасково – Информация относно екологичното състояние в Община Симеоновград предоставена по реда на ЗДОИ.